Nick Sava

CĂUTAREA LUI HARAP ALB

PE TĂRÎMUL UNUI JOC - V. II

Mare Norium

Ocean

XII Dalina

XI Ediborg Laden

Harumba Achena VII

Lulenia Bona Prana

Berel V Galen

Burdina

Buras VI Tolena Gadia

Masila Varuna

Romula IV Parga

Maraca

XVI Tunila Mare Interterum

XVI

X Moskala

Lowa VIII

IX Kivan

XVII

Ia Corum

Tomila Trebinda

I Mare Nostra

II Sambula Aramat

Mare Casina

Capadacia II

III Caracen

Corena Antonia

Hafa

Jerulabad

XIII

Musola

Bagada

Tebana Calriona

XIV

XIII

Husul

XV Anisib

Paradis(?)

I Albena
Ia Kapcani
II Alamania
III Elina
IV Varuna
V Frankuna
VI Hipana
VII Prusina
VIII Lehina
IX Kivana
X Moskala
XI Briutana
XII Irania
XIII Aramania
XIV Tebania
XV Anisibia
XVI Berbania

Nick Sava

CĂUTAREA LUI HARAP ALB

PE TĂRÎMUL UNUI JOC

Volumul II

Ilustraţia copertei:
Nick Sava - ***Copacul Vieţii***, tehnică mixtă pe carton, 2008

Această carte este una de ficţiune. Personajele sau situaţiile prezentate au tot atât de multă legătură întâmplătoare cu realitatea istorică, precum oricare altă mărturie, ficţiune sau evocare, fie ea chiar inspirată de Sfîntul Duh.

Autorul

ISBN

Tipărit în România prin intermediul Editurii **PIM**, Iaşi

29

(în care, cheia spre fericire numai prin sacrificiu se obține)

Călătorii noștri se ridicaseră să plece. Tamar îl întrebă ceva pe Toman, după care schimbă cîteva cuvinte cu el. Toman o privi uimit, după care se întoarse cître ceilalți, pregătiți de plecare:

- Stați puțin, se pare că Tamar ar avea ceva de zis despre Rai. Îmi dați voie să vorbesc cu ea, să-i dezvălui taina voastră? Îmi pun viața chezășie pentru ea!

- Întreab-o, prietene, zise pictorul privind spre Tamar. Aceasta îi zîmbi.

După o discuție de cîteva minute, Toman se întoarse spre ei și începu să vorbească:

- Vă traduc ce mi-a spus Tamar. Cînd a ajuns în port și începuse să întrebe despre mine, a auzit un schimb de vorbe între doi oameni, slujitori după îmbrăcăminte. Unul a zis că vrăjitorul cel nou sosit ar fi vrut să ajungă bibliotecar, că ar fi cîțiva consilieri care îl susțin. Celălalt l-a contrazis, vrăjitorul cică doar voia să cerceteze în bibliotecă. Cică în mîna lui a ajuns, cine știe cum, un obiect de minune, chiar Cheia Raiului. Celălalt a început să rîdă, a zis că povestea despre Rai și despre Cheie este chiar asta, o poveste de copii, pe care doar copiii o pot crede – și de aici erau să se ia la păruială. Dar a fost un alt om din mulțime care i-a arătat Tamarei unde este biblioteca.

Așa a ajuns ea aici. Asta e povestea ei. Cu ce vă ajută ea, nu știu...

- Poveste pentru copii, zici? rîse Zulfina. Tu ce zici, Copile, tu crezi povestea asta?

Copilul dădu serios din cap. Ceilalți îl priviră uimiți.

- Vedeți, documentul vorbea despre ea, le destăinui el.

- Documentul? Ziceai că nu are nimic de-a face cu noi.

- Nu, este legat de cheie. V-am spus că nu înțelesesem niciodată ultima parte a mesajului despre Boldur. Credeam că este, cumva, legat de acesta. Dar acum înțeleg că îmi spune cum poate fi furată Cheia, că documentul îmi era adresat mie!

- Poți să ne spui ce scria în el? Poate înțelegem mai bine...

- N...nu. Mi se spune să nu-l spun nimănui, că urechi dușmane stau la pîndă... Atîta vă pot spune: în el vorbește despre o cheie minunată, fără de care nu se poate intra în Locul de Vis – așa îi zice. Această cheie este în mîna unui dușman și că toată călătoria va fi zadarnică dacă „***cel mic nu o va scoate din mîna dușmanului, cu ajutorul celui mai mic. Și se va face cu mare pericol și cu pierdere de viață...***”

- Nu, nu se poate, se împotrivi librarul. Nu poate fi așa, poate ai înțeles tu greșit. Spune-ne exact cum scria, poate există o altă interpretare.

- Nu poate fi altă interpretare. V-am spus exact cum scria. Eu, ajutat de Pisic, trebuie să fur Cheia din mîna unui dușman. Fără Cheie, Căutarea voastră ar fi zadarnică, nu veți putea intra în Rai. Dar o viață va fi pierdută.

Călătorii se uitară unul la celălalt, îngrijorați

- Nu se poate să meargă altul în locul tău? încercă Toman o altă cale. Tu ești tînăr, ai toată viața în față. Ar fi păcat!

- Cine și-ar da viața pentru mine? întrebă trist Copilul.

- Eu mi-aș da-o! strigă librarul, dar se opri uimit de propriile-i cuvinte.

- Cum rămîne cu Tamar? îl întrebă șoptit Valida, parcă încercînd să înțeleagă sensul cuvintelor acestui necunoscut.

- Ea va înțelege, zise trist Toman.

- Cum va rămîne cu biblioteca? întrebă Ifichim, la fel de emoționat.

- Va avea Tamar grijă de ea, găsi librarul o soluție de moment.

- Cum va rămîne cu fericirea ta, atunci? întrebă Zulfina. La această întrebare librarul căzu pe gînduri înainte de a răspunde.

- Poate că tocmai în aceasta constă fericirea, zise el într-un tîrziu. Fericirea mea va fi faptul că voi ști, în clipa morții, că ceilalți pot fi fericiți prin jertfa mea. Cum pot fi fericit, dacă Dușmanul va distruge Viața? Cum pot fi fericit știind că, stînd deoparte, am lăsat o ființă nevinovată să meargă la moarte? Nu voi fi fericit, iubito, îi șopti el Tamarei, iar aceasta încuviință, parcă înțelegînd cuvintele lui.

- Îți mulțumesc, zise Copilul emoționat de ofertă, dar nu pot primi. Nici nu te cunosc.

- Ba ne cunoaștem, zise Toman zîmbindu-i. În tine simt fire de librar, ești neam din neamul nostru. O voi ruga pe Tamar să te ia de suflet, să te crească.

- Dar el e Călător, se împotrivi Zulfina. Își are rostul lui în Căutare.

- Vedeți? zise Toman. El nu poate muri. Eu însă nu fac parte dintre voi, eu nu trebuie să ajung la ținta călătoriei voastre.

- Nu se poate, tată, șopti Copilul. Cel ce fură cheia trebuie să fie hoț, să reușească...

- Aici ar fi prins bine Cîrnul, zise foarte serioasă Zulfina.

- ...și trebuie să fie „cel mic”, continuă Copilul. Nu numai în vîrstă. Calea pe care se poate ajunge este foarte îngustă, doar eu mă pot strecura pe ea.

- Pisica nu o poate face? spuse Pictorul, stîrnind mînia acesteia. Tot am cărat-o degeaba cu noi...

- „Cel mic ajutat de cel mai mic.” Așa zice documentul.

- Să-l ia naiba de document! înjură Ifichim înfuriat. Nu putem lăsa un copil să meargă la moarte. Mergem cu toții și luăm dușmanul de gît!

- Dacă acel dușman este un diavol, degeaba îl luăm de gît, zise Zulfina, tristă. Nimeni nu o contrazise.

- Nu fiți triști, zise Copilul. Eu nu am pentru ce trăi. Nu am pe nimeni – doar Pisicul. Să aveți grijă de ea, zise cu noduri în glas.

- Pisica va trăi în casa mea! jură librarul. Și tu la fel, dacă Marele Zeu te va trece cu bine prin această încercare. Jur că tu vei fi fiul meu! Promiți că vei avea grijă de tine?

- Promit. Poate că dacă voi urma întrutotul sfaturile din document, voi reuși. Important este să ies cu cheia, să o dau

unuia dintre voi. Ce va fi după aceea, vom vedea.

- Nu te putem opri, zise tristă Valida. Ori încercăm să furăm cheia, ori ne întoarcem acasă. Nu le putem avea pe amîndouă. Dar nu-mi place!

- Venim cu tine, zise Zulfina. Te așteptăm undeva unde nu atragem atenția dușmanului. Cine știe cu ce te putem ajuta?...

*
*   *

Spre seară erau cu toții la poalele unui deal, pe care se găsea o clădire singuratică. Călătorilor li se alăturaseră Altîm, călare, și Toman ținînd-o de mînă pe Tamar. De fapt, Toman le arătase calea. Întrebînd în vecini, aflase locul în care stătea magul cel străin.

- De aici mergem doar cîțiva, hotărî Valida, care preluase comanda grupului. Eu, prințul, begul și... și... și pictorul, acceptă ea în final.

- Crezi că de mine nu ai nevoie? o întrebă Zulfina, mieros.

- Am nevoie de cineva de nădejde aici, să aibă grijă de cei rămași, se grăbi Domnița să spună. Știa de-acum că vorba mieroasă a vrăjitoarei ascundea pericol...

- Aha. Bine, dragilor, stați în jurul meu. O să vă port grija ca o mămică... Dar pictorul stă cu mine.

- Eu? se miră Ifichim. Ce ai cu mine?

- Cu cît sunteți mai puțini pe deal, cu atît mai bine. Iar pe Altîm l-aș pune pe partea cealaltă a dealului, să ne dea de veste dacă se apropie cineva. El are cei mai ageri ochi.

- Bine, așa să fie, acceptă Domnița.

- Dar voi veți fi numai doi! se împotrivi Pictorul.

- Dragule, tu mai mult îi încurci. Dacă iese dușmanul și e diavol, tu nu ai cum îi ajuta. Dacă ies niște oameni, Prințul e prea de-ajuns. Domnița e doar așa, de decor. Poate să-i dea ceva încurajări, îi zîmbi ea dulce Validei. Aceasta nu comentă.

- Țin Pisica pînă vă întoarceți, dori totuși să se facă util Ifichim.

- Am nevoie de ea, v-am spus doar, răspunse Copilul, care aștepta cu pisica în brațe. Apropierea momentului acțiunii îl liniștise, parcă.

Nimeni nu se împotrivi. Însoțit de Valida și gipanghez, Copilul se strecură în tufele, care se cățărau pe coasta dealului, pînă la un pîlc de pomi fructiferi - probabil o grădină în jurul casei. Cei rămași se așezară pe iarbă, în timp ce Altîm porni spre dreapta, spre culmea indicată de Zulfina.

Ajunși în vîrful dealului, cei trei cu pisica dădură, într-adevăr, de o grădină. Pîlcul de pomi era înconjurat de un gard viu, din mărăcini deși.

- Voi rămîneți aici, șopti Copilul. De aici trebuie să merg singur.

- Cum o să intri? întrebă șoptit Valida.

- Este aici o piatră – uite-o. Ajutați-mă să o trag la o parte. De aici pornește un tunel, care ajunge sub casă. Sunt mai multe tuneluri, un adevărat labirint, dar documentul îmi zice pe unde să o iau. La întoarcere, Pisicul mă va conduce, nu mai am timp să caut semnele...

- Aha, de aceea îl iei cu tine...

- Și să-mi dea de veste dacă sunt străini în preajma mea. I se înfoiază blana, eu îi cunosc semnul chiar și pe întuneric. Așteptați-mă, sper să ies pînă în zori...

Copilul dispăru în gaură, iar cei doi se puseră pe așteptat: domnița culcată la poala zidului de mărăcini, Hitaiori așezat cu picioarele sub el, după obiceiul lui. Trecură așa cîteva ore pînă cînd, deodată, din gaură țîșni pisica, grăbită. La o clipă în urma ei apăru și copilul.

- Să fugim! zise el cu răsuflarea tăiată. Ceilalți nu-l întrebară nimic, ci îl luară de mîini și se repeziră spre vale, purtînd-l aproape pe sus.

În lumina palidă a zorilor, prima care îi zări fu Tamar, care se smuci din mîna librarului și se ridică în picioare, arătînd către cele trei siluete care coborau grăbite dealul. Săriră cu toții în picioare.

- Sper că nu-i nimic rău, zise Ifichim.

- Eu sper că Altîm ne vede și vine și el repede, să nu așteptăm după el, îi răspunse vrăjitoarea.

Deodată, o palã de vînt uriașă îi făcu să se clatine. Un nor negru acoperi dintr-o dată cerul, aruncîndu-i într-o pîclă neagră. Fulgere imense nu reușeau să lumineze ci, mai degrabă, îi orbeau pe călători. Norul de deasupra lor păru să se deschidă

și apa se revărsă din el ca din găleată. Într-o clipă valea dintre dealuri fu inundată de apă, cei patru reușind cu greu să se urce pe coasta dealului, refugiindu-se din fața potopului. Cei ce coborau dealul dispăruseră în întuneric.

Vîntul se dezlănțui cu toată furia, aruncîndu-i la pămînt. Luată de vînt, Zulfina fu aruncată în lacul format dintr-o dată la poalele dealului. Pictorul sări după ea și reuși să o tragă la mal. Cu greu, tîrîndu-se, ajunseră la adăpostul unui bolovan imens, în care furtuna se spărgea furioasă. Yulgur găsise între timp o adîncitură în coastă, ferită de vînt – deși pe jumătate inundată de apa care se scurgea. Lîngă el îl trăsese pe librar, care se zbătea de mama focului. Văzînd că nu poate scăpa din mîna troglodituluì, își apropie buzele de capul de sub glugă, și strigă din răsputeri, încercînd să acopere șuieratul vijeliei:

- Tamar! A dispărut!

Yulgur înțelese. Ridică nările spre cer și începu să tragă aerul zgomotos în piept.

- Undeva, colo! arătă el spre deal.

- Mergem! urlă din nou Toman.

- Așteptam! Pierdeam la furtun!

Apărură și ceilalți doi, uzi leoarcă. Încercară să se adăpostească și ei, alături de troglodit și librar.

- Cred că suntem pe dealul opus, strigă Ifichim să acopere vijelia. Ceilalți sunt dincolo. Or să trebuiască să treacă iazul...

- Tamar e și ea acolo, zise Toman. O fi încercat să le iasă în cale.

- Nu avem ce face, trebuie să așteptăm să se lumineze, zise Zulfina. Oricum, această furtună nu este naturală. Simt în ea, la lucru, puteri întunecate.

- O fi magul? I-or fi prins pe ceilalți...

Zulfina dădu din umeri a neputință.

Furtuna se opri tot atît de brusc. Odată cu trecerea norului, o lumină purpurie le permise să vadă în jur. Chiar dincole de iazul, ce scădea văzînd cu ochii, scurgîndu-se printr-un pîrîiaș format între dealuri, stătea sub un bolovan Hitaiori și copilul cu pisica în brațe.

- Unde-i Valida? strigă la ei Ifichim, ridicîndu-se în picioare.

- Nu știu, răspunse Copilul. A smuls-o furtuna de lîngă mine, noroc că Hitaiori m-a ținut bine și a găsit acest loc să ne adăpostim. Nu am mai văzut-o de atunci.

- Yulgur? se întoarse pictorul îngrijorat către troglodit.

- Estem la deal, zise acesta după ce mirosi cu grijă.

- Și Tamar? întrebă bibliotecarul, la fel de îngrijorat.

Dar Yulgur nu trebui să răspundă, aceasta apăruse pe malul pârîului. Se repezi la pieptul lui Toman și începu să vorbească animată.

- Pe Valida a prins-o dușmanul, le traduse el celorlalți. Tamar reușise să o găsească la lumina fulgerelor, dar a apărut deodată lîngă ele un fel de negură și a luat-o pe domniță. Pe Tamar a împins-o la vale, abia acum și-a revenit. Zice că e aproape sigură că este un diavol, crede că i-a văzut cornițele și botul de țap...

- Mă duc după ea, zise hotărît Ifichim. Ceilalți se ridicară să-l urmeze.

- Nu, voi stați aici, le zise el poruncitor. Cineva trebuie să moară și se vede că acela nu este Copilul, nici pisica. Iar eu nu vreau ca victima să fie Valida. Eu merg la casă, voi așteptați-o pe Valida.

- Să nu vă ucidă diavolul pe amîndoi, spuse bibliotecarul.

- Nu, „o viață va fi pierdută” zice documentul și eu cred ce scrie în el! Dacă e numai o viață, să fie a mea!

- Rolul tău în căutare este vital, îi zise Zulfina. „Și pictorul va deschide Poarta”

- Îmi pare rău, își ceru iertare Ifichim. Dar viața Validei mi-e mai dragă decît întreg pămîntul! Cine știe dacă interpretarea proorocirii nu este greșită?

Acestea fiind zise, o porni grăbit la deal, parcă temîndu-se să nu se răzgîndească. În cîteva minute ajunse la gardul de ghimpi, răsuflînd din greu. Fără a se opri, începu să ocolească grădina, căutînd o intrare. O găsi tocmai pe culmea dealului, unde un drum pietruit venea șerpuind dinspre orașul ce se zărea în vale, pe malul mării.

Poarta era deschisă, așa că Ifichim pătrunse neîmpiedicat într-o curte și apoi, urcînd trei trepte, într-un atrium deschis spre cer, cu un bazin umplut de ploaia căzută. Casa era construită în stilul unei vile romane. Mirosea a proaspăt. Valida era legată de unul din cei șase stîlpi din piatră ce susțineau acoperișul. În partea opusă intrării, pe un tron, stătea magul.

- Hihihi, a mai venit unul, rîse acesta. Părea om ca toți oamenii – numai ochii îi avea roșii. După înfățișare ai fi zis că-i din neamul lui Zildir. De ce ai venit?

- Să te rog să-i dai drumul domniței Valida, își spuse pictorul păsul.

- Da? Hihihi. Și ce te face să crezi că-ți voi îndeplini dorința? Te pot lua și pe tine prins.

- Mă poți lua, recunoscu Ifichim. Dar dacă moare Valida, mă voi lăsa și eu să mor. Vei avea doi morți în mînă – iar documentul vorbește doar de o viață irosită!

- Și ce-mi pasă mie de document?

- La lucru sunt puteri mai mari decît mine și tine, spuse cu hotărîre Ifichim. Nici chiar tu nu poți încălca cele hotărîte.

- Îhîm... Așa să fie. Mi-ați furat Cheia. Drept este să vă iau viața! Îmi dați cheia înapoi?

- Nu știu unde-i cheia, spuse cu sinceritate pictorul. Nu eu am furat-o.

- Știu că nu. Probabil copilul a furat-o, așa cum mi-a spus Stăpînul că se va întîmpla. Al dracului hoț! Nu mă așteptam... Eram pregătit, și tot mi-a șterpelit-o! Nu știu cum a reușit, dar nu cred că îi va folosi prea mult, zîmbi cu răutate.

- Ție la ce îți trebuie cheia? întrebă Ifichim privind spre Domniță. Aceasta atîrna în legături, fără cunoștință. A pățit ceva, îl întrebă îngrijorat pe diavol.

- Nu. Dacă o cauți bine, îi găsești un cucui. Cred că a avut cea mai mare surpriză din viața ei cînd l-a căpătat. Nici eu nu cred că i-l puteam face pe neașteptate. Iute femeie! zise diavolul cu admirație în voce.

- Ai avut, deci, ajutoare...

- Stăpînul are multe slugi, zise magul vag.

- Nu ai răspuns, la ce îți trebuie cheia?

- Cheia? Dar nu-mi trebuie deloc. Nici nu-i a mea, mi-a dat-o Stăpînul. Cînd se termină treaba asta și-o ia înapoi, probabil.

- Și atunci de ce o vrei?

- Păi, ca să vă încurc pe voi, îi zîmbi cu răutate, cu ochii roșii sticlind. Nu că aș avea ceva împotriva voastră, dar așa e porunca. Să vă împiedic cu orice preț să intrați în Rai! Cel mai ușor ar fi fost să păzesc cheia, dar iată că mi-ați furat-o! Deci, trebuie să iau viața unuia dintre Călători. De aceea Javila, sora Stăpînului, mi-a adus-o pe Domniță, hihihi. Ea este la fel de bună ca oricare alt călător.

- Ce-ar fi atunci să-i dai drumul și să-mi iei mie viața? Dacă tot nu contează pe cine ucizi...

- Vorbești serios? se miră diavolul. Eu știu ce înseamnă dragostea, dar parcă nici eu nu mi-aș da viața pentru ea...

- Hm, cred că am auzit undeva povestea asta. Aș zice că tu ești... căută pictorul numele în memorie ... Cilipir, diavolul de-l întîlniră ceilalți prin hrube.

- Hihihi, m-ai ghicit, recunoscu Cilipir, căpătînd forma lui de diavol. Pielea lui neagră se ițea straniu prin materialul azuriu al caftanului.

- Lume mică, mormăi Ifichim. Credeam că te-ai dus pe pustii... definitiv.

- M-aș fi dus, dar Stăpînul și-a zis că prea am stat degeaba în ultima vreme... Așa că m-a trimis aici. Uite ce este, voi m-ați scăpat de blestem. Diavolii nu cunosc sentimentul recunoștinței, dar mie nu-mi este străin... Poate unde am ajuns să iubesc, căzu diavolul pe gînduri.

- Și propui ceva? întrebă pictorul, simțind cum un fior de speranță i se strecoară în inimă.

- Hmm, îmi place să risc. Uite ce facem – primesc oferta ta. Îi dau drumul domniței și te iau pe tine.

- Vorbești serios? se bucură Ifichim.

- Da. Îți dau voie să o dezlegi, se arătă Cilipir mărinimos.

Pictorul nu-i dădu timp să-și schimbe gîndul, ci se repezi și începu s-o dezlege pe Valida. Trebui să o sprijine, picioarele nu o țineau. Odată dezlegată și așezată pe dalele de piatră, Pictorul înmuie năframa ce o purta legată la gît în apa din bazin și i-o puse fetei pe cucuiul din ceafă. Valida gemu, pe urmă deschise ochii încețoșați.

- Pictorul, gemu ea din nou, și Ifichim nu putu ști dacă de durere sau exasperare.

- Ești liberă, se grăbi s-o anunțe.

- Da?... Cineva m-a lovit... Ochii îi căzu pe diavol. El m-a lovit?

- Nuuuu... Eu nu dau în doamne, îi zise acesta cu un glas glumeț. De fapt, nu mințea, nu lovise în viața lui o femeie.

- Cine e? Un diavol?

- E Cilipir, diavolul din Templu de care ne-au povestit ceilalți, o lămuri Pictorul.

- Aha. Credeam că am scăpat de el...

- Dacă mai spune asta cineva chestia asta, îl mușc de nas! se burzului diavolul. Noroc că sunteți doar voi doi...

Ajutată de Ifichim, Valida se ridică în capul oaselor.

- Nici n-am apucat să scot sabia, constată aceasta. M-a lovit pe la spate... Tamar! spuse deodată.

- Tamar? se miră pictorul. Ce avea ea cu tine?

- La naiba! mormăi Cilipir. Se pare că iese altfel decît mi-am propus. Îmi iau prea multe riscuri...

- Tamar este Javila! se lumină deodată Ifichim. Sunt sigur de asta.

Cilipir nu negă, ci spuse:

- Bine, înțelegerea noastră cade. Nu vă mai pot da drumul acum, veți dezvălui prezența ei.

- Dar ai promis, se rugă Pictorul. Ai spus că-i dai drumul Domniței nevătămată.

- Așa am zis? Am mințit. Ce bază poți pune pe promisiunea unui diavol, hihihi? Am zis că-i las viața. Îi pot lua limba, îi comunică liniștit lui Ifichim.

- Nu umbla cu drăcii că mă supăr! Dacă te atingi de Domniță, eu nu mai fac tîrgul. Nu ai decît s-o ucizi. O să le spun eu celorlalți cine-i Tamar!

- Păi, și pe tine te pot lăsa fără limbă.

- Da? Atunci mă las să mor din vătămătură. Cum s-ar zice, am murit de mîna ta. O să ai două morți în cîrcă!

- Hm, se scărpină diavolul între cornițe, căutînd o ieșire din impas.

- Ce tot vorbiți acolo? nu înțelese nimic Valida din schimbul de replici.

- O viață trebuie luată. Numai una – conform proorocirii, o lămuri pictorul. De aceea te-a adus Tamar aici, ca să mori.

- Să mor? se miră Valida. Nu ar fi păcat?...

- Ar fi foarte mare păcat, Domniță. Așa că am venit și i-am propus diavolului un tîrg: viața mea pentru a ta.

- Asta nu se poate, se împotrivi Valida. Nici nu mă cunoști bine...

- Am ajuns să te cunosc, zise pictorul. Ți-aș fi făcut portretul

– nu o dată, ci de mii de ori. De cîte ori te privesc ești alta... Cînd femeie, cînd copilă, cînd mamă, cînd înțeleaptă, cînd neajutorată, cînd vitează... Nu m-aș sătura să te privesc o viață întreagă!

Domnița îl privi cu ochii mari, simțind cum i se topește ceva cald în inimă.

- Hm, hm, porumbeilor, îi întrerupse Cilipir. Trebuie să luăm o decizie importantă aici, nu avem timp de prostii. Cum rezolvăm încurcătura în care m-am băgat singur?

- Uite, cred că trebuie să facem alt tîrg, zise Ifichim simțind că îl are pe diavol la înghesuială. Cred că trebuie să ne dai drumul la amîndoi.

- Da? Și cum rămîne cu viața la care am dreptul? Uite, am o întrebare: ce ai tu cel mai drag pe lume?

- Valida! zise pictorul fără șovăială, și Valida își duse degetele la buze, parcă speriată.

- Bine, asta am înțeles-o. După aceea?

- Pictura, zise la fel de nešovăitor Ifichim.

- Atunci, vă las viața la amîndoi. Dar îți voi lua pictura! Și asta numai dacă îmi jurați amîndoi că nu veți spune nimic despre Tamar. Acesta este ultimul meu cuvînt!

- De ce pictura?

- Pentru că proorocirea spune că pictorul va deschide calea. Dacă nu mai ai pictura, înseamnă că nu mai ești pictor, eh? Hihihi! Deci, alegeți una din trei: ori cheia, ori o viață, ori pictura. Am zis!

Cei doi se priviră în tăcere, temîndu-se să spună ceva.

- Fie, pictura, oftă Ifichim, simțind că nu are încotro. Cum avea de gînd diavolul să-i ia acest dar?

Cilipir se ridică de pe tron și se apropie de ei.

- Dă-mi sabia, întinse el mîna spre domniță. Aceasta o scoase și i-o întinse, șovăitoare.

- Întinde mîna dreaptă! îi porunci Cilipir lui Ifichim.

Acesta întinse mîna la orizontală, privind-o pe Valida în ochi. Păru să nu simtă tăișul sabiei trecîndu-i prin carne și oase, tăindu-i brațul în două, dar domniță țipă îngrozită, sărind să-l strîngă la piept.

- Documentul zice o viață, rînji diavolul. Poate pierde sînge mult și moare. Poate îi obrintește rana, și moare... Nu mai e

vina mea. Eu mi-am ținut partea mea de înțelegere Vedeți să vi-o țineți și voi. Acum plecați, dacă vine Stăpînul vă stinge viața la amîndoi, lui nu-i este frică de proorociri...

Valida ridică de jos năframa umezită de pictor și i-o strînse în jurul brațului, deasupra tăieturii, încercînd să-i oprească sîngele. Cu greu, porni cu el spre ieșire, după ce își ridicase de jos sabia năclăită de sînge.

- Cu sabia mea, diavole! scrîșni ea spre Cilipir. Să-ți vină moartea din mîna iubitei! îl blestemă ea.

Ieși din vilă sprijinind cu greu pe pictorul care își pierdea puterea vîzînd cu ochii. Ieșiră din curte și porniră la vale, pe coasta dealului. Le luă mult timp să coboare, Ifichim atîrna tot mai greu pe umărul fecioarei. Sîngele îi picura din rană, mînjindu-le hainele, iar șocul trecuse, făcînd loc durerii. Gemea încet la fiecare pas.

- Nu mai e mult, încercă Valida să-i dea curaj. Uite, deja îi văd pe ceilalți.

Într-adevăr, tovarășii adunați la poalele dealului îi zăriseră și priveau spre ei.

- Hei, veniți! strigă ea cu glas slăbit. Simțea cum o lasă și pe ea puterile. Ajutor!

Ridică un braț și făcu semne grabnice, chemîndu-i. Ceilalți priviră o clipă, după care se repeziră în fugă spre cei ce coborau dealul. Toți, mai puțin Tamar.

- Ah, diavole, m-ai trădat! urlă aceasta.

- Tamar, bîigui Toman, oprindu-se din fugă și întorcîndu-se spre ea.

- Tu să taci! țipă Tamar la el, făcînd un gest cu mîna. Parcă lovit de un pumn de aer, Toman se rostogoli cîțiva pași. Ceilalți o priveau uimiți Sub ochii lor Tamar se transformă, căpătînd înfățișare de diavol.

- Cilipir! urlă ea din nou. Ce ai crezut, diavole, că o să te iert?! Eu nu iert niciodată. Cu un gest dipăru, pentru a apare pe culmea dealului.

- Frate! strigă ea din nou, glasul rostogolindu-se peste dealuri ca un tunet. Călătorii din vale ajunseră la Domniță și îl luară pe Ifichim în brațe, culcîndu-l în iarbă. Zulfina îngenunche imediat lîngă el, încercînd să-i oprească sîngele.

- Să facem vrăji, frate! bubui din nou glasul diavoliței. Într-

un rîs drăcesc, care le băgă groaza în vine, furtuna se năpusti din nou asupra lor. De data asta de zece ori mai puternică. De o sută de ori!

30

(în care, ce nu se împrăștie în vînt, se spulberă în furtună)

Copilul se trezi simțind limba aspră a pisicii lingîndu-i fața. Se ridică cu greu în capul oaselor și privi în jur. Spre mirarea lui, se aflau nu departe de zidul orașului. Nici nu părea să fi trecut mult timp – deși urmele ploii începuseră să dispară. Oamenii zgribuliți și uzi pînă la piele săreau peste băltoacele din drumul șerpuind, ce ducea spre poarta orașului.

- Unde-or fi ceilalți? îl întrebă el pe Pisic. În singurătatea lui, se învățase să vorbească pisicii ca unui prieten, fără a se aștepta să primească răspuns. De data asta primi însă unul: pisica i se zbătu în brațe. Cunoscîndu-i obiceiurile, băiatul o puse jos, în iarbă. Pisica porni spre dreapta, întorcînd capul spre el să vadă dacă o urmează. Copilul se ridică și o urmă, curios.

După niște tufișuri dădu de un trup: bibliotecarul. Zăcea cu fața în iarbă, dar cînd îl atinse gemu și se ridică singur.

- Credeam că te-a lovit rău, zise Copilul. Mă mir că nu ai pățit nimica...

- Tamar, zise trist Toman.

- Nu cred că era Tamar, îl contrazise Copilul. Era o diavoliță! Și tu, jigodie, de ce nu ne-ai dat de veste? se stropși el la

pisică. Aceasta își trase capul între umeri și se rostogoli în iarbă cu burtica în sus. Ei, hai, te iert! se arătă puștiul mărinimos.

- Cum putea ea s-o recunoască, dacă nu am recunoscut-o eu? îi luă apărarea librarul. Îmi vibra inima la atingerea ei, la șoapta ei, la răsuflarea ei... Retrăiam parcă zilele din trecut, cînd eram tineri și fericiți. Două lacrimi grele i se rostogoliră pe obraji. Mare păcat este să-ți bați joc de dragostea altuia, băiete!

Negăsind cuvinte, Copilul îl mîngîie pe mînă. Gestul păru să-l liniștească pe bărbat. Ridică ochii spre Copil.

- Dar poate mi-am găsit un fiu, spuse plin de speranță. Ce zici, Copile? Văzîndu-i privirile luminoase, îl trase la piept și îl strînse cu putere, dar și cu duioșie. Un zăgaz păru să cadă și Copilul începu să plîngă icnit, dar fără să se rușineze. Mai potolit, bărbatul lăsă propriile-i lacrimi să se amestece cu cele ale copilului. Uimită, pisica se apropie, apoi își vîrî capul între ei.

- Dar pisica poate sta cu noi? întrebă Copilul cu glas gîtuit.

- Fără ea nici nu se poate! hotărî Toman. E vremea ca cineva să ne păzească de șoareci și șobolani. Ce zici? o întrebă pe pisică. Aceasta începu să toarcă, mulțumită.

- Să mergem, fiule! se ridică el cu părere de rău, silit să întrerupă îmbrățișarea. Ce nume ai, nu l-am auzit.

- Nu am nume, mărturisi copilul. Toți îmi spuneau așa, „Copilul”. Mama îmi spunea uneori „fiule”...

- Hm, se scărpină în creștet Toman, privind în jos spre mogîldeață. Ce ar fi să-ți spun Rustam? E nume de mare erou la poporul meu. Nu se prea potrivește unui bibliotecar, dar tu ești cel mai viteaz bibliotecar care va fi trăit pe pămînt! Nu o să uit niciodată că ai fost gata să-ți dai viața pentru o cauză nobilă. Mă bucur că ești în viață! își șterse el o lacrimă tîrzie.

- Și eu mă bucur, spuse copilul uimit, fericit. Cred că am înțeles greșit cele scrise în document. Vorbea despre o viață, nu despre viața hoțului. Își aminti ceva și spuse cu glas scăzut: Nu voi mai fura niciodată! Te rog să mă crezi.

- Te cred, fiule. Dar cum ai furat cheia?

- Nici nu a fost așa de greu. Documentul îmi spunea ce semne să aleg pentru a merge pe drumul cel bun. Cînd am ajuns la ieșirea din labirint, pisica a stat înfoiată, așa că am așteptat cu

răbdare. Cînd s-a liniștit, am intrat iute. Cheia era legată de un lănțișor, prinsă într-un cui în cămin. Nimeni nu s-ar fi gîndit să caute acolo... Dacă nu mi-ar fi spus documentul... dar cum am pus mîna pe ea, a început un zgomot de credeam că vor cădea pereții! Abia am apucat să sar în tunel și, cu ajutorul pisicii, am fost afară în cîteva clipe. Zgomotul se liniștise, așa că am început să coborîm în vale...

- Da, unde te aștepta Tamar!

- Nu, nu Tamar. Nu-i găsi vină. Era un diavol.

- Așa e, zise Toman trist. Tamar o fi în Parga, măritată poate... Nu-i nimic, să fie ea fericită! Așa cum și noi vom încerca să fim fericiți. Noi doi și pisica. Vom fi fericiți, nu-i așa?

- Așa-i! încuviință copilul fericit.

- Dar unde-i cheia? Nu mi s-a părut să o fi dat cuiva.

- Am dat-o, zîmbi tainic băiatul. E în drumul ei spre Poarta Raiului!

- Măi să fie! se bucură bibliotecarul. E bine că n-ai spus nimic. Cine știe care dintre ei este un alt diavol?

Între timp intraseră în oraș și acum se apropiau de bibliotecă, părînd a nu băga de seamă îmbulzeala de pe ulițe. Deodată Toman se opri, țeapăn. Copilul ridică privirea spre el, mirat.

- Diavolița! E în fața bibliotecii...

- Care diavoliță?

Bibliotecarul îl ridică în brațe și împreună priviră spre femeia scundă și puțin plinuță, în haine de călătorie, ce aștepta răbdătoare pe treptele care duceau spre pridvor.

- Tamar! se bucură dintr-o dată puștiul.

- Tamar? se miră Toman, parcă speriat de acest gînd.

- Da, diavolița nu mai are nevoie de noi. Călătorii sunt în drum spre Rai, acolo e treaba ei.

- Așa, așa... Să mergem atunci.

Văzînd bărbatul apropiindu-se cu un copil în brațe, femeia se ridică în picioare, emoționată.

- Toman, șopti ea, apoi zise din nou, cu voce mai puternică: Toman, știi...

- Știu, zise acesta cuprinzînd-o în brațe cu dragoste. Să intrăm, asta e casa noastră.

- Am atîtea să-ți spun...

- O să-mi spui. Avem o viață întreagă înainte. El e fiul nostru!

i-l prezentă pe Copil. Îl cheamă Rustam. E viteaz, cinstit și iubește cărțile!

Femeia privi bucuroasă băiatul, cu lacrimi în ochi.

- El e Pisicu, șopti Rustam. De fapt, e pisică...

- Bine v-am găsit, zise cu glas tare femeia. Și pe tine, Pisicule care ești de fapt pisică. Și pe tine, fiule cu nume de viteaz. Și pe tine, lumină a ochilor mei! Să intrăm în casa noastră, atunci...

*
* *

Zulfina privi curioasă la pomii din jur. Se afla în grădina vilei de pe culmea dealului, se gîndi îngrijorată. Ar fi bine să-și ia tălpășița pînă nu prinde cineva de veste... Dar gardul înalt de mărăcini o obligă să înconjoare vila pînă ajunse la ieșire. Primul peste care dădu acolo fu chiar magul – stătea rezemat de unul din stîlpii porții. Auzind pașii pe pietrișul aleii, deschise cu greu ochii.

- Hm, hm, păru să o recunoască pe vrăjitoare. Doftoroaia cea guralivă...

- Tu cine ești? Te știu de undeva?

- Cilipir, diavol păcătos... care își trădează pînă și propriul neam... Dar la ce te poți aștepta de la un diavol?

Tuși înfundat.

- Am auzit de tine. Erai blestemat, te-au eliberat tovarășii mei.

- Nu a ajutat prea mult... Documentul nu minte, pînă la urmă, mormăi el cu voce stinsă. Mi-ar pare rău să moară și Pictorul... Caută-l! Tu poți să-i scapi viața....

- Unde să-l caut? întrebă Zulfina.

- Dacă aș ști unde, ți-aș spune... Se pare că despre viața mea era vorba... Ce curios se învîrte viața, în funcție de deciziile pe care le luăm. Dacă îmi atîrnam cheia de gît, așa cum mi-a poruncit Stăpînul... Dacă o ucideam pe Domniță, așa cum mi-a poruncit Javila... Dacă îl ucideam pe Pictor, așa cum făcusem tîrgul...

- De ce nu ai ucis-o pe Domniță? îl întrebă Zulfina, așezîndu-se alături de el. Se vedea că puterile îl părăseau încet, încet.

- Nu am ucis niciodată o femeie. Parcă nu-mi venea să fac

și drăcia asta... mai ales dacă nu era nevoie...

- Și pe Pictor?

- Hihihi, rîse el sfîrșit, rîsul drăcesc transformîndu-i-se în tuse. M-a prins la înghesuială. Isteț pictorul vostru... Se tot zice că omul la nevoie păcălește și pe dracu’, dar noi nu credem și de fiecare dată o pățim... Da, și viteaz. Și-a dat mîna pentru domniță, nici nu a clipit. Cred că și eu mi-aș fi dat-o pentru Javila! În schimb, ea mi-a luat viața toată... Rîse din nou, trist.

- Știam că voi nu muriți, diavolii.

- Nu murim, ne stingem. Uneori ne stinge Marele Zeu, alteori Stăpînul... Nu știam că și Javila are această putere. La naiba, mă sting, hihihi.

- Te pot ajuta cu ceva?

- Nu prea cred. Poate te ajut eu cu ceva, hihihi... Am fost blestemat să stau în Templu nu pentru drăciile mele...

- Ci pentru o taină, știu.

- Da, am aflat Taina Stăpînului. Ia spune, n-ar fi păcat ca Taina să moară odată cu mine? Un zîmbet drăcesc îi încreți buzele. Eu zic că ar fi păcat! La multe se aștepta Dușmanul – îi spuse pentru prima dată pe numele dat de muritori, și nu cel folosit de slugile lui – numai la asta nu. Se pare că Marele Zeu nu ne-a uitat de tot... Ascultă!

Și încet, cu glasul tot mai slab, Cilipir îi spuse atunci Zulfinei marea Taină.

- Ai grijă, să nu afle nimeni, pînă în ultimul moment, că știi taina, îi șopti el. Unul dintre voi este o iscoadă, am aflat asta de la Javila. Și vă va trăda, cînd veți fi la greu. Va fi de tot rîsul să vă dați de gol, hihihi... Rîsul lui drăcesc căpătase inflexiuni umane, își zise Zulfina, ridicîndu-se.

- Trebuie să-l caut pe Pictor. Avem nevoie de el.

- Da. I-am tăiat mîna, dar are încă talentul. I-o prinde bine... Du-te, du-te... Ce frumos e cerul... Ce frumoasă e lumea asta...

Din poartă Zulfina mai privi o dată în urmă. Trupul lui Cilipir devenise transparent și părea să se topească în razele soarelui.

- Hihihi, rîse pițigăiat vrăjitoarea. Teme-te, Dușmane, de drăciile pe care ți le vor face oamenii!

Porni grăbită la vale, rugîndu-se Marelui Zeu. Avea mare nevoie de ajutor pentru a-l găsi pe pictor pînă nu era prea tîrziu.

*
* *

„De mirare cum e viața asta”, gîndi Domnița. „Dintre toți, tocmai peste Ifichim să dau!”

Dăduse întîmplător peste el, rătăcind pe cîmpia litorală. Undeva spre nord se bănuiau zidurile Trebindei. Răsăritul era închis de munții înalți ai Aramatului, iar înspre Apus se întindea nemărginirea mării. Spre sud, nu prea departe, începea ținutul deluros, în spatele căruia se ridicau alți munți.

Pictorul nu era bine, își putea da singură seama. Era galben la față, ca urmare a pierderii sîngelui. Mîna i se umflase, garoul improvizat oprind circulația sîngelui. Știa că sîngele oprit prea mult timp nu mai aducea viața, ci moartea. Sîngele adunat în acel braț umflat risca să se învenineze...

- Mi-ai salvat viața, îi șopti mîngîindu-i fruntea fierbinte. Ți-ai pus propria viață chezășie, fără să-ți pese ce gîndesc despre asta. Ce pot gîndi despre tine eu, fiică de Mare Postelnic? Tu ești un simplu pictor fără nume, fără bani, fără faimă, fără ucenici, fără comenzi... Viața ne-a adus împreună, dar tot viața ne poate despărți. Sau moartea... Ce să fac cu tine, pictore fără noroc? Eu vreau să devin un viteaz de legendă, să mi se ducă faima... Acestui gînd i-am dedicat toată viața mea. Și fără tine viața asta s-ar fi irosit, fără faimă, fără urmări, ca un semn pe nisipul țărmului spălat de valuri... Și fără să fi cunoscut fericirea simplă a vieții.

Elina este mai deșteaptă decît mine, își aminti ea de Prințesă. Ea nu voia nimic de la viață decît o dragoste romantică. Pentru a o avea s-ar fi măritat și cu blegul ăla...

Încercă să-și amintească numele lui, dar renunță, dînd din mînă ca după o viespe. Nu era important. Cu trupul lui Ifichim în brațe, trup din care viața se scurgea clipă de clipă, parcă nimic nu mai avea importanță.

- Ce să mă fac cu tine, dragul meu pictor? Te-am avut alături în cea mai importantă parte a scurtei mele vieți. Mereu credincios, mereu cu un sfat bun pe buze, mereu cu un surîs șăgalnic în priviri... Nu o dată mi-a fost greu, dar te-am simțit mereu alături... Cînd tu nu vei mai fi, pe umărul cui mă voi sprijini? Cine îmi va mai zîmbi, cine îmi va mai vorbi șăgalnic?

Cine mă va iubi ca tine? îi șopti ea speriată. Pentru că ai spus-o, tu ai spus-o! Îți sunt dragă, mai dragă decît arta!

Îi mîngîie din nou fruntea și lacrimi grele începură să-i curgă pe obraz.

- Cine mă va picta, Pictorule? Cine îmi va face miile de portrete promise?! Încercă să-și stăpînească hohotele, dar pe urmă renunță și le lăsă să se reverse.

- Nu pare mort de tot, auzi ca prin vis glasul pițigăiat al vrăjitoarei. Sări speriată în picioare, privind în jur. Aceasta se apropia grăbită, cu sudoarea-i curgînd pe față. Cămașa îi era udă, iar pelerina o ducea în mînă, să nu o încurce.

- Salvează-l! sări Valida în întîmpinarea ei.

- De aceea am venit, îi zise Zulfina liniștită, fără a-și încetini pasul. Lăsă pelerina din mînă și căzu în genunchi alături de trupul pictorului.

- Hm, hm, privi ea încruntată la brațul lui umflat. Asta nu-i bine, trebuie să-i tăiem brațul.

- Dar e tăiat, se împotrivi Valida.

- Îi e tăiata mîna, o corectă Zulfina. Și a obrintit. Dacă vrem să-i salvăm viața, trebuie să-i tăiem brațul din sus de cot. Sper că nu s-a întins stricăciunea prea sus. Uite aici, spuse, pipăind brațul umflat.

Se duse și adună lemne uscate de pe plajă. Cu ajutorul unui amnar aprinse un foc. Cînd flăcările începură să se ridice, îi făcu semn Domniței să se apropie.

- Avem nevoie să punem sabia în foc, să o ardem. Nu vrem să înveninăm din nou rana.

Valida scoase sabia plină de sînge uscat și o trecu prin flăcări, pînă se înroși. Vrăjitoarea se duse și ridică brațul pictorului.

- Ei, ce faci? o întrebă pe Domniță după cîteva clipe de tăcere. Cine crezi că-l taie?

Valida simți cum i se usucă gura.

- Doar nu vrei să i-l tai eu?!

- Păi, cine altul? Cine-i războinicul pe-aici? Cine are sabia?

- Da... da... eu nu de aceea am sabie..

- Nuuu? Atunci, de ce? De ce te-ai pregătit ani și ani în arta luptelor? Nu numai să tai dușmanii, ci și să aperi viața prietenilor! Acum ai acest prilej. Dacă ți-e dragă viața lui. Să tai dintr-o singură lovitură!

Valida se apropie cu sabia a cărei lamă strălucea, dar șovăi din nou.

- Uite ce este, Domniță, își pierdu răbdarea Zulfina. Știu că nu ți-e ușor să dai în el. Nici mie nu mi-ar fi. Dar dacă ai măcar o fărîmă de dragoste pentru el, măcar din prietenie, nu-l lăsa să moară! Chiar fără un braț, el tot Ifichim-Pictorul va rămîne.

- Fărîmă de dragoste...

- Da, de dragoste. Să dai cu toată inima și dragostea de-i porți. Lovitura trebuie să fie curată!

Domnița se aplecă și își lipi stîngace buzele de buzele reci ale pictorului – primul ei sărut înfiorat de fată. Apoi se ridică, prinse sabia în ambele mîini și, cu un icnet, tăie brațul dintr-o fulgerare. Partea umflată sări cît colo, urmată de un șuvoi de sînge roșu, sănătos. Dar Zulfina era acolo, începu să-i lege repede vasele de sînge, să pună pe rană prafuri și ierburi... Valida se lăsă în iarbă și ridică grumazul bărbatului, ținîndu-i capul în poală.

Cînd termină de legat feșele albe în jurul ciotului, vrăjitoarea ridică privirile strălucitoare.

- Mi-e tare teamă că a scăpat cu viață, hihihi! rîse ea bucuroasă, și domniței i se păru cel mai frumos rîs auzit în viața ei. Întinse mîna și vrăjitoarea se aplecă, luîndu-i degetele reci, strîngîndu-le cu putere. Atît de deosebite, cele două tinere se simțeau mai apropiate decît două surori.

- Nu ar fi bine să ne întoarcem în oraș? întrebă Valida șovăitoare. Poate că acolo se însănătoșește mai repede.

- Poate că da, poate că nu... Poate că dușmanii sunt pe urmele noastre... Eu simt că e mai bine să o luăm cît mai repede spre sud.

- Ce putem face noi două, două femei cu un rănit în brațele noastre? Cai nu avem, provizii nu... Trebuie să trecem munții.

- Cred că asta va rezolva problema, zise Zulfina, arătînd spre drumul ce șerpuia nu departe de ele. „Asta” era un grup de căruțe cu coviltir, fiecare trasă de cîte patru cai mari și puternici, mînați de femei îmbrăcate în straie înflorate. Un grup de bărbați însoțeau șatra, călare.

Zulfina ieși grăbită în drum, strigînd de departe:

- Hei, hei, oameni buni! Ne luați și pe noi cu voi?

- Noi nu luăm oameni străini, zise un bărbat negricios, ce

părea să conducă șatra. Sunteți și femei... Locul vostru este în iatac.

- Am rătăcit iatacul, rîse Zulfina. Avem bani să ne plătim drumul. Noi două și un om rănit.

- O să îmbătrînești înainte ca o șatră să te ia pentru bani, rîse crunt bărbatul.

- Sunt deja bătrînă, hihihi. Am aproape o sută de ani. Aproape vîrsta de măritiș...

- Hașal, strigă o femeie de pe loitre. O vrăjitoare! Cred că va trebui să o luăm, iubitul meu. Nu uita proorocirea!

- Luați-ne, insistă vrăjitoarea. Mă pricep la multe, sunt bună doftoreasă, știu să învîrt toiagul... Tovarășa mea e bună luptătoare, vă putem fi de folos.

- Ai limba dulce, recunosc Hașal. Dar două femei... Și un rănit!

Zulfina nu apucă să răspundă. Valida se apropie mînioasă.

- Uite ce este. Mă leg să mă bat cu doi dintre voi, cu cine vreți voi, cu ce armă vreți voi... Dacă sunt învinsă, vă dau toată averea noastră. Dacă înving, ne luați cu voi. Tovarășul nostru are nevoie de ajutorul vostru, nu poate călări.

Hașal o privi pe femeia de pe loitre, după care izbucni în rîs.

- Tu ce zici, Piruna?

- Eu zic să îi luăm. Eu o cred pe femeia asta. Și are mare nevoie, nevoie venită din dragoste.

- Atunci bulibașa hotărăște! Sunteți bineveniți în șatra noastră!

- Încotro mergeți? o întrebă Valida pe Piruna, după ce îl culcaseră pe Ifichim în căruța acesteia. Stătea și ea în căruță, ștergînd cînd și cînd fruntea pictorului de sudoare.

- Peste munți... peste Tigran și dincolo de deșert... pînă tocmai în Sinam!

- Atunci o să avem timp să ne povestim, zise Zulfina zîmbind. Cred că venim cu voi pînă la capătul drumului...

*
* *

Yulgur și Hitaiori nu se pierduseră. Își găsiră refugiu chiar de la începutul furtunii într-o grotă adîncă și așteptară oprirea

furtunii. În zgomotul ploii, reușiră să adoarmă. După ore de somn, se treziră.

- Ar fi trebuit să treacă ploaia de-acuma, zise Yulgur în gî-pangu. Să ieșim.

Apropiindu-se de ieșirea peșterii, zgomotul de ploaie dispăru. Pasămite dormiseră lîngă un izvor subpămîntean. Afară răsărise soarele, iar natura nu mai păstra nici o urmă a furtunii.

- Unde or fi dispărut ceilalți? întrebă Hitaiori.

Yulgur mirosi aerul proaspăt al dimineții. După o vreme spuse:

- Copilul este în oraș, cred. Cu pisica. Pare a fi la bibliotecar. Cred că Marele Zeu a fost bun: Copilul și-a găsit un tată, iar Toman un copil!

- Pisica o casă, completă Prințul.

- Da, pisica o casă. Și poate Copilul și-a găst și un nume. E bine să-i lăsăm în bucuria lor, poate drumul nostru nu-i și drumul lor.

Prințul aprobă grav.

- Ceilalți sunt spre sud, departe. Merg repede.

- Hitaiori și Yulgur îi vor ajunge, zise Prințul. Altîm?

- Nu știu, nu îl pot mirosi. Poate tot spre sud... Nu o pot mirosi nici pe femeia, care s-a dat Tamar, diavolița.

- Atunci să mergem după tovarășii noștri.

Porniră printre dealuri spre sud. Undeva spre sud, departe, în ceața dimineții, se bănuiau zidurile Trebindei. Trogloditul mergea parcă fără grabă, dar cu pași mari. Prințul își mișca picioarele rapid, mergînd drept, cu mîna pe katană. Aveau drum lung în față, dar la capătul lui îi așteaptau niște prieteni.

31

(în care, niște păcătoși ajung într-un oraș sfînt)

Eroul deschise ochii. Se simțea odihnit, înviorat, doar foamea-i scurma pîntecul. După zdruncinături, ar fi zis că se află într-o căruță. Într-adevăr, deasupra lui un coviltir îi închidea orizontul.

- Te-ai trezit? îi sună în ureche vocea pițigăiată și tremurătoare a vraciului. Îmi e foame. Mă întrebam cînd o să faci ochi...

- Ce are una cu alta? întrebă Eroul încă amețit de somn.

- Și-or băgat de vreo trei ori capul sub coviltir. Văzînd că dormi, nu au spus nimic.

- Ce voiai să zică?

- Să mă întrebe dacă nu cumva mi-e foame...

- Aoleo, gemu Eroul. Sper să ne dea ceva de mîncare, altfel nu mai scap de tine. Cine și-or băgat capul?

Nu mai fu nevoie de răspunsul vraciului. Poalele coviltirului se ridicară și două fețe – tipic alimane – se arătară.

- Hm. Trezim, zise unul dintre ei, pocind graiul albin.

- Mîncam? îl imită Zildir. Străinul îl fulgeră din priviri, dar încuviință din cap.

- Popas făceam.

Se dovedi că acel popas se făcu mai pe seară, pe cînd Eroul se jura că-l va arunca pe Zildir din căruță dacă mai deschide

gura. Tîrziu, dar căruța se opri totuși, coviltirul se ridică din nou, iar alimanul le făcu semn să coboare.

Se aflau în curtea unui han, se pare: o curte închisă în trei părți de clădiri cu odăi de dormit, judecînd după numărul mare de ferestre. A patra latură era închisă de un gard înalt de palisadă, cu o poartă dublă la mijloc – ce tocmai se închidea în urma unei căruțe. Clădirea din față părea să aibă o crîșmă la nivelul solului.

Curtea era plină de oameni, animale și căruțe. Mai ales animale – nu numai cai, asini și cămile, ci și tot felul de animale și păsări de curte, alergînd printre picioarele călătorilor. Oamenii stăteau în jurul focurilor; cîțiva ridicaseră mici corturi.

- Serai, se bucură Zildir. Aici e mîncare, trase el aerul pe nări.

Însoțitorii lor se dovedeau a fi o ceată de vreo doisprezece - cinsprezece călăreți, păzind patru căruțe. Din celelalte căruțe fură coborîți mai mulți călători, mai ales femei, tinere și copii. Erau legați de mîini destul de lejer, legăturile fiind prinse de un lanț, care îi unea în grupuri – cîte un grup de fiecare căruță. Pînă să apuce să zică ceva, cei doi se treziră înșfăcați și legați ca și ceilalți. Eroul se apucă să protesteze, dar se trezi cu o palmă peste gură.

- Eu nu aș zice nimic în locul tău, îl povățui Zildir cam tîrziu. Ăștia-s alimani, jefuitori. Bine că ne-au scăpat din deșert, dar din ghiara lor nu am auzit să scape cineva...

- Ce vor face cu noi? întrebă Eroul, pipăindu-și buza care începea să se umfle.

- Nu sunt răi cu prizonierii. Vor să ne vîndă; dacă ne bat, nu fac bani. Nu ne taie decît dacă-i supărăm.

- Se supără ușor? Mda, exact cum mi-am închipuit, zise văzînd încuviințarea vraciului.

- Or să ne dea și mîncare din belșug, continuă acesta spunînd ce-l doare. Dacă suntem în putere, fac bani mai mulți.

Spusele vraciului se dovediră în zilele ce urmară a fi adevărate. Alimanii nu se arătau a fi cruzi. În afară de fecioare – care erau păzite cu grijă – celelalte femei avură, toate, parte de atențiile lor – cu voie sau fără de voie. Dacă la început încercară să se împotrivească, țipînd și mușcînd – mai ales că alimanul, care simțea pofte carnale o făcea cu ele legate, sub privirile celorlalți

prizonieri - în zilele și serile ce urmară acestea căzură cu toate într-o apatie indiferentă. După spusele lui Zildir, asta chiar le va ajuta, într-un fel. Urmau să accepte mai ușor viitoarea viață de roabe. Fecioarele și copiii nu avură însă nimic de pătimit, deși unii dintre călăreți priviră pofticios în direcția lor.

Mîncare și apă li s-a dat îndestulător, mai ales lui Zildir. Probabil alimanii doreau să pună ceva carne pe oasele lui. Pînă la sfîrșitul călătoriei – care a durat vreo săptămînă – nu-și dădură seama de zădărnicia efortului lor: dacă nu altceva, vraciul arăta chiar mai slab! Îl și spălară de cîteva ori, atunci cînd drumul lor îi duseră prin orașe care aveau vreo baie publică. Asta mai ales după ce se convinseseră că mirosul greu care îi însoțea venea din căruța unde călătorea slăbănogul, și mai ales dinspre picioarele lui. Îl puseră să-și spele și cizmele de fiecare dată – așa că vraciul se lăfăise tot drumul desculț în fînul din căruță, povestind Eroului cîte-n lună și în stele. E drept, trăind cît trăiesc vracii, avea ce povesti – văzuse destule la viața lui.

În a șaptea zi, mica trupă făcu popas la marginea orașului.

- Sambula! zise Ibrahem, singurul care știa limba ghiaură, făcînd un gest larg și mîndru spre orașul ce se vedea la picioarele lor.

Vederea era într-adevăr impresionantă. Mii de case înconjurau golful îngust, care intra adînc în tărm și malul mării, de un azur minunat. Multe urcau, îngrămădite, dealurile care mărgineau golful înspre interior – ei înșiși se aflau pe un astfel de deal. Nu departe de ei, ziduri înalte și groase, întrerupte de zeci de porți și sute de turnuri, înconjurau orașul la destul de mare distanță, din mal în mal, călărind toate dealurile și închinzînd între ele nu numai orașul, ci și grădini, livezi și vii. Deasupra caselor destul de asemănătoare ca formă, spoite toate în alb și avînd acoperișuri din olane cenușii, se ridicau minaretele a sute de moskei, ca și clădirile palatelor, seraiurilor și ale altor clădiri mari, pe care Eroul le bănuia a fi băi publice, cazarme, clădiri administrative, sau chiar biblioteci și școli. Printre case se vedeau numeroase zone verzi și ochiuri de ape – probabil grădini publice și private. De asemenea, multele zone colorate de pe la intersecții de străzi puteau fi bazare. Marea era străbătută de sute, mii de ambarcațiuni de diferite mărimi, de la cele mai simple caice pînă la corabii mari, cu două și trei catarge. Undeva în zare se bănuia un alt țărm, ba chiar niște munți pierduți în ceață.

- Hm, de mult doream să văd Sambula, se bucură Zildir. Ultimul care a văzut-o e unchiul Zidomir, dar el a trecut pe aici înainte să fi fost ocupată de alimani.

- Pare foarte... aliman, zise Eroul.

- Normal, au trecut peste o sută de ani de cînd au ocupat orașul.

Se odihniră toata noaptea. Dimineața au fost din nou spălați. Lui Zildir îi aruncară cizmele și-l încălțară în papuci frumoși, din catifea azurie.

- Cum de nu ne-a trecut prin cap? fu tot ce comentă Eroul.

Odată cu cizmele aruncară și caftanul azuriu și pătat al vraciului, înlocuindu-l cu altul nou-nouț, de o calitate mult superioară. Se pare că știau ce aveau în mînă... Eroului nu-i schimbară decît tricoul – ros și pătat – cu o cămașă roșie, din mătase. Blugii, ca și pantofii de tenis i-i lăsară, după ce le cercetară uimiți.

Pe fecioare le îmbrăcară cu șalvari din mătase transparentă, la fel ca și bluzele de altfel, veșminte, care le lăsau mai mult goale decît îmbrăcate. Copiii și femeile fură îmbrăcați în haine curate și cuviincioase.

Plecară cu noaptea în cap totuși, astfel încît primii zori îi prinseră intrînd printre case. Călătorind pe jos în șir, legați între ei cu o funie de mătase și înconjurați de călăreți, străbătură numeroase ulițe coborînd tot mai jos, spre malul mării. Pe la mijlocul dimineții ajunseră într-o piață – destinația lor după cum aveau să constate. Spre deosebire de alte bazaruri străbătute, această piață nu avea tarabe, ci un podium din lemn. Casele din jur aveau, desigur, magazine la nivelul uliței, mărfurile revărsîndu-se mult pe stradă. Copertine colorate se întindeau deasupra acestora – fie pentru a le adăposti în caz de ploaie neașteptată, dar mai ales de soarele arzător, fie pentru ai apăra de soare pe proprietari. De acolo, negustorii se luau la întrecere în a chema eventualii mușterii sub propriile lor canopii, la a observa marfa și a gusta o cafea alături de stăpînul mărfii. Aceste strigăte, ca și tîrguielile făcute pe voci mai joase sau mai înalte, se uneau pentru a se transforma într-un zumzet continuu, ca de bondar uriaș.

Alături de podium erau ridicate țarcuri din lemn. Într-unul din acestea fură împinși și închiși prinșii din ceata călătorilor noștri.

- Foarte neplăcut, comentă Eroul. Nu mă așteptam să ajung aici pentru a fi vîndut ca o mobilă...

- Mobilele se vînd? se miră vraciul. Adică, bănuiesc că da... Nici eu nu am mai fost vîndut, recunoscu el, deși am cîteva rude care au fost. De obicei stăpînii lor s-au prăpădit după un timp, din cîte știu doar Zilafir mai este rob. O familie de hipani la care moștenirea este sfîntă. E la a treia generație...

- Eu nu am viața atît de lungă, se plînse Eroul. Tu ai timp să aștepți. Și apoi, eu am venit cu altă treabă aici.

- Da? Adică, da. O să găsim noi o cale între timp, încercă să-i dea ceva curaj. Ar trebui să apară și ceilalți, ne pot răscumpăra....

- Dacă n-or fi și ei robi, se arătă Eroul pesimist. Vraciul nu mai răspunse – le venise, de fapt, rîndul să se suie pe podium alături de ceilalți. Unul dintre alimanii care-i luaseră prinși se urcă și el, începînd să-și laude marfa.

- Ce ne facem dacă ne despart? își rosti Eroul îngrijorarea cu glas tare. Citise despre sclavi, despre vînzarea lor, dar pînă în acest moment nu realizase ce impact va avea asupra lui acest lucru. Mintea refuza să accepte să înțeleagă. Își dădea seama că e real – atît cît de reală putea fi prezența lui în această lume – dar își dorea totuși să se trezească. Vraciul părea împăcat cu situația.

- Nu cred că ne putem împotrivi, zise și el puțin îngrijorat. Dar poate se va ivi o ocazie, ceva... Nu părea prea optimist.

Primii fură vînduți copiii, nu fără îndelungă tîrguială. Șase dintre ei fură cumpărați de un oștean – probabil pentru a fi antrenați ca oșteni. Ultimii doi fură cumpărați de doi negustori, după o aprigă concurență între ei – ceea ce aduse alimanilor un cîștig frumușel, mai mult aur decît primiseră pe primii șase.

Urmară la rînd femeile. Prețul lor nu se ridică la cel al copiilor. Fiecare fu mînată cu indiferență într-o altă direcție – una singură fu luată cu blîndețe de un bărbat trecut de zenitul vieții, fără brațul stîng. Își cumpăra o țiitoare, poate o soție chiar – sau poate era un stăpîn milos cu slujitorii.

Urmară fecioarele. Prețul lor fu mare, mai ales știindu-se că sunt albiane. Cele mai frumoase fură cumpărate, la indicația unor femei acoperite cu voaluri, pentru a fi făcute, poate, odalisce. Restul ajunseră în haremuri.

Rămaseră doar ei doi. Vraciul se prefăcea nepăsător, în schimb Eroului privirile oamenilor i se păreau o jivină scîrboasă umblîndu-i pe piele. Uh! Îi venea să vomite, îi venea să se arunce asupra spectatorilor cu unghiile și cu dinții... Cînd văzu că nimeni nu se arată interesat și prețul cerut pe el – nerușinat de mare, după spusele lui Zildir – începu să scadă, umilința nu mai cunoscu margini. Dar urmară și alte încercări: i se ceru să-și deschidă gura să i se vadă dinții (proteza era perfectă), să cînte, să joace, alimanul chiar îl întrebă pocit ce se pricepe să facă („Să scriu”, spuse Eroul mîndru. „Frumoz?” „Aaa, nu-s caligraf. Nu știu scrisul aliman...”) Pînă la urmă, toți îl priviră scîrbiți și fără interes, indiferent de preț. Cu mîinile fine și fără pic de mușchi, burtos și trecut de anii tinereții, se prevestea un rob leneș și neîndemînatic.

Vraciul însă atrase atenția de la început – în ciuda prețului foarte mare. Vînzătorul cerea pe el prețul cerut pentru toți robii vînduți – copii, femei și fecioare, la un loc! E drept, rar se întîmpla să apară un vraci adevărat în piața de robi... Dar asta îi făcea pe cumpărători să-și țină gura. Unii îl întrebară unde lucrase pînă atunci și în ce calitate (Zildir recunoscu faptul că era doar ucenic pe lîngă unchiul său; Ibrahem nu insistă, nu uitase ce efect avusese vraja simplă încercată de vraci la poruncă...). Altora le lipsea curajul de a poseda un vraci – ce control putea avea un simplu pămîntean împotriva vrăjilor lui?

Într-un tîrziu se apropie de podium un bătrîn cocîrjat, pleșuv, cu nasul mare și ochii apoși, îmbrăcat într-un caftan din lînă fină colorată în benzi mari verticale, în două culori diferite. Primele vorbe le spuse în alimană, arătînd cu toiagul spre Zildir, dar pe urmă continuă în albenă.

- He, he, tu ești din Albia?

- Da, recunoscu Zildir. De la Curtea lui Albin...

- Ce s-a întîmplat cu Zivnir?

- Nimic, din cîte știu eu...

- Ți-e rudă?

- Mi-e unchi.

- He, he. Ucenic?

- Mda...
- He, he, cum de te-au luat alimanii rob?
- Ăăă... Eram în deșert, a dat o furtună peste noi... Ne-am trezit robi.
- He, he, cum de nu ai scăpat?
- Păi...
- Aha. Nu poți.

Se pare că răspunsurile îi fură de ajuns, continuă să se tîrguie cu alimanii în limba lor. Tîrguială ajunse la o înțelegere, o pungă dolofană schimbă mîinile (aflară mai tîrziu că bătrînelul plătise exact jumătate din prețul cerut inițial) și Ibrahem se apucă să-l dezlege pe vraci.

- Cum rămîne cu tovarășul meu? întrebă Zildir pe bătrîn.
- Tovarășul tău? se miră acesta. Ce este el la mine să-mi pese? Eu am nevoie de tine, am dat bani pe tine.
- Suntem împreună.
- He, he, asta nu mă interesează. Din cîte îmi pasă mie, poate să-i ia și gîtul.

Eroul înghiți în sec. După privirile, pe care i le aruncau alimanii, posibilitatea nu era departe. Podiumul se plătea cu ora, se pare, de ce s-ar mai chinui să-l vîndă?

- Am nevoie de el, se bîlbîi vraciul. Nu știa să mintă – dar se pare că bătrînul nu știa asta.
- Da? He, he, la ce?
- N...nu-mi... nu-mi... reu... reu... ies vrăjile fă... ră el! reuși să termine vraciul fraza.

Bătrînul îl privi încruntat, dar începu să se tîrguie cu alimanii. Se lumină imediat la față (spre rușinea lui, Eroul află în drum spre casa bătrînului că alimanii îl dăduseră gratis, numai să scape de el...)

Așa se face că cei doi pășeau acuma în urma bătrînului, legați împreună cu o funie. Funia o trăgea stăpînul după el. Noroc că mergea cătinel, șonticăind, astfel că și ei mergeau alene prin mulțimea de trecători. Eroul nu-și amintea să fi văzut vreodată o asemenea îmbulzeală – poate doar stînd la coadă la bilete de concert, își zise. Parcă toți locuitorii orașului se grăbeau într-o direcție anumită – toate diferite – cu un scop foarte clar în mintea lor, fără a mai avea timp să privească în jurul lor, ba chiar fără a mai feri obstacolele ivite în cale.

Cum acele obstacole erau chiar cei trei, bătrînul nu fusese încă doborît doar pentru că izbiturile îl aruncau în cei doi robi, care îl urmau supuși.

- He, he, eu sunt Johanam ben Zohar, zise el printre izbituri. Filozof, astrolog și alchimist. Voi o să lucrați în laboratorul meu, am ajuns într-o fază extrem de importantă, he, he, și singur nu mai fac față. Un vraci ar putea ajuta, he, he...

„Sau strica”, gîndi Eroul, bucuros totuși că rămăsese alături de Zildir. Nu era tovarășul preferat de el – i-ar fi plăcut ca acesta să fie Pictorul, de exemplu, sau chiar Geambașul cel tăcut și trist. Bucătarul? Parcă nu, totul ieșea pe dos în prezența acestuia. Chiar și alături de fete n-ar fi fost rău – deși acum îi părea bine că acestea nu căzuseră în mîna alimanilor. Bine și vraciul, se convinse singur, cu el nu e chiar atît de rău ca alături de bucătar. Iar cu trogloditul și Hitaiori... Unul prost, celălalt... Izbucni, fără să vrea, în rîs. Noul stăpîn îl privi curios, dar Zildir îl întrebă:

- Ce-ți veni?
- Mi-am închipuit pentru o clipă că în locul tău ar fi fost Yulgur. Ce-ar fi zis alimanii de asta? Cum l-ar fi prezentat cumpărătorilor?

Zildir nu răspunse, dar pufni și el în rîs.

- Pot ști și eu de ce rîdeți? întrebă Johanam, curios. Poate nu de mine...
- Hm... Tovarășul nostru de care amintește... Eroul, așa îl cheamă pe burtosul ăsta...
- Eroul? se miră heberul. Curios nume. Ești erou?
- Nu prea, recunoscu Eroul.
- He, he, ca și cum eu m-aș numi Darnicul. Credeți că sunt darnic?
- N... n-aș crede, zise Zildir, înghițînd în sec.
- Chiar și numele dat mie de părinți – Johanam. Știți ce înseamnă pe limba noastră?
- Nu...
- „Cel ce împrăștie darurile Domnului”, he, he... Pe scurt, Darnicul. He, he, credeți că am împrăștiat ceva în viața mea?
- N-aș crede, zise de această dată Eroul.
- Sper că ceva mîncare vei „împrăștia”... își mărturisi Zildir îngrijorarea.

- Mîncare? He, he... Am împrăștiat o pungă de aur chiar acum pe voi, și nu știu de ce am făcut-o! Poate degeaba. Dar nu o să vă las să-mi muriți de foame, ar fi prost gheșeft. He, he... Cum e cu tovarășul vostru? Un vraci care nu-i vraci, un erou care nu-i erou... El ce este fără a fi, he, he?

- Un om ce nu-i om, zise Eroul. Un troglodit.

- Troglodit... L-aș fi cumpărat și pe acela. Îl arătam pe bani, poate mai recuperam din banii dați degeaba pe voi. He, he!

Aici începu să rîdă cu adevărat, de-l apucă tusea. Cei doi săriră să-l bată peste ceafă, ajutîndu-l să-și revină.

- Aș zice că-ți pare bine de banii irosiți pe cumpărarea noastră, zise vraciul.

- Nu, hr, hr... Nu-mi place cînd fac afaceri proaste, nu-mi pot permite faliment chiar acum! Nu, mi-am închipuit ce surpriză ar fi avut alimanii găsind un trup verde și bubos, he, he, sub straie... Îl apucă din nou rîsul, terminat într-un nou acces de tuse. Cei doi îl sprijiniră de brațe, luîndu-l aproape pe sus. Nu părea rău stăpînul pe care li-l dăduse Soarta.

Se opriră în fața unei case din partea de jos a orașului, nu departe de mare. Deși aceasta nu se zărea, prezența i se simțea datorită mirosului iodat de alge și a țipătului pescărușilor ce pluteau pe deasupra ulițelor pline de gunoaie.

- Aici e casa mea provizorie, le zise bătrînelul. Vom sta aici cîteva zile, pînă pregătesc plecarea.

- Unde mergem? întrebă Eroul.

- Acasă la mine la Jerulabad, he, he, deși nu e cel mai potrivit moment, răspunse heberul descuind ușa și poftindu-i în casă. Am auzit că o mulțime de cavaleri pruncini din Varuna și alte țări apusene vor să elibereze Mormîntul Sfînt. Sper că Domnul le vor da gîndul cel bun, să aleagă pacea asupra războiului. Altfel, multă suflare va pieri degeaba!

„Din nou o întorsătură a soartei”, gîndi Eroul. „Ce întîmplare, să ajung aici pe timpul cruciadelor...”

- Alimanii vor sări să apere Jerulabadul? întrebă el cu voce tare.

- Alimanii? se miră bătrînul heber, desfăcîndu-le funia. He, he, ce treabă au ei cu Mormîntul și cu orașul Marelui Zeu? L-ar fi cucerit ei de mult, dacă semnele arătate nu ar fi fost înfricoșate. Ani de zile au stat pe malurile sfîntului Joram, gata să năvălească – dar de fiecare dată le-a apărut în cale un heruvim cu paloș de foc. Așa se zice cel puțin, he, he... Pînă la urmă au pornit spre nord și au cucerit Sambula.

- Chiar să fi apărat Marele Zeu orașul? se miră Eroul. Jerusalimul lumii lui nu rezistase niciodată vreunui atac... Ba da, al asirienilor, plătind bir.... Doar Dumnezeu îl putea apăra.

- Jerulabadul este cu adevărat Orașul Marelui Zeu, he, he, zise Johanam punînd de un ceai. Cine i s-a închinat și a venit cu mîinile goale, fără arme, a fost primit în pace și i s-a putut alătura. Oamenii trăiesc într-însul în bună pace - moslani, heberi, pruncini, ba chiar și închinătorii focului. Nici de crime nu se pomenește acolo...

- Înseamnă că singura violență în Jerulabad a fost cea împotriva Pruncului, bănui cu voce tare Eroul.

- Ce vorbești? se holbă la el Zildir, iar heberul clătină din cap.

- De unde ai scos treaba asta? îl întrebă pe Erou cu glas aprins. „Se pare că-l chinuie patriotismul”, își zise acesta, regretînd totuși faptul că nu-și ținuse gura.

- Unde a murit Pruncul? îndrăzni să întrebe.

- La Varuna, ziseră ceilalți doi într-un glas. Filozoful completă: Bineînțeles!

- Cum de Mormîntul este la Jerulabad?

- Toată lumea știe asta, zise Johanam. Tu de pe ce lume vii? He, He? se întoarse spre vraci, care i se părea în acel moment mai plin de încredere.

- Ăăăă... De... de.. de...parte! găsi el un răspuns la care nu trebuia să se bîlbîie.

- He, he... Mama sfîntă i-a dus trupul la Jerulabad după moarte și acolo l-au înmormîntat. Doar era orașul Domnului, acolo se născuse și Pruncul, acolo învățase Cuvîntul, Pacea și Dragostea... E drept, pruncinii cred că el nu a fost pus în mormînt, ci s-a ridicat la cer. Așa că nu înțeleg ce caută ei la Jerulabad...

- Ziceai de Pace și Dragoste... zise Zildir. Cunoști semnificația acestor cuvinte pruncine?

- He, he! Cum să nu le cunosc?! se zburli heberul. Aaaa, ți-e foame, îl pricepu el. Las’ că-și(-ți)dau imediat de mîncare. O să dau poruncă la bucătari să pregătească ceva. Între timp le

turnă cîte o cupă de ceai fierbinte. În el turnă ceva lichid dintr-o sticluță – probabil un înlocuitor de zahăr, își zise Eroul.

- Ai bucătari buni? îl întrebă pe bătrîn. Peste cuvintele lui, se auzi întrebarea vraciului:

- Ai bucătari mulți?

Văzînd rînjetul Eroului, bătrînul dădu amărît din cap:

- Oi, oi, Johanam, ai avut cap zevzec astăzi. În loc să te duci în bazar să faci afaceri proaste, mai bine mergeai la Templu să dai ceva jertfă Domnului, să-ți ajute în drum spre casă. Marele Zeu mănîncă o singură dată pe zi! îi spuse vraciului, cu intenție.

*
*   *

Dar Marele Zeu le ajută în drumul lor spre Jerulabad. Se urcară pe o corabie, care îi duse în doar șase zile pînă într-un port mare și frumos, Acona. De aici, străbătînd cîmpii mănoase străjuite de munți nu prea înalți, acoperiți cu păduri de cedrii frumoși și înalți, ieșiră în alte cinci zile la zidurile formidabile ale Cetății Sfinte, Jerulabad. În mijlocul Cetății strălucea, ca o bijuterie, un deal complet alb, pe care se zărea clădirea unui templu imens.

- Orașul Domnului, șopti cu reverență bătrînul heber. Vraciul se aplecă cu umilință și chiar și Eroul se simți cuprins de o emoție puternică.

Pătrunseră pe sub una din porțile orașului, poate cea mai mare poartă văzută de Erou în viața lui – chiar recunoscu acest lucru cu voce tare.

- N-am văzut niciodată o poartă atît de mare și de frumoasă!

- Da, mare și frumoasă, și... greu de apărat, spuse cuprins de îngrijorare Johanam. Doar marele Zeu o poate apăra.

- Ce te face să te îndoiești că își va apăra și de data asta Orașul? încercă să-l încurajeze vraciul. În cele două săptămîni de cînd erau împreună, ajunseseră să se împrietenească, într-un fel curios. Heberul le era stăpîn iar ei îi erau robi, dar relația dintre ei era una de apropiere, aproape de egalitate.

- Multele noastre păcate... He, he, poate pentru voi e mai bine să vină războiul. Sunteți pruncini, doar. Cavalerii vă vor elibera... Dacă eu mor, voi sunteți oricum liberi.

Cei doi ajunseră să înțeleagă modul particular în care heberii priveau instituția sclaviei. Moartea stăpînului elibera sclavii. Copiii născuți de către sclavi erau și ei liberi, de la naștere. Creșteau în libertate pe lîngă casa stăpînului părinților lor și, dacă munceau, erau plătiți. În schimb, sclavii nu aveau drept de proprietate, tot ce dețineau aparținea stăpînului. Și totuși, nu era rar cînd un sclav sau o sclavă se căsătorea cu un stăpîn, stăpînă, sau cu un copil al acestora, devenind liber la nuntă...

„Dar nu-i doresc moartea”, gîndi totuși, Eroul.

- Nu-ți dorim moartea, zise cu voce tare Zildir, parcă simțind gîndurile Eroului.

- He, he, rîse Johanam cu rîsul lui uscat. Știu că sunt iubit de către robi. Să vedem ce veți spune cînd o să vă pun la muncă...

Cei trei erau însoțiți de alți șapte oameni – toți robi sau slujitori ai heberului. Slujitorii erau toți heberi – se pare că era interzis să fie robi unii altora. Erau patru femei și trei bărbați. Un bărbat și două femei erau bucătarii, altă femeie avea grijă de gospodărie și de hainele lor, iar a patra era un fel de administratoare a gospodăriei filozofului. Ceilalți doi bărbați erau un fel de învățăcei–ucenici, deși sclavi. Erau chiar și scribi, notînd grăbiți spusele filozofului cînd acesta le cerea. Cumpărau și aveau grijă de tot felul de substanțe necesare experiențelor acestuia, ba chiar îl ajutau în experiențe – după spusele bătrînului, deoarece de cînd cei doi ajunseseră în stăpînirea lui Johanam încă nu intraseră într-un laborator. Tot ei aveau în grija lor cărțile.

Se pare că Johanam era destul de cunoscut în Cetate, nu o dată fu salutat cu prietenie de către trecători. Cîțiva chiar îl opriră în cale să schimbe binețe și vorbe. Aflară mai tîrziu că se aflau în cartierul heber, ba chiar în zona în care locuiau familiile învățaților, alchimiștilor, astrologilor, medicilor și preoților. Era de la sine înțeles ca toată lumea să se cunoască între ei. Din întrebări, se dovedi că mai toți erau îngrijorați de veștile venite dinspre apus. Cea mai des pusă întrebare era: „Este adevărat ce se aude? Cavalerii pruncini vor să ne atace?”

Johanam trăia într-o casă cu etaj și curte interioară, destul de asemănătoare celor din jur. Spre deosebire de arhitectura apuseană, casele aveau ziduri groase – cel mai adesea din cărămizi din lut uscate la soare și nu arse în foc – lucru de

înțeles pentru o țară în care lemnul era rar și scump. Ferestrele erau înguste și situate chiar sub tavan, fiind folosite numai ca luminatoare și nu pentru privit peisajul. Nici nu ai fi avut ce să privești – decît cel mult pereții casei de alături. Se aprecia mai ales liniștea și discreția.

În schimb, curtea interioară era destul de mare, îngrijită și luminoasă. Deschideri mari permitea luminii să pătrundă în încăperile dinspre curte. Un bazin mare aduna apa ploilor – destul de rare, de altfel – dar și apa unui izvor, care izbucnea chiar de sub bazin. Bazinul folosea atît spălării rituale zilnice practicate de heberi, cît și udării grădinii, adăpării animalelor adăpostite într-o latură a casei, ba chiar și la gătit. Un sistem de canalizare scotea surplusul de apă și apa folosită într-un mic pîrîu deschis – și destul de mirositor – care curgea nu prea departe de gospodărie.

Familia lui Johanam era una cu oarece importanță socială. Atît tatăl bătrînului, Zohar, cît și bunicul lui, făcuseră parte chiar din consiliul director al cartierului heber și, alături de consilieri din alte cartiere, din Consiliul de Juzi ai Cetății. Un frate al lui Johanam le călcase pe urme, dar bătrînului îi plăcuseră mai mult științele. Alți doi frați erau negustori, unul din ei trăind în Tebana. Cu acesta trăia și unul dintre fiii lui Johanam – alții doi fiind pierduți prin lume, prin Hipana pre cît se zvonea.

Odată ajunși acasă, alchemistul se scufundă în muncă. Citea din cărțile aduse, amesteca substanțele cumpărate în drumurile lui – și altele, adunate într-o viață de om. Cele două ajutoare ale lui îl ajutau pe cît puteau... Doar cei doi robi abia aduși pierdeau timpul degeaba! Pur și simplu nu știau ce se așteaptă de la ei și se fereau să facă ceva fără a li se cere să facă. După ce văzuseră vreo cîteva explozii – din care una lăsase pe unul dintre ucenici fără două degete! – se fereau chiar să mai intre în încăperea folosită drept laborator. Și nu greșiră: o explozie mai puternică îl făcu pe Johanam să mute laboratorul în altă încăpere – în timp ce fostul laborator primi vizita unor zidari. Cînd cei doi îl întîlniră pe bătrîn, abia de-l recunoscură în hainele zdrențuite și bărbuța rară pîrlită.

- De ce ne-o fi cumpărat? se întreba Eroul, rușinat că mănînca din pîinea casei fără a face nimic. Vraciul, care mînca de cîteva ori mai mult decît Eroul, nu avea astfel de scrupule.

- Vom afla, poți fi sigur de asta. Stăpînul e prea strîns la pungă să dea degeaba banii de-a dura...

- Zgîrcit? Cînd te îndoapă ca pe-un clapon?!

- Poate de aceea mă și îndoapă, încercă să glumească Zildir – parcă mai slab ca oricînd – fără a fi prea lămurit ce înseamnă „clapon”. „Un fel de porc”, își zise, singurul animal despre care știa că se îngrașă pentru tăiere...

Într-adevăr, cam după o altă săptămînă aflară. În urma unei noi explozii - care îl făcu pe Johanam să se mute înapoi în laboratorul inițial și să cumpere noi instrumente, iar pe cei doi ucenici îi băgă în spital – stăpînul, încă plin de funingine, îi chemă pe cei doi robi puturoși.

- He, he, destul am aruncat bani pe voi degeaba. E timpul să văd dacă tîrgul făcut trebuie scris la cîștiguri sau la pierderi... Ce-ați făcut în ultimele zile?

- Ăăăă... nu prea multe, recunoscu Eroul.

- Așa, așa... Tu nici măcar nu ai pus carne pe tine, se burzului stăpînul la vraci. Zic vecinii că vă țin flămînzi și vă muncesc din greu. Ai fost flămînd în casa mea vreodată?!

- Aș mînca ceva chiar acum... recunoscu Zildir cu jumătate de gură. Johanam ridică ochii spre cer. Pentru a se ruga, fu sigur Eroul. „Dacă s-ar obișnui la heberi, sunt sigur că și-ar face cruce...”

- Bun. Așa nu mai merge! După cum ați auzit, nătăfleții mei de ucenici sunt în spital. Nevătămați de-ar fi, ei nu mai calcă în laborator! Mi-au stricat bunătate de alambic – prețul a doi robi leneși, he, he... Voi îi veți înlocui!

- Noi? se holbă Zildir de parcă nu auzise bine. Cei doi nătă... ăăă... ucenici ai tăi măcar știau ce fac. Au lucrat cu tine ani de zile. Noi îți stricăm laboratorul în primul ceas și ajungem toți trei la spital, dacă nu chiar mai rău!

- Nu vă gîndiți la rele, he, he, îi liniști într-un fel alchemistul. Nici ei nu știau ce fac. Nici eu nu știu, de altfel – recunoscu senin.

Fu rîndul lui Zildir să ridice ochii spre tavan, în timp ce Eroul puse în aplicare obiceiul de acasă: își făcu cruce.

- Să nu mai faci semnul acela aici! se supără filozoful. Aduce nenorocire. Începînd de mîine, după ce ne mutăm, mă ajutați. Azi trebuie să-mi cumpăr un nou alambic.

- Și ce anume avem de făcut? întrebă Eroul, încercînd să-și împrospăteze amintirile vagi din școală – pe cînd făcea experiențe în laboratorul de chimie. Parcă își amintea că un metal ardea cu o lumină puternică, iar ceva lichid se albea dacă turnai ceva în el. Și o hîrtie ba se înroșea, ba se înalbăstrea...

- Eu știu, se bucură Zildir. L-am ajutat de cîteva ori pe unchiu-meu. Eram foarte tînăr pe-atunci, e drept...

- Acum cîteva zeci de ani, completă Eroul, iar filozoful dădu lămurit din cap.

- Și ce anume îți amintești? întrebă acesta totuși.

- Ăăăă... stăteam ascuns după o masă mare, din lemn. În caz că experiența ieșea rău și exploda ceva, îi lămuri pe ceilalți doi. Zîmbi fericit că-și amintise ceva. Eroul se luă cu mîinile de cap...

- A explodat? întrebă curios alchemistul.

- Da, sigur. Odată masa ne-a azvîrlit pînă-n perete. Era groasă, țeapănă...

- Aha. He, he, eu nu am mese țepene.

- Nu? se miră vraciul. Cum ați scăpat pîn-acum?

- Avem ferestre mari, he, he... Încercăm să sărim pe ele - dacă avem timp. Eroului îi veni să-și facă din nou cruce, dar își aminti la timp de dorința stăpînului.

- Ce anume cercetezi? îl întrebă pe Johanam.

- Elixirul, desigur! răspunse acest de parcă vorbea unui copil. „Sigur unui copil”, își zise Eroul. Cuvîntul „idiot” i se părea cam tare...

- Toată lumea caută Elixirul, zise și Zildir. Unii caută și Piatra, desigur...

- Desigur, încuviință alchemistul.

- Să fim serioși, astea sunt tîmpenii! protestă Eroul, dar își înghiți limba sub privirile celorlalți doi.

- He, he, vrei să spui că eu îmi pierd timpul cu **tîmpenii**?! Poate chiar sunt **tîmpit**, he, he?!

- Sau că unchiul Zimnir e **tîmpit**?!

- Nu, nu, se grăbi Eroul să retracteze cele spuse. Bineînțeles că este o căutare... ăăă... nobilă...ăăă... grea... Nimeni nu le-a descoperit, nu?

- He, he, este o chestiune de timp. Sunt pe calea cea bună, formulele mele sunt impecabile!

„Am văzut”, zise – din fericire în gînd – Eroul.

- Și noi ce facem? încercă să fie practic, schimbînd și vorba din zona cam alunecoasă.

- Păi, îmi măcinați materialele pe care vi le dau pînă le prefaceți în pulbere. Amestecați lichidele – totul sub indicațiile mele. Măsurat totul cu grijă.

- Cînd ne apucăm? întrebă Zildir frecîndu-și palmele, apucat deodată de febra cercetării. După ce mîncăm, nu? își schimbă gîndul.

- Mîine dimineață, he, he, v-am zis. Trebuie să cumpăr un nou alambic. E unul nou în oraș, adus tocmai din Prana! He, he, alchemiștii de acolo sunt vestiți în toată lumea! Au dezvoltat zeci de formule speciale.

- Au descoperit ceva? întrebă nevinovat Eroul.

- Nu, din fericire! strigă vraciul optimist. Pentru că noi nu am mai fi avut ce căuta acuma!

Așa că Johanam porni spre oraș, iar cei doi se așezară la masă; Eroul mai mult să-i țină companie vraciului. Cei trei bucătari îi știau de-acuma ca pe niște cai breji pe cei doi și i-ar fi privit cu prietenie – dacă nu ar fi trebuit să muncească din zori pînă noaptea tîrziu pentru ei.

- Despre ce fel de Elixir e vorba? profită Eroul de faptul că erau singuri pentru a-și lămuri niște lucruri.

- Hm, nu știu care dintre ele, recunoscu vraciul. Este un Elixir care te face veșnic tînăr. Altele care te fac învingător, puternic peste măsură, nemuritor...

- A fi veșnic tînăr nu înseamnă să fii nemuritor?

- Ăăă... da, într-un fel. Deși se pare că sunt două elixire, cu formule complet diferite...

- Ce folos ai avea să fii nemuritor, dar bătrîn ca vremea?

- Nici unul, e drept. Nu m-am gîndit la asta. Cred că nimeni nu s-a gîndit, admise el. Noi, vracii, nici nu ne batem prea mult capul cu astfel de elixire. Noi trăim destul de mult, nu mai vrem nemurirea. Uneori ni se pare chiar că trăim prea mult. Unchiul Zimuldan a încercat chiar să se sinucidă!

- Toți îți sunt unchi?

- Toți? Care toți?

- Toți vracii. Vorbești numai despre unchi.

- Oh, nu. Este și tata, bineînțeles.

- Cîți frați a avut tatăl tău? încercă Eroul să afle răspunsul pe altă cale.

- Doar unul, bineînțeles! La noi rar se întîmplă să fie mai mult de un copil vraci în familie. Rar de tot doi, niciodată trei. Unchiul Zulmad a avut doi frați...

- Și surori?

- Surori? Niciuna. La noi nu se nasc fete!

- Dar parcă Zulmad avea și două surori...

- Oh, nu, ele erau vrăjitoare.

- Dar voi cu cine vă căsătoriți?

- Cu vrăjitoarele, bineînțeles. „E cam slab la minte”, își zise Zildir, cu părere de rău.

- Aha. Dar vrăjitoarele din ce se nasc?

- Din vrăjitoare. „Unde vrea să ajungă?” Vrăjitoarele nu vor naște decît vrăjitoare.

- Iar vracii doar vraci.

- Exact, văd că ai înțeles! spuse, cu satisfacție Zildir. „Nu e chiar atît de nătărău...”

- Stai că nu mai înțeleg nimic! îl contrazise Eroul. Mama ta a fost vrăjitoare?

- Bineînțeles, nici nu se putea altfel.

- Chiar acum ai spus că vrăjitoarele nu nasc vraci! strigă Eroul exasperat.

- Aaa, da, dar eu sunt fiul tatălui meu, care este vraci. Este simplu.

- Dar născut din vrăjitoare!

Asta îl puse pe vraci pe gînduri.

- Stai că mă încurci. Deci, eu sunt din familie de vraci, nu de vrăjitoare. E normal să mă nasc vraci. Și fratele meu tot vraci este.

- Și atunci, vrăjitoarele?

- Ce e cu vrăjitoarele?

- Cine le sunt tații?

- Tații? Vracii, bineînțeles! „Tîmpit! Dacă nici acum nu a-nțeles...”

„Doamne, tîmpit e”, își zise Eroul, privind compătimitor spre prietenul său.

- De ce nu se nasc atunci vraci? întrebă cu voce tare.

- Cine?

- Vrăjitoarele. Dacă tatăl lor este vraci, nu trebuie să se nască vraci?

- Păi, mamele lor sunt vrăjitoare! Zildir începuse să se enerveze. Doar toate erau cît se poate de simple!

- Aha... căzu de data asta Eroul pe gînduri. „L-am lămurit”, se bucură slăbănogul.

- Hai să zicem că te însori cu Zulfina, zise deodată Eroul. Zildir se lumină la față, dar tuși încurcat.

- Să zicem, de ce să nu zicem?...

- E posibil?

- Ăăă... probabil, mai curînd. Dacă i-a intrat ceva în cap Zulfinei, de obicei se împlinește.

- Tu nu prea vrei...

- Ba vreau... ăăă.. Știi, eu încă nu sunt vraci, mărturisi el rușinat. Pînă nu fac vrăji... Nu vreau ca restul vrăjitoarelor să rîdă de Zulfina că și-a luat un neputincios...

- Bine, să zicem că ajungi să faci vrăji – care îți și reușesc! Și te însori cu Zulfina. Așa e bine?

- Așa e bine, zîmbi fața vraciului.

- Buuun. Și o să aveți un copil. Da?

- Sper, zise Zildir. „Unde vrea să ajungă?” se întrebă iarăși, privind cu îndoială spre farfuria goală. Cratița era la fel de goală...

- Ce va fi copilul?

- Cum? Băiat, bineînțeles. Vraci.

- De ce „bineînțeles”? Poate fi fată, nu?

- Fată? Vrăjitoare, adică? Nici vorbă!

- Mama e Zulfina. Dacă vrea să aibă fată? Sau trebuie să se mărite cu altcineva?

- Cu altcineva? De ce să se mărite cu altcine? se supără vraciul.

- Păi, dacă vrea o fată. Cu cine trebuie să se mărite?

- Cu mine, bineînțeles. Așa cred...

- Poate cu un pămîntean? Un om obișnuit...

- Nuuu, nici vorbă! O vrăjitoare nu poate avea copii cu muritorii, este lucru dovedit. Unele se mai mărită, dar foarte rar. De ce ar face-o? În cîteva zeci de ani rămîn singure, încă tinere...De aceea, nici vracii nu se căsătoresc cu muritoarele. Dacă dragostea e mare, se mai întîmplă, dar foarte rar. Muritorii

se feresc, în primul rînd...

- Bine, atunci să ne întoarcem. Ce o va face pe Zulfina să nască o fată și nu un băiat? O vrăjitoare și nu un vraci?

- Voința. Caracterul. Dacă vrăjitoarea are un caracter mai puternic, va naște fete, dacă vraciul e mai puternic, va naște vraci.

- Aha, înțelese în sfîrșit Eroul. „Atîta vorbă degeaba...” Deci, tu o să ai fete, trase el concluzia. Zildir se înnecă în cana cu vin.

- Ce? Ce zici? Voi avea băiat!

- Vrei s-o-ntreb pe Zulfina care dintre voi are un caracter mai puternic? întrebă Eroul nevinovat.

- Oh, nu... mormăi Zildir. De fapt, nici nu-mi pasă, încercă el să găsească o ieșire onorabilă. Și fetele sunt frumoase... Zulfina e frumoasă, nu?

- Da, e frumoasă, recunoscu sincer Eroul. „Cel puțin privită din față...” se corectă în gînd. Ce alte Elixire mai sunt?

- Cel ce te face nevăzut, de exemplu. Pentru o perioadă destul de scurtă. Cel ce te face invulnerabil... Cel ce te ajută să zbori... Sunt multe, nici alchemiștii nu le știu pe toate.

- Bine, să sperăm că-l vom găsi pe cel ce ne va face nevăzuți. Sau pe cel ce ne va ajuta să zburăm. Ne vom lua tălpășița...

- Știi la ce mă gîndeam? Oare de ce nu om fi plecat pînă acum? Nimeni nu ne păzește, nimeni nu ne bagă în seamă...

- Să știi că ai dreptate. Nici nu mi-a trecut prin cap pînă acum... O să-l întreb pe Johanam. Dar cu Piatra cum e?

- Cu Piatra e mai simplu. E o piatră pură, minunată. Pusă, chiar și o parte infimă din ea, într-un metal topit, îl preface în aur curat. Cînd se întărește, ai un lingou de aur!

- Și ce faci cu el? întrebă Eroul.

- Cum ce faci? Faci bijuterii. Sau bani. Te îmbogățești!

- În primul rînd, aurul curat nu e bun de nimic, e moale. În al doilea rînd, dacă crește cantitatea de aur pe piață, valoarea aurului scade. Dacă va fi tot atîta aur cîtă aramă, va avea prețul aramei. În al treilea rînd, dacă se află că avem Piatra, ne taie gîtul să ne fure Piatra!

- Hm... cam ai dreptate. Nimeni nu s-a gîndit la asta.

- He, he, eu m-am gîndit, zise alchemistul intrînd în bucătărie, dînd de înțeles că auzise ultimele cuvinte schimbate de cei doi. De aceea nici nu caut Piatra.

- Și ce anume cauți?

- Elixirul, ți-am spus.

- Care dintre ele? Zildir mi-a spus că sunt nenumărate...

- He, he, ar fi interesant să găsesc Elixirul tinereții. Cînd mă dor oasele, chiar mă gîndesc să mă apuc de el. Dar parcă prea zic vracii că nu-i nici o scofală să trăiești veacuri, privind cum cei din jurul tău se duc... Nu, eu caut Elixirul Magic!

- Oh! se miră Zildir. Nu am auzit pe nimeni să caute acest elixir.

- Nu, nimeni nu cunoaște formula! strigă filozoful triumfător.

- Formula celorlalte elixire se cunoaște? întrebă Eroul neîncrezător.

- Nu, he, he, sigur că nu. Parte din formulă, poate. Dar eu am dezvoltat această formulă, ani de zile am muncit la ea. Acum sunt foarte aproape. Mai lipsește un singur ingredient!

- Și la ce-ți va folosi?

- La ce?! Pot face aur, dacă vreau aur. Pot fi tînăr, dacă asta vreau. Pot zbura, deveni invizibil, invulnerabil, puternic... Dacă descopăr acest Elixir, este ca și cum aș avea toate celelalte elixire... și Piatra pe deasupra!

- Mda, nu-i rău gîndit, acceptă Zildir. Și ce ingredient îți lipsește?

- O vrajă.

- O vrajă? De aceea m-ai cumpărat?

- He, he... ți-am zis că eu nu dau banii de pomană.

- N....nnu știu dacă se poate. Eu nu știu face vrăji, nu-mi reușesc.

- Îl ai pe Erou alături, cu el ai zis că-ți reușesc.

- Am zis că nu-mi ies fără el. Adevărul este că nu-mi ies nici cu el...

- He, he, se strîmbă Johanam. M-ai păcălit. Dar poate că păcăleala se va întoarce împotriva ta. Că vrei sau nu, îmi vei face o vrajă!

- Ce vrajă vrei?

- Orice vrajă. Nici nu trebuie să iasă ce vrei tu. Elixirul trebuie să iasă! Dacă iese, sunteți liberi!

- Chiar, vroiam să te întreb... zise Eroul. De ce nu ne-a trecut prin cap să plecăm?

- He, he, Johanam nu este un heber prost. Am descoperit

un Elixir! Nu are mare putere, dar leagă lucrurile mele de mine. Nimeni nu le poate fura, eu știu întotdeauna unde sunt... Iar robii nu pot fugi! – completă el rîzînd. Mîine ne apucăm de experiențe, redeveni heberul serios.

Cei doi se duseră la culcare scîrbiți. Auzi, să fii legat de cineva ca un cîine de lanț! Cine se așteptase ca heberul cel bătrîn să fie atît de isteț?

32

(în care vedem că tinerețea nu are vîrstă)

Elina gemu şi se înecă în lichidul cald, care i se turna pe gură. Tusea care urmă o ajută să-şi limpezească puţin capul. O mînă o ridicase puţin de sub ceafă şi o strachină îi fusese pusă la buze. Mai încercă o dată şi de data aceasta putu să bea din lichidul cald cu aromă de ierburi.

- O să te simţi mai bine în curînd, auzi o voce blîndă, de femeie bătrînă. Fără să ştie de ce, îşi aminti de bunică – o bunică dispărută în negura timpului. Murise pe cînd ea era doar o copilă.

Ridică greu pleoapele. În faţa ochilor îi jucau valuri, făcînd-o să simtă ameţeala. Îi reveni în memorie ultimele clipe prin care trecuse înainte de a-şi pierde cunoştinţa.

Furtuna cuprinsese corabia pe neaşteptate, o furtună rea cum numai pe marea aceasta auzise că se poate întîmpla. Vînturile căzute de pe înălţimile albe ale Aramatului se întîlniseră cu cele care mînau corabia spre est, după ce o smulseseră de pe calea ei spre Sambula şi o lăsaseră fără catarge. Din învolburarea celor două vînturi potrivnice, nu mai fu scăpare.

- Căpitane, ţi-am spus că ea ne este piază rea, scrîşnise cîrmaciul. Dă-o mării, pînă mai suntem în viaţă.

- Stăpînul a poruncit s-o facem pierdută, urlase şi şeful de echipaj, care avea şi rol de preot pe vas. Tu ai vrut s-o duci la Sambula, s-o vinzi. Lăcomia ta ne aduce pieirea!

- Dă-o valurilor! urlaseră şi ceilalţi piraţi, privind crunt spre căpitan. Spre ea nici nu priveseră – nimeni nu privise spre ea.

Căpitanul nu se mai împotrivise, simţea că piraţii l-ar fi tăiat şi l-ar fi aruncat şi pe el în mare, cu fecioară cu tot. Continuase să stea cu fruntea pe lemnul punţii, refuzînd să privească piraţii, care ridicaseră fata în braţe şi o aruncaseră peste bord, în ciuda împotrivirii ei.

Marea o aruncase la suprafaţă şi, în lumina fulgerelor, care brăzdau cerul, Elina văzu ţărmul. Şi corabia, ridicată de valuri uriaşe şi izbită de stînci. Cînd noi fulgere luminaseră ţărmul, corabia nu se mai zărise. Doar valuri albe prăvălindu-se peste stîncile lucioase. Încercase să se ţină la suprafaţă, săltînd printre valuri, şi cum rochia îngreunată de apă o trăgea la fund, rupsese bumbii şi o lepădase dînd din picioare. La fel făcu şi cu restul straielor, rămînînd goală.

Apa era rece, dar nu foarte rece. Fără veşminte care să-i îngreuneze mişcarile, Elina reuşise să se menţină la suprafaţă, ba chiar să se apropie de ţărm. Învăţase de mică să înoate, dar tot ce reuşea acum să facă era să evite valurile înspumate care ameninţau să vină peste ea. După o vreme învăţase ritmul acestora, ştia că al şaptelea val venea ca un berbec acoperind cu spumă totul – şi îl tăia pe dedesubt.

Curenţii o purtară spre mal. Zgomotul valurilor spărgîndu-se de stînci devenea tot mai puternic, iar berbecii înspumaţi tot mai deşi. Braţele începuseră să-i amorţească, iar răceala apei i se strecura în oase, înţepenindu-i mişcările. De cîteva ori nu reuşise să evite valurile, înghiţind apa sărată. Simţea sfîrşitul aproape...

Un val mai puternic o aruncase peste o stîncă ce abia se iţea din apă. În spatele ei, vîltorile o prinseră şi o dădură peste cap, lovind-o cu mii de ciocane. Încercase să se împotrivească, fără succes, şi cînd se dădu bătută, încetînd să mai dea din braţe, se trezi aruncată pe nisipul plajei. Dădu să se ridice, dar un alt val o smulse de pe plajă, iar un al treilea o aruncase înapoi. Cu ultimele puteri se tîrîse înainte, oarbă, rugîndu-se Marelui Zeu să o ajute... Aici toate amintirile se rupeau.

Deschise ochii cu greu. Din farfurioara de lut ars, decorată cu incizii zigzagate, se scurgeau picături de ceai gălbui. Mîna care ţinea strachina era subţirică şi osoasă. Pielea străvezie ca un pergament, închisă la culoare şi plină cu zbîrcituri fine, lăsa să se întrevadă firişoare subţiri de vene albăstrui.

- Încearcă să bei, fetiţo, o să-ţi facă bine, auzi din nou glasul uscat ca un snop de spice coapte tremurînd în adierea vîntului. Zîmbi fără voie: crescuse toată viaţa în mijlocul Tîrgului, în spatele zidurilor înalte ale curţii marelui negustor Deliman. Nu văzuse niciodată în viaţa ei un lan de grîu copt... Atunci, de unde această comparaţie?

- Aşa, aşa, zîmbeşte, şopti bătrîna. Eşti mai tare decît pari, copilă. Alţii scăpaţi din încercările prin care ai trecut s-ar cutremura şi acum de groază... Nu mulţi scapă întregi din ghiarele bătrînei Devochia!

Elina urmări cu privirea mîna bătrînei. În zona încheieturii dădu peste o pînză albă, curată, strînsă în jurul mîinii cu sforicele de culoare neagră, terminate cu cănăcei din lînă. Mîneca cămăşii urca pînă pe umerii firavi, unde era împodobită cu arnici negru. Gîtul subţirel, cu vene şi artere puternic conturate, se ridica din gulerul împodobit al cămăşii. Capul era mic, ca al unei vrăbiuţe – impresie întărită de nasul mare şi ascuţit, ca un cioc de pasăre, ochii mici şi vioi, şi mişcările iuţi, bruşte. Părul cărunt era adunat sub un fel de acoperămînt curios, din pînză neagră împodobită cu benzi roşii.

Amintirea nopţii de groază o cutremură pentru o clipă, deşi zîmbetul îi rămase agăţat de buze.

- Am scăpat! suflă înfiorată. Am scăpat... Eram pe o corabie de piraţi, mă duceau la Sambula să mă vîndă... Orice mai bine, decît robia! Dar Marele Zeu mi-a dat viaţă...

- Orice e mai bine decît moartea, fetiţo. După moarte nu mai urmează nimic... Eşti tînără, ai viaţa în faţă. Eşti frumoasă. Eşti ca o floare în dimineaţa zilei aşteptînd sărutul soarelui. Eşti dată lumii pentru bucuria oamenilor, nu uita asta!

- Unde sunt? întrebă privind în jur. Părea să se afle într-un bordei din crengi înverzite acoperite cu piei, culcată pe un pat încropit din piei şi pături. În mijlocul bordeiului era o vatră din bolovani, în care ardea un foc. Fumul se ridica spre o deschizătură croită în zona cea mai ridicată a acoperişului.

- În bordeiul meu. Eu sunt Iarina, frumoasa Iarina, hahaha. Rîsul îi sună neaşteptat de tineresc, fără părere de rău. Aşa mi s-a spus toată viaţa, chiar şi atunci cînd nepoţii începuseră să-mi moară de bătrîneţe... Am fost şi sunt doftoroaia tribului, chiar dacă nu sunt din neam de vrăjitoare. Am avut de mică darul de a simţi calităţile plantelor şi pietrelor, şi mai ales nevoile trupului şi sufletului omenesc. Acum îmi pare rău că mă duc şi nu pot lăsa nimănui acest dar al meu.

- Nu ai urmaşi? o întrebă Elina.

- Oh, am, hahaha. Un sat întreg! Dar puţini să-mi moştenească harul. Doar nepotul, Vamidis, dar el a preferat să se facă şaman. Are mai multă putere folosind teama oamenilor, decît ar avea vreodată căutînd dragostea lor. Nu, fetiţo, viaţa mi se va stinge şi toate cunoştinţele mele se vor irosi. Să ştii, nu poţi fi doftoroaie fără să iubeşti oamenii, viaţa! Sănătatea nu vine numai din ierburi, ci şi din trupul bolnavului, dar mai ales din dragostea lecuitorului!

- Nu am auzit aşa ceva... Zulfina nu mi-a spus niciodată aceste cuvinte.

- Ah, cunoşti o vrăjitoare... Asta e bine. Cum ţi s-a părut ca om?

- N... nu ştiu. Uneori părea... ironică, sarcastică... Dar nu părea rea la inimă.

- Era tînără, aşa-i?

- Da, foarte tînără. Cam de vîrsta mea... Adică...

- Adică vreo sută de ani, hahaha, rîse Iarina.

- Da, mai mult de o sută de ani.

- Da, da, de aceea era ironică. Rîdea de ea însăşi şi de cei din jurul ei, pentru că nu a ajuns încă la linişte şi înţelepciune, care aduce pace cu propriile-ţi sentimente. Nu e uşor să simţi răul şi boala în oamenii din jurul tău... Cum se purta cu tine?

Fecioara nu se grăbi să răspundă. Nu era deloc sigură despre părerea vrăjitoarei despre ea.

- Ştii, eu am crescut în casa unui negustor bogat. Cel mai bogat din Cetate, poate din întreaga Albie. Nici o dorinţă de-a mea nu rămînea neîndeplinită. De aceea mi se spunea Prinţesa...

- Aha, Prinţesa... Nu întotdeauna cu admiraţie, aş zice...

- N...nu. Unii ziceau că sunt prea năzuroasă, prea orgolioasă, fără inimă... De aceea nu am avut prieteni niciodată, doar pe

Valida. Ea m-a luat de soră mai mică... Mă mai mustra cînd ridicam nasul prea sus. Era singura care îmi spunea în faţă adevărul.

- Da, o prietenă adevărată. Unde e acuma?

- Nu ştiu, ne-a despărţit furtuna. Nu asta de pe mare, mai înainte, în deşert...

- Şi pe vrăjitoare unde ai cunoscut-o?

- Cînd i-am cunoscut şi pe ceilalţi... Da, şi Zulfina îmi zicea adevărul, şi nenea Ifichim... Nu cu răutate, deşi m-au făcut să plîng la început... Cred că-mi era... prietenă, constată Elina, uimită. Ca o... mamă. Eu nu mi-am cunoscut mama, completă cu tristeţe.

- Mda, furtuna prin care ai trecut nu a fost prima. Probabil nu va fi nici ultima. Dar cred că fiecare furtună ţi-a ajutat cu ceva... Cum ai ajuns pe corabia piraţilor?

- M-au răpit, din Tomita. Eram cu bardul şi nenea Kelemen. Ştii? cred că Boian, bardul, mă iubeşte...

- Şi tu? îi zîmbi bătrîna.

Fecioara simţea un sentiment pe care îi venea greu să şi-l lămurească. Parcă îşi întîlnise, în sfîrşit, bunica de care nu avusese parte.

- Nu ştiu...

- Atunci nu îl iubeşti. Cînd iubeşti, ştii!

- Dar el mă iubeşte aşa de mult. Parcă străluceşte, scăldat în dragoste. Şi-ar scoate inima din piept şi mi-ar pune-o la picioare, dacă i-aş cere aceasta! E greu să nu-i răspund...

- Nu o fă, fetiţo! Ai aduce nenorocire pentru amîndoi. Nu îl vei iubi niciodată, poate, iar recunoştinţa se va toci cu timpul. Îţi va fi tot mai greu să-l minţi, şi el o va simţi. Ar putea deveni rău cu tine, ura înlocuind dragostea; sau şi-ar întoarce durerea împotriva lui însuşi... Fii-i ca o soră. Nu va avea încotro decît să-şi uite dragostea, sau să trăiască toată viaţa această dragoste unică, neîmpărtăşită. Va ajunge la pace cu sine însuşi, cu tine şi cu întreaga lume. Oftă din greu: Nu întotdeauna fericirea îi este dată omului pe lumea asta. Fata mea, Aladis cea dulce, s-a stins din multă dragoste neîmpărtăşită... Da, da... Cînd vei întîlni dragostea, vei şti!

Se duse cocîrjată la foc, unde trebălui în nişte oale din lut. Un miros îmbietor se ridică din ele, făcînd-o pe Elina să-şi aducă

aminte că nu mîncase de multă vreme.

- Uite aici, mănîncă puţin. Este o tocană de legume, eu nu prea mănînc carne. Uneori cîte un peşte... Oamenii tribului meu nu sunt oameni răi, hahaha, e drept că au nevoie de harul meu. Mă respectă, în felul lor, şi nu uită să împartă cu mine darurile date lor de către Marele Zeu. Ei te-au adus, merseseră la mare la pescuit şi văzuseră corabia înecîndu-se. S-au tras aproape, sperînd să scoată ceva de folos – dar totul s-a pierdut în furia mării. Te-au găsit pe tine însă, pe nisipul plajei. Dar nu e bine că te-au zărit goală! dădu amărîtă din cap.

- Sunt în pericol? se sperie Elina, trăgînd pătura sub bărbie.

- Să sperăm că nu. Inima bărbaţilor este slabă, cade în păcat zărind trup alb de fecioară. Iar tu eşti frumoasă, ca o zeiţă din vechime!

Ajutată de bătrînă, Elina mîncă din tocana cu miros şi gust de mirodenii necunoscute. Fără să-şi dea seama, goli două castroane. Ruşinată, refuză pe-al treilea. Bătrîna rîse prietenos:

- Nu, nu, ăsta nu-i pentru tine. Şi eu am nevoie de mîncare, oricît de uscată aş fi, hahaha. Ştiu că mai vrei, dar o să-ţi dau ceva puţin mai tîrziu. Încă nu ai stomacul liniştit, după apa de mare înghiţită. Încearcă să dormi acum, o să vedem ce va fi în zori.

Se trezi auzind un schimb furios de voci. Focul din vatră abia pîlpîia, dar lumina se strecura în bordei prin deschizătura din tavan şi cea de la intrare. Chiar şi prin materialul care forma acoperişul.

În faţa intrării vorbea un bărbat furios, într-o limbă necunoscută. Îi răspundea Iarina, tot atît de furioasă. La un moment dat intră prin deschizătură un bărbat înalt, puternic, chiar puţin gras, urmat de Iarina agăţată de braţul lui.

Ajuns în faţa patului, bărbatul o privi cercetător pe tînără. O lumină hrăpăreaţă, dar şi pofticioasă, i se întinse pe faţa negricioasă. Fără o vorbă, se întoarse pe călcîie şi ieşi din cort, nedînd nici un semn de respect faţă de bătrîna doftoroaie.

- Acesta a fost nepotu-meu Vamidis, Şamanul. Om supus propriilor sale pofte...

- Ce a vrut?

- Să te vadă. Acum o să aibă cîteva nopţi de frămîntări... Trebuie să decidă ce să facă. Să te dea Sultanului alimanilor?

Cu tine poate plăti birul pe tot anul, poate chiar pe doi ani, ţinînd cetele de jefuitori departe. Sau poate lua preţ bun pe pieţele marilor oraşe, poate chiar la Sambula. Ar plăti birul, i-ar rămîne şi lui ceva – are şi lăcomia aurului, pe lîngă alte lăcomii. Sau să te ţină pentru el? Măcar pentru o vreme... Ţi-am spus că-şi stăpîneşte greu poftele...

- Nici una din acestea nu sunt bune pentru mine, zise speriată tînăra.

- Ştiu, ştiu, fetiţo. Singur nu va putea lua nici o hotărîre, va trebui să aibă acordul sfatului. Dacă le arată avantajele vînzării tale, îi va cuceri uşor, deşi nu se întîmplă des să ne vindem oaspeţii. Va spune că a fost ajutor de la Marele Zeu dat tribului, să-şi plărească birul – urmare a rugilor şi vrăjilor lui! Dar poate că va spune că este un dar special al Marelui Zeu dat lui, Şamanului, pentru ca prin împreunarea cu tine să aducă norocul asupra tribului. O va schimba pe actuala ţiitoare, Harina, va spune că i-a dat doar un copil în trei ani şi aceasta aduce nenoroc tribului... Oricum nu e bine, nu cred că cineva i se va împotrivi. În mişelia lui, e viclean şi ştie să mînuiască oamenii.

- Mai bine muream în mare! Amărîtă, fecioara nici nu încercă să-şi şteargă lacrimile de pe faţă.

- Nu spune asta. Ţi-am spus că viaţa ne-a fost dată s-o trăim. E chiar aşa de rău să fii ţiitoarea unui şaman? Chiar dacă acesta este ticălosul de Vamidis?

- Nu, nu, mai bine mor! Să sfîrşesc ceea ce începuseră piraţii cînd m-au răpit.

- Hei, fetiţo, nu e voia Marelui Zeu să ne luăm singuri viaţa. **În tinereţile mele am fost şi eu ţiitoare, frumoasa Iarina a viteazului Gîmza! Am intrat şi în legende... Nimeni nu m-a întrebat care-mi era voia şi visul. Tînărul pe care-l iubeam l-a trimis Gîmza la jaf, să moară în lupte... A murit şi Gîmza după cîţiva ani – dar eu am rămas! Mi-am luat soţ om pe care-l iubeam, pe Timur Viteazul, am avut mulţi ani fericiţi alături de el, i-am născut fii şi fiice. L-am plîns cînd s-a trecut din viaţă, aşa cum mi-am plîns pe rînd toţi fii şi toate ficele. Pe urmă am trăit ani mulţi alături de Kotuso, nu i-am născut copii, eram deja prea bătrînă ca să mai pot purta**

sarcină. El a murit acum mai bine de un deceniu, pe cînd eu începusem să-mi pierd frumuseţea... Nimic din această viaţă a mea nu s-ar fi întîmplat dacă-mi luam viaţa cînd am crezut că toată speranţa s-a dus. Nu aş fi avut nepoţi şi strănepoţi, nu aş fi salvat sutele de vieţi pe care le-am salvat. Poate te mai gîndeşti.

- Eu nu am ce mă gîndi. Viaţa mi-a scos în cale o sarcină demnă de a trăi pentru ea. Fără ea, viaţa mea s-ar fi irosit între patru pereţi, măritată cu un negustor, născînd unul sau doi copii... Îmbătrînind înainte de vreme, numărînd zi după zi şi noapte după noapte... Am ales moartea cînd am ieşit din casa tatii. Moarte pe drumul pornit, moarte la capătul lui, poate. Aşa că aleg moartea dacă nu pot să-mi duc căutarea pînă la capăt! Ori în bordeiul nepotului tău, ori în haremul Sultanului, drumul meu va fi oprit...

- Mda, asta e cu totul altceva. Poţi să-mi spui care este ţinta drumului tău?

- Raiul... murmură Elina cu jumătate de gură. Iarina o privi doar tăcută, fără a zîmbi măcar. Ştiu că sunt slabă. Ştiu că nu am nici o calitate. Nu ştiu de ce am fost aleasă să fac parte dintre Călători. Dar eu sunt una dintre cei puţini care i s-au alăturat Eroului. Dacă nu voi fi de faţă în Bătălia cu Duşmanul, atunci totul va fi pierdut! Ce va mai conta atunci dacă trăiesc sau nu? Viitor nu va mai fi pentru mine – nu va mai fi viitor. Nu vreau ca acea clipă să mă găsească ţiitoarea vreunui bărbat, oricare ar fi el...

Bătrîna se aşeză lîngă vatră şi începu să mestece într-o oală, privind-o prin fumul ce se ridica spre bolta bordeiului.

- Am auzit şi eu Proorocirea Călătorilor. Nu ştiam că-mi va fi dat să întîlnesc pe unul din ei... Cum de ai ajuns aici?

- Poate că piedicile întîlnite au fost puse de către Duşman. Ştiu că piraţii m-au răpit la porunca lui, au spus-o.

- Nu aveau nevoie de prea multă poruncă. Eşti frumoasă, ai fi adus mulţi galbeni la Sambula.

- Aşa a zis şi căpitanul, dar el călca porunca primită. Porunca era să mă arunce în mare de cum ar fi ajuns corabia în larg. Numai lăcomia lui mi-a salvat viaţa. În timpul furtunii i s-au ridicat împotrivă toţi piraţii, de aceea m-a aruncat peste bord... Ce vroiai să zici despre bătrîna aceea?

- Ah, Devochia. Aşa-i spunem noi furtunii care se dezlănţuie din senin pe culmile Aramatului. Coboară ca un val de gheaţă de pe culmi, zdrobind corăbiile. Puţini au scăpat din îmbrăţişarea babei... Dar, interesant este altceva. Cine l-o fi stîrnit pe neghiobul de nepot? Nu că ar avea nevoie să fie stîrnit, dar nu se încontrează bucuros cu mine. Nici nu te văzuse... S-o fi luat după vorbele oamenilor care te-au adus aici. Tu, culcă-te, eu o să merg să vorbesc cu oamenii! Nu-ţi fie teamă, nu o să intre nimeni în cort în lipsa mea. Se tem de mine, hahaha.

Îşi luă un baston noduros, lucios de multă purtare. Cu o broboadă groasă pe umeri, porni hotărîtă într-o direcţie necunoscută. În ciuda îngrijorării, Elina căzu într-un somn fără vise. Cînd se trezi, se lăsase din nou seara. Bătrîna trebăluia lîngă foc cu oalele ei. Un miros ameţitor se ridica deja deasupra vetrei.

- Ţi-e foame, nu-i aşa? o întrebă pe fecioară de cum o simţi trează. Ţi-am adus un rînd de haine – vezi că le-am pus lîngă tine. Ar trebui să-ţi vină bine, nepoată-mea Ramis a avut un trup ca al tău în tinereţe. Acum are nepoţi, şi-a făcut fundul ca o iapă, hahaha. Numai Iarina a rămas frumoasă pînă la bătrîneţe... Dar eu am fost întotdeauna mai subţire decît tine. Straiele mele din tinereţe nu te-ar cuprinde, dacă le-aş mai avea. Dar şi ele s-au dus cu timpul...

Elina găsi şi un lighean cu apă. După ce se spălă, bucuroasă că bătrîna stătea, totuşi, cu spatele spre ea, trase pe ea veşmintele lăsate lîngă pat. Era un strai străin, din pînzeturi roşii cărămizii şi cusături aurii. În loc de fustă avea şalvari largi şi comozi, pe care îi băgă în cizmuliţe din piele moale, scurte. Bluza de aceeaşi culoare avea mînecile dintr-o pînză fină, transparentă. Un brîu lat, verde, îi înconjura mijlocul subţire. Un ilic din postav galben cu fireturi negre, completa straiul. Pe cap îşi puse un acoperămînt ca al bătrînei, doar că era de o culoare sidefie iar benzile erau verzui. Erau toate în bune condiţii, păstrate probabil într-o ladă. Un miros fin de flori se impregnase în material. Dintre toate lucrurile pe care le purtase la ieşirea din casa lui Deliman mai avea doar lanţul gros, de aur, purtat la gît, şi care acum sclipea în deschizătura bluzei.

- Eşti frumoasă, fetiţo! Ar fi păcat să ajungi pe mîna ticălosului de nepot – el nu ştie aprecia frumuseţea.

Elina se aşeză alături de Iarina şi luă în mînă un blid de lut plin cu mîncare. Mîncarea era săţioasă, deşi nu părea să conţină carne. În loc de pîine, muşca dintr-o lipie coaptă în spuză, şi ea extrem de gustoasă.

- Aşaaaa... zise Iarina cînd o văzu sătulă. Am fost pe la cei ce te-au găsit. I-am întrebat ce-au vorbit Şamanului. Am vorbit şi cu alţi oameni... La urmă, cu Şamanul. Ai dreptate, este ceva necurat la mijloc. Oamenii nu te-au descris, nici măcar nu au spus că te-au găsit goală. Au zis doar atîta: o corabie s-a scufundat la mal şi a scăpat doar o fată aproape moartă, pe care au dus-o la doftoroaie, doar-doar o va scăpa cu viaţă. Atîta au zis!

Dar păcătosul de Vamidis te-a văzut, cică. Şi are la inimă binele tribului, zice el. Dar îşi fereşte privirile, vinovat, iar deasupra lui am văzut un nor negru – ca şi gîndurile lui. Să ştii că porunca Duşmanului, dacă de la el vine acea poruncă, este mare. Teama faţă de mine este mai slabă. L-a pus la muncă, el care lasă totul de azi pe mîine, şi a vorbit cu toţi cei din Consiliu. I-a convins să te dea pe mîna lui, să facă ce vrea cu tine. Şi porunca e chiar mai tare decît poftele lui. Am auzit vorbindu-se de sacrificiu! Noi, care nu am mai sacrificat om poate şi de o mie de ani!

Am ţipat, am blestemat, i-am ameninţat, dar nu a ajutat la nimica. Oamenilor le e teamă, nu vor să aibă şamanul împotriva lor. Acum mă ocolesc cu toţii ca pe o leproasă, să nu audă vorbele mele...

- Nu-mi rămîne nimic de făcut, atunci, zise Prinţesa tristă. Şi viaţa părea aşa de frumoasă...

- E frumoasă, fetiţo. Oamenii o spurcă. Unii oameni, se corectă bătrîna singură. Dar greşeşti, hahaha... Iarina a trăit mult, a învăţat mult. Mai are ea un plan sau două. Nu-ţi fie teamă, m-am hotărît să te ajut!

Elina o privi cu îndoială. Bătrîna abia îi venea pînă la umeri, era slabă şi firavă... Nici magie nu părea să stăpînească.

- Aşa, nu ai încredere în mine, hahaha. Ştii ce se zice? Că Duşmanul înşeală o lume întreagă, dar o babă îl înşeală chiar şi pe Duşman, dacă şi-o pune în cap. Eu mi-am pus! Acum, dacă ai mîncat, ia pe umeri traista aceea de colo. Şi un burduf de apă, unde mergem nu se prea găseşte apă. Şi să plecăm.

- Să plecă? Unde?

- În lumea largă, unde altundeva?! Hahaha... Dacă oamenii din trib nu ştiu să o respecte pe bătrîna Iarina, cea care le-a stat cu sfatul alături şi la bine şi la rău mai bine de trei generaţii, nu merită să o mai aibă!

- Şi plecăm... aşa...?

- Îhî. Pînă s-or trezi mîine să ne caute, vom fi departe.

- Se vor lua după noi, au cai...

- Au. Pe unde mergem noi, caii nu pot merge. Iar cîinii ne vor pierde mirosul. Ai încredere, fetiţo. Ştiu bine locurile astea, mai bine ca oricine.

Ieşiră din bordei printr-o gaură în peretele din spate al bordeiului pe care nu ar fi bănuit-o nimeni. Folosind un şiş nu prea lung, dar ascuţit, bătrîna tăie o bucată de pînză care, acoperită de frunziş, ascundea ieşirea. Fără a privi înapoi, Iarina ieşi urmată de tînără şi se îndreptă spre deal, sprijinită într-un toiag, cu o manta lungă pe umeri. Şi Prinţesa pusese o pelerină din postav destul de des – găsită alături de traistă. Închise la culoare, pelerinele le ajutară să iasă din sat nevăzute de nimeni.

Iarina păşi pe o cărăruie aproape nevăzută, care pornea spre înălţimea munţilor ce închideau zarea spre sud. La început, Elina trebuise să se ţină de pelerina bătrînei să nu se rătăcească. Cerul era întunecat, spuzit doar de stele. Dar după o vreme luna îşi arătă faţa din dosul unui vîrf mai înalt al muntelui şi la lumina ei îşi continuară drumul cu paşi mult mai siguri.

După cîteva ore de urcuş, bătrîna spuse:

- Facem un mic popas, nu vreau să te oboseşti prea tare. Hahaha, nu cred că te pot duce în spate, am mai îmbătrînit şi eu...

Elina nu comentă. Într-adevăr, abia ţinea pasul cu bătrîna, era udă leoarcă de sudoare şi abia-şi mai putea trage sufletul.

- Să îţi umezeşti numai buzele, să nu bei din apă!

- Cum de nu ai obosit? întrebă Elina gîfîind.

- Hahaha... grunizii sunt vestiţi prin rezistenţa lor prin munţi. Doar aici trăim! De aceea nici nu putem sta prea mult.

Ţi se pare că am făcut bun drum pînă aici, dar nepoţii mei vor face acest drum în cel mult jumătate din timpul luat nouă! E bine să mergem.

Nu mai merseră mult pe cărare. La un moment dat, bătrîna se opri şi scoase dintr-o pungă o o mînă de pulbere, pe care o răspîndi pe cărarea pietroasă.

- Acum, cu grijă! spuse Iarina păşind din bolovan în bolovan, direct în sus pe versantul muntelui. Vezi să nu clinteşti vreo piatră, se va vedea. Nepoţii au ochi ageri!

Elina o urmă, încercînd să uite panta care se azvîrlea pînă jos, spre malul mării. Un urcuş greu de mai bine de două ore le scoase sus, în culme.

- Aşa, zise Iarina cu satisfacţie în glas. Acum o luăm pe creastă spre Apus. Nu mai e mult, o încurajă pe tînără, văzînd-o că se clatină de oboseală.

Drumul continuă pe creasta ascuţită, lată de doar două-trei palme. De ambele părţi se căscau hăuri adînci, cu mici pete întunecate pe fundul lor – tăuri alpine. Creasta urca susţinut, astfel că după altă oră ajunseră într-un vîrf de munte. Zorii erau aproape şi în lumina lăptoasă se putea vedea marea întinzîndu-se pînă departe, în zarea de o culoare verzui-cenuşie.

- Am ajuns la timp, fetiţo. Avem timp să trecem de partea cealaltă înainte să se lumineze de ziuă. Cine ştie cine ne-ar fi putut zări din sat?

Arătă cu mîna spre vale şi acolo, chiar sub picioarele ei, Elina zări, într-un crîng nu departe de un mic golf de pe ţărmul mării, o adunătură de bordeie. Nu părea să se zărească nici o mişcare în sat.

- Grunizii sunt vestiţi şi prin agerimea vederii lor, hahaha, rîse Iarina pornind la vale pe coasta opusă satului. Din vîrf coborîră pe o cărare de animale, abruptă, direct în jos. După mai bine de două ore, care fecioarei i se părură nesfîrşite, pe cînd credea că se va prăbuşi, ajunseră pe fundul căldării glaciare, pe malul unui mic tău.

- Vom sta aici pînă la noapte, zise Iarina. Nu avem adăpost, dar nu va ploua astăzi. Pe partea cealaltă a tăului, jnepenişul e des şi înalt, ne vom băga sub bolta lui. Nu mîncăm, cred că nu-ţi arde de mîncare, hahaha... Ne sculăm

după prînz şi îmbucăm ceva, pe urmă dormim din nou. Va trebui să stăm ascunse toată ziua, e posibil ca vreun cercetaş să fie trimis pe unul din vîrfurile din jur, să ne caute. Mai ales după ce îşi vor da seama că au pierdut urma, hahaha...

În ciuda urcuşului greu de o noapte, Iarina nu părea deosebit de obosită, ba chiar îşi recăpătase voioşia.

- Ce va face şamanul? întrebă tînăra, făcîndu-şi culcuş pe pelerina largă şi călduroasă.

- Probabil va observa lipsa noastră pe la prînz, dacă nu va fi vreunul care să aibă nevoie de serviciile mele. După tămbălăul de ieri, e greu de crezut, hahaha. Mai curînd Vamidis se va mira că nu-l bat la cap din nou... Cînd se vor convinge că suntem duse, îl va cuprinde furiile! Aşa că vor porni după noi după prînz. Vor găsi urmele noastre pe cărare, nu sunt decît trei cărări care pleacă din sat. Vor merge repede pe ea, hahaha... pînă vor trece munţii. Cîinii nici nu-şi vor da seama că am părăsit cărarea. Spre seară, cînd vor ajunge în valea rîului de dincolo de munţi, cîinii îşi vor pierde mirosul de tot. Şi urmăritorii nu vor şti dacă am trecut sau nu rîul, sau am luat-o prin albie ca să ne pierdem urma. Aşa că vor aştepta dimineaţa, să nu piardă cumva urmele ieşirii noastre din apă. Vor căuta pe ambele maluri, dar în zadar. Se vor întoarce atunci în sat, să-i spună şamanului vestea rea. Prostănacul de nepot îşi va pierde firea de furie! Vom fi prea departe să-i auzim urletele, hahaha...

- Deci, pînă mîine nu avem de ce ne teme, se bucură şi Elina, simţind că-i cad pleoapele de somn.

- Aşa ar trebui să fie. Dar e posibil ca Vamidis să meargă chiar el pe urma noastră, nu ştiu cît de furios va fi. El e om prevăzător. În timp ce el va merge pe cărare, va trimite cercetaşi pe toate vîrfurile, să încerce să găsească pe unde suntem. Aşa că mai bine stăm ascunse toată ziua. Vom merge mai departe noaptea.

- Şi mîine?

- Ştiu eu? Mîine vom fi peste munţi. Vom merge spre Apus, nepotul meu va trimite cercetaşi mai ales spre Răsărit şi Miazăzi, ştiind că ne ferim de alimani. Hahaha, un prost, alimani sunt şi pe acolo... Vom merge numai noaptea, timp de şapte nopţi, dormind peste ziuă. După ce trecem marele drum

dintre Sambula şi Anatohia, vom continua drumul ziua, încă cinci zile.

- Unde mergem?

- Hei, am eu un vechi prieten pe acolo, hahaha. M-a iubit în tinereţe – în tinereţea lui. Dădu din cap melancolic, privind în depărtări. Eu eram deja bătrînă... Am rămas prieteni. Deşi nu ne-am văzut de vreo trei decenii, ştiu că se va bucura văzîndu-mă. Nimeni nu ştie de existenţa lui, nimeni nu va căuta acolo. Culcă-te, fetiţo, îi şopti Elinei, punîndu-i palma uscată pe frunte.

33

(în care admirăm o floare fără miros)

Sub această mîngîiere, tînăra se lăsă pradă somnului. Îl visă pe Bard...

Aproape am ajuns, îi spuse Iarina în a doisprezecea zi de cînd părăsiseră satul. Cum ieșim din valea asta, vom da de un sat. Dincolo de sat locuiește Mihalis.

- De unde știi? o întrebă Elina.

Drumul îi prinsese bine. De mult nu se mai simțea obosită, aerul curat al munților și eforturile îi dăduseră vigoare. Obrajii pierduseră din rotunjimea lor copilăroasă, iar pielea se înnegrise de la soarele puternic. Mișcările ei deveniseră mlădioase și precise – destul de asemănătoare acum cu cele ale prietenei ei pierdute, Valida. Învățase multe în aceste zile. Bătrîna vorbea mai tot timpul, arătîndu-i plante, povestind despre ele, spunîndu-i la ce erau bune – sau de ce anume trebuia să se ferească.

Ultima încercare fusese traversarea drumului. Pe el trecea, cînd și cînd, cîte o ceată de călători, chiar și noaptea. Dar mai ales drumul stătea deschis, o iscoadă putînd vedea mile după mile orice trecător. Așteptară deci mult timp într-un mic crîng de pe marginea căii, pînă cînd luna dispăruse în nori. S-au furișat

pînă la drum și bătrîna ascultase cu urechea lipită de pămînt. L-au trecut pe brînci, bătrîna aruncînd din nou pulberea folosită împotriva cîinilor.

- Poate arăt prea mare grijă, spusese ea, dar paza bună trece primejdia rea. Este posibil ca Vamidis să fi trimis cercetași pînă aici. Noi am mers încet, ei ar fi putut ajunge aici cu două zile în urmă. Doar de nu s-or fi săturat de atîta așteptat, hahaha... E drept că, dacă se ațin prea mult într-un loc, alimanii ar putea să-i întrebe de sănătate.

- Și alimanii ne-ar putea căuta, își dădu Elina cu părerea.

- Ar putea, de ce să nu poată? Deși atunci cîștigul lui Vamidis ar fi mai mic.

- Poate nu așteaptă cîștig. Dușmanul nu o fi primit vestea pierderii mele cu bucurie...

- Așa, așa... Îmi place că ai început să folosești și capul de sub tulpan, nu numai părul!

Da, învățase multe Elina în drumul ei. Și își găsise o mamă, bunică, prietenă, soră – bătrîna îi dăruia dragostea simplu, nesofisticat, umplînd tînăra de un sentiment necunoscut pînă atunci. Acum găteau împreună, bătrîna învățînd-o tainele plantelor și ale gătitului.

- E bine să ai bucătari, îi spuse ea, dar nu-i ai întotdeauna la îndemînă. Și decît să te trezești bolnavă la stomac sau și mai rău, aibă-ne Marele Zeu în pază, mai bine îți sufleci mînecile și îți pregătești ceva. Nu ia decît cîteva minute, dar o faci pentru tine. E tot atît de important ca și înfrumusețatul!

Tot de la Iarina învățase cum să folosească unele plante și minerale pentru a da mai multă culoare chipului: puțin roșu pe buze, puțină umbră sub ochi...

- Nu că ai avea nevoie, fetițo, dar nu o să fii întotdeauna tînără. Oi fi fost eu frumoasă, dar puțină zugrăveală nu a stricat, hahaha.

Să știi, nu există ceva mai frumos în lumea asta decît să împarți cu cineva darurile pe care le ai. Mîncarea, cît de bine a-i găti-o, va gusta mai bine cînd o împarți cu omul iubit! Cele mai fericite clipe ale vieții mele au fost cele în care Timur venea acasă și ne așezam împreună să gătim... El, cel mai viteaz și puternic războinic din cîți au avut grunizii, stătea cu mine și îmi povestea prin ce trecuse peste zi, în timp ce mîncarea se făcea în oale. Nici el nu mînca multă carne, de mirare de unde își trăgea puterea. Rîdeam mult... Și el asculta cu atenție trăncăneala mea. Numai uneori rămînea cu ochii pierduți pe chipul meu și pe fața lui strălucea dragostea, iar eu mă bîlbîiam, roșie în obraz ca fecioarele la primul sărutat. Atunci el rîdea duios și mă lua în brațe și mă săruta – deși copiii noștri aveau copii la rîndul lor. Cînd a murit, asta mi-a lipsit cel mai mult! Serile liniștite de lîngă vatră, în timp ce aburii se ridicau din oale...

- L-ai iubit mult...

- Da, fetițo. **Marele Zeu a fost bun cu mine. Mi-a dat bărbați care m-au iubit, și mi-a dat dragoste pentru unul din ei. Nimeni nu ar trebui să-și dorească mai mult de atît! Cineva care să-ți răspundă la dragostea ta cu dragostea lui...**

- Pe mine nu m-a sărutat nimeni, șoptise Elina, ducîndu-și degetele la buze.

- O să te sărute, hahaha, nu-ți fie teamă. Numai să nu dai fraga buzelor la prea mulți...

- Și cu Mihalis? întrebă Elina în timp ce se apropiau de satul de dincolo de vale. Sat de caraceni, cu case din piatră – chiar și acoperișurile erau din dale subțiri de piatră, scoase din dealul de alături. Localnicii priveau cu mirare după ele – după înfățișare se arătau a fi străine. Ei erau îmbrăcați după obiceiul aramanilor, în pînze albe: șalvari, cămașă, caftan. Turbanul era mai mic, pînza era înfășurată în jurul capului o dată sau de două ori. Părea mai degrabă un pansament...

- Ah, Mihalis, zîmbi tristă Iarina. **Timur abia murise. Eu nu mă mai înfrumusețam, nu aveam pentru cine... Mă simțeam bătrînă și fără rost. El mi-a redat dragostea de viață.**

A sosit în sat însoțindu-și tatăl. Cum îl chema?... Parcă Domin... N-are importanță, dădu ea din mînă ca după o viespe. Căuta suport să devină membru în Consiliu, poate chiar căpetenie. Venirea lui în satul din care ieșiseră Timur și marele Gîmza înaintea lui, era dovadă de curaj și încredere. Eh, nu l-au ales...

Tatăl lui Mihalis avea spre cincizeci de ani. Mihalis era

cel mai mare dintre cei doi fii ai lui, poate spre douăzeci și cinci... Da, de aceea nu l-au ales, au zis că-i prea bătrîn, hahaha... Mai degrabă l-ar fi ales pe Mihalis. Dar lui îi lipsea dorința de mărire și putere. Tot ce își dorea era să fie lăsat cu viața lui, pe o bucată de pămînt pe care o îndrăgise. Acum își căuta nevastă...

- Și te-a găsit pe tine, îi zîmbi fata.

- Și m-a găsit pe mine, hahaha. Dar rîsul nu era ironic, nici măcar vesel. Mihalis era tînăr și puternic, plin de viață. De mirare că toată puterea și-o punea spre acel petec de pămînt pe care dorea să-și construiască o casă, în care să-și crească o turmă de copii... Și mai vroia ceva: să facă lucruri frumoase cu mîinile lui. Era un meșter desăvîrșit, în mîinile lui metalul parcă prindea viață. Era așa de mirare pasiunea aceasta a lui, încît o ținea ascunsă, nu a spus-o nimănui în sat. Decît mie! De aceea nici nu știe nimeni de acest loc...

- Cum de a ajuns să te iubească?

- Poate pentru că ne asemănam. Ne-am întîlnit într-o dimineață, într-o poieniță de lîngă locul unde aveam satul pe atunci... În alt loc, departe de mare, dincolo de munți. Eu ieșisem să adun plante, și am găsit o floare. Era atît de frumoasă, abia deschisă sub razele soarelui, cu picuri de rouă între petale... încît nu mi-a venit s-o rup. Stăteam și-o priveam și mă gîndeam că exact o astfel de floare mi-ar aduce Timur în zori, de-ar fi să mai trăiască. O lacrimă mi-a curs pe obrazul încă neveștejit pe atunci, și am auzit un suspin. Cînd am ridicat privirea, l-am zărit acolo, stînd în iarbă și privind și el floarea.

- Nu ai de ce plînge, femeie, a zis el încet, și mi-am dat seama că nu știe cine sunt. Deși în fața adevăratei frumuseți nu poți arăta altfel sentimentele decît prin suspine – sau printr-o lacrimă. Frumusețea nu are cuvinte – vine din duhul Marelui Zeu! Vorbește direct duhului nostru. Un lucru pe care îl poți povesti prin cuvinte nu este frumos cu adevărat.

- Și cuvintele sunt frumoase, i-am zis eu, contrazicîndu-l. Sunt cuvinte care te umplu de fiori. Cuvinte care te bucură, care te întristează...

- Și unele care te umplu de ură și dușmănie. Frumusețea nu poate face așa ceva. Frumusețea este dragoste pură.

- Nu există frumusețe pură, așa cum nu există adevăr pur. Numai Marele Zeu le știe pe toate, numai el le poate crea.

- Eu o să fac un lucru frumos! șopti el, și hotărîrea definitivă din vocea lui – deși scăzută – m-a umplut de fiori. L-am crezut!

De atunci am început să ne întîlnim zilnic în poienița aceea fără nume. Vorbeam mult – el despre tainele metalului, eu despre tainele plantelor. Mi-a povestit despre pămîntul pe care îl cumpărase departe, într-un sat de caraceni.

- De ce caraceni? l-am întrebat. De ce nu vrei să trăiești împreună cu neamul tău?

- Neamul meu nu se leagă de locuri, precum știi. Nu m-ar putea înțelege.

- Cum poți să te legi de un loc, l-am întrebat nedumerită. Locul iubit este unde este ființa iubită.

- Așa este, m-a aprobat cu ochii luminoși. Dar nu-i destul. Cum să-și spun? Știam că va găsi din nou o comparație într-un obiect, și nu mă înșelasem. Viața alături de ființa iubită este ca o coroană de aur. E perfectă, plină, rotundă – dar nu completă. Viața în locul iubit este diamantul care împodobește coroana.

Am închis ochii și am încercat să-mi imaginez coroana. Era frumoasă. Cu un diamant în mijlocul frunții era minunată. Dar nu era plină... Și atunci mi-am imaginat chipul lui Timur purtînd coroana pe frunte. Coroana a prins deodată viață, aurul sclipind galben și pur. Iar diamantul strălucea ca soarele. Am dat din cap și am spus:

- Coroana e frumoasă numai cînd împodobește capul unei ființe iubite.

Mihalis m-a privit uimit, pe urmă a încuviințat:

- Așa e. Lucrul cel mai frumos nu este frumos dacă nu este făcut pentru cineva iubit. Pentru cineva, o persoană anume. Cînd iau metalul în mînă și încep să-l lucrez, ies lucruri frumoase. Dar cînd mă gîndesc că acel obiect îl

fac pentru cineva anume, el iese minunat!

A doua zi a venit cu un mic dar pentru mine: o fibulă de prins pelerina. Niciodată nu văzusem așa ceva! Uite-o, am păstrat-o toată viața.

Elina privi fibula care prindea pelerina bătrînei. Pînă atunci nu o băgase în seamă, dar acum, privind-o cu atenție, trebui să-i dea dreptate.

- Parcă îmi vorbește, șopti ea. Era destul de simplă, închipuia luna și luceafărul, încojurate parcă de vîltori de stele.

- Cînd mi-a dat-o, plin de șovăială, am vrut să nu o primesc. Am simțit același lucru – că parcă îmi vorbea. Și eu nu voiam să-i ascult glasul. Dar el mi-a spus: „Am făcut-o pentru tine. Nu-i așa că-i frumoasă?” Am dat numai din cap și el a completat: „Nu atît de frumoasă ca tine. Încă nu știu să fac un lucru atît de frumos... Dar o să-l fac!”

M-am trezit ca dintr-un somn. „Sunt bătrînă!”, am strigat, simțind cum se rupe ceva în mine. „Nu, nu ești bătrînă. Vrei numai să pari așa. Ești cea mai tînără femeie din satul acesta – pentru că visele-ți sunt tinere. Tu nu ai vîrstă.”

- Sunt femeia lui Timur.

Asta l-a uimit .

- Timur a trăit ani mulți cu femeia lui. Trei decenii. Sunt ani mulți de cînd a murit...

- Da. Iar înaintea lui Timur am fost țiitoarea lui Gîmza, are a intrat deja în legendele grunizilor! Șapte ani. Vezi, deci, că nu sunt deloc tînără. Sunt mult mai bătrînă decît tatăl tău!

Mi-a zîmbit și mi-a spus:

- Tinerețea este în inima ta. Și în ochii celui ce te privește! Repet, neamul gruniz nu are acum o femeie mai tînără decît tine! Vrei să primești de soț pe Mihalis cel bătrîn ca vremea?

- Copile, nu știi ce vorbești, am început să-l resping, dar el mi-a pus mîna pe buze, oprindu-mă.

- Nu spune nimic acuma. Vino din nou aici, mîine, și vom vorbi.

Aveam aproape șaizeci de ani! Nepoții mei aveau vîrsta de nuntit. Îmi plăcea Mihalis – îmi plăcea ca bărbat, ca fiu... Dar nu ca soț. Măritată cu el, Mihalis mi-ar fi fost mai ales un fiu.

A doua zis m-am dus în poieniță. Nu a trebuit să-i spun nimic, a citit în ochii mei răspunsul. Nu lucea în ei dragostea de soție, ci duioșia de mamă. S-a ridicat și a plecat. L-am mai văzut după trei zile, a venit la cortul meu. M-a strigat de afară, cerînd voie să intre. L-am primit cu sentimente încurcate. Era îmbrăcat de călătorie, din fața bordeiului se auzea sforăitul nerăbdător al calului. Simțeam bucurie văzîndu-l plecînd, dar și o strîngere de inimă, o tristețe. Rămîneam din nou singură.

- Iarina, nu te voi uita niciodată, mi-a spus liniștit, sorbind din cupa de ceai pe care i-o oferisem.

- Ai crescut de ieri pînă azi, i-am spus. Ai învățat să primești ce-ți dă viața, bărbătește.

- Așa e. Era necesar să te întîlnesc, ceea ce vreau să fac avea nevoie de tine.

- Nu de mine, i-am zîmbit. De o femeie. O vei găsi.

- O voi găsi, acceptă el blînd. Știu acum ce să caut..

- Nu căuta să găsești o Iarina, am găsit putere să glumesc. Nu o să o găsești ușor.

- Știu și asta, mi-a zîmbit și el. Dar întotdeauna ai nevoie de un model față de care să compari ceea ce îți scoate viața în cale. E necesar și răul, și urîtul... Cu atît mai necesare binele, frumusețea.

Înainte să plece, m-a rugat ceva: să mă fac frumoasă, așa cum mă făcusem pentru soțul meu. Nu știu de unde aflase acest lucru, poate îi spuseseră oamenii din sat. M-am codit, apoi m-am întors cu spatele la el și mi-am înfrumusețat fața, așa cum ți-am arătat că se face. Cînd m-am întors spre el, m-a privit tăcut o vreme. Nu zicea nimic, îmi venea să strig la el să scoată o vorbă. La urmă mi-a cerut un lighean cu apă, și i l-am dat uimită. Nu sunt multe lucruri care m-au uimit în viață, fetițo, hahaha, dar nu o să uit niciodată acel moment.

A luat ligheanul în mînă și s-a uitat în apă. Eu mă așezasem la locul meu, lîngă vatră. La un moment dat

s-a ridicat – era înalt, chiar mai înalt decît Timur - și s-a apropiat de vatră cu ligheanul în ambele mîini. L-a pus în fața mea, cu o plecăciune. S-a mai închinat odată, cu mîna pe inimă, și a plecat. Nu l-am mai văzut de atunci...

Am stat mult timp, uitîndu-mă la lighean, la apa din el, neclintită, ca o oglindă. Lumina intrării se reflecta pe suprafața ei... Și am înțeles intenția lui. M-am aplecat și mi-am privit chipul în oglinda apei. Era un chip tînăr, frumos... Aveam pentru ce trăi... Acesta a fost îndemnul pe care mi l-a dat Mihalis în ceasul plecării: „Trăiește!" Și am trăit. M-am măritat cu Kotuso, nu mai era nici el tînăr. Am trăit cu el zece ani liniștiți, în prietenie și liniște.

Hahaha, trăiesc și astăzi, fetițo, căci de atunci am mai învățat ceva prețios: frumusețea nu stă numai în chip, ci și în suflet. Mi-am amintit că Timur pe patul morții nu mai era viteazul cu trup puternic și chip frumos, ci un bătrînel scofîlcit, fără păr și cu dinții căzuți. Toată frumusețea i se adunase în ochi, dar îl iubeam ca în prima clipă cînd l-am văzut, în tinerețile mele.

Da, da, fetițo, să nu cauți feți frumoși. Nu zic că nu va veni unul dintre ei, poate chiar mai mulți, căci ești frumoasă ca o zînă. Dar cînd le privești chipul, caută-le ochii mai întîi. Așa îi vei cunoaște!

- Ce ochi avea Timur? întrebă Elina.

- Ochii lui Timur... Oh... Erau schimbători ca marea. În luptă deveneau arzători. Dușmanii dădeau dosul în fața lui, pînă să ridice paloșul. Cei ce călcau Legea și făceau blestemății, părăseau tribul plecînd departe, numai să nu dea ochii cu el – privirea lui îi străpungea. La petreceri erau plini de voioșie. Copiii se lipeau de el, avea o privire plină de bunătate pentru ei. Toți cei sărmani, bolnavii, cei în nevoie, îl priveau cu încredere. Pe oșteni îi umplea de vitejie, s-ar fi aruncat în foc pentru el. Grunizii nu au avut niciodată un conducător ca el – poate doar Gîmza. Numai că Timur a urît războiul, nu i-a plăcut viața de luptător. A știut să găsească pace pentru grunizi la alimanii care spulberau neam după neam. A adus liniștea. A urît puterea, tot ce dorea era o viață liniștită, în mijlocul tribului său...

Iar pentru mine... Prima dată i-am simțit privirile pe cînd eram țiitoarea lui Gîmza. El avea două neveste, fiice de bei. Le luase pentru a-și întări puterea. Pe mine mă luase pentru plăcerea lui. Nu mă iubea, el iubea un singur lucru: puterea. Faima. Mă prefera pe mine nevestelor. Trăiam ca într-un vis, așteptam să mi se treacă viața fără bucurie. Și Timur, tînăr războinic sosit la curtea lui Gîmza, mi-a simțit această tristețe și lipsă de bucurie. I-am simțit privirea și cînd mi-am ridicat ochii spre el, am simțit în ochii lui milă... nu, nu milă. Mînie și neputință în fața sorții, ca atunci cînd vezi un copil rămas orfan, sau un cal cu piciorul rupt. Și multă duioșie...

Venea rar la curtea lui Gîmza și inima mi se umplea de dor pentru tînărul cu ochi duioși. Primea orice sarcină, alerga pe tot cuprinsul pămîntului aflat sub stăpînirea lui Gîmza. El a fost cel ce a venit cu vestea năvălirii alimanilor. El le-a întins cursa în care le-a zdrobit avangarda. A încercat să unească beii aramani și căpeteniile caracene să stea împreună cu noi în fața năvălitorilor străini. Din oastea care a stat împotriva alimanilor la Fesca, doar el a scăpat cu viață, plin de răni. Atît de mare a fost admirația sultanului Murșid, încît a acceptat pace cu grunizii.

Și cu rănile încă nelecuite, primul lui drum a fost la cortul lui Gîmza, să anunțe moartea marelui conducător. Și să mă întrebe dacă nu aș vrea să mă mut în cortul lui, să-i fiu soție. Erau primele cuvinte pe care mi le adresa mie, roaba și țiitoarea fostului conducător, la șase ani după ce privirile noastre se întîlniseră pentru prima dată... Da, da...

Elina o lăsă pe bătrînă scufundată în gînduri, neîncercînd să întrerupă tăcerea. Între timp, părăsiseră satul și începuseră să coboare drumul simplu de care înspre valea rîului ce se tîra ca un șarpe strălucitor. Crînguri de copaci străjuiau marginea rîului pe ambele maluri, unul înalt și lutos, căzînd direct în apa adîncă, celălalt pietros și puțin adînc, îndepărtîndu-se de luciul apei cît ai arunca o săgeată. Valea era verde, cu parcele colorate de pămînt lucrat ici și colo, și pîlcuri de case adunate în gospodării în mijlocul acestora. Dar cea mai mare parte era acoperită de iarbă înaltă, vălurindu-se sub adierea brizei. Turme

de oi, ciurde de vaci și herghelii de cai se vedeau păscînd iarba bogată. În depărtare, poate cale de o oră de mers, începeau să se ridice dealurile, dincolo de care coastele stîncoase ale munților sterpi închideau zarea.

- E frumos, murmură într-un tîrziu tînăra pentru ea. Bătrîna ridică ochii și privi în zare.

- Da, altă frumusețe... Popor sedentar și muncitor, caracenii. Mulți alimani și-au găsit locul printre ei, luîndu-le obiceiurile. Neam de moslani și unii și ceilalți. Grunizilor le plac munții. Și aici sunt munți, dar nu atît de sălbateci ca ai noștri, nici atît de înierbați. Este și mare dincolo de munții din zare... Noi nu am venit niciodată spre părțile astea, sunt prea uscate. Și apoi, ne place să simțim Muntele Sfînt Aramat aproape...

- Mihalis cum de a ajuns aici?

- Ah, Mihalis. L-a trimis Timur pe tatăl lui ostatec la sultanul aliman, dovadă de credință. Cum e obiceiul, acesta și-a luat cu el cei doi fii. Mihalis s-a împrietenit cu tînărul beizadea, unul din fiii sultanului. Ca să nu fie certuri și tăieri între acești fii, sultanul îi pusese bei prin diferite ținuturi. Și acel beizadea a avut curtea nu departe de aici, pe malul mării. Prin munții aceștia veneau la vînătoare. Așa a ajuns Mihalis să cunoască locul și să-l îndrăgească.

Întîmplarea face ca frații mai mari ai beizadelei să moară în lupte și el să ajungă sultan la moartea lui Murșid. Acum sultan e unul din fiii lui, cu același nume, Osaman. Dar cînd a ajuns sultan, beizadea Osaman nu l-a uitat pe prietenul său ostatec gruniz, care-l însoțea la vînătoare, ci l-a dăruit cu această vale în care el și-a construit casa.

- Știi sigur că mai este aici? întrebă fata .

- Știu dragostea lui pentru acest loc. Dacă nu l-a luat Marele Zeu, este aici. Ultima dată am auzit de Mihalis acum vreo doi ani. Deși nu și-a dorit-o, faima lui s-a răspîndit în tot Răsăritul. O să-l cunoști.

Drumul ducea la o gospodărie mai bogată, înconjurată cu un zid de piatră, înalt cît un călăreț în șea. Casa principală era un adevărat conac – nu foarte diferit de cele construite în Albia. Într-un fel, locul îi amintea Elinei de casă. Pe lîngă cele cîteva clădiri în cuprinderea zidului, se zăreau și pomii unei grădini.

- Gospodar și prevăzător, încuviință bătrîna. Zidul înalt și straja bună păzesc bostănăria... Era luptător priceput, m-aș mira ca slujitorii lui să nu fie și buni oșteni...

Poarta din zid era larg deschisă, dar în turnul porții erau doi oșteni înarmați cu suliță și arc. Le priviră cercetător, dar le lăsară să intre. Cele două femei se apropiară de conac. Era într-adevăr construit într-un stil întîlnit în Albia: cu un pridvor înalt la etajul de sus, la care se ajungea pe o scară din piatră îngustă și abruptă, ușor de apărat la nevoie. Pridvorul avea parapet din piatră și stîlpi groși, oferind adăpost apărătorilor în caz de atac, dar era destul de spațios să ofere loc de odihnă liniștită în timp de pace. O ușă din lemn ferecată în fier dădea acces spre locuințele slugilor, direct sub scară.

- Înteresantă construcție, se miră Iarina. Nu am mai văzut așa ceva.

- Pe la noi sunt multe din acestea, mai ales în zona de sud, la cîmpie. Se numesc cule. E drept, conacul Validei nu este așa, dar ea trăiește aproape de Cetate...

- Prietena ta?

Elina dădu din cap. Pe unde o fi Valida? Pe unde or fi restul Călătorilor?

În pridvor se ivise o femeie blondă, puțin încărunțită, cu o înfățișare destul de simplă. Doar ochii negri, mari, luminau fața arsă de soare. Li se adresă într-o limbă necunoscută, dar cunoscută Iarinei, care îi răspunse. După cîteva replici schimbate, stăpîna casei izbucni în rîs și bătrîna îi făcu semn Elinei să o urmeze spre una din clădirile arătate de stăpîna casei.

- Vorbește limba locului, dar e străină, comentă Iarina în timp ce pășea grăbită în fața Elinei. Femeie bună, nevasta lui Mihalis. Se vede că și-a respectat promisiunea, a ales cu inima, nu cu ochii!

- De ce ați rîs?

- Oh... Ne-a poftit în pridvor, promițînd să trimită un slujitor să-i cheme soțul. Dar pe urmă a zis că acesta lucrează și se lasă greu luat de la munca lui. Dacă sluga nu-l ia în spate să-l aducă, putem sta pînă seara așteptîndu-l. Spre bucuria ei, ar avea timp să stea cu noi la taifas, să afle ce mai e prin lume...

Se apropiară de o clădire scundă, fierărie după zgomotul de ciocan bătînd pe ilău ce se auzea dinăuntru. Înainte de a intra,

Iarina se opri o clipă, netezindu-și rochia. Pentru prima dată Elina o văzu pe bătrînă cuprinsă de emoție.

- Să intrăm! își adună Iarina curajul, și pătrunse în încăpere.

Era într-adevăr o fierărie – dar mai mult de atît. Pe lîngă cuptorul încins și foalele uriașe dintr-un colț, în fața cărora era un ilău prins pe un butuc de lemn înalt, încăperea avea mese mari din lemn de-a lungul pereților, sub ferestrele mari și luminoase. Pe ele se aflau tot felul de obiecte, mai ales scule. Pentru că în această fierărie nu se făceau lucruri simple, gospodărești, ci tot felul de obiecte frumoase din metal bătut, turnat, lipit... Arme și cupe, pocale, tăvi, armuri, mici podoabe de prins îmbrăcămintea sau harnașamentul... Unele nu păreau să aibă un scop anume, ci erau pur și simplu obiecte frumoase.

La una din mese era așezat un bărbat de vîrstă mijlocie, înalt și vînjos. Părul negru, puțin creț, era încărunțit pe la tîmple, iar mustața groasă avea și ea fire albe. Avea o înfățișare tipic grunizã, cu nasul drept și puternic, fața smeadă și gura frumoasă, cu sprîncene drepte și stufoase. Aplecat, bătea cu mare atenție pe o mică nicovală într-o bucată de metal. Nu părea să bage în seamă că cineva intrase în atelier.

La un semn al bătrînei, Elina se așeză la o masă, nu departe de cea la care lucra Mihalis. Iarina își trase un scaun și i se așeză alături. Împreună, priviră în tăcere la munca meșterului. După o vreme, bucata de metal căpătă forma unei rozete de prins zăbala. Meșterul ridică obiectul abia creat și-l privi în lumină. Cu această ocazie își dădu seama că nu mai era singur și întoarse privirile spre străine. Sub sprîncene îi străluceau doi ochi negri, îndepărtați, adîciți în orbite. „Un bărbat frumos”, recunoscu Elina. „Nu atît de frumos ca acel căpitan... Boldur. Poate Boian să ajungă așa, la maturitate...” O cută i se adînci bărbatului între sprîncene privind spre bătrînă, după care un zîmbet îi lumină fața.

- Iarina! șopti cu recunoaștere în glas.

- Hahaha... Nu așa de tînără pe cît ai lăsat-o. Nici atît de frumoasă...

- Nu te-ai schimbat de loc, o contrazise Mihalis, și Elina îi simți sinceritatea din voce.

- Dacă zici tu, nu-l contrazise bătrîna. Tot așa de frumoase cuvinte îi spui și nevestei?

- De ce crezi că stă cu mine? glumi bărbatul. Eu sunt Mihalis, se adresă el Elinei. Bănuiesc că ești din Albia.

- Nu te mira, fetițo, îi opri bătrîna întrebarea. Mihalis a avut întotdeauna capul bine înfipt pe umeri. A văzut că mă adresez lui în albenă, ca să înțelegi și tu ce vorbim...

- Dar tu de unde ai știut că înțeleg această limbă?

- Mi-am zis că soția ta este din Albia...

- Așa... Iar asta de unde ai știut-o?

- Păi, femeia este străină de aceste locuri. După părul blond, este de undeva din Evrona. Iar copila asta a recunoscut tipul de casă de la ea din țară. N-am fost, totuși, sigură, recunoscu ea zîmbind.

- Da, am adus-o din Albia. Și tipul de casă... Cînd ne-am despărțit, m-am dus la Osaman, tot nu aveam altceva mai bun de făcut. Și vroiam să-mi confirme dania făcută. Dar el mi-a cerut să merg mai întîi capuchehaie la Curtea din Albia. „Îs ghiauri de-ai tăi! Cînd termini, te întorci și îți dau zapis de stăpînire. Și eu m-aș trage într-un astfel de loc, dacă s-ar putea, dar am împărăția pe mînă. Cred că uneori o să te invidiez...” Dar cît timp o să stați aici? se întoarse el în prezent.

- Nu știu. Pînă cînd fetița asta își găsește drumul...

- Așa. Atunci, sunteți binevenite. Dacă slabele mele puteri o vor ajuta pe tovarășa ta să-și găsească drumul, o să aibă tot ajutorul meu și al gospodăriei mele. Dar după plecarea ei, tu poți rămîne aici. Va fi o bucurie pentru mine, pentru soția mea, pentru copiii mei.

- Mă bucur că i-ai cuprins și pe ei, spuse Iarina cu adevărat bucuroasă. Înseamnă că mă știu?

- O să afli în curînd, o să ne întoarcem în casă. Bucuria este așa de mare, încît nu o să mă pot întoarce la munca mea. Asta poate aștepta pe mîine, puse el cu grijă rozeta de metal pe masă. Dar înainte să mergem, vreau să-ți dăruiesc ceva, Iarina. Sper să primești.

Fără a aștepta răspunsul ei, se îndreptă spre singurul dulap din încăpere. De acolo scoase o cutiuță simplă din lemn roșiatic, de cireș, fără înflorituri. Aduse cutiuța la masă și o puse, cu venerație parcă, pe tăblia mesei, sub lumina ce se strecura prin geam. O deschise cu grijă și le invită pe vizitatoare să se apropie.

Fundul cutiuței era acoperită cu un strat gros de catifea, de un bleu închis. Pe catifea era așezată o floare - din metal. Metal simplu, oțel, de o culoare cenușie. Unele părți fuseseră șlefuite cu grijă, pînă prinseseră o strălucire de oglindă, dar altele își păstraseră luciul mat, de metal nefinisat. Deși nu era făcut din metal prețios, Elina nu văzuse niciodată o bijuterie de așa mare preț. Și văzuse destule obiecte scumpe în casa tatălui ei!

Floarea părea vie. Deși nu avea culoarea naturală de plantă, lucrarea era atît de desăvîrșită încît tînăra simțea lujerul și frunzele să fie de un verde fraged, cu seva circulînd sub suprafață. Floarea era simplă și nu prea mare, părînd în ochii ei de un alb-rozuliu. Între petalele străvezii, pețiolul părea de un galben pur. Floarea părea să se deschidă sub ochii ei, parcă sub binecuvîntarea soarelui din zori, iar pe petale și frunze păreau că strălucesc boabe de cleștar. Era atît de frumoasă, încît ruperea florii ar fi părut o adevărată crimă! Tînăra se înfioră, cuprinsă de un fior nelămurit. Floarea respira dragoste! Dacă ar fi fost să-și închipuie dragostea prinzînd formă, așa ar fi trebuit să arate. Artistul își pusese tot sufletul în această floricică de metal. Ridică ochii și o privi pe Iarina.

Bătrîna privea tăcută floarea, cu o mînă pe inimă, cealaltă dusă la buze. Lacrimi clare picurau pe obrajii veștezi și ridați.

- Hei, Mihalis, tu ai pus tot sufletul tău în această floare. Ce ți-a mai rămas după aceea?

- A mai rămas...

- Cînd scoți dragostea și o pui în cutiuță, nu mai rămîne nimic...

- Așa e, am făcut această floare cu tine în gînd. Pentru tine am făcut-o, pentru Iarina cea pe care o iubeam eu cu tot elanul tinereții mele. Și cînd am terminat floarea de făcut, m-am simțit gol și istovit. Murise dragostea... Dar am privit floarea și mi-am zis: „Dragostea nu moare niciodată!” Însă Iarina, cea pe care o iubisem eu, nu mai era. Rămăsese o femeie, Iarina, pe care o iubeam ca un prieten, că un frate mai mic, ca un fiu. O femeie care a avut înțelepciunea și tăria să răcorească arșițele unui tînăr fără minte – dar cu multe vise – fără să-l înrăiască, fără să-i preschimbe dragostea în ură...

- Și eu mulțumesc acelui tînăr pentru darul lăsat la plecare. Datorită acelui dar am trăit împăcată cu mine și cu cei din jurul meu pînă astăzi, cînd soarta mi-a adus o nepoată și – îl privi deschis, zîmbind – un fiu!

Simplu, fără alte vorbe, cei doi se strînseră în brațe – într-adevăr, își zise Elina, ca o mamă care își strînge în brațe fiul plecat de mult timp și întors pe neașteptate.

- Îți mulțumesc pentru darul revederii, Mihalis, zise Iarina desprinzîndu-se din îmbrățișare, după ce îl sărutase pe frunte. Am auzit vorbe bune despre tine, dar acum văd ce artist desăvîrșit ești. Faci cinste neamului gruniz! Cînd faptele eroilor neamului nostru vor trece și ei vor fi uitați - și Gîmza, și Rustam din vechime, chiar și iubirea inimii mele Timur - obiectele ieșite din mîna ta vor aduce bucurie oamenilor. Mă bucur că întîlnirea noastră într-o vale plină de rouă te-a ajutat să-ți găsești drumul. Acea floare nu am rupt-o niciodată, ea nu a murit. Ea trăiește în sufletul meu, în sufletul tău și, mai ales, trăiește în această floare!

Cu aceste cuvinte închise încetișor cutia și o strînse la piept.

- Să mergem, să mergem, le îndemnă Mihalis din spate, ca o gazdă bună. Soția o fi nerăbdătoare să afle cine sunt cele două vizitatoare. Mare bucurie va fi: o fată din propriul ei neam, și Iarina!

- Știe despre cutie?

- Desigur, nu i-am ascuns niciodată nimica.

- Atunci să mergem.

Mihalis avu dreptate. Stăpîna gospodăriei aștepta în capul scărilor, în cerdac. Îi privi pe cei ce se apropiau cu atenție – și deodată dădu un strigăt de bucurie. Se repezi pe scări în jos și se opri în fața Iarinei, privind-o cu dragoste nețărmurită. Apoi îi luă mîna uscată și o duse la buze, semn de mare respect în satele albane, știu Elina.

- Binecuvîntează, măicuță! zise ea în limba maternă din prea mare emoție.

- Hei, ai văzut că te-a recunoscut?! se bucură Mihalis folosind și el limba nevestei. Cunoaște-o și pe această tînără, fată de pe meleagurile tale.

- Oh, ce bucurie ne-a adus azi Marele Zeu. Maica Iarina și o soră de-a mea din Albia. Dar pe Iarina am cunoscut-o după cutiuță, mărturisi ea. Știam că nu o vei da nimănui altcineva... Tu cum ai ajuns pe meleagurile astea îndepărtate? o întrebă pe

Elina. De răspuns, răspunse însă bătrîna:

- Ea este Elina. O... o nepoată de-a mea bună. Este o poveste lungă...

- Veniți sus. Cît timp ne vom odihni și ne vom bucura de hrana dată de Marele Zeu, o să avem timp să ne spunem poveștile. De cînd am venit aici urmîndu-mi bărbatul, n-am văzut picior de albin. Dorul de țară am încercat să-l ogoiesc învățînd copiii și soțul limba strămoșilor mei... Dar e greu, copiii mai degrabă folosesc limba caracenă, ba chiar și cea alimană. Limba gruniză baremi nu o știu deloc...

- Lasă-i, vor trăi în lumea lor, nu a noastră, zise bărbatul liniștit. Să mergem.

*
* *

- Deci, asta e povestea mea, sfîrși Elina. Noaptea căzuse de mult, dar era plăcut în pridvor. O să trebuiască să plec în curînd, trebuie să îi găsesc pe ceilalți.

- Asta va fi greu, zise Mihalis. Lumea e mare și plină de primejdii. Nu o să poți merge singură; fecioară singură pe drum atrage tîlharii ca muștele!

- Atunci musai să ne continuăm drumul împreună, zise bătrîna.

- Asta nu se poate, se împotrivi nevasta lui Mihalis, pe numele ei Dara. Abia ați venit, trebuie să stați cu noi o vreme!

- Timpul nu stă, îi zise Elina tristă. Tovarășii mei se îndepărtează cu fiecare zi ce trece, îi vom pierde de tot.

- O să-i dăm cîțiva slujitori înarmați, îi zise Mihalis bătrînei. O vor însoți pînă la Sambula, acolo am prieteni. Marele Vizir, chiar și Sultanul știu de mine, le-am făcut multe lucruri de preț. Dacă nu dau de ceilalți, vor lua o corabie pînă în Tebana, ceilalți nu au pe unde trece decît pe acolo. Se vor găsi!

- Da, planul nu e rău, zise bătrîna. Doar că o să merg și eu cu ea, mai am multe să o învăț.

- Rămîi cu noi, se împotrivi Dara.

- Hahaha, sunt prea bătrînă pentru un astfel de drum?

- Nu am zis asta. Te-am așteptat atîta timp, nu ne poți părăsi atît de curînd!

- Dacă nu apărea fetița asta, nu aș fi venit niciodată. Nu aș fi văzut minunea de floare! Măcar pentru asta și trebuie să o însoțesc mai departe.

- Dar tu nu ești Călătoare, se împotrivi și Elina. Eroul nu este aici, nu te poți alătura nouă.

- Poate ai înțeles tu greșit proorocirea, fetițo.

- Zulfina nu a pomenit de tine...

- Cine știe dacă nu cumva și ea a înțeles greșit... Numai Jolifana se pare că le știe pe toate. Hai să o întîlnim, să vedem ce zice ea.

Plecară în zorii celei de-a treia zi, în ciuda protestelor prietenești ale celor doi soți. Mihalis se oferi cam cu jumătate de gură să le însoțească, dar Iarina îl refuză hotărîtă – iar el renunță destul de ușor. Îl aștepta atelierul... Le dădu în schimb trei oșteni înarmați să le însoțească, unul dintre ei bun cunoscător a drumului spre Sambula. Și mai ales o făcură să promită că odată terminat drumul, se va întoarce la ei să-și trăiască acolo restul zilelor. Aceasta Iarina o acceptă bucuroasă – nu dorea să se mai întoarcă printre ai ei.

- Să fiți cu băgare de seamă pe drum, le dădu Mihalis ultimele sfaturi. Poate că oamenii lui Vamidis sunt încă pe urmele voastre. Poate și alți dușmani. Dacă aveți probleme înainte să treceți munții, întoarceți-vă aici. Dacă ați apucat să treceți Pasul Dragoz, grăbiți înainte pînă ieșiți la mare, acolo sunt multe cete de alimani. Mai greu dacă aveți probleme sus, în platou. Este un han lîngă un templu părăsit, dar nu știu ce oameni sunt pe acolo. Cam la o zi de mers, este o fîntînă. De acolo un drum urcă spre dreapta, ajungeți în cîteva ore la o stînă. Ciobanii mă știu, vă vor ajuta. Dincolo de fîntînă este Capadacia, vă puteți găsi și acolo adăpost... Să ascultați de Krapos, călăuza, el este frate cu starostele stînii, Farsakos. A mai fost de cîteva ori pe acel drum.

*
* *

Și acum, se apropiau obosite de stînă. Totul mersese bine pînă trecuseră de han. Templul era de fapt o ruină, iar în han erau puțini călători. E posibil ca unul din ei să fi fost o iscoadă.

Au fost loviți nu departe de fîntînă de o ceată de călăreți. Nu aveau intenție de jaf, au atacat să ucidă. Cei trei oșteni se arătaseră prevăzători și viteji, nu se lăsaseră surprinși. Găsiseră loc de adăpost chiar pe cărarea pietroasă ce ducea la stînă, la un loc strîmt pe unde putea trece doar cîte un călăreț. Acolo le ținuseră piept tîlharilor. Doi dintre ei pieriseră, iar Kapros fusese grav rănit. Și Iarina primise o săgeată în umăr, dar rana nu părea gravă. Mai grav era faptul că unul dintre tîlhari apucase să se îndepărteze în grabă, privind peste umăr.

- Va aduce ajutoare, gemu Kapros. Nu ne vom putea împotrivi...

- Așa este, zise Iarina, încruntată. Ajutată de Elina, își smulsese săgeata, apoi spălase și legase rana. Kapros era prea tăiat să mai poată să fie salvat. Moartea lui o ajută pe bătrînă să se gîndească la un șiretlic.

- Nu trebuie să-i lăsăm să creadă că ne-am dus spre stînă. Dacă ne prind din urmă, sau dacă ciobanii nu sunt prea mulți, ne vor ucide. Trebuie să-i punem pe drum greșit!

Între ele, cele două femei duseră cu greu trupul celui ucis. Coborîră pînă la fîntînă, apoi porniră pe drumul spre Capadacia. După vreo oră, Iarina se opri.

- Marele Zeu ne va ierta, zise bătrîna clătinîndu-se de oboseală. Lăsară trupul călăuzei la marginea drumului, ascuns într-un crîng. Mai merseră puțin pînă dădură de un pîrîu pietros. Aruncînd puțină pulbere în drum, Iarina intră în albia pietroasă, urmată de fată. Cu greu ieșiră spre culmea unui deal, iar de acolo porniră înapoi, paralel cu drumul, pînă dădură din nou de cărarea pietroasă ce ducea spre stînă. Porniră la deal pe ea.

Elina o privea îngrijorată pe Iarina. Pentru prima dată de cînd părăsiseră bordeiele grunizilor, aceasta dădea semne de oboseală. La indicațiile ei, tînăra îi curățase din nou rana, de data asta tăind și din carne, apoi o spălase și o legase cu pînză nouă, curată, punînd și niște frunze pe care bătrîna le scosese din traistă. Asta nu îi plăcuse prea mult fetei – iar faptul că Iarina păruse nehotărîtă asupra frunzelor pe care să le folosească, și mai puțin. Nici faptul că pe drum Iarina privise tot timpul în jur, părînd să caute alte plante de leac. Dar mai ales nu-i plăcuse privirea pe care Iarina o aruncase vîrfului săgeții cînd îl scosese din rană, și faptul că aruncase săgeata scîrbită, ca pe-un șarpe veninos.

Stîna era pustie. Turma plecase de multă vreme, dar ciobanii nu părăsiseră definitiv locul. În bordeie, cele două călătoare găsiră provizii, ustensile, unelte... Pe lîngă făină și roți de cași mari, afumați, femeile găsiră piei, lînă, îmbrăcăminte. Se pare că ciobanilor nu le era teamă că cineva le va vizita stîna în lipsă.

- Probabil i-am fi găsit dacă-i căutam, nu pot fi prea departe, zise Iarina cu glas sfîrșit. Dar eu am nevoie de odihnă...

Elina îi pregăti un pat într-unul din bordeie, și făcu un foc bun în vatră la care pregăti un ceai din frunzele date de Iarina. A adormit cu grijă, trezindu-se des să vadă de starea bătrînei. Aceasta avea un somn zbuciumat, iar fruntea îi era acoperită cu sudoare. Dimineața i-a schimbat legătura de pe rană. După ce a spălat-o cu infuzie de plante, a uns-o cu o alifie pregătită sub indicațiile bătrînei.

Dar Iarina nu s-a mai sculat din pat. Rana s-a închis, dar umărul a rămas țeapăn și dureros la atingere. Mai ales trupul părea lipsit de vlagă, iar puțina viață părea să se stingă de la o zi la alta. În a treia zi, Iarina i-a spus:

- Fetițo, se pare că soarta nu a vrut să ne bucurăm mai mult una de alta. Am găsit în tine ceea ce nu am găsit niciodată în fetele și nepoatele mele – o fiică adevărată! Poate nu am avut timp să stau cu ele așa cum am stat cu tine. Îmi pare rău pentru ele, îmi pare rău pentru bucuria care a trecut pe lîngă mine. Să mă plîngi, dar nu mult timp – ai viața ta de trăit. Te-am învățat multe din cele știute de mine cît mi-a permis viața, sper să îți fie de folos la nevoie. Mai mult, mă rog Marelui Zeu să te ferească, să nu ai nevoie de aceste cunoștințe.

Eu nu mai am mult de trăit. Săgeata aceea a fost otrăvită. Nu știu dacă a fost îndreptată spre tine, dar mă bucur că arcașul a putut să ne confunde. Mor fericită, știind că săgeata a lovit în mine...

Elina a plîns mult și a continuat să o îngrijească pe bătrînă încă o zi și o noapte, pînă cînd viața acesteia s-a stins de tot, ca o lumînare cu fitilul ars. În zori, înainte de a închide ochii, Iarina a mai șoptit:

- Rămîi cu bine, fetițo. Să-ți dea putere Marele Zeu în drumul tău și să îți duci la bun sfîrșit menirea. Nu am ce-ți lăsa la despărțire decît această floare. Cu dragoste a fost făcută, cu

dragoste ți-o dau. Fie ca menirea ei să fie dragostea! Cînd vei fi la ananghie, să îți iei putere din ea. Să știi că nimic nu este mai puternic pe lume decît dragostea...

După ce a plîns-o pe cea dusă pînă mai spre prînz, trupul ei tînăr își ceru drepturile. Încălzi ceva din mîncarea pregătită cu o zi înainte, iar după ce mîncă se gîndi ce ar putea face cu trupul bătrînei. Multe lucruri o învățase Iarina, dar nu o pregătise pentru așa ceva.

- Mă voi gîndi peste noapte, își zise, frîntă de oboseală. Nopțile nedormite își spuseră cuvîntul. Dormi fără vise, pînă tîrziu în a doua zi.

O treziră vocile unor bărbați.

34

(în care apare o femeie fără chip)

Fără Geambaș, Bardul nu ar fi avut nici o șansă. Era flăcău frumos și bine făcut, nu o dată privirile alimanilor – oșteni, negustori ori simpli trecători se opriseră pofticioase asupra lui. Și nu o dată, unii dintre aceștia intrară în vorbă cu Kelemen, încercînd să cumpere feciorul. Rămîneau extrem de uimiți aflînd că acesta nu era de vînzare – pe lume totul este de vînzare!

Faptul că feciorul era mut nu le astîmpăra pofta, ba chiar părea să îi îndemne să fie mai îndrăzneți. La un caravanserai, trei bărbați se năpustiseră în camera unde dormea Boian, încercînd să-l siluiască. Mai tîrziu acesta se mirase cum de nu-și folosise glasul. Dar e bine că rămăsese tăcut, vocea le-ar fi dat șiretlicul de gol. Geambașul se nimeri să se întoarcă și îi dovedise lesne pe cei trei, deși războinici din cetele de călăreți ai sultanului. Unul rămăsese fără braț iar altul căpătase o tăietură urîtă pe față.

Oricum, cei doi învățaseră lecția și încercau să ocolească crîșmele și seraiurile, găsind mai sigur adăpost prin păduri sau prin sate umile de băștinași.

A doua cauză de îngrijorare era Vifor. Alimanii erau neam de călăreți – deși începuseră să se sedentarizeze, iar principala

lor forță de luptă devenise infanteria. Deci, nu le venea greu să descopere frumusețea și calitățile calului, în ciuda vîrstei înaintate a acestuia. Mulți încercau să-l cumpere – sau să-l fure – în popasurile nocturne. Geambașul fu nevoit să inventeze o poveste credibilă – pînă și beii și pașalele localităților prin care treceau erau gata să pună mîna cu japca pe minunăția de cal.

- Îl ducem vizirului Ali, afirma Kelemen într-un grai turcesc cu iz arhaic de Și-On-Gi, care îi făcea pe pași să se întrebe dacă acest războinic simplu și fără tui n-o fi cumva ceva rudă cu familiile vizirilor – sau chiar cu luminatul Sultan. Acel Ali era vizir de primul cin, mîna stîngă a Marelui Vizir – iar Kelemen aflase despre el și despre pasiunea lui pentru cai de la alimanii cărora le vindea de obicei caii furați. Se pare că această pasiune pentru caii de preț era știută de mulți, așa că nu îndrăzneau să oprească acest călăreț singuratic însoțit de un cal și o slugă mută. Ba chiar îi șopteau tainic să fie bun și să amintească la urechea măritului vizir Ali că sluga lui preaplecată, pașa din..., sau beiul din... a ajutat cu sîrg ca minunea minunilor, calul demn de padișahii din vechime, să ajungă mai repede la Sambula.

Și la Sambula ajunseră. Dacă întîmplările celorlalți călători le-ar fi fost cunoscute, ar fi putut ști că cei doi robi – Zildir și Eroul – se aflau încă în marea cetate, așteptînd o corabie spre Jerulabad. Dar așa, cei doi călători traseră la un serai mare și destul de sigur, nu departe de port. Și, în timp ce mutul de bard stătea toată ziua pe geamlîcul camerei din mansarda hanului, privind peste acoperișuri spre minunăția de mare, Kelemen umbla toată ziua prin cetate să afle despre ceilalți și, mai ales, să afle ce aveau să mai facă. Trecură așa cîteva zile, chiar o săptămînă. Geambașul începu să se gîndească la plecare.

- Nu sunt aici. Orașul este mare, dar ceva tot aș fi aflat. Poate Zildir să fi ajuns, zic unii că un vraci s-ar fi vîndut acum vreo săptămînă. Lucru rar, nu se întîmplă des să vezi un vraci în piața de robi. Trebuie să ne vedem de drum, povestea cu vizirul Ali a început să prindă aripi și ne trezim cu el aici, să vadă calul... Ne trebuie un plan.

Deci, după ce Geambașul trase cu urechea prin Ceatate, putu să-și schimbe povestea. Ba chiar să pună mîna pe un pergament pe care scria, cu înflorituri demne de caligraf din seraiul Marelui Vizir, poruncă: un anumit cal să fie dus fără

zăbavă la stava Măritului Sultan de la Capadacia, pentru a fi folosit de prăsilă. Și nimeni să nu îndrăznească să oprească din drum pe cinstitul Kali-Beg, sluga Sultanului - mărită fie-i fața - și pe însoțitorii acestuia.

Caligrafii de la seraiul vizirului nu vin ieftin, o știa și Geambașul, dar în schimbul pungii cu aur, caligraful tocmi și un hrisov prin care acel cal devenea un dar făcut de către bey-ul Capadaciei, Hasan Bhali, Serendipului din Jerulabad pentru prețioasele gînduri bune păstrate alimanilor – un eufemism privind secretele de stat pe care un conducător străin le-ar fi putut vinde Sultanului. Asta ca o prevedere pentru eventualele întrebări pe care călătorii noștri le puteau primi atunci cînd Capadacia le rămînea în urmă...

Toate aceste pregătiri luară cîteva zile. În tot acest timp Geambașul încercase, fără vreun rezultat, să afle dacă nu cumva apăruseră și alți Călători în capitala Sultanului aliman, Bardul stînd ascuns în camera închiriată la han. Spre bucuria amîndurora, într-o dimineașă urcară pe un barcaz,care îi trecu strîmtoarea. În urma lor, Sambula dispăruse în ceața dimineții - doar minaretele templelor ridicîndu-se deasupra grădinilor.

Acest mal era mult mai uscat. Cîmpia litorală îngustă se pierdea aproape imediat la poalele dealurilor pietroase, drumul șerpuitor urcînd spre munții din zare – arizi, stîncoși, lipsiți de vegetație.

- Sper că nu trebuie să mai fac pe mutul! izbucni Boian imediat ce portul rămăsese în urmă.

- Eu mi-aș ține limba în frîu, zise încruntat Kelemen, privind cu grijă în jur. Pe Bard nu îl mai deranja mutra posomorîtă a tovarășului mai în vîrstă – de mult învățase că impresia era înșelătoare. Kelemen era într-adevăr trist și tăcut, dar avea o inimă caldă și prietenoasă. Doar dacă ai învățat între timp limba alimană... continuă geambașul.

- Două săptămîni. DOUĂ SĂPTĂMÎNI! Nu numai că nu am putut vorbi, dar nu am putut cînta deloc. Poate că mi-am pierdut vocea de tot.

- Nu prea aveai ce să pierzi, zise Kelemen, dar Boian dădu drumul unui tremolo din gîtlej, pentru a se convinge. În urma încercării, Geambașul trebui să adune animalele de povară împrăștiate – după ce reușiseră cu greu să stăpînească caii.

Noroc că Vifor se obișnuise cu vocea bardului – nu se speria așa de ușor... În această nevoie, Geambașul abia apucă să-și șteargă lacrimile care începuseră să-i alunece pe obrazul smead, iar Bardul trebui să se oprească brusc din exercițiile vocale - cu un icnet, ca să fim mai preciși. Calul îl aruncase din șea în colbul drumului. Noroc că animalele nu o rupseseră la fugă, mulțumindu-se să se oprească să ciugulească din iarba uscată de pe marginea drumului.

- La asta nu m-am gîndit, spuse Geambașul după ce reușise să pornească mica ceată din nou la drum. Cînd ne atacă cineva, să începi să cînți! Sunt convins că ne vor lăsa în pace. Doar de n-or fi surzi...

- Rîzi tu, zise Boian trist, dar eu tot o să-mi găsesc Cîntecul, o să vezi. Elinei îi plăcea cum cînt, își aminti el, prinzînd inimă. Kelemen dădu numai din cap. Pe unde o fi acum?

- Cine?

- Elina. Prințesa...

- Nu știu. Mă așteptam să dăm de urmele ei în Sambula. Pirații ar fi trebuit să ajungă în Sambula cîteva zile înaintea noastră, nu aveau unde obține un preț mai bun pe ea în altă parte. Doar o ceată de robi din Albia a fost vîndută în tîrg în Sambula în ultima vreme. Mai multe femei, cîteva fecioare, cîțiva copii...Am mers pe urmele lor, nici una nu era Prințesa noastră.

- Ești sigur?

- Sunt. Nici nu au fost aduse de pirați, ci de o ceată de alimani, care au jefuit pe malul drept al Marelui Rîu. Vraciul a plecat spre Jerulabad. Cred că este și Eroul cu el, un servitor din casa în care au stat amintește de un om scurt și gras. Nu Felimon, el ar fi făcut valuri mult mai mari... Oricum, o să-i găsim la Jerulabad, cînd vom ajunge acolo.

- Și Elina?

- Nu știu. Pe mare sunt furtuni groaznice în acest timp al anului... Dar poate că pirații au dus-o spre coasta răsăritană, spre Anatohia. Și pe acolo se plătesc bani buni pe fecioare. Să căscăm ochii și urechile, poate vom afla ceva pe drum.

Dar nu aflară nimic pînă la Capadacia, deși drumul le luă cîteva zile.

- Aici o să trebuiască să facem un popas, măcar o zi. Calul e obosit, iar drumul în continuare este mai greu și mai pustiu. După o zi de mers dăm de o fîntînă, apoi de un han... Dincolo de munți dăm de un sat bogat de caraceni. Apoi, într-o săptămînă, poate zece zile, ajungem la izvoarele Tigranului. E bine să lăsăm caii să pască mîine toată ziua, pînă la caraceni fînul va lipsi...

- De unde știi locurile astea? Ai mai fost pe aici?

- Nu, răspunse Kelemen posomorît. Dar știu să trag călătorii de limbă. Și știu să citesc hărțile.

Capadacia putea fi numit oraș, dar numai cu multă bunăvoință. O adunătură de cîteva zeci de case, cu o piață mare în mijloc, în care se adunau tîrgoveții. Pe o latură a ei se înălța moscheia. La umbra moscheii, cîteva tarabe acoperite cu pînze colorate și decolorate de soare, arătau celor curioși obiecte simple, de strictă necesitate într-o gospodărie săracă, scule agricole, legume și fructe de pe la fermele apropiate, covoare, chiar și carne proaspătă sau uscată la soare. Într-un țarc erau adunate cîteva animale de vînzare: oi, capre, o vacă, cîteva găini. Ba chiar și un asin destul de zdravăn, care ciupea din fînul aruncat în fața lui, mișcînd din urechile lungi.

Tot în piață se găseau cîteva cafenele, pe terasa cărora cîțiva bătrîni așteptau trecerea zilei. La o masă își găsiră și ei loc.

- Aș bea o gură de vin, mărturisi Geambașul încruntat.

- Și eu aș cînta o baladă...

- Să nu te prind! De altfel, oamenii de pe aici nici nu înțeleg baladele, au un alt fel de a cînta...

Într-adevăr, pe cînd li se aducea cafelele, din minaret se auzi un glas plîngăreț, cu inflexiuni stranii. Cafegiul trînti ceștile pe prima masă găsită la îndemînă și se prosternă pe podea, alături de bătrîni. Doar cei doi călători rămaseră așezați.

- Să nu te miști! șuieră poruncitor geambașul. Nu e glumă. Ne pot ierta dacă nu ne plecăm alături de ei, dar nu și dacă ne mișcăm în timpul rugăciunii.

- Am auzit această cîntare la Sambula, pe cînd stăteam închis.

- Da, o fac de patru ori pe zi.

- Și cine cîntă? Cred că pot și eu cînta ca el...

- Preotul lor. Și ei se închină Marelui Zeu, chiar dacă îi dau un nume pe limba lor. Numai pe Prunc nu-l recunosc, zic că este o poveste... Da, cred că ai putea și tu cînta ca ăla de sus...

Rugăciunea nu dură mult, vreo pătrime de ceas. Odată terminată, bătrînii se așezară la loc pe pernele ce le folosea drept scaun, iar cafegiul aduse cafelele răcite la masa lor. Bardul sorbi din ceașcă – dar scuipă, scîrbit.

- Ptiu! E amară ca fierea...

- E cafea, îl lămuri Kelemen. M-am obișnuit cu ea în Sambula. După o vreme începe să-ți placă... Este o băutură adusă de la aramani. Se spune despre ea cam așa:

Mai amară decît tristețea,
mai fierbinte decît pasiunea,
mai neagră decît deznădejdea,
mai dulce decît dragostea,
e cel mai de preț dar dat omului.
Doar prietenia este mai de preț...

- Noi nu am găsit cuvinte atît de frumoase despre vin, șopti Bardul. Alimanii sunt un popor de poeți.

- Aramanii. Cuvintele sunt inventate de către aramani, se auzi un glas înăbușit. Ei au avut mari poeți, poate nici un popor nu a avut poeți atît de mari și de mulți...

Ridicară privirile, uimiți să audă pe cineva vorbind limba albenă. În fața lor stătea silueta unei ființe – probabil o femeie – învăluită complet în faldurile veșmintelor. La sunetul vocii înăbușite, bătrînii începură să țipe furioși – și înspăimîntați totodată. Cafegii se repeziră cu niște bîte și alungară femeia în stradă.

- E leproasă, zise Kelemen trist, traducînd cuvintele furioase ale alimanilor.

Leproasa se oprise în fața cafenelei și se așezase, umilă, în colbul pieții. În ciuda strigătelor cafegiilor, continuă să stea nemișcată, răbdătoare.

- Nu se cuvenea să intre între mese. De obicei așteaptă în piață să i se arunce resturi. Astăzi, drept pedeapsă pentru îndrăzneala ei, nu îi vor da nimic. Va dormi flămîndă...

- Ce au cu ea? Am auzit de leproși, dar nu am întîlnit niciunul pînă acum...

- Niște năpăstuiți ai soartei. Au o boală rea, urîtă... Nu are lecuire. Putrezește carnea pe ei, începe să cadă... Nu e cangrenă, nu otrăvește trupul. Pot trăi așa ani de zile, zeci de ani, pierzînd un deget, o ureche, nasul... Într-un tîrziu mor – fără să simtă nimic! Pentru că Marele Zeu a dat această boală cu un dar: să nu simți durere. Oamenilor le este frică de leproși. Le e teamă să nu ia și ei boala, deși nu am auzit că ea s-ar transmite prin atingere. Și apoi, ei cred că boala este o pedeapsă de la Marele Zeu pentru păcate grele. Nu vor să se corupă, atingînd un păcătos.

- Biata femeie, zise Boian cu milă în glas.

Geambașul făcu un semn poruncitor cafegiului, aruncînd un galben pe masă. Acesta aduse un castron plin cu mîncare caldă – un fel de terci cu bucăți grase de miel și legume. Luînd în mînă castronul, Kelemen se apropie tăcut de femeie și i-l lăsă în față. După ce îi adresă cîteva cuvinte, se întoarse la masă. Bătrînii îl priveau încruntat. Femeia începu să mănînce înfometată, privind cînd și cînd spre masa celor doi străini.

Probabil lucrurile s-ar fi terminat aici, dacă nu s-ar fi auzit un tropot de copite, iar pe uliță nu s-ar fi ivit un călăreț. Pînă să apuce femeia să se ridice, calul fu asupra ei. La mișcarea ei înspăimîntată, calul se ridică în două picioare, aruncînd călărețul neatent în colbul pieții. Cuprins de mînie, acesta sări în picioare și începu să biciuiască femeia cu cravașa. Cu mîinile deasupra capului, leproasa încerca să se apere.

Kelemen nu mai putu răbda. Se repezi la călăreț și îi prinse brațul. În ciuda faptului că acesta era mai spătos și mai înalt, nu își putu smulge brațul din strînsoarea de fier. Se întoarse și privi cu furie la călătorul străin care îndrăznea să apere leproasa. Era un tînăr cu mustața rară, cu urme de vărsat pe față. Ochii verzi îi ardeau pe fața smeadă. Urmă un schimb de replici, timp în care tînărul făcu mai multe încercări să se smulgă din strînsoarea geambașului. La un moment dat Kelemen îi dădu drumul, avertizîndu-l cu o vorbă. Fără a–l băga în seamă, tînărul smulse iataganul de la brîu și se aruncă asupra lui.

Lupta nu dură mult, se sfîrși înainte ca Boian să aibă timp să sară în ajutorul geambașului. În ciuda faptului că tînărului i se alăturară cafegii cu bîtele lor, doi călăreți care apărură în urma lui, ba chiar și trei bătrîni, Kelemen se mărgini să folosească biciul lung de piele, uigur. Cu lovituri măiestre reuși să le smulgă armele din mîini, să îi tăvălească prin praf – alungîndu-i pe toți cu urme de bici săpate în carne. Privind în urma lor, Geambașul făcu semn Bardului să-l urmeze.

- Se pare că nu vom avea parte de odihnă în oraș, spuse posomorît. Tînărul ăla e fiul beiului. Se va întoarce cu oaste de slujitori. Îmi pare rău că nu mi-am păstrat firea...

- Dar o biciuia pe femeia aceea bolnavă.

- Nu ar fi fost prima dată, zise Kelemen cu cinism.

Își luară animalele și părăsiră în grabă tîrgul. Aveau să doarmă, iarăși, undeva pe cîmp, la margine de drum... În marginea tîrgului îi aștepta o mogîldeață: femeia învelită în straiele ei cenușii. Cînd îi văzu apropiindu-se, le ieși în cale. Kelemen opri calul, privind-o liniștit, întunecat.

- Nu pot rămîne în tîrg, zise leproasa înăbușit în limba albenă.

- Nu te putem ajuta, femeie, zise Kelemen posomorît.

- Fiul beiului este răzbunător. Pînă acum s-a mulțumit să mă bată... Am fost țiitoarea tatălui său, pînă am fost atinsă de pedeapsa Marelui Zeu... Acum a fost umilit din cauza mea.

- Îmi pare rău, femeie. Trebuia să îmi înfrîng mînia.

- De ce nu ai părăsit satul pînă acum? o întrebă Boian.

- Unde să merg? În ambele direcții nu găsești nici o localitate apropiată. Fără cal, mi-ar lua o săptămînă – iar mîncare nu am decît de la o zi la alta. Cînd am... Aș fi murit de foame pe drum.

- Îmi pare rău, zise iarăși Kelemen. Noi avem drumul nostru, nu te putem lua cu noi.

- Măcar pînă în satul caracenilor. Ei nu sunt oameni răi. Nici capadacii nu sunt. Dacă nu m-ar fi cunoscut dinainte...

- Îmi pare rău, femeie, zise a treia oară Geambașul, dînd pinteni calului. Femeia se atîrnă de dîrlogii calului, oprindu-l.

- Străine, ai avut milă de mine. De două ori m-ai ajutat. O dată mi-ai dat mîncare. A doua oară m-ai scos din mîinile asupritorului meu. De două ori mi-ai dăruit viață. Îți cer să mă mai ajuți o dată. De data asta, luîndu-mi viața! – și îi întinse un hanger lucios, cu lama lucind în lumina înserării. Kelemen se trase înapoi, de parcă femeia ar fi ținut în mînă un șarpe, nu un hanger.

- Ești nebună, femeie! Hanger am și eu, nu am nevoie de hangerul tău. Dacă ești hotărîtă să treci puntea spre lumea tăcerii, de ce nu-l folosești singură?

- Îl foloseam de mult, dacă nu era păcat în fața Marelui Zeu și a Pruncului Său Sfînt. Am multe păcate în viața mea, nu vreau să mi-l adaug pe acesta în clipa morții.

- Nu-mi poți cere să-mi mînjesc mîinile cu sîngele tău. Nu te cunosc, nu mi-ai făcut nici un rău. De ce nu aștepți pe asupritorul tău, el o va face fără șovăială.

- Pentru că teamă mi-e că nu-mi va lua viața. El nu are pe cine altul chinui – și a început să-i placă. Mă va ucide pînă la urmă, dar nu pentru multă vreme. Știe el că nu pot scăpa de aici. Dacă mi-ați da mîncare și un cal, aș lua-o spre Apus...

Kelemen se uită nehotărît spre Bard.

- Dacă îi dăm cal, o vor ucide pe drum să o jefuiască, își dădu acesta cu părerea.

- Atunci sîngele ei nu va fi pe mîinile noastre.

- Va fi, îl contrazise tînărul. Căci o trimitem cu bună știință în întîmpinarea morții.

- Și atunci, o luăm cu noi? Ne vor ocoli oamenii, ne vor alunga de la popasurile lor. Vom avea greutate în a cumpăra hrană pe drum...

- Luați-mă pînă la caraceni, ei m-or primi, mi-or da de-ale gurii. Sau voi merge la vestitul fierar, el este închinător al Pruncului. O găsi un loc pentru o biată leproasă...

- Fie, se hotărî geambașul. Ca să nu ne întîrzii, urcă-te pe calul acela murg – arătă el spre Vifor. Să nu rămîi mult în urmă.

-Nu o să rămîn. Știu a călări...

Se urcă pe cal cu oarece greutate, dar pe urmă arătă pricepere în a mînui calul. În timpul nopții se îndepărtară mult de tîrg, astfel încît spre zori făcură un popas de cîteva ceasuri. Zona era deșertică și pustie, munții care o tăiau de curenții umezi ai mării o țineau uscată – deși destul de rece. Se aflau și destul de mult deasupra mării, de la trecerea strîmtorii drumul suise mai tot timpul.

În timpul popasului, Kelemen îi dădu femeii o traistă de mîncare și o ploscă cu apă.

- Știu că boala ta nu se ia, dar poate sunt greșit. E mai bine să nu mîncăm împreună, nici să nu ne atingem. Nu trebuie să stai prea departe de noi...

Boian o privea, uimit. Acoperită cu haine, nu lăsa să se vadă nimic din trupul ei. Pe față purta o mască din aceeași pînză cenușie din care avea croite hainele. Mîinile erau și ele acoperite în pînză, împiedicînd-o să-și folosească degetele – dacă avea cumva degete. Dacă ochii nu-l înșelau, îi lipseau cel puțin trei

degete de la fiecare mînă.

Femeia îi surprinse privirile și îi zise:

- Îmi lipsesc cinci degete. Trei la o mînă, două la cealaltă. Boala a înaintat repede, se vede că păcatele mele sunt grele și de neiertat.

- Cum ai ajuns aici, femeie? o întrebă Kelemen. După grai, ești din Albia... deși stîlcești vorbele.

- Din Albia sunt, oftă înăbușit leproasa. Vorbesc așa pentru că boala mi-a atacat limba și gîtlejul.

- Cum ai ajuns atunci aici?

- Ca țiitoare a beiului de Capadacia.

- Te-au răpit alimanii?

- M-a răpit... setea de bani și de putere, zise ea înăbușit. Am preacurvit. Am fost femeie frumoasă și mîndră. Cînd Marele Zeu m-a pedepsit, asta mi-a luat: frumusețea!

Kelemen se înnegură și mai mult. Nu mai scoase nici o vorbă, dar Bardul continuă să o întrebe, curios:

- A fost beiul prin Albia?

- Nu. Cu el am venit de la Sambula. Am trecut prin multe mîini înainte de a ajunge țiitoarea lui. Ultimul era un negustor bogat. Avea două neveste, după obiceiul alimanilor. A vrut să mă ia și pe mine nevastă, dar una dintre neveste s-a împotrivit. Tot după obiceiul lor, a vrut să o trimită înapoi la părinți, dînd zestrea socrului. Doar că acela era om bogat și puternic, ceva rudă cu Marele Vizir. Nu-i trebuia fată bătrînă și urîtă înapoi acasă. Așa că s-a răzbunat pe negustor, l-a făcut să piardă mulți bani. Atunci am plecat cu beiul...

- De ce?

- Ce era să fac cu un soț sărac? rîse ea, cinic. Beiul era mai tînăr, bogat, avea putere nemărginită în sangeakul lui.

- Nu-l iubeai pe negustor? Doar voia să te ia de nevastă...

- Ce să iubesc la el? scrîșni femeia. Era gras și bătrîn... Gîfîia și nu mai putea să mă drăgostească... Îi puțea gura.

- Atunci? De ce te-ai dus cu el?

- Era bogat, răspunse leproasa, de parcă asta explica totul.

- Pot banii cumpăra dragostea? se miră Bardul. În baladele pe care le-am învățat, nu am auzit de așa ceva.

- Viața nu e o baladă, zise femeia. Este urîtă, urîtă!

- Nu e urîtă, o contrazise Boian. Noi o facem urîtă. Ea este atît de frumoasă! – cu un gest arătă în jurul lor. Zorii se iveau roșiatici de după munți, dîndu-le o umbră cafenie închisă. Vîrfurile munților dinspre nord și sud căpătaseră o culoare verde închisă, de smarald. Deșertul era scufundat în întuneric. Iar dragostea ne înfrumusețează și mai mult viața, completă tînărul.

- Dragostea... Da, am cunoscut și eu căldura dragostei – venind dinspre alții. Chiar și negustorul m-a iubit. Cînd l-am părăsit, s-a aruncat în iatagan... Chiar și beiul m-a iubit, pînă cînd scîrba în fața chipului meu desfigurat i-a ucis dragostea. Atunci m-a alungat...

- Aceea nu a fost dragoste! afirmă Bardul cu tărie. Ochii dragostei sunt orbi, așa se spune în balade. Ce, dacă Elina s-ar urîți, eu aș iubi-o mai puțin?

- Nu te întreba pînă nu o vei vedea desfigurată.

- Eu privesc spre sufletul omului, nu spre chipul lui, afirmă orgolios Boian.

- Da? Atunci, privește! rîse aspru leproasa, scoțîndu-și masca.

În ciuda dorinței de a-și întoarce capul, tînărul privi chipul ce abia se zărea în lumina slabă a zorilor. Vorbele îi rămase în gît, iar ochii i se umplură de groază.

Fruntea femeii era spuzită cu bube informe, unele crăpate. Nasul îi era mîncat, apărînd ca o gaură din care se ițea o coamă osoasă. Buza superioară era mîncată, dinții din față zărindu-se prin gaura formată. Partea dreaptă a maxilarului căpătase un aspect poros, ca de burete. Părțile atacate aveau o culoare gri-vineție, pe alocuri albastră. În ciuda impresiei de putrezeală, nici un miros nu venea dinspre femeie. Totuși, Boian sări într-o parte și în curînd se auziră icnetele prin care căuta să-și golească mațele. Kelemen rămase tăcut, privind-o cu milă.

- Ție nu ți-e scîrbă? Nu te duci după viteazul tău tovarăș să-ți ușurezi stomacul?

Kelemen dădu negativ din cap, răspunzînd:

- E tînăr, nu cunoaște viața...

Femeie puse masca înapoi pe față. Prin deschizături, numai ochii frumoși i se zăreau, lucind tainic – poate spălați de lacrimi. Fără un cuvînt, se întoarse cu spatele și se culcă în nisipul ce însoțea drumul. „Hei”, gîndi geambașul, „pedeapsa e prea mare!

Nu există păcat pe lumea asta care să atragă asemenea mînie din partea Marelui Zeu.” Își aminti atunci de Yulgur și-și zise: „Yulgur e nevinovat, dar Marele Zeu l-a făcut tot atît de urît ca și pe femeia asta. Poate că Marele Zeu are alte planuri cu noi, alt fel de a ne privi... Cine știe dacă Yulgur nu-i frumos în ochii Pruncului? El privește în inimă, nu la față. Eu nu am cunoscut pe nimeni cu o inimă atît de frumoasă ca cea a trogloditului. Poate bucătarul... Da, poate Felimon.”

Își trase pătura peste cap și încercă să adoarmă și el. În curînd auzi pașii ușori ai bardului. „Este atît de tînăr, gîndi. O să crească... O să vadă că baladele au dreptate – dar că nu poți trăi după ele...”

Cînd soarele se ridică deasupra lor și începu să-i încălzească, se treziră. Fără a mai pierde vremea, porniră mai departe.

- Vom face popas la fîntînă, zise Kelemen. De acolo vom avea drum de o zi pînă la han...

- Cît timp mai avem pînă la fîntînă?

- Cîteva ore. Ajungem după prînz.

Dar ajunseră mai tîrziu. La un moment dat Kelemen se opri și privi cu atenție în drum. De acolo merse cu grijă, pînă cînd se opri din nou: într-o margine a drumului se auzea un zgomot: cîrîit de ciori. Ieșind din drum, găsiră într-adevăr un stol de păsări – ciori și corbi – ciugulind dintr-un leș. Nu mai rămăsese mult din el.

- Să mergem cu grijă, zise Geambașul, citind urmele. O ceată de călăreți a trecut pe aici – după ce omul acesta murise. Se pare că-l căutau, iar el nu era singur.

- De unde știi? întrebă Boian.

- Călăreții nu s-au întors imediat. Au mai căutat prin jur. La urmă au pornit spre Capadacia - dar s-au întors înapoi. Nu știu de ce. Le găsisem urmele în drum. Pe aici nu trec mulți călători...

- S-au întors aici?

- Nu, au plecat înapoi, spre Răsărit. Se pare că-i urmăreau pe călători – pe cel ce a murit și pe însoțitorii lui.

- Unde-i sunt însoțitorii?

- Nu pot ști. Poate au luat-o pe alt drum, urmăritorii nu i-or fi prins. Urmele sunt vechi, noi abia plecasem din Sambula.

- Nimeni nu a trecut prin Capadacia, zise femeia, care pînă atunci îi urmase tăcută. Bardul se ținea departe de ea. Nu în ultimele două săptămîni.

- Hm, curios... Să ne continuăm drumul.

Ajunși la fîntînă, Kelemen începu din nou să citească urmele.

- Grupul de călăreți a plecat spre Răsărit. S-ar putea să-i întîlnim, merg pe drumul nostru. Să fim cu băgare de seamă.

Dar nu plecară imediat. Geambașul stătea și privea spre o cărare pietroasă, care pleca dinspre fîntînă spre nord, urcînd dealul.

- Să mergem puțin încolo. Se pare că și călăreții au urcat pe cărare, cel puțin o parte din ei...

Nu merseră mult.

- Aici a avut loc o luptă, zise Kelemen. Uite aici o săgeată... Și aici urme de sînge. Pe aici ploaia nu cade cu lunile, urmele rămîn mult timp... Au murit mulți... cinci, dacă nu mă înșel. Și aici doi, poate chiar trei, sau patru.... Nu, doi au fost răniți. Unul cred că a fost cel găsit de noi mai înainte.Unul din atacatori o fi dat dosul și a alergat să aducă ajutoare...

- Atunci, unde or fi cei ce au scăpat?

- Nu-mi pot da seama. Doar dacă... Privi încruntat în susul cărării. Să mai mergem o vreme pe cărare.

- Ce crezi că putem găsi? întrebă tînărul.

- Nu știu. E doar o taină pe care vreau s-o dezleg. Poate ne va ajuta în drumul noastru.(nostru)

Merseră o vreme, dar nu găsiră nimic.

- E tîrziu, se lasă noaptea. Zic să ne întoarcem la fîntînă, zise Geambașul. Facem popas acolo.

De data asta aprinseră un foc.

- Nu ți-e teamă că ne vor vedea oameni străini? întrebă femeia. Poate chiar cei ce au atacat călătorii aceia.

- Nimeni nu poate aștepta mult timp în deșert. Ori aici, ori la han. De unde să știe că venim?

- Cum de au știut de ceilalți călători?

- Ei veneau dinspre răsărit. Tîlharii or fi stat la han, or fi în cîrdășie cu hangiul. Nu ar fi prima dată cînd aș auzi de o astfel de cîrdășie...

- Se vede că știi felul tîlharilor, îl împunse leproasa.

- Îl știu. Se poate vedea pe fața mea! arătă Kelemen spre nasul ciuntit și urma de fier din obraz. Am fost la ocnă, am

cunoscut mulți tîlhari...

- Ești și tu tîlhar? Nu pari...

- Eu fur cai.

- Caii ăștia sunt de furat? Ai primi bani buni pe ei...

- Femeie, poate o să înveți odată și-odată că sunt lucruri mai importante pe lume decît banii. Am furat mulți cai, i-am vîndut, am avut mulți bani. Banii s-au dus, s-a dus și tinerețea mea. Mi s-a dus și nasul, și cinstea... Nu am rămas cu nimic, decît cu durere și restriște.

- Nene Kelemen, îl contrazise Boian, nu spune asta! Ai faimă, nimeni nu e ca tine. Se fac cîntece despre îndrăzneala ta.

- Se fac, dădu geambașul trist din cap. Și ce dacă? Negustorii se uită cu ură la mine, străjerii mă bănuiesc, chiar atunci cînd sunt cuminte. Nici un om cinstit nu vrea să-mi stea în preajmă, nici o femeie nu-mi umple singurătatea...

- Eu vreau să-ți stau! spuse cu tărie tînărul. Iar eu sunt cinstit.

- Tu ești copil încă, flăcăule. La vîrsta ta și eu puteam spune cu inimă curată: „Sunt cinstit!” Atunci iubeam și... credeam că sunt iubit. Oamenii mă iubeau, mă cinsteau. Hei, feciorule, să știi tu de la mine: nimic nu e așa de frumos pe lume ca dragostea! Dragostea de nevastă, de copii, de părinți. Dragostea de prieteni, de cal, de arme. Dragostea de oameni, de locurile în care ai văzut lumina zilei... Dar nimic nu este atît de urît pe lume ca dragostea de bani! Pentru ei îți vinzi familia și prietenii și țara. Îți vinzi sufletul! Și vine Marele Zeu și vrea să-ți cîntărească sufletul și nu are ce cîntări. Și îți spune: „Pleacă de la mine, căci nu te cunosc! Stăpînul aurului nu sunt eu, ci Dușmanul. Du-te la el!”

- Astea mie mi le spui, zise femeia înăbușit. La ce mi-ar folosi aceste cuvinte acuma, cînd Marele Zeu mi-a cîntărit deja sufletul și m-a alungat de la El? Ar fi trebuit să le aud demult, pe cînd eram tînără...

- Poate le-ai auzit, dar nu ai vrut să le înțelegi, zise Kelemen trist. Femeia îl privi cercetător din spatele măștii.

- Cum te cheamă, o întrebă deodată Boian.

- Ce importanță are? răspunse leproasa tristă. Sunt o femeie fără față și fără nume. Mi le-am pierdut pe amîndouă...Dacă vrei să-mi pui un nume, zi-mi Păcătoasa. Sau Blestemata.

- Eu nu cred că ești chiar atît de păcătoasă, zise Boian. Nici că ți-ai pierdut de tot sufletul.

- Îți mulțumesc, băiete, zise șoptit femeia. Se dovedește că ești doar un copil. Ți-am zis, baladele sunt frumoase, dar viața nu este o baladă. Sper ca viața să nu-ți dovedească acest adevăr. Știi ce? Cîntă-mi o baladă!

- Chiar vrei? se bucură Bardul. Geambașul doar gemu.

- Stai să leg caii, zise Kelemen ridicîndu-se grăbit în picioare. Și să-mi bag niște cîlți în urechi...

- Este chiar așa de rău? întrebă leproasa pe bard, privind în urma geambașului.

- Poate chiar mai rîu, mărturise Boian. Oi fi păcătuit și eu cu ceva, dar nu știu cu ce. Sau poate au păcătuit sărmanii mei părinți, se zice că Marele Zeu pedepsește păcatele părinților în urmașii lor, pînă la a șaptea spiță...

- O fi cum zici, copile, nu mă pricep. Strămoșii mei nu au fost oameni răi... Mă bucur că nu am urmași care să sufere din cauza păcatelor mele. Nu știi cînta?

- Ba știu! Cunosc multe balade – poate toate baladele cîntate vreodată. Știu și cum să le cînt. Numai că nu am voce, nici simț al ritmului, nici ureche... Nu știu ce-mi iese din gură. Nu știu să aud un sunet frumos. Nu pricep de ce se minunează oamenii cînd aud pe cineva cîntînd, nici de ce ascultă vrăjiți privighetoarea, nici de ce stau tăcuți ascultînd la foșnetul vîntului, sau ropotul ploii, sau clipocitul pîrîului peste pietre...

- Ai, băiete, că mare pedeapsă ți-a dat Marele Zeu! Cînd nu mai am nici o bucurie de la viață și îmi aștept moartea, aceasta este singura mea bucurie! Ascult păsările cîmpului. Sau stau ascunsă și ascult bucuria simplă din glasurile oamenilor. Gînguritul pruncilor, sau piuitul bobocilor și puilor de prin bătături. Nechezat de iapă, cînd mînzul zburdă în căutarea ugerului... Cîntecul de leagăn al vreunei mame. O dată am auzit șoaptele de dragoste a doi tineri, și de cîteva ori gemetele de plăcere ale îndrăgostiților în îmbrățișarea lor...

- Vezi? se bucură bardul. Ți-am spus că viața e frumoasă, trebuie numai s-o asculți. Să o știi asculta, completă el trist.

- Da, și să o știi privi...

- Poate e mai bine să nu îți cînt, zise Boian. Dacă știi să asculți toate sunetele frumoase, o să te scîrbească vocea mea...

- Așa cum te-a scîrbit pe tine înfățișarea mea? îl tachină leproasa, fără răutate.

- Te rog să mă ierți, spuse Boian, pocăit. Credeam că am învățat să văd adevărata frumusețe.

- Cîntă-mi, totuși. Am avut suferințe grele, voi ști să primesc încă una.

- Ce vrei să-ți cînt?

- O baladă despre niște iubiți, șopti femeia.

Bardul scoase alăuta din traistă și o acordă. Zgomotele scoase o înfiorară pe femeie, dar nu comentă.

- O să cînt vestita baladă despre iubirea dintre preaviteazul Amacis de Leda și preafrumoasa Clotilda, începu el să declame cu voce puternică, plină de simțire. Această baladă a cîntat-o un strămoș de-al meu, truver la curtea ducelui de Braniga. Acultați!

Glasul miorlăit, fără cadență și lipsit de frumusețe se răspîndi în noapte. Nervii femeii – deși în mare parte atinși de boală, se zbătură făcînd-o să se cutremure. Leproasa se simți copleșită de o durere fără nume și ochii i se umeziră. După o vreme se ridică și se apropie de bard, punîndu-i mîna pe umăr. Acesta se opri din cîntat.

- Te-a supărat, așa-i? o întrebă trist, cu o naivitate copilărească.

- Sunt sigură că este o baladă frumoasă, zise leproasa.

- Este frumoasă. Poate cea mai frumoasă. Dar cînd îmi voi găsi Cîntecul, acela va fi cel mai frumos!

- Îți vei găsi Cîntecul?

- Da! Mi-a zis ghicitoarea, Jolifana. Îmi voi regăsi vocea și voi cînta cel mai frumos cîntec de dragoste. Era sigură de aceasta – deși plîngea cînd mi-a spus acele cuvinte...

- Jolifana... Și mie mi-a zis ceva. Că-mi voi regăsi frumusețea. Crezi asta?

Bardul o privi tăcut cîteva clipe.

- Dacă Jolifana ți-a spus, să știi că așa va fi! Și înseamnă că vei veni cu noi, ești una dintre Călători. Fiecare dintre noi ne-am întîlnit cu Jolifana... Poate doar Kelemen nu, despre el nu știu prea multe. El este așa de tăcut...

- Da, el este tăcut. Cred că a suferit mult.

- Ce te face să crezi asta?

Dar femeia nu îi răspunse, ci privi spre geambașul care se întorcea lîngă foc.

- Nu mai cînți? întrebă acesta morocănos, dar cu o undă de bucurie în glas.

- Îmi voi găsi Vocea, așa să știi! îl înfruntă bardul.

- M-ar bucura asta, flăcăule. Te voi învăța cîteva cîntece simple și frumoase, de-ale noastre, uigure.

- De ce nu ne-ai cînta tu ceva? îl întrebă leproasa.

- Inima mea nu mai cîntă. Cum ar putea cînta gura? Dar cîntecele nu le-am uitat. Obișnuiam să i le cînt iubitei...

- Iubita te-a părăsit, sau ai părăsit-o tu?

- Iubita a... a murit. Da, a murit. Să dormim. Mîine plecăm mai departe.

Zicînd aceste cuvinte, se înveli în pătură, trase pălăria cu boruri largi peste față și căzu în mreaja somnului. Cei doi îi respectară liniștea, căutînd și ei un loc de dormit.

35

(în care pornim pe mări, după ce urcăm munții

Elina ascultă îngrozită vocile ce se auzeau de afară. Singura ei armă era bîta bătrînei, dar nu știa s-o folosească. O luă totuși în mînă și se trase în fundul bordeiului.

- Pare pustiu, se auzi o voce înăbușită, vorbind în albană – dar cu un accent străin. Am auzit că aici ar fi o stînă, dar în acest timp al anului ciobanii coboară în cîmpia litorală, spre nord. Aici nu prea e iarbă în timpul verii.

- Nici iarna nu o fi prea multă, comentă o voce tinerească. Elina tresări auzind-o. Parcă nu-i era necunoscută.

- Nu-i pustiu, zise o altă voce, morocănoasă. Cineva a umblat pe aici, poate chiar ieri. Din bordeiul acela se simte miros de fum.

Ușa de la intrare se dădu în lături. În lumina soarelui apăru silueta unui bărbat înalt și spătos. Elina se trase mai aproape de perete, în speranța că nu va fi zărită. Străinul așteptă însă pînă cînd privirea i se obișnui cu întunericul din bordei și abia apoi făcu cîțiva pași în interior. Privirea lui cuprinse atît trupul țeapăn de lîngă vatră, cît și fata speriată, lipită de perete.

- Nu-ți fie teamă, spuse bărbatul cu voce scăzută. Nu am venit să îți facem rău, ci să vedem pe cine au atacat tîlharii. Văd

că tovarășul tău e mort.

- Tovarășa mea, spuse Elina cu voce tremurată. Au rănit-o cu o săgeată otrăvită. Nu am putut-o ajuta... a murit ieri.

- Mda. O să te ajutăm să o îngropi. Boian, vino încoace, am nevoie de ajutorul tău.

În deschizătură se ivi alt bărbat, mai zvelt, mai subțirel.

- Boian! strigă bucuroasă fecioara, sărindu-i de gît. Luat pe neașteptate, bardul făcu cîțiva pași înapoi, reușind cu greu să-și mențină echilibrul. Am bănuit că ești tu! Tînăra îl strînse disperată de gît, lipindu-și fața de obrazul tînărului. Boian nici nu îndrăznea să se miște, să nu spulbere visul. Mîinile lui puternice cuprinseră mijlocul subțire și mlădios al fetei.

- Elina! Te-am găsit, știam eu că te voi găsi. Simțeam că nu o să-mi găsesc niciodată vocea fără tine...

Fata se zbătu și ieși din îmbrățișare. Bardul nu îndrăzni să o împiedice. Dinăuntru se auzi glasul geambașului:

- Acum, dacă ai mîinile libere, ai putea veni să mă ajuți.

Elina se îmbujoră la față. Se pare că cel dinăuntru văzuse îmbrățișarea ei. Iar alături se zărea o altă siluetă, o femeie învelită complet în veșminte. Chiar și fața îi era acoperită cu o mască. Bardul se repezi în bordei fără a da explicații.

- Eu sunt Leproasa, zise femeia cu glas înfundat, dogit. Vocea ei o auzise la început. Nu te teme, îi zise liniștită, văzînd-o că se trage puțin înapoi speriată, boala nu se ia. Eu cel puțin nu am luat-o de le vreun lepros. Nu cred că este un alt lepros cale de o săptămînă de mers în jurul Capadaciei.

- Eu sunt Elina...

- Asta am înțeles-o.

- Pe tine cum te cheamă?

- Eu sunt femeia fără față și nume. Zi-mi „femeie", așa cum îmi spune Kelemen.

- Geambașul! Mi s-a părut că-l recunosc, deși e întuneric în bordei. Și Vifor! se bucură Elina, zărind calul murg priponit alături de celelalte animale. Se duse și îl mîngîie pe frunte și pe ochii blînzi. Înseamnă că nu o să mai fiu singură!

- E bine, fetițo, zise leproasa. E bine să nu fii singură. Eu nu am schimbat o vorbă cu nimeni timp de cinci... nu, de șase ani. Credeam că nici nu o să mai vorbesc... Boala mi-a atins gîtul și limba, în curînd nu o să mai pot vorbi deloc. E tare rău să fii

singur!

- Tu o să vii cu noi, așa-i? întrebă Elina, cu sentimente amestecate. Îi era milă de străină... dar parcă nu ar fi dorit-o în preajmă.

- Vine, vine, zise Boian. Împreună cu Kelemen, cărau între ei trupul devenit țeapăn al Iarinei. Este și ea o Călătoare, a întîlnit-o pe Jolifana. Kelemen nu comentă, ci porni tăcut cu povara înspre un pîlc de măslini pirpirii.

- Aici o să găsim ceva pămînt, zise el. O să punem și bolovani pe mormînt, să nu o dezgroape animalele.

Cu ajutorul hangerelor și al palmelor, cei doi bărbați săpară un mormînt destul de mare să cuprindă trupul firav al bătrînei. Între timp, femeile adunară bolovani de pe coastele din jur. Elina luă două bețe și le legă în cruce.

- Era gruniză, închinătoare a Marelui Zeu și a Pruncului, explică ea. Nimeni nu răspunse. După ce o puseră în groapă, Elina se lăsă alături de trup. Lacrimi îi curgeau pe față.

- Rămîi cu bine, mamă Iarina, șopti ea. Nu te-am cunoscut decît o scurtă vreme, dar tu ai fost mama ce mi-a lipsit toată viața. Întîlnirea cu tine m-a schimbat. Nu pot spune despre nimeni altul acest lucru. O să mă străduiesc să nu las munca ta bună să se irosească. Te rog să veghezi asupra mea, dacă se poate. Și sper să ne întîlnim din nou vreodată, dacă asta va fi voia Marelui Zeu și a Pruncului Său preasfînt.

Odată spuse aceste vorbe, care îi surprinseră pe cei ce o știuseră dinainte pe fecioară, se ridică să facă loc bărbaților să acopere groapa. După ce îi privi cîteva momente în tăcere, ajută și ea. Spuseră și ceilalți o scurtă rugăciune lîngă mormîntul proaspăt.

- Ai ceva bagaje cu tine? o întrebă Kelemen.

- O traistă. În ea avea ierburile bătrînei și cutiuța cu floarea. Și bîta asta.

Pe ea o urcară din nou pe Vifor. Era destul de ușoară pentru a nu obosi calul, iar acesta părea bucuros s-o fi regăsit. Fără o vorbă, geambașul o săltă pe leproasă în spatele șeii lui. Coborîră la fîntînă, unde se opriră din nou. Umplură burdufurile cu apă și adăpară animalele.

- Ce facem acum? întrebă bardul. Încotro o luăm?

- Teamă mi-e că la han vom da peste iscoadele tîlharilor. Dacă se iau după noi, nu avem unde ne ascunde. Pînă la caraceni e cale de trei zile... Și nici acolo nu am scăpat.

Elina le povestise pe drum întîmplările prin care trecuse de la răpirea ei de către pirați, așa că ceilalți știau că s-ar fi putut întîlni cu oamenii lui Vamidis.

- Eu știu un drum, zise deodată leproasa. Dar asta ar însemna să mă luați cu voi... măcar pînă în port, la Fetșah.

Ceilalți se uitară la Geambaș, așteptînd hotărîrea lui. Acesta încuviință fără bucurie.

- Va trebui să ne întoarcem spre Capadacia, nu mult, drum de vreun ceas de unde am găsit urmele tîlharilor. Este acolo un măslin bătrîn, l-am văzut cînd am venit. O cărare veche trece acolo munții. Este drumul folosit de ciobani ca să iasă la Marea cea Mare din Miazăzi.

- De unde știi drumul?

- Am fost odată pe el cu beiul. La poalele munților, într-o vale, are el un loc de vînătoare. Pe acolo mai poți întîlni lei, cîteodată cîte-un pardos... Dar acum beiul e bătrîn și gras, nu mai iese la vînătoare, iar fiul lui este un bicisnic...

- Să mergem atunci.

Le luă două zile să ajungă la poalele munților, alte trei să-i treacă. Portul era de fapt un mic sat de pescari și – precum bănuia Kelemen – pirați. Ascuns într-un golf îngust și adînc, greu vizibil dinspre mare, era un ascunziș bun pentru cele trei corăbii zvelte și iuți – perfecte pentru o astfel de îndeletnicire.

Oamenii îi primiră deschis, prietenește. Numai spre leproasă se uitară încruntați.

- Ea stă în afara satului! le spuse un bătrîn vînjos, cu barba pînă la brîu și un cercel mare în ureche. În brîul lat avea înfipt un hanger lung de-un picior... Dacă vine mai aproape, o dăm la pești!

- Dacă vi-e frică să nu vă îmbolnăviți, mai bine să nu vină, zise mohorît Kelemen.

- Noi nu mîncăm rechini, îi zîmbi bătrînul, arătîndu-și un dinte îmbrăcat în aur. Apele mișună de rechini...

Leproasa nu insistă, se îndreptă spre un crîng – după ce primi încuviințare de la bătrîn. Dar Kelemen cumpără din sat o pînză veche de corabie și se duse în crîng, unde înălță un cort din ea. Îi lăsă femeii și o traistă cu de-ale gurii.

- Nu știu cît vom sta pe-aici, îi explică el mohorît, pornind înapoi spre sat. În urmă șoapta leproasei pluti sub bolta copacilor:

- Mulțumesc...

- Chiar, cît crezi că vom sta aici? îl întrebă Elina, care îl urmărise, stînd alături de Boian, de la marginea crîngului.

- Nu pot ști. Oamenii de aici se feresc să vină în contact cu lumea. Ies în larg să pescuiască – sau să atace vreun vas de negustori. Altfel, se ascund. Așa că e greu de crezut că va apărea prea curînd vreo corabie să ne ia de aici. Sau că ne vor lua sătenii spre vreun port mai mare.

Se dovedi că se înșeală – cel puțin în a doua presupunere. Chiar a treia zi, starostele satului – bătrînul cel bărbos – pe numele lui Șabul, le spuse că planifică o vizită în marele port al Anatohiei, aflat doar la trei zile de navigație spre Răsărit. Cele două zile în sat îi apropiase foarte mult pe cei doi bărbați – geambașul și piratul. Putea fi vorba chiar despre o prietenie, mai ales după ce Kelemen îl oprise pe Bard să cînte. Oamenii din crîșmă, inclusiv starostele, își amintiseră de toate păcatele făcute cu voie și fără de voie, ascultînd cîntarea lui Boian... Așa că cei doi bărbați, la fel de tăcuți, își găseau bucurie stînd alături, sugînd din pipă și privind zarea. Fără a scoate o vorbă cu orele, goleau cîte o cană de vin, pînă cînd bătrînul Șabul trebuia dus pe sus în patul lui. Kelemen rămînea pe chei la fel de tăcut, la fel de trist, sugînd în continuare din pipa stinsă de mult...

- Că mare durere trebuie să ai! îi zise starostele a treia zi.

- Nici a ta nu-i mică, îi răspunse geambașul.

- Mi-a pierit fiul, se destăinui Șabul. Din vina mea.

- Da, mare păcat, încuviință Kelemen golind cupa.

- Am simțit că ceva nu-i curat cu acea corabie. Părea liniștită – prea liniștită. Și plină de baloți... Între baloți așteptau oștenii. Am mirosit cursa și am dat poruncă să ne întoarcem. Dar fiul meu comanda corabia la seceriș. M-a rugat să-l las să aibă secerișul lui. M-a convins că nu am dreptate, că mă înșel, că totul va fi bine... Am luat corabia. Dar ne-am întors mai puțin de jumătate.

- Da, încuviință din nou Kelemen. Armăsarul neînvățat smucește din frîu...

- Am avut inima slabă atunci. Nu am fost niciodată cunoscut a avea inima slabă. Dar am avut-o o dată, iar fiul meu nu mai este. Din prea multă dragoste am avut-o!

- Nu învinui dragostea. Din dragoste trebuia să nu-l asculți. Dar poate că nici asta nu era bine. Mînzul trebuie să alerge liber, altfel va fi cal de pus în jug, nu de strîns între pulpe. Puii trebuie să își ia zborul din cuib, chiar dacă unii se zdrobesc de pămînt.

Starostele privi tăcut spre tovarășul său care vorbea alimana cu accent arhaic. Geambașul își ținea privirea în fundul cănii, de parcă citea acolo vorbele spuse.

- Să nu mă simt vinovat, zici tu, adică...

- Așa aș zice. Viața voastră e grea, iar secerișul nu vine fără riscuri. Fiul tău putea fi printre cei vii. Nimeni nu stă împotriva sorții date lui...

- Poate că ai dreptate, mormăi Șabul. Și care este povestea ta?

Trecu multă vreme pînă cînd geambașul vorbi. Starostele nici nu mai aștepta vreun răspuns.

- Am iubit o fată. Mi-am făcut-o soție. Și am pierdut-o...

- A murit?

- Da, a murit.

- Mda... Cum zici tu, nimeni nu se poate împotrivi soartei. Marele Zeu ți-a dat-o, să-ți lumineze zilele. Apoi a luat-o, să te învețe umilința. Și durerea. Cum poți șă știi că ai fost fericit, dacă nu ai avut nefericire pierzînd-o? Va veni vremea să-ți regăsești zîmbetul...

- Va veni. Poate... De n-ar fi sentimentul vinovăției.

- Să nu-mi spui că tu ți-ai ucis nevasta!

- Da... Într-un fel. Așa cum tu ți-ai ucis fiul.

- Ai găsit vorbe să-mi mîngîi durerea. Dacă mi-ai spune mai multe despre nenorocirea ta, poate voi găsi și eu asemenea vorbe bune.

Geambașul rămase tăcut pentru o vreme, privind pe fundul cănii. Spuse:

- Fata nu era rea. Îi plăcea aurul, averea, puterea... Aș fi putut-o stăpîni, dacă nu aș fi iubit-o atîta. Dragoste adevărată ar fi fost să o asupresc atunci... Și copilul îl bați, deși îți sîngerează inima cînd dai în el. Și propriul trup îl salvezi uneori, tăind

partea bolnavă și aruncînd-o. Chiar și calul ți-l ucizi, curmîndu-i durerile! Dar eu am lăsat-o pe Suzana să greșească iarăși și iarăși, găsind vină vîrstei ei fragede. Să îi fac ei poftele, am căzut eu în păcat. Doar sufletul nu mi l-am vîndut pentru ea – dar l-aș fi vîndut, dacă mi-o cerea!

- Da, încuviință trist bărbosul. Mare păcat ți-ai făcut. Barca o repari înainte să o dai la apă, iar găurile încerci să le astupi înainte ca barca să ia apă... Altfel, poate fi prea tîrziu.

- A fost prea tîrziu... Cînd am vrut să pun piciorul în prag, ea... murise. Acum e dusă și nu-i mai pot salva sufletul. Și nu mi-l pot salva nici pe-al meu. Bucuria mea a murit odată cu ea...

- Of, va fi greu să găsesc vorbe să-ți mîngîi inima, se plînse starostele. Dar dacă e prea tîrziu să o salvezi pe ea, dă-ți silința să salvezi pe altcineva. Poate așa îți vei găsi liniștea.

- Așa-i? se bucură pentru prima dată Kelemen. După ani și ani, fața i se lumină, ca cerul toamnei în ziua cînd soarele se ivește printre nori. Așa mi-am zis și eu. De aceea îi însoțesc pe tinerii aceștia, poate îi voi ajuta să scape cu bine din călătoria lor. Tînărul meu tovarăș și-a dat inima Elinei, cum mi-am dat eu inima Suzanei. Numai că fetița asta e bună, nu va cădea în păcat. Munca bună nu am făcut-o eu, ci o femeie pe care am pus-o în mormînt cu mîinile mele. Dar, în timp ce ceilalți se rugau pentru sufletul ei, eu îi mulțumeam în gînd pentru minunea făcută asupra fetei...

- Vezi? se bucură Șabul. Viața merge înainte. Unii cad, alții se împrăștie, dar alții se ridică în locul lor. Dragostea mea a fost cu bucurie, dar fructul ei a pierit înainte să dea rod. Dragostea ta a fost cu năcaz. Poate dragostea copiilor ăstora să iasă cu noroc...

- M-aș mira... zise Geambașul trist. Fata îl iubește pe flăcău ca o soră, nu ca o femeie. Bietul de el nu știe... Nu știu cum se vor sfîrși toate astea...

- Unde mergeți, drumețule?

- Tot spre Miazăzi, spuse vag Kelemen. Dar acum spre Anatohia, de-om avea noroc.

- Norocul se mai și face, zîmbi starostele. Trebuia să mergem la Anatohia peste o lună, să aducem ceva provizii ce nu se găsesc pe la noi. O să plecăm în două zile, cum pregătim

corabia de drum.

- O faci pentru mine? se miră Geambașul.

- O fac, zise simplu Șabul. Mi-ai vorbit ca un frate. Ai dreptate, am de ce să trăiesc. Cu firea mea ursuză asupresc fiii ficei mele, singurii nepoți de-i am. Pe ei îi voi face marinari desăvîrșiți!

- Atunci te mai rog ceva: îngăduie leproasei să urce pe corabie!

- Asta e cam greu, se codi starostele. Oamenii se vor împotrivi. Ce-ți este femeia asta?

- Nimic. Un suflet amărît, ca și al meu. Nu mai are pe nimeni pe lume. Nici avere, nici familie, nici față... Nici nume nu are. S-a lipit de grupul nostru, dacă o lăsăm noi poate piere...

- Va pieri oricum, zise starostele trist. Așa e, vai de viața ei! Noi mai avem cîte ceva. Eu fata și nepoții și cinstea satului. Tu, dragostea prietenilor și un cal cît o împărăție. Da, da, am și eu ochi să văd, rîse Șabul. Sufletul bărbosului se deschidea, ca o scoică bătrînă ce voia să-și arate perla...

- Va pieri, acceptă Kelemen. Dar nu pentru că eu am stat cu mîinile încrucișate, lăsînd-o să piară. Și mai e o proorocire. Două...

- Le pot ști și eu? întrebă umil starostele, ca un prieten.

- Da, ți le spun. Una din proorociri i s-a făcut leproasei. I-a zis Măiastra că își va recăpăta frumusețea. Că fața ei mîncată de boală va luci din nou. Și eu cred asta!

- Cum poate fi așa ceva?

- Poate că în locul în care mergem astfel de minuni sunt posibile, zise geambașul, și bărbosul înțelese că acest secret nu era de împărtășit. A doua proorocire mi-a fost făcută mie. Tot de către aceași măiastră...

- Și ce ți-a zis ție măiastra?

- Că-mi voi regăsi dragostea și pacea atunci cînd femeia fără chip va fi numită. Pînă nu am întîlnit femeia aceasta, nu m-am gîndit la proorocire. O și uitasem, vorbele unei fetițe necunoscute... Dar călătorii vorbeau despre această fetiță, toți o întîlniseră într-un fel sau altul. Am început și eu să mă gîndesc la ea. Și acum a apărut această femeie bătută de soartă. Nici n-aș fi bănuit, dar chiar ea i-a spus flăcăului „Eu nu am față, de ce aș avea nume?!” Și mi-am amintit proorocirea de parcă îmi

fusese făcută ieri, nu acum mai bine de două decenii!

- Atunci e simplu: dați nume slutei!

- Nu cred că e așa de simplu. Îmi spune inima că numele ei va veni, dar pe altă cale. De aceea vreau să fiu în preajma ei, să fiu de față cînd va căpăta nume. Nu știu dacă dragostea va mai veni vreodată, dar măcar liniște și pace să găsesc...

- Bine, prietene. O să-ți luăm și leproasa. Dacă vrea Marele Zeu să ajungă la Anatohia, va ajunge. Dacă se năpustește asupra noastră furtuna, sau suntem atacați de vase de război alimane, ea va fi aruncată la rechini. Să nu-mi spui că nu ți-am spus!

- Totul stă în palma Marelui Zeu. Dacă așa va fi voia Lui, rechinii vor mînca nu numai din carnea ei, ci și a noastră...

- Să golim atunci vinul din oală!

*
* *

Boian rămase nemișcat, culcat la poalele zidului de piatră scund, care înconjura satul. Umbra acestuia era suficientă să-l ascundă. Cu un oftat greu, ca un icnet, leproasa se ridică și păși tăcută în întuneric. Știa că ea era acolo, venise pășind tiptil în urma ei. Cînd o văzuse adăpostindu-se într-un loc de unde putea asculta vorbele celor doi, nu găsi altceva de făcut decît să se tîrască pe brînci pînă lîngă zid. De acolo o putea supraveghea pe femeie, dar și asculta discuția dintre Kelemen și Șabul. Așa auzise el și cuvintele geambașului care afirmau cu tărie ceea ce el doar bănuise.

„Și ce dacă nu mă iubește?!” se revoltă Boian în gînd. „Nici nu ar avea ce iubi la mine acum. Nu sunt frumos, nu am avere, nu am titluri... Nu sunt viteaz. Nu am un nume, nici familie puternică. Și mai ales, nu am voce! Nu-i de mirare că nu are ochi pentru mine. Dar o să-mi găsesc vocea, o să vedem atunci cum va fi!

Mă iubește ca pe-un frate... Și eu o iubesc ca pe o soră... Nu, nu-i adevărat. Nu o iubesc ca pe o soră! O iubesc așa cum numai eroii legendelor pot iubi vreo prințesă! Măcar dacă aș putea cînta, i-aș cînta dragostea, așa cum o cîntă truverii. Poate m-ar înțelege, mi-ar înțelege iubirea ce-i port...

Dar dacă nu vrea să citească? Dacă ea iubește pe altcineva, iar la mine ține ca la un prieten doar, ca la un frate? Ce pot face eu atunci? Oh, Mare Zeu, mai bine mor! Adică... adică... dacă mor, nu mai găsesc Cîntecul. Și ce dacă?! Ce folos să găsesc Cîntecul, dacă nu găsesc iubirea Elinei? Da, da! Dacă acum ar veni Jolifana, sau chiar Pruncul Sfînt, și mi-ar cere să aleg între Cîntec și Elina, aș alege-o pe ea!

Dar poate că geambașul se înșeală. Ce știe el? Cine poate citi ce este în sufletul unei fete? Mi-a sărit de gît cînd ne-am întîlnit, Și-a lipit obrazul fierbinte de al meu. Poate, dacă o sărutam, nu se împotrivea. Am vrut să o sărut, numai că...

De ce nu e viața mai simplă? De ce nu pot și eu să cînt, ca toți cei din neamul meu? De ce Elina nu mă iubește, așa cum aș vrea? Sunt cel mai tînăr din grup, nu-i așa? La cine s-ar putea uita? La Kelemen? E bătrîn și morocănos. La... la... Sau la ceilalți? La burtosul de bucătar, sau la celălalt gras, Eroul? La troglodit? La jipanghez? E drept, el e prost, dar e prinț și viteaz – dar e galben! Să-i placă, oare, oamenii galbeni? Sau... Ifichim nu e bărbat urît, dar el nu avea ochi decît pentru domniță. Cine a mai rămas? A, vraciul. Cine s-ar uita la el? Poate Zulfina... Of, de-aș fi avut măcar cîntecul!

„Dar eu mă mulțumesc și așa.”, se hotărî tînărul. „Mi-e destul că respir același aer cu ea. Mi-ajunge șă țină la mine ca la un prieten, ca la un frate. Cît timp nu iubește pe altcineva, o să stau în umbra ei și o voi iubi. Cînd își va îndrepta iubirea spre cineva... eh! Voi dispare. Mă voi pierde...”

„Nu se poate nici așa!” se luă cu mîinile de cap. „Poate este nevoie de mine în Căutarea noastră. Se pare că nimeni nu este de prisos, fiecare Călător are ceva de îndeplinit. Mai bine îmi dau viața în folosul Călătorilor!” se hotărî el. Cu acest gînd în inimă, se duse să se culce.

*
* *

Plecară în a treia dimineață, în zori, așa cum promisese starostele. Kelemen era parcă mai puțin încruntat, dar stătea mai tot timpul în preajma căpitanului – de cum se urcase pe vas, starostele devenise „căpitan”. Leproasa era ascunsă în

cală, să nu stea în ochii marinarilor. Toți știau că este acolo, dar ea nu aveau voie să iasă afară. Marinarii ar fi preferat s-o arunce peste bord. Bardul stătea și el ascuns. De cîte ori Elina se apropia de el, căuta grăbit să se strecoare în altă parte. Pe uscat, ultimele zile le petrecuse pe dealuri. Cîntînd, bănuia tînăra, pentru că seara se întorcea răgușit. Unii săteni îl priveau curioși – ba chiar încruntați. L-or fi auzit cîntînd...

E drept, și Elina se simțea sfioasă alături de el. Îi bănuia dragostea și nu știa cum să facă, să nu-l rănească. Îl simțea ca pe fratele pe care nu-l avusese niciodată, și nefericirea lui adîncă atunci cînd nu reușea să cînte o făcea să i se strîngă inima de milă. L-ar fi strîns în brațe și legănat, să-l liniștească. Iar cînd îl vedea din nou, cu zîmbetul pe buze, plin de speranță, îi venea să-l sărute, să-i ciufulească părul... Simțea că trebuia să aibă o discuție deschisă și serioasă cu el – dar prefera să o amîne. Cu cine să se sfătuiască? Iarina ar fi știut să-i dea un răspuns. Oare femeia străină nu ar putea s-o ajute?

A doua zi nu mai răbdă, își adună curajul și se strecură sub punte. O ușă simplă din lețuri de lemn dădea spre cala corabiei, unde erau îngrămădite lăzi și baloturi. În lumina puțină strecurată prin vitraie, putea vedea silueta leproasei ghemuită pe un balot, cu genunchii la gură.

Ciocăni șovăitor în lemnul ușii. Femeia ridică privirile și se ridică, apropiindu-se de ușa închisă.

- Vrei ceva? o întrebă înăbușit pe tînără, cu vocea ei aspră – dar fără răutate.

- Vreau să mă sfătuiești ce să fac, îndrăzni Elina.

- Eu? rîse aspru femeia. Ce poate o slută ca mine să sfătuiască o fată frumoasă? Știi, nici eu nu am fost atît de frumoasă în tinerețile mele.

- Tu ai trecut prin multe, știi multe. Ai putea să mă ajuți...

- Da, am trecut prin multe, am aflat multe... La urmă s-a dovedit că nu am învățat nimic, că nu am știut să-mi dau un sfat bun nici măcar mie însămi.

- Nu vrei să mă ajuți, sări tristă la concluzii Elina.

- Ba vreau. Numai să pot. Spune-mi ce te frămîntă.

- Nn...nu știu cum să încep, căută tînăra să-și adune gîndurile. Se gîndise o zi întreagă ce să spună, și acum... Uite, eu nu-l iubesc pe Bard!

Răsuflă ușurată. A spus-o!

- Da? Și ce dacă? se miră ironic femeia.

- Păi.. păi... el mă iubește, bîigui Elina.

- Foarte bine. Așa se și cuvine, ți-am spus că ești frumoasă.

- Și... ce-o să se întîmple?

- Probabil o să sufere cît o să sufere și apoi o să-i treacă. N-o fi primul, nici ultimul care a trecut, trece, sau va trece prin chinurile dragostei. Cînd ești tînăr ți se pare că totul este definitiv, că viața începe și se sfîrșește cu tine. Viața te va învăța altfel... Tu de ce îți faci griji?

- El e prietenul meu! Țin foarte mult la el. Nu vreau să sufere din cauza mea.

- Hei, fetițo, asta-i cam încurcată. Cine ți-a băgat în cap astfel de idei? Prietenie... Bunătate... Lumea e rea, fetițo, și urîtă!

- Nu... nu ai dreptate! Viața a fost mereu frumoasă cu mine. Cînd eram la tata, mi se făceau toate voile, ca unei prințese. Așa mi se zicea, Prințesa. Era destul să bat din picior și toți săreau...

- Și cum ai ajuns aici? se miră leproasa. Dacă aveai tot ce-ți trebuia...

- Bani aveam. Giuvaeruri, haine...

- Ce-ți trebuia altceva?

- Mă plictiseam! se plînse Elina. La ce folos că tata îngrămădea în jurul meu bogății, nu găseam nici o plăcere în ele.

- Ce curioasă ești, fetițo!? se miră din nou leproasa. Eu mi-aș fi vîndut sufletul pentru asemenea bogății. Pentru o pungă de bani mi-am vîndut dragostea...

- Și ți-a adus fericirea? se miră fecioara.

- Atunci, așa am crezut. Acum am găsit că fericirea poate fi și în lucruri mărunte. Mi s-a întîmplat să fiu fericită cînd mi s-a aruncat un colț de pîine... Sau cînd biciul ridicat deasupra mea nu a căzut.

- Grea viață ai avut, o compătimi tînăra.

- A fost plină și frumoasă, ani de zile. Bărbații mă iubeau. Îmi dăruiau inele și alte juvaeruri pentru un sărut. Ca să mă culc cu ei, dăruiau o avere. Aveam haine scumpe, mobile din lemn prețios, parfumat... S-au dus.

- N-a rămas nimic?

- Zgura din inimă, asta a rămas. Au trecut anii, am îmbătrînit, m-am urîțit. Am rămas singură...

- Dacă aveai un copil, nu ai fi fost singură.

- Poate că nu, poate că da...

- Un prieten nu te-ar fi părăsit!

- Poate... Poate că nu. Dar puțini prieteni se întîlnesc în viață!

- De aceea nu vreau să-l rănesc pe Boian. Am înțeles și eu ce dar de preț mi-a făcut viața, dîndu-mi-l. Și pe Kelemen. Și pe Valida... Și ceilalți. Știi, mi-e dor de ei. Nu mi-e dor de casă, nu mi-e dor de tata... Ba nu, mi-e dor și de el. Dar nu așa cum mi-e dor de prietenii mei. Și Yulgur! Știi, el e chiar mai urît decît tine. Dar are o inimă atît de caldă încît nu-i mai bagi în seamă urîțenia!

- Ce ai zis, fetițo? Mai zi o dată!

- Că mi-e dor de prieteni. Și de prințul cel tăcut. Și de borțosul de...

- Lasă asta! îi tăie vorba înfrigurată, leproasa. Ai zis ceva despre unul urît.

- Yulgur. El nu-i om, e troglodit. De aceea pare urît. Poate pentru neamul lui o fi frumos...

- Ziceai că pare frumos.

- Nu pare, se împotrivi Elina. E foarte urît, nu am văzut niciodată ceva atît de urît. Dar nu-i mai bagi în seamă urîțenia. Tot ce vezi la el e sufletul lui mare, frumos, bun...

- Cum e posibil așa ceva? E destul să fii bun?

- Nu e ușor să fii bun. El nu pare bun – el chiar este bun. Așa cum respiră. Așa cum se mișcă. Nu ar fi călcat vreo gîză. Nu ar fi făcut rău nimănui, nici măcar pentru a-și salva viața.

- Asta e o prostie, se împotrivi leproasa.

- Nici eu nu l-am înțeles. Dar el a ajuns la pace cu întreaga lume. Făcînd rău cuiva, și-ar pierde pacea. Ce folos are atunci viața?

- Ce folos are viața? Viața e tot ce avem!

- Mi-a zis Boian că tu ai vrut să-ți dai viața...

- Da, ca să scap de chinuri.

- De ce nu-ți iei atunci viața singură?

- Marele Zeu nu permite. Mi-aș pierde și ultimul dram de speranță. Pruncul m-ar alunga de la el.

- Deci, mai ai un dram de speranță... Asta înseamnă că nu ești de tot pierdută. Iată că speranța este mai importantă decît viața. Știi, am ajuns la concluzia că nu viața este cel mai important lucru în viață.

- Nu are noimă ceea ce spui. Fără viață, nimic nu mai contează.

- Atunci, de ce ți-e frică? De ce mai ai speranță? Oare nu pentru că, poate, Pruncul a avut dreptate? Oare nu ne așteaptă un loc unde viața aceea, veșnică poate, va fi de o sută, de o mie de ori mai frumoasă decît asta de aici?

Leproasa nu răspunse imediat. Apoi spuse:

- Pentru mine orice este mai frumos decît viața de acum. Ce zici că are mai mare importanță decît viața?

- Ceea ce faci cu ea! Uite, Iarina a fost soție de hani, de conducători viteji. Avea respectul întregului trib. A făcut bine și rău – întreaga ei viață. Avea o familie numeroasă și era destul să ceară și i se dădea. O aștepta o bătrînețe liniștită și o moarte în cinste, în mijlocul poporului ei. Dar ea, ce face? Lasă totul și fuge cu mine peste munți, suferind de foame și oboseală, la urmă dîndu-și viața într-un loc pustiu, mirosind a oaie, fiind îngropată sub o grămadă de pietre, într-un loc neștiut de nimeni. Și de ce? Să-mi apere mie cinstea și poate și viața. Mie, o fată necunoscută și de alt neam! De ce a făcut-o, te întreb?

- De unde vrei să știu eu?

- De ce nu a făcut și ea ca nepotul ei, Vamidis? Putea lua bani pe mine. De ce i s-a părut viața mea – a mea, nu a ei! – mai de preț decît banii care i-ar fi putut primi? Decît liniștea ei. Decît viața ei!

- Nu-ți pot răspunde, fetițo, zise femeia. Nu știu dacă eu te-aș fi vîndut... Eu m-am vîndut pe mine însămi. Și pe bărbatul ce mă iubea mai mult decît pe sine însuși. Mai mult decît Cerul, decît speranța vieții veșnice!

- Atunci ai dreptate, femeie fără nume. Am venit degeaba la tine să te întreb. Cum poți tu ști ce este dragostea? Cum poți tu ști să apreciezi ceea ce Marele Zeu ți-a dat? Eu nu pot răspunde la dragostea lui Boian cu dragoste de femeie, dar pentru viața lui mi-aș da și ultima picătură de sînge! Bucuroasă mi-aș da-o!

Se ridică și ieși încet, cu ochii în lacrimi, în lumina soarelui.

„Ce-o fi cu fecioara?” se întrebă Geambașul care, chiar dacă

stătea alături de căpitan sugînd din pipă, nu scăpa nimic din ochi. „Aha, cred că a vorbit cu... femeia. Ce și-or fi zis, de s-a întristat așa de mult? Poate că plînge doar de milă...”

Și Bardul observase fața palidă a Elinei și lacrimile ei. Dar rămase ascuns la locul lui, urmărind în continuare cu priviri triste fata cea frumoasă. Of... Și pe corabie nici nu putea cînta! Luă în mînă lăuta și zdrăngăni din corzi, încercînd să-și amintească un cîntec...

*
* *

După alte două zile ajunseră în marele port al Anatohiei. Aflat la gurile unui mare rîu, într-un golf adînc și destul de încăpător, devenise încă de la înființare – cîteva sute de ani în urmă – cel mai important port din zonă. Alimanii avuseseră grijă să-l ocupe și să-l păstreze, astfel că prin el treceau mai toate mărfurile dintre Răsărit și Sambula. Acesta era și motivul pentru care drumul pe uscat era atît de pustiu.

Kelemen se îmbrățișă cu bărbosul, luîndu-și rămas bun.

- Să-mi spui ce-ți datorez, zise geambașul.

- Să pleci pînă nu mă supăr! răspunse Șabul. Nu iau bani de la prieteni. Prezența voastră ne-a adus noroc, rar se întîmplă să facem această trecere atît de liniștiți și de grabnic. Dea Marele Zeu ca și drumul spre casă să fie la fel de bun. A fost soarta femeii tale să ajunga pînă aici.

- Nu e femeia mea. Dar îți mulțumesc că m-ai lăsat să o aduc. Să ai spor în tîrguielile tale și să ajungi grabnic și fără necazuri acasă.

- Și voi să aveți noroc în drumul vostru. Și fie ca proorocirea să se împlinească întocmai, și ție și slutei tale.

Nu pierdură mult timp în oraș, ci porniră spe răsărit pe drumul ce șerpuia pe malul rîului. Femeia se ținea, ca de obicei, în urma celorlalți – Kelemen îi cumpărase și ei un cal în tîrg. Boian căuta și el singurătate, dînd pinteni calului și luînd-o înainte. Așa se face că Geambașul rămase singur cu Elina, pentru prima dată de la plecarea în Călătorie.

- Parcă nu ești în apele tale, se adresă el fetei cu vocea lui morocănoasă, puțin poruncitoare. Fata se miră, era prima dată cînd Kelemen i se adresa direct.

- Nu, sunt bine. M-am odihnit...

- Pari tristă. Să fie din cauza bătrînei?

- Iarina? Nu, Iarina este acum în dreapta Pruncului, sunt sigură de asta. M-aș fi bucurat să fie și ea aici, cu noi, dar așa a vrut soarta și Marele Zeu...

- Atunci?

Elina se codi. Greu îi fusese să se destăinuie unei femei, dar să o facă unui bărbat... Apoi se gîndi că îl trecuse pe Geambaș în rîndul prietenilor. Ridică ochii și-l privi cu încredere.

- E vorba despre Boian.

- Dragostea lui, dădu înțelegător Kelemen din cap.

- Știi?

- Cum să nu știu? zîmbi bărbatul trist. Țîșnește dragostea din el, ca spuma din calul alergat prin stepă!

- Ce să mă fac cu el, nene Kelemen? se plînse fata.

- Tu nu-l iubești, afirmă acesta.

- Mi-aș da viața pentru el, dar nu-l iubesc...

- Ehei, grea hotărîre... Aș zice să-l lăsăm să sufere puțin, să-i vină mintea la cap. Dar el e de felul meu, iubește o singură dată în viață! Pentru totdeauna.

- Și atunci? Să-i primesc dragostea?

- Asta nu se poate, fato! V-ați nenoroci amîndoi. Nu se cade. Acum îl putem lăsa așa, nu face rău nimănui. Mai rău va fi cînd îți vei găsi Făt-Frumosul...

- Nu caut un făt frumos, se împotrivi Elina. Un om bun îmi caut. Un om lîngă care ceasul să pară veac, iar veacul ceas – își aminti ea vorbele Iarinei. Să găsesc bucurie în faptul că el există. Că suflă, că rîde, că plînge...

- Mare lucru vrei tu, fetițo! Viața nu dă des asemenea dar, iar cînd îl dă, cere altceva în schimb. Dea Marele Zeu să ai parte de acest bărbat al viselor tale!

- Dar tu de ce ești trist, nene Kelemen? Ești ca o vatră stinsă...

- Așa? rîse bărbatul. M-ai prins, care va să zică... Am avut foc, fetițo, foc uriaș. Am încercat să încălzesc la el un bloc de gheață. Gheața s-a topit, nu s-a încălzit. Și din rugul uriaș a rămas doar scrumul. Și o vatră rece...

- Nimeni oare să nu fie fericit pe lumea asta? se întristă

Elina. Chiar și tata... El o iubea încă pe mama de se duse... A murit cînd a născut un băiat, nici acesta nu a avut zile... Îl găseam uneori pe tata cu fața udă de lacrimi, cu perna în brațe - cu urme de mușcătură. Mi-a zis odată: „Ea a fost singura care a știut să vadă inima din spatele burdihanului! Niciodată nu a rîs de mine, ci m-a iubit. Acum numai tu mă iubești, de aceea îți fac toate voile. Deși teamă mi-e că greșesc...” M-aș duce înapoi acasă să-i iau capul lipsit de păr la sîn, să-i șoptesc ce mult îl iubesc. Și că nu am nevoie să mi se facă voile...

- Ai crescut, Elino, de cînd te-am întîlnit prima dată. Minunată femeie a fost acea Iarina, rău îmi pare că nu am cunoscut-o în viață. Mare noroc ai avut că ai întîlnit-o. Dacă ar fi întîlnit-o și Suzana...

- Așa se numea blocul tău de gheață?

- Hei, fetițo. Păcatul ei mare a fost că m-a făcut pe mine să cred că are și ea inimă. Am avut speranța că, topind gheața, voi găsi căldura dragostei ei. Dar cînd s-a topit gheața, nu rămăsese nimic... De aceea îți zic: nu-i da speranțe deșarte bietului Boian! El mai are o speranță, să-și găsească acel Cîntec al lui. Poate aceasta îl va ajuta să treacă peste durerea ce i-o vei produce.

- Dar eu nu vreau să-i produc durere, nene Kelemen.

- Asta nu se poate, zise Kelemen.

Îi povesti întîmplarea cu moartea fiului starostelui Șabul.

- Ai înțeles tîlcul poveștii?

Elina dădu tristă din cap.

- O să vorbesc cu Boian! spuse, trăgînd hotărîtă aer în piept.

Dar nu apucă să vorbească atunci. Bardul apăruse de după un cot al drumului, strigînd vesel:

- I-am găsit! Veniți să vedeți pe cine am găsit!

În urma lui apărură două mogîldețe: un călugăr cu rasa trasă pe față și un războinic îmbrăcat în veșminte străine, cu un mers parcă săltat.

- Yulgur! strigă Elina fericită, dînd pinteni calului. În cîteva clipe ajunse în fața lui și i se aruncă în brațe, direct din șea, sigură că va fi prinsă.

- Fetiț! se bucură și trogloditul, strîngînd-o la piept. Mare Zeu ascultam rugăciun la biet Yulgur.

- Bine ascultăm, zise și Hitaiori, punînd o mînă pe umărul

Prințesei. Rugăm la zi și la noapte. Hitaiori gîndim primim Mare Zeu la inim...

36

(în care un bufon își găsește regele)

Cei șase călători trecuseră munții, care erau considerați granița dintre Albia și regatul Varunei mai repede decît se așteptară. Și tocmai la timp, de după copaci putură vedea ceata de oșteni ce-i urmărea de cîteva zile oprindu-se la intrarea în defileu, înjurînd cu năduf.

Călătoria fusese lipsită de întîmplări neplăcute. Boldur știa bine drumul, iar Li-Ping avea darul să aducă bunăvoința hangiilor și crîșmarilor întîlniți în drum, asigurîndu-le astfel un pat curat și o mîncare caldă. Bucătarul nu stricase prea multe lucruri – doar harnașamentele aveau tendința să se rupă mai des decît era normal. Bufnitura produsă de căderea lui în drum, urmată de văicărelile scoase cu glas plîngăreț, nu mai atrăgea privirea uimită a tovarășilor săi ci, cel mult, înjurăturile cumplite și pline de imginație ale Cîrnului. Fiind singurul care se pricepea într-ale șelăriei, lui îi cădea sarcina de a repara stricăciunile.

Găvan fusese morocănos în primele zile. Umbla parcă mai crăcănat ca oricînd, gemînd cînd se așeza pe ceva – era singurul care se mulțumea să mănînce în picioare prin hanuri. Caii aduși de Cîrnul de la frații lui din Breaslă nu erau grozavi, dar îi duseseră cîteva zile, timp în care călătorii noștri nu prea

dormiră. Dacă ceilalți ar fi bănuit chinurile prin care trecuse bufonul, neobișnuit să călărească, s-ar fi mirat de tăria lui de caracter.

După vreo patru zile, bufonul începuse să se obișnuiască. Doar caii se dovediră mai proști decît păreau.

- Băi Cîrnule, ai tăi ți-au dat caii ăștia doar să scape de ei. Tu nu te-ai uitat ce capeți? îl întrebă Piticul batjocoritor.

- Calul de dar nu se caută la dinți, spuse înțelept sergentul. Ne-au adus pînă aici, nu?

- Pînă aici, da. Dar dacă nu ne dăm jos de pe ei, ne mor între picioare... Trebuie să-i lăsăm cîteva zile să se odihnească. Pînă atunci, gărzile vor fi pe noi.

- S-or fi luat după noi, crezi? întrebă Bufonul. Deși nu mai erau la curte, acesta refuzase să-și schimbe straiele și înfățișarea, spre uimirea celorlalți. Doar cei ce știau că bufonul este în realitate o domniță nu se prea mirau – decît de ochii celorlalți. Cel mai mirat fu Boldur.

- Ți-ar veni mai ușor în alte haine, îi spusese el lui Găvan. Dacă la început existase o oarecare apropiere între ei, după ajutorul primit la evadare căpitanul îl luase sub aripa lui protectoare. Văzuse că bufonul se simțea mai în largul lui la Curte, chiar și în Cetate, dar pe drumurile deschise ale țării era complet pierdut. Aproape tot atît de neajutorat ca și burtosul...

- Nu am alte haine, îl lămuri Găvan. Port ce am...

- Și fața... Ți-ar respira mai bine pielea dacă ai spăla vopselile alea.

- Bufon fără față vopsită? Unde ai mai văzut așa ceva? Or rîde și curcile de mine, nu numai oamenii!

E drept, nu văzuse nimeni un bufon fără fața vopsită. Și apoi, nu era normal ca oamenii să rîdă de-un bufon? Simțea căpitanul că ceva nu e chiar cum ar trebui să fie, dar... Oricum, oamenii prin crîșme se bucurau la apariția bufonului, cerîndu-i să execute cîte ceva pentru ei.

- Lăsăm în urmă o dîră de numai orbii n-or vedea-o, se plînse Cîrnul. În urma noastră, toți călătorii vorbesc numai de bufonul cel priceput!

Aici iscoada chinghează nu îl putea contrazice. Știa prea bine că din Cetate se împrăștiaseră cete de oșteni în cele patru vînturi, pe toate drumurile mai importante. Una din ele venea

în urma lor, grăbind pasul la aflarea veștii că în fața lor este o ceată de călători, care însoțesc un bufon. E drept, Li-Ping nu le putea spune asta celorlalți, dar Boldur și Cîrnul o bănuiau și îi grăbeau pe toți.

- Cled că nu putem sta pînă cînd caii își vin în putele, zise totuși. Urmăritorii i-ar fi ajuns din urmă.

- Să încercăm să schimbăm caii, sugeră Felimon. Greu de crezut, dar el se ținea mai bine decît Găvan, în ciuda deselor căzături.

- Cine crezi că ar da cai pe mîrțoagele astea? Bine hrănite și odihnite, poate ar fi păcălit vreun orășean. Așa, pe aici trăiesc mai ales uiguri. Poate doar Găvan să-i facă să rîdă mai grozav decît această propunere...

Felimon nu-l contrazise pe Pitic, probabil acesta știa ce spune.

- Tot eu să vă scap, se plînse Cîrnul. Trebuie să fur niște cai.

- Nu-i flumos să fulăm, zise chinghezul.

- Eu zic să facem altfel, zise Boldur. Luăm caii, dar lăsăm în loc caii ăștia și o pungă de galbeni. Așa, poate ne-or lăsa în pace...

Asta și încercară să facă. Li-Ping găsi destul de curînd o stavă de cai, nu prea departe de drumul lor. Sosiră acolo noaptea și găsiră numai o strajă, pe care pumnul căpitanului o puse la somn. Pe lîngă cai, Cîrnul găsi de cuviință să schimbe și harnașamentul folosit de burtos. În ciuda deselor reparații – sau poate tocmai din această cauză – acesta nu mai avea viață lungă.

Spre dimineață, pe cînd stava rămăsese cîteva ore în urmă, iar pînă în zori mai rămăseseră doar vreo două ore, făcură un popas. Într-adevăr, noii cai îi duseseră mult mai repede. Dar cînd să plece mai departe, Căpitanul se încruntă.

- Asta nu-i bine! Arătă spre armăsarul călărit de Cîrn. Acesta este cal de preț, probabil face cît toți ceilalți cai la un loc.

- Așa m-am gîndit și eu, se sclifosi sergentul.

- Fostul stăpîn nu va renunța la el. Se vor lua după noi. Eu așa aș face, iar eu nu sunt uigur! Uigurii sunt crunți cînd te atingi de caii lor. De ei nu scăpăm așa de ușor.

Se dovedi că avea dreptate. Li-Ping privea tot mai îngrijorat în urmă. La stavă se adunaseră de cu dimineața o ceată de uiguri. Pînă să plece, sosiră și oștenii ce se aflau în urmărirea fugarilor. Așa se face că înainte de prînz, o poteră de vreo douăzeci de călăreți le luară urma. Oștenii căpătaseră și ei cai proaspeți, odihniți. Cum ceilalți călători aveau de gînd să facă un popas spre seară la un han singuratic, chinghezul fu nevoit să-și dea taina în vileag.

- Cum, tu vezi cale de zece poște în urmă? se miră Cîrnul.

- Chial pînă la Țetate, recunoscu iscoada. Nu spuse că vede pînă hăt, în Gî-Pang...

- Douăzeci, zici. Nu le putem face față. Dacă erau doar uigurii, puteam încerca să cădem la o înțelegere cu ei. Oștenii ne duc legați la Cetate... Oricum, eu nu doresc vărsare de sînge!

Plecară mai departe. O vreme reușiră să mențină distanța față de urmăritori, dar a doua zi aceștia începuseră să se apropie. Se dovedeau călăreți mai buni decît călătorii noștri – căpitanul și sergentul trebuiau să țină pasul cu ceilalți. Iar cureaua de la șeaua bucătarului se rupsese de două ori.

- Ce vină am eu?! își ceruse Felimon iertare plîngăreț, ghemuindu-se sub potopul de înjurături.

- Lasă-l să înjure, își mai varsă din năduf, îl bătu pe umăr Yusup. Dacă eu aș fi cel ce-ți repară șaua, te-aș bate...

- Lasă, nu speria bietul om, sări bufonul în apărarea burtosului. Chiar așa, nu are nici o vină. Dacă norocul îi stă împotrivă, ce poate face el?

- Nimic. Doar că pînă să dau de el, am fost în foarte bune relații cu norocul.

- Am o idee! zise Cîrnul. Ce-ar fi să-l lăsăm într-un sat? Nimeni nu ar bănui că face parte din ceata noastră...

- Dar dacă printre oșteni este vreunul care-l știe? întrebă Găvan.

- Cum oștenii au rămas de atîtea ori flămînzi din cauza lui, m-ar mira să nu-l știe vreunul... spuse Boldur.

Bucătarul își urmă, deci, bucuros drumul alături de tovarășii lui. Bufonul îi făcu semn prietenos din ochi – așa că se liniștise de tot. Simțea că trebuie să ajungă la sfîrșitul căutării lui. Mai ales de cînd auzise acel nume – Flămînzilă – nu-și mai găsea liniștea. Mai rea decît amenințarea că va fi lăsat în urmă, era foamea care îi scurma măruntaiele. Cu toată fuga lor, nu avusese niciodată prilejul să mănînce pe săturate. Doar

la un han reușise, în timpul scurtului popas, să termine toate rezervele de hrană, umplînd pe hangiu de groază. Probabil zvonurile despre bufon nu erau singurele, care ajungeau la urechile urmăritorilor. Precis nu puține vorbe se spuseseră și pe seama mîncăului fără seamăn...

Și uite așa, reușiseră să treacă podul peste pîrîul ce marca granița, ajungînd în țară străină unde brațul oștenilor de la curtea Albului nu mai avea putere. Li-Ping scăpase un rubin în palma străjerului de la vama din capul podului, așa că acesta nu numai că nu se împotrivi trecerii lor fără zăbavă, dar și lăsase bariera în urma lor. La zărirea cetei de călăreți care se apropia în goană, sună din corn și turnul care străjuia podul coborîse poarta, pregătindu-se de luptă.

- Eu zic să mergem, propuse Boldur. De aici nu mai avem a ne teme. Sigur nu le vor da drumul, sunt înarmați și în număr mare. Îi vor ține pînă vine un markgraf, asta poate dura cîteva zile. Nu cred că vor să pornească un război pentru niște cai.

În noaptea aceea se opriră mai devreme, înainte de lăsarea serii, la un han singuratic aflat sus, în pasul ce străbătea munții. Hanul părea bogat, așa că toți așteptau cu nerăbdare o noapte de odihnă și o masă copioasă. Prima așteptare le fu îndeplinită – dormiră în liniște în camerele golite ale hanului. Doar foamea le cam stricase odihna.

În timp ce ceilalți căutaseră paturile și se îmbăiaseră, burtosul făcuse o vizită la bucătărie și în cămări. Deși nu dărîmase nimica, în urma lui rămăsese ca-n palmă! Îngrozit, hangiul trebuise să închidă hanul, ba chiar să înhame caii la car, plecînd spre cel mai apropiat sat pentru a cumpăra noi provizii. Cum acel sat era cale de mai bine de o zi, toți ceilalți călători din han i se alăturară, blestemînd pe ticălosul cel flămînd. Dar Felimon era în acel moment scufundat în apa unei buți, așa că scăpase nelinșat... Călătorii noștri fură singurii care rămaseră în han – pînă și familia hangiului plecase la drumul lung la capătul căruia se întrevedea o masă bogată...

Acum, burtosul stătea spășit între tovarășii lui, lacrimi sincere de părere de rău curgîndu-i pe față. Piticul îl luase la rost:

- Păi bine, bă, tu la noi nu te-ai gîndit?!

- Mi-a fost foame, încercă bucătarul să găsească o justificare.

- Nouă nu ne este foame? Te-am lăsat noi vreodată flămînd?

- Eu sunt tot timpul flămînd...

- Da, dar nu din cauza noastră. Te-am îngrijit, te-am cărat cu noi pînă aici, iar ție nici nu-ți pasă de noi!

Piticul era cu adevărat supărat, deși el era singurul, care pusese ceva în gură. Lăsase hanul fără vin...

- Vă rog să mă iertați! Jur că nu o să mai fac!

Se culcară flămînzi. În zori, Boldur își luă arcul și săgețile și porni să vîneze ceva de-ale gurii. Cinghezul i se alătură, astfel că cei doi se întoarseră în scurt timp cu doi iepuri și o căprioară. După ce mîncară, plecară mai departe.

- Zic să nu ne oprim în satul acela, zise Cîrnul. Sunt în stare să ne ucidă...

Făcură, deci, popas în pădure, mîncînd bucățile de căprioară friptă aduse cu ei. Numai bucătarul rămase flămînd, privindu-i pe ceilalți cu ochi de cîine bătut.

- Să nu crîcnești! îl amenință Yusup.

Pe lîngă bucătar, și căpitanul părea a fi mai trist.

- Tu ce ai? îl întrebă Găvan. Te dor bătăturile? Vrei să-ți fac niște giumbușlucuri?

- Nu, stai linștit. Odihnește-te. Mă gîndeam că niciodată nu am fost într-o astfel de tovărășie. Un hoț. Un bucătar buclucaș, nepriceput și mîncău. Un bufon. O iscoadă străină. Un...

- Pitic. Zii, Pitic! spuse Yusup.

- Nu, parcă nu contează atît de mult că ești scund. De fapt, tu ești singurul în care aș avea nădejde la greu...

- Hm, mormăi Piticul, stingherit de vorbele sincere ale căpitanului.

- În mine nu ai încredere? îl întrebă Găvan, înăbușit.

- Ba da, îi ciufuli Boldur snopul de păr din scăfîrlie. Ție ți-aș încredința punga... Și știu că bilele tale nu greșesc ținta des.

- E ăsta motiv de tristețe? însistă bufonul.

- Nu, nu este. Vedeți, am fost fugar toată viața mea. Ajunsesem în sfîrșit într-un loc în care credeam – speram – că-mi voi găsi locul. Aveam slujbă bună, oamenii mă prețuiau... Eram acasă...

- Chiar, tu de unde ești? întrebă Cîrnul. Știu că ai sosit cîțiva ani în urmă...

- Doi, zise Găvan.

- Da, doi.
- Și totuși, insistă Cîrnul, parcă ești dintotdeauna în Albia, la Curte. Cum e posibil?
- Ostenii se simt acasă acolo unde au contlact, spuse filosofic cinghezul.
- Limba nu se învață în doi ani, spuse Yusup. Căpitanul o vorbește fără pic de accent.
- Așa o vorbea și cînd a sosit, zise Bufonul.
- Așa-i, recunoscu Boldur. Sunt albin. Viața m-a dus pe alte meleaguri, dar m-am întors. Acum, din cauza voastră, sunt din nou pe drumuri... Și nu știu cum mă voi întoarce.
- Vrei să te întorci la Curte? se miră Cîrnul. Eu sunt albin din Cetate, generații la rînd, și ultimul meu gînd acum ar fi să mă întorc. Unde o fi mai bine, acolo va fi locul meu.
- Tu nu știi, zîmbi trist Boldur. Tu nu ai fost niciodată plecat. Țara nu ți-o duci în traistă cu tine!
- Și de ce m-aș întoarce? Ce mi-a dat mie țara aia?
- Întlebarea care s-al pune este alta, îl contrazise Li-Ping. „Țe ai dat tu țălii?” Eu îl înțeleg pe căpitan. Cu cît m-am îndepăltat mai mult de Țala țelol Două Fluvii, cu atît m-am simțit mai singul. Cultula noastlă o fi difelită, da’ e a noast’ă. Fălă ea, palcă nu pot tlăi... Olicît de depalte as fi, eu mă voi întoalțe acasă – patlu ani de mels fălă oplile!
- Dacă scapi cu viață, zise Felimon. Ar trebui să pleci acuma, nu să mă însoțești. Pe drumul nostru nu există întoarcere!
- Dacă ești atît de sigur, de ce mergi pe el? îl întrebă Piticul.
- Pentru că altfel nu se poate. Vezi? eu am fost întotdeauna ucenicul cel nătăfleț de la bucătărie. Nici nu-mi plăcea la bucătărie, aș fi vrut să fiu brutar... Nimeni nu dădea o para chioară pe mine, eram mai neînsemnat decît ogarii de la masa Craiului. Și acum au venit niște oameni, care mi-au arătat că mă cinstesc. Mă simt pentru prima oară în viață Om! Și mi-au arătat că au nevoie de ajutorul meu, oricît de neînsemnat ar fi acel ajutor. Pentru asta merg pînă la capăt, oricare ar fi riscul. Iar dacă o fi să scap cu viață, mă voi întoarce în Cetate! Acolo e casa mea.
- Să dea Marele Zeu să te întorci, șopti emoționat Bufonul.
- Hm, vorbe, vorbe goale. Cu banii îți faci o țară unde ți-e mai bine. Și sunt hotărît să fac bani mulți!

- Bine, Cîrnule. N-o fi păcat de țară, sunt destui cîrni pe la noi... Prin Varuna or fi mai puțini...
- Dar tu, Piticule? îl întrebă Boldur.
- Dacă oi avea zile, mă voi întoarce în Albia. Am fost luat de mic din lumea mea, nu mai am amintiri despre ea. Mi-am pus rădăcinile în pămîntul Albiei și pămîntul a fost primitor și rodnic cu mine. Nu aș vrea să le smulg, știu că nu vor prinde în altă parte.
- Și tu, Găvane? îl întrebă Boldur pe bufon.
- Eu? Bufonul își găsește ușor casă – numai rege să găsească. Încercă un giumbușluc – dar se opri serios. Albia nu este țara mea... M-am născut la curtea Împăratului Roșu. Uneori îmi lipsesc nopțile clare și albe, cu gerul căzînd peste natură ca un lințoliu de cleștar... Frigul arzînd obrajii, cerul înalt, înalt, din care coboară perdele de lumină cum numai în nord se pot vedea... Și codrii, oh, codrii, și stepele nesfîrșite!
- Te vei întoarce acasă? îl întrebă Yusup.
- Nu, nu cred. Am lăsat acea perioadă a copilăriei mele în urmă. Am pus-o într-o casetă, ca pe o bijuterie de preț, și am ascuns caseta bine în inima mea. Acum încerc și eu ce-mi va aduce ursita. Locul meu va fi acolo unde îmi va fi bine!
- Vrei și tu bani? se miră Cîrnul.
- Bani? rîse zglobiu Bufonul. Ce să fac cu ei? Ei nu-mi pot ține de cald, nici nu-mi pot da fericirea. Unde va fi dragostea mea, acolo voi fi și eu!

Rîse din nou și făcu o plecăciune în fața lor, ca după o reprezentație reușită. Felimon rîse și el, ceilalți aplaudară. Boldur zise:

- Pentru o clipă te-am crezut! Chiar așa, unde va fi dragostea... Hei, trebuie mai întîi să te speli, dacă vrei ca ochi de femeie să se oprească asupra ta.
- Femeie? He, he, rîse din nou Bufonul, scoțînd un buchet de flori din pînză colorată dintr-o mînecă. Ce domniță și-ar coborî ochii asupra unui bufon de curte?
- Prietene, sper să nu-ți ridici ochii asupra vreunei domnițe. Sunt cunoscute pentru inima lor rece și pustie. Mai bine o slujnică isteață și sprințară.
- Într-acolo îți îndrepți tu privirile? îl tachină Piticul pe căpitan.

- Nn... nu. Sincer să fiu, nu am avut timp să mă uit după femei.

- Ele s-or fi uitat, zise Găvan.

- Nu știu. Singura fată de care-mi amintesc este o domniță...

- Aha, și tu ți-ai ridicat ochii spre domnițe, îl amenință Cîrnul cu degetul, în glumă.

- Nu, mai degrabă ea și-a coborît ochii spre mine. Eram copii încă, a fost mai mult prietenie... La curtea Roșului. Poate chiar o știi, Găvane.

- Poate o știu. Cum o cheamă?

- Nu e secretul meu, se feri Boldur să răspundă. A trebuit să fug în grabă, nici măcar rămas bun nu am putut să-mi iau de la ea. E singura faptă de care nu sunt mîndru. O fi suferit... sau m-o fi scos din inima ei...

- Dacă nu-mi spui cum o cheamă, e greu să-ți spun.

- Chiar și așa, prefer să-i păstrez taina. Era apropiată Țîrului Roș. O vorbă scăpată e ca pasărea, nu o mai prinzi înapoi. Nu știi unde zboară, nu știi la ce ureche cîntă...

- Deți ai fost si la cultea Losului, zise cinghezul. Eu nu am azuns pe acolo. O să aveți țe povesti umilei voastre slugi, tu si domnul Găvan.

- Care slugă? se miră Găvan, neobișnuit cu înfloriturile limbajului cinghez.

- Plea umilul vostu flate mai mic, Li-Ping, o lămuri aplecîndu-se umil iscoada.

- Fii liniștit, Li-Ping. Aici nu e nimeni sluga nimănui. Nici frați mai mici. Încearcă să vorbești ca noi, cît timp ești între noi. Cînd te vei întoarce acasă, nu ai decît să redevii sluga celorlalți...

- Tovalăsii mă numesc simplu, Li. As fi buculos să mă numiți asa.

- Așa vom face, Li, zise Boldur. Da, am trăit mai bine de trei ani la curtea Roșului. Tovarășul meu, cel ce mi-a ținut loc de tată, luase slujbă de grădinar. Eu eram ajutorul lui. Tot acolo am intrat prima dată între străji...

- Îmi amintesc de un grădinar albin, se bucură Găvan. Era bătrîn, dar vînjos. Creștea cei mai frumoși trandafiri pe care i-a văzut vreodată Moskala. Avea un ajutor chelbos... Se mira toată curtea, copil încă, dar fără pic de păr pe cap...

- Da, rîse Boldur. Aveam o bășică de porc trasă pe cap.

- De ce? se miră Cîrnul.

- Bun, văd că trebuie s-o iau de la început, altfel nu mai scap de întrebările voastre. Eu m-am născut la Curtea din Albia. De mic copil am fost crescut de un grădinar, fost oștean. Zilele copilăriei mele mi le-am petrecut în grădina palatului. Singurii care ne mai vizitau erau crăiasa, pînă să moară, și vraciul, Marele Mag Zivnir. Pe lîngă tainele plantelor, Cremene – tatăl meu, precum credeam pe atunci – mă învăța taina armelor. El fusese un oștean viteaz, urcat pînă la rang de căpitan, dar originea măruntă îl împiedicase să intre în rîndul boierilor și, deci, să devină comandant de oști. Fusese pe urmă rănit, abia scăpase cu viață. Magul îl îngrijise și îl povățuise să lase ostășitul pe seama altora mai tineri ca el – deși Cremene abia pășise în al treilea deceniu pe atunci. Devenise grădinar, după o vreme Craiul îi dăduse pe mînă grădinile, drept plată pentru slujba lui de credință.

Și într-o noapte, vraciul Zimnir venise la el și îi ceruse ajutorul sub mare taină. Avea să-i aducă un copil pe care să-l crească. Cremene s-a bucurat. El iubise o fată din tîrg, dar ea murise înainte ca el s-o ceară de la părinți. Altă femeie nu-i mai trebuise... Așa că m-a luat de copil. Am aflat mai tîrziu că el nu-mi dăduse viață, dar pentru mine el a rămas tatăl de suflet. Cît voi trăi, el îmi va fi adevăratul tată! De la el am învățat tot ce știu. El s-a îngrijit să am un loc unde să pun capul – înainte ca el să aibă unde dormi, și mi-a pus un blid în față chiar și atunci cînd el rămînea flămînd... El m-a învățat limba, scrisul și cititul, arta armelor, tactica, istoria neamului, tainele plantelor și ale pietrelor, citirea urmelor și tot ceea ce este nevoie unui om să fie bun oștean și om de omenie. Mi-a salvat nu o dată viața, și a făcut pentru mine ceea ce nici un alt tată de sînge nu ar fi făcut! Să ne închinăm memoriei lui pentru o clipă.

Toți își plecară fruntea în tăcere, chiar și Cîrnul.

- Am părăsit Curtea într-o noapte, în grabă și pe furiș. Era nu mult după moartea Crăiesei... Vraciul a apărut la noi în bordeiul din fundul grădinii pe care îl foloseam de casă și a spus doar „E timpul!”. Cremene nu a pierdut timpul, era pregătit întotdeauna de plecare și mă învățase și pe mine la fel. Am ieșit printr-o ușiță tainică, arătată de vraci. Într-o uliță ne-a atacat o ceată de oameni, dar Cremene i-a ucis pe toți. Atunci am ucis și eu

primul om – l-am străpuns cu hangerul pe cel ce încercase să mă ia în brațe.

Am scăpat atunci. Am ieșit din Cetate și am umblat noaptea, cu mari ocoluri. Am ieșit la Marele Rîu și l-am trecut înot, ajungînd în țara alimanilor. Am coborît pînă la vechiul port al Vranei, de unde o corabie ne-a dus la Trebinda. Acolo am trăit cîțiva ani în liniște. Ne-a adăpostit un bibliotecar – poate cel mai mare bibliotecar din lume. Avea cea mai bogată bibliotecă pe care am văzut-o eu vreodată. Cremene, pe lîngă exercițiile lui zilnice cu armele, m-a învățat – împreună cu librarul – tainele cărților. Am învățat istorii adevărate sau doar închipuite, locuri și taine, heraldică și tactica marilor generali din vechime, astronomie și limbi străine... Acolo am învățat limba muskală și cea francînă, puțină varună – aveau să-mi prindă bine mai tîrziu.

Librarul începuse să mă considere copilul lui – mai ales pentru că propriul lui fiu plecase în lume.... Ar fi vrut librarul să mă pregătească să rămîn bibliotecar în locul lui, dar Cremene s-a împotrivit. „Soarta lui este cea a armelor, prietene”, i-a spus el lui Volanidze. „Calea armelor este calea morții, căpitane”, i-a răspuns acesta. „Cea a cărților este calea luminii. Munca lui va aduce fericirea oamenilor.” „Așa este, dar ursita lui Boldur este alta. Învață-l tot ce știi, iar el va da oamenilor această lumină sădită de tine în inima lui. Dar va trebui să știe să pună paloșul între cărți și cei ce vor să le distrugă!” La asta librarul nu a găsit răspuns, și așa a rămas.

În al cincilea an am plecat. Au sosit la noi două femei – o femeie cu fiica ei.

- Jolifana? a zis Găvan.

- Da. De unde știi?

- Si eu o cunosc, zise citanul. La noi își zițea Jo-Lee.

- Fetița, murmură bucătarul, mîngîind prin pînza cămășii păpușica ce-o ținea la piept. Piticul nu zise nimic, ci dădu numai din cap. Chiar și Cîrnul părea a privi cu înțelegere.

- Da, Jolifana. Nu era fetiță, îi zîmbi Boldur burtosului. Era cam de vîrsta mea, eu aveam vreo unșpe ani atunci. Femeia, mama ei, a avut o lungă discuție cu tata și cu Volanidze. Eu am rămas cu Jolifana în încăperea mare a bibliotecii. I-am arătat cărțile, am vorbit despre multe. Deodată mi-a cerut să-i arăt mîna. A privit în palmă cu atenție, apoi mi-a spus:

- Ești viteaz, prințe. Mulți nori negri văd deasupra ta, dar tu vei aduce lumină. Nu cu paloșul, nici cu o carte, ci cu un inel. Lumină în viața ta, în cea a prietenilor și, împreună cu cea care rîde, lumină în întreaga Lume!

- Cea care rîde? șopti Găvan. Ai întîlnit-o?

- Am crezut că o găsisem în domnița de la curtea Roșului. Avea un rîs zglobiu și molipsitor, glumea tot timpul, îi făcea pe toți cei din jurul ei să se bucure. Era ca o rază de lumină... De mine rîdea cel mai mult. Purtam o pălărie mare de fetru, încercînd să-mi ascund chelia, dar ea găsea întotdeauna un mod de a-mi da pălăria jos, și rîdea de chelia mea. Pe urmă, cînd a văzut că aceasta mă întristează, nu a mai rîs. Pe urmă am plecat...

- Cum ai ajuns la Moskala? întrebă Felimon.

- Am plecat chiar în dimineața următoare vizitei. Cremene a condus femeia pînă la ușă, după care a început să ne pregătească plecarea. Nu a dat explicații, librarul știa despre ce este vorba. Ne-a și dat un pachet pentru un prieten de-al lui. Din Trebinda am luat o corabie ce a străbătut marea pînă la Tomita, de acolo ne-am dus în Cetatea Albă. Am stat cîteva zile la casa unui prieten de-al lui, un boier mai învățat cu dragoste de cărți. Pentru prima dată l-am văzut pe Cremene vesel, fericit. Găsise în slujnica boierului femeia pe care o căutase ani de zile.

Dar am plecat mai departe, dușmanii erau pe urmele noastre. Ne-am dus la Moskala. Acolo vraciul curții ne-a ajutat să luăm în îngrijire grădina. Am stat acolo mai bine de trei ani, precum v-am spus. Ca să ne pierdem urma, el și-a albit părul, părea cu două decenii mai bătrîn decît era în realitate. Pe mine mă dădea drept nepot. Îmi pusese bășica în cap, să nu fiu recunoscut. Trecuseră trei ani și nimeni nu bănuia nimic, pînă într-o zi cînd domnița mi-a smuls bășica de pe cap. Ea bănuia ceva, mai ales că vedea că nu mai primesc glumele ei cu plăcere. Știam că am păr frumos, nu-mi plăcea să se rîdă de chelia mea. Eram încă un copil fără minte multă!

- Te-a recunoscut domnița? întrebă Bufonul cu voce tremurătoare.

- Nu, ea nu avea de unde mă cunoaște. Dar cineva, o iscoadă a dușmanilor mei, s-a întîmplat să privească în grădină de la o fereastră. Și a bănuit că ne-a dat de urmă. A transmis cele

aflate... și dușmanii au trimis cîțiva ucigași. Ce n-au bănuit dușmanii era faptul că eu devenisem un adevăr meșter în mînuirea armelor. Acum puteam să-l înving pe tatăl meu cu ușurință. Puteam face față la cinci-șase oșteni deodată. Așa că atunci cînd am fost atacați într-o uliță de zece oameni, le-am ținut piept cu ușurință. Am plecat fără a mai trece prin grădină, încercînd să ne pierdem urma.

- Deci nu ți-ai mai luat rămas bun de la domniță, zise Bufonul.

- Așa e, v-am spus. Ne era teamă să nu fim așteptați și la Curte...

- Ea o fi crezut că ai plecat pentru că ți-a luat bășica din cap...

- Crezi? căzu Boldur pe gînduri. Nu mi-a trecut prin minte... Oricum, dacă treceam pe la curte o puneam și pe ea în primejdie. Putea afla Roșul, nu-i plăcea să se facă ucideri în Cetatea lui.

- Fără știința sa, completă rînjind Cîrnul, prins și el de poveste.

- Da, fără știința sa, rîse zglobiu Găvan.

- De la Moskala am fugit spre Apus. Se pare că nu am reușit să ne ascundem bine urmele. La Hanumbra, printre prusini, ne-au dat din nou de urmă. Acum au fost mai mulți, au avut și arme otrăvite. Tata a fost rănit grav, din asta i s-a tras și moartea. Atunci mi-a spus taina: că nu-mi este tată adevărat... Că i-am luminat viața și nu i-a părut niciodată rău, că a acceptat să mă crească... Am plecat singur mai departe. M-am suit pe o corabie la Lubaka, am stat pe ea doi ani făcînd cărăușie și piraterie în Marea de Nord. Pe urmă am debarcat pe insula beronilor, am intrat în slujba unui lord scoran. De acolo, în slujba unuia noran. Pe insulă am stat cu totul cinci ani, trei la noran. La el am și învățat bine limba francînă. Cu toată curtea lui am trecut marea, parte a oștirii berone care a purtat războaie cu francînii. Am ajuns castelan al cetății cucerite de stăpînul meu, dar nu mi-a plăcut cum se purtau stăpînitorii berani cu francînii. Am părăsit slujba. Am plecat la Varuna. Acolo am stat doi ani. Mi s-a dat pe mînă straja contelui de Malatrena. Mici încăierări, așa cum se întîmplă pe acolo. După doi ani am simțit că mă înăbuș. M-am întors acasă, hotărît să îmi fac un loc al meu.

- Începuseși să ți-l faci, zise Piticul. Îmi pare rău dacă și din cauza mea a trebuit să pleci.

- Cred că mai ales din cauza mea, zise Cîrnul nepăsător. Deși nu știu de ce ți-or fi găsit ție vină...

- Cred că dușmanii îmi dăduseră din nou de urmă, zise Boldur mohorît. Ce m-a uimit cel mai mult a fost atitudinea Magului. Aproape că l-a îndemnat pe Crai să-mi ia capul. Poate nu chiar, dar la îndemnul lui am fost aruncat în temniță.

- Poate că tlebuia să fii în bețuri, zise deodată cinghezul.

- Altfel nu veneai cu noi, zise și Felimon.

- Să vin cu voi? Desigur că nu veneam cu voi. Ce am eu cu această căutare a voastră?

- Poate că avem nevoie de tine, îi zise Piticul. Să faci Lumină cu inelul. Ai întîlnit-o, doar, pe Jolifana. Mă întreb ce nevoie o fi de mine...

- Ai întîlnit-o și tu? se miră burtosul. Povestește-ne.

- O să vă povestesc altă dată, e timpul să ne culcăm. Un singur lucru nu ne-ai spus, căpitane. Cine sunt acești dușmani ai tăi care te-au urmărit o viață întreagă?

- Nu cred că e bine să vă spun asta, se împotrivi Boldur.

- Poate că tlebuie să ne spui, îl contrazise Li-Ping. Suntem împleună si poate că ne vol ataca. E bine să știm ține si de țe.

- Bine, o să vă spun. Este o taină mare, foarte puțini o știu. Se bănuiește că Craiul Albin este bolnav, nu are putere bărbătească. Se crede că așa a fost dintotdeauna. Și totuși, într-o noapte – noaptea nunții – o cupă de vin, în care vraciul curții lăsase să cadă cîteva picături dintr-un elixir, i-a dat putere Craiului. În urma acestei nopți, tînăra Crăiasă a rămas cu sarcină.

Numai că Magul citise în semne cerești că mari pericole se vor abate asupra prințului ce va să se nască. Prin el, de va să trăiască pînă la douăzeci și cinci de ani, Dușmanul își va arăta adevărata față. Iar Împărăția Albilor va fi să aibă o lumină, care să o ridice printre țările lumii. Și a mai citit Magul că prințul va muri cu siguranță dacă va fi cunoscut.

Craiul Albin era slab, așa cum e și acum, dar tînăra Crăiasă avea toate calitățile unui cap încoronat. Ea a aflat proorocirea. Cu durere în suflet, a încuviințat planul vraciului. Și-a ascuns sarcina cît a putut, pe urmă s-a retras în mînăstirea unde stareță era sora Craiului. Cînd a născut, a dat copilul în taină vraciului – care l-a dat unei moașe, într-un sat. Cînd pruncul a înțărcat,

l-a luat la Palat și i l-a încredințat lui Cremene, grădinarul. Eu sunt acel băiat.

Toți se uitară năuci la Boldur.

- Ești Prințul Albilor! șopti întristat Găvan. Dar pe urmă izbucni în rîsul lui zglobiu, dîndu-se de cîteva ori peste cap. Hihihi, iată că bufonul și-a găsit un Rege!

Burtosul se ridică în picioare și încercă să-și sugă burta, închinîndu-se:

- Măria Ta!

Ceilalți, chiar și cinghezul, puseră un genunchi pe pămînt, după abiceiul albilor.

- Nu, nu, prieteni. Eu sunt Boldur, fost căpitan al străjii, acum fugar prin lume. Prinț nu pot fi decît dacă sunt recunoscut de tatăl meu – ori, el nu bănuiește nimic. Numai dușmanii mei știu de existența mea. Și acum, voi. Să sperăm că voi apuca douăzeci si cinci de ani, vom vedea pe urmă ce va mai fi.

- Cîți ani ai? îl întrebă practic Li-Ping.

- Mai am cîteva luni pînă fac vîrsta. Dacă trăiesc aceste luni...

- Ai putea sta ascuns pînă atunci, sugeră burtosul.

- Chiar așa, îl susținu bufonul. Intri iar în slujba vreunui varun. Cunoști locul, obiceiurule... Ți se vor pierde urmele.

- Am promis să vă însoțesc, să vă ajut. Timp de șase luni.

- Lasă că ne descurcăm și singuri. Uite, de mine nu are nimeni nevoie, eu pot să și mor! Dar de tine are nevoie Țara.

- Îți mulțumesc, bucătare, dar nu pot primi oferta ta. Se pare că e nevoie și de tine pe undeva. Trebuie să găsesc o femeie care rîde și un inel. Și atunci, cu voia celui Prea-Înalt, voi face puțină lumină.

La aceste cuvinte, ceilalți nu se putură împotrivi. De fapt, oboseala ultimelor zile îi trase spre paturile improvizate din pături. În curînd, adormiră cu toți. Doar Găvan stătu mult timp, cu genunchii adunați la gură, privind în făcările tot mai mici ale focului...

37

(în care, cînd nu avem ce face, ne batem)

După vreo cinci zile ajunseră la marea și frumoasa cetate a Varunei. Temple frumos împodobite împînzeau orașul, iar casele erau pictate și pe dinafară cu multă măiestrie. Statui frumoase împodobeau fîntînile, piețele, intersecțiile, dar mai ales templele.

- Ce frumos! își duse Bufonul mîna la gură, uimit. Și ce multe lucruri frumoase – de parcă toți locuitorii orașul nu fac nimic altceva decît să picteze și să cioplească piatra...

- Ei, aici e munca a generații peste generații de artiști, zise Boldur. Oamenii de aici iubesc așa de mult arta încît chiar și în războaiele lor nu-și atacă orașele! Cînd luptele ajung la porțile vreunui oraș, ele încetează și oștile se retrag, pentru a se întîlni altădată – dacă diplomații nu găsesc căi mai pașnice – în cîmp, acolo unde nu au ce distruge. Iar dacă vreo armată străină vrea să atace Varuna, toți se unesc și sar să-și apere țara și frumusețile.

- Diferiți oameni, diferite obiceiuri, zise Felimon. La noi mai totul este din lemn, iar oamenii fug din calea năvălitorilor lăsînd să li se ardă lemnele, salvîndu-și însă viața.

- Așa e. Dar poate a venit timpul să facem și noi lucruri

frumoase. Veniți să vă arăt ceva.

Îl urmară. Orașul era străbătut de două rîuri înguste, dar cu apă multă, peste care erau aruncate poduri frumos arcuite, pictate în culori vii. Străzile erau pline de oameni veseli, surîzători, care nu o dată cîntau – parcă fără prea multe griji. Mulți purtau haine bogate, din brocart – deși majoritatea erau îmbrăcați în haine simple și curate.

- Parcă nu sunt săraci pe aici, se minună Piticul.

- Orașul e bogat, explică Boldur. Mulți negustori își poartă negoțul în toate colțurile lumii. Este și port la mare. Se fabrică aici țesături bogate și frumoase, vestite în toată lumea, și cupe și oglinzi de cleștar, bijuterii, obiecte de artă... E plin de hanuri și crîșme în care bogații își cheltuiesc banii. Cei săraci ori sunt marinari și colindă apele, ori devin călugări în multele temple și mînăstiri. Unii devin oșteni, slugi, iar restul muncesc prin ateliere de dimineața pînă seara, nu au timp de umblat pe străzi... Deci, nu o să-i prea vedeți pe săracii orașului. Mai degrabă veți găsi hoți – dar ei sunt frumos îmbrăcați, nu ai după ce-i cunoaște.

- Fiu! fluieră Cîrnul. Aici e de mine!

- Vezi că hoții au și aici o breaslă a lor. Un străin poate avea probleme, îl avertiză căpitanul.

- M-oi descurca eu cumva, zîmbi hoțul fără teamă.

Pe apa rîului circulau ambarcațiuni mînuite de vîslași puternici și tineri. Călătorii merseră însă pe ulița care însoțea cheiul unuia din rîuri, trecură pe un pod din piatră cu cinci picioare ce formau bolți frumos arcuite și ajunseră la un templu mai micuț.

- Este închinat Maicei Pruncului, zise Boldur, care se vede că știa bine drumul. Să intrăm.

Descălecară, legară caii de inelele prinse în zid și pătrunseră sub bolțile înalte ale templului. În semi-întunericul răcoros nu era prea multă lume – dar căpitanul nu se opri, ci ieși printr-o ușă laterală într-o grădină închisă cu un zid înalt. În capătul opus avea un portic lung de circa cincizeci de pași. Cînd se apropiară văzură că o mulțime de oameni erau adunați acolo, rugîndu-se în tăcere în fața pereților pictați dintre coloane. Se apropiară și Boldur le făcu semn să păstreze tăcerea. Priviră în jur, apoi își îndreptară privirile asupra picturilor. Și dintr-o dată, timpul păru că se oprește.

Ca în transă, împreună cu ceilalți privitori, trecură de la scenă la scenă. Niciodată nu-și putură închipui că cineva poate picta așa de frumos. Personajele păreau vii, dădeau impresia că se vor mișca în clipa următoare, că răsuflă, că vorbesc... Li se părea că aud voci și cîntece, ciripit de păsărele și foșnet de frunze în adierea vîntului. Norii pe cer păreau să se miște, iar stele păreau să clipească în noapte. Plîngeau la patimile Maicii, se bucurau la întîlnirea ei cu îngerii, se umpleau de emoție cînd ea privea Copilul crescînd – mai ales se simțeau sfîșiați de durere cînd ea strîngea la piept capul Fiului mort... Și se umpleau de mînie în fața fărădelegilor Dușmanului!

Într-un tîrziu se treziră din nou în grădină. Alți oameni le luaseră locul sub coloane.

- Flumos! șopti citanul. La noi alta e alta, da nu am văzut atîta măiestlie. Volbeste dilect inimii – nu tlebuie să înțeledzi limba ca să plicepi mesazul. Niți nu tlebuie să te închini Pluncului.

- Da, e frumos. Nu o dată oamenii sosiți aici și văzînd pictura s-au scufundat în apă, devenind pruncini. Nu odată s-au prăvălit în genunchi și și-au cerut iertare, recunoscînd că sunt slugi de-ai Dușmanului.

- Știți? zise Felimon. Îi simțeam pe oamenii aceia din pictură de parcă mi-ar fi fost frați și surori. Iar Maica parcă mi-era mamă bună... și Pruncul frate de-al meu...

- Așa am simțit și eu, zise Piticul ștergîndu-și o lacrimă tîrzie.
Dar cel mai marcat părea a fi Cîrnul.

- Poate noi simțim mai bine decît alții aceasta, zise Boldur. Se zice că cel ce a pictat fresca era un ucenic albin în trecere prin oraș.

- Ifichim, șopti Felimon.

- Îl cunoști? se miră Boldur.

- Îl cunoașteți și voi. Cînd am fost la crîșma lui Yusup, atunci cînd v-ați luat la bătaie, era în grupul nostru. Noi îi spuneam Ucenicul, așa îl numise Jolifana...

- Da, s-o fi întors acasă... De aici a plecat mai departe, spre francîni se pare, deși nobilii de aici i-au promis salariu cît greutatea lui în aur! Toți meșterii pictori ai Cetății - și nu sunt puțini, nici nepricepuți - au plîns după el, deși au răsuflat ușurați știind că nu vor avea concurența lui. Iar stareții templelor și-au dat cu pumnii în cap că nu l-au pus să le picteze și lor

templele. Se zice că bunul Ulpino, stareţul acestui templu, a murit zbătîndu-se între bucuria, că i-a dat să picteze porticul şi amărăciunea, că nu l-a pus să picteze interiorul templului...

- Îţi mulţumesc că m-ai dus aici, şopti Găvan. Lacrimile săpaseră două dîre adînci în grima de pe faţă – dîndu-i un aspect şi mai hazliu. Dar Boldur simţi emoţia din glasul bufonului şi îi zîmbi, strîngăndu-i cu braţul umărul firav.

- Şi noi îţi mulţumimi, zise piticul. E frumoasă cetatea asta, poate cea mai frumoasă din lume – dar aceste picturi o fac şi mai frumoasă! Gîndul că picturile au ieşit din mîna unui albin de-al nostru mă umple de mîndrie. Vezi, bă Cîrnule, că sunt lucruri mai frumoase decît aurul?

- În drumul vostru vă veţi întîlni cu el?

- Cu cine? întrebă Yusup.

- Cu ăsta. Cu pictorul. Ifichim.

- Dacă avem noroc, da, răspunse bucătarul. El are un rol foarte important în Căutarea noastră!

- Atunci, vin cu voi! se hotărî Cîrnul spre mirarea celorlalţi.

- Ce-ţi veni? întrebă Piticul.

- Vreau să cunosc şi eu dobitocul care a dat cu piciorul la atîta bănet.

- Să nu-i spui dobitoc, că mă supăr! îl avertiză căpitanul. În ochii lui albaştri apăruse o strălucire rău prevestitoare.

- Şi să-l rog să-mi facă nişte desene, picturi, o drese hoţul. Le voi vinde aici pe bani grei!

- Mare Zeu! Ţi-e gîndul numai la aur, se miră Felimon.

- Banii aduc fericirea, dacă nu ştii. Poţi cumpăra orice cu ei!

- O să rămîi uimit cîte lucruri nu pot fi cumpărate cu banii, zise bufonul.

- Glumeşti!

- Crezi? Acum glumesc, spuse începînd să facă giumbuşlucuri. Poţi cumpăra medicamente, dar nu sănătate. Poţi cumpăra putere, dar nu respect. Poţi cumpăra muieri, dar nu dragoste. Poţi cumpăra cetăţi, dar nu linişte... Poţi cumpăra artă, dar nu frumuseţe. Îmi poţi cumpăra prietenia? Respectul? Haida-de! se opri, pufnind dispreţuitor. Nu o să ai niciodată bani destui pentru asta! Vino cu noi dacă vrei, dar nu cere mai mult de la mine...

Cuvintele reci ale bufonului plutiră în tăcerea lăsată. Cîrnul

privi în jur, dar toţi îşi feriră privirile. Numai bucătarul îl privi cu ochii lui blînzi – în care se putea citi o durere nemărginită.

- Cum vreţi, zise Cîrnul simţind cum i se frînge inima. Dar o să aveţi nevoie de mine! Vin cu voi.

- Fie, acceptă Boldur. Să mergem să căutăm un han, avem să gîndim ce facem mai departe. Şi să căutăm o corabie.

*
* *

Trecuseră trei zile şi ei lîncezeau în cetate. Vizitaseră încă multe alte locuri frumoase – întorcîndu-se zilnic la Porticul lui Ifichim, cum începuseră să-i zică. Principala problemă era faptul că nu puteau găsi nici o corabie pe care să se îmbarce. Oraşul şi ţinutul se umpluseră de oşteni, cavaleri şi suitele lor, gata să plece cu toţii spre Mormîntul Pruncului pentru a-l elibera. Toate corabiile din port – şi multe altele aduse de prin alte porturi – erau arvunite să îmbarce marea oştire. Era greu de crezut că nişte călători vor putea urca pre vreo corabie înainte de venirea toamnei – peste cîteva luni.

- Dacă nu putem pleca acum ca niste călătoli, plecăm ca plunţini, veni citanul cu ideea.

- Mda, se gîndi Boldur cu voce tare. Ne putem înrola. Dar nu ne vor lua pe toţi, nu iau decît cavaleri dovediţi. Nu avem nume, nu avem arme... Pe mine m-ar lua, poate şi pe Cîrnul... Restul...

- Noi ne dăm slujitori, zise Găvan. Eu înveselesc pe nobilul meu stăpîn, spuse începînd să jongleze cu bile colorate. Boldur zîmbi.

- Eu sunt... brutarul, zise Felimon.

- Trebuie să fiu nobil vestit, măcar un conte, se împotrivi căpitanul, ca să pot lua şi slugile cu mine. Ar trebui să am mai ales o ceată de oşteni.

- Păi, să-ţi faţem o mică almată, zise Li-Ping. Seldzentul cu mine si cu Yusup putem fi osteni. Poate si Găvan... Nu? Nu. Bine... Un nobil cu tlei osteni, un bucătal si un bufon-valet.

- Nu am haine să vă îmbrac. Chiar şi aşa, ar trebui să mă recunoască ceilalţi drept nobil. Nu e chiar aşa de uşor, aici cavalerii se cunosc între ei. Eu puteam să mă angajez oştean

simplu în ceata vreunui nobil, nu așa...

Soluția o aduse Cîrnul. Ieșind prin oraș să adune ceva bani de prin buzunare străine, se întoarse cu o veste.

- Se va ține un turnir. Să se dea ceva de făcut cavalerilor, care și-au pierdut răbdarea și au început să se încaiere între ei. Dacă ne-am pricepe la așa ceva, ar fi ceva bani de făcut...

- Cum așa, se miră Yusup, care nu văzuse niciodată un turnir. În Albia nu exista acest obicei.

- Cînd cineva pierde, își pierde armura și calul. Sau le poate răscumpăra. Un cavaler priceput poate face ceva bani...

- Asta ar fi o idee, zise Boldur. Putem face rost de ceva arme și armuri, acestea sunt scumpe – mai ales acum, la vreme de război.

- Cum te ai în turnire? întrebă Găvan, îngrijorat.

- Cred că m-aș descurca.

- Ai mai luptat în turnire?

- Nu, numai în bătălii. Dar nu ar fi mare deosebire. Trebuie să am, totuși, o armură completă.

- Dacă pierzi, rămîi fără armură. Dacă îți cade și calul, rămîi și fără el, îi aminti Cîrnul.

- Să ne rugăm Marelui Zeu să ne stea alături.

- Numai să nu pățești ceva, zise bufonul.

- Hei, tu ești aici să mă înveselești, nu să mă umpli de gînduri negre!

- Atunci, să vedem ce facem cu armura, zise Cîrnul. Pe aceea nu am cum o fura...

- S-o cumpălăm, zise Li-Ping, scoțînd punga cu rubine.

Cu ceva alergătură, cumpărară o armură completă pe măsura căpitanului. Cu această ocazie văzură că trupul acestuia este puternic și mlădios, dar nu așa de masiv ca al unui cavaler apusean. Mai toate armurile se dovediră a fi prea mari.

- Sunt mai mari decît tine, se sperie Găvan.

- M-oi descurca eu cumva, zise din nou Boldur. Ne trebuie și armură de cal, și arme.

Cu armele nu fu nici o problemă. Căpitanul își avea propria sabie – moștenire de la Cremene – și un hanger. Yusup scoase din traista lui o bilă ghintuită, mare cît un cap de copil – o ghioagă

- De unde o ai? se miră Felimon.

Piticul nu răspunse, ci i se adresă lui Boldur:

- Dacă nu ai mai mînuit așa ceva, ar fi bine să practici cu ea măcar cîteva ore. Nu e ușor! Chiar și unul care o știe bine își poate da peste cap. Dar dacă ajungi să o stăpînești, este mult mai bună decît sabia.

Boldur îi mulțumi, dînd din cap serios.

Cel mai bun cal pe care-l aveau – cel furat de Cîrn – fu luat de căpitan spre armurier, în ciuda protestelor sergentului.

- Dar e calul meu! urlă Cîrnul. Dacă pierzi, rămîn fără el.

- Nu sunt cai de vînzare în Cetate, îl lămuri Boldur. Iar calul tău e cel mai bun dintre ai noștri.

- Ce-i al tău e și-al nostru. Suntem fîrtați, îi zîmbi rău Piticul.

- Da? Atunci de ce nu e și a mea punga citanului, eh?

- Vlei punga? îl întrebă Li-Ping amabil.

- Da. Nu... Da’ orișicît...

- Este a noastă, îl lămuri citanul. Dacă ți-o dau ție, e numai a ta. Tu nu esti flate cu noi.

Asta tăie vorba hoțului, care se îndepărtă înciudat.

Dar și calul se dovedi mic. Era un animal frumos, dar cu oase fine. Bun de călărit fără prea multe fiare pe el, iute și sprinten, rezistent la fugă – dar nu un cal de cărat greutăți. Armurierul dădu amărît din cap cînd îl văzu.

- O să cadă sub armura ta, zise el către Boldur. Primul cavaler vă dărîmă pe amîndoi cu prima lance!

- La asta nu m-am gîndit, recunoscu Boldur. Ce mă sfătuiești?

- Nu prea am ce te sfătui. Caii de turnire sunt special crescuți să poată duce multă armură pe ei. Nu sunt iuți, ci rezistenți, masivi. Ăsta-i cal frumos, numai la aramani am auzit să fie așa ceva... Dar nu-i de turnire, îmi pare rău.

- Și iuțeala este o armă, zise Găvan, care îl însoțea pe Căpitan mai peste tot, ca un cățel credincios.

- Da, dar nu în turnire. Adversarul vine din față și-ți proptește lancea în scut. Cine e mai greu cîștigă, de obicei. Cel mai ușor este aruncat din șea, dar și mai des cade calul. Ori așa, ori așa, pierzi armura, poate și calul.

- Ei bine, în turnir trebuie să intru. Și dacă nu pot fi mai greu, mai bine mă fac mai ușor. O să am numai atîta armură cîtă să mă apere din față.

- Asta n-am mai auzit-o, zise armurierul.

Dar trebui să se supună. Din toată armura, lăsară platoșa ce acoperea pieptul, umărul și brațul stîng și casca cu vizieră și obrăzar. Sub platoșă, o cămașă de zale fine, duble.

- Atît?! se îngrozi armurierul.

- Ceva să apere pieptul și capul calului.

- Mănuși?

- Pentu ce? Una din mîini este apărată de scut, cealaltă de apărătoarea lăncii.

- Și coapsa?

- Mă voi apăra cu scutul. Hai să văd scuturile.

Alese unul nu prea mare, îngust și mai lung, triunghiular. Acoperea cel mai bine coapsa.

- Domnule, ești cel mai curajos cavaler întîlnit de mine, recunoscu armurierul luînd cele trei rubine din palma căpitanului, plată pentru piesele de armură și lăncile cumpărate. În plus îi dădu și o teacă pentru ghioagă. Sabia și-o puse, ca de obicei, în teaca ce o avea prinsă pe spate. Nu eram hotărît să merg la turnir, am văzut multe la viața mea, dar nu vreau să lipsesc la asta. Ori ești complet nebun! Oricum va fi, voi avea ce vedea!

- Cred că meșterul știe ce zice, îi spuse Găvan căpitanului în drum spre han. Cred că ești nebun. Singurul lucru bun ce se poate întîmpla va fi că punga lui Li va avea cu trei rubine mai puțin – iar tu, cîteva oase rupte. Dacă nu și o rană în coapsă...

- Iar Cîrnul va trebui să fure un alt cal, completă Boldur, zîmbind. Găvan își feri ochii și-și mușcă buza, tăcînd.

Turnirul începu în dimineața celei de-a treia zi. Rîndul lui Boldur veni abia spre prînz. Nu avuse prea multe dificultăți să se înscrie, se declară din neamul „de Alba”. Acest neam de nobili vezini era destul de numeros, răspîndit prin trei împărății, așa că nimeni nu se miră de numele lui. Își vopsise scutul în alb, iar pe platoșă își trăsese două dungi albe, în curmeziș.

- De ce două? se miră Piticul.

- Însemnele Albilor sunt două dungi albe. Una amintește de străbunii geni, care au stăpînit pămînturile noastre acum mii de ani. Ei se numeau Genii Albi, și ei au avut scaunul la prima cetate Albă. A doua ne amintește de urmașii lor, numiți Blanci, care și-au avut scaunul de domnie pe ruinele Albei. Herbul Albinilor își are dungile albe în cruce, dar eu nu mă pot declara urmaș al Albinilor. Nu am voie să mă dezvălui prea curînd, profeția zice că voi muri. Mai am cîte ceva de făcut, glumi el.

Dar tovarășii lui erau îngrijorați. Văzură cavalerii înscriși pentru turnir – toți niște uriași pe caii lor înalți și puternici.

- Tlebuie să te lupți cu ațestia? întrebă citanul dînd uimit din cap. Păcat de lubine...

- Mai bine mă înscriam eu, zise Yusup. Într-adevăr, deși mic de înălțime, era tot atît de lat în umeri ca oricare din acei cavaleri.

- Și cum te ținea calul? îl întrebă Boldur.

- Am auzit că pe aici caii sunt bine păziți, se amestecă în vorbă Cîrnul. Îmi vei da calul tău, Prințe. Oricum, nu vei putea sta prea curînd în șea...

- Ia nu-l mai speriați atîta! zise Felimon. Uite, eu am încredere în Boldur. Știu că nu o face doar ca să se afle în treabă, ci pentru că nu are încotro.

Ceilalți îl priviră uimiți spre bucătar.

- Să știți că are dreptate, zise și Piticul. Nevoia te învață. Să ne rugăm Marelui Zeu să-ți dea putere și noroc.

- Să ne rugăm, zise și Găvan, strîngîndu-i borțosului mîna.

Așa că în dimineața turnirului se duseră cu toți la Porticul lui Ifichim și se rugară Marelui Zeu și Pruncului Său să-i ajute. Porniră apoi spre tăpșanul din fața porților cu inima plină de încredere – pînă asistară la primele confruntări. Armurierul avusese dreptate, toată lupta consta în forța brută și greutatea călăreților. Aceștia se aruncau dinspre cele două capete unul asupra celuilalt cu lancea întinsă, transformîndu-se într-o săgeată, care lovea cu toată forța în scut – sau alt punct al adversarului. Cavalerul mai greu, înțepenit în șeaua adîncă din spatele calului său puternic, avea cîștig de cauză. Aproape că nu conta îndemînarea.

Își ținură fiecare părerea pentru sine, pentru a nu-i răpi căpitanului din încredere. Acesta privea atent, aproape încruntat, întrecerile de pe turf. Simțind privirile îngrijorate ale bufonului asupra lui, îi clipi ștrengărește din ochi, încercînd să-i insufle curaj.

- E timpul, zise. Cîrnule, să mergem. Cîrnul preluase slujba de scutier.

Cînd apăru la un cap al turfului, un murmur de uimire străbătu întreaga mulțime.

- În colțul roșu, cavalerul Baldoro de Alba, anunță heraldul. În colțul albastru, nobilul cavaler Jehan de Vaners, cîștigător al turnirului de la Pancasel.

Lumea explodă în aplauze și urale la adresa cavalerului uriaș din colțul albastru, dar acesta chemă scutierul, îi șopti cîteva cuvinte și îl trimise la herald.

- Viteazul cavaler de Vaners acordă timp adversarului lui, de Alba, să se înarmeze cum trebuie, sau să se declare învins. Nu dorește să producă vătămare îndrăznețului adversar.

Dar îndrăznețul adversar declină invitația, și făcu semn heraldului să dea semnalul de luptă. Acesta ridică bastonul și trîmbițașii sunară semnalul. Cei doi cavaleri dădură pinteni cailor și se aruncară unul asupra celuilalt. În timp ce se apropiau în tropot de copite, Găvan închise îngrozit ochii. Un zdrăngănit de fiare o făcu să strîngă și mai tare din pleoape, dar strigătele tovarășilor ei o făcură să-și holbeze ochii

- A cîștigat! A cîștigat! striga Piticul bucuros. Strigătul se ridicase deasupra tribunei nu pentru că avea vocea mai sonoră, ci pentru că întreaga mulțime era prea uimită ca să poată reacționa. Încet, aplauze anemice începură să se audă de ici, de colo, în timp ce heraldul anunța șovăitor:

- Învingător... ăăă... viteazul... ăăă... cavaler... de Alba, colțul roșu...

- Ce s-a întîmplat? întrebă Găvan nedumerit.

- A căzut singul, zise citanul.

- Cum așa?

- Boldur s-a băgat sub lancea adversarului, deviind lovitura cu scutul, zise bucătarul. Cavalerul nu cred că se așteptase la așa ceva, pusese toată greutatea în spatele loviturii. Propria lui forță l-a dărîmat din șea, hahaha, rîse el bucuros. Cum se luptă jipanghezul...

- Da, confirmă Li-Ping. Asa fel de luptă e vechi la noi – dar se fațe cu mîinile goale.

Oricum ar fi, cavalerul de Alba punctase o victorie, iar armura bogat împodobită a cavalerului de Vaners fu cărată și dată în grija Cîrnului – îmbrăcat pentru această ocazie cu o vestă pe care cususe două benzi de pînză albă.

- A făcut-o! Pe Marele Zeu și Pruncul lui Sfînt, a făcut-o! murmura acesta uimit. Dar să-l vedem cu următorul...

Cu următorul adversar întîlnirea avu loc după- amiază, cînd cei înscriși rămăseseră mai puțin de jumătate. Tragerea la sorți îl potrivise cu un cavaler varun. Nu chiar așa de masiv ca primul adversar – dar nici atît de priceput. Pe acesta îl învinse în alt mod. La punctul de întîlnire Boldur se aplecă pe spate, lăsînd lancea varunului, îndreptată spre locul unde se aflase scutul, să treacă pe deasupra lui, în timp ce lancea lui lovea precis, de jos în sus, obrăzarul adversarului. Cu un zornăit de fiare, varunul se prăvăli din șea. Mișcarea fu atît de rapidă încît spectatorii se așteptau să-l vadă și pe cavalerul cu cele două benzi căzînd de pe cal – dar acesta se îndreptă elegant în șea, urmîndu-și drumul liniștit spre colțul albastru, salutînd cu lancea mulțimea. De data aceasta publicul izbucni în aplauze sincere, acoperind glasul heraldului care anunța o nouă victorie în contul cavalerului de Alba.

- Cît crezi că va ține așa? îl întrebă Găvan pe victorios, strecurîndu-se în cortul în care Boldur, fără prea multă armură pe el, se plimba printre băncile pe care ceilalți cavaleri se odihneau la adăpost de soarele arzător care ar fi încins armurile. Scutierii le ridicaseră vizierele, dîndu-le cupe cu vin răcit ca să-i mai răcorească.

- Cu puțin noroc, pînă diseară. Ăștia nu prea mai sunt în stare să lupte...

Se dovedi a avea dreptate. Înainte de încheierea primei zile, mai avu o confruntare. Atît cavalerul, cît și calul acestuia se mișcau ca prin zăpadă. Boldur nu încercă nimic periculos. Cu un imbold din pinteni, făcu un salt cu calul în lături. Cavalerul nu-și putu controla calul, abia reușind să-l oprească la capătul pistei. Cînd reuși să-l întoarcă, Boldur pornise deja din colțul opus spre el. Fără a mai da răgaz calului să se odihnească, cavalerul îl îmboldi spre călărețul care se apropia în viteză dinspre colțul opus.

Boldur se feri din nou, refuzînd impactul. Calul cavalerului se prăbuși singur... Declarat din nou învingător, cavalerul de Alba primi de data aceasta doar huiduielile mulțimii. Privitorii nu erau obișnuiți să vadă învingători care nu-și aruncau adversarii din șea cu lancea... Nimeni nu putea înțelege cum de era în stare necunoscutul să cîstige în fața unor cavaleri puternici, bine înarmați, care își dovediseră deja valoarea în întrecerile

precedente.

- Avem trei armuri și un cal, zise Piticul. Cred că e destul!

- Chiar așa, îl susținu bufonul. Dăm armurile în schimbul unor arme simple, de oșteni, și îi îmbrăcăm pe cei trei. Ne putem înscrie printre pruncini, ți-ai făcut deja un nume.

- Nu-i chiar așa de ușor să mă retrag acum, o contrazise Boldur. Nimeni nu mă respectă acum, toți cred că am cîștigat mai mult din întîmplare. Ba unii au început să spună că-s vrăji la mjloc... Trebuie să merg mai departe!

- Dar au rămas cei mai buni! Și mîine vor fi odihniți. Mai ales acum nu vor mai fi luați prin surprindere.

- Mai am cîteva taine în traistă, îl contrazise Căpitanul pe bufon.

- Ai putea să iei o armură completă, acum că ai un cal ca lumea, își dădu Cîrnul cu părerea. Îmi dai calul înapoi.

- De ce să ți-l dau, e mai bun ca ceilalți, îi rînji Boldur. Oricum, luptînd ca și cavalerii, nu am nici o șansă. Stilul meu de luptă este cel al vitejilor albini – un amestec de tehnică apuseană și iuțeală răsăriteană. Cum crezi că am putut sta în calea năvălitorilor din cele patru zări sute de ani? Dacă vreau să cîștig, trebuie să lupt așa cum știu cel mai bine.

A doua zi fu mult mai greu, într-adevăr. Primul adversar veni la cortul roșu, unde aștepta Boldur să-i vină rîndul.

- Ha! rînji el spre Boldur. Tu lupți ca cei din Răsărit, spurcații de schimnici. Ca și kapcînii și alimanii. Bun antrenament, peste o lună o să-i iau în suliți!

Dar pe pistă se dovedi că e mai ușor să vorbești, decît să faci. Venise fără grabă spre Boldur, într-un trap ușor. Îi văzuse pe ceilalți prăvălindu-se mai mult din propria lor inerție... Doar că Boldur se apropiase tot așa – dar deodată își îmboldi calul și-l transformase în săgeată. Lipsit de viteză, tot ce putea face cavalerul era să se mențină în șea. Dar brațul cavalerului de Alba se dovedi nu numai iute, ci și puternic. Lancea lovi cu precizie viziera și cavalerul uriaș căzu pe spate, spre deliciul publicului. De data asta spectatorii izbucniră în urale la adresa Cavalerului Alb, cum începuseră să-i spună. Acesta dovedise că știe să lupte și pe înțelesul lor, că are brațul puternic, că este un oștean desăvîrșit.

Rămăseră doar patru: Boldur, doi francîni și un noram,

membru al unui ordin cavaleresc monasticesc. Primii se înfruntară cavalerul noram, Henri de Salabena, și vestitul cavaler francîn Lohis de la Baler. Se dovediră de putere egală, cîștigă noramul doar pentru că în înfruntare adversarul său își pierduse casca.

Adversarul lui Boldur era un văr de-al primului întîlnit, un de Varens. Stătuse tot timpul în cortul roșu, avusese deci timp să-și studieze adversarul. Și el era un bărbat mai puțin solid, cîștigase înfruntările prin lovituri înșelătoare și iuți, care ar fi putut să-i aducă înfrîngerea dacă nu ar fi fost și precise. Boldur își dădea seama că avea în fața lui pe cel mai periculos adversar din competiție.

Înainte să pornească spre cortul albastru – în uma unei trageri la sorț, Boldur își păstrase colțul – cavalerul se apropie și îi spuse, zîmbind:

- Mai ai timp să te retragi, domnule cavaler. Ulciorul se duce de multe ori la fîntînă, dar pînă la urmă tot se sparge.

- Aș face-o, domnia ta, dacă aș avea de ales. Trebuie să mă urc pe o corabie.

- De aceea o faci? Te iau în trupa mea, ți-ai dovedit valoarea.

- Nu sunt singur, domnule conte. Îmi trebuie loc pentru propria mea trupă. Trebuie să fiu recunoscut drept nobil.

- Și nu ești nobil? se miră Guilam de Varens, încruntînd din sprîncene.

- Sunt, dar trebuie să fiu recunoscut.

- Păcat... Dacă scapi cu viață, vino la cortul meu. Am doctori buni. Pînă la Jerulabad te înzdrăvenești.

„O să lovească în părțile descoperite”, fu încredințat Boldur. „O să încerce să-și strecoare lancea între scut și platoșă, lovind sub braț. Poate fi mortală lovitura, și nimeni nu-l va acuza că a făcut-o. E de datoria mea să am armură completă...”

Întîlnirea dovedi că avusese dreptate.Cavalerul lovi înșelător și iute, încercînd să-l străpungă. Boldur mișcă rapid scutul și se aplecă într-o parte, lovind în același timp el însuși cu lancea. Dacă ar fi încercat doar să evite lovitura adversarului, ar fi scăpat neatins, așa vîrful lăncii acestuia i se înfipse în coapsa descoperită. Dar francînul nu mai reuși să evite prăbușirea de pe cal.

În urletele mulțimii dezlănțuite, Boldur se îndreptă spre

cortul roșu unde îl aștepta Cîrnul. În cîteva minute se adunară și ceilalți.

- Ai fost rănit! țipă la el Găvan. Ți-am spus eu!

- Mai bine m-ați ajuta să-mi scot lancea din picior, zise căpitanul cu dinții strînși. Fierul lancei se desprinsese de lemn, rămînînd înfipt adînc în rană. Îi scoaseră vîrful lancei, îi spălară cu grijă rana și îi pansară piciorul, oprind sîngele.

- Nu mai poți continua așa, zise Yusup. Sunt sigur că doare.

- Doare, confirmă Boldur.

- Poți să te retragi oricînd.

- Pot, recunoscu rănitul. Dar deja nu o mai fac pentru mine. Niciodată un albin nu a cîștigat un astfel de turnir! Cel mai mare și mai vestit din ultima sută de ani. O fac pentru renumele țării mele.

Ceilalți tăcură, știau că nu aveau cum să-i schimbe hotărîrea.

Cavalerul noram urmărise cu atenție lupta precedentă, ca și celelalte ale cavalerului străin. La început, cînd îl văzuse intrînd îmbrăcat cu jumătate de armură, îl considerase victimă sigură. Chiar își dorise să-l aibă ca adversar, să treacă mai ușor mai departe. Apoi, cu fiecare victorie a acestuia, îl privise tot mai uimit, cu tot mai multă atenție. Îi recunoscuse priceperea în arme, iuțeala și precizia. Se dovedise inteligent, folosind de fiecare dată în propriul lui avantaj greșelile adversarilor. Acum știa că dacă l-ar fi întîlnit în prima zi, ar fi fost învins, Prins nepregătit, privindu-și adversarul cu superioritate, ar fi fost o victimă sigură. Nici acum nu era sigur că îl va putea învinge.

Și deodată văzu avantajul pe care soarta i-l dăduse: adversarul lui era rănit. „Inteligentă lovitură”, gîndi el. „Așa e, singurul dezavantaj pe care acest de Alba îl are este armura incompletă. Acolo trebuie să lovesc și eu! Sau nu. Să fentez că îl lovesc în coapsă și să ridic lancea în ultima clipă. Îl arunc sigur din șea!”

Cu această hotărîre intră cavalerul de Salabena pe pistă. Cum se dădu semnalul se aruncă spre adversarul său cu toată viteza. Acest simplu fapt îl avertiză pe Boldur de intențiile adversarului. „Dacă dorea să lovească în coapsă, nu avea nevoie de viteză” gîndi el fulgerător. „Va lovi în scut!”

Astfel, fenta nu reuși. Boldur nu-și apără coapsa ci, cu o fracțiune de secundă mai repede, se feri din calea lăncii, el însuși lovind cu toată forța în viziera adversarului. Dar, în timp ce acesta se prăvălea din șea, albinul simți cum durerea atroce din rană îi întunecă privirile și căzu și el de pe cal.

Își reveni cu greu. Ridicînd privirile, își zări adversarul apropiindu-se greoi. În ciuda armurii, acesta reușise să se ridice, dovedind marea lui forță. Căpitanul știa că dacă nu și-ar fi pierdut cunoștința, ar fi terminat de mult lupta... Își scutură cu putere capul, încercînd să facă amețeala să dispară, și se ridică rapid în picioare. Era să cadă din nou – străfulgerat de durerea din coapsă. Văzîndu-și adversarul în picioare, cavalerul noram se repezi asupra lui, învîrtind o ghioagă deasupra capului.

Boldur privi în jur, încercînd să-și evalueze sorții de izbîndă. Calul era oprit în capătul pistei, cu ghioaga atîrnată de șea. Scutul zăcea pe nisipul pistei la vreo zece pași, în spatele adversarului care, cu scutul în mîna stîngă, învîrtea ghioaga deasupra capului, apropiindu-se. Boldur își dădu seama că nu are prea multe șanse. Dacă nu ar fi fost rănit... Își scoase sabia din teaca de pe spate – sabie lungă și dreaptă. În mod normal o folosea cu o singură mînă – acum o luă în ambele mîini. Nu avea voie să greșească!

De Salabena își privea adversarul cu toată atenția. Pînă acum avusese noroc – deși fusese doborît de pe cal. Se pare că rana străinului era mult mai rea decît se așteptase - se vedea după sîngele ce se scurgea din coapsă pe picior. Dacă acesta ar mai fi zăcut cîteva clipe în nisip, ar fi putut ajunge la el, să-i ceară să se recunoască învins. Acum, singurul avantaj pe care îl avea era rana acestuia. Și armura! Și scutul! Dacă reușea să țină adversarul la distanță, acesta avea să se prăvălească singur, în urma sîngelui pierdut...

Cam aceleași socoteli își făcea și Boldur. „Dacă stau prea mult în picioare, pierd sînge mult. El o știe, nu mă va ataca, se va mulțumi să se apere. Loviturile mele în scut și platoșă nu vor avea prea mult efect... Pe cînd el va căuta un moment de slăbiciune și va lovi spre unul din locurile descoperite – mai ales la mîini... Ia să-i dau dau încă o țintă!”

Cu o mișcare fulgerătoare își smulse de pe cap casca și viziera. Mulțimea scoase un oftat îngrozit – dar Boldur se simțea mult mai ușor. Putea și răsufla în voie... Începu să se învîrtească în jurul cavalerului în armură cu pași flexibili, ca de

felină, strîngînd sabia cu ambele mîini.

De Salapena se învîrtea în jurul propriei axe, ținînd sub priviri adversarul. Aruncarea căștii îl umpluse de uimire. „E nebun!” își zise, învîrtind ghioaga, gata să lovească ca un șarpe. „E încă iute, să am răbdare...” Dar armura greoaie și încinsă îl lipsea de suflare. Viziera îl împiedica să răsufle, iar tăietura îngustă îl împiedica să vadă prea bine. Armura nu era făcută pentru luptă îndelungată, pedestră. „Dacă mai stau mult așa, o să cad înaintea lui!” Făcu un pas înainte și lovi fulgerător cu ghioaga spre capul adversarului.

Dar acesta nu sări în spate, cum ar fi făcut orice cavaler, ci înainte, ajungînd deodată foarte aproape de el. Și, înainte ca noramul să apuce să lovească cu scutul, tînărul se lăsă în jos și spada se ridică fulgerător, luîndu-i mîna din încheietură. Mîna cu mănușa strîngînd încă mînerul ghioagei zbură cît colo. Iar de Alba dispăru deodată din cîmpul îngust de vedere oferit de vizieră. Noramul încercă să se întoarcă, dar simți că se împiedică, în timp ce o lovitură în spate îl prăvălea pe burtă în nisipul pistei. Lupta luase sfîrșit!

Boldur propti spada în ceafa cavalerului căzut, mai mult de formă. Toți știau că acesta nu avea cum să se apere – ceafa era unul din locurile neapărate de armură. Înainte să-și piardă cunoștința, noramul făcu semn cu mîna sănătoasă că se predă. Felcerii se repeziră spre cei doi cavaleri răniți.

Așa se sfîrși marele turnir de la Varuna, din anul în care oștile pruncine porniră spre Răsărit pentru eliberarea Preasfîntului Mormînt.

38

(în care unii nu se măsoară cu palma, ci cu vadra)

Călătorii noștri erau pe unul din vasele care porniseră în avangarda uriașei oștiri. Boldur încă mai șchiopăta de piciorul stîng, la care citanul îi schimba zilnic pansamentele. Se dovedise priceput în asta.

- Una din cunostințele popolului meu, zise acesta rîzînd bucuros. Sunt mîndlu să înglizesc un cavalel atît de viteaz.

Într-adevăr, cinstea arătată de ceilalți cavaleri de pe corabie cîștigătorului din turnir era nemăsurată. Printre ei se afla și contele Brissac de Varens, care căutase imediat după turnir prietenia adversarului.

- Mă bucur că nu ești grav rănit, îi spusese acesta venind cu mîna întinsă. M-ai învins ca un adevărat cavaler. Bietul de Salabeda și-a pierdut și mîna și, odată cu ea, cinstea de a face parte din oastea noastră. Poate e mai bine așa – pentru el. Dacă oamenii din acea parte de lume luptă ca tine, și-ar fi lăsat și capul pe acolo, nu numai mîna.

- Unii luptă chiar mai bine, recunoscu Boldur. Nu aș vrea să-i întîlnesc pe unii dintre ei. Chiar și unul dintre oștenii mei este un luptător de care e bine să te ferești. Poate chiar și cel ce îmi slujește de felcer...

Francînul nu-l prea crezu – pînă cînd un oștean de-al lui

îl supără pe Yusup strigînd ceva după el. Deși neînarmat, și în ciuda faptului că ș osteanului francîn i se alăturaseră alți doi tovarăși, felcerii contelui trebuiră să-i peticească pe toți trei... Atunci fusese ultima dată cînd cineva îndrăzni să pronunțe cuvîntul „pitic” pe corabie. Dar cînd îl văzu și pe felcerul cel pirpiriu cu pielea galbenă dînd de-a dura cu doi osteni de-ai cavalerului conte Koran de Belerberg – a căror îndemînare o cunoștea – îi zise noului prieten:

- Poate era mai bine dacă-mi tăiai mie o mînă... Nu am apucat să las urmași la castel...

- Ce căutați aici? îl întrebă Boldur cînd se convinse de sinceritatea prieteniei francînului.

- Noi? Să eliberăm...

- Știu, știu! Dar Pruncul a murit în Varuna, în vechea cetate a Romunei. Toți o știu. De ce îl căutați acolo unde s-a născut?

La aceasta cavalerul nu avu ce răspunde.

- Dar... dar toată lumea așa zice, că acolo i-ar fi mormîntul.

- Crezi că după ce a fost înmormîntat în Romula, trupul i-a fost dezgropat și dus la Jerulabad? De fapt, se știe că el a înviat și s-a ridicat la cer în trup! Al cui mormînt căutați voi?

- Eu știu? Așa zic preoții pruncini. Însuși Popa ne-a chemat în această misiune nobilă. De ce ar face-o, dacă nu ar exista un Mormînt?

- Poate pentru a deschide drumurile de comerț spre Cin și Hiduna. Poate pentru jaf. Se zice că Jerulabadul e cel mai bogat oraș din lume, iar în Templul Marelui Zeu s-au adunat bogății peste bogății...

- Ce să zic, ceva aur nu mi-ar strica nici mie. Castelul nu a mai fost reparat de pe timpul străbunicului meu.

- Și ești gata să ucizi oameni nevinovați pentru a aduna acel aur?

- Sunt niște spurcați de heberi și moslani. Dușmani ai Pruncului Sfînt.

- Și ei se închină Marelui Zeu. Se zice că el însuși a apărat Cetatea Sfîntă și Marele Templu de atacul jefuitorilor. Chiar și alimanii s-au prăvălit cu fruntea în țărînă în fața porților...

- Noi suntem copiii Pruncului, o să avem binecuvîntarea Marelui Zeu! Așa ne-a spus Popa atunci cînd ne-a chemat la lupta sfîntă.

- Lupta nu este niciodată sfîntă, zise Găvan care asista la discuție, stînd ca de obicei în preajma căpitanului. Numai cînd îți aperi glia și casa. Pruncul a adus Pace. Pentru Pace a murit El. Pentru Dragoste. Și noi ce facem?

- Nu pot avea pace cu dușmanii lui. Nici dragoste. Nu vă înțeleg. Voi de ce sunteți aici?

- Trebuie să ajungem la Jerulabad și nu aveam alt mijloc. Ți-am spus că trebuia să lupt pentru a mă putea îmbarca.

- Voi sunteți nebuni! Tu ți-ai pus viața în pericol doar pentru a ajunge pe corabie?

- Nu m-ai crezut? Să știi că eu nu mint. Poate că nu spun tot ce știu, dar nu mint, zîmbi Boldur.

- Uite, eu cu tine nu mă cert. Ești cel mai bun războinic întîlnit de mine, cel mai viteaz. Despre tine ar trebui să se scrie balade, ca-n vechime. Ce o să faceți la Jerulabad?

- O să ne căutăm prietenii. Pe urmă ne vom vedea de drum. În locul tău m-aș întoarce imediat acasă. Dacă nu vă lovește Marele Zeu, vă vor lovi războinicii de acolo. Sunt cruzi și pricepuți. Eu nu aș vrea să am de-a face cu ei decît dacă nu am încotro...

- Se aude că alimanii și kapcînii au fost opriți în drumul lor spre Apus de ceva popor războinic din Răsărit. Dacă nu mă înșel se numesc „albi”, sau cam așa ceva. De aceea îți spui „de Alba”? Herbul nu ți l-am recunoscut...

- Suntem albini, recunoscu Boldur, deși știa că bufonul era moskal iar Li-Ping citan. Chiar și Yusup era aliman de fel.

- Curios neam sunteți. Pricepuți. Mă bucur că nu a trebuit să-ți dau felcerii mei, poate că acum trebuia să-ți tăiem piciorul. Bufonul ăsta al tău ne-a înveselit trecerea... Oștenii sunt luptători desăvîrșiți... Tu.... Tu ce grad de noblețe ai?

- Nu sunt nobil după tipicul Apusului. Sunt căpitan al gărzilor de la Palat. Nici măcar căpitan de oștire...

- Nu aș vrea să mă întîlnesc cu oastea voastră ca dușman.

- Ar fi bine să nu uiți asta! îl avertiză prietenește Boldur. Noi nu atacăm alte țări, dar dacă cineva încearcă să ne cucerească... Cu varunii am fost mereu în pace – chiar și limba ni se aseamănă. Îmi ești prieten, ascultă-mi sfatul. Nimic bun nu iese cînd ataci oameni străini pentru a le lua viața și bogățiile. Toți cei ce au făcut-o au plătit pentru asta – mai curînd sau mai tîrziu!

*
* *

În ciuda laudelor contelui de Varens, membrii echipajului de pe corabie se închinară văzînd trupa cavalerului de Alba coborînd pe cheiul portului de destinație – Jafera. Ajunseseră cu nu mai puțin de o săptămînă în urma celorlalte corăbii, după ce trebuiseră să schimbe rapid direcția de mers. Constataseră, spre groaza tuturor, că zisul bucătar al cavalerului nu numai că nu gătise nimic de-a lungul întregii călătorii, ci reușise să termine toate proviziile corabiei – hrana pe zece zile pentru cei douăzeci și doi de marinari și o sută patruzeci de oșteni – în cea de-a treia zi de la ridicarea ancorei, atunci cînd scăpase nevăzut în cală. Norocul călătorilor fu că marinarii cunoșteau bine apele și știau de un sat aflat doar la două zile de drum, pe coasta unei peninsule. Norocul bucătarului fu că avusese grijă să pună deoparte hrană pentru tovarășii lui, iar acești tovarăși țineau la el – astfel că marinarii nu reușiseră să arunce păcătosul peste bord.

Și uite așa, din port în port, de-a lungul coastelor, avînd de fiecare dată grijă să se aprovizioneze la capacitate maximă, sosiră și ei la Jafera. Cavalerul mai dăduse două rubine din punga citanului, ogoind astfel supărarea corăbierilor, și ceata porni în urma uriașei armate care, între timp, nu se îndepărtase prea mult de port. Rana căpitanului se trecuse fără urmări neplăcute. Acesta mai simțea piciorul puțin țeapăn, dar exercițiile pe care le făcea zilnic promiteau că în curînd vor trece și aceste urme.

Hotărîseră pînă una-alta să însoțească oștirea apuseană pînă la Cetatea Sfîntă. Era de presupus că aramii și alimanii vor hărțui oștirea, poate chiar îi va sta în față, înainte să ajungă la zidurile Cetății, și căpitanul nu dorea să se trezească prins între cele două oștiri. Ajunși la destinație, vor vedea ce vor avea de făcut.

- Nu pot înțelege conducătorii acestei oștiri. Nu s-au îngrijit să trimită iscoade înainte. Nu știm cum e drumul, nu știm cît de mare e oastea dușmanului, dacă sunt surse de aprovizionare pe drum, cît de bine este apărată Cetatea... Avem toate șansele să fim tăiați în bucăți!

- Ei, nu e chiar așa. Oastea noastră e puternică. Toți cavalerii sunt în armură completă!

- Cred că te-ai convins că un luptător răsăritean nu se sperie de o armură...

- Ei, tu ai luptat cu cîte un cavaler în parte. Oastea va porni ca un rîu de oțel, va sfărîma tot ce îi stă în cale.

- Uf, orgoliul o să vă piardă. Ți-am povestit cîte ceva despre experiențele mele. Știu stilul de luptă al Răsăritului, cum îl știu și pe cel al Apusului. Cu două mii de călăreți ușor îmbrăcați, înarmați cu arcuri, și alti trei mii de pedestrași cu lănci lungi, pot învinge toată oștirea asta uriașă!

- Asta nu o pot crede, se împotrivi contele francîn. Știu că nu te lauzi degeaba, dar aici cred că te lauzi. Hai să zicem că nu ai cei șapte mii de oameni și să o lăsăm baltă. Mai bine să ciocnim o cupă de vin.

Se dovedi că dorința nu i se putea împlini. Vinul francînilor începuse să se zvînte încă de pe corabie – deși Yusup încerca să bea cu măsură. Din păcate, măsura începuse să crească odată ajunși pe țărm: de la cană ajunsese la ulcică, apoi la o oală pîntecoasă, ca acum să măsoare nu mai puțin de o vadră... Butoaiele pîntecoase, aduse pentru a le astîmpăra setea vreme de cîteva luni, rămaseră goale în doar cîteva zile. Arșița mărise setea piticului... Contele aproape să se supere!

- Unde găsim vin pe aici? Moslanii ăștia nu au voie să bea.

- Să-l trimitem pe Yusup să caute. Se pare că el e în stare să miroasă vinul și prin piatră!

Într-adevăr, piticul să întoarse cu un butoiaș plin.

- Bravo! îl lăudă contele. Descurcăreți oameni ai, cavalere!

- Mîine trebuie să caut în altă parte, mărturisi morocănos Yusup. Ăștia nu aveau decît vreo trei butoaie rămase. Domnule conte, compatrioții tăi beau de zvîntă! Ar trebui să le fie rușine!

Se îndepărtă în rîsul bufonului și sub privirea uimită a contelui.

- A vorbit serios? îl întrebă el pe Boldur.

- Yusup vorbește întotdeauna serios, o să te convingi.

În zori oștirea uriașă – poate peste o sută de mii de oameni – porni mai departe. După două zile cetatea Jaferei se putea zări încă în urmă, mai ales că oastea începuse să urce niște dealuri. Datorită pedestrimii și, mai ales, a convoiului de alimente,

oastea se mișca precum un melc din oțel.

- Hm, or să ne ia vreo două-trei săptămîni să ajungem, zise Boldur. Teamă mi-e că terminăm proviziile pînă atunci...

- Aoleo! Unde e Felimon? se sperie Găvan. Dacă lasă oștirea fără bucate, îl spînzură! Or să-l acuze că e spion al dușmanului...

Porniți în căutarea lui, Cîrnul și Piticul îl aduseră pe sus.

- Tocmai înfuleca rezervele ducelui de Sicula. Cred că or să trebuiască să se întoarcă în port.

- Tu nu te poți controla, băi flămîndule?! Ăștia or să te taie. Vrei să te legăm burduf? îl certă Boldur.

- Dacă mi-e foame...? se dezvinovăți burtosul. Eu vreau să mă stăpînesc, zău că vreau! În Cetate nu-mi era atît de foame...

- Cred și eu, cu toate oalele oștirii sub nas, zise Piticul.

- Nu, nuuu... Dar cu cît mă îndepărtez de casă, cu atît îmi este mai foame. Nu știu ce se întîmplă, termină el cu un glas plîngăreț.

- Are ceva dreptate, zise Yusup. Și mie mi-e sete... Întotdeauna mi-a fost, de aceea am căutat să lucrez prin cîrciumi. Dar în Cetate mă mulțumeam cu o vadră, două, rar cîte un butoiaș. Acum pot să beau și trei butoaie și tot mi-e sete. Parcă torn în nisipul deșertului!

- Piticule, cred că e timpul să ne spui povestea ta, zise Boldur. Cum se face că bei atîta? Cum ai ajuns în Cetate? Te-ai întîlnit vreodată cu Jolifana? Trebuie să știm ce este cu tine.

- Bine, o să vă povestesc, zise Yusup. Să punem tabăra de noapte și vă spun.

Din fericire, în seara aceea contele nu-i vizită, așa cum se obișnuise în ultima vreme: fusese invitat la o petrecere a nobililor francîni. Așa că cei șase își găsiră un loc curat și drept, înălțară un cort și făcură un foc în fața lui. Deasupra focului puseră un ceaun în care Găvan găti o tocană de legume cu puțină carne – mîncare din Moskala, zicea el. Boldur dădu numai din cap uimit – dar nu-l contrazise. În ciuda faptului că nu mîncaseră mai nimic toată ziua, de pe urma lor ceaunul rămăsese aproape plin, spre bucuria burtosului.

- Mîine îl lăsăm pe Li să ne gătească, hotărî Boldur fără a privi spre bufon. Acesta nu se împotrivi, nici el nu mîncase mai mult de trei linguri din tocană.

În schimb, ceaiul pregătit de citan îi bucură pe toți.

- Ei, ia zi! îl îndemnă căpitanul pe pitic, cînd toți își găsiră loc în jurul focului.

Povestea Piticului

Să vă spun, începu Yusup. Toți mă știu aliman, am nume de aliman și cînd am sosit în Cetatea Albă vorbeam numai alimană. Dar eu sunt de fapt dintr-un neam străin și puțin cunoscut...

Pe vremuri eram mai numeroși, dar dușmănia oamenilor ne-a împuținat. Ne-am tras în munți și păduri, unii chiar în peșteri. Oamenii ne-au spus „pitici”, dar noi ne numim „throh”. Cu timpul, cei ce se refugiaseră în păduri s-au tras spre miazăzi și acolo, cine știe din ce motive, li s-a închis pielea la culoare, s-a făcut neagră. Acum oamenii le spun „pimi”, dar mai toți cred că este doar un popor de legendă.

Cei din munți au pierit, dar cei din peșteri s-au tras cît mai adînc sub pămînt. Lumea le mai zice „pricolici”, „spiriduși”, dar cred că nu sunt decît o legendă și ei, ca și elfii și troglodiții. Dar acolo, în adîncul pămîntului, singurii dușmani a throhilor sunt chiar acei troglodiți. Cînd și cînd ne întîlnim cu ei și atunci pier și throhi, și trogloni – așa le spunem noi dușmanilor. Ei sunt mai puternici, cu gheare și colți, iar noi suntem mici – dar mai iuți și mai numeroși. Nevoia ne-a făcut puternici. Nu e adevărat că suntem cu barbă și cheli, sau că suntem cît niște copii de înalți – ba chiar cît un deget! Mai toți sunt așa cum sunt și eu, nu ne prea crește barba și dăm puține semne de îmbătrînire – deși trăim mai mult decît oamenii, nu puțini depășind suta de ani.

Știm să ne strecurăm în locuri înguste, vedem bine pe întuneric, suntem buni meșteri, mai ales în metale. Armele făcute de noi sunt vestite, la fel bijuteriile. Mîncăm puțin, căci ne hrănim cu puținele viețuitoare ce trăiesc în întunericul peșterilor. În schimb bem apă multă, hrănindu-ne cu mineralele dizolvate în apă. Ieșim noaptea afară, mai ales pentru a culege plante de

mîncare. Pentru noi orice plantă este comestibilă, chiar și coaja de copac. Nevoia ne-a făcut așa.

Buuun.... Despre mine. Eu m-am născut într-o peșteră departe, în răsărit, în munții, care îi despart pe hinduni de vechiul neam al farnilor. Am crescut în peștera noastră pînă pe la opt ani, eram pregătit să mă duc ucenic la un meșter – așa cum fac toți copiii de throh, băieți și fete. Și atunci am dat din întîmplare peste o ceată de trogoli... Cel puțin așa am crezut atunci. Căci trogolii nu umblă în cete decît foarte rar, numai cînd diavolii îi mînă din urmă.

Tribul meu era viteaz, a stat să ducă lupta cu dușmanii, apărînd pe cei slabi. Toți trogolii au fost uciși – mai puțin unul. Acesta apucase să mă înșface și să fugă în întunericul galeriilor. Nu știu ce-or fi zis ai mei văzînd lipsa mea. Eu nu am putut striga, nici zbate. Primul lucru pe care l-a făcut trogolul a fost să mă înțepe cu un ac, am rămas ca paralizat.

A fugit cu mine mult timp, zile și nopți. La un moment dat s-a oprit și mi-a dat să beau apă multă și să ronțăi niște frunze – le avea ascunse într-un alcov, se vede că era pregătit; apoi m-a înțepat din nou cu acul, căci începusem să mă dezmorțesc, și a fugit din nou cu mine în cîrcă, alte zile și nopți.

La un sfîrșit a ieșit într-o peșteră mai mare, cu urme de locuire. La intrarea în peșteră erau ruinele unui templu. Acolo ne aștepta un diavol. Am știut imediat ce era, diavolii sunt singurii dușmani în fața cărora nu avem apărare. Suntem de mici învățați cu rugăciunile și vrăjile, care îi țin departe.

- Ăsta e, a zis trogolul.

Diavolul s-a uitat la mine cu ochii lui roșii, ca lava ce curge din munți. Cînd a vorbit, mi-am dat seama că e diavoliță, avea glasul mîngîietor – deși viclean.

- Da, cred că da. Hihihi, nu s-ar zice că mogîldeața asta ar putea face rău unei gîze... dar una din proorociri zice că Setosul îl va lăsa pe Stăpîn fără arme în bătălia finală... Așa o să faci? mi se adresă mie.

- Dacă o să pot, am îngăimat eu. Otrava băgată în mine de trogol nu își pierduse puterea.

- Hahaha, a rîs ea drăcește. Dacă o să poți. Ți-e foame? îl întrebă ea pe trogol.

- Daaaa... i-au curs acestuia bale de poftă printre dinții urîți, ca niște țesale.

- E-al tău!

Cu asta, diavolița s-a transformat în fum și a dispărut, numai rîsul ei a mai sunat sub bolți, înfiorîndu-mă. Am crezut că îmi sosise ceasul – dar trogolul a început să se tînguie.

- Trebuie să aștept, of, of, săracul de mine. Mi-e foame! Dar otrava e amară, ptiu! E amară. Două zile trebuie să aștept!

Se pare că foamea și văicăreala l-au făcut să nu fie prevăzător. Dacă mă lua pe sus și se înfunda din nou în adîncimea peșterii, nu eram aici să vă spun povestea. Dar m-a lăsat aruncat în spatele ruinelor și a dormit toată ziua, iar noaptea a ieșit afară să iscodească. În locul lui s-au întors niște oameni.

Erau vînători alimani. Se pare că dăduseră din întîmplare peste trogol, l-au ucis cu săgeți. Și au venit în peșteră să vadă dacă mai sunt și alții. Au dat în schimb peste mine.

- Este un prunc! zise unul dintre ei. Se pare că nu văzuseră throhi pînă atunci, mă luaseră drept copil. Deși aveam aproape opt ani, nu eram mai mare decît un copil de un an. De aceea nici nu s-au mirat că nu pot să merg – am văzut mai apoi că oamenii nu pot merge decît mai tîrziu, pe la trei ani.

Unul din ei și-a scos pelerina și m-a învelit în ea. Au ieșit din peșteră.

- Bine cel puțin că nu plînge, zise cel ce mă ținea în brațe. I-o fi foame, sărăcuțul.

- O fi mîncînd și altceva decît lapte? întrebă un altul, iar al treilea zise:

- Nu știu de ce vă bateți capul. Luați-l în suliță, și gata!

Dar cel ce mă ținea în brațe a zis:

- De unde putem ști noi că nu este prunc de dreptcredincioși? Mîna Marelui Zeu este deasupra lui! Beiul se va bucura să-l aibă. Dacă va avea zile, pruncul

va crește să devină oștean al dreptei credințe, sau poate eunuc. Să-l ducem.

Așa am ajuns în casa beiului. La început era să mor de foame, îmi lipsea apa plină de minerale din fundul peșterilor. Aveam însă plante cît pofteam – pînă s-au speriat văzîndu-mă păscînd ca animalele. Laptele era bun, dar mai mult îmi plăcea vinul pe care îl găsisem într-un beci. Alimanii nu beau, așa că nu-și băteau capul cu acele butoaie găsite la cei cuceriți de ei. La mine vinul nu are același efect ca la voi, oamenii. Este mai bun decît apa, care aici parcă nu are nici un gust. Vinul mă satură mai bine... Nici nu mi se suie la cap.

Și mai tare s-au speriat văzîndu-mă alergînd ca o maimuță – doar în două picioare! Și-au dat seama că ceva nu e chiar curat. M-au dus la preoți să-mi descînte. Cînd m-au au auzit și vorbind – deși nu învățasem decît cîteva cuvinte – au zic că-i destul. M-au vîndut. Și așa, din mînă în mînă, am ajuns la un aliman care servise în oaste toată viața.

Acest aliman ajunsese spre cincizeci de ani. Avusese noroc, scăpase cu viața din multe campanii și jafuri la care participase. În urmă, ajunsese fără o mînă și l-au scos din oaste. Familie nu avea – așa că își cumpărase o roabă mai bătrîioară – și pe mine. Și se hotărî să își investească banii pe care îi adunase în lunga lui viață de oștean. Nu era destul pentru o fermă, cum și-ar fi dorit, dar destul pentru o cîrciumă. Numai că alimanii nu prea beau... Așa că s-a hotărît să deschidă o cafenea.

Ce te faci însă, că împărăția alimanilor este plină de cafenele? Iar acei cafegii țin cafenele din tată-n fiu, știu meseria și au clienții lor statornici... Roaba Miriam a venit cu ideea cea bună:

- De ce nu am merge noi în ținutul albinilor? întrebă ea. Ea chiar era albenă, furată pe cînd era copilă dintr-un sat de pe lîngă Marele Rîu. Aproape că-și uitase limba. Oamenii acolo sunt blînzi și deschiși străinilor, dacă vin în pace. Nici prea multe cafenele nu sunt...

- Dar or fi porniți pe alimani, se codi Daud. Am fost și eu la jaf pe-acolo – deși nu-i ușor lucru. De prind de veste, sunt crunți în bătălie. Puțini scăpam – doar cei cu mult noroc. Eu am fost norocos la viața mea...

- Cît timp mergem în pace, or să ne primească în pace. Dar mai bine ne ducem în locuri la adăpost de jafuri, poate chiar în Cetatea de scaun. În părțile de margine ale Albiei nu jefuiesc doar alimanii, ci și kapcînii.

Am plecat spre Albia. Pe mine mă credeau prunc încă. Miriam îmi dădea să mănînc mai ales lapte. Se cam mirau că nu plîng ca orice copil – ba chiar că-mi crescuseră toți dinții – dar mă feream să le arăt că ajunsesem la vîrsta de zece ani... Cu noi nu aveam decît un car plin cu saci cu boabe de cafea și o rîșniță. Și o cutie cu cești, farfurioare și ibrice de aramă.

Am ajuns cu bine în Cetatea Albă. Miriam își amintise destul din propria limbă pentru a se descurca în jur. Cu timpul, și Daud a învățat limba – deși a vorbit-o întotdeauna stricat. A eliberat-o pe Miriam și a luat-o de nevastă, iar pe mine m-a înfiat. Cafeneaua lui – care a ajuns să se numească, bineînțeles, „La Daud" – era cea mai vestită din Cetate. El a devenit capul micii comunități de alimani din Cetate – dar la urmă s-a mutat la Tomita, unde sunt mai mulți moslani. A ajutat la construirea Marelui Templu moslan și a murit cinstit de toți din cetate, moslani, heberi și pruncini de-olaltă. Miriam trăiește, ultima dată am auzit că „La Miriam" este cea mai vestită cafenea din Tomita, poate din toată Albia.

Eu nu am mai plecat cu ei. În cei cîțiva ani care trecuseră mai crescusem puțin – arătam ca un copil de cinci ani; deși împlinisem cincisprezece. De acum Daud și Miriam învățaseră că nu voi crește niciodată, că eram un pitic. Oricît de mult mă iubeau, le era și puțin frică de mine. De multe ori ne sperie lucrurile pe care nu le înțelegem. Nici nu vroiau să mă transforme într-o mascotă a cafenelei – oamenii începuseră s-o numească „La Piticu". Și înainte de a pleca, Daud mi-a dat o armă să mă apăr: ghioaga. Și m-a învățat să mă bat. Văzuse că ceilalți copii mă băteau doar pentru că eram străin, pentru că părinții mei erau moslani. Cei din breasla Cîrnilor au vrut să mă folosească – au vrut să mă cumpere de la Daud. Poate

unul din motivele pentru care ai mei au plecat la Tomita a fost refuzul lui Daud să mă dea lor – îl amenințau cu represalii.

Dar eu le-am spus Cîrnilor că dacă nu suntem la bună pace, nu o să le placă să mă aibă ca dușman. Și m-au crezut – au văzut cum am bătut pînă aproape de moarte niște golani care vruseseră să mă fure. Deși eram doar un copil scund – așa credeau ei – iar ei niște dezertori mari cît casa.

Viața la cafenea nu mă mulțumea. Nici cafeaua, nici apa nu mă hrăneau – îmi trebuia vin! Am început să mă strecor prin beciurile crîșmelor, bîndu-le vinul pe ascuns. Într-o zi m-a prins crîșmarul. A trimis doi argați să pună mîna pe mine – eu i-am chelfănit pe-amîndoi. Crîșmarul acela era un om isteț. Și-a dat seama că puteam fi de folos. În loc să cheme gărzile, mi-a propus să lucrez pentru el. Nu aveam nimic altceva de făcut, decît să stau în cîrciumă toată ziua – iar oamenii care veneau la crîșmă să-l vadă pe Pitic. Dar mai ales să-l vadă dînd afară bețivanii care se luau la harță, sau dînd de pereți pe cei care vroiau să fugă fără să plătească.

Am mai crescut. Cînd împlinisem douăzeci de ani, eram la înălțimea la care sunt acum. Dar crescusem și în trup și putere. Acum nu miră pe nimeni că pot bate o sală întreagă de bețivani – nici nu se mai întîmplă, mă știu toți ca pe un cal breaz. Ultima dată m-am bătut cu Boldur – făcu un semn spre Căpitan.

- Cum a fost cu Jolifana? nu uită Găvan.

- Cu ea? Am întîlnit-o nu cu mult înainte ca Daud să se mute din Cetate. Ea a fost cea care m-a oprit să merg cu hoții Cîrnului. După mintea mea de copil, poate m-aș fi dus, mi se părea interesantă viața lor. Într-o seară s-au oprit la cafeneaua noastră o femeie cu fata ei – să tot fie vreo nouă-zece ani de atunci. Fata cred că era cam de vîrsta mea, poate vreo 14 ani, deși era cu cel puțin un cap mai înaltă decît mine. S-au tras într-un colț, să stea în afara atenției. Cafeneaua încă nu se umpluse cu obișnuiții ei, așa că nici eu nu prea aveam mult de lucru. Le-am dus ce comandaseră la masă: o cafea pentru femeie, două pahare cu apă rece, șerbet, o halviță pentru fată și o farfurie cu prăjituri pentru amîndouă.

- Sper să vă placă, le-am zis eu. Nu sunt prea mulți care comandă prăjituri.

- Cum îți place munca aici? m-a întrebat însă femeia. Nu părea uimită să mă vadă atît de micuț.

- E destul de bine, n-am vrut eu să recunosc că doream o schimbare.

- Nu cred că o să pleci cu Daud, zise ea din nou, înainte de a avea timp să mă îndepărtez de masă, și m-am oprit uimit. Părinții mei adoptivi nu vorbiseră cu nimeni încă despre plecarea lor. Nici nu se hotărîseră să plece, de altfel.

- De ce? am întrebat eu.

- Cred că-ți place prea mult vinul ca să pleci să lucrezi mai departe într-o cafenea, răspunse ea, făcînd-mi semn cu ochiul.

- Dacă vrei să spui că sunt bețivan, bați la uși străine, i-am răspuns încruntat.

- I-auzi, Jolifana, la micuțul nostru. Știe precis ce face și ce nu face...

- Nu chiar, îmi zîmbi fata. Chiar acum se întreabă dacă să-i ajute sau nu pe Cîrni. Eu nu aș face-o, îmi șopti, și îmi făcu și ea semn din ochi – tainic însă, nu șmecherește.

„Asta de unde o mai știe?” m-am întrebat în sine. „O fi vorbit ceva vreun Cîrn...”

- Ce știi tu? am întrebat-o însă, bățos.

- Eu știu, îmi făcu din nou acel semn tainic. Mi-ar părea tare rău să o faci. Tare, tare rău! Și am simțit așa, o dorință să nu o supăr pe fată, să nu o fac să-i pară rău din cauza faptelor mele.

- Dar că beau nu-ți pare rău? am întrebat-o, totuși, în zeflemea.

- Nu, Yusup, de asta nu-mi pare rău. Eu cunosc setea ta pentru vin. O să vină vremea cînd o altă sete o va înlocui, și dacă te vei alătura Cîrnilor acuma, ea nu va veni. Vei muri de prea multă sete, ca un pește fără apă destulă.

- Dar setea mea nu este așa de mare, am contrazis-o

eu.

- O să fie mai mare, mult mai mare. Și dacă nu o vei înlocui atunci, te va ucide.

- Cu ce o voi înlocui?

- Cu setea de oameni, îmi zise femeia. Cu dorința de a fi om.

- Dar eu sunt om! am protestat eu.

- Nu, tu ești pitic, m-a contrazis femeia. Un pitic frumos, puternic și, sper, deștept. Dar vei fi din ce în ce mai puțin uman – și nu îndeajuns pitic! Numai devenind un pitic perfect uman te va salva – iar asta nu se poate întîmpla mergînd acum cu breasla Cîrnilor.

- Știi? îmi zise din nou fata., în căutare nu e nevoie decît de doi hoți. Unul va trăi, găsind ceva. Al doilea va muri, găsind ceva. Un al treilea hoț nici nu va găsi nimic, nici nu va trăi, nici nu va muri – ci va exista între lumi ca o așchimodie.

- Nu crezi că-i spui prea multe, fetițo? s-a întors femeia spre Jolifana.

- Va uita, și își va aminti la urmă, cînd e necesar să-și amintească.

- De unde voi ști că trebuie să-mi amintesc? am întrebat-o eu.

- Vor fi trei persoane care-ți vor marca drumul. Unul va fi eroul ne-erou, al doilea va fi cinstitul necinstit, a treia va fi iubita neiubită. Și trei evenimente: cînd vei ajuta un dușman, cînd îți vei găsi setea și cînd vei ucide un prieten. Cîndva, între aceste evenimente, îți vei aminti.

M-am cutremurat de proorocirea ei – și am uitat-o. Pînă pe corabie. De aceea v-o povestesc acum, căci îmi simt inima grea și dacă nu împărtășesc cu voi cuvintele Jolifanei, simt cum mă spulber...

*
*   *

- Ce o fi vrut să spună? întrebă Găvan. Ai început să înțelegi ceva din proorocirea ei?

- Eroul ne-erou l-am cunoscut, zise deodată Felimon. L-ai cunoscut și tu.

- Așa e, și eu m-am gîndit la el. Dar mai mult, simt că trebuie să-l găsesc în adevărata lui ființă. Cineva mi-a dat un nume - și am simțit ca și cum aș fi fost orbit deodată de o lumină prea puternică. Parcă mă lovise cineva în moalele capului!

Ceilalți îl priviră întrebător.

- „Însetatul”, mi-a zis contele cel străin. Și deodată mi-am amintit ceva. Nu „însetatul”, ci „Setilă”! Așa fusesem eu numit cîndva. Înainte de această întîmplare, sau după această întîmplare... Nu știu cînd. Nu știu unde... Eu fusesem Setilă, o așchimodie nici om, nici pitic. Care bea apă din scocul a șapte mori și striga: „Mor de sete!” Mi-am dat seama că în zilele acestea am început să mă schimb. Nu mai sunt Yusup Piticu, cel ce bea mai mult decît oamenii – dar nu mai mult decît orice pitic. Nu sunt om și încetez să mai fiu pitic, și mi-e teamă de ce se va întîmpla cu mine! Încerc să țin cu dinții de umanitatea mea, dar o simt cum mi se strecoară printre degete, ca apa din căușul palmei.

Era atît de deznădăjduită chemarea Piticului, încît ceilalți își simțiră inima grea. Găvan se strînse lîngă el, iar Boldur își puse brațul în jurul umerilor largi ai omulețului. Felimon vorbi – dar nu spunîndu-i vorbe de îmbărbătare, ci exprimîndu-și propriile-i temeri:

- Numai auzindu-te pe tine mi-am putut face ordine în gînduri. Am fost întotdeauna un ticălos de neîndemînatec dar, altfel, nici mai bun, nici mai rău decît alți oameni. Iar acum simt că mă schimb, și nu știam de ce. Mi-e foame. Mi-e foame! strigă el deznădăjduit. Este ca și cum burta mi s-a transformat într-un hău fără fund. Și mi-am amintit și eu de o lumină orbitoare pe care am văzut-o atunci cînd Li mi-a spus pe nume.

- Flămîndul, șopti citanul.

- Nu, nu „flămîndul”. „Flămînzilă”! Cel ce mănîncă pămîntul întors de șapte pluguri și tot strigă: „Mor de foame!”. O așchimodie...

- Ca și mine, își duse Setilă mîna la gură.

- Da, ca și tine. Și mi-e teamă că mă voi topi de foame sau mă voi face cît un munte – că voi ajunge să mănînc pămînt, și pietre și copaci – ba poate și animale și oameni, ca un balaur din povești! Mai bine mă omor cu propria-mi mînă, încheie el,

în timp ce lacrimi amare începură să-i curgă pe obrajii dolofani.

- Lasă, nu vei ajunge acolo, se smîrcîi bufonul. Nu știu ce am putea face, dar vă vom ajuta pe cît putem.

- Ai mai deslușit ceva din proorocirea ta? întrebă Cîrnul, care părea să-și țină firea, deși tuși să-și dreagă vocea înainte de a vorbi.

- Cred că prima întîmplare a avut loc atunci cînd am ajutat la eliberarea căpitanului, zise Setilă. Atunci, mergînd să-l scap, îl consideram dușman.

- Atunci de ce a-i făcut-o? întrebară aproape într-un glas Boldur și Cîrnul.

- Pentru Găvan, recunoscu Setilă. Și pentru Felimon.

- Și altceva?

- Nu știu. Pe Erou îl știu, dar trebuie să-i găsesc adevăratul nume. Nu știu cine este „cinstitul”, toți îmi păreți cinstiți.

- Chiar și eu? îl întrebă Cîrnul ironic.

- Proorocirea asta merge la ambele capete. Poate e vorba despre un om cinstit care va cădea în greșeală, sau un necinstit care se va îndrepta. Dar cum e cu hoții?

- Nici asta nu știu. Singurul hoț pe care-l știu este Cîrnul.

- Deci, voi muri sau nu? întrebă acesta – dar o cută îi tăie fruntea între sprîncene.

- Nu știu, de unde vrei să știu?! Poate că tu ești cel de-al treilea hoț, ceea ce va chiar mai rău.

- Vom trăi și vom vedea, își făcu singur curaj sergentul.

- Ce-i mai rău este că-mi voi ucide un prieten. Pentru mine, prietenul e sfînt! Mi-aș da și viața pentru el, cum o să-i iau viața?!

- Vom trăi și vom vedea, zise din nou hoțul. Și dacă vouă nu vă e somn, mie îmi e. Mîine avem să plecăm în zori și vom merge toată ziua în praful ridicat de oștire. Mă întreb ce ne va întîmpina la capătul drumului...

Dar fiecare din călătorii noștri se gîndiră la altceva ascultîndu-i cuvintele – în timp ce își căutau un loc de culcuș. La ce s-or fi gîndit ei oare? La ce se gîndea bufonul fecioară? La ce, hoțul care avea să trăiască – sau să moară, poate? La ce, iscoada aflată departe de casă și de ținta căutării lui? La ce, setosul aflat între două lumi, încercînd să se agațe cu dinții și cu ghiarele de singura lume pe care o știa, cea a oamenilor?

La ce se gîndea Boldur, căpitanul prinț care simțea nevoia să-și ocrotească mica ceată? În sfîrșit, la ce se gîndea grăsanul, scos din lumea lui din prea multa bunătate din inima sa?

Poate la ceva frumos – strîngea în brațe o păpușică. Părea un copil adormit, zîmbind unui vis frumos...

39

(în care un elixir poate face minuni)

Dis de dimineață – după ce Zildir își potoli foamea timp de vreo două ore – cei trei intrară în încăperea ce devenise, pentru a doua oară în ultimele zile, laborator. Era o sală mare, proaspăt văruită – astfel că urmele exploziei dispăruseră. Podeaua era din dale de piatră cenușie, iar în mijlocul sălii era o masă mare, cu suprafața din aceleași plăci de piatră. Pe ea se găsea un alambic mare, nou nouț, strălucitor.

- Am dat pe el o groază de bani, hehe, zise heberul. Dar face! Toți ceilalți alchemiști m-au privit cu invidie.

- Da, ăsta este un motiv sănătos să cumperi un alambic scump, comentă ironic Eroul, dar ironia se pierdu în fața entuziasmului celorlalți.

- Cred că și unchiul te-ar fi invidiat, afirmă Zildir.

- Chiar, vroiam să te întreb, se adresă Eroul vraciului, ce-i trebuia unchiului tău un elixir?

- Cum să nu-i trebuiască?! se miră Zildir. Orice vraci este un alchemist în inimă. Și rostul alchemiștilor este să descopere elixire.

- Păi, stăpînul spunea că unul care posedă magie poate îndeplini prin vrăji funcțiile elixirelor.

- A, da... sigur. E drept, un vraci nu va produce nicicînd aur. E interzis.

- De ce?

- Chiar din motivele spuse de tine. Să nu scadă valoarea lui, să nu se îmbogățească cineva prea mult... Mai e și altceva. Vrăjile iau din energia naturii, a stelelor. Cea care schimbă natura materialelor, cu atît mai mult. Nu numai transformarea în aur, ci și în marmoră, în lemn prețios, de exemplu... Natura are de suferit. Iar materialele nou create nu rezistă timpului, tind să redevină ce au fost inițial, sau se distrug... Nu e bine să apelezi la vrăji decît în cazuri limită, iar vrăjitoarele nu fac vrăji aproape niciodată. Ele preferă să folosească energia naturală a plantelor și materialelor, fără a distruge natura. Într-un fel, piatra filozofală încearcă să compeseze acest efect negativ al vrăjilor. La fel elixirile.

- E drept, și efectul elixirelor trece cu vremea, hehe, zise bătrînul.

- Uneori și cel al vrăjilor, zise Zildir. Uneori cred că nu pot face vrăji pentru că am prea mare respect față de natură și prea puțină încredere în puterea vrăjilor.

- Hehe, ar fi bine să-ți schimbi opiniile – măcar cîteva clipe, dacă vrei să fii liber! Cei doi se priviră îngrijorați.

- Unde sunt substanțele? întrebă vraciul, gata să se apuce de experiențe.

- Nu le țin aici... după ultima explozie. Nu ar fi fost așa de rău dacă nu s-ar fi întîmplat să fie niște pungulițe cu... mă rog, care nu aveau ce căuta acolo! Așa, o să vă dau cîte puțin din fiecare ingredient și voi le puneți în alambic.

- Bine și așa, zise Eroul. Unde le ții?

- În grădină, hehe... Vi le dau prin fereastră. La vîrsta mea nu e chiar ușor să sar pervazul.

- De asta m-am temut, gemu Eroul. Noi cum facem, vraciule? Amîndoi nu încăpem prin fereastră în același timp. Cine sare primul?

- Poate e mai bine să tragem la sorți, mormăi acesta. Știa că norocul nu-i surîsese prea des...

- Porniți focul sub alambic, porunci Johanam.de sub pervazul ferestrei. Nu i se vedea decît scăfîrlia și ochii apoși. Buuun. Hehe, acum începeți să puneți pe rînd ce vă dau.

Începu să le treacă bucățele de hîrtie în care se aflau tot felul de prafuri colorate, cîntărite cu grijă pe balanța cu talere, echilibrată fin, pe care o avea la îndemînă. Cu fiecare praf turnat în alambic, acesta începea să duduie tot mai puternic. Prafurile, sub influența căldurii, își schimbau colorile, lăsînd uneori să scape cîte un firișor de fum care se aduna în zona superioară a vasului de sticlă transparentă, partea principală a alambicului.

De fiecare dată, Johanam pronunța numele ingredientului într-o limbă de neînțeles, ca într-un fel de formulă magică. Zildir o repeta, încercînd să o memoreze – deși nu cunoștea cantitățile folosite. Și cu fiecare nou ingredient, celor doi li se ridica tensiunea, așteptîndu-se să vadă alambicul explodînd.

La un moment dat, alchemistul le întinse un șip din sticlă, cu un lichid verzui în el.

- Doar trei picături, strigă la ei, ținînd doar mîna deasupra ghizdului ferestrei. Ultima explozie s-a întîmplat pentru că netoții aceia au scăpat prea multe picături. Sau prea puține, nu am putut sta încă de vorbă cu ei... Hei! Ce faceți acolo? strigă văzînd că cei doi se codesc, invitîndu-se unul pe celălalt să ia sticluța. Hai, curaj, hehe, mai sunt doar alte două substanțe de pus!

- Tragem la sorți, hotărî Eroul. Cine pierde pune lichidul și ultima substanță.

- Ce faceți acolo? își pierdu heberul răbdarea arătîndu-și un ochi. Cei doi se căutau prin buzunare. În sfîrșit, Eroul scoase o monedă din buzunarul blugilor.

- Cap sau pajură? întrebă.

- Pajură?

- Stemă. Așa se zice. Deci, ce alegi?

Vraciul luă moneda în mînă. Într-adevăr, pe o față era un cap de femeie, pe celălalt un herb.

- Herbul, se hotărî el.

Eroul aruncă moneda în aer, făcînd-o să se rotească. Căzu pe podea și se rostogoli sub masa pe care alambicul sfîrîia, nervos. Ce doi se aplecară curioși.

- Capul, constată bucuros Eroul.

- Am cîștigat, se bucură Zildir.

- Nu, ai pierdut.

- Păi, eu am spus că herbul pierde, zise vraciul liniștit. Nu mi-ai spus să aleg?

- Ptiu! scuipă Eroul scîrbit. Așa e, nu specificase cine cîștigă.

- Ei, v-ați hotărît?

Eroul luă șipul în mîna tremurîndă, în timp ce vraciul pășea, cu picioarele lui lungi ca de cocostîrc, peste fereastră, aterizînd lîngă alchemist. Din păcate, călcă exact pe balanță... Heberul urmărea cu atenție ca Eroul să picure exact trei picături, să nu-i dea peste cap formula. Văzînd că alambicul nu explodează, ci din amestec se ridică un abur verzui, spuse:

- Bun! Hehe, ia să cîntărim substanța asta. Asta este propria mea contribuție! Nimeni nu a încercat-o... De fapt, nimeni nu a ajuns așa de departe, hehe... Cu grijă, că e foarte periculoasă!

În timp ce heberul cîntărea cu grijă pulberea albă, vraciul îl urmărea îngrozit. Ar fi dat orice să se fi aflat în încăpere în locul Eroului! Așa că, fără a mai aștepta să vadă ce se mai întîmplă, trecu grăbit pervazul în încăperea laboratorului.

- Vezi, ai grijă, strigă în urma lui bătrînul. Ia aici hîrtiuța. Să fii pregătit să sari afară, în caz că se întîmplă ceva.

Eroul nu mai așteptă nici el să vadă ce face vraciul, ci se rostogoli peste pervaz în capul lui Johanam. În acest timp, mîna tremurîndă a lui Zildir făcu ce făcu și scăpă hîrtiuța cu prafuri pe jos. Îngrozit, acesta așteptă să se întîmple ceva groaznic – dar totul părea liniștit. Așa că se chinui să adune cît mai mult din praful de pe jos și o porni șovăitor spre alambic. Dintr-o mișcare aruncă în bol pulberea cu hîrtie cu tot și se repezi la fereastră. Pe cînd bătrînul scăpa de sub greutatea Eroului, se trezi cu trupul ciolănos al vraciului în cap.

Așteptară toți trei cu răsuflarea tăiată, cu capul tras între umeri. Eroul își acoperise și urechile cu palmele... Dar dinăuntrul camerei se auzea doar bolborositul liniștit al alambicului. Se ridicară în genunchi și priviră în încăpere.

- Hehe, e bine! zise heberul privind aburul care căpătase o culoare albăstruie. Încă unul și vraja. Trebuie o vrajă, se întoarse către vraci. Una, cît de mică!

Eroul se grăbi să sară înăuntru. „Poate e mai bine aici decît afară!” gîndi el, cunoscînd efectele catastrofale ale vrăjilor făcute de Zildir.

- Ești sigur? încercă acesta să se disculpe. Nu că nu știu să fac vrăji, dar iese de fiecare dată altceva! S-ar putea să-ți pară

rău...

- Hm, hm, mormăi alchemistul, măsurînd ultimele prafuri – negre! Hm... cam mult, mi se pare... Aici calc pe un teren complet nesigur... Dar formula e formulă! Baratiminus Salvamus! strigă întinzînd hîrtiuța Eroului. Nu-i nimic, accept riscul. N-o fi dracul chiar atît de negru...

„Ce i-o fi venit să pomenească de diavol?!” blestemă Eroul în gînd. Era destul și fără asta. Își făcu cruce – în timp ce afară auzi bolboroseala vraciului. Un troznet asurzitor – și Eroul înțepeni cu capul între umeri, așteptîndu-se să se trezească în cap cu tavanul. Sau cu alambicul.

- Ce s-a întîmplat? auzi glasul hîrîit al heberului. Acestuia îi apăru scăfîrlia.

- Nu... nu... nu văd nimic...

- Te-am orbit?! se sperie Zildir, arătîndu-și și el ochii iscoditori.

- Nu... se pare că nu s-a întîmplat nimic.

Cînd vărsă praful din hîrtiuță, văzu că se întîmplase totuși ceva: în locul pulberei negre era acum una argintie. Căderea ei peste restul ingredientelor din bol făcu să se audă un șuierat furios. Eroul nu mai așteptă să vadă ce se mai întîmplă, se repezi la fereastră și se aruncă peste pervaz cu capul înainte. Ceilalți doi se traseră grăbiți în lături.

Așteptară toți cu urechile ciulite. Șuieratul furios păru să se liniștească.

- Cine se uită? întrebă Eroul.

- Stăpînul, cine altul?! se miră Zildir. El știe ce se întîmplă.

- Eu nu știu, se repezi heberul. Al cui este rîndul? Al lui Zildir, cred.

- Dar nu mai ai ingrediente! Rolul nostru s-a terminat.

- Eu sunt stăpînul! își aminti Johanam. Sunteți datori să-mi ascultați poruncile!

- Haida-na! își arătă Zildir tot respectul pe care-l simțea în acel moment față de stăpîn. Neavînd încotro, bătrînul privi în încăpere. Între timp șuieratul se potolise.

- Ce se-ntîmplă? Ce se-ntîmplă? întrebară ceilalți curioși.

- Hehe... S-a întîmplat ceva, dar nu știu ce. Alambicul e gol!

Se ridicară și ceilalți doi, neîncrezători. Așa era, substanța din alambic dispăruse. Focul de sub el continua să ardă liniștit.

- Să mergem să vedem, se hotîrî stăpînul. Ajutat de robi, ajunse gîfîind în încăpere. Ceilalți doi se ajutară unul pe celălalt.

Se apropiară temători de masă. Sub ciocul alambicului, bolul pus acolo de către alchemist era pe jumătate plin cu un lichid auriu.

- Elixirul! strigară cu toții într-un glas, extaziați.

- A ieșit, a ieșit! începu să țopăie Johanam în jurul mesei. Cei doi se luară în brațe și începură și ei să țopăie prin încăpere. Într-un tîrziu, se opriră din nou în fața bolului.

- Ce fel de Elixir o fi? întrebă Eroul.

- Al magiei, v-am spus. Hehe, bine că mi-am notat formula. Se va numi „formula lui Johanam”! Vor muri de ciudă toți vecinii mei cînd vor afla.

- Hm, hm, mormăi Zildir amintindu-și de micile lui contribuții la formulă. Ultimele două îngrediente fuseră adăugate în cantități cu totul întîmplătoare. Și se întrebă ce contribuție avusese petecul de hîrtie adăugat. O fi avut ceva scris pe el? Cu ce fel de cerneală?... Între timp Eroul se întreba în ce fel de substanță se transformase pulberea neagră. Nu avea rost să-l întrebe pe vraci, sigur acesta nu avea habar...

- Păi, să vedem ce face, zise Eroul, practic.

Johanam ridică bolul la buze și dădu să soarbă din el – dar se opri, îngrozit. Dacă avea un cu totul alt efect? Auzise de elixire care pot transforma oamenii în măgari, maimuțe, sau chiar mai rîu, în cîini! Ptiu!

- Să guste Zildir, hotărî el.

- Să fim serioși – se arătă acesta curajos. Eu nu am nevoie de elixire, eu sunt vraci!

- Vraci pîrlit, asta ești! îi zise alchemistul. Ai făcut și tu o vrajă și nu s-a întîmplat nimica. Ce ai vrăjit?

- Să dispară efectul elixirului ce ni l-ai dat, recunoscu vraciul cu jumătate de gură.

- Și? Puteți pleca, hehe?

Ceilalți dădură negativ din cap – nici unul nu simțea dorința să plece.

- Hehe, deci poți gusta din elixir. Dacă a ieșit cum am vrut, vei putea face vrăji de-acum încolo. Ei, ce zici?

- Mmm.. Hm...

Tentația era mare.

- Hai, Zildir, îl îndemnă Eroul. Poate o să devii un vraci adevărat! Și se gîndi în sine că l-ar bucura într-adevăr o astfel de perspectivă. Vraciul simți sinceritatea din glasul burtosului.

- Bine... bine. Dacă mi se întîmplă ceva...

Nu știu ce să zică. Nu avea nimic de lăsat în urmă. Duse bolul la buze și sorbi din el o înghițitură. Așteptă să se întîmple ceva.

- Ei?

Zildir dădu din umeri:

- Parcă... nimic.

- Ce gust are? întrebă Eroul.

- De apă. Cam sălcie și fără gust...

- De apă? Nu pare a fi apă, privi cu îndoială lichidul auriu.

- Dacă nu crezi, n-ai decît să încerci. Eroul se dădu înapoi.

- Hehe, se amestecă heberul. Fă o vrajă.

- Ești sigur? Poate că Elixirul nu a avut efectul scontat...

- Să vedem, nu se lăsă Johanam.

Zildir mormăi cîteva cuvinte, după care pocni din degete. Nu se întîmplă nimic.

- Eh?

Încercă din nou. Nimic.

- Se pare că nu mai pot vrăji deloc, zise vraciul neștiind dacă să se bucure sau să se întristeze. Mi-am pierdut magia. Cred că asta mi se părea schimbat – mă simt într-un fel golit...

- Curios, curios, hm, hm, mormăi stînjenit alchemistul. Nu știu unde am greșit formula... Substanțele erau cele corecte... cantitățile... Trei picături...

„Cel puțin acelea au fost corecte.”, își zise Eroul. Vraciul gîndi ceva similar, dar nu comentă.

- Ei, ia să vedem ce efect are asupra Eroului, se hotărî bătrînul.

- Asupra mea? se cutremură Eroul. Dar eu nu am de gînd să gust din drăcia aia!

- Ba, îți poruncesc! Trebuie să aflăm ce efect are, dacă are vreunul. Ție nu are ce magie să-ți mai ia. Și nu pare să-l fi otrăvit pe Zildir.

„Cam așa e”, încercă să-și dea curaj Eroul. „Doamne ajută!” mai zise în gînd, făcîndu-și cruce.

- Ți-am zis că asta aduce nenoroc, se stropși la el heberul.

„Chiar, ce efect o fi avut că am făcut o cruce?” se întrebă Eroul sorbind din bol. Înghiți și așteptă să se întîmple ceva.

- Eh?

- Știu eu? Își simțea capul plin de lumină – parcă puțin amețit de o băutură tare.

- Nimic? întrebă și Zildir, curios.

- Parcă... hm... nimic, zise Eroul simțind cum i se limpezește capul. Totul e... neschimbat, se pipăi la urechi, la spate. E bine! zise bucuros văzînd că nu-i crescuse urechi lungi, nici vreo coadă...

- Lasă asta, hehe, zise alchemistul. Poți face vrăji?

- Vrăji? De unde să știu eu dacă pot face vrăji? Nu cunosc nici o vrajă.

Mda... Ăsta era un inconvenient.

- Tu ce zici, e posibil să facă vrăji fără să le cunoască? îl întrebă pe vraci.

- Ar fi posibil. Dar eu nu aș încerca. Nu știu ce iese...

- La tine nu știi ce iese oricum, dădu Eroul din mînă, rănindu-l pe vraci fără să vrea.

- Ia să vedem, se repezi Johanam spre niște rafturi. Parcă aveam pe aici o carte de vrăji... Îhîm... Nu asta... Hehe! Se ridică victorios cu o cărticică jerpelită în mînă. Asta e. Uită-te peste ele, vraciule, ți-e vreuna cunoscută?

Zildir deschise cărticica și parcuse cu privirea primele pagini.

- Hă! Zise vraciul plin de dispreț. Astea-s vrăji pentru copii!

- Tu le-ai învățat?

- Pe de rost. Unele le-am și uitat...

- Ție îți ieșeau vrăjile?

- Ăăăă... nu toate. Unele... cîteva...

- Atunci le putem încerca. Ia uită-te la ele, Eroule.

Eroul luă cărticică din mîna lui Zildir și o deschise la întîmplare.

- Ia să vedem... Așa... Cum să tranformi lichidul în gheață. Hm... Interesantă chestie – nu mai e nevoie de frigider, comentă el.

- Cum?

- Ah, nimic. Deci... așa... da, da.... nici nu pare greu, se adresă lui Zildir, făcînd un gest cu mîna, pocnind din degete.

- Eh?

Eroul dădu din umeri, după care luă bolul în mînă.

- Hă! A mers! se bucură el ca un copil căruia îi ieșise un gest de prestidigitație.

Ceilalți se repeziră la el. Lichidul din bol se tranformase în gheață!

- Hehe. A mers. Elixirul Magic! Formula lui Johanam! Heberul începu din nou să țopăie în jurul mesei cu bolul în mînă. În veselia lui, făcu un gest neașteptat și bucata de gheață căzu pe podea, împrăștiindu-se în fărîme de jur împrejur.

- Elixirul! urlă alchemistul deznădăjduit, aruncîndu-se pe podea. Grăbit, cu degete tremurînde, începu să adune cristalele de gheață de pe podea.

- Voi ce vă uitați, hehe?! Ajutați-mă!

Cei doi i se alăturară. În cîteva minute pe fundul bolului se adunaseră cîteva picături de apă, în timp ce pe podea se lățise o pată umedă...

- Elixirul! Oi, cap dobitoc de heber, se căină Johanam.

- Pare apă, zise Zildir.

Eroul puse degetul și gustă, înainte ca alchemistul să se poată împotrivi.

- E apă...

- Tu de ce îți bagi degetul? Tu ai băut din Elixir, se plînse bătrînul. Linse cu grijă tot bolul... Hm, e chiar apă, constată el. Așa gust a avut și Elixirul?

- Nu... parcă nu. Oricum, vraja zicea că va transforma lichidul în gheață. Gheața este apă înghețată.

- Știu ce este gheața, mulțumesc frumos, se zborși la el alchemistul. De ce ai transformat Elixirul în gheață?

- Păi, era singurul lichid...

- Aici are dreptate, îi luă vraciul apărarea prietenului.

- Tu să taci! Oi, Mare Zeu, ce minte mi-ai dat să-i cumpăr pe ăștia doi?!

Se luase din nou cu mîinile de cap.

- Încearcă o vrajă, îl îndemnă compătimitor Eroul. Poate merge...

- Merge să vă trag în țeapă, dacă-mi mai stați prin preajmă! Să nu vă mai văd!

Cei doi nu-l contraziseră, ci își găsiră adăpost în cămăruța pe care o împărțeau la etajul superior al clădirii.

- Deci, ai devenit vraci, constată Zildir nu tocmai bucuros.

- Dacă tu crezi că-i bine, n-ai decît să-ți iei înapoi talentele. Ce ne facem dacă arunc ceva în aer?

- Încearcă să faci cît mai puține vrăji. Ți-am spus că vrăjile sug energii din natură. În schimbul unei vrăji, natura din jurul tău slăbește...

- Cred că pentru început o să învăț cîteva vrăji simple, de copii, zise Eroul tolănindu-se în pat și deschizînd cărticica.

- Și eu ce fac? întrebă vraciul scîrbit.

- Încearcă să dormi.

- Să dorm? Fără să mănînc ceva înainte?

- Dar abia ai mîncat! exclamă exasperat Eroul.

- Da, dar toate emoțiile prin care am trecut în ultima oră mi-au făcut o foame de lup... Fără alte explicații vraciul dispăru pe ușă – spre bucătărie, bănui Eroul.

„Ia să vedem”, își zise, deschizînd cărticica. Așa. Cum să faci foc. Interesant...”

*
*   *

Se trezi cu un lighean de apă în cap. În timp ce sărea în picioare, scuturîndu-se ca un cîine, Johanam zicea satisfăcut:

- Hehe, așa, așa... Ți-am zis că nimic nu-i mai bun împotriva somnului ca o găleată de apă rece!

Cuvintele le spusese vraciului, care punea ligheanul golit într-un colț, cu un zîmbet satisfăcut pe față.

- Ce... ce ...s-a-ntîmplat? pufni Eroul.

- Nu vroiai să te scoli, hehe, îi explică heberul. Asta nu e bine. Cînd stăpînul poruncește robului să se scoale, acesta trebuie să se supună. Așa zice Marele Zeu.

- Chiar așa zice?

- Cam așa... Oricum, bine că ești treaz. Să mergem!

- Imediat, zise Eroul, punînd la uscat cărticica de vrăji. Pasămite Zildir nu se îngrijise să i-o ia de pe piept înainte de a arunca apa. Pe pagina la care era deschisă scria: „Cum să pui pe cineva la somn”... Fără a mai întreba nimic, se luă grăbit după ceilalți.

Se opriră în fața mesei cu alambic – spălat frumos. Un bol

nou-nouț era pus sub ciocul țevilor din cupru lucitor.

- Hehe, dacă nu mai avem Elixir, facem altul! explică alchemistul. Doar am faimoasa formulă a lui Johanam! Mmmm... bine că am observat că balanța se decalibrase cumva... Am una nouă, perfectă. N-ar trebui să fie nici o problemă. Acum avem și cine face vraja, hehe, clipi el vesel din ochi spre Erou. Numai să nu-mi strici iarăși Elixirul, că te ucid!

Amenințarea părea cam drastică venind din gura bătrînului, dar Eroul hotîrî să nu-și pună la încercare stăpînul.

Încet, încet, trecură prin toate fazele experienței. Eroul ținea balanța, bătrînul scotea prafurile din diferite pungulițe și le cîntărea, iar Zildir primea peticele de hîrtiuță cu pulberea cîntărită, pe care o turna în alambic. Plin de încredere, alchemistul nu mai considerase oportun să se pună la adăpost în grădină. Numai cînd ajunseseră la șip, cei doi robi începură să dea semne de neliniște. Vraciul era să scape șipul dintre degetele tremurînde, iar balanța începu să zornăie în mîna Eroului...

- Hehe! Ai grijă! Foarte periculos lichid, nu-l scăpa pe jos. Și ai grijă – numai trei picături!

La sîsîitul furios din alambic, Eroul păru gata să sară pe fereastră cu balanță cu tot, iar vraciul scăpă într-adevăr șipul din mînă. Noroc că heberul se pare că se aștepta la așa ceva, căci prinse sticluța din zbor cu un gest destul de tineresc. După ce puse cu grijă șipul într-o cutie, scoase o eșarfă uriașă din mînecă și își șterse sudoarea de pe frunte.

- Hehe! zise satisfăcut, privind aburul verzui ridicat în alambic. Acum, asta. Măsură cu grijă excesivă praful și întinse hîrtiuța spre Zildir. Acesta o luă cu groază, de parcă ținea o viperă de coadă. Îi dădu drumul cu tot cu hîrtie în globul alambicului, sărind grăbit în spatele Eroului.

- Nu, nu, fără hîrtie! urlă alchemistul, pescuind grăbit hîrtia. Nu se întîmplă nimic rău – aburul din glob își schimbă culoarea, luînd o nuanță albăstrui-verzuie, de peruzea. Heberul privi încruntat și cam îngrijorat la culoare aburului din alambic. Eh, albastru e albastru – păru să își zică...

- Ultimul! Baratiminus Salvamus! spuse cu voce tare, măsurînd pulberea cea neagră.

„Cum o fi făcut-o argintie?” se întreba Eroul, tremurînd ca frunza. „Dacă știam intențiile stăpînului, îl întrebam...”

- Acum, vraja! porunci Johanam privind spre Erou.

- Hm...hm, ce fel de vrajă?

- Nu știu. Oricare. Nu are importanță, hehe. Numai să iasă.

Eroul privi încruntat în jur, încercînd să vadă ce vrajă s-ar nimeri. De fapt, nu-și amintea decît una: ultima învățată. În lipsă de altceva, îl puse pe Zildir la somn. Heberul privi uimit la vraciul care se lungise pe podeaua de piatră și începuse imediat să sforăie cumplit.

Dînd din umeri, bătrînul turnă el însuși pulberea neagră în alambic. Eroul strînse îngrozit ochii, așteptîndu-se la ceva foarte rău. Dar strigătul fericit al alchemistului îl făcu să-i deschidă grăbit – deși în proces dădu drumul la balanță, care căzu pe podea cu un zăngănit metalic.

- A mers! A mers, hehe! începu Johanam să țopăie din nou în jurul mesei, sărind peste trupul vraciului care continua să sforăie.

- Așa sforăie de obicei? întrebă cînd se opri, uitîndu-se cu îndoială spre Zildir.

- Hm... cam așa.

- Și cum poți dormi cu el? Dacă vrei, o să îți dau o cameră separată, se arătă mărinimos în urma succesului.

- Mulțumesc, zise cu sentiment Eroul. Era într-adevărat o veste bună. Scăpa de sforăitul vraciului – și de vizitele nocturne la bucătărie ale acestuia.

- Ia să vedem, zise alchemistul, apropiindu-se de masă. Bolul era plin cu un lichid auriu-metalic.

- Hm, zise bătrînul. Parcă arăta altfel... Nu crezi? se consultă cu Eroul.

- Nuuuu, auriu. Se temea să nu reia experiența, pînă acum totul se desfășurase fără urmări neplăcute...

- Hehe! își făcu Johanam curaj. Așa e, auriu. E după masă, lumina are o altă calitate... Ia să gust!

- Crezi că e bine? întrebă Eroul.

- De ce, vrei să guști tu primul?

- Nu, nu!

- Atunci, poate Zildir. Ia scoală-l!

La asta Eroul se învoi bucuros. Se repezi în grădină de unde se întoarse cu o găleată de apă umplută din bazin. Pentru că i se

păruse cam călduță, încercă puțină vrajă asupra ei: o pojghiță de gheață se formă la suprafața apei din găleată. Efectul apei înghețate asupra vraciului fu imediat: cu un urlet, Zildir sări drept în picioare, apa adunîndu-i-se în jurul imineilor.

- Bun, bun, hehe! dădu heberul mulțumit din cap. Ia bea din Elixir!

- Tot eu, se împotrivi vraciul pe jumătate năucit. Prima dată mi-am pierdut puterea magiei, acum ce o să-mi mai pierd?

- Ai pierdut ce n-ai avut, îl contrazise rînjind heberul.

- Poate că nu mai sforăi, spuse plin de speranță Eroul.

- Hehe, acesta este Elixirul Magic. Ar trebui să îți redea puterea de a face vrăji. Ia să vedem!

Zildir nu se mai împotrivi. Într-adevăr, era posibil să-și recapete magia – deși se îndoia foarte. Elixirul acesta era destul de diferit de cel din care sorbise Eroul, era convins de aceasta. Ridică bolul la buze și sorbi cam jumătate din lichid. Hm, cel puțin era rece...

- Eh?

- Hm... parcă... nimic, zise nehotărît vraciul.

- Nimic, nimic? întrebă și Eroul, cercetîndu-l cu grijă.

„Dacă-mi crește vreo coadă, precis îmi spun.”, își zise Zildir, adunîndu-și caftanul ud mai strîns în jurul trupului costeliv. „Ce-o fi așa de frig?”

- Ia fă o vrajă! porunci Johanam. Nu tu, îl opri pe Erou.

- Știam că nu eu, spuse acesta, îngrijorat. „Ce-o fi cu Zildir”, se întrebă el. „Parcă se învinețește... S-o fi otrăvit, Doamne ferește!”

- Nu... nu...brrr, se zgribuli Zildir, începînd să clănțăne mărunt din dinți. Maxilarele începuseră să capete o culoare albăstruie. Mormăi ceva printre buze, apoi făcu un gest. Nu se întîmplă nimic.

- Ce ai încercat să faci? îl întrebă heberul.

- F... f... foc! Mi-e friggg... recunoscu el, zgîlțîindu-se.

- E cald, șopti Eroul. Sigur s-a otrăvit!

Sări cu un pahar în grădină, de unde se întoarse cu el plin de apă, dîndu-l vraciului. Zildir îl vărsă înainte de a-l duce la buze, atît de tare îi tremura mîna.

- Ce s-o fi întîmplat, hehe? se întrebă alchemistul. Nu am mai auzit de un astfel de Elixir... Ce-o fi fost rău cu experiența?

- Aaam... scă...pat hîrtia... ăăă, brr... în alambic, recunoscu vraciul, tremurînd ca un apucat.

- Aha! Asta o fi, zise alchemistul. Ia să încercăm. Turnă Elixirul din bol în alambic și aruncă o bucățică de hîrtie după el. După o vreme se ridică un abur siniliu.

- Ha! Poate merge, hehe...

Privi plin de pasiune la picăturile aurii care începuseră să picure în bol. Între timp, Eroul se întorsese cu o pătură pe care o puse pe umerii vraciului. Nu păru să facă vreo diferență.

Cînd fîsîitul din alambic încetă și ultima picătură de lichid căzu în bol, cei trei se uitară unul la celălalt.

- Eu nu mai beau! zise hotărît Eroul. Poți să mă și ucizi, mi-ajunge!

- Nnn...ni..nici eu! Grr... rrr...hapciu! Apa rămasă pe fundul cănii adusă de Erou se transformă în gheață.

- Să nu faci vrăji, he! urlă alchemistul. Fie, o să gust eu. Băgă degetul în lichid și îl linse. Nu păru să se întîmple nimic.

- Ce gust are? întrebă Eroul.

- Mmm... e bun. Hehe, se bucură heberul. Puse bolul la gură și îl goli dintr-o sorbitură. După care îl puse cu grijă pe masă. Bun, bun, hehe. Păru să se uite șovăitor în depărtare, după care îi privi uimit pe cei doi. Fără un cuvînd, părăsi laboratorul ieșind în grădină. Eroul privi după el, după care își îndreptă atenția spre Zildir.

- Cum te simți?

- Brr...hrrr.. se scutură acesta, clănțănind. Mi-e... e frig! Să nu...n..nu...mi muuu...ăăăă... ușc limba!

- Să-ți mai aduc o pătură?

- Da, daaa...

- Hai să ieșim în grădină, acolo e mai cald.

În timp ce Eroul se repezise să aducă o pătură, vraciul se apropie de bazin. Johanam stătea pe malul lui, privind senin zbenguiala peștilor. Tremurînd de parcă era în toiul iernii, vraciul se așeză lîngă el pe bancă.

- Hehe... E frumos, zise heberul cu o voce visătoare. Numai dacă am ști să ne bucurăm de toate darurile pe care ni le dă Marele Zeu. Nu avem nevoie de nimic altceva pe lume... O grădină... Asta-i tot ce are omul nevoie!

- O grădină și o bibliotecă, îl completă Eroul punînd pătura

pe umerii zgribuliți ai vraciului. Așa zicea Cicero...

- Deștept om acel Cicero, zise Johanam blînd. Se pare că el a ajuns la ultima înțelepciune a lumii!

- Hm, se îndoi Eroul. Numai că Cicero nu s-a mulțumit doar cu o grădină și o bibliotecă.... A mai dorit și putere.

- Asta nu e bine! Puterea este a Marelui Zeu. Dacă o merităm, ne-o dă, dacă nu, e bine să ne mulțumim cu o grădină.... Acel Cicero a pierdut și grădina, cred eu.

- Și capul odată cu ea, încuviință Eroul.

- Cu...cu... cu...

- Eh?

- Cu...um rămîne cu...cu... Elixirul, termină Zildir fraza.

- Elixirul? Ce Elixir? se miră heberul. Ceilalți doi se uitară uimiți unul la celălalt.

- Experiențele, explică eroul stăpînului, ca unui copil.

- Experiențe?

- Știi, alambicul...

- Care alambic?

Zildir îi trase Eroul un ghiont cu cotul, făcîndu-i semn să tacă.

- Dar tu de ce tremuri așa? îl întrebă Johanam pe Zildir.

- Nnn...nuuu. știuuuu...ăăăă... hapciu! În timp ce apa din bazin prindea o pojghiță de gheață la margine, iarba din jurul lor se acoperi cu brumă.

- Bieții pești, zise Eroul privind cei cîțiva peștișori întorși cu burta în sus în bazin. Se pare că nu le pria apa rece.

- Aaa! urlă deodată Johanam. Vraciul se ascunse în apatele Eroului. Biblioteca! Eu nu am o bibliotecă!

Cu aceste cuvinte, heberul se repezi în casă.

- Cred că o pătură, două, nu mi-ar strica, reuși vraciul să ducă o frază pînă la capăt. Ori aerul cald al grădinii scăldate în lumina soarelui de după-amiază, ori strănutatul îi făcură, într-un fel, bine. Numai Eroul nu se simțea tocmai în largul său.

- Ce-i cu tine? îl întrebă vraciul, ridicîndu-se să plece după pături.

- E cam frig, recunoscu Eroul tremurînd. Bluza nu i se uscase încă și strănutul vraciului o făcuse să devină rece ca gheața. Cred că mă duc în bucătărie, acolo e mai cald.

- Da? întrebă Zildir indiferent. Mă duc după pături.

„Schimbările în vraci sunt mai mari decît mi-am închipuit”, își zise Eroul. „Poate dacă învăț ceva vrăji o să ne fie mai ușor. O să-mi iau cărticica în bucătărie...”

*

*   *

Următoarele zile trecură fără prea multe evenimente majore. Eroul își petrecea vremea în bucătărie sau în grădină, chinuindu-se să memoreze cele cîteva vrăji simple din cărticică. Cîteva vrăji le și practică – unele cu rezultate meritorii. De exemplu, cea în care transformă plăcintele de baligă folosite de bucătar drept combustibil, în plăcinte din cărbune. După ce reuși să-i liniștească pe bucătarii furioși și să le arate cum pot fi acestea folosite, își cuceri admirația acestora. E drept, la aceasta contribui și faptul că echipa de bucătari aveau mult mai puțin de muncit. Eroul mînca mult, dar nu mai mult decît un om normal – nici pe departe atît de mult pe cît obișnuia vraciul să mănînce. Acesta părea să-și fi pierdut orice interes față de mîncare.

Eroul profitase de oferta stăpînului și se mutase în altă cameră. Ar fi fost imposibil să doarmă cu vraciul în același iatac: pereții căpătaseră un strat gros de promoroacă, țurțuri de gheață atîrnau la ușă și ferestre, iar pe podea se întindea o pojghiță de polei. Ori de cîte ori strănuta Zildir – și acest lucru se întîmpla destul de des – camerele vecine deveneau asemănătoare, astfel că eroul se mutase într-o cameră tocmai în colțul opus al clădirii. De acolo nu auzea nici sforăitul vraciului...

Vraciul adunase mai toate păturile pe care putuse pune mîna. Nu le punea pe el în propria-i încăpere, unde se pare că se simțea de minune, ci mai ales cînd ieșea în arșița grădinii. Ceilalți locatari umblau acum cu păturile după ei să nu și le piardă. Răcoarea venind dinspre camera lui Zildir era uneori de nesuportat fără o pătură pe spinare. Și asta în ciuda arșiței care scălda orașul zi și noapte, intrînd în plină vară de-acuma. În timpul nopții, cea mai aglomerată încăpere din clădirea lui Johanam devenea bucătăria, unde focul făcut cu plăcintele negre reușea să țină frigul la intrare.

Pe stăpîn nu-l prea mai zăriseră în această perioadă. Aduna

cărți. Vînduse minunea de alambic, masa de piatră, boluri, șipuri, eprubete, pungi și cutiuțe cu pulberi de tot felul, balanțe și alte lucruri necesare unui alchemist, și cumpăra cărți. Toți vecinii dădeau uimiți din cap – dar unii începuseră să mormăie dușmănoși. Dacă le trăda breasla, de ce nu se muta pe strada librarilor?

Rar, cînd se întîlneau, heberul se arăta extrem de ocupat. Odată, Eroul îndrăznise să-l întrebe de cărticica lui de vrăji – la care stăpînul îl privise morocănos, fără a-i răspunde. Așa că burtosul ajunse singur la bănuiala că și acea cărticică își găsise locul pe rafturile noii biblioteci în formare, în dosul ușii groase legate în fier, încuiată cu grijă zi și noapte.

În acest timp veștile erau din ce în ce mai îngrijorătoare. Se zvonea că o oaste de varuni coborîse pe malul mării, cucerind marele port al Jaferei. Se pare că sultanul alimanilor nu avea de gînd să se amestece în conflict, în timp ce sultanul aramilor nu se grăbea să-și adune oștile. Oastea pruncină cucerise tot litoralul, așteptînd să li se alăture mulți alți osteni, urmînd apoi să se îndrepte spre Sfîntul Oraș.

Mulți dintre vecinii lui Johanam ben Zohar plecaseră. E drept că mîna Marelui Zeu este deasupra orașului, dar și picioarele tot de la El sunt. Poate e bine să fie puse la muncă... Pentru că păcatele locuitorilor au devenit mari, cine știe dacă Marele Zeu nu vrea să îi pedepsească folosind sabia necredincioșilor, așa precum mai făcuse în vechime?

Eroul și Zildir se întrebau la ce se puteau aștepta. O fi bine să fie în oraș în momentul cuceririi lui? Pregătirile făcute cu jumătate de inimă, nepriceperea gărzilor, lipsa de interes a locuitorilor, nu puteau avea alt sfîrșit decît cucerirea Jerulabadului. Iar un oraș cucerit este supus jafului cel mai adesea – jaf în care nu puțini nevinovați își pierd, odată cu avutul, și viața. Dar Johanam nu părea atins de toate aceste vești.

Situația se rezolvă într-o seară. Mai preocupat decît de obicei, stăpînul își chemă toate slugile în curtea interioară – inclusiv cele două ajutoare care ieșiră între timp din spital.

- Hehe, mîine plecăm! anunță el brusc.

- E bine așa, îl susținu Ramila, administratoarea casei. În ciuda micii ei înălțimi, ținea cu mînă de fier ordinea în gospodărie. Chiar și noii sosiți, în fața cărora administratoarea pufnea pe nări

ori de cîte ori avea a le spune ceva, grăbeau să-i îndeplinească poruncile. Numai de străinul cel slăbănog, acoperit cu vreo zece pături, se cam ferea. Într-o zi, tocmai cînd îi poruncea să ducă păturile înapoi de unde le luase, pe acesta îl apucă strănutul. Ramila zăcuse trei zile în pat, cuprinsă de fierbințeli... Se aude că pruncinii vor ataca Orașul. Să nu ne găsească aici!

- Pruncinii? întrebă aiurit Johanam. Ce avem noi cu ei? Noi trebuie să plecăm la Tebinda.

- Tebinda? Da, acolo e sigur. Sultanul aramilor acolo își adună oastea, îl susținu din nou Ramila.

- Sultanul? Ce avem noi cu el? întrebă din nou stăpînul casei. Iar tu, ia mai taci, hehe! Eu vorbesc acum. În puțina vreme de cînd am început să adun cărți într-o Bibliotecă, a ajuns să fie una din cele mai bogate biblioteci din oraș. Toți librarii mă privesc cu invidie! Numai Templul are mai multe... Hehe, pe ei nu-i pot întrece, adună cărți de sute, de mii de ani...

Dar valoare contează, nu numărul! continuă el. Am posibilitatea să am cea mai interesantă carte în posesia mea. O carte scrisă de Pruncul Sfînt! Da, da, acoperi el murmurele celor prezenți. Știm că drept-credincioșii nu-l recunosc drept Trimisul – dar nu neagă nimeni trecerea lui prin această viață, nici sfințenia lui, nici înțelepciunea. Și iată că știu unde se găsește cartea scrisă de el, cartea care descrie Calea prin care se poate ajunge în Împărăția Marelui Zeu.

Eroul și Zildir schimbară priviri uimite. Pentru prima dată auzeau o informație legată de ținta călătoriei lor. Iar un drum spre Tebinda i-ar fi apropiat de presupusul Rai.

- Hehe! Da. Voi veți rămîne să-mi păziți Biblioteca. Ca pe ochii din cap să o păziți! urlă să acopere murmurele nemulțumite ale slujilor. Știu că toți vreți să veniți cu mine, dar aveți o sarcină măreață aici! tăie el cu un gest protestele Ramilei, care mai degrabă s-ar fi aflat pe drum, cît mai departe de bibliotecă – ca mai toți cei ce îl ascultau pe Johanam. Vor veni cu mine doar... hm... cei doi străini – nu reușise să le reînvețe numele de la folosirea Elixirului. Eroului îi spunea uneori „Cicero”... – și bucătarul. De bucătar am nevoie – iar în ei nu am încredere să îi las aici. Ăsta grasul umblă tot timpul după una din cărți, e în stare să mi-o fure! Am zis, hehe.

Astea fiind zise, plecă preocupat, în timp ce slujitorii și robii

rămaseră să se vaite, sau să privească nepăsători în bazinul rămas fără pești. Pe Zildir îl mai apucase de cîteva ori strănutul în preajma lui...

- Ce zici de întîmplare? șopti Eroul către vraci.

- Îî...îîn...hîn Tebiiindha e mm...ai cahaaald... clănțăni acesta din dinți.

40

(în care o urîtă ajunge de poveste)

Se dovedi curînd că cei doi tovarăși reîntîlniți nu erau singuri. Nu departe, ascunsă după colțul făcut de drum în dosul dealului, aștepta o femeie. Era îmbrăcată în voaluri negre, care o acopereau din cap pînă în picioare. Era desculță – dar capul îi era bine acoperit. Pe față purta un iașmac – tot negru – lăsînd să i se vadă doar ochii. Părea să fie o țărancă moslană – poate alimană, poate aramană.

- Cine e? întrebă Geambașul.

- Nu știam, răspunse Yulgur. Veneam cu noi.

- De unde? se miră Bardul.

- Găseam la crișm, la sat în munte.

- Cum te cheamă? o întrebă Geambașul în limba alimană, pe care o stăpînea foarte bine. Femeia se uită doar la el cu o privire tîmpă, semn că nu îl înțelese. Elina încercă și ea puținele cuvinte grunize pe care le știa – cu același rezultat. Nici cuvintele spuse de leproasă în caramină nu avură un rezultat mai bun.

- Cum vă înțelegeți cu ea? se miră Kelemen. Doar nu în jipanghează?!

- Nu vorbim jî-pangu, afirmă zîmbind Hitaiori.

- Atunci?

- Nu vorbim ioc, zise din nou Hitaiori.
- E mut? Ăsta, e mută? se corectă Bardul.
- Nu, clătină Yulgur din cap. Eram prost.
- Cum prost? nu pricepu Elina.
- Cum Hitaiori, se arătă prințul cu degetul.
- Omini la crișm spuneam prost la ea, explică Yulgur. Rideam și batjocoream. Aruncam muncat la ea... Slujeam.
- Și cum a venit cu voi?
- Iubim Hitaiori, se bătu din nou prințul cu degetul în piept, zîmbind vesel.
- De unde știm? îl întrebă leproasa, pocind și ea vorbele.
- Vedeam Hitaiori, stam cum vaca la lun, zise trogloditul. Nu vorbeam, nu slujeam, nu muncam... Stam, priveam... Omini la crișm rideam, loveam la ea, aruncam muncam la ea... Băteam. Hitaiori băteam omini la crișm. Husul veneam la noi cînd plecam.
- Aoleo! se luă Geambașul cu mîinile de cap. O leproasă, acum o nebună!...
- Nu nebun, se împotrivi Yulgur. Prost.
- Prost, acceptă Kelemen. De ce trebuie să vină cu noi?
- Aveam nimenea la el, zise troglioditul cu milă în glas. Toț batgiocoream la el, băteam.
- E plină lumea de ființe nepăstuite, zise Geambașul. Nu le puteam lua pe toate cu noi...
- Nimeni la lume nu iubim Hitaiori, zise Prințul încruntat. Husul iubim!
- De unde știi? îl întrebă leproasa. Nu știe nici cum o cheamă, cum poate spune că iubește?
- Nu spus. Simțim, afirmă Prințul.
- Nici cum o cheamă nu știi, afirmă leproasa.
- Husul, știm, zîmbi jipanghezul.
- Husul înseamnă „Netoată” în dialectul aramilor sironi, rîse leproasa.
- Hitaiori prost, spuse prințul hotărît. Doi prost – sau nici unu!

Ceilalți se uitară uimiți la el.
- Lăsam Husul veneam, spuse Yulgur. Bun la inim, nu făceam rău. Spus mergeam, mergeam. Spus stam, stam...
- Spus dormeam, dormeam, îl completă ironic leproasa.
- Da! dădu bucuros din cap Hitaiori.

- Aoleo! se văită leproasa, dar Elina zise:
- Lăsați-o să vină, biata de ea. Așa e, nu o putem lăsa singură pe drum. Se va prăpădi, săraca....
- Noi suntem pe drumul nostru, se împotrivi Kelemen. Ce să caute cu noi o proastă?
- Dar Hitaiori nu-i prost? Și el ne este prieten și vine cu noi, zise Boian. Poate are și ea vreun rost...
- Așa e, zise leproasa veninos. Face umbră pămîntului!
- Dar ție ce ți-e?! se supără deodată Kelemen. Pe tine nu te-am luat? Numai datorită inimii noastre bune ești cu noi acuma – și nu cerșind la o margine de drum...

Leproasa tăcu, privind spre ceilalți prin găurile din mască.
- Lăsam, Kelemen, nu certam, zise troglioditul blînd. Biat femei veneam, nu stricam la drum.

Așa că porniră tus-șapte spre răsărit, prin munți. Drum lung și plicticos, căci acum trebuiau să țină pasul Toantei. Yulgur și Hitaiori ar fi ținut pasul cu ceilalți, călări, dar pentru ea nu găsiră cal. Încercară să o suie alături de Elina – leproasa se împotrivise de la început – dar Toanta începuse să țipe speriată și se aruncase cu capul înainte, noroc că Hitaiori era pe-aproape s-o prindă.
- O fi și ea una dintre Călători? se întrebă cu voce tare bardul.
- O fi... zise Geambașul.
- O fi întîlnit-o pe Jolifana? Nici nu putem afla...
- Jolifana? se miră Elina. A, știu de ce întrebi. Într-adevăr, se pare că toți am întîlnit-o pe Jolifana...
- Poate nu toți. De Kelemen nu știm – nu a spus niciodată nimic despre ea. Nici de Prinț nu știm. Doar noi doi am întîlnit-o, leproasa și ceilalți de s-au pierdut.
- Yulgur întîlneam, zise troglioditul.
- A, da, tu o știi din oglindă... Dar de Prinț nu știm, nici de Toantă...
- Hitaiori tîlnim, zise deodată prințul, care sălta alături de Toantă, ținînd-o de mînă.
- Da? Nu ai spus niciodată.
- Nu trebăm nimeni.
- Unde ai întîlnit-o? își continuă Boian întrebările.
- La drum la Albia, drum lung. Popas avem. Venim copil

frumos, vorbim răsboinic. Venim mama la ea, plecat. Hitaiori făcum exerciții, nu văzum mai mult.

- Și ce ți-a zis?

- Nu ințelegit. Spus: „Cînd prost găsim ințelepciun, prinț la omini făcum. Găsim dari."

- Și? întrebă Elina după o vreme.

- Asta spus. Nu ințelegit.

- „Cînd prostul își va găsi înțelepciunea, va deveni prinț. Va găsi darul"...

- Dari. Mai mulți.

- Darurile. Va găsi darurile.

- Prostul și-a găsit înțelepciunea, rîse ironic leproasa, arătînd spre cei doi. Dacă va găsi și darurile, îl vom face Prinț, hahaha...

- Prinț este, zise încruntat Kelemen. Dar nu știu ce daruri vom găsi. Vom învăța ce a vrut să zică Jolifana, nu vă fie teamă.

- Dar tu ai întîlnit proorocița? îl întrebă direct Hîda pe geambaș. Acesta păru să șovăie.

- Ziceam, îl îndemnă troglodítul. Inima cu durere aveam, spuneam, ajutam. Nu bun țineam la suflet, înveninam...

- Ce bun mi-ar aduce să vă spun? întrebă trist Kelemen. Nu am zis niciodată nimic, nimănui...

- De aceea ești atît de posomorît, nene Kelemene, se gudură Elina pe lîngă el. Hai spune, te rog. O să vezi că-ți va face bine!

Geambașul stătu în cumpănă – să spună, să nu spună? Parcă nu-i venea să-și dezgolească sufletul. Se hotărî să spună numai o parte - partea ce-l privea pe el.

- Diseară, la popas!

*
* *

- Am întîlnit-o și eu pe Jolifana, începu să povestească geambașul. Eram închis la ocnă, cînd îmi făcuseră semnul pe obraz.

- De ce ți-au făcut semnul? întrebă leproasa deodată.

- Pentru că furam. Furam cai.

- Țțțț, clătină leproasa ironic din cap. Nu-i frumos să furi.

- Știu că nu-i. Furam din dușmănie – și să-mi păstrez faima. Că atît îmi mai rămăsese – faima. Și ura față de lume!

- Nu bun uram, zise Yulgur. Otrav la inim eram!

Geambașul dădu trist din cap.

- Ce mai conta? Măcar dacă ar fi fost otravă adevărată...

- Aș zice că de la o femeie ți se trage, zise înăbușit leproasa.

- Ba de la mine mi se trage, o contrazise Kelemen. De la capul meu prost! Căci de o iubeam așa cum trebuia să o iubesc, nu trebuia să o las să cadă în greșeală!

- Asta Mare Zeu voință eram, zise Yulgur. Nu la om dam hotăram – nici la biet troglodit.

- Tu chiar ești troglodit? se miră leproasa. Se zice că nu există ființe mai urîte ca voi pe lumea asta.

- Nu eram, adevărat ziceam, acceptă trist Yulgur.

- Yulgur nu-i urît, se împotrivi Elina, agățîndu-se de brațul lui. Adică... el este bun!

- Hahaha, rîse Hîda. Ai fi în stare să-l iubești?

- Dar eu îl iubesc! Ca pe-un frate. Ca pe un... tată. Da, ca pe un tată! Nu cred că-l iubesc pe tata mai mult decît îl iubesc pe Yulgur.

- Pe mine m-ai putea iubi, fetițo?

- Dacă ai fi așa de bună ca Yulgur, da!

Răspunsul fetei o făcu pe leproasă să cadă în tăcere.

- Spune mai departe, nene Kelemen, îl îndemnă Boian.

- Ce să spun? Da. Eram închis și, într-o zi, m-au anunțat că am vizitatoare. „Ți-a venit nevasta", a rînjit temnicerul. „Cu bitongul după ea, hahaha." Speranța mi-a străpuns inima. Să fie oare adevărat? Și-a adus aminte de mine? A venit să mă vadă? Atunci... Și bitongul? Nu e al meu, au trecut ani de cînd ne-am despărțit. Dar ce mai contează că vine cu un copil?! Mare Zeu, dă să fie amîndoi sănătoși! O să cresc copilul ca pe-al meu! Poate alături de-ai mei..."

- Ai fi primit-o cu un copil străin? întrebă leproasa din întuneric. După tot ce ți-a făcut?

- Da, o primeam. Aș fi iertat-o de o mie de ori. De o mie de mii de ori! Și mi-aș fi cerut iertare pentru vinile mele... Iar copilul ei ar fi fost copilul meu. Știu că nu aș mai fi lăsat-o să greșească din nou, nici eu nu aș mai fi greșit. Nici copilul...

- Și?

- Nu era ea. Era o femeie străină, îmbrăcată în negru. De mînă ducea o fetiță de vreo zece ani, poate mai mare... De cum

am văzut fetița și străina, am știut că-mi făcusem speranțe deșarte. M-aș fi întors în celulă, dar nu văzusem chip frumos de trei ani, de cînd eram la ocnă. Nu le-am dat de gol, m-am dus la ea și am îmbrățișat-o. „Nu mai e mult”, mi-a șoptit ea. Iar fetița s-a atîrnat de mine și mi-a spus:

- Nu e drept! Nu e drept! Te rog să ai grijă de tine. Numai tu poți fura Calul!

- Ce cal? am rîs eu. Data viitoare o să-mi taie mîna.

- Nu, să te păzești. E nevoie de tine, e nevoie de cal.

- Și ce-mi iese din asta? am întrebat. De aceea or fi venit la mine femeia, să mă pună să fur un cal?

- Ce-i iese, Jolifana? a întrebat femeia spre fetiță.

- Își va găsi liniștea, a șoptit ea. Va găsi dragostea...

- Ha! Dragostea, zici? am rîs eu bartjocoritor. Eu mi-am găsit dragostea, am iubit ca nimeni altul. Sunt așa de plin de atîta dragoste, că simt că plesnesc! Ce-ar fi să-și mai găsească și alții dragostea?

- Vor găsi și alții, zise Jolifana. Vei fura mulți cai, dar cînd vei fura calul adevărat, vei ști că sunt lucruri mai importante în viață decît un cal, decît un prieten, decît o iubită – chiar decît viața ta!. Și cînd vei da de bună voie visul de fericire pe acest lucru cu adevărat de preț, vei găsi iubirea celei mai frumoase femei din lume!

- Îți mulțumesc pentru menire, fetițo, am zis eu încruntat. Dar Marele Zeu decide ce-o să fie, nu omul. Am ținut în brațe cea mai frumoasă femeie din lume! Iar Marele Zeu mi-a luat-o. Nu-mi trebuie alta.

- Nici dacă așa o vei scăpa și pe ea? Dacă așa o vei face să fie cu adevărat cea mai frumoasă femeie din lume? Mai gîndește-te, ai timp... Și mi-a zîmbit, clipind din ochi a promisiune.

Temnicerul m-a dus înapoi în celula mea. Am avut timp, într-adevăr, să mă gîndesc. De atunci au trecut mai bine de doisprezece ani. Am mai furat cai, e adevărat. Nu am mai fost prins, faima mi s-a lățit peste patru împărății. Și iată că am furat calul cailor, care se dovedește a fi o mîrțoagă frumoasă.

- Și împlineam profețit la fetiț? întrebă Yulgur.

- Nu știu. În parte... A fost un moment cînd aș fi dat calul pentru viața fetei de colo – arătă spre Elina. Nu mi-e iubită, dar o iubesc ca pe fiica pe care nu mi-a dat-o viața. Și l-aș fi dat și pentru viața flăcăului de aici – deși cînd îl aud cîntînd îmi vine să-i frîng gîtul!

Bardul îl prinse de braț, bucuros, în timp ce Elina îl privea cu ochi luminoși de lîngă Yulgur.

- De fapt, continuă șovăitor Kelemen, l-aș da pentru oricare din voi. Toată viața am fost singur, nimic nu mi-a încălzit inima de la plecarea nevestei. Mi-am dat seama că am trăit degeaba pînă acuma. Ce folos că am avut cîți bani am vrut eu? Că nu a fost plăcere pe care să nu fi putut să mi-o împlinesc? Mă uit înapoi și văd o mîzgă în care nu pot arăta un lucru frumos. Am trăit degeaba pînă acum – nu mai vreau să trăiesc așa! De va trebui să-mi dau viața pentru oricare din voi, mi-aș da-o bucuros.

Și mai este un lucru pe care l-am înțeles în aceste zile. Mai mult decît calul, mai mult decît viața mea, mai mult decît viața voastră, prieteni, singurul lucru cu adevărat important pe lumea asta este să ducem la bun sfîrșit căutarea noastră! Trebuie să fim acolo unde ne-a spus Eroul, trebuie să stăm în fața Dușmanului. De-ar fi să murim unul cîte unul, în chinuri sau striviți ca niște gîze, cît timp mai există speranță, o unghie de speranță, trebuie să-i stăm împotrivă!

Se lăsase tăcerea.

- Frumoz vorbeam, șopti Yulgur. Pace făceam Yulgur cu lume, juram nu făceam rău. Dar Yulgur stăteam la față lui Dușman pînă muream. Dacă rămîneam Yulgur și puteam omoram la Dușman, omoram! Pierdeam suflet și muream ca animal, dar nu lăsam viaț la prieten spulberam în van!

- Ați terminat?! se auzi din întuneric vocea groasă, ironică, a leproasei. Acum o să vă văd pe toți luîndu-vă în brațe și pupîndu-vă. Cine mă pupă pe mine, hahaha? Auzi, continuă ea după o clipă. Merg să dea bătălie cu Dușmanul! Mă întreb ce caut cu voi...

- Nu trebuie să vii cu noi, îi aminti Kelemen din nou posomorît. Ai putea să pornești înapoi spre Antonia, este oraș mare. O fi avînd leprozerie – sigur o avea ceva mîncare pentru o femeie sărmană și bolnavă.

- Și să mă lipsesc de tovărășia voastră? Unde o să mai găsesc așa ceva? Doar Bardul mai are ceva de cîntat și pot spune că am ajuns deja în Rai. Sau în Hele!

- Raiul e departe, zise Boian trist.

- Chiar, nu fi trist, băiete. Ia cîntă-ne ceva! continuă ea sarcastic.

- Cîntă, Boian, îl îndemnă și Elina. Mie îmi place cum cînți...

- Hitaiori nu murim la cîntat, îl anunță Prințul liniștit. Concentram, nu auzim.

- Yulgur mare suferinț aveam – primeam cîntat Boian ca pedeapsă de la Mare Zeu...

- Eu am suferințe destule și fără cîntarea lui, zise Kelemen ridicîndu-se. O să iau calul, știu că glasul bardului străbate departe...

- Dacă știam că vă produc suferințe, nu-l îndemnam, zise Hîda. Cînd sunt cu adevărat în dureri sufletești, îmi cad bucăți de carne de pe mine.

După rugămintea Elinei, nimic altceva nu l-ar fi putut oprit pe Bard din cîntat.. Trist, puse harfa înapoi în traistă, ridicîndu-se și el.

- O să merg în pădure să cînt, zise el.

Elina îi puse mîna pe picior, oprindu-l.

- Nu ai putea să ne spui balada? Nu să ne-o cînți – doar să ne-o spui.

- La asta nu m-am gîndit, se lumină la chip Boian. Știu pe de rost toate baladele – trebuie numai să îmi găsesc vocea! Care să v-o spun?

Se priviră întrebători. Nimeni nu știa nici o baladă.

- Știi vreuna în care un flăcău frumos iubește o fată urîtă? întrebă ironic Hîda.

- Știu. Să v-o spun?

Fără a aștepta răspunsul lor, scoase din nou harfa din traistă. Nu cîntă din ea, ci o lovea doar din cînd în cînd, pentru a menține cadența. Kelemen se lăsase și el pe-un butuc...

Guvin şi Frumoasa Randal

S-a întîmplat de mult, de mult de tot, pe cînd saxii începuseră să atace spre apus. Un mare rege s-a ridicat atunci împotriva acestor păgîni – căci ei nu se închinau

atunci Marelui Zeu! – și i-a oprit, apoi i-a întors înapoi de au ajuns tocmai pînă în Albia unde au cerut sălaș, trăind și acum prin unele orașe, mai ales pe sub munte.

Și acel rege vestit, Arostus pe numele lui, se înconjurase de războinici voinici, ca în basme. Toți îi erau credincioși și își dovedeau vitejia călătorind prin ținuturile lor îndreptînd nedreptățile, luptîndu-se cu tîlharii și vrăjitorii cei răi, și mai ales adunîndu-se sub flamura lui Arostus să stea în fața năvălitorilor, căci nu numai saxii au vrut să cotropească pămînturile lor bogate... Se zice că așa de frumos era în acel ținut, Loriant, că și zînele trăiau acolo printre oameni!

Avea regele obiceiul ca la toate marile sărbători lăsate de către Marele Zeu și Sfîntul Prunc să fie spre bucuria oamenilor, să poruncească vitejilor să se adune în jurul unei mese rotunde, la care toți stăteau egali. Și fiecare își povestea aventurile prin care trecuse între cele două sărbători. Dar cea mai mare sărbătoare era ziua Nașterii Pruncului.

Se întîmplă ca într-un an de Ziua Nașterii Pruncului, oastea lui Arostus tocmai învinsese cu totul pe saxi și vitejii se bucurau împreună de pacea pe care o aduseseră în ținut, că iată cum intră în sala uriașă o domniță frumoasă ca un vis. Îmbrăcată cu totul în roșu, cu părul galben lung pînă la mijloc, cu bijuterii mîndre pe ea, părea o regină – părea chiar mai frumoasă decît regina Junera, soția lui Arostus, neam din neamul zînelor!

Se apropie domnița cea frumoasă de masă și se închină regelui, spunîndu-i:

- Îți aduc închinăciune, rege Arostus, și te felicit pentru măreața ta victorie. Știu că ești viteaz și puternic, că nimeni nu-ți poate sta în față. De aceea vin în fața ta să mă plîng de nedreptatea pe care mi-a făcut-o un ticălos de cavaler care nu vrea să-ți recunoască puterea și stăpînirea.

- Spune, cinstită domniță, i-a răspuns cuviincios Arostus, care găsea vorbe bune și pentru nobili, și pentru cei umili.

- Este acest cavaler numit Rasan Basan, în Castelul

Malpery. Și de acolo, de cîte ori vede trecînd cineva, iese cu putere și-l calcă, îl ucide ori îl ia prins și-l duce în fortăreața castelului său. Iar noi, eu și cu iubitul meu soț, ne-am întors dintr-o călătorie trecînd în neștiința noastră prin apropierea Castelului Malpery. Soțul meu a fost și el în oastea ta, rege Arostus, luptînd împotriva saxilor, iar de la bătălie s-a întors rănit. De aceea, cînd a ieșit Rasan Basan împotriva noastră, el nu s-a putut împotrivi. Iar ticălosul de cavaler l-a legat, așa rănit cum era, pe cal, și l-a luat cu el. Iar cum eu încercam să mă împotrivesc și îi căzusem la picioare, rugîndu-l să ne păsuiască, mi-a dat o palmă, crăpîndu-mi buza!

Auzind de această fărădelege, toți vitejii de la masa regelui săriră în picioare, bătînd cu săbiile în masă și jurînd că nu vor găsi liniște pînă nu vor pedepsi un ticălos care se dă drept cavaler, dar încalcă poruncile cavaleriei, lovind o doamnă frumoasă și fără apărare. Dar regele Arostus se ridică și el în picioare și zise:

- Precinstita domniță a venit drept la mine, cunoscînd în mine un apărător al celor năpăstuiți și un răzbunător a celor umiliți. Așadar, mie mi se cuvine să iau armura și armele și să pornesc spre Castelul Malpery, să înfrunt acel ticălos Rasan Basan. Să mergem, domniță!

Și chiar în acel ceas, îndemînatecii scutieri ai regelui îl îmbrăcară în armura lui din oțel strălucitor, îl încinseră cu vestita lui sabie Xaliba, și îi dădură în mînă un scut țeapăn și o lance lungă și puternică. Pe calul său fără seamăn, Velandir, porni regele cu domnița în spatele șeii lui, căutînd să ajungă cît mai grabnic la castel. Și ajunseră după cîteva zile, după ce trecură printr-o pădure vrăjită, o mlaștină fără capăt și un lanț de munți cu vîrfurile ascuțite ca un fierăstrău.

Acolo, pe o insulă în mijlocul unui lac, se înălța un castel construit din blocuri de piatră neagră, cu donjonul din piatră albăstruie, lucitoare. Duse Arostus la buze cornul său de vînătoare și lansă chemarea lui de înfruntare. De trei ori sună în corn. Cu un zornăit de lanțuri, poarta grea de lemn se lăsă ca un podeț peste canalul ce despărțea insula de mal, și pe acest podeț păși

un cavaler îmbrăcat complet în negru, înalt cît un uriaș din vechime. Iar calul lui, tot atît de negru, părea chiar mai uriaș, așa încît cei doi păreau mari cît o casă de om gospodar. Fața cavalerului nu se vedea, fiind acoperită de vizieră. Din dosul vizierei se auzi strigătul înăbușit al cavalerului:

- Rege Arostus, te dovedești viteaz și cavaler, dar fără pic de minte! Nu e dat regilor să-și lase țara de izbeliște doar pentru a participa la aventuri cavalerești. Ceea ce ți se va întîmpla îți va folosi spre învățare de minte!

Regele Arostus era viteaz și puternic, nu o dată făcuse dovada acestor calități. Deci, el nu se sperie, ci își lăsă viziera și dădu pinteni calului – după ce lăsase domnița jos de pe cal. Nu observase surîsul ei malițios...

Și, în timp ce Velandir se apropia ca o săgeată de podețul pe care Rasan Basan aștepta liniștit, regele lăsă lancea în jos, gata să ia cavalerul în ea. Numai că, deodată, calul se opri ca împiedicat într-o mlaștină. Iar brațele viteazului căzură fără vlagă, scăpînd scutul și lancea. Se simțea Arostus fără putere, nici un cuvînt nu era în stare să spună.

- Haha, rîse aspru cavalerul cel negru. Ai văzut, Arostus, cum ți-ai pus țara în cumpănă? Dreptate avea sora ta și stăpîna mea, zîna Moriana, să spună că nu meriți tronul.

Văzu atunci Arostus domnița venind veselă spre podeț. Vraja se îndepărtase și în locul feței frumoase și dulci regele văzu chipul propriei lui surori, frumos dar plin de răutate.

- Hei, frate! Ți-am zis eu că mintea îți stă în lance. Ar trebui să poruncesc să ți se taie capul! Dar pentru că țara Loriant este și țara mea, te las să pleci pentru a-ți pregăti urmașul. Iar într-un an să fii înapoi, așa cum o să-mi juri că o vei face. Altfel, ceasul ți-a venit chiar acum!

Jură Arostus, neavînd încotro. Înainte să plece, strigă zîna Moriana în urma lui:

- Pieirea o să-ți vină de la o femeie, frate! Ți-am zis întotdeauna să le cunoști bine – sunt jumătate din populația stăpînirii tale. Dacă într-un an și o zi de azi te

întorci și-mi spui care este lucrul pe care și-l dorește o femeie mai mult și mai mult pe lumea asta, o să te iert.

Se întoarse Arostus trist la cetatea lui Galinore, unde îl aștepta toată curtea. Și acolo le povesti întîmplarea prin care trecuse, fără să ascundă nimic. Așa că toți se întrebară care o fi lucru prețuit mai mult și mai mult de femei. Întrebară mai întîi pe doamne și domnițe: soțiile, mamele, fiicele, surorirle mîndrilor cavaleri. Fiecare răspunse ba că una, ba că alta: care că cel mai de preț lucru este frumusețea, sau arta, sau averea, aurul, bijuteriile, hainele scumpe, prietenia, dragostea, curtenia, vorba frumoasă, și tot așa... Dar așa de multe răspunsuri primi bietul rege, încît nu se putu hotărî care ar fi răspunsul așteptat de Moriana. Porniră atunci cavalerii prin împărăție și întrebară toate femeile, și nobile, și soții de negustori, de meșteri, la urmă slujnice și țărănci... Răspunsurile acum erau și mai diferite. Uneia îi plăcea o mîncare deosebită, alteia o rochie, unei a treia un cal frumos... Ba o cerșetoare zise că o bucată de pîine e lucrul care ar mulțumi-o cel mai mult!

Trecuse aproape anul, iar regele își luă rămas bun de la toți și porni din nou spre castelul din mijlocul lacului, Malpery. De data asta porni alături de rege iubitul lui nepot, viteazul Guvin. Pe cînd treceau prin mlaștină, iată că se întîlnesc cu o femeie. Îmbrăcată toată în verde, de un verde ca mătasea broaștei, părea că se ridicase chiar atunci din mîl. Și fața îi era ca de broască. Cu botul mare și dinți galbeni și lungi, cu bube urîte pe față și ochi sticloși, vineții, cu o dungă ca la șerpi... Pe spate avea o cocoașă, tot o cocoașă avea între sînii mari și căzuți, iar fundul îl avea mare ca o iapă. Părul rar și unsuros îi cădea zburlit și liber pînă pe umerii largi și căzuți. Mîinile scurte și puternice se sprijineau pe un toiag, încercînd să o țină dreaptă. Pielea mîinilor părea pătată, iar gheare lungi și încovoiate terminau degetele noduroase.

- Hihi, hîsîi ea, răgușit. Duceam cap la tăiam, nu știam răspuns.

- Ba îl știu, zise regele. Am întrebat toate femeile.

- Femei spuneam ce el credeam. Moriana știam altcum...

- Și tu știi ce răspuns așteaptă soră-mea? o întrebă Arostus, plin de o nouă speranță.

- Știam! Da' nu spuneam geaba, vream răsplat.

- Îți jur că îți voi da ce-mi vei cere, promise Arostus.

- Majestate, se împotrivi tînărul Guvin, nu promite fără să știi pe ce. Poate te va înșela.

- Hihi, nobil cavaler nu credeam. Spuneam tain, răsplat ceream cînd veneam înapoi. Nu adevărat, nu veneam, hihi....

- Dacă ne întîlnim din nou, o să-ți dau ce-mi ceri – dacă este lucru de virtute.

- Virtute eram, zise femeia, apropiindu-și buzele groase de urechea regelui să-i spună taina. Nu uitam, promis eram, mai spuse ea la despărțire.

Porniră cei doi mai departe. Iată că ajung în fața lacului și podețul se coboară, legînd insula de mal. Apare cavalerul cel negru, Rasan Basan, călare, iar în urma lui pășește sprintenă zîna cea rea, Moriana.

- Ei, frate, zise ea, văd că te-ai întors cu credință. Știu că nu-ți lipsește aceasta. Ai adus răspunsul?

- Am adus mai multe răspunsuri, recunoscu Arostus. Și începu să i le spună pe rînd, așa cum le știa. Dar farmazoanca dădea numai din cap, refuzîndu-le, iar calul cel negru scurma cu copita nerabdător în lemnul podețului. La urmă, zise zîna:

- Măi frate, de ți-ar fi fost credincioase femeile de la curte, ți-ar fi spus. Ți-ar fi spus iubita ta soție... Așa, cavalerul meu îți va lua capul.

- Ia-l pe-al meu, zise atunci viteazul și credinciosul Guvin, pășind în față. Lasă-l pe rege să plece. Dacă ai trebuință de un cap, îl ai pe-al meu.

- Aha, nepoate, îi ești credincios unchiului tău... Nu, nu-mi trebuie capul tău. Mai bine mergi tu și ia în stăpînire țara, cu încuviințarea regelui.

Dar Arostus își amintise de cele cîteva cuvinte spuse de femeia cea urîtă și întrebă:

- Nu cumva ceea ce prețuiește mai mult și mai mult o femeie este să aibă putere asupra bărbatului ei?

Zîna Moriana se înnegri la față de supărare, căci acesta era răspunsul așteptat de ea.

- Numai ticăloasa de Randal a putut să-ți dezvăluie taina! Bine, de data asta ai scăpat de mine. Să văd cum o să scapi de soartă.

Furioasă, se întoarse pe călcîie și dispăru sub bolta porții, urmată de Rasan Basan. Cu un zornăit de lanțuri, podețul se ridică și cei doi se treziră singuri pe malul lacului cu ape întunecate. Bucuroși, cavalerii porniră spre casă.

Dar în mijlocul mlaștinii îi aștepta Randal.

- Hihi, scăpam! Dam răsplat?

- Așa cum ți-am promis, zise bunul rege Arostus. Cere-mi.

- Vream soț, hihi. Tu eram însurat. Pețeam alt mire – nobil eram ca tine! Nu vream, luam cap la rege.

Se întristă regele. Cine ar accepta o soție ca Randal? Dar credinciosul Guvin spuse:

- Rege, nu trebuie să cauți mai departe. Eu îți sunt nepot, eu însumi fiu de rege. Am sînge tot atît de nobil ca și tine – femeia asta nu poate găsi un altul mai nobil ca mine în tot ținutul Loriant. Accept bucuros să o iau de soție, dacă ea mă dorește de soț.!

- Hihi, se înveseli urîta. Vream soț tinar și frumos! Vream nunt, bucuram tot curte!

Nu avură încotro, nu se putură împotrivi. Guvin dădu mîna femeii și o ajută să urce pe cal în fața lui, cuprinzîndu-i trupul hîd în brațe.

Cînd intrară în cetatea Galinore, unde toată curtea aștepta cu nerăbdare întoarcerea regelui, toți izbucniră în rîs cînd văzură femeia cea urîtă săltînd ca un sac plin cu paie în fața frumosului cavaler. Cînd aflară însă că aceasta era mireasa lui Guvin, se îngroziră.

Regele pregăti o nuntă frumoasă și bogată, așa cum se potrivea propriului său nepot. Toți veniră și aduseră daruri de nuntă, dar cînd să felicite mirii, nimeni nu putu spune nici o vorbă, ci lacrimi de milă le picau din ochi.

Cînd nunta se sfîrși, Guvin se retrase în iatac cu mireasa sa. Încerca să nu-și arate scîrba și tristețea, ci îi

spunea glume și vorbe drăgălașe. Femeia îi spuse:

- Lăsam la vorbă – nu eram ceas de vorbeam. Pupam la mireas, eram timp de iubeam!

Nu avu încotro Guvin. Închise ochii și îi luă capul urît între palme și o sărută pe buzele groase și verzi, de broască. Ar fi vrut să-i dea dumul, dar brațele ei scurte și musculoase îl cuprinseră pe după grumaz. Și se miră de fragezimea buzelor... Se desprinse mireasa de gîtul lui și îi spuse cu glas mîngîietor:

- Iubitul meu soț, privește-ți mireasa!

Uimit, Guvin deschise ochii și văzu în fața lui o fecioară frumoasă, mai frumoasă decît cea mai frumoasă domniță visată vreodată de el. Ochii ei mari și frumoși îl priveau cu dragoste.

- Nu te mira, iubitul meu soț. Eu sunt Randal, zîna Pădurii de Smarald. Au început ființele magice să spună că sunt mai frumoasă decît însăși Moriana! – și asta ea nu a putut ierta. A pus o vrajă pe mine, dîndu-mi înfățișarea asta, și mi-a zis: „Numai cînd un om, un nobil cavaler, te va lua de soție și te va săruta de bunăvoie, o să se rupă vraja.”

Se bucură Guvin și își luă mireasa în brațe, fericit.

- Să mergem, să mergem! strigă el. Să vadă toți mireasa pe care și-a luat-o Guvin!

Dar Randal dădu trist din cap.

- Nu se poate, iubite, pentru că blestemul e ridicat numai în parte. A știut Moriana ce face... Eu sunt zeiță, tu om. Nu putem trăi împreună – decît sub un alt blestem. Așa că nu pot fi cu tine în această formă decît jumătate de timp! Tu trebuie să hotărăști care jumătate. Vrei să fiu așa ziua, cînd curtenii mă pot vedea și îți vor aduce cinstire – în schimb, noaptea, cînd vom fi împreună, să nu te poți apropia de mine decît cu scîrbă? Sau vrei să mă ai frumoasă noaptea, doar pentru tine – iar ziua să stau ascunsă de rușinea curții? Hotărăște tu cum vrei să fie.

- Ba nu, iubita mea soție, zise Guvin atunci. Hotărăște tu cum vrei să fie. Eu voi fi mulțumit oricum. Dar gîndește-te că de multe ori ziua voi fi plecat la turniruri,

bătălii, aventuri, iar tu vei sta singură și ascunsă, de vei fi hotărît să fii frumoasă noaptea. Hotărăște să fie bine pentru tine, căci mie îmi va fi bine oricum.

Se bucură Randal și hotărî să fie frumoasă în timpul zilei. Mult s-au bucurat curtenii văzînd dimineața mireasa, și mai mult s-a bucurat regele Arostus, care își iubea nespus nepotul. Se zice că Randal era cea mai frumoasă domniță de la curtea din Galinore! În schimb, cînd se lăsa seara și curtenii continuau să petreacă, ea se grăbea spre apartamentul ocupat de ea și Guvin în Castel. Tare se mirau curtenii de ce frumoasa Randal nu dorea să stea cu ei la petreceri. Dar toate rugămințile lor au fost refuzate, chiar și cele venind dinspre Arostus și Junera.

Numai Guvin nu insista ca soția lui să rămînă. El era cel mai fericit cavaler cît era ziua de lungă. Ieșea mult mai rar în aventuri și călătorii lungi, prefera să stea pe lîngă castel. La turnire ieșea cu Randal și se arăta să fie cel mai puternic și priceput cavaler, cîștigînd cele mai multe întreceri. Împărțea această cinste cu ceilalți doi mari cavaleri ai timpului, Trisam și Luncelo. Și nu o dată se întîmpla să-și petreacă întreaga zi în iatacul soției...

Dar seara, cînd Randal se retrăgea în iatacul ei, el rămînea trist, singur. Rar se întîmpla să își facă drum spre cămările lui, ci mai adesea se plimba singur prin parc, sau încăleca pe cal și pleca prin păduri, întorcîndu-se numai în zori... Randal nu zicea nimic, nu îl chema să vină să o vadă.

Într-o seară Guvin, în loc să coboare în grădină, porni șovăitor spre iatacul lui Randal. Aceasta trăia singură, refuzase să aibă slujnice în preajma ei pe timpul nopții. Cînd intră Guvin la ea, o găsi stînd tristă, cu lacrimi curgîndu-i pe obrajii verzi, puhavi. Randal ridică privirea spre el și Guvin se simți foarte vinovat. Se așeză alături de ea și începu să vorbească, povestind din întîmplările prin care trecuse, despre planuri și vise... Cu graiul ei pocit, începu și Randal să-i vorbească, fericită. Și începînd din acea seară, Guvin începu să-și viziteze tot mai des soția în timpul nopții.

Cu timpul, descoperi că vorbirea lui Randal începuse să se schimbe. Nu mai era așa de pocită – iar glasul semăna tot mai mult cu glasul ei drăgăstos și mîngîietor din timpul zilei. Ochii se schimbară și ei, nu mai erau vineții cu iris ca de șopîrlă, ci deveniseră negri și adînci, plini de emoții. Începuse să găsească plăcere în aceste ceasuri petrecute împreună, prindea tot mai mult drag de ea.

Trecură așa an după an. Acum, cînd se lăsa seara, Guvin se ridica și oferea brațul frumoasei lui Randal, își lua rămas bun de ceilalți curteni și pornea cu soția spre apartamentul lor. Geaba îi invitau acum ceilalți cavaleri să mai rămînă, geaba îl invitau pe Guvin la petreceri între bărbați – Guvin refuza simplu, dar hotărît. Toată curtea se întreba: „Ce-o fi cu ei? Care o fi taina lui Randal?”. Și într-o noapte Randal i-a zis soțului cu tristețe:

- Guvin, sunt șapte ani de cînd suntem împreună. Au fost cei mai frumoși ani ai vieții mele. Dar tu ești uman, iar eu sunt zînă. Blestemul este încă peste noi. Acum trebuie să alegi ce va fi mai departe. Pot fi frumoasă tot timpul, zi și noapte, pentru alți șapte ani – dar apoi voi muri. Sau putem trăi împreună toată viața noastră - dar eu va trebui să păstrez chipul hîd tot timpul. Numai tu poți face această alegere! Gîndește-te bine.

Guvin răspunse însă fără șovăire:

- Iubita mea Randal, tu ești frumusețea mea mereu, zi și noapte. Ochii minții te văd tot timpul frumoasă, tot atît de frumoasă ziua precum noaptea, și tot atît de frumoasă noaptea precum ziua. Cum să aduc eu pieire asupra ta numai pentru a mă bucura de frumusețea aparentă? Vom trăi cît vom trăi – dar împreună!

S-a bucurat Randal și l-a luat în brațe cu dragoste, iar Guvin i-a răspuns cu aceeași iubire, deși ea avea înfățișarea de broască, fiind noapte. Și i-a mai zis:

- Guvin, eu viața mi-o trag din puterea Pădurii de Smarald, de unde am ieșit de atîta vreme. Viața nu-mi va fi lungă dacă nu mă întorc acolo.

- Te voi urma! zise Guvin. Și plecară în aceeași noapte.

Mare fu mirarea cavalerilor și a regelui văzînd

dimineața că cei doi dispăruseră. Regele a trimis cavalerii în aventură să-i caute și să-i aducă înapoi la Castelul Galore.

Au trecut anii. Regele Arostus s-a trecut, cum s-au trecut și cavalerii lui și minunatul ținut al Loriantului. Au venit alte nații, s-au format alte țări. Baladele vorbeau despre faptele acestor viteji din trecut și amintea și de Guvin, cel mai viteaz, mai priceput, mai credincios cavaler de la curtea regelui Arostus, unchiul său, și despre frumusețea fără seamăn a soției lui, domnița Randal. Și despre marea lor dragoste și dispariția lor fără urmă într-o noapte...

Iar un strămoș de-al meu, ajuns trubadur pe acele meleaguri, a avut el însuși o aventură. Într-o zi l-a prins o furtună și s-a refugiat într-o pădure. Acolo s-a rătăcit și, încercînd să găsească o cărare, care să-l scoată afară, s-a înfundat tot mai adînc în codru, pînă a ajuns într-o poiană cu un izvor într-o margine. Alături de izvor era o mică peșteră, iar întreaga poiană era acoperită cu felurite flori mirositoare și frumoase la privit.

Lîngă izvor, în flori, stătea un bărbat cu părul albit și o domniță frumoasă cu părul de aur și ochii mari, negri și adînci, cu pielea feței plină de riduri fine – singurele care îi trădau vîrsta înaintată. L-au invitat pe acel strămoș al meu să poposească alături de ei și să împartă cu ei hrana simplă pe care o aveau. Drept mulțumire, el a început să le cînte despre regele Arostus și vitejii lui cavaleri. L-au ascultat cu bucurie, dar și cu tristețe, iar cînd au ascultat balada despre Guvin și Randal, au plîns.

Atunci i-au spus cine erau: cei doi din balada cîntată. Și i-au spus toată povestea așa cum fusese ea în realitate, căci nimeni nu știuse că noaptea frumoasa Randal devenea o altă ființă. Precum și motivul pentru care părăsiseră pentru totdeauna curtea și lumea oamenilor.

- Dar, s-a mirat strămoșul meu, cum de ați trăit atît de mult?

- Puterea acestei păduri vrăjite ne ține în viață, a zis Randal. Nu suntem nemuritori, căci eu îmi împart nemurirea cu Guvin. Îmbătrînim și noi, vom muri cîndva.

Dar vom muri împreună, așa cum am trăit.

- Și nu ați dorit niciodată să ieșiți din nou printre oameni?

- De ce să fi ieșit? s-a mirat Guvin. Avem aici tot ce ne trebuie ca să fim fericiți. Ce îmi poate oferi viața altceva, în altă parte? Trăiesc alături de iubita mea în liniște, pace și dragoste. În peșteră avem un mic altar al Marelui Zeu și a Pruncului Sfînt, la care ne închinăm. Moartea nu ne mai sperie, iar lumea cu deșertăciunile ei nu ne atrage.

- Dar cum s-a întîmplat că doamna Randal este frumosă, și nu hîda de care ați vorbit? S-a rupt acel blestem?

- Într-un fel, da, a rîs Randal. Trăind atît de mult timp împreună, vraja pădurii a venit peste mine. Tu mă vezi așa cum mă vede Guvin pe mine. Eu sunt în realitate cu înfățișare de troglodit, dar el mă vede mereu cu înfățișarea mea umană. De fapt, ceea ce vezi tu este imaginea sufletului meu!

- Nu-i așa că-i frumoasă? a întrebat fericit Guvin, și acel străbun a trebuit să mărturisească: niciodată nu întîlnise o doamnă mai frumoasă și mai mîndră decît Randal.

Dimineața i-au arătat drumul spre ieșirea din pădure. Oricît a încercat, niciodată nu a mai reușit să intre în pădurea cea vrăjită, să-i întîlnească pe cei doi. Ar fi vrut să se întîlnească cu ei, să le cînte balada pe care o compusese el – așa cum v-am spus-o eu. Și cu aceasta am încheiat balada mea despre Viteazul Guvin și Preafrumoasa Randal.

*
* *

Se lăsase tăcerea. Mult timp au stat cei șapte așa, gînditori. Despre ce gîndeau Prințul și Netoata lui era greu de spus, dar într-un tîrziu Elina șopti:

- Ce frumos a fost! Niciodată nu am citit o carte așa de frumoasă. Nici nu mai trebuie să-mi cînți vreodată, tu-mi vei rămîne mereu în amintiri cu această baladă.

Boian se înroși de plăcere, dar Elinei îi spuse:

- Cu ajutorul Marelui Zeu, îmi voi găsi Vocea și Cîntecul. Voi face o baladă despre domnia ta, o baladă cum nu a mai fost cîntată vreodată pe acest pămînt!

- Randal troglodit eram, zise Yulgur. Cunoșteam poveste la el, tot troglodit știam. Batjocorit eram, dușman la Dușman eram. Cunoșteam la Prunc, ajutam la el – carte sfînt nu povesteam. Mama la Prunc rugam la Mare Zeu răsplat dădeam la Randal. Zin la pădure făceam, chip om dădeam. Diavol, troglodit rideam, credeam Randal rău sfîrșeam. Yulgur fericit eram, aflam Randal fericit eram cu om!

Leproasa se ridică deodată furioasă în picioare.

- Ha! Nu știu cum era acea Randal cînd era hîdă. Dar credeți că pe mine m-ar fi sărutat Guvin? Dar ce vorbesc eu, m-ar fi sărutat vreun om, oricare om?! Uitați-vă la mine! Hai, uitați-vă! strigă smulgîndu-și masca de pe față.

Toți o priviră cu un amestec de groază și milă. Cine știe din ce motiv, Netoata izbucni în plîns, dar Hitaiori o luă în brațe și începu să o legene ca pe un copil, liniștind-o. Nimeni nu îndrăzni să-i spună leproasei nici un cuvînt, dar Yulgur se ridică greoi și se apropie de ea.

- Vream vedeam biet troglodit? Vroim știam cum Randal eram? Priveam! își dădu gluga peste cap, arătîndu-și chipul. Cei care îl văzuseră nu spuseră nimic, dar leproasa se trase înfricoșată cîțiva pași înapoi, murmurînd:

- Oh, Mare Zeu!

Yulgur dădu trist din cap, vrînd să-și tragă gluga înapoi pe chip. Înainte să o facă, Elina se ridică și se apropie de el, punîndu-i brațele frumoase în jurul gîtului și lipindu-și obrazul de pieptul lui vînjos, umflat de cocoașă.

- Tu ești frumos și bun, sfîntul meu prieten. Dea Marele Zeu să-ți iasă în cale o preafrumoasă troglodiță, să găsești fericire și pe acest pămînt, nu numai în ceruri.

- Fericit eram, zise Yulgur emoționat. Aveam frate bun la voi, prieten. Nu doream alt fericire. Mare Zeu bun la Yulgur eram!

41

(în care un cîntec se cîntă)

Drumul greu prin munți alterna cu un drum mai ușor prin cîmpii aluvionare. Avură noroc, nu se întîlniră cu nici un potrivnic în cale. În mod normal drumul nu ar fi putut dura mai mult de cîteva zile, dar lipsa cailor își spuse cuvîntul: erau de mai bine de o săptămînă pe drum de cînd părăsiseră Antonia.

Se apropiau de izvoarele marelui fluviu, Tigrin. De aici trebuiau să coboare, mult mai ușor, spre miazăzi și, ieșind la rîul sfînt al Joramului în cîteva zile, să-și continue drumul spre Jerulabad.

- Cum de ne-ați găsit? întrebase Bardul pe Yulgur pe drum.

- Furtun despărțeam la Yulgur și Hitaiori. Domniț și Ifichim plecam cu Zulfin la miazăzi. Pierdeam urm la ei, parcă nu pășeam la pămînt... Copil eram la Cetate, la Trebind, găseam părinț, lăsam fericit eram.

- Copil? Care copil?

Trogloditul le povesti, cu vorbirea lui pocită, întîmplările prin care trecuseră călătorii din grupul Validei – pînă la furarea cheii Raiului și izbucnirea furtunii.

- Și kapcînul?

- Nu știam. Pierdeam la el. Porneam la miazăzi cu Hitaiori,

treceam munte și alt munte, mulț munte. Tîlneam mult tîlhar, vream jefuiam, Hitaiori ucideam la el... La drum mult alt tîlhar, oștir mare. Yulgur nu vream ucis mai mult, torceam apus. Mergeam zile și zile, mult zile. Terminam muncat, foame mult la Hitaiori. Opream la crișm, găseam Netot. Dimineaț miroseam mult, simțeam copil Elina. Treceam munte, alt munte, găseam Elin și Boian și Kelemen.

- Și pe mine m-ați găsit! zise leproasa din urmă. Mirosul de putreziciune nu l-ați simțit?

- Nu miroseam la putrezit. Miroseam la boală acum, cunoscut miros. Nu pierdeam niciodat femei nu spus nume! Yulgur rugam Mare Zeu trimeteam sănătate și fericit la femei.

În a șaptea zi trecură muntele și acolo, la poalele lui, zăriră șerpuind pîrîul ce urma să devină marele fluviu. Dar la izvoarele lui ajunseră abia în ziua următoare, spre amiază. Hotărîră să facă aici un popas. Hitaiori și Geambașul porniră să vîneze ceva de-ale gurii. Elina spuse că ea o să caute niște plante ce puteau fi folosite să dea aromă mîncării. Fără o vorbă, leproasa i se alătură. Yulgur se așeză sub un pom să se roage, așa că bardul rămăsese cu Netoata să păzească tabăra.

Cele două femei nu prea vorbeau. Cînd și cînd Elina culegea din plantele pe care le recunoștea, despre care Iarina îi vorbise în timpul călătoriei lor. Nu erau prea multe în valea strecurîndu-se printre munți, dar găsiră niște salată sălbatică și o plantă cu rădăcini scurte, golașe, care coapte în jar aveau un gust plăcut, puțin dulceag. Leproasa îi arătă niște frunzulițe prelungi, subțierele, de o culoare verzui-albăstrie care, ronțăite, erau puțin acrișoare.

- Cresc și pe la noi, în Capadacia, explică ea.

- Tu ești într-adevăr albenă? o întrebă Elina.

- Da... Acolo m-am născut. Sunt plecată de mult, mai bine de două decenii...

- De unde anume ești? întrebă bucuroasă fata. Eu sunt din Cetate. De fapt, nu am ieșit niciodată din cetate pînă acum...

- Văd că te știi descurca...

- M-a învățat mama Iarina. Ea a murit, se întristă fecioara.

- Da, știu. Ne-ai povestit. Eu sunt din sud, din cîmpia Marelui Rîu.

- Da? Cred că și nenea Kelemen este de pe-acolo. El este uigur.

- Știu, l-am cunoscut după vorbă și după chip. Eu sunt albenă...

- Și cum ai ajuns aici?

- Este o poveste lungă, nu vreau să mi-o amintesc. Am făcut multe blestemății la viața mea, de aceea m-a pedepsit Marele Zeu.

- Zicea Kelemen că boala asta nu este o pedeapsă. Și oameni sfinți s-au îmbolnăvit de ea. Cine poate ști de ce Marele Zeu lovește cu boala asta pe unii, iar pe alții nu.

- Ție nu ți-e scîrbă de mine?

- Nu, mărturisi Elina. Mie mi-e milă de tine pentru suferințele tale, căci știu că boala nu are lecuire. Dar tot Kelemen zicea că sunt oameni care trăiesc și patruzeci de ani cu ea.

- Sper că Marele Zeu îmi va lua viața mai curînd, zise femeia. Nu-i ușoară viața de lepros, fetițo, nu o doresc nici dușmanilor mei.

- Te doare?

- Nu mă doare. Aceasta este binefacerea și blestemul bolii. Dar oamenilor le e teamă, ne alungă... Nu o dată au aruncat cu pietre în mine, nu o dată am stat zile și zile flămîndă, pînă în pragul morții.

- Biata de tine, o plînse cu sinceritate tînăra.

- Acum îmi pare rău mai ales pentru viața dusă. Am visat toată viața fericirea. Mult timp am și crezut că am găsit-o – nisip spulberat de vînt. Nu, fetițo, nu am cunoscut fericirea...

- Nu se poate, se împotrivi fata. E atît de ușor să fii fericit. Uite, uite ce frumoasă e valea asta, spuzită de flori mirositoare. Uite albinele zumzăind deasupra lor, și fluturii... Apele pîrîului, fulgerată de argintul peștilor... Munții aceia stîncoși, ridicîndu-se deasupra pădurii... Marele Zeu le-a creat pentru noi, să ne bucurăm văzîndu-le. Și suntem împreună, cînd îl văd pe unchiul Yulgur acolo sub pom, rugîndu-se pentru noi, simt liniștea coborîndu-se asupra mea. Și prințul cel tăcut – nu știu dacă e prost, dar e atît de viteaz! Nu o dată ne-a salvat viața... Prietenia, onoarea și cinstea lui le simți fără vorbe, doar privind la fața lui serioasă. Și Boian... Uite, cînd a povestit balada, am fost cu adevărat fericită! A spus-o atît de frumos. Nici nu trebuie să-mi cînte... Știi? Eu nu am ureche muzicală. Nu știu cînd un

cîntec este frumos sau nu. Dar știu că își va găsi cîntecul! Știu că mie îmi va face cel mai frumos cîntec cîntat vreodată. Mie! Și îl iubesc pentru asta – și sunt atît de nefericită că nu-l pot iubi...

- Hotărăște-te, ești fericită sau nu?

- A, sunt. Și chiar sunt. Fericirea și nefericirea sunt mereu împreună. Ne impregnează viața – trebuie să alegem care este mai importantă. De aceea mi-a plăcut povestea lui Guvin și frumoasa Randal, că au ales să trăiască împreună fericirea și nefericirea lor. Știau că sunt fericiți privind la clipele de nefericire. Au ales să fie fericiți!

- Eu nu am înțeles-o așa... Nici pe tine nu te înțeleg. Ce vrei tu de la viață?

- Cînd eram la tata nu știam ce vreau. Tata era bogat, cel mai bogat din Cetate. Doar vistieria țării este mai bogată decît averea lui. Iar el îmi era mie sclav, dorințele mele erau porunci. Mi se spunea cu admirație – dar și în derîdere – Prințesa. O prințesă sclifosită... Am avut o singură prietenă, Valida... Aveam bogății, haine, bijuterii... dar eram nefericită. Doream aventuri! Și am fugit de acasă.

- Năbădăi de copil răzgîiat, zise leproasa. Ce-ți poți dori mai mult decît o casă plină de bogății?

- Îmi era urît! Știu că unora doar averea le aduce bucurie. Așa era și tata – deși dragostea pentru mine era mai mare. Cred că ar fi dat și ultimul ban pentru fericirea mea. Și a iubit-o și pe mama. Ar fi dat totul, bucuros, numai ca mama să nu fi murit! Sunt lucruri mai importante în viață decît averea.

- Da, am început să înțeleg asta...

- Chiar și cînd s-a ivit ocazia să vin în Călătoria asta, am pornit la drum doar să-mi găsesc aventura căutată.

- Și acum?

- Acum... mă gîndesc că nu-mi doresc nimic de la viață decît un om care să mă iubească tot atît de mult pe cît îl iubesc eu.

- Asta nu va fi greu, rîse leproasa. Ești frumoasă!

- Nu, nu așa. Cineva care va ști să privească dincolo de frumusețea mea. Poate de aceea nu-l pot iubi pe Boian. El nu vede nimic altceva. Eu sunt domnița din baladă, zîna din basme, cosînzeana... În fața mea rămîne mut de admirație. Singura lui dorință este să-mi facă un cîntec...

- Și nu este destul? Ce n-aș fi dat să am și eu un astfel de iubit!

- Nu, nu este destul. Vreau un om care să mă iubească așa, simplu, ca un om. Care să vadă în mine un om, cu părțile mele bune și părțile mele rele. Care să le cunoască și să le accepte, dorind să mă facă mai bună. Care să împartă cu mine binele și răul... Să stea cu mine în serile liniștite, să-mi asculte zîmbind sporovăiala, să-și împărtășească gîndurile și visele cu mine. Să mă vadă frumoasă și atunci cînd vîrsta mi-a luat frumusețea – să-mi vadă frumusețea sufletului!

- Pentru asta trebuie ca sufletul să-ți fie frumos.

- Da, pentru el o să fac tot ce-mi stă în putere să-l țin frumos. O să mă rog zilnic Marelui Zeu și Pruncului Sfînt să mă ajute. Și să-mi aducă în cale un om căruia și eu să-i pot vedea frumusețea sufletului înainte de a-i vedea frumusețea sau urîțenia trupului.

- Tu chiar ai putea să-l iubești pe troglodit? se miră femeia.

- Da, dacă ar fi uman. Îl iubesc ca pe un frate mai mare, ca pe-un unchi, ca pe-un tată spiritual. Fără pic de dorință trupească, se înroși ea la față.

- Aha, știi și de-astea?

- Nu le-am cunoscut încă. Le voi cunoaște, sunt sigură. Dea Marele Zeu să le simt numai pentru viitorul iubit. Și din ele să iasă fructul iubirii noastre. Îmi doresc copii!

- Eu le-am cunoscut. Le-am avut pentru mulți bărbați – pentru orice bărbat. Să știi, fetițo, că orice bărbat îți poate da plăcere trupească – că-l iubești sau nu. Aceasta este puterea femei. Poate stăpîni bărbatul prin această plăcere. Și mulți bărbați sunt doritori să dea bani și daruri pentru a se bucura de ea.

- Tu ți-ai vîndut trupul? se miră fata.

- Da. Ce contează, atîta timp cît nu-ți vinzi sufletul?! Dar eu am făcut și asta: mi-am vîndut și sufletul! De aceea am fost pedepsită de Marele Zeu.

- Te-ai vîndut Dușmanului? se îngrozi Elina.

- Ha! Nu, Dușmanul nu a venit să mă cumpere. Poate e mai bine așa. Dar poate că m-a cumpărat altfel, cine mai știe? Am iubit averea, bogăția, aurul... Am fost lacomă la aur – și asta de la Dușman vine. Se zice că cei ce au fost lacomi la aur pe timpul vieții lor, în viața de apoi li se va turna de-a pururi aur

topit pe gîtlej...

- Crezi asta? Atunci de ce ai iubit aurul?

- Nu, nu cred asta. Sau poate am început să cred... Acesta este unul din motivele pentru care mi-e teamă de moarte. Dacă e adevărat? Pe de altă parte, nu vreau să-mi iau singură viața, de teamă să nu adun și acest păcat...

- Biata de tine! Ai greșit fiind tînără, nu ai știut.

- Nu încerca să-mi dai speranțe deșarte. M-am schimbat doar cînd boala mi-a răpit puterea să mai stăpînesc bărbații.

- Poate că tu nu ai făcut rău acelor bărbați. Poate că ei au căutat la tine doar plăcere – plăcere pe care o altă femeie poate nu le putea da. Au dat bani, așa cum unii dau pe vin, sau pe jocuri, sau pe lucruri...

- Crezi că eu nu mi-am spus așa?! De aceea nici nu-i iubeam, nici nu mă simțeam vinovată cînd îi aruncam în stradă, după ce își mîncaseră toți banii pe nurii mei...

- Și nu ai iubit niciodată pe nimeni? se cutremură fata. Nu ai cunoscut dragostea?

- Nu, căzu răspunsul rece. De aceea sentimentele care mă încearcă acum sunt stranii și nu știu cum să le răspund. Pentru că a fost cineva care m-a iubit mai mult decît toți ceilalți și acum știu că alături de el aș fi fost fericită. Fericită așa cum tu vrei să fii fericită...

Elina o privi neputincioasă.

- Nu mi-ai spus ce sentimente ai față de Kelemen, schimbă vorba leproasa.

- Nu știu. La început mi-a fost teamă de el – ca de Pictor. Credeam că au ceva cu mine, mi-era teamă să nu mă trimită acasă. Apoi i-am văzut marea durere pe care o poartă cu el. Nu cred că am cunoscut pe cineva să fie așa de nefericit. Este ca și cînd a întîlnit odată fericirea și a pierdut-o, și știe că nu o va mai întîlni niciodată. Este ca un mort viu...

- Ca și mine, murmură femeia.

- Nu, la el sufletul i-a putrezit, parcă. Acum, de cînd ne cunoaște, s-a schimbat. Îl simt și pe el ca pe un... tată. Nu, ca pe un frate mai mare.

- Ai mulți tați, zise leproasa ironic. Și mulți frați mai mari...

- Da, am mai avut, s-au pierdut. Felimon, bucătarul. Și Pictorul. Pe Vraci nu știu cum să-l iau. Iar Eroul...

- Îl cunoști pe Erou? întrebă înăbușit femeia.

- Da. Dar nu e ca eroii din baladele lui Boian. E ca un om simplu... Nici măcar frumos nu e, nici tînăr, nici puternic. Nici nu știu de unde vine, vraciul zicea că e de pe alt tărîm.

- Exact omul potrivit ca să-ți fie iubit. Dacă are suflet frumos...

- Nu glumi, se supără Elina. Nu știu, față de el nu simt nimic. Nici față de vraci.

- Și față de femei, ce sentimente ai?

- Care femei? Zulfina? Nu știu – ca o soră mai mare. Ca o prietenă. Nu așa de apropiată ca Valida, totuși.

- Nu, vorbeam de femeia cu fetiță.

- Mama Jolifanei? Dar ea nu-i ca noi. Pe ea am văzut-o o singură dată, cînd eram copilă. Cu Jolifana mă împrietenisem totuși, cît au stat în Cetate. Tu de unde o știi?

- M-am întîlnit cu ele acum vreo opt ani. Fetița nu era deloc fetiță, ci era cam de vîrsta ta.

- Și ce ți-au zis? întrebă Elina curioasă.

- Stăteam ascunsă în spatele zidului de piatră al grădinii crîșmei din Capadacia, așteptînd ca cineva să se îndure de mine, să-mi arunce ceva de mîncare. Femeia a cumpărat un blid de mîncare plin cu vîrf și mi l-a adus. Crîșmarul s-a supărat, a strigat după ea. Nimeni nu ar mai fi folosit blidul în urma mea. Femeia i-a mai aruncat un galben, închizîndu-i gura. Asta nu l-a împiedicat ca mai tîrziu, după ce ele plecaseră, să mă bată crunt.

- De ce? întrebă plină de milă Elina.

- Pentru că a trebuit să-și plece voința în fața unei străine. Dacă nu era plătit, mi-ar fi tras o lovitură și m-ar fi lăsat în pace. Așa, ura i-a dospit în suflet și răzbunarea i-a fost mai mare... Să știi, fetițo, că o faptă bună nu aduce întotdeauna la o împlinire fericită. Să nu uiți asta!

- Doar cînd ura înlocuiește dragostea.

- Ura înlocuiește întotdeauna dragostea! Așa m-a învățat pe mine viața. Ura e mai puternică decît dragostea, se hrănește din ea însăși, dar și din altele: din teamă, din orgoliu, din invidie... Pînă și din dragoste rănită, neîmpărtășită, sfîrșită.

Tînăra nu găsi cuvinte să o contrazică, așa că se întoarse la poveste:

- Și ce a zis femeia?

- Femeia a zis puține lucruri. Mi-a cerut să-mi iau blidul cu mîncare și s-o urmez. Nu am mers departe – doar pînă în grădină. Printre copaci. Mi-a făcut semn să mănînc și și-au întors privirile, lăsîndu-mă să mănînc în linște. Cînd au simțit că am terminat, s-au întors spre mine. Femeia mi-a făcut semn să-mi scot masca. Nu m-am împotrivit, îmi dăduseră de mîncare și simțeam că nu-mi vor răul. Iar dacă aveam să le îngrozesc, era problema lor, nu a mea...

M-a cercetat în liniște. Fata a privit-o întrebător și ea a răspuns dînd negativ din cap, după care mi-a zis:

- Îmi pare rău, nu te pot vindeca.

- Asta o știam și eu, îi zisei cu indiferență în glas. Poate o fi cineva care va putea să-mi oprească boala să se întindă, dar nimeni nu-mi va reda vreodată frumusețea!

- Te înșeli, îmi zîmbi trist fata. Vei muri nu din cauza acestei boli, ci din prea multă dragoste. Și atunci vei fi din nou frumoasă.

- Dragoste?! Ha! am rîs eu batjocoritor. Dragostea nu există!

- Atunci vei muri urîtă, zise fata și mai tristă.

- Ce vreți de la mine? le-am întrebat eu trufașă, punînd la loc masca.

- Să-ți amintești, șopti fata. Cînd te vei reîntîlni cu cel nedorit, vei începe drumul tău spre moarte. Dorești moartea, nu-i așa?

- Da, îmi doresc moartea, am afirmat eu mîndră și plină de speranță.

- Atunci o vei avea... Dacă îți vei împlini menirea printre Călători.

- Pentru moarte sunt gata să fac orice, am zis eu.

- Să nu uiți promisiunea, mi-a răspuns ea. Tot ce trebuie să faci este să dai simbolul dragostei tale trecute celui ce va salva pămîntul.

- Vorbești în tîlcuri. De unde să știu eu ce să dau și cui?

- O să știi. Va trebui să aștepți să se împlinească doisprezece ani de chin ca să înțelegi. Dar pe el îl vei cunoaște după asta: vei fi găsit omul ce-ți va da adevărata fericire!

Astea zise, fata s-a ridicat în picioare.

- Gata, Jolifana? a întrebat femeia, și așa am ajuns să cunosc numele fetei.

- Da. Cred că acum putem pleca departe.

Înainte să plece, s-a mai întors o dată spre mine.

- Îmi pare rău că viața nu a fost frumoasă cu tine, cînd ar fi putut fi. Și nu știu dacă să mă bucur că va fi așa cum ar fi putut fi, sau să plîng că va dura atît de puțin...

Elina așteptă cîteva momente, dar leproasa tăcuse. Întrebă:

- Ce o fi vrut să spună?

- Nu știu, fetițo. Eram pregătită să aștept doisprezece ani, și am așteptat, închisă în satul acela ca într-o închisoare, chinuită de boală și răutatea oamenilor, chinuită de propria-mi rușine. Și nu aveam altceva de făcut decît să mă gîndesc... Dar voi ați apărut după opt ani, nu după doisprezece. Poate am înțeles eu greșit... Dacă mă gîndesc bine, acum sunt doisprezece ani de cînd m-a alungat beiul. Am înțeles că trebuie să plec. Să pornesc pe drumul morții.

- De unde ai știut asta?

- Pentru că l-am văzut pe cel nedorit. Pînă nu l-am zărit, nici nu am știut că el este cel din proorocire.

- După ce l-ai cunoscut? Nu poate fi decît Kelemen, așa cred eu.

- Da, Kelemen... Cum îl poți dori pe cel ce-ți va aduce moartea, chiar dacă îți dorești acea moarte?

- De unde știi că el îți va aduce moartea?

- L-am visat, poate. Sau l-am văzut în altă viață... Să zicem că am știut, ajunge.

- Și restul proorocirii?

- Pe cel ce-mi va da adevărata fericire, nu-l știu. Nici nu știu care este acea fericire adevărată, de aceea întreb mereu și pe toți... Simbolul... Poate e inelul, așa gîndesc eu...

- Inelul?

- Acesta, își scoase leproasa cîrpa ce îi învelea mîna stîngă și își arătă fetei mîna. Elina se dădu îngrozită înapoi. Din degete rămăseseră doar niște cioate scurte, iar pumnul era diform, carnea puhavă dublîndu-i volumul. Doar inelarul rămăsese întreg, părea de fapt neatins de boală. Pe el strălucea un inel simplu, din aur.

- Inelul meu de mireasă, zise femeia înăbușit.

- E frumos, zise Elina.

- Era cel mai urît din cele pe care le aveam, o contrazise

leproasa. Singurul neîmpodobit cu pietre. L-aș fi vîndut – dar nu l-am putut scoate de pe deget. Uite, și acum se vede, a intrat adînc în carne! L-am păstrat, n-am avut încotro.

- Eu tot cred că e frumos.

- Mi l-a dat... soțul meu. Da, am fost măritată. Soțul îl avea de la mamă, ea de la mama ei... Mergea în familia lui de veacuri.

- Te-a iubit soțul tău?

- Da, m-a iubit. Știu asta. Pe mine toți bărbații m-au iubit.

- Și ce a pățit? A murit?

- Nu. L-am părăsit. Rătăcește prin lume...

- L-ai iubit?

- Nu am iubit pe nimeni. Ele era bun să mă scoată din satul nostru pierdut... Cînd nu am mai avut nevoie de el, l-am părăsit!

- Nu pot să-ți spun de ce, dar eu cred că tu greșești. Pe tine nu te-am auzit vorbind despre fericire, Iarina da! Ea mi-a zis că nu-i este frică de moarte, poate muri oricînd – pentru că a cunoscut fericirea. A fost toată viața fericită!

- Și de ce anume a fost ea fericită? Ce a avut ea să fie atît de fericită?

- Un bărbat care o iubea! Cele mai fericite ore din viața ei au fost acelea în care a stat împreună cu el vorbind, iubindu-se, sau pur și simplu tăcînd împreună...

Leproasa lăsă capul în pămînt, gînditoare.

- Nu știu, voi sunteți altfel de oameni. Niciodată nu mi-am înțeles bărbatul. Tot ce visa el de la viață era o casă cu o prispă – pe care să stăm împreună. Eu să vorbesc și el să tragă din pipă, ascultîndu-mă. Ce fericire îți poate aduce așa ceva?!

Elina nu răspunse imediat. Închise ochii și încercă să-și îmagineze o astfel de scenă. Ea, povestind, rîzînd veselă, iar alături de ea un bărbat care să o asculte liniștit, atent, blînd, rîzînd împreună cu ea, privind-o cu ochi strălucitori. Nu-i putea vedea fața, dar îi simțea prezența: puternică, statornică, definitivă. O stîncă pe care nimic nu avea cum o clinti! O persoană alături de care să poată fi fericită toată viața – și mai tîrziu, atunci cînd aveau să se alăture Pruncului. Pentru că o dragoste ca a lor nu putea avea împlinire deplină decît mergînd împreună, mînă în mînă, pe Calea arătată de Prunc.

- Îți mulțumesc, șopti ea leproasei, drept răspuns.

- Îmi mulțumești? Pentru ce?

- Pentru că m-ai ajutat să aflu ce este adevărata fericire. Știu că este acolo, așteptîndu-mă. Dacă voi scăpa cu viață... Dar să mergem, zise înviorîndu-se. Văd că ceilalți s-au adunat lîngă foc.

Geambașul adusese o capră de munte, pe care o jupuise deja de piele pe cînd cele două femei li se alăturară. Stîrvul, bine curățit și spălat, îl trase într-o țeapă și începuse să-l învîrte deasupra jarului pe niște suporturi cioplite din crengi verzi, să nu fie atacate de căldura focului. Sub tăciuni, Elina puse cele cîteva rădăcini, lăsîndu-le să se coacă.

- Boian, zise deodată Yulgur, tu spuneam balada știam la Rai, la Paradis la pămînt.

- Da, se bucură Bardul văzînd o nouă ocazie să spună o baladă. Vreți să ascultați balada despre paradisul Terestru?

- Da, spuse Elina. Te rog!

- E lungă, îi avertiză Boian.

- Încearcă s-o scurtezi, îl lămuri geambașul. Poate o termini pînă e gata cina...

- Bine, să vă spun:

Pe timpul marelui rege Galone, cel care în balade i se zice Maghelone, saracinii hotărîseră să atace frumoasa Francînie. Adunaseră o oaste cum nu se mai văzuse, veniseră alături de ei toți moslanii de pe pămînt! Pînă și hindunii veniseră – se zice că de atunci au ajuns eghipenii în Evronia.

Maghelone și-a adunat și el toată oastea – deși era doar o zecime, poate chiar a douăzecea parte din uriașa armie a saracinilor! Dar printre cavalerii lui erau cei mai vestiți cavaleri ai lumii pruncine: nepotul regelui, Oralo cel viteaz, și vărul acestuia, Ogiver, și Guilame, Alondo, vestitul mag Zaramon, și mulți alții...

Și, pe mare cîmpie a Caraconei, cele doua uriașe armii veniră față în față. Ca marea care se oprește pentru o clipă în fața țărmului stîncos pentru a-și aduna toate puterile, aruncîndu-se apoi asupra stîncilor pentru a le zdrobi, tot așa armia saracină, ca o mare în tumult, stătea în fața puternicei oști francîne. Cum era obiceiul atunci, doi cavaleri ieșiră în față oștilor, să se înfrunte. Din partea francînilor ieși Oralo, din partea saracinilor barAvan, sultanul Maronului, un cavaler viteaz și puternic.

Oralo ieși îmbrăcat în platoșa strălucitoare de oțel, pusă pe cămașa dublă din zale de oțel. Pe cap avea un coif înalt din oțel lucitor, cu podoaba din aur în formă de turn, iar viziera de oțel îi acoperea fața. În mîini avea mănuși din oțel, meșteșugit făurite. Genunchere și încălțări din oțel îi apărau minunat picioarele. Pe umăr avea prinsă eșarfa frumoasei Adia, dată lui la plecare. În mîna stîngă strîngea scutul de oțel, greu de abia trei scutieri îl puteau ridica de la pămînt. În mîna dreaptă avea lancea lungă și puternică, făcută din trunchiul unui cedru tînăr, iar la șold avea prinsă vestita-i sabie Durinol. Călare pe calul Velandir, părea un arhanghel al Marelui Zeu.

BarAvan strălucea sub platoșa-i de oțel, sub care avea o cămașă dublă din zale din(de) oțel. Pe cap, coiful înalt în formă de turn îl acoperea bine, iar viziera trasă nu lăsa să i se vadă decît privirea strălucitoare. Mîinile învelite în mănuși din oțel strîngeau nervoase și cu putere lancea lungă și puternică și scutul uriaș, în timp ce picioarele erau complet învelite în platoșă de oțel. La șold vestita-i sabie Selinor, purtată în vechime de viteazul Paleas, nu avea asemănare. Calul lui de bătălie, Jailif, era din prăsila vestiților cai ai harmazoanelor! Pe umăr purta eșarfa dată la plecare de una din soțiile lui.

- Cum chemăm? întrebă Hitaiori, prins de poveste.

- Cum? Nu știu. Balada nu zice.

- De ce nu zicem?

- Ăăăă... nu cred că are importanță. Și...

- Ce culoare avea eșarfa? întrebă Elina.

- Ăăăă... nu știu. Îmi pare rău, balada nu zice. Și...

- De ce nu zicem? întrebă din nou Hitaiori.

- Nu știu. Poate pentru că nu are importanță. Și...

- Ba da, are importanță, îl contrazise Elina. De ce purtau eșarfe?

- Ca să își dovedească stima și dragostea față de iubitele lor.

- Aha. Credeam că le poartă ca să poată fi deosebiți pe cîmpul de luptă.

- Oh, nu, erau deosebiți după armură. Și atunci...

- Păi, armurile par la fel, spuse geambașul.

- Ăăă... sunt la fel, admise bardul. Cele mai bune armuri. Nici nu puteau fi diferite. Din oțel! Și atunci...

- Deci, după ce îi puteai recunoaște? nu se lăsă geambașul.

- După eșarfe, susținu Elina.

- Atunci am fi știut ce culoare au eșarfele, o contrazise leproasa.

Așteptară o explicație din partea bardului, dar acesta dădu din umeri.

- Poate după herb, își dădu totuși cu părerea.

- Așa-i! bătu fecioara bucuroasă din palme. Așa am citit și eu în cărți. Ce herb aveau?

- Cine? se holbă Boian.

- Cei doi. Oralo și... și...

- BarAvon, zise troglodítul.

- Oralo avea un turn tăiat cu o diagonală roșie pe cîmp albastru, spuse după o clipă de gîndire Boian. Și atunci...

- Și barAvan?

- Ăăăă... nu știu, mărturisi bardul. Și...

- Cum e posibil să spună herbul lui Oralo, iar a saracinului nu? Nu e drept! se împotrivi Elina.

- Nu spune nimic despre herburile lor, trebui să mărturisească Boian. Despre herbul lui Oralo știu din alte balade. Și atunci...

- Saracinul nu apare și în alte balade? îl întrerupse de data asta leproasa. Boian se luă de păr, furios.

- Lăsam spuneam poveste, îi luă apărarea troglodítul.

- Și atunci, continuă Boian, privind recunoscător spre troglodit, cei doi porniră unul spre celălalt ca niște săgeți scăpate din arc. Cu o bubuitură ca de trăznet, se întîlniră în mijlocul cîmpului și lancea lui Oralo, cu vîrful lung din oțel, pătrunse prin platoșă lui barAvan și prin ambele rînduri de zale, rupîndu-i pielea și carnea și trimițîndu-i sufletul păcătos direct în Hele! În uralele oștii francîne, Oralo se întoarse alături de tovarășii lui, în timp ce scutierii regelui Maronului îi luau trupul pentru a-i fi dus să fie plîns de frumoasa lui soție.

- Bravo! se bucură Elina, bătînd din palme. Știam că va învinge Oralo.

- Și eu știam, zise leproasa.

- De unde știai? se miră Kelemen.

- Dacă nu zice nimic de herbul lui, înseamnă că nu are nici o importanță în poveste.

- Și ce mai estem? întrebă Hitaiori. După fața lui serioasă și lipsită de orice expresie, era greu de știut dacă îi plăcuse

întîmplarea. Netoata îl ținea de braț, privind tăcută în foc.

- Trîmbițele sunară și din oastea saracină ieși puternicul cavaler Draban. El era nepot al regelui hindunilor și pornise la luptă în ciuda împotrivirii tinerei lui soții. Îmbrăcat complet în platoșă de oțel, cu o cămașă dublă de zale din oțel pe dedesubt, o pereche de mănuși din oțel ce îi veneau perfect pe mîinile puternice, cu genunchere și încălțări din oțel, părea o statuie de oțel strălucitoare. Într-o mînă purta scutul lui lung și greu, iar în cealaltă o suliță lungă și puternică, rămasă întreagă în zeci de turnire, iar la șold purta vestita sabie Varandale, adusă în Hinduna de însuși marele rege Aleza!

Văzîndu-l, Oralo dădu pinteni calului său Velandir și ieși în fața oștirii francîne. Era îmbrăcat...

- Știm cum era îmbrăcat, îl întrerupse geambașul.

- Cum? De unde?

- Păi, tu ne-ai spus. Acum cinci minute...

- Aaaa... Da, așa-i!

- S-o fi schimbat între timp, încercă să-i ia apărarea bardului Elina.

- Cine? Ce să schimbe?

- Oralo. Și-o fi schimbat armura.

- De ce s-o schimbe? se holbă bardul.

- Nu știu. Ziceam și eu așa...

- Eșarf aveam? întrebă Yulgur.

- Nu știu, nu zice...

- Herb?

- Ăăă...

- Știu! se bucură Elina. Oralo cîștigă!

- De unde știi? se supără Boian. Mă lăsați să spun balada?!

- Și eu cred că va cîștiga Oralo, zise și leproasa.

- Oralo! se bucură, cine știe de ce Netoata.

- Cîștigă saracinul? verifică geambașul.

- Nu, Oralo. Dar lăsați-mă să spun! Ca un tunet puternic se ciocniră vitejii în mijlocul cîmpiei. Lancea puternică a viteazului Oralo străpunse platoșa și zalele, rupîndu-i puternicului Draban ficatul și aruncîndu-l pe hindun fără suflare în colb. Mare avea să fie durerea tinerei lui soții! Oralo se întoarse în rîndurile francînilor, îmbărbătîndu-i, în timp ce saracinii simțeau cum îi cuprinde teama.

Nimeni nu comentă nimic, așa că Boian își continuă povestea:

- Atunci, puternicul duce al ținutului Isam dădu poruncă trîmbițașilor să sune provocarea la luptă și ieși dintre rînduri. Armura lui din oțel strălucea de-ți lua ochii. Platoșa...

- ...din oțel...

- ...pusă peste dubla cămașă...

- ... din zale de oțel...

- ...se îmbina pefect cu mănușile...

- ...din oțel...

- ...iar picioarele...

- ...din oțel...

- Cum? Ce, din oțel? Picioarele?

- Nu, încălțările, pufni în rîs Elina. Dacă Zildir ar fi avut cizme din oțel, acestea ar fi ruginit...

- Asta aveam eșarf? întrebă Yulgur

- Care asta? Zildir?

- Nu, saracin...

- Oralo a învins, așa-i? întrebă leproasa.

Boian nu mai avea cuvinte să răspundă. Privea neputincios în jur.

- Tu nu întrebi nimic? se răsti el la Hitaiori.

- Ha? tresări acesta, dovedind că adormise între timp.

- Friptura începe să se facă, zise Kelemen de lîngă foc. Mai sunt multe întreceri?

- Numai douăzeci și două, recunoscu Boian cu jumătate de gură.

- Toți îs îmbrăcați în oțel?

- Da...

- Și la toți lancea lui Oralo le străpungea platoșa...

- ...și celalte...

- ...și carnea...

- ...lăsîndu-i fără suflare?

- Ăăăă... da.

- Bun, atunci treci peste asta. Ce se întîmplă mai departe?

- Aaa, acum vine partea interesantă! Dintre sarazini iese un cavaler îmbrăcat...

- În oțel?

- Pe care Oralo îl doboară?

- Da...

- Ziceai că sunt numai douăzeci și doi!

- Al douăzeci și cincilea este femeie deghizată.

- Ooo, vreau să aud! făcu Elina ochii mari.

- Păi, deja știm ce se întîmplă. O omoară...

- Nuuu, pe ea nu o omoară. Ea e vitează și puternică. Lăsați-mă să spun, se milogi de ei bardul.

- Hai, spune, acceptă Kelemen. Carnea nu este gata încă...

- Și cînd se întîlniră în mijlocul cîmpiei ca un tunet, lăncile lor loviră deodată. Lovitura îl încovoie pe Oralo pînă pe crupa calului, abia reuși să se ridice prinzîndu-se de șea. Dar cavalerul saracin se prăvăli la pămînt, rupîndu-i-se curelele ce-i țineau coiful prins pe cap. Cu greu, saracinul se ridică de jos și se pregăti să se apere.

Oralo își întoarse calul Velandir, scoase sabia Durinol și se repezi la cavalerul Blander (căci așa își anunțase numele) să-i dea lovitura de grație. Dar deodată se opri ca trăznit! Căci chipul cavalerului strălucea ca luna plină. Cînd o zări, lui Oralo i se întunecară mințile, căci inima i se aprinse de dragoste față de frumoasa alimană – vitează și puternică precum un cavaler. Iar rușinea că lovise o domniță, aruncînd-o la pămînt, îl făcu să scoată un strigăt puternic, să arunce sabia la pămînt și să se repeadă cu Velandir în pădure, părăsind bătălia!

- Ce frumoooos! zise, cu privirile pierdute în depărtare, Elida. Și-a pierdut mințile din dragoste...

- Adică, a înnebunit? se miră Kelemen.

- Da. Și-a lepădat armura și hainele și umbla gol pe cîmpuri, păscînd ca animalele iarbă...

- Și așa a ajuns în Rai...

- Cum în Rai? se miră Boian. Oralo nu a ajuns în Rai.

- Nu? Cine ajungeam? întrebă Yulgur.

- Alondo.

- Cine e Alondo? întrebă Elina.

- Văr bun cu Oralo.

- El de unde apăream?

-Dacă nu mă lăsați să povestesc... se supără bardul. După ce Oralo părăsește cîmpul de luptă, începe bătălia. Vitejii cavaleri francîni îi înfruntă pe cavalerii saracini, și multe fapte de arme sunt povestite!

- Cîte? întrebă geambașul prevăzător.

- Multe...

- Le poți spune într-o oră? Căci carnea este aproape gata...

- Oh, nu. Asta-i o baladă care se spune într-o noapte lungă de iarnă.

- Lăsam luptă, zise Yulgur. Spuneam Rai.

- Da... Alondo ajunge să stăpînească un hipocefal...

- Ce eram hipocefal?

- Un cal care zboară. Și...

- Nu-i zice pegaso? își arătă Elina cunoștințele.

- Oh, nu, sunt complet diferiți. Și atunci Alondo...

- Cu ce sunt diferiți?

- Hipocefalul are dinți roșii, din mărgean. Iar Alondo...

- Pegaso ce dinți are?

- Albi, încercă Elina să-și amintească. Din... sidef...

- Nici vorbă! Tot roșii, dar din rubine, o contrazise Boian

- Atunci de unde știi ce e unul și ce e altul? se miră leproasa. Cine îi caută în gură?

- Lăsați-l să spună, că nu mai terminăm, se rățoi Kelemen. Zi, flăcăule, despre Rai. Lasă amănuntele, zi că era Pegocefalus, tot nu i s-a uitat nimeni în gură!

- Mda... Călare pe HIPOCEFALUS, Alondo zbură peste Mare, pînă ajunse la Tebinda. De aici o luă spre miazăzi, ajungînd în Anisibia. Acolo este un munte din care izvorește vestitul fluviu Nilotis, darul Marelui Zeu către țara Tebana. Pe vîrful lui se află Paradisul Terestru!

- Așa zice balada?

- Da, așa zice.

- De ce s-a dus Alondo în Anisibia?

- Ca să-l scape pe vărul său Oralo de nebunie. De aceea am început cu nebunia lui Oralo, ca să înțelegeți. Dar dacă nu m-ați lăsat...

- Lasă că am înțeles! Deci, în Anisibia a găsit leacul...

- Nu, în Rai... Regele Anisibiei era chinuit de harpii...

- Ce eram harp? întrebă Yulgur.

- Se cîntă la ele, așa cum e instrumentul lui Boian, zise Elina.

- Nu, nuu, se văzu bardul nevoit să o contrazică din nou. Asta-i harpă.

- Da. Alea erau mai multe, nu? Harpii.

- Nu, harpe... Adică, mai multe harpe... Ptiu! Harpiile sunt niște păsări cu cap de femeie...

- Eu credeam că sunt niște femei cu trup de pasăre, zise leproasa, ironică.

- Nu, nici vorbă! Păsări cu cap și sîni de femei. Chinuie oamenii blestemați.

- Și de ce-l chinuiau pe rege?

- Pentru că era blestemat, nu v-am zis. Și orb pe deasupra!

- Săracul, se cutremură Elina, dar leproasa întrebă:

- Cine l-a blestemat?

- De unde să știu eu?! Păcatele lui... Așa că regele i-a promis că de îl scapă de harpii, îi spune cum să ajungă în Paradisul Terestru.

- Și l-a ajutat?

- Cine?

- Alondo, zise Elina

- Regele, spuse concomitent Kelemen.

- Da, răspunse Boian.

- Și cum a ajuns în Paradis?

- Călare pe Hipocefal.

- Și trebuia să-i spună regele asta? se zburli Kelemen. Nu avea minte să gîndească? Doar era călare pe hipopotam...

- Hipocefal. Așa e balada, se apără bardul.

- Eu dacă eram călare pe pegocefalul ăla, mergeam unde vroiam eu! zise Kelemen încă supărat.

- Nu, nu se putea. Fără ajutorul regelui nu putea intra în Paradis, se împotrivi Boian.

- Bine, așa o fi. Haideți la masă!

Înainte să se culce, Elina îl vizită pe Bard, văzîndu-l cum stă trist, singur, tras într-o margine a taberei. De data asta povestea nu ieșise prea bine.

- Știi, mie mi-a plăcut, îi zise fecioara. Uite, daca vrei, mîine poți să îmi spui toată balada, așa cum o știi.

- Chiar vrei asta? se bucură bardul. Oh, da, ți-o spun pe toată!. O să treacă și timpul mai repede.

- Uite, vreau să îți dau ceva... Scoase din traista ei cu grijă o cutiuță din lemn. M-am gîndit mult... Mie îmi place mult, dar mi-am zis că cineva cu suflet de artist ar putea înțelege mai bine... Poate că te va ajuta, într-un fel.

- Ce este asta? întrebă Boian luînd cutiuța din mîinile ei.

- Ceva făcut din dragoste pentru dragoste. Mi-a dat-o cea pentru care a fost făcută – să-mi găsesc drumul spre fericire. Dar eu mi l-am găsit deja. Cred că tu ai mai multă nevoie de ea.

- Eu sunt fericit, Elina. Fiecare clipă alături de tine este o fericire...

- Nu, Boian, tu numai crezi că ești fericit. Tu vei fi fericit numai cînd îți vei găsi Cîntecul. Găsește-l mai întîi! Și dacă și după aceea vei simți ca acum, poate vom căuta fericirea împreuna. Pînă atunci, asta este a ta.

Boian deschise cu grijă cutia. În ea se afla o floare.

- Doamne, ce frumoasă e! exclamă el. Ca tine de frumoasă. E ca o... ca un... ca un cîntec!

- Să te ajute să găsești acel cîntec în ea. Boiane, Iarina zicea că e dragoste care a prins formă. Poate că la tine dragostea va prinde sunet...

Boian rămase privind ca vrăjit floarea din oțel. Nici nu băgă de seamă cînd fata se duse lîngă foc și își găsi loc sub pătură. Luna cernea o lumină argintie peste el...

*
* *

Dimineață porniră mai departe. Boian nu își ținu promisiunea de a-i povesti Elinei balada începută de cu seară, ci rămase în urmă, căutînd parcă să se țină departe de ceilalți.

- Precis își exersează vocea, comentă Kelemen. Nimeni nu-l contrazise.

Pe la prînz Yulgur începu să miroasă îngrijorat aerul, privind în urmă.

- Ce e, Yulgur? îl întrebă Kelemen.

- Dușman veneam! Simțeam la miros. Mult eram.

- Să ne grăbim atunci, zise Geambașul cu inima strînsă.

- Boian a rămas în urmă, zise îngrijorată Elina.

- Voi grăbiți pasul, le spuse Kelemen. Știa că dacă urmăritorii aveau cai, nu aveau multe șanse să scape cu fuga. Yulgur, Hitaiori și Netoata erau fără cai... Eu mă întorc să-l grăbesc pe Boian.

În timp ce ceilalți se îndepărtau grăbiți, geambașul se întoarse pe cale. Pe Boian îl găsi pe vîrful unui deal ce mărginea drumul. Calul și-l lăsase în drum.

- Hei! strigă spre tînăr. Vino iute, suntem în pericol!

Tînărul îi făcu semn să tacă. Kelemen se aruncă din șea și urcă grăbit spre coama dealului. Boian îi arătă în tăcere spre valea dintre dealul pe care se aflau și dealul vecin. În vale se zărea o ceată de diavoli, mai bine de douăzeci. Erau ușor de recunoscut. În mîini țineau tridente cu vîrfurile ascuțite, lucind în lumina soarelui.

- Nu-i putem opri, gemu Kelemen. Și fug mai repede decît caii, ne ajung din urmă.

- Du-te! șopti Boian hotărît.

- Nu! Amîndoi!

- Eu voi încerca să-i opresc. Tu salvează-o pe Elina. Și pe ceilalți. Te rog! Nu lăsa ca jertfa mea să fie degeaba!

- Rămîn eu, fugi tu!

- Nu. Pierdem timpul. Cu mine, ceilalți nu au nici o șansă. Cu tine, poate. Tu ai timp să-ți găsești fericirea... Elina a avut dreptate. Fericirea mea nu este alături de ea. Numai Cîntecul mă poate face fericit. Du-te!

Kelemen mai privi o dată spre tînăr – parcă îmbătrînise în cîteva clipe! Fără să mai privească spre diavoli, se repezi pe coasta dealului. Din cîteva salturi fu în șea, prinse dîrlogii calului lui Boian, și dădu pinteni. În cîteva minute îi ajunsese pe ceilalți.

- Hitaiori, pe cal! porunci el. Ia și femeia în spatele tău! Tu, femeie, în spatele meu – porunci spre leproasă. Pe calul tău va călări Yulgur. Repede!

- Unde-i Boian? întrebă speriată Elina.

Dar Kelemen nu stătu să mai dea explicații. Luă pe Vifor de dîrlogi și dădu pinteni calului.

- Țineți-vă aproape! strigă la ceilalți. Și se repeziră în cea mai rapidă cavalcadă posibilă. Elina nu se împotrivi, ci se apucă de șea cu ambele mîini. Ochii orbiți de lacrimi nu vedeau nimic din drumul străbătut.

*
*   *

Boian ieșise pe coama dealului. Scoase floarea și o puse cu grijă în iarbă, în fața lui, apoi își scoase harpa. Diavolii îl zăriră și începură să urce panta dealului în fugă.

Dar tînărul nu-i vedea. Privea printre lacrimi floarea de oțel, strălucind în soare. Prin minte i se perindară toate baladele știute. Apoi propria-i viață, de la clipele petrecute la sînul mamei pînă la întîlnirea cu Jolifana și mai tîrziu, întîlnirea cu Elina și ceilalți Călători. Se gîndi la frumusețea lumii, la mesajul adus de Sfîntul Prunc și Calea arătată de el. La răul și ura răspîndită peste lume de Dușman – dar dădu la o parte ura și rămase doar dragostea. Dragostea care făcea lumea să trăiască. Dragostea care aduce bucurie și tristețe, viață și moarte, liniște și furtuni...

Dragostea lui pentru Elina...

Începu să cînte – mai întîi șovăitor, dar vocea i se întări, deveni mai puternică, mai sigură. Plină de forță și dulceață, plină de bucurie și tristețe, viață și moarte. Cîntînd frumusețea vieții și părerea lui de rău că trebuie să renunțe la ea. Hotărîrea lui de a păstra această frumusețe întreagă, la adăpost de cei ce-i vor răul. Dragostea față de frumoasa fecioară. Durerea că o va pierde – dar și speranța că aceasta își va găsi o fericire simplă și eternă.

Cîntecul lui începu, parcă, să prindă formă. Floare și pasăre, stele și chip de fată, noapte senină și apus purpuriu, țîrîit de greier și gungurit de copil, șoapte de vers și tril de fluier, culoare și formă... Cîntec!

Diavolii ajunseră la cîțiva pași de tînărul ce cînta. Începură să înainteze tot mai greu, parcă picioarele li se mișcau printr-o mlaștină vîscoasă ce se lipea de blana lor neagră și creață. Parcă tot aerul devenise o gelatină care le îngreuna mișcările. Valurile de dragoste ce veneau dinspre bard părea să-i topească, să le ia puterile. Aruncau toată ura lor de lume și viață înspre cîntăreț, dar aceasta cădea fără putere în fața dragostei.

La urmă, se opriră. Transformați în pietre, înconjurau un petec de coastă înierbată. Cîntecul se sfîrșise. În iarbă se zărea o floricică frumoasă, fină, cu petale albe pe care străluceau boabe de rouă. Alături de ea zăcea o harpă cu corzile rupte. Un fluture se apropie atras de mirosul pătrunzător al florii.

Bardul se topise în Cîntecul lui. Cîntec cum nu se mai cîntase

pe această Lume! Dar cîntecul nu pierise – ci se împrăștia în cele patru zări, impregnînd toate lucrurile și ființele...

42

(în care umblăm printr-o țară sfîntă)

Kelemen își opri calul, făcînd semn celorlalți să se oprească și ei. Caii suflau greu și spuma albă cădea de pe ei. Nu ar mai fi ținut mult la fugă, îi goniseră din răsputeri. Mai ales Vifor, abia reușea să-și tragă sufletul.

Elina plîngea cu icnete, tăcut. Cum își oprise calul, Yulgur își dădu drumul la pămînt și începuse să se roage în tăcere. Hitaiori rămăsese în șea – Netoata îl strîngea de mijloc. Nu părea să-i pese că se opriseră – după cum nici alergarea nu păruse să o impresioneze. Leproasa coborî și ea din spatele geambașului.

- De ce ne-am oprit? întrebă ea.

- Să nu ucidem caii, răspunse Kelemen. Se pare că flăcăul i-a oprit cumva, altfel ne ajungeau din urmă.

- Cine?

- Diavoli. Nu aveam nici o șansă să scăpăm de ei, nu-i puteam ucide. Oamenii nu-i pot ucide...

- Și acum?

- Lăsăm caii să se odihnească. Mă întreb ce s-o fi întîmplat cu Boian. Dacă treceau de el, ne-ajungeau – deci, i-a oprit cumva. Să vedem dacă ne ajunge din urmă, el e fără cal acuma.

- Boian e mort, șopti îndurerată Elina.

- De unde știi? se împotrivi Kelemen.

- Ascultați...

Ascultară în tăcere. Vîntul adia prin valea pietroasă ce mărginea apa rîului. Pe aripile lui părea să plutească fără cuvinte o voce bărbătească, însoțită de acordurile unei lăute. Încet, melodia fără nume îi prinse în mrejele ei, deși abia se auzea. Simțeau o emoție puternică, de sentimente amestecate, oprindu-le parcă răsuflarea. Femeile, chiar și Netoata, începură să plîngă. Chiar și bărbaților le dădură lacrimile. Își simțeau inimile atît de pline!

- Bard găseam Cîntec, zise Yulgur de sub glugă. Frumos cîntam. Dragoste cîntam. Troglodit fericit eram cunoșteam om cum Boian eram. Mare Zeu eram în Cîntec! Cale tot eram în Cîntec la Boian. Pîn muream Yulgur ascultam Cîntec, la inim purtam. Troglodit lacrimi nu știam, da' Yulgur plîngeam acum!

Kelemen rămase călare, cu capul în piept. Vorbi:

- Frumoase cuvinte ai spus, Yulgur. Cele mai potrivite la mormîntul unui prieten... Străin mi-a fost Pruncul și Calea arătată de El – acum le știu. Întotdeauna m-am întrebat de ce mai trăiesc, de ce nu mă sfîrșesc ca lumina dintr-un opaiț rămasă fară ulei. Acum știu: trebuia să ascult acest cîntec fără seamăn!

- Hitaiori prost estem, spuse Prințul, ștergîndu-și fără rușine ochii cu mîneca. Acum înțelegem Cîntec! Știm prieten, știm dragoste. Știm viaț și mort. Știm viaț simplu, bucurie avem. Cale una urmat – la Șunto, la Pruncu. Om Cale mergem, om adevărat estem.

Proasta zise printre hohote, în limba alimană:

- Am văzut Lumina! Dragostea! Acum pot spune că-l iubesc pe acest om galben. Unde va fi el, acolo voi fi și eu. Pînă la moarte!

Leproasa se așezase pe marginea drumului, cu fața mascată pusă pe genunchi, ascunsă în palmele acoperite de mănuși. Scotea un geamăt continuu, legănîndu-se parcă fără să-și dea seama. Părea că boala cumplită îi măcina carnea de pe oase, umplînd-o de dureri. Elina coborî repede de pe Vifor și se lăsă în genunchi lîngă ea, luîndu-i capul în mîini.

- Lasă, lasă, îi șopti cuprinsă de milă, o să treacă! O să fie mai bine...

Femeia nu-i răspunse, ci se lăsă legănată. Încet, încet, geamătul făcu loc unei dezlănțuiri dureroase de plîns. Trecu destul de mult timp pînă cînd acestea se pierdură în suspine. Fata rămase în aceași poziție, încercînd parcă să-i dea din energia trupului ei tînăr și sănătos, indiferentă la pietrele de sub genunchii ei.

- Să mergem, zise într-un tîrziu Kelemen. Ceilalți se ridicară, dar Yulgur nu mai încălecă pe cal, ci îl trase după el de dîrlogi. Și Hitaiori mergea pe propriile-i picioare, trăgînd după el calul pe care stătea Netoata. Leproasa se urcase în spatele Elinei, nevrînd parcă să se despartă de ea. Așadar Kelemen dădu pinteni și își îndemnă calul într-un pas molcom, să nu obosească pe bătrînul Vifor. Își continuară drumul pînă în seară, cufundat fiecare în propriile-i gînduri. Melodia păru să-i însoțească multe ore, sunînd tot mai slab, pentru ca spre seară să dispară de tot.

Făcură popas pe valea pietroasă, fără lemne de foc - dar nimeni nu păru dornic de somn. A doua zi și în zilele următoare poteca însoți pîrîul tot mai lat și mai adînc, primind numeroși afluenți ce cădeau înspumați de pe coastele dealurilor ce însoțeau Tigranul. În a treia zi, pe un astfel de afluent îi porni Kelemen, văzînd că pîrîul – devenit deja un rîu destul de mărișor - o lua hotărît spre răsărit.

- Mergem pe valea asta pînă la izvoare, se pare că vreo două zile, apoi trecem munții în valea Joramului. Drumul nu va fi ușor, dar nici foarte greu. Este posibil ca de-aici încolo să întîlnim caravane...

- Cum zici tu, nene Kelemene, spuse Elina. De la moartea Bardului își pierduse, parcă, ceva din vioiciunea tinereții. Nu mai plînsese, dar era tristă și căzută pe gînduri.

Acum fiecare femeie călărea cîte un cal. Doar Kelemen își păstrase armăsarul, dar el călărea mai mult decît ceilalți. Nu o dată dădea pinteni calului, îndepărtîndu-se să iscodească drumul în față sau în urma lor. Și nu o dată se întorcea cu tolba plină de vînat, astfel că seara aveau întotdeauna ceva proaspăt de mîncat. Tot el era cel ce găsea cele mai potrivite locuri de popas, aproape de locuri cu izvoare, cu locuri unde puteau găsi fructe, ciuperci sau rădăcini să suplimenteze rația de carne. Netoata se dovedise o cunoscătoare neegalată de ciuperci, găsind ușor locurile de unde să le culeagă și, mai ales,

dînd fără șovăială la o parte ciupercile otrăvitoare. Deși din ziua morții lui Boian nu mai vorbise deloc, prin sunete guturale și semne se putea face înțeleasă, astfel că știu să îi învețe și pe ceilalți să deosebească ciupercile bune de cele rele.

- Nu e bine, fetițo, să aduni durerea în tine, îi zise leproasa într-o zi Elinei. Vei ajunge ca și Kelemen, fără pic de dorință de viață...

- Nu îți face griji. O să-mi treacă.

- L-ai iubit mult, așa-i?

- Pe Boian? Da, ca pe-un frate, ți-am spus.

- Am simțit în cîntecul lui marea dragoste ce ți-a purtat-o...

- Da, și eu am simțit-o. Dar am simțit și tristețea că soarta nu i-a adus bucuria dragostei împărtășite. El a știut și a acceptat acest fapt. Îmi pare rău că nu am putut să-i dau mai mult.

- Ți-a făcut un mare dar, Elino, în clipa morții. Cîntecul lui pentru tine a fost făcut! Marele Zeu l-a luat și a impregnat cu el tot ce este pe lumea asta. Acum e mai frumoasă! Oamenii au privit într-o zi în jurul lor și au văzut că toate-s mai frumoase și nu au știut de ce. Și nu vor ști de ce, se corectă singură. Iar răul a pierdut din putere!

- Am văzut că și pe tine te-a marcat, zise Elina.

- Da, așa-i. Îți mulțumesc că mi-ai stat alături. Nu voi uita niciodată asta! Cred că dacă nu te aveam lîngă mine, înnebuneam!

- Așa de tare te-a durut? o întrebă Elina cu milă. Nu se poate folosi nimic să îți mai ia din dureri?

- Nu, nu carnea m-a durut. Ți-am spus că trupul meu nu simte durere... Sufletul m-a durut.

- Pe toți ne-a durut sufletul. Ne-au năpădit atunci atîtea sentimente, încît nu le-am mai putut face față.

- Mi s-a perindat toată viața prin față, mărturisi leproasa. Am văzut dintr-o dată clar ce ar fi trebuit să fac – și n-am făcut. Cum a zis cealaltă femeie: s-a făcut dintr-o dată lumină! Am văzut tot răul pe care l-am făcut celorlalți, tot răul pe care mi l-am făcut asupra mea. Era posibil – ce zic eu? – Marele Zeu îmi dăduse șansa unică de a fi fericită în viața asta și eu am decis să arunc acea șansă în hău. Știu că a doua șansă nu va mai veni niciodată!

- Va mai veni, o contrazise tînăra. Amintește-ți de proorocire.

- Mă gîndesc, numai la asta mă gîndesc! Și mi-e teamă că nu se va împlini. Că voi greși din nou. Știu că e posibil. Marele Zeu mi-a scos în cale singura persoană care ar putea să mă ajute. Și totuși, mi-e teamă!

- Nu-ți fie teamă. Dacă eu sunt acea persoană, poți fi sigură că te voi ajuta – atît cît voi putea, zise Elina cu sinceritate. Aș dori și eu să te rog ceva...

- Dacă îmi stă în putință, îți voi îndeplini dorința.

- Spune-mi, te rog, numele. Nu mai pot să-ți spun „leproasa”!

- Dar sunt leproasă, spuse înăbușit femeia.

- Știu, dar nu-i vina ta. E ca și cînd i-aș spune Prințului „prost”, sau lui nenea Yulgur „animal”...

- Îmi pare rău, fetițo, încă nu sunt pregătită să-mi spun numele. Mi-e teamă că atunci proorocirea nu se va mai împlini... Mai păsuiește-mă, te rog.

- Bine. Atunci îți voi spune „mătușă”. Te superi dacă îți spun așa?

- Să mă supăr? Nu mă supăr. Nu am avut pe nimeni, niciodată. Știu că nimeni nu-mi va spune „mamă” – dar îmi va aduce bucurie să aud pe cineva spunîndu-mi „mătușă”...

Stîngaci, încercă să o îmbrățișeze, dar tînăra o luă de după gît și o strînse la piept. De sub mască se auzi un scurt icnet...

- Și femeii lui Hitaiori îi vom spune Husul, da? mai spuse fecioara. Femeia dădu afirmativ din cap...

A doua zi după ce părăsiră izvoarele afluentului fără nume, Geambașul aduse o veste:

- În fața noastră este o caravană de negustori. Au făcut popas într-o poiană, cred că ne vom opri și noi cu ei.

Într-adevăr, nu erau multe locuri de popas. Munții nu erau prăpăstioși - culmile erau destul de domoale - dar erau acoperiți cu păduri dese de cedri. Copacii se înălțau la mari înălțimi, iar coroana lor bogată îi făceau pe călători să călărească într-un semi-întuneric aproape continuu. Nici izvoare nu prea erau...

Cînd pătrunseră în poiană, o strajă dădu un șuierat de alarmă. Imediat negustorii luară armele în mîini, iar din desiș se arătară cîțiva oșteni. Unul dintre ei scoase un șuierat care îi liniști pe toți.

- Eu vă știu, zise acesta apropiindu-se zîmbind.

Yulgur spuse deodată:

- Kapcîn!

- Altîm... zise și Hitaiori.

- Prieten eram, explică Yulgur către noul venit. Ei pierdeam la deșert. Găseam la drum.

- Ce întîmplare! se bucură kapcînul. Unde mergeți?

- Miaza la zi mergeam. Joram ieșeam.

- Atunci avem același drum. Tot în acea căutare a voastră?

- Tot. Căutam, zise Yulgur de sub glugă, fără a da amănunte. Lui Kelemen i se păru că troglodítul nu are prea mare încredere în oșteanul prietenos.

- Să facem cunoștință, zise acesta către ceilalți. Eu sunt Altîm-bek, fiu al hanului kapcîn. Zulfina mi-a salvat viața, și asta nu se uită. După ce tot ea mi-a spart țeasta – asta se uită mai ușor, zîmbi el. Lui Kelemen i se păru că zîmbetul nu-i atinge ochii, care rămăseseră reci ca gheața.

- Eu sunt Kelemen, zise totuși. Negustor de cai, de aceea lumea îmi zice Geambașul. Pînă nu se va ivi altcineva mai potrivit, eu conduc acest grup.

- Bine, se bucură Altîm, întinzîndu-i mîna. Kelemen i-o strînse după obiceiul popoarelor din stepă – prinzîndu-i antebrațul în pumn.

- Iar eu sunt Elina, zise aceasta văzînd că străinul vrea să se întoarcă. Războinicul întoarse ochii spre ea.

- Mă bucur, frumoaso. Am crezut că ești sclava geambașului, mă rog de iertare. Văd că ești din neamul albin, nu cum am judecat după veșminte... Ca și Valida.

- Valida mi-e prietenă. Știi cumva unde este?

- Nu știu. A dispărut, ca și ceilalți, în furtună. Sper că nimic rău nu i s-a întîmplat. I s-au șters de tot urmele. Mă consider bun căutător de urme, dar nu am dat de urma lor. Și tare le-am mai căutat! zise zîmbind și, cine știe de ce, zîmbetul îi neliniști pe călători.

- De ce a-i căutat-o?

- Pentru a-mi plăti datoria. Ei și Zulfinei. Le-am promis să le voi însoți în Căutarea lor.

- Nici de a celorlalți nu ai dat, se pare, arătă Kelemen spre Yulgur și Hitaiori.

- Poate pe ale lor nu le-am căutat atît de bine, zîmbi kapcînul, iar Elinei i se păru că răspunsul avea și alt înțeles: „poate că știam unde sunt ei, dar nu mă interesa...” Nu spuse nimic, convinsă că se înșeală.

- Dar dumneata de ce umbli mascată? o întrebă pe leproasă cu o undă de batjocoră în glas.

- Sunt leproasă, zise ea înăbușit.

- Da? păru să cadă pe gînduri kapcînul. Ca să vezi. Hm, hm... Tu să nu te apropii prea mult de caravană, oamenii sunt sperioși și nu aș vrea să te umple de săgeți, hahaha. După rîs nu părea că i-ar pare prea rău de o asemenea eventualitate.

- O să stăm cu ea, zise Elina hotărîtă.

- Iar mîine o să plecăm mai devreme, nu vrem să aducem neplăceri negustorilor, zise Kelemen.

- Bine, cum vreți, acceptă Altîm. Uite acolo, în partea din jos a poienii, este un al doilea izvor, mai mic. Puteți face tabără lîngă el.

Mai tîrziu apăru lîngă ei. Se așeză vesel și fără griji lîngă foc, întinzînd o ploscă spre Kelemen.

- Am adus ceva vin, zise el. Mi-am luat rămas bun de la căpetenia caravanei. Mi-a plătit simbria cuvenită și mi-a dat plosca drept mulțumire pentru slujba de pînă acuma...

- Nu mai mergi cu ei? întrebă Kelemen.

- Nu, sigur că nu, zîmbi Altîm. Vin cu voi, bineînțeles.

- De ce bineînțeles? întrebă Elina. Nu-i plăcea străinul, prea zîmbea mult...

- V-am zis, doar. I-am promis Validei că o voi ajuta. Pe ea nu o pot ajuta, dar voi sunteți prietenii ei. Vă ajut pînă o găsim din nou. Pe Valida și Zulfina.

- Întîlneam la ele? întrebă Yulgur, refuzînd plosca de la Kelemen. Acesta o trecu gipanghezului.

- Dacă nu vi se întîmplă ceva pe drum... îi sticli kapcînului dinții albii în lumina focului.

- Grijim, zise Hitaiori din umbră, trăgînd o dușca din ploscă. Îi dădu și lui Husul – pe care o ajuta să mănînce.

- Asta da, așa și trebuie! Vom ieși din munți și vom întîlni locuri locuite, acolo ne va fi mai ușor. Dar acolo vom da peste mai mulți tîlhari. O sabie și un sfat nu sunt de colo – și îmi știu valoarea.

- Ești binevenit, îi zise Kelemen. Plosca ajunse înapoi la el, după ce Elina și leproasa refuzară și ele să bea. Simțea totuși o

undă de neîncredere în zîmbărețul oștean. De ce oare?

- Cum ai ajuns aici dacă te-ai pierdut?

Altîm păru să își caute cuvintele:

- Am ocolit munții Aramatului pe la Răsărit - deși pierdusem de mult urmele Zulfinei. Am trecut marele vad peste Tigran pe la Stînca Spartă – așa cică îi spune locului acela. Acolo am dat peste caravana care urca pe Tigran, venind dinspre Răsărit din marea cîmpie a Șiparului, în drum spre Jerulabad. Mi-am zis că e mai bine să nu călătoresc singur și, cum aveau nevoie de oșteni, am venit cu ei. După spusele lor, dacă cele două prietene ale noastre au pornit spre Tebana, acesta este cel mai bun drum. Mai curînd sau mai tîrziu dăm de ele... La un moment dat ne-am lovit de o ceată de grunizi, hahaha, i-am tăiat pe toți. Atunci m-au făcut șef a gărzilor... Porniseră ăia după o fecioară, cică, însoțită de o bătrînă. Mai bine se țineau de căutarea lor... Le-ați văzut cumva?

- Fecioara sunt eu, recunoscu Elina. Bătrîna a murit în locul meu.

- Păcat, zise Altîm, cam nemulțumit. Atunci e bine că i-am tăiat pe toți! Ai avut noroc, păreau foarte porniți să vă găsească. Cine știe de ce?...

Se opri, parcă așteptînd o explicație. Elina dădu doar din umeri, tăcută.

- Unul din ei, șaman după cît părea, înainte să-i iau capul, a bolborosit ceva despre „Floarea Munților”. Ați auzit ceva despre așa ceva? Poate era vorba despre tine, ce crezi? se adresă în continuare Elinei. Ești frumoasă, o adevărată floare a munților!

Elina nu păru a se bucura de compliment.

- Mda, continuă kapcînul. Ne-au mai atacat niște tîlhari, munteni. Ei aveau o altă proorocire legată de floare. Cică Floarea Munților va ucide o ceată de diavoli, salvînd călătorii. Dacă e vorba despre tine, aș vrea să văd și eu o astfel de întîmplare. Nu te prea văd pe tine în stare să ucizi un diavol, d-apoi o ceată! Te-ar sorbi dintr-o înghițitură...

- Eu poate nu, dar bardul a făcut-o, se scăpă Elina. Cu un Cîntec!

- Măi, măi, se miră încruntat Altîm. Un cîntec și-o floare... E posibil... Dacă avea ca armă... Dragostea, păru el să se înece în cuvînt. Da, e posibil... Bine că nu au dat diavolii peste voi...

- Trăgeam la limb? întrebă deodată trogloditul.

- Cine, eu? rîse Altîm. Nici vorbă! Schimbam și noi vorbe, să treacă timpul. Vom avea drum lung de mers împreună, e bine să ne știm cît mai bine.

În zilele ce urmară războinicul păru într-adevăr că dorea să-i cunoască cît mai bine. Vorbea tot timpul, zîmbind, chiar și atunci cînd se întîlnea cu tăcerea morocănoasă a tovarășilor lui de drum. Chiar și cu Netoata vorbi, înțelegîndu-se cu ea într-o limbă complet străină celorlalți. Prea multe nu păru să afle, dar la urmă îl bătu pe umăr pe Prinț:

- Haha, ești norocos! Se pare că doamna te iubește!

- Și Hitaiori iubim la ea, răspunse gipanghezul cu glas surd și fără sentiment.

- Aha... Interesant...

Dar vestea adusă nu păru să-l bucure pe Hitaiori. Profitînd că Altîm își arătase dorința să practice cu el, dădu cu kapcînul de pămînt cu toată seriozitatea, iar katana îi tăie acestuia hainele în mai multe locuri înainte ca Altîm să fi apucat să ridice sabia. După care războinicul nu-i mai ceru Prințului să practice împreună.

Ieșiră în sfîrșit pe valea rîului sfînt Joram. Rîul era încă destul de îngust în acest sector, cu apa puțin adîncă dar extrem de iute – așa că le fu relativ ușor să îl treacă prin vad. În peisajul uscat, valea părea o adevărată minune. Lunca verde, pîlcurile de pomi – mai ales măslini și curmali – și viile urcînd pe coastele dealurilor care îl mărgineau, păreau o binecuvîntare din partea Marelui Zeu. Nu se zăreau sate, dar gospodăriile se țineau lanț de-o parte și cealaltă a rîului.

Oamenii îi priveau trecînd în tăcere – dar fără prietenie. Se simțea o anumită tensiune în aer.

- Ce-o fi cu ei? se întrebă Geambașul cu voce tare.

- Nu le prea plac străinii, se pare, îi răspunse Altîm, care călărea alături de el.

- Nu se poate. Ăsta-i drum mult bătut de caravane. Pentru oamenii de aici călătorii sunt un lucru obișnuit. Drumul caravanelor aduce bogăție tuturor.

- Atunci nu le-o fi plăcînd înfățișarea noastră.

- Asta se poate, privi Geambașul în jur. Singurul lucru pe care îl văd diferit sunt straiele.

- Așa e. Nici unul dintre noi nu e îmbrăcat în straie aramane. Se vede de la o poștă că nu suntem moslani!

- Asta cred că este, zise încruntat Kelemen. Se prea poate să nu le prea placă cei ce nu sunt moslani – sau mozani.

- Asta e ceva nou, zise Altîm. Moslanii sunt deschiși cu cei de altă credință. Au trăit veacuri cu mozanii și pruncinii pe aici. Uită-te-n jur, se văd turlele templelor de toate felurile...

- Înseamnă că ceva s-a schimbat. Ceva s-a-ntîmplat - ceva care-i face să ne privească plini de ură...

Dar nimeni nu se legă de ei, așa că-și văzură de drum. După două zile, rîul se vărsă într-un lac foarte mare. Nu i se vedeau malurile, ci doar dealurile din zare rotunjindu-se spre miazăzi.

- Marea! se bucură Elina.

- Mai curînd un lac foarte mare, o contrazise Altîm.

La gurile rîului se înălța un orășel mai mărișor. Coama drumului, înainte de a coborî spre oraș, le dădea o perspectiva asupra întregii așezări Cele cîteva străzi erau tăiate în cartiere de case înalte, cu unul sau chiar două etaje, vopsite în culori pămîntoase, calde. Acoperișurile plate erau folosite drept terase pe care, alături de materialele depuse la uscat, se zăreau paturi întinse sub paravane – iatacuri improvizate pe timpul verii.

La intersecții se zăreau clădiri mai impunătoare. Unele erau hanuri și caravanseraiuri, altele case mari de nobili sau negustori. Căteva erau evident temple – moslane și mozane. Orașul părea a fi locuit mai ales de heberi.

- Nu pare să se zărească nici un templu pruncin, zise Kelemen.

„Orașul pare să fie bine populat, poate cîteva mii de locuitori”, gîndi geambașul. Trecătorii își vedeau de treburile lor și se dădeau la o parte din calea călătorilor, făcîndu-le loc să treacă. Privirile pe care le-o aruncau avea același amestec curios de indiferență, neîncredere și ură fățișă. Ajunși în fața unui han, opriră caii, descălecară și intrară. Leproasa rămăsese afară, așezîndu-se lîngă zid cu genunchii adunați la piept, păzind caii.

- Avem nevoie de cîteva camere, zise Kelemen hangiului în limba alimană. Acesta ridică o sprînceană, uimit.

- Sunteți alimani?

- Suntem neamuri amestecate, se băgă Altîm în vorbă, zîmbind.

- Sunteți drept-credincioși? întrebă din nou hangiul.

- Dacă întrebi dacă ne închinăm Marelui Zeu, răspunse Kelemen văzînd că Altîm nu zice nimic, atunci da, suntem drept-credincioși.

- Dar nu vă închinați și proorocului Mosal... Ăla de colo este clar că-i călugăr pruncin! Să iasă afară din hanul meu!

Yulgur nu se împotrivi, ci ieși tăcut din han. Văzînd-o pe leproasă lîngă perete, se așeză lîngă ea.

- Știam că hangii nu-și bat capul cu religia, spuse încet Kelemen. Banii noștri sunt tot atît de buni ca și a moslanilor.

- Or fi, da-s spurcați! Nu vreau ca Marele Zeu și Proorocul Lui, Mosal, să-și întoarcă fața de la mine tocmai acum! Ziceți „mulțumesc” că nu vă dau și pe voi afară – sau nu chem garda...

- Nu trebuie să o chemi. Plecăm singuri, de bună voie. Ori dormim împreună cu prietenul nostru călugăr, ori căutăm alt han.

- Călătorie sprîncenată! le ură în zeflemea hangiul. Nu o să vă primească nici un drept-credincios.

- Mai sunt și heberi care țin hanuri, spuse Geambașul în timp ce părăsea hanul.

- Nici ei nu or să vă primească! Cîinii pruncini nu au ce căuta sub acoperișurile noastre.

- Ce o fi cu el? întrebă Kelemen. Am călătorit mult prin țările alimanilor, niciodată nu mi s-a întîmplat așa ceva.

Mai încercară în două hanuri, ținute de heberi. Fură dați afară – ba chiar amenințați cu chemarea gărzilor. La un moment dat ajunseră în fața unei movile de cărămizi și bîrne arse, din care se ridica încă fuioare de fum.

- Un templu pruncin, șopti Elina.

- Asta explică multe, zise Kelemen.Cred că s-a întîmplat ceva de care noi nu știm. Populația e furioasă pe pruncini.

- Bine că furia a răbufnit înainte să fi ajuns noi aici – acum le-a mai trecut, zise Altîm nepăsător.

- Da, dar ce facem noi acum? La han nu putem trage, în stradă nu putem dormi...

- Mergem, zise Hitaiori. Nu suntem seară.

- Are dreptate, zise leproasa. Să ieșim din oraș. Nu-mi place, lumea se uită cu ură la mine.

- Ți-e teamă? rîse kapcînul.

- Mi-e teamă. Numai unui nebun nu i-ar fi. Oamenii sunt răi, am auzit de întîmplări în care leproși au fost uciși cu pietre, sau arși pe rug. Mi-e să nu pățiți și voi ceva.

- Mda, poate e mai bine să ieșim din oraș...

Chiar în marginea orașului era un caravanserai. Kelemen mai încercă o dată. Spre mirarea lui, stăpînul nu se împotrivi să le dea adăpost.

- Nu mă interesează cine sunteți, cîți sunteți! Vă trageți sub un zid și vă faceți acolo foc. Stați acolo pînă dimineață, apoi plecați. Zece galbeni pentru voi, animalele și carele pe care le aveți cu voi.

- Nu avem care.

- Asta e treaba voastră. Zece galbeni! Și stați la focul vostru. Lăsați-l să moară cît mai repede. Nu vă trebuie lumină, nici vizitatori.

Așa făcură. Dar după ce mîncară, Altîm se duse pe la alte focuri. Se întoarse după vreo două ore cu vești.

- Hm, nu o să fie ușor. Ba aș zice că va fi tot mai greu.

- Ce s-a întîmplat? îl întrebă Elina.

- E război. Au sosit corăbii cu o mulțime de oșteni. Au debarcat de vreo două săptămîni. Pruncini!

- Ce căutam? se miră Yulgur.

- I-a trimis, cică, Marele Popă de la Varuna. Să elibereze Mormîntul Sfînt al Pruncului.

- Ce mormint? Mormint eram la Varun, toț știam!

- Mai puțin Popa, zîmbi Altîm. Cică ar fi la Jerulabad.

- Acolo este Marele Templu, zise Kelemen. Cel mai bogat templu din lume!

- Un foarte bun motiv să fie „eliberat”, rîse zeflemitor kapcînul.

- Nu am auzit de o prostie mai mare, zise Kelemen. Cine s-ar apuca de-o asemenea aventură?

- Oho! Nu ți-am spus că e o oaste mare? Toți vitejii cavaleri ai Apusului...

- Dar ei nu fac astfel de lucruri, se împotrivi Elina.

- Hahaha! De ce nu? Pentru că nu ai citit în cărțile tale despre așa ceva? Toți au nevoie de ceva aur „eliberat” din mîinile moslanilor și mozanilor. Nu e ieftin să repari un castel, nici să-ți cumperi arme, armuri și cai...

- Nu poate fi așa ceva! șopti din nou Elina, privind rugător la Kelemen.

- Teamă mi-e că Altîm are dreptate, îi zise acesta trist. Oamenii sunt buni numai în cărți. Pentru cavalerii apusului, moslanii nu sunt oameni. Nici heberii... De sute de ani ei se războiesc cu saracinii, e ură adîncă între ei.

- Vom fi prinși la mijloc între pruncini și moslani, zise leproasa.

- Da, așa cred că va fi, zise Altîm. Dar moslanii nu-s pregătiți de luptă. Alimanii i-au cam spulberat... Iar acum nu vor să le sară în ajutor. Poate așteaptă să vadă ce se va întîmpla, apoi vor „elibera” și ei țara sfîntă de sub ghiauri... În plus, le e teamă ca nu cumva altă oaste să atace Sambula...

- Da, pînă acum alimanii au întîlnit numai pruncini neuniți... I-au spulberat pe rînd. Acum sunt prevăzători...

- Și atunci ce va fi aici? întrebă leproasa.

- Rău va fi, zîmbi kapcînul sinistru. Oastea pruncină înaintează încet, dar distruge totul în cale. Cine nu este destul de iute să fugă, este ucis sau luat rob. De aceea sunt oamenii atît de furioși. De cînd au aflat, au pus mîna pe pruncinii care trăiau între ei și le-a făcut și lor ceea ce auziseră că fac jefuitorii. Le-au ars templele, casele, i-au ucis... Sunt și neliniștiți, și-ar aduna avutul și ar fugi – dar știu că ținta oștirii străine este Jerulabadul.

- Aceea este și ținta noastră, spuse îngrijorată Elina.

- Ei, eu zic să ne căutăm altă țintă, zise rîzînd Altîm. Am avut destul noroc pînă aici, dar să nu întindem prea mult sfoara, că se rupe pînă la urmă!

- Poate că ai dreptate, îl susținu Kelemen. Trebuie să facem două lucruri. Întîi să găsim haine de la localnici, să nu ne bănuie pruncini. Apoi să rămînem pe Valea Joramului, să nu ieșim înspre Jerulabad.

- Sluga vost nu schimb haină! se plecă în fața lor Hitaiori hotărît.

- Yulgur nu puteam schimbam, zise și trogloditul. Hain la călugăr acoperem.

- Are dreptate Yulgur! îl susținu Elina.

- Pe mine în ce vrei să mă îmbraci? îl întrebă leproasa pe geambaș, ironic.

- Hm, e o problemă, recunoscu geambașul.

- Ei, păi rămîn amîndoi leproși, găsi Altîm o soluție.Și mozanii își au leproșii lor. De fapt, ei și moslanii sunt mai blînzi, se pare. Nu ca noi, kapcînii, care facem din ei țintă pentru săgețile noastre, îzbucni el în rîs.

- Ești imposibil! se supără Elina. Cum poți rîde de așa ceva?

- Pentru că sunt viu! Cînd oi deveni eu țintă pentru săgețile altora, voi rîde mai puțin...Așa că dă-mi voie să mă bucur că sunt în viață, că nenorocirea a lovit pe altul și nu pe mine. Nu simți și tu o bucurie că a murit floarea din mîna bardului și nu tu însăți?

- Nu, nu mă bucur, răspunse Elina tristă dintr-o dată. Dacă era nevoie de viața mea pentru ca această Căutare să se împlinească, mi-aș fi dat-o!

- Despre ce Căutare tot vorbiți? Poate îmi spuneți și mie...

- Fetiț ghiceam la tine? întrebă deodată trogloditul.

- Fetița? Care fetiță?

- Fetiț la mamă furam carte la tine.

- Nu, zîmbi el crunt. Dacă puneam mîna pe ele, nu trebuia să-mi mai ghicească!

- Atunci trăiam, vedeam căutare. Fetiț spuneam.

- Crezi? întrebă Altîm zîmbind. O să o întîlnesc?

- Tîlneam.

- O să am și eu ceva de întrebat, zise războinicul. Nu să-mi ghicească, ci să-mi spună cum a putut fura ceva din corturile kapcînilor, și mai ales să dispară din mijlocul lor, să-și piardă urmele... Asta e într-adevăr ceva de știut!

- Spuneam, îl asigură Yulgur. Așteptam, vedeam.

- Deci, pe Yulgur îl îmbrăcăm ca pe... femeie, rezumă discuția Kelemen. De ei nu se vor lega. Eventual vom spune că-i vom duce în rîndurile pruncinilor, să-i îmbolnăvim.

- Haha, îți merge mintea! rîse Altîm. Cu noi îmbrăcați ca alimanii, vor crede că le venim în ajutor. Ce facem cu Prințul?

- Zicem că-i războinic din Răsărit, venit să vadă ce nevoi avem sub atacul pruncinilor. Pe Elina și pe... pe... Cum o cheamă pe femeia ta, Hitaiori, m-am săturat să-i spun Nătînga?!

- Husul, răspunse Elina.

- Ias-mie, răspunse însă Prințul, în același timp. Elina întoarse capul spre el, uimită.

- La limbă la el, Husul ias-mie estem.

- Hahaha, rîse kapcînul. Iasomie. Nume de floare...

- Floare estem! se supără Hitaiori, și lui Altîm îi muri rîsul pe buze. Știa că nu e bine să-l superi pe gipanghez...

- Pe Elina și pe Iasomia le lăsăm îmbrăcate cum sunt, numai că le punem pe umeri pelerine azurii și iașmacuri pe față. Vom spune că sunt roabele războinicului străin, completă Kelemen planul.

- Bine, așa vom face, spuse Altîm. Să mergem atunci după haine.

*

*   *

Drumul continuă mult mai liniștit, deși trebuiră să lase „leproasele” la marginea localităților în care făceau popas. Trecură prin cîteva orășele mai mici decît cel de la intrarea Joramului în lac și printr-un oraș destul de mare, chiar la gura rîului, unde acesta părăsea lacul. Rîul căpătase aspect de fluviu, era lat și adînc, deși pe el nu călătoreau prea des ambarcații. Apa era iute, valea coborînd cu o pantă destul de accentuată spre Miazăzi. Se pare că barcazele care călătoreau la vale se întorceau înapoi trase de animale, nefiind în stare să învingă singure curentul apei. Valea rîului era mult mai îngustă și mai puțin bogată, astfel că și numărul satelor și fermelor scăzu destul de rapid. Dealurile dinspre Apus se ridicau tot mai mult, stîncoase și sterpe, în timp ce acelea dinspre Răsărit lăsau arșița dinspre deșert să pătrundă fără prea multă opreliște. Se înmulțise însă numărul mînăstirilor, rar mergeau o oră să nu treacă prin preajma vreuneia. În următoarele nopți dormiră în preajma unor astfel de locașuri religioase.

Locuitorii întîlniți erau mai ales aramani de religie moslană – dar unii dintre ei erau pruncini – ușor de recunoscut prin faptul că femeile lor nu purtau iașmac. Extrem de săraci, se chinuiau să scoată tot ce se putea scoate din pămîntul roșiatic, sărac. Fermele erau foarte rare, la fel viile și livezile. Locul lor îl luaseră turmele de oi și de capre. De asemenea, nu o dată întîlniră țărani pescuind în mijlocul apei repezi din bărci ancorate de prăjini lungi, înfipte în mîlul de pe fundul fluviului.

În dimineața celei de-a patra zi, Altîm privi spre miazăzi și spuse:

- Cred că e mai bine să ieșim din valea rîului aici.

- Oamenii spun că cel mai apropiat loc de Jerulabad este la locul de vîrsare a fluviului în Marea Sărată, în josul apei încă vreo zi, îl contrazise Kelemen.

- E drept, dar tot ei ziceau că de acolo urcușul va fi greu, durînd nu mai puțin de o zi, o zi jumătate, chiar fără bagaje. Pe cînd aici suntem în cîteva ore în vîrful dealurilor și de acolo drumul va fi ușor, într-o zi vom fi la Cetate. De fapt, se vede că cele mai multe caravane o iau pe aici, drumul spre miazăzi e mult mai puțin bătut.

- Deasupra vom da, poate, de armata pruncină.

- Vom fi în vîrful dealurilor, dincolo este cîmpie. Vom vedea de departe oștirea, avem cai buni, ne vom putea feri.

La acestea geambașul nu avu ce răspunde, așa că porniră pe drumul ce șerpuia spre Apus urcînd în serpentine largi dealul nu foarte povîrnit. Spre prînz ajunseră în vîrful dealurilor care se întindeau aproape continuu dinspre nord spre sud. Spre Apus se întindea o cîmpie largă și verde, care cobora treptat spre marea care se bănuia în zare. Spre miazăzi se vedea tăietura adîncă a văii sfinte și, departe, covata stîncoasă în care se zărea Marea Sărată, de un verde strălucitor, ca o piatră de jad strînsă în îmbrățișarea ruginie a falezelor pietroase. Valea puțin șerpuitoare a Joramului se strecura la picioarele dealurilor pleșuve, iar pe coasta apuseană a acestora se zărea nestemata cetății Jerulabad.

De la distanță părea o bijuterie de preț. Înconjurată cu ziduri albe înalte, ce însoțeau culmile dealurilor împrejmuitoare cuprindea mii de case acoperite cu olane roșii sau cenușii. Deasupra lor se înălța un deal acropolă pe care, în loc de donjon, se ridica un ansamblu de clădiri imense: temple, moskei, mînăstiri. Niciunde nu văzuseră un amalgam asemănător de clădiri închinate Marelui Zeu – dar în aspecte și tradiții atît de diferite: mozane, moslane și pruncine.

- Una din clădirile acelea adăpostește Mormîntul Pruncului, rînji Altîm. În ochii oblici se zărea o bucurie sălbatecă.

- Nu știam că te închini Marelui Zeu, zise Elina de sub iașmac.

- Nu, nu mă închin lui! De ce aș face-o? Dar dacă o voi face vreodată, aici va fi, haha... Sunt totuși curios să văd și eu mormîntul cuiva îngropat tocmai în Varuna...

- Vom afla cînd vom ajunge în Cetate, zise Kelemen. Să mergem.

Drumul spre miazăzi coborî mai întîi printre copacii nu foarte deși ai unei păduri de măslini. Dacă ar fi privit cu mai multă atenție spre Apus, nu ar fi avut cum trece cu vederea norul imens de praf care se întindea pe mile și mile de-a curmezișul platoului care urca spre Cetate. Vîrful lui era la numai cîteva mile de zidurile Jerulabadului.

Seara făcură popas la poalele dealurilor, într-un loc unde drumul se bifurca. O ramură pornea direct spre miazăzi, spre Cetate, în timp ce cealaltă o lua puțin pieziș spre Miază-noapte și Apus, probabil spre cetățile din cîmpie și de pe malul mării.

Dimineața plecară mai departe cu speranțe sporite.

- Cu puțin noroc, ar trebui să fim în Jerulabad înainte de căderea serii – poate chiar imediat după amiază.O să avem să găsim o gazdă și să întreb de ceilalți.

Dar socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg. În jurul amiezii, în timp ce străbăteau o vale și sperau ca la ieșirea din ea să sosească sub zidurile cetății, Yulgur ridică privirile și dădu semn de avertizare. Se opriră toți și priviră spre culmea dealurilor ce mărgineau valea: pe ea apăruse, de ambele părți ale văii, cîte o linie de călăreți. Armurile le luceau în soarele orbitor. Vizierele le erau coborîte, ascunzîndu-le fețele, iar vîrfurile lăncilor se îndreptau amenințător spre cei șapte călători de pe fundul văii.

- Hm, pruncini, îi recunoscu Altîm. Cam mulți să ne împotrivim, ce zici, prințe?

- Războinic nu numărăm dușmani, zise acesta fudul.

- Atunci, hai să le arătăm valoarea războinicilor din Răsărit! zise Altîm nepăsător, trăgînd arcul încovoiat de pe spate și aducîndu-și tolba cu săgeți la îndemînă.

- Stați! porunci Kelemen, privindu-l pe Yulgur îngenunchind liniștit în colbul drumului. Nu sutem numai noi – viața nu ne aparține acum. Trebuie să veghem asupra femeilor, morți nu o putem face.

- Nici prinși nu o prea putem face, îl contrazise Altîm.

- Cît trăim orice este posibil, zise Kelemen privind cu milă

spre femei. Numai mort nu mai poți face multe... Vă rog, aveți răbdare!

- Cînd scoteam sabie, la sabie muream, spuse Yulgur.

- Hitaiori apărăm Yulgur, jurăm!

- Frate iubit juram apăram Felimon. Trebuiam deplineam jurămint!

- Hitaiori rușine avem, nu gindim, se aplecă gipanghezul ceremonios în fața troglodituluі. Îi zise în limba gî-pangu: Fratele mai mare să-l ierte pe frățiorul lui mai prost. Acum viața mea aparține lui Felimon. Și femeii care și-a pus inima la picioarele mele.

Liniștit, coborî de pe cal pe Husul, făcîndu-i semn să se așeze în drum, lîngă Yulgur. Își scoase katana și jungherul și le puse în colb, îngenunchind între ele și femeie, cu palmele puse linștit pe coapse. Tot în față pusese și sulița scurtă din bambus, pe care o purta de obicei într-o teacă prinsă pe spate.

- Cred că asta ar trebui să facem și noi, zise Geambașul. Prințeso, pune-te și tu în spatele Prințului. Iar tu, se întoarse spre Leproasă, așează-te în spatele lui Yulgur. Beiule, lasă arcul pe șeaua calului, împreună cu tolba, și descalecă.

- Eu nu! rînji acesta. Cu o smucitură întoarse armăsarul și se repezi înapoi pe drumul pe care veniseră. Tropotul calului se pierdu, acoperit de tropotul puternic, ca un tunet, ce venea din partea de sus a văii. Fără a mai întoarce capul după Altîm, Kelemen sări și el din șea și se așeză între Yulgur și Prinț, punînd în fața lui jungherul lung – singura armă pe care o purta de obicei, pe lîngă bici. Biciul îl lăsase atîrnat de oblîncul șeii.

- Ori ești mai viteaz decît te credeam, zise leproasa, ori mai prost decît pari. Vom vedea.

Laș nu putea fi. Alături de Hitaiori și Yulgur, privea nepăsător trupa de călăreți care se apropia în goana mare, porniți să-i calce în picioarele cailor. „Poate aici se termină totul.”, gîndi geambașul trist. „Păcat. Păcat de Elina...”

43

(în care chiar și ghicitoarele ascultă de prorociri

Trupa de eghipeni căreia i se alătuaseră cei trei călători era pe drum de mai bine de o lună. Merseră pe drumuri mai puțin bătute, ocolind departe spre răsărit izvoarele Tigranului. De fapt, ar fi incorect să spunem că au ocolit, drumul lor era cu mult mai drept decît cel ce trecea prin munți pentru a ieși spre valea Joramului. Lăsară spre Apus vîrfurile veșnic acoperite cu ghețuri ale Aramatului – tronul Marelui Zeu, îl numise Hașal, starostele șatrei – bulibașa cum îi spuneau ceilalți. După aceea, pe o vale lungă de zeci de mile ieșiră la rîul Tigranului, care le tăie calea curgînd de la Apus spre Răsărit.

- Mai încolo, la vreo patru zile, o ia spre Miazăzi din nou, le explică bulibașa călătoarelor străine. Dar noi nu vom însoți valea lui, o să trecem aici rîul.

Spre mirarea celor două fete, eghipenii se arătară foarte inventivi. Scoaseră din șatrele lor – carele cu coviltir, trase de cîte două perechi de cai – bășici de porc pe care le umflară cu aer și le legară bine, să nu piardă aerul. Legate în număr mare în jurul carelor, le transformară în adevărate ambarcațiuni pe care caii – niște animale înalte și puternice, chiar mai înalte și mai puternice decît calul de luptă al Domniței - le traseră pînă

pe malul opus. Curentul puternic al rîului nu-i duse decît vreo milă în josul apei, exact într-un loc puțin pietros, cu mal lin, care nu pusese probleme caravanei la ieșirea din apă. Se vedea că eghipenii cunoșteau bine drumul și locurile.

După ce adunară bășicile, le dezumflară, le uscară și le puseră apoi cu grijă înapoi în care, plecară mai departe direct spre miazăzi. Se mergea cam opt ore pe zi, lăsînd timp șatrei să se adune dimineața – proces ce nu dura mult - și a se pregăti seara de înnoptare. Aceasta dura mult mai mult, mai ales datorită timpului petrecut în jurul focurilor.

Eghipenii se arătau a fi oameni prietenoși. Dacă în primele zile îi priviră cu neîncredere pe oaspeții lor, mai apoi îi adoptară cu prietenie. Acum îi considerau membri ai șatrei – mai ales pe Zulfina. Ea fusese și prima acceptată, după lungi discuții cu bătrînele șatrei despre plante, boli și ghicit... Din momentul în care s-au convins că tînăra este cu adevărat o vrăjitoare – nu numai în nume, ci și în ființă – o primiră în mijlocul lor cu tot respectul și dragostea pe care și-l arătau una alteia. Sub presiunea bătrînelor, mai ales a Pirunei, soția bulibașei, întîi femeile și apoi bărbații, trebuiră să o accepte la rîndul lor.

Femeile se bucurau de multă libertate și putere din partea bărbaților – cu mult mai multă decît femeile din alte neamuri. Poate doar vrăjitoarele să aibă mai multă putere în fața vracilor – dar ele nu erau din rasa omenească! Totuși, în final bărbații aveau drept de viață și de moarte asupra femeilor din familiile lor – chiar să le vîndă ca roabe dacă așa doreau ei. Nu se prea întîmpla, dar era permis. De mirare că totuși acceptau cearta, chiar bătaia din partea nevestelor, mai ales dacă erau prinși cu femei srăine, sau beau prea mult alcool. Viața era destul de libertină, femeile văduve, nemăritate – chiar și fetele nemăritate – nu refuzau avansurile bărbaților, chiar însurați. Nu se cerea fetelor să fie fecioare la căsătorie...

Valida fu mult mai greu acceptată. O dată că nu se pricepea la nimic – doar la luptă. Pentru un popor în care femeile nu aveau voie să ia arma în mînă – în afară de bîtă, bineînțeles – aceste calități erau ceva de neînțeles. Iar refuzul ei de a primi în așternut un bărbat îi umplea pe aceștia de uimire, ba chiar de furie. Nu puteau spune nimic, cei ce încercaseră să folosească forța fură bătuți groaznic de fecioara înfuriată. Iar

cînd unul din ei scoase hangerul la ea, îl lăsase fără mînă! De atunci toți o ocoleau cu grijă - deși cîțiva începuseră să-i facă o curte înfocată, după obiceiul lor: îi aduceau flori în fiecare dimineață, îi cîntau cîntece seara la foc, dansau pentru ea, se luau la întrecere între ei – de obicei luptă fără arme, trîntă dreaptă. Cele două călătoare nu mai duceau lipsă de carne – în fiecare seară unul sau altul din pretendenți lăsau cîte un animal vînat la focul lor. Întrucît acceptarea darurilor vreunui pretendent însemna, din partea Validei, acceptarea curții lui, Zulfina era cea care lua animalul și-l gătea. Asta îi împiedica pe flăcăi să își scoată șișurile să se taie între ei. Era o situație neobișnuită, acceptată pînă la urmă de întreaga șatră, chiar și de femeile cărora li se părea o prostie că fecioara nu acceptă atențiile atîtor bărbați frumoși.

- Fetițo, spunea cîte o eghipeană mai în vîrstă, Marele Zeu ți-a dat daruri femeiești să te bucuri de ele. Să bucuri și bărbații, desigur, dar să te bucuri tu în primul rînd.

Valida asculta îmbujorată astfel de sfaturi. Unele erau chiar mai descriptive, făcînd-o și pe vrăjitoare să se înece. Dar mai ales cuvintele femeilor măritate o lăsau cu gura căscată.

- Tu nu știi de la ce te lipsești, îi zicea Piruna, de exemplu. Hașal e bărbat de bărbat, vîrlav ce nu s-a pomenit! Mă rupe cînd se suie pe mine, urlu de plăcere de mă aude întreaga șatră. Cum de poți tu să-l refuzi? Dacă îl guști o dată, știi la ce să te aștepți de la viitorul soț...

Se pare că era pricină de mare jignire refuzul bărbatului vreunei eghipene. Fetele nemăritate veneau în fiecare seară să descrie modul în care se iubesc cu bărbații din șatră, umplîndu-le pe cele două fete de uimire.

- Cum de te poți culca așa cu ei, de-a valma? întreba vrăjitoarea. Voi nu cunoașteți ce este aceea dragostea?

- Sigur că o cunoaștem! se supărau ele. Dar cum să știu pe cine iubesc dacă nu-l cunosc? După ce îi iau la rînd, încep să-mi petrec mai mult timp cu unul din ei – pînă mă conving că acela mi-e alesul. Atunci îl iubesc din toată inima și, după ce ne cununăm, nu-l mai înșel niciodată. Nu mai am de ce. Dacă-l înșel, drept e ca el să-și spele șuriul în inima mea. Ce e așa de greu de înțeles?

- Și cu bărbații însurați?

- Tot de aceea. Să știu cu ce să compar. Dacă ei știu să țină o femeie cu ei, iubitoare și gata de plăceri, înseamnă că știu să iubească mai bine decît cei tineri. Învăț de la ei și-mi învăț și iubitul...

Valida roșea mai tot timpul în cursul acestor discuții. Pînă la urmă le dădu afară și le amenință că le ia de ciuf dacă o mai deranjează cu astfel de povești. Așa că toți începură să dea vina pentru comportarea stranie a fecioarei pe seama lui Ifichim – deși acesta continua să zacă fără simțire în fînul carului. Rana de la mînă i se lecuise, îi trecuseră arșița și frisoanele – dar nu-i reveniseră puterile. Dacă nu ar fi fost dragostea Validei și îndîrjirea Zulfinei, ar fi murit de mult. Zăcea lipsit de cunoștință și cele două fete se văzuseră silite să-l hrănească cu zeamă de carne și legume, și ceaiuri. Îl întorceau pentru a nu face răni pe trup, îl scoteau la soare și aer și-l aduceau înapoi sub coviltirul căruței, îi puneau o ploscă să-și facă nevoile, îl spălau...

Bătrînele șatrei îl vizitau și dădeau triste din cap:

- E mort, Domniță. Marele Zeu i-a luat mintea și sufletul și puterea vieții din trupul lui. Lăsați-l să se odihnească, nu-l mai chinuiți...

Poate s-ar fi lăsat și ele bătute. Domnița l-ar fi plîns și poate l-ar fi uitat cu timpul. Zulfina ar fi acceptat și ea - nu ar fi fost prima dată cînd voința Marelui Zeu îi lua bolnavul din mîini, în ciuda încercărilor ei. Dacă nu ar fi intervenit Jolifana.

Zulfina purta în pungulița ei oglinjoara pierdută de bucătar la fîntîna din deșert și găsită de Yulgur. În seara cînd plecaseră să fure Cheia, troglodítul i-o dăduse ei să se aranjeze, și nu apucase să i-o mai înapoieze. Rămăsese în pungulită, alături de Cheia furată de copil. Despre aceasta nu știa cum de ajunsese în șorțul ei, probabil copilul i-o strecurase înainte de a se fi dezlănțuit furtuna.

De atunci folosea oglinjoara în fiecare dimineață, după ce se spăla, pentru a-și aranja părul lung, care avea tendința să se încîlcească în timpul somnului. Valida nu avea astfel de obiceiuri femeiești. Dimineața se spăla pe față cu apă rece. Singura oglindă de care avea nevoie, rar, era suprafața apei din găleată – sau, uneori, din blid. Singura cochetărie în tot acest timp fu atunci cînd îi ceru lui Hașal – care îndeplinea cele mai neașteptate funcții în șatră, de la conducător, călăuză, fierar, cîntăreț din guslă, veterinar, rotar, pînă la preot la cununii – să-i tundă din părul care „crescuse prea lung”, cum se plînsese ea. Așa că, spre scîrba lui Hașal, părul domniței era cel mai scurt din șatră, bărbații purtîndu-l pînă pe umeri iar femeile pînă la brîu.

În acea zi Valida ceruse oglinda de la vrăjitoare să vadă cum fusese tunsă la ceafă. Zulfina simțea că o ia cu frig cînd vedea ceafa goală a prietenei ei și părul abia acoperindu-i urechile – lăsîndu-i însă lobii rozulii vederii. Spre uimirea ei, fiecare lob avea un bob de diamant sclipind în el, un aspect deloc bănuit la amazoana cea bărbătoasă.

Atunci domnița o văzuse pe Jolifana. Privind în oglindă, la început nu-și dăduse seama că vede un alt chip. Ba chiar începuse să-l înjure în gînd pe Hașal că nu-i tăiase părul cum se cuvine. Apoi tresărise: fata cu părul lung și negru din oglindă era altcineva – care o privea cercetător. Își amintise povestea troglodítului.

- Jolifana? întrebase ea, șoptit, plină de uimire. Capul din oglindă încuviință, tăcut. O privise cercetător, cu o lumină de interes, de bucurie – dar și cu puțină tristețe.

- Ai zis ceva? scîrțîi vocea vrăjitoarei.

- Jolifana! zise Valida cu voce tare. În oglindă...

Vrăjitoarea sărise ca o lăcustă și privise în oglindă peste umărul domniței. Chipul din oglindă întoarse ochii spre ea și un zîmbet înflori pe buzele pline și frumos conturate.

- Eu sunt Zulfina, se prezentă vrăjitoarea. Ea este Valida...

Jolifana încuviință, zîmbindu-le la amîndouă.

- Cu noi este și Ifichim, șopti Valida, și o lacrimă îi alunecă pe obraz. Moare...

Capul Jolifanei negă cu putere. În ochi îi sclipi o lumină hotărîtă, dîrză.

- Ce putem face? întrebase Zulfina. Am făcut tot ce-mi stă în putere, mai mult nu pot. A intrat o otravă în trupul lui, nu i-o pot scoate. Tot ce pot e să-l țin în viață...

Jolifana încuviință, după care zîmbi încurajator.

„Da, da!”, păru să spună mișcările hotărîte de încuviințare.

- Pînă cînd?

Jolifana păru să cadă pe gînduri, după care își plecă privirile. După cîteva secunde, în locul obrazului apăruse o bucată de

pergament pe care scria un singur cuvînt: „SINAM”. Cele două fete așteptară să reapară chipul fetei, dar imaginea din oglindă se aburise și apoi apăruseră din nou chipurile lor pline de așteptare.

- Hm, se pare că trebuie să-l ținem în viață, zise Zulfina, deloc supărată. Valida îi sărise în brațe și izbucnise într-un plîns icnit, de copil. Abia atunci își dăduse vrăjitoarea seama de tensiunea sub care trăise domnița în ultima vreme.

- Hai, hai, fetițo, liniștește-te! O să fie bine, o să vezi. Îl facem bine – și cînd te-o vedea din nou, l-o prinde din nou cheful de viață. Iar o să-l înjuri pentru zîmbetul lui...

- Eu? Niciodată! se jură Domnița.

- Nu spune niciodată „niciodată”! Parcă eu nu-l boscorodesc pe zăbăucul ăla de Zildir de cîte ori mă gîndesc la el? Dar mi-e așa de dor de el că-mi vine să-i... îmi vine să-l strîng de gît. Zăbăucul! Neputinciosul! Auzi, să stea mai bine de o lună fără să dea un semn de viață! Ăsta-i vraci, sau ce lighioană spurcată? Cînd dau ochii cu el, îl omor în bătaie!

- Recunoaște că ții la el, o tachină Valida printre lacrimi.

- Recunosc, de ce să nu recunosc? Dar dacă nu face ceva să-i revină mai repede puterea de vraci, nu știu ce-o să-i fac...

De atunci, cele două călătoare acceptară mai ușor greutățile drumului. Cînd bătrînele veniră iarăși cu sfaturile lor, Zulfina le dădu pur și simplu afară. Iar cînd Hașal comentă ceva despre „mort”, Valida scoase sabia și începuse să o ascută cu o cute, întrebîndu-l, zîmbind mieros, dacă are cumva vreo idee. Bulibașa își amintise dintr-o dată că unul din caii lui Farine și-a pierdut o potcoavă...

Drumul străbătea o cîmpie extrem de mănoasă. Din spusele eghipenilor, erau multe cetăți în acele ținuturi, dar drumul lor urma o linie care le lăsa dincolo de zare. Uneori întîlneau păstori cu mulțime de animale, mai ales oi. Aceștia, majoritatea din neamul aramanilor, nu se fereau de eghipeni, ba chiar se bucurau de apariția lor. Bărbații eghipeni erau pricepuți, le reparau scule și alte lucruri. Femeile, ca de obicei, nu respingeau bărbații străini, dar le și ghiceau și le lecuiau bolile. Iar la plecare de obicei avea loc o petrecere, cu multe cîntece și jocuri și voie bună. Șatra pleca mai departe cu provizii proaspete și mărfuri – brînză și pastramă de oaie uscată la soare, piei argăsite de miel și oaie, dar mai ales lînă. Din aceste materiale femeile făceau lucruri frumoase și utile, pe care le vindeau la următoarele popasuri. Șatra se dovedea a fi un oraș în mișcare, locuit de meșteșugari pricepuți și cu mult simț artistic.

- Am auzit de multe ori vorbindu-se de eghipeni, zise Valida, dar niciodată de bine. Dacă nu am fi fost în nevoie, nu aș fi venit cu ei. Acum îmi pare bine că am venit.

- Așa e, încuviință Zulfina. Noi îi cunoștem mai bine, de aceea nu ne ferim de ei. E drept, se zice că strămoșii lor au fost un vraci și o vrăjitoare. El cică avea mai puțină putere magică – o fi fost neam cu Zildir, hihihi – dar îi plăcea să facă tot felul de lucruri cu mîinile, mai ales îi plăcea să cînte și să joace. Ceilalți vraci rîdeau de el – ba chiar l-au alungat. Iar o vrăjitoare l-a urmat. Atunci mama vrăjitoarei i-a blestemat – să devină umani! Și-au pierdut viața lungă și orice urmă de magie, dar și-au păstrat calitățile personale. El a rămas îndemînatec, cu plăcere de cînt și joc, ea și-a păstrat darul ghicitului și cunoașterea naturii. Au trăit fericiți și liberi, și din ei a ieșit neamul eghipenilor. Se mai cunoaște acest lucru doar privind la nasurile și ochii lor – ochi și nas de vrăjitoare, hihihi.

- Dar la noi, în Albia, de ce nu sunt?

- Pentru răutatea cu care i-au întîmpinat. Șă știi fetițo, omul se teme de tot ce-i este străin. Și cînd se teme, începe să urască. Au început să-i urască pe eghipeni. Nu le plăcea spiritul lor liber, dorința de a călători... I-au asemănat cu jefuitorii migratori, deși nu există popor mai pașnic decît eghipenii... Și morala lor i-a speriat, deși eghipenii au legi mai stricte, pe care le respectă cu mai multă credință decît albinii pe-ale lor. Cînd au apărut, albinii au ascultat la vorbele scornite pe seama eghipenilor de cei care îi cunoscuseră primii: că fură, că ucid, că nu respectă pe nimeni și nimic... Unii dintre ei au început să fure, într-adevăr. Eghipenii îi numesc pe aceștia „frați pierduți”, sau pur și simplu „pierduții”. Nu vorbesc despre ei, îi consideră acum un neam străin. De atunci ocolesc Albia. Mai ales că la început mulți din ei au fost făcuți robi...

- Păcat, am fi avut multe de învățat de la ei.

- Așa este, așa cum și ei învață multe lucruri de la alții. Să știi că popoarele din această parte a lumii au multe de cîștigat de pe urma eghipenilor

- De aceea se bucură cînd îi văd!

- Mda... Mai mult cei de pe cîmp, nomazi ei înșiși, precum păstorii. În orașe sunt întîmpinați cu neîncredere, de aceea ocolesc cetățile.

- Oricum, e bine că mergem spre Sinam. Altfel ar fi trebuit să ne despărțim de ei.

- Așa este. Mult noroc ne-a dat marele Zeu scoțînd această șatră în calea noastră.

Încet, încet, cîmpia devenea tot mai aridă. După spusele lui Hașal, în curînd aveau să o ia direct spre Apus pentru a ieși în Sinam. Drumul avea să fie greu, dar nu mai lung de zece zile.

- Zece zile prin deșert nu e lucru ușor, le spuse bulibașa într-o seară pe care o petrecea împreună cu Piruna la focul lor.

- Nu era mai ușor să fi mers pe drumul caravanelor? îl întrebă Valida – care avea încă hărțile luate de la conac, pe care le cerceta din cînd în cînd.

- Da, acel drum e mai ușor. Dar e mai lung. Și apoi, trece prin multe cetăți și ținuturi mult locuite. Pentru o caravană de negustori, ăsta este un avantaj – dar nu pentru noi. În acele ținuturi eghipenii nu-s iubiți, mai ales printre heberi. Așa, pe drumul nostru am întîlnit numai prieteni.

- Așa va fi și mai departe?

- Da, așa va fi. De aici vom merge prin ținuturile aramanilor – a devăraților arami!, pentru că pe aici sunt multe neamuri care au ieșit din amestecul aramilor cu băștinașii. Negustorii se feresc de ei, îi consideră tîlhari ai deșertului, dar noi nu avem a ne feri de ei. Chiar vom avea bucurie din acele întîlniri.

- Dar chiar și așa, zece zile prin deșert, fără cămile, e drum greu. Noi am călătorit numai patru zile prin deșert și era să murim.

- E greu, v-am spus. Dar, fără a se ști, pe Drumul Vieții oazele se înșiruiesc la o zi de mers una de alta. Fiecare oază este locuită de către o gintă a aramilor, iar noi suntem prieteni cu fiecare gintă. Noi știm bine drumul din marginea deșertului pînă la prima oază. De acolo ne vor însoți prietenii noștri, ferindu-ne de pericolul rătăcirii. O să vedeți, va fi ușor chiar și atunci cînd va trece vreo furtună peste noi – dea Marele Zeu să nu avem parte de această nenorocire!

Se dovedi că Hașal avea dreptate, iar întreaga șatră noroc.

Trecură deșertul cel cumplit în zece zile, fără pierderi. Avură apă din belșug și singurul incovenient fu arșița fără milă ce îi înconjura. Cele două călătoare înțeleseră atunci de ce drumul de trei zile prin micul deșert dintre Marele Rîu și Mare este mult mai greu decît cel de zece zile prin marele și pustiul deșert al Mobadului – cu oaze întîlnite la capătul unei zile de mers sub conducerea unor călăuze pricepute. Ultima porțiune aveau să o străbată din nou singuri, urmînd multe sfaturi primite de la locuitorii ultimei oaze.

- Nu putem să vă însoțim, le spuse Abil bin Omar, tînăra căpetenie a oazei. Noi ieșim în partea aceea doar cînd avem de dat bătălie cu heberii din Mobad – urmași ai heberilor care ne-au cucerit acea parte de țară. De cînd au primit și ei buna veste adusă de Mosal, proorocul Marelui Zeu, nu avem voie să-i luăm în săbii decît atunci cînd ei înșiși fac rău vreunui aram.

- Și noi vom avea de înfruntat privirile lor crunte, zise Hașal. Din fericire, poimîine vom trece în Sinam, care este locuit de arami. Acolo nu vom avea a ne teme viețile.

- Nu înțeleg de ce mergi în acel ținut bătut de Marele Zeu. Acei puțini arami care locuiesc acolo sunt copiii alungați de la sînul Marelui Zeu.

- Te înșeli, prietenul meu, îl contrazise Hașal. Ei sunt copiii sfinți ai Marelui Zeu.

- Dar au refuzat să primească vorbele Proorocului! Cum pot fi ei sfinți?

- Sfințenia nu ți-o dă doar credința, ci și fapta, mai tînărul meu prieten.

- Faptă fără credință nu se poate!

- Credința trebuie să fie în Marele Zeu. Vorbele spuse de Sfîntul Prunc sau de Singurul Său Prooroc sunt la fel, fiind ele cuvintele Marelui Zeu. Ba chiar și alți trimiși ai Marelui Zeu, cum e Bosatva sau Amaretasu, tot Cuvîntul lui l-au spus. Dacă iubești pe Marele Zeu și aplici în faptele tale cele învățate de Cuvînt, atunci se cheamă că ești sfînt.

- Dar acei arami, ca și pruncinii, spun că Pruncul este chiar Marele Zeu. Iar Marele Zeu este chiar Pruncul! Blasfemie! Iar cei amintiți de tine sunt chiar mai răi, ei zic că Marele Zeu sunt mulți! Ai auzi de asemenea prostie?

- Am auzit, încuviință Hașal liniștit. Dar e în puterea Marelui

Zeu să fie unul și mulți, Tată și Fiu, Mamă și Fiică, Clipă și Eternitate, Ființă și Neființă, Loc și Univers... Ce putem înțelege din Marele Zeu? Doar ce vrea El să ne arate. Nu cunoaștem decît Cuvîntul Lui și musai să-l ținem sfînt în tot ce facem. Așa zic eu, prietene, chiar dacă încrunți din sprînceană.

- Vorbele tale sunt la limita ereziei...

- Știu, fiule. Așa sunt eu, mai slab în aplicarea strictă a religiei. Mă va judeca Marele Zeu pentru asta, nu te face tu judecător - că nu îți este dat. Nu știi ce spune Singurul Prooroc în Cartea lui? „Nu judeca pentru a nu fi judecat. Cu ce măsură judeci, cu aceea vei fi și tu judecat. Lăsați-l pe Marele Zeu să judece cu măsura lui, căci aceasta este a Dragostei și a Milei."

- Amin, zise tînărul plecîndu-și capul și ducîndu-și mîna la buze, la frunte și apoi la inimă. Mă voi gîndi la aceste Cuvinte înțelepte.

- Dar aceste Cuvinte sunt scrise de Sfîntul Prunc în Cartea Mesanică, îl contrazise Valida, spre surpriza Zulfinei.

- Așa este, clipi Hașal vesel din ochi.

- Frumoasa mea prințesă se înșeală, poate, zise blînd Abil bin Omar, care o plăcuse pe tînăra domniță. Așa de mult o plăcuse încît o ceruse să-i fie soție. Chiar îi promise că o va face Prima Soție, stăpînă peste celelalte șapte. Valida îi zîmbise și îl întrebase dacă are un oștean viteaz – viteaz destul să se ia cu ea la întrecere. La semnul negativ al bulibașei, tînărul emir renunțase la noua nevastă... Știu foarte bine aceste cuvinte din Cartea lui Mosal.

- Așa este, clipi iarăși vesel din ochi Hașal. Și pot fi găsite și în cartea Florii de Lotus a lui Bosatva și în cea de Poeme a lui Amaretasu. Cuvintele sunt ale Marelui Zeu, El nu poate fi decît drept în Cuvîntul Lui pentru noi...

- Și totuși, de ce străbați în fiecare an acest drum? însistă Abil.

- Nu m-ai întrebat pînă acum, zise bulibașa, dar poate că acum e timpul să-ți dau un răspuns. Nimic nu se întîmplă fără motiv pe acest pămînt, ci numai după voia Marelui Zeu. Sunt mulți ani de atunci, tu erai mic și tatăl tău Omar nu era încă emirul acestei oaze. Eu însumi eram încă un tînăr fără minte, alergînd după femeile șatrei – dintre care Piruna începuse să-mi placă tot mai mult...

Șatra mergea atunci pe un drum mult mai scurt, puțin diferit. Un capăt era în această oază, celălalt la Antonia, pe malul Mării celei Mari. Alimanii care cuceriseră ținuturile nu ne asupreau, iar oamenii din Antonia, mulți dintre ei elani, se bucurau cînd ne vedeau. Ajungeam o dată pe an, stînd mult mai mult timp în cîmpia marelui rîu Tigran, atît la dus cît și la întors.

Și se face că într-un anumit an, chiar începusem să pun flori în fața căruței părinților Pirunei, a început să meargă tot mai rău șatrei. Se nășteau puțini purdei, iar cei ce se nășteau piereau de copii. La început nu ne-am dat seama, eram mai tot timpul pe drum. Piruna a pierdut și ea doi copii, primele fructe ale dragostei noastre. Bulibașa de atunci, Togrul, a început să se neliniștească. Mai ales că soția lui, Pasmate, începuse să vadă ceva rău în acea întîmplare. Dacă ar fi murit copiii de boală, ar fi chemat toate babele să găsească leacuri. Dar unii mureau la naștere, alții erau lepădați înainte de vreme. Alții se nășteau cu defecte și trebuiau să fie dați morții, din milă. Alții aveau unele boli, la care babele nu găseau leac – dar mulți alții mureau în accidente stupide. Și mai mult, multe femei tinere deveniseră sterpe, nu prindeau copii. Parcă un blestem se lăsase pe noi!

Au început femeile să dea cu ghiocul, să citească în bobi și în cenușă, să se roage Marelui Zeu să le dea visuri... dar nu venea nici un răspuns. Cele puține fete rămase fecioare s-au îmbăiat în raza lunii, chemînd Zburătorul peste ele cu vise și dorințe – dar acesta nu a venit. S-au dus flăcăii purdei la rîuri, noaptea, să vadă jocul ielelor, gata să-și jertfească tînăra lor viață pentru un răspuns – dar ielele nu ieșeau la joc! La urmă Manula, cea mai frumoasă fiică a șatrei, a ridicat rug de foc și s-a dat pradă lui, luînd asupra ei toate păcatele șatrei și purificîndu-le în foc, de bună voie din dragoste de șatră. De o mie de ani nu se mai întîmplase Jertfa cea Mare, dar mare era nevoia. Dar blestemul nu se ridică!

Atunci am înțeles că venise vremea ca șatra noastră să moară. Ca orice ființă creată de Marele Zeu, și o șatră are un început și un sfîrșit. Începutul fusese atunci cînd un vraci și o vrăjitoare au hotărît că dragostea lor este mai de preț decît vrerea lumii. Sfîrșitul venise în aceea vreme – și l-am acceptat. Un singur gînd ne tulbura mintea: nu înțelegeam de ce. Cu ce greșisem? Nu păream a fi bătrîni. Respectam Cuvîntul Marelui

Zeu – deși nu primisem să ne supunem vreunui rit. Dar asta o făcusem de cînd șatra se născuse, de ce acum deodată acest lucru devenise pricină de blestem?

În acel an am ajuns mai tîrziu în Antonia. Veniseră ploile de iarnă, corăbiile încetaseră să străbată Marea. Oamenii s-au mirat de întîrzierea noastră. Corăbiile plecaseră fără mărfurile noastre atît de căutate pe piețele Varunei. Iar mărfurile pe care noi le cumpăram de obicei din bazarul Antoniei fuseseră deja vîndute. Se anunța un drum cu puțin folos.

Dar nouă nu ne păsa. Eram triști și locuitorii văzură imediat acest lucru. Unde erau petrecerile noastre din fiecare seară? Unde, cîntecele noastre vesele și jocurile noastre pline de foc? Unde, veselia fetelor care-și luau iubiți de-o noapte dintre bărbații cetății? S-au întristat și ei. A venit emirul cetății să afle care este nevoia noastră, dacă ne poate ajuta cu ceva.

S-a dovedit că ajutorul a venit din mîna lui. Trogul, care era vechi prieten cu el, i-a mărturisit că femeile au pierdut darul ghicitului – atît i-a spus, nu i-a spus de blestem! Ar fi speriat oamenii, aceștia ar fi crezut că ducem cu noi o boală ucigătoare, și ne-ar fi alungat. S-a gîndit emirul și pe urmă a spus:

- Eu nu vă pot ajuta, dar am un cititor în stele care de multe ori are dreptate în cele citite. O să-i poruncesc să citească astrele pentru voi în noaptea asta.

A doua zi a venit la șatră nedumerit și speriat. A zis:

- Cititorul a citit în stele și și-a făcut semnul Marelui Zeu, A început să tremure și a trebuit să strig de trei ori la el, pînă să-mi dea răspunsul. Mi-a spus așa: „Dușmanul a hotărît moartea bieților eghipeni. Salvare nu vor avea decît dacă se vor duce la orașul cu multe cărți.” Atît a vrut să-mi spună.

- Care ar fi acel oraș, drag prieten? a întrebat bulibașa, care nu se întristase auzind vestea, ci se luminase la față auzind vestea bună. Speranța începuse să-i umple inima. Exista o posibilitate de salvare!

- E greu de știut, a răspuns emirul. Sunt mai multe orașe cu multe cărți. Unul ar fi Tebana. Deși Biblioteca i-a fost arsă de două ori, destule cărți au fost salvate. Pe urmă, Jerulabad e vestit prin bibliotecile lui. E un întreg cartier al Librarilor. Chiar și Antonia are o bibliotecă mare. Și sunt multe astfel de orașe: Romula și Varuna, Lutenia, Pranga, Parimi, Trebinda, Alba, Kivana. Yoraka, Garanda... Astea numai aici, în lumea noastră. Dar spre Răsărit sunt altele, nici nu am auzit de ele, poate chiar mai bogate în cărți!

A stat bulibașa gînditor. Încotro s-o ia? Orașele erau multe, împrăștiate în cele patru vînturi, locuitorii dușmănoși. Nu putea merge cu toată șatra după el!

- Vom trimite oameni, hotărî el. Perechi. El cunoscător în limbi, viteaz, puternic. Ea pricepută în ghicit și ierburi. Aveți un an și-o zi să vizitați orașul pe care vi-l dau, la care se adaugă timpul de călătorie încolo și înapoi. În trei ani, dacă cineva nu s-a întors, trimitem alții în locul lor, căci ei vor fi pierit. Dacă nu se întoarce nimeni cu nici o veste, șatra pleacă spre Răsărit, spre locurile unde s-a născut. Vom mai căuta acolo. Dacă nu vom găsi, măcar vom pieri în locurile unde am văzut lumina zilei.

Au plecat. După doi ani au început să se întoarcă. Șatra îi aștepta pe un colț de pămînt din valea Tigranului. Cînd trecură trei ani, se văzu că cei trimiși spre Trebinda nu se întorceau. Bulibașa m-a chemat la el.

- Îți iei nevasta și plecați la Trebinda. Cu voi vin alte trei perechi, și zece buni luptători. Dacă trăiți și aflați ceva, întorceți-vă imediat. Aveți un an și-o zi cu totul. Dacă voi nu veniți, noi plecăm! Dacă totuși nu ați pierit, urmați-ne pe valea Hindunului.

Am plecat. Din cei patrusprezece bărbați, numai trei am ajuns la Trebinda. Și doar o femeie, Piruna. De trei ori ne-au atacat pe drum dușmanii, deși mergeam cu fereală. De două ori am reușit să fugim fără pagubă, a treia oară era să pierim...

Am ajuns. Oamenii ne priveau mirați, de mult nu trecuse nici o șatră prin acele locuri. Am întrebat de bibliotecă și am ajuns în fața unei clădiri mari, cu geamuri acoperite cu praf. Părea nelocuită, dar cînd am bătut în ușă, a ieșit un bărbat.

- Îl căutăm pe librar, am zis eu.

- Eu sunt, mi-a răspuns el rîzînd. Știu, par cam tinerel, dar asta e... Tata e cam bolnav. Cu ce vă pot ajuta?

I-am povestit întreaga întîmplare, fără să ascund nimic. Mai ales i-am spus ce citise în stele astrologul emirului din Antonia. Tînărul a căzut pe gînduri.

- Nu știu ce să zic... Nu am întîlnit în cărțile mele nimic care să vă poată ajuta. Poate nici nu este vorba depre acest oraș.

Sunt multe orașe care au cărți multe.

- Știm. Dar cineva a încercat să ne împiedice să ajungem aici. Ceilalți nu au avut parte de asemenea greutăți.

- Mda, ceva dreptate aveți. O să caut din nou prin cărți, acum că știu ce să caut. Treceți din nou peste o săptămînă.

Am trecut peste o săptămînă, și după altă săptămînă, și după alta... Trecură de acum luni, și tînărul nu găsea nimic. Îl vedeam cum se chinuie, slăbise, ochii i se umflaseră de nesomn... Ne-a chemat atunci să-l ajutăm în căutări, avea multe cărți și nu îndrăzneam să lăsăm nici una necercetată. Apoi ceilalți au vrut să plece. Trecuse timpul dat nouă, dacă nu ne întorceam nu mai găseam șatra. Nu i-am putut opri, îi înțelegeam. Aș fi plecat și eu, dacă nu aș fi văzut pasiunea cu care ne ajuta Volanidze, așa îl chema pe tînărul librar. Nici Piruna nu vroia să plece. Cînd se gîndea la plecare, se înfiora. „Să mai căutăm!” a zis ea. Ceilalți au plecat. A venit vorbă pe urmă că doi eghipeni fuseseră găsiți uciși pe drumul spre Aramat... Poate asta ne-a scăpat viața. Poate că dușmanii au crezut că pierisem cu toții. Nu am mai avut nici o întîlnire cu ei, și în scurt timp a apărut femeia.

Noi căutam și căutam și căutam. Ni se alăturase și tatăl librarului, așa bolnav cum era. Cărțile scrise în limbi cunoscute, le citeam eu. Celelate le citea bătrînul librar Toman. Rînd cu rînd, pagină după pagină. Volanidze – ajutat cîteodată de Piruna - scotea cărțile din rafturi și le punea în ordine la loc. Piruna vedea și de hrană. Fără ea am fi murit de foame. Mai întîi a gătit tot ce a găsit prin casă. Apoi a folosit banii noștri să cumpere alimente. Apoi, banii care-i găsise prin casă. Cînd nu a mai avut nici un ban, a ieșit pe stradă cu ghicitul. Nu cîștiga mult, destul cît să pună pe masă ceva. Așa a găsit-o femeia.

Hașal tăcu, ptivind spre Piruna de parcă o invita să-i contiune poveste.

- Stăteam în fața Bibliotecii, începu să povestească Piruna. Trecuse de amiază și îmi socoteam că aveam destui bani pentru a face un ghiveci. Dacă ar mai fi venit cineva, puteam pune și ceva carne alături. Toman bătrînul avea nevoie de supă, boala îi măcina încă puterile. Și atunci prin fața mea a trecut o femeie îmbrăcată în negru, trăgînd de mînă o fetiță. Fetița s-a uitat sper mine și ochii i s-au luminat dintr-o dată.

- Mamă, uite o eghipeană, a strigat ea. Femeia s-a oprit și s-a întors spre mine. Era frumoasă, cu părul și ochii negri – ai fi zis că-i eghipeană, dacă nu ar fi avut nasul frumos, drept și mic, chiar puțin cîrn, cum îl au evronele. S-a apropiat de mine.

- Știi să ghicești? mă întrebă.

- Știu. În ghioc, în bobi, în cărți...

- Poți să-mi ghicești ceva? În... ghioc.

Am dus ghiocul la inima ei, apoi i-am cerut să sufle asupra lui și l-am dus la ureche. Am închis ochii și m-am lăsat să alunec în vuietul mării auzit în ghioc. Și... n-am văzut nimic. Parcă o ceață groasă mă înconjura. Nici măcar marea nu o vedeam, deși îi auzeam clar foșnetul valului la picioarele mele. De cînd căzuse blestemul asupra noastră, de obicei era ceață – dar ceva-ceva tot vedeam. Despre soarta celorlalți, nu a noastră...

- Nu pot spune decît că nu te amenință nici o primejdie, am zis totuși. Deocamdată. Marea era liniștită, calmă...

- E destul și atît, a rîs bucuroasă femeia. M-ar fi mirat să vezi mai mult, cred că ceața este destul de groasă...

- Este, am zis mirată. De obicei nimeni nu știe ce văd eu în vraja ghiocului.

- Ghicește-mi și în... bobi.

Am amestecat bobii și i-am aruncat în fața mea, pe baticul întins pe caldarîm. Am început să-i grupez, să-i despart... Nu ieșea nimic.Parcă aș fi încercat să ghicesc pentru șatră...

- Nu pot, am recunoscut.

- De cînd se întîmplă asta? s-a încruntat femeia.

- Nu se întîmplă decît atunci cînd vreau să aflu destinul șatrei.

- Asta am vrut și eu să văd, a zis femeia.

- De mult, am răspuns eu la întrebarea ei. De cînd ne mor copiii. De cînd ne moare șatra. De cînd ne-a blestemat Dușmanul...

- Așa... a zis femeia amenințător, privind cu ochii în depărtare. Dușmanul a aflat că voi veți avea un rol în Căutare și vrea să vă împiedice... Dar nu e pe voia lui, ci pe a Marelui Zeu! Jolifana, s-a întors ea spre fetiță, ghicește tu dacă femeia asta nu poate.

Fetița mi-a zîmbit. Nu părea să aibă mai mult de cinci ani, poate șase. A luat pachetul de cărți în mîinile micuțe, le-a amestecat și le-a așternut în fața mea în cruce, vestita formație a Paradisului, veche de mii de ani și cunoscută de atît de puține

ghicitoare. Nici eu nu o pot stăpîni pe deplin, recunoscu Piruna. S-a uitat în cărți și mi-a zis:

- Drumul șatrei se va schimba. De două ori pe an veți bate drumul acestei cetăți, și înapoi, la marea mînăstire a Sinamului. Pace veți găsi, șatra nu va pieri. La urmă veți găsi Locul. Vă veți păstra libertatea, dar va trebui să luptați pentru ea. Veți pierde însă Drumul. Vă pare prețul mare?

- Numai bulibașa poate hotărî, am spus eu cu răsuflarea tăiată.

- Du-te atunci și îl întreabă, a rîs fetița. După care, privind la ultimele cărți, m-a întrebat: Ce vezi în cărțile astea?

Am privit în ele și am văzut nori negri de furtună adunîndu-se. Pericol mare amenința femeia și pe copila ei. Și mai mult decît atît, întreaga lume. I-am spus.

- E timpul să mergem, a zis femeia. Dușmanul știe deja că i-am stat împotrivă...

- Mai vezi ceva? m-a întrebat fetița.

- Văd un grup de oameni pornind împotriva furtunii. Tu îi vei porni, dar va fi greu să-i aduni împreună. Un rob îi va conduce, dar tovarășii lui vor trebui să fie oameni, altfel nu vor izbîndi. Și unul va muri la poarta Raiului, iar altul chiar în Rai, în slujba Domnului.

- Să nu uiți, îmi șopti copila. Va veni vremea cînd tu și bulibașa veți aduce mărturie.

Astea fiind zise, fetița s-a ridicat, iar femeia a luat-o de mînă și s-au pierdut printre oamenii de pe uliță, pornind grăbite spre port. Iar eu m-am înapoiat în bibliotecă, să le spun despre întîmplare.

- Da, astea ne-a spus atunci Piruna, preluă povestea Hașal de la soția lui. Sunt mai bine de treizeci de ani de atunci. Aproape treizeci și cinci. Am înțeles că nu mai avea rost să căutăm în cărți, căutarea noastră ajunsese la capăt. Librarilor nu le-a părut rău de munca zadarnică – făcuseră tot ce le stătuse în puteri să ajute niște prieteni. Ne-am luat rămas bun și am plecat chiar în acea clipă la drum spre Miazăzi. Nu o dată era să murim de foame, în graba noastră am plecat fără provizii. Am avut noroc, ne-au ajutat o ceată de grunizi – o femeie, Iarina și bărbatul ei Timur. Am ieșit în cîmpie, ne-au ajutat păstorii. Am găsit șatra gata de drum, dacă ajungeam cu un ceas mai tîrziu nu o mai

găseam, ar fi pornit spre Răsărit.

- Trebuie să pornim spre miazăzi, spre Sinam, am strigat de departe.

- De ce? m-a întrebat Togrul, încruntat. I-am povestit întîmplarea.

- Și așa zici tu? Pierdem libertatea, dar găsim pacea?

- Nu ne pierdem libertatea, l-am contrazis eu. Libertatea este dulce cînd te jertfești să o ai.

- Pierdem Drumul – ce libertate e aceea fără Drum?

- Drumul îl vom avea pînă cînd proorocirea se va fi împlinit. Vom trăi!

- Asta numai bulibașa o poate hotărî! îmi zise Togrul, privindu-mă cercetător.

- Mă rog Marelui Zeu ca bulibașa să hotărască pentru șatra noastră viața, am zis eu înăbușit.

Togrul a scos șuriul și l-a înfipt în pămînt, în fața mea.

- Viața tribului cere viață! a zis el senin. Era provocarea supremă, nimeni nu o putea refuza. Togrul nu pierduse nici o luptă, de aceea era bulibașă. Dar știam că trebuie să apăr șansa șatrei de a trăi – Togrul ne-ar fi dus în Răsărit, spre pieirea noastră. Am scos și eu șuriul și l-am înfipt în fața bulibașei.

Am smuls fiecare șuriul din fața lui și am stat pregătiți să lovim. Știam că singura mea armă era iuțeala, eram mai tînăr. Am lovit, gata să sar înapoi. Dar Togrul nu s-a ferit, cuțitul i s-a înfipt în piept și el s-a prăbușit la pămînt.

- De ce?! am strigat, luîndu-l în brațe. De ce?!!

- Viața șatrei cere viață, a șoptit, lăsînd un fir de sînge să-i abureze buzele. Bulibașa va hotărî soarta șatrei... a mai șoptit, lăsînd să-i cadă capul pe umăr.

- Acesta este șuriul lui Togrul, cel cu care l-am ucis, zise bulibașa, scoțînd un cuțit lung, strălucitor, de la brîu. De atunci șatra urmează drumul între Sinam și Trebinda. De atunci îi așteptăm pe Călători. Ne-om pierde Drumul, dar vom găsi pace și Locul. Pentru libertate ne vom da sîngele, de va trebui.

- Proorocirea s-a împlinit de la început, zise Zulfina, care ascultase alături de ceilalți povestea bulibașei. Cînd Jolifana a trimis-o pe Piruna în Bibliotecă să vă spună despre ghicit, i-a spus că înăuntru va vorbi cu bulibașa...

- Asta am înțeles-o și noi, fetițo, zise Piruna. Cînd l-am

văzut pe Togrul înfingînd șuriul în fața omului meu, am știut. De aceea nu m-am putut bucura de victoria lui Hașal, nu avea cum să moară, ci l-am plîns și cinstit pe Togrul pentru înțelepciunea cu care a știut lăsa sarcina șatrei pe umeri mai tineri. Nu pot decît dori ca iubitul meu Hașal să găsească aceeași tărie cînd va veni ceasul.

- Mă bucur să fiu prieten cu oameni ca voi, zise tînărul emir. Dacă sarcina mea nu ar fi să îngrijesc de oamenii acestei oaze, m-aș alătura șatrei voastre.

- He, he, nu-i așa de ușor pe cît pare, rîse Hașal. Dar te-am fi ajutat, dacă aceasta ți-ar fi fost dorința. Cum le-am ajutat pe aceste două fecioare, deși au obiceiuri atît de străine nouă...

- Noi nu ne vom adăuga șatrei tale, zise serios Zulfina Nu pentru că nu v-am iubi, nici pentru că nu vrem să renunțăm la obiceiurile noastre. O vrăjitoare nu își are locul printre voi. Nici o luptătoare. Mai este un motiv – cel mai important: noi suntem Călătorii.

În jurul focului se lăsă o tăcere groasă. Hașal le privea cu speranță, dar și cu teamă deloc ascunsă. Ce avea să fie cu șatra lui? Emirul le privea neîncrezător. Ele să fie oare Călătorii proorociți, pentru care șatra era să piară și trebuise să-și schimbe drumul și viața? Piruna le privea cu dragoste. Ea vorbi prima:

- Ați venit! Mi-ați fost drage de cînd ați apărut, mi s-a părut că-mi sunteți cunoscute. Acum știu de ce: v-am simțit printre Călători. Unde sunt ceilalți?

- Vor apărea și ei, zise Valida. Căci altfel nu știm dacă vom reuși în căutarea noastră.

- Jolifana v-a găsit, atunci...

- Da, ne-a găsit. Ea ne-a pornit pe drum. Cred că o vom întîlni și pe ea pe undeva...

- Atunci ce urmează să facem? întrebă bulibașa, pentru prima oară nesigur pe hotărîrea ce trebuia luată.

- Vom merge la mînăstire, răspunse Piruna. După aceea vom vedea. Haide, iubire a inimii mele, ascute bine șuriul – va fi nevoie de el!

Hașal încuviință, liniștit.

- Da, la mînăstire. Apoi, bulibașa va hotărî!

44

(în care nici domnițele nu tac)

Spre seară ieșiră la mare. O fîșie de ierburi de un verde ce contrasta puternic cu deșertul străbătut pînă în acest moment îi întîmpină la aproape o oră de mers față de ținta călătoriei din acea zi: un mic port. Ascuns într-un golf foarte adînc și îngust – adevărat fiord –mărginit de faleze înalte și pietoase, părea pustiu.

- Este locuit numai de heberi, zise Hașal. Aici nu vom găsi prieteni. Nu ne vor întîmpina cu inima deschisă, dar ne vor tolera în acest loc, la marginea cîmpiei. Oameni săraci, trăind din greu... Înrăiți pe natură, pe ei înșiși – dar mai ales pe străini.

- Ce caută aici? întrebă Valida.

- Acest ținut este înconjurat de pustiuri. Numai departe, spre miazănoapte, aproape trei zile de mers, trece drumul de caravană care unește Jerulabadul de Tebinda... Cei mai apropiați oameni îi găsești în oaza din care venim, sau la mînăstirea spre care ne ducem. Unii sunt moslani, ceilalți pruncini. Nu o dată heberii de aici au avut lupte cu unii sau cu alții...

Aici i-a pus un rege de-al lor din vechime. Era singura ieșire la mare pe care o avea. A vrut să se laude și el cu o flotă... A construit portul, a mutat cu forța oameni, a construit corăbii să

plece spre Punta și Shebana...

Marea asta e rea, are multe recifuri. Corăbiile s-au scufundat una după alta. Drumul dintre port și Jerulabad a rămas neîngrijit. Următorul rege a avut alte probleme, apoi oamenii au uitat de acest port nefolositor. Numai oamenii mutați au rămas aici, uitați de lume. Trăiesc din pescuit și din puținele legume pe care le pot cultiva aici. De treizeci de ani noi le aducem lucruri de care au nevoie – în schimb ei ne dau pește sărat, uscat în vînt. Și cîteodată cîte o perlă pe care o pescuiesc din mare... Dar pe noi ne socotesc spurcați și nu ne primesc în sat.

Seara, după ce pregătiră șatra pentru noapte, aprinseră ruguri mari ca să dea de știre localnicilor că au sosit. În zori apărură doi oameni cu o căruță plină cu pește.

Trocul se desfășură după regulile stabilite de obiceiuri: bulibașa scoase un pergament pe care erau trecute diferite produse și numele celui care le comandase. Unelte, mai ales: ciocane, fierăstraie, cuie, cuțite, tîrnăcoape, ace, dar și un jug, două șei, potcoave, trei baloți de piei, patru de pînză de haine, două cu pînză de catarge. Chiar și lemne lungi, gata fasonate, care, puse împreună, puteau să formeze un catarg de barcă, și alte scînduri care puteau fi folosite la repararea bărcilor. Și carne afumată, cîțiva saci cu grîne. La urmă, un cal. După ce se socotiră, un localnic îi puse în palmă lui Hașal cinci perle destul de măricele.

- Viață săracă, le spuse bulibașa celor două călătoare care asistau curioase la tîrg. Nu au păduri pe aici și trebuie să își repare bărcile și casele. Pe aici nu crește nici in nici cînepă, să poată țese pînză. Nici chiar animale nu pot crește, puțina iarbă pe care o au o dau celor patru cai. Cînd un cal îmbătrînește, îl înlocuiesc. Atunci au parte de ceva carne proaspătă...

- De ce nu pleacă de aici?

- Aici este liniște și pace. Nu plătesc biruri, nu-i calcă nimeni. Ei au fost cei care au încercat să-i atace pe alții, mai ales oaza. Le băgase cineva în cap că o să le fie mai bine. Aramii i-au luat în săbii, au mulți cai și sunt buni luptători. Au avut noroc că ălora nu le-a trebuit portul, li s-a făcut milă de cei găsiți aici - mai ales femei, copii și bătrîni. Mai tîrziu au pornit spre mînăstire, nici acolo nu au avut ce izbîndi. Mînăstirea este înconjurată cu ziduri puternice. Nu are mulți străjeri, dar cîți

sunt știu trage cu arcul... Cînd li s-au terminat proviziile, s-au întors cu coada între picioare, împuținați și flămînzi. De atunci stau liniștiți, pînă o veni altul să-i stîrnească. Ce v-am povestit s-a întîmplat acum mai multe sute de ani...

- De unde știi despre aceste întîmplări? întrebă Valida.

- Aici se întîmplă atît de puține evenimente, încît amintirea celor petrecute se menține vie sute de ani. Atacul asupra mînăstirii s-a făcut acum mai bine de cinci sute de ani, a fost atunci o perioadă mai ploioasă și cîmpia asta crescuse mult. Nu știu ce prost le dăduse o iapă, așa că heberii s-au trezit cu vreo douăzeci de cai. În neștiința lor, au crezut că au o armată puternică, s-au pus pe jefuit. Știu asta de la călugărițe, ele țin cronici scrise an de an. Dacă-i întrebi pe ăștia – arătă spre pescari – ei îți vor spune că întîmplarea a avut loc nu cu mult timp în urmă, poate pe timpul bunicilor, poate chiar al taților, Unii chiar vor fi gata să jure că erau copii cînd s-au dus părinții la război... Tatăl lor nu s-a dus doar pentru că nu erau cai destui, hahaha.

Trocul dură cîteva ore, așa că nu plecară mai departe în ziua aceea. Popasul le aduse și o altă bucurie.

- Înțelegerea cu ei ne dă dreptul să coborîm la mare, le spuse bulibașa. Este o cărare care duce jos, pe plajă, ocolind satul. Acolo este un mic golfuleț cu apa puțin adîncă, ne putem spăla.

După ce Hașal hotărî străjeri la șatră, restul o porniră pe cărare. Era îngustă și destul de abruptă, dar ajunseră în mai puțin de o oră la golfuleț. Acolo toți lepădară veșmintele și se aruncară în apă, țipînd fericiți. Pe plajă rămaseră doar Valida și Zulfina, stinghere. După o vreme vrăjitoarea spuse hotărîtă:

- E stupid. Mă simt de parcă aș fi o capră între oi!

Își lepădă veșmintele și se aruncă și ea în mare, alăturîndu-se celorlalți.

- Ce o să faci cînd ieși? strigă Valida după ea. Cînd toți se vor uita la tine ca la urs...

- N-au decît să se uite, au ce vedea, strigă aceasta din apă, bălăcindu-se fericită. Și dacă cineva zice ceva, îl plesnesc de nu se vede!

Nehotărîtă, Domnița începu și ea să lepede hainele bărbătești. Pielea-i albă, care nu văzuse niciodată soarele, strălucea pe

nisipul plajei, stîrnind uimirea celor din apă – toți avînd o piele arămie, mai închisă la culoare, chiar și Zulfina. Grăbită, simțind cum roșește sub privirile eghipenilor, Valida sări și ea în apă.

- Ești frumoasă, îi ieși vrăjitoarea în întîmpinare. Uneori, văzîndu-te îmbrăcată bărbătește, uit că ești femeie. Acum nu mă mir că Pictorul te iubește, el a știut să-ți vadă trupul sub țoale.

Aceste cuvinte o făcură să roșească mai mult decît ochii eghipenilor.

- De unde știi tu ce gîndește Ifichim despre mine? se împotrivi ea.

- Doar un orb nu ar vedea, rîse vrăjitoarea, iar eu nu sunt deloc oarbă. Lasă, nu îți fă griji, l-om face bine.

- Dar braț nu-i va mai crește, zise Domnița tristă.

- Asta nu stă în puterea noastră să lecuim, doar Marele Zeu o poate face. Îți place mai puțin așa, fără o mînă?

- Nu-mi pasă că are numai o mînă, zise ea fără a-și da seama că-și mărturisește dragostea pentru pima dată cu voce tare.

- Așa mi-am zis și eu, rîse Zulfina bucuroasă. O să fie bine, o să vezi!

Valida se lăsă legănată de valuri, privind printre pleoape cerul și faleza înaltă. Simțea atîta libertate, trupul gol părea să plutească între cer și apă... O zări alături pe Piruna, apoi pe Hașal, și nu se simți deloc rușinată. Cei doi rîdeau și vorbeau ca doi buni prieteni, nu doi iubiți. Curînd li se alătură și alții: bărbați, femei, copii... Zări printre ei și părul argintiu al Zulfinei. Piruna îi făcu semn să li se alăture, dar ea le făcu doar semn cu mîna.

Cînd simți că răceala apei i se strecoară în carne, ieși pe plajă și se întinse pe nisip, în bătaia soarelui, alături de ceilalți care ieșiseră deja. Privi în jur și se miră că nimeni nu părea răscolit de pasiuni. La femei ar fi fost mai greu de ghicit, dar bărbații nu se fereau. Discutau și glumeau între ei sau cu femeile, dar mădularul le dormea liniștit. Domnița se întoarse spre vrăjitoare, care stătea în soare cu ochii închiși, și îi șopti:

- Azi e una din cele mai frumoase zile din viața mea.

- Probabil pentru că ai dărîmat o barieră pe care nu știai că o ai. Știu, și eu simt ca și tine. Asta m-a învățat că pe bărbat trebuie să îl privesc cu pasiune numai cînd l-am luat în așternuturi. În rest, ceea ce contează e doar sufletul lui. Privește la Piruna și Hașal. Ei se iubesc pentru că nu este numai pasiune a cărnii între ei...

- Sper că nu ai de gînd să adopți obiceiuri eghipene, se sperie Valida.

- Nu, nu te speria, rîse Zulfina, deschizînd ochii. Nici nu știe idiotul acela de Zildir ce noroc are că-i sunt credincioasă! Nu, nu mă atrage trupul nici unui bărbat de aici. Și eu știu, ȘTIU, că sufletul lui Zildir, așa cum este el ascuns de ochii tuturor, este exact ceea ce-mi trebuie. Așa cum Ifichim este pentru tine, așa și Zildir este pentru mine.

- Ce bine este să-ți găsești certitudinile, zise Domnița, întorcîndu-se cu fața în sus, lăsîndu-se scăldată de lumina soarelui. Nu știu dacă voi trăi dincolo de Întîlnire, dar sunt bucuroasă că mi-am limpezit gîndurile și sentimentele. Am visat toată viața să devin un vestit luptător, plin de faimă, eroul unor fapte de vitejie care să fie amintite în cronici și balade... Și acum tot ce îmi doresc este să-l pot apăra pe bărbatul acesta aproape necunoscut, fără o mînă, lipsit acum și de posibilitatea de a da viață frumuseții. Cred că a plătit destul. Dacă Dușmanul vrea să îl mai lovească, păzea! Mă va găsi acolo, să-l înfrunt!

- Nu ne-ai spus niciodată, tu ai întîlnit-o pe Jolifana?

- Desigur, zîmbi Domnița. Ați fi putut bănui asta.

- Îmi povestești și mie?

- Și noi vrem să auzim, zise Piruna așezîndu-se lîngă cele două fecioare.

- Dacă nu e cu bănat, adăugă Hașal, alăturîndu-se. Tu ai face bine să te mai întorci, îi spuse el Validei. Ai pielea albă și soarele ăsta te prinde fără a băga de seamă.

Domnița se îmbujoră simțind privirea bărbatului pe trupul ei, dar se întoarse pe o rînă, prefăcîndu-se că nu-i pasă. Își simțea sînii mari și puternici vibrînd sub mîngîierea brizei. După ce începu să povestească, uită de trupul ei.

- S-a întîmplat acum cîțiva ani, vreo zece... ba chiar doisprezece. Trecusem de doisprezece ani, mergeam pe treisprezece. Eram deja foarte băiețoasă, îmi plăcea să mă joc mai ales cu băieții. Elina mi-a fost singura prietenă – poate unde nu am reușit să-mi fac nici un prieten printre băieți. Alt

prieten a fost Johanes, căpitanul gărzii de la palatul nostru. De la el am învățat la început cum să folosesc armele.

El fusese mercenar toată viața. Prusin de felul lui, a ajuns de mic la Lutenia împreună cu tatăl lui, mic nobil scăpătat în căutarea unui patron. Acolo a învățat folosirea armelor, dezvoltînd o tehnică proprie ce amesteca seriozitatea și precizia prusană cu inteligența și spiritul francîn. A devenit mercenar, neavînd familie și nici proprietăți suficiente pentru a fi cavaler. A luptat în mai toate țările apusene. Trupul lui poartă urmele acestor lupte – dar a avut îndemînare și noroc să rămînă în viață!

Spre bătrînețe l-a angajat bunicul meu. Nu v-am spus, dar mama era din neamul bironilor.

- Keltoi? se miră Zulfina. Suntem, într-un fel, înrudite.

- De departe, zîmbi Domnița. Bironii au părăsit de mult tradițiile keltoilor, le-au adoptat pe cele a francînilor. Bunicul avea o proprietate destul de micuță și avea doi fii și trei fice. Fiul cel mare a moștenit castelul, al doilea fiu a ajuns cancelar la curtea din Lutenia, o fată este stareța unei mînăstiri din Hipana, iar alta este măritată cu un conte savon.

Tata fusese trimis de Craiul Albin la curtea din Lutenia să o pețească pe fiica Craiului Verde, Șarol, al patrulea cu acest nume. Zivnir pusese la cale această încruscrire între curțile celor doi crai. Știu că Prințesa a venit, dar nu a fost fericită. A fost bună prietenă cu mama, știu mai multe despre ea decît mulți alții... Nu vi le spun acuma, nu sunt secretele mele.

Tata a lucrat mult cu nobilul Azian, cancelarul Craiului Șarol. Au ajuns să se împrietenească. Așa s-a întîmplat că tata a fost chemat să petreacă o vreme la castelul tatălui lui Azian, contele Harol d'Acour, participînd la turnire și vînători – cunoscînd astfel și pe sora cancelarului, domnița Anes. A îndrăgit-o cum a văzut-o. I-a cerut mîna...

Tatăl domniței a strîmbat din nas, dar fiul cancelar i-a șoptit la ureche că străinul – din neam mare și bogat, unul din primele trei-patru familii din regatul Albin – are o avere fabuloasă... S-a învoit contele, cerînd zestre greutatea fetei în aur. Tata a rîs și a plătit greutatea fetei **și a lui** în aur. Tata a fost întotdeauna om mare și puternic, tras spre îngrășare în tinerețe... Contele și-a reparat castelul și a putut să-și mărite și fata cea mică, cumpărînd și stareția pentru fata cea mare. Acolo obiceiul este ca fata să plătească zestrea, nu mirele. Tatei nu i-a părut rău de banii dați, a iubit-o cu adevărat pe mama.

Nu cred că mama l-a iubit cu adevărat vreodată. S-a simțit întotdeauna ca o roabă vîndută de ai ei și cumpărată de cineva cu destui bani să o facă. I-a născut un băiat, fratele meu Iovan, care acum este cancelar și trimisul Craiului Alb la curtea Marelui Țîr din Moskala. M-a născut apoi pe mine. Cînd am împlinit cinci ani s-a stins, neștiută și uitată, de prea mult dor de țară, cred eu. Deși a iubit din tot sufletul Albia și pe locuitorii ei, nu a putut niciodată uita farmecul pădurilor din îndepărtata Bironie.

- Da, uneori se întîmplă așa, confirmă Zulfina. Bironii, ca și alți keltoi, sunt legați de locurile magice unde văd lumina zilei. Dacă stau prea mult timp departe de ele, se sting fără nici o pricină...

- Contele l-a angajat pe Johanes, continuă Valida., răsucindu-se pe cealaltă parte. Simțea soarele puternic cum începe să-i ardă pielea. L-a trimis să o însoțească pe Domniță pe drumul spre noua ei țară și să o păzească acolo, rămînînd în slujba ei cît o avea ea de trăit. În ciuda a tot ce îi spusese fiul său Azian, în ciuda felului de a se purta a noului său ginere mustăcios, el era în continuare convins că Albia este un tărîm locuit de sălbatici și păgîni. Îi plîngea de milă fetei – chiar dacă asta nu-l împiedicase să ia iute banii străinului bogat. Asta îi întărise definitiv convingerea că albinii sunt sălbatici: cine alții ar avea atîta bănet – și cine alții i-ar da așa ușor pe femei?

Johanes o însoțise, deci, pe domniță în noua țară. A avut parte de o viață liniștită pînă la moarte, care s-a întîmplat acum doi ani. Și-a făcut puțini prieteni, mai ales tovarăși de băutură. Cu celelalte slugi nu s-a putut împrieteni, îi certa tot timpul că sunt prea leneși, neorganizați, murdari, mincinoși... Ei nu-l aveau la inimă tocmai din cauza seriozității lui, ordinei, cinstei și exactității în tot ce făcea. Cît timp a trăit mama, o păzise ca pe ochii din cap. După moartea ei, deși era liber să plece, și-a întors dragostea asupra mea. A acceptat un nou angajament, a rămas la curtea noastră.

„De ce nu cu fratele meu?" vă puteți întreba. Pentru că pe el îl luase tata de mic pe la curte. A crescut să fie o fire ascunsă, rece, calculată, puțin poltron și laș – un adevărat curtean. O

să-i urmeze tatălui meu în slujba de Mare Postelnic, îi seamănă leit – zise, fără prea multă admirație. Și-a lăsat și mustață ca tata...

- *Nu s-ar zice că e prea multă dragoste între voi, zise Piruna.*

- Îi iubesc pe amîndoi – în felul meu. Nu am fost niciodată prea apropiată de ei. Tata a văzut întotdeauna în mine o legătură politică fie cu o altă familie din Sfat, poate chiar cu vreun cap încoronat, fie cu vreun nobil străin. Cînd s-a zvonit că Albin ar avea un fiu, tata a făcut tot ce i-a stat în putință să îl găsească. Ar fi căpătat, spera el, un ginere, poate... A avut de altfel grijă să întărească prietenia dintre Anes și Crăiasă. Cînd Albin a avut o fată – mai precis, cînd Crăiasa a avut o fată, și-a schimbat planurile: a crezut că a găsit mireasă pentru Iovan. Dar eu cred că se va alege praful și din planul acesta... Țara are nevoie de un prinț capabil; ori eu, oricît de mult mi-aș iubi fratele, nu i-aș da pe mînă nu o împărăție, dar nici măcar un grajd!

Johanes nu se pricepea la multe, dar era un luptător desăvîrșit. Și serios. Chiar dacă seara se întorcea uneori beat de la crîșmă, dimineața era pe cîmp, practicînd ore întregi. După moartea mamei am început să-l însoțesc. La zece ani știam tot ce știa el! Încă nu-i puteam face față, loviturile lui puternice îmi zburau sabia din mîna amorțită. Dar tot reușeam să-l înving cîteodată. Eram iute și inventivă, reușeam să mă strecor pe sub garda lui... Cînd a murit a avut bucuria să știe că îl puteam învinge cu orice armă ar fi ales el. Acum știu că doar trei luptători l-ar fi putut învinge: prințul gipanghez, un anume căpitan Cremene, și acest nou căpitan, Boldur.

Atunci, pe la treisprece ani, am îmbrăcat pentru prima dată veșminte băiețești. Și asta are legătură cu Jolifana și mama ei.

Pe ele le-a adus Johanes. Nu știu unde și cum le-a întîlnit, nu mi-a spus niciodată. Într-o seară s-a întors mai devreme – treaz! Nu se întîmpla prea des treaba asta, în afară de luptă așa își petrecea el timpul: în crîșmă, cu o pipă în colțul gurii, cu o stacană de vin în față. Poate că le-a cunoscut la cîrciumă, poate pe drum. Nu l-am întrebat niciodată și a murit fără să-mi spună. Era un om tăcut.

Țin minte că în ziua aceea reușisem pentru prima dată să învîrt sabia – da, chiar sabia asta! – din pumn, nu cu ambele mîini, tăind în ambele părți, lateral. Pînă în ziua aceea sabia îmi scăpa de fiecare dată din degetele amorțite. Eram atît de bucuroasă încît abia așteptam întoarcerea lui Johanes. Ca să-mi treacă timpul, m-am hotărît să mă sui în stejarul din grădină. Nimeni nu avea curaj să se suie în acel copac, nici chiar băieții din curtea noastră. Singurul care încercase s-o facă s-a ales cu o mînă ruptă. Noroc că nu a căzut prea de sus...

Acolo era locul meu de retragere, ori de cîte ori doream să rămîn singură. Știam că dacă m-aș fi întîlnit cu vreuna dintre slugile tatii, m-aș fi lăudat cu realizarea mea. M-ar fi privit uimită doar, sau cu priviri tîmpe. Urmînd ca seara Postelnicul să-mi țină o întreagă lecție...

Tot acolo în copac, într-o scorbură, aveam micile mele comori. Prima era o scoică. Aparținuse mamei mele, o adunase de pe malul mării din îndepărtata Bironă. Nu, fieful lor nu era situat pe malul mării, ea însăși fusese o singură dată acolo, cînd era încă o copilă.

A doua era o oglinjoară. O dăduse Crăiasa mamei mele. „Cînd ți-e mai dor și mai dor de ceva, privește în ea”, îi spusese ea. Mama privise în oglindă mai ales în apropierea morții. Nu știu dacă i-a ajutat la ceva, ori a apropiat-o de moarte. Îmi spunea că vede un petec din pădurea ei dragă. Eu nu m-am uitat niciodată în oglindă, o uram! De cîte ori mama se uita în ea, era tristă... Dar am pus-o bine, fusese a mamei.

Mai aveam un inel. Era inelul de nuntă al femeilor din neamul nostru, al Bălanilor. Îl purta de obicei mireasa moștenitorului, ar fi trebuit să-i revină soției lui Iovan. Dar într-o seară l-am întrebat pe tata: „Și dacă Iovan nu va avea soție? Dacă va muri înainte de aia?” Tata s-a făcut foc, și-a făcut un semn al Marelui Zeu pe frunte și m-a certat rău, că aduc piaza rea. Dar mi-a răspuns: „Atunci o să-l porți tu, ca moștenitoare, în seara nunții.” Nu mi-a păsat prea mult de partea cu moștenirea, dar am legat inelul de nunta mea. Am furat inelul și l-am ascuns chiar în noaptea aceea, convinsă fiind că în acest fel eu nu mă voi mărita niciodată...

Aveam și un cuțitaș. Fusese prima mea armă, mai mult de decor – deși în mod normal femeile poartă exact o astfel de armă. Mai tîrziu, cînd am început să folosesc arme, l-am înlocuit cu un adevărat jungher puternic și ascuțit. În mîna mea devenise o adevărată săbiuță... Cuțitașul îl ascunsesem în

scorbură.

Şi mai aveam ceva – cel mai preţios lucru: o carte. Mi-o dăduse Johanes cînd se convinsese că dorinţa mea de a învăţa arta armelor nu era doar un capriciu de fată răzgîiată. Era un compendiu despre legile cavalereşti, principale arme ale cavalerilor şi modul de folosire al lor, însoţit de un manual de învăţare a mînuirii sabiei. Datorită acestei cărţi devenisem prietenă a călugărului Petrus, secretarul tatii, principalul om al Cancelariei. El scria scrisorile semnate de Crai, Postelnic, isprăvnicei, alţi boieri din Sfatul Domnesc.... Tot el citea scrisorile sosite de la alte curţi. Cred că tot el conducea o reţea de iscoade - dar aceasta niciodată nu s-a aflat. Mai scria şi Cronica Ţării

M-am ţinut de el pînă m-a învăţat să scriu şi să citesc. Cred că a făcut-o pentru că eram fată, şi datorită vîrstei mele. A luat-o drept un joc. Dar eu la şase ani ştiam să citesc! Mult timp acesta a fost un secret al nostru, pînă cînd nu am ştiut să-mi ţin gura şi am rîs de Iovan. Deşi era mai mare cu cinci ani, încă nu ştia să scrie! Asta mi-a adus o corvoadă în plus: trebuia să îi scriu tatii scrisorile cu adevărat secrete, de care nu trebuia să ştie nimeni, nici măcar Petrus. Zicea tata: „Fiecare om îşi are preţul. Nu vreau ca Petrus să şi-l afle pe-al lui...”

Petrus nu a ştiut niciodată de ce am fost aşa de dornică să învăţ să citesc. Copil nerecunoscător, din momentul în care am putut citi din carte, nu l-am mai căutat... În afară de cei din familia mea, doar Elina a ştiut de acest secret, rîse Valida. Eu am învăţat-o să citească. Poate mai bine n-o învăţam, nu-i intrau gărgăunii în cap.

- Şi ţie ţi-au intrat, zise zîmbind Zulfina.

- Aşa-i... Pînă să învăţ să citesc, învîţasem pe de rost desenele care însoţeau textul. Mici vignete colorate, înfăţişînd cavaleri în acţiune, mînuind diferite arme, dar mai ales poziţii de ţinut sabia. Ajutată de Johanes, am învăţat tot ce se putea învăţa din acel manual – şi ceva în plus. Aş putea scrie eu însumi un astfel de manual, mult mai bun! Dar acum îmi dau seama că ceea ce ştiu nu este nimic faţă de stilul de luptă al gipanghezului.

Citind cartea, îmi intrase în minte să devin Paladin. Cînd i-am zis tatii, s-a învineţit de rîs, apoi s-a încruntat şi mi-a zis

că vîrsta îmi va băga minţile în cap. Iovan a rîs şi el de mine, săptămîni la rîndul a aruncat după mine cuvinte de ocară. Atunci l-am bătut prima dată... Slugile nu aveau curaj să spună nimic, numai pufneau în rîs cînd mă vedeau. Johanes a rîs pînă i-au dat lacrimile, apoi mi-a zis:

- Pentru că eşti femeie îţi va fi de două ori mai greu. Bărbaţilor nu le plac ca femeile să fie mai tari decît ei. Aşa că trebuie să le arăţi că eşti mai bună!

- Dar e posibil, nu-i aşa? E posibil.

- Este, acceptă el. Sunt mai multe poveşti despre astfel de femei. Nu multe, eh, nu multe!

- Vreau şi eu să fiu una ca ele!

- Nu-i uşor, ţi-am zis. Nici nu-ţi va aduce fericire. Dacă mă gîndesc bine, nici una din acele femei războinice nu au fost fericite pînă la urmă... Poate ar trebui să-ţi bag minţile în cap, să nu te las să visezi cai verzi pe pereţi...

- Nu. Cu tine sau fără tine, eu tot voi deveni paladin.

- Îţi cunosc firea dîrză, domniţă, aşa că mă supun.

- De ce nu au fost fericite?

- Mai toate au murit de tinere... Un luptător întotdeauna va întîlni unul mai puternic, mai ager, mai nemilos, mai neşovăitor. Dacă nu în tinereţe, atunci mai tîrziu, atunci cînd vîrsta va îngreuna trupul şi va înţepeni încheieturile. Cavalerii ce-i vezi în cărţi sunt toţi tineri. Ei au doar două soarte: ori sunt destul de bogaţi ca să lase pe alţii să lupte pentru ei, ori mor. Nu există cale de mijloc...

- Dar tu ai trăit pînă acum!

- Eu nu am fost cavaler. Şi am avut şi noroc... Pentru mine nu a fost ruşine să fug cînd sorţii erau împotriva mea. Nici nu am provocat pe nimeni la luptă... De cele mai multe ori am luptat alături de alţi oşteni... Dar mai ales am avut noroc.

- Şi femeile cavaleri?

- Hm. Una a fost arsă pe rug, s-a zis că are puterea Duşmanului în ea, altfel nu i-ar fi dovedit pe toţi cavalerii bărbaţi. Alta a fost atacată de şapte cavaleri odată, a murit luînd trei cu ea...

- Dar asta nu-i cavalereşte!

- Cavalerii sunt cavaleri mai ales în cărţi. Despre ticăloşiile lor nu scrie nimeni nimic... Cîteva au fost ucise cu săgeata, de departe. Alta a fost otrăvită, iar Zoe, prinţesa helină, a fost

mușcată de aspidă strecurată în culcușul ei. Gaduna a murit alături de soțul ei, cînd apărau donjonul atacat de dușmani. Despre două se zice că s-au retras în mînăstiri. Reghina, apărătoarea Pruncului, a fost prăjită de vie pe grătar încins, iar Catriona, aflînd de moartea Pruncului, s-a tras de tînără în Sinam, înființînd mănîstirea de-i poartă și azi numele.

- Chiar într-acolo mergem, spuse Piruna, punînd fusta pe umerii Validei. Fetițo, ai ceva bun la arsuri? o întrebă ea pe Zulfina. Nu cred că luptătoarea noastră va închide ochii la noapte...

- În sfîrșit, a continuat Johanes, puține și-au întîlnit aleșii și au lăsat sabia pentru a deveni domnițe, așa cum se cere de la femei. Au născut copii și au murit cînd le-a fost rînduit. Dar cele mai multe nu au avut acest noroc, bărbații le-au ocolit, cînd au îmbătrînit nu le-a mai vrut nimeni de neveste. Au rămas singure, singure au și murit... Poate a fost mai bine de cele care au murit de tinere. Te-ai gîndit bine ce te va aștepta?

- M-am gîndit, i-am zis eu. Ce va fi cînd voi fi mare, voi vedea. Pînă atunci, voi învăța să mă lupt!

În ziua aceea tocmai mă uitam în carte cînd m-am trezit lîngă mine cu o fetiță. Am fost atît de uimită, încît am scăpat cartea din mînă. Ea a prins-o din zbor și s-a uitat în ea, stînd liniștită și fără teamă pe o cracă. Apoi mi-a dat-o înapoi.

- Am citit-o deja, mi-a zîmbit. Știu cine ești, mi-a zis Johanes. Eu sunt Jolifana.

Fetița era cam de vîrsta mea. Avea părul negru corb și lung, ochii negri și fața frumoasă, puțin măslinie.

- Cum ai ajuns aici? am întrebat eu prostește.

- În pom? M-am cățărat. La Palat ne-a adus Johanes.

- Nu ești singură?

- Sunt cu mama. Ea nu s-a urcat, a zis că stă de vorbă cu Johanes.

Am privit din pom și am văzut-o stînd în soare, pe banca pe care se odihnea de obicei Johanes. Acesta își umpluse pipa și acum trăgea din ea, lăsînd să zboare colaci de fum. Părea că se cunosc bine, de mult...

- Vrei să fii luptătoare? m-a întrebat Jolifana.

- Da, așa aș vrea, i-am spus. Azi am reușit să învîrt sabia în pumn!

- Da? s-a bucurat fetița. Oh, cît te invidiez! Eu nu pot face asta...

- Te pot învăța, m-am oferit eu, bucuroasă. Era prima fetiță care mă înțelegea.

- Mi-ar plăcea, zise Jolifana întristîndu-se, dar nu se poate. Trebuie să plecăm în curînd.

- Unde plecați?

- Nu știu, mama știe mai bine. Cred că spre nord... Dar eu am alte calități. Nu toate fetele trebuie să devină luptătoare, îmi zîmbi din nou.

- La ce te pricepi tu? am întrebat-o eu mirată.

- Să ghicesc, mi-a răspuns mîndră. M-a învățat mama, acum ghicesc mai bine decît ea.

- Ce ghicești?

- Ce ghicesc? Uite, am ghicit că în acea scorbură îți ții tu comorile. E adevărat?

- Da, i-am răspuns uimită. Am băgat mîna în scorbură și am scos cele cîteva lucruri ascunse acolo. I le-am întins.

- Hm, a zis ea, cuțitașul. O scoică... din Ocean. A fost a mamei tale, nu-i așa? Și această oglindă... continuă ea fără să aștepte răspunsul meu. Privi în ea și sprîncenele i se ridicară, pline de uimire. Oh! Nu știam că e la tine!

- Îți place? Ia-o, e a ta!

- Chiar mi-o dai? se bucură Jolofana. Îți mulțumesc! Nu știam cum o să fac... Da, îți mulțumesc. Păpușa și oglinda, ar trebui să fie de-ajuns...

- Păpușa? Eu nu am păpuși, nu-mi plac.

- Știu, tu ești băiețoasă. Chiar, de ce nu umbli îmbrăcată ca un băiat?

- Ca un băiat? m-am mirat eu. Nu-mi trecuse niciodată prin minte acest lucru.

- Nu te încurcă fusta? Pe mine m-ar încurca, dacă ar fi să mă lupt.

- Mă încurcă, am recunoscut eu. Și părul...

- Taie-l. O să-ți vină mai ușor, o să vezi.

- De aceea are Johanes părul tăiat scurt?

- Desigur. Trebuia să-l întrebi.

- Să știi că așa o să fac! m-am hotărît eu. De atunci așa mă port.

- Jolifana, se auzi de sub pom un glas adînc și plăcut, melodios, de femeie. Ia-ți rămas bun, trebuie să plecăm.

- Numai să-i ghicesc, zise fetița, privind inelul. Trebuie să îmi plătești, ca să iasă ghiceala, glumi ea.

- Nu am nimic, m-am plîns eu. Decît aceste lucruri. Le vrei?

- Chiar mi le dai? Da, poate o să am nevoie și de ele... Numai inelul acesta să nu-l dai nimănui, îmi zise ea foarte serioasă. Pînă cînd îți vei găsi soțul.

- Soțul?! am strigat eu. Dar eu nu vreau să mă mărit niciodată!

- Poate o să vrei, mi-a zîmbit ea. Să ții inelul tot timpul asupra ta de acum înainte.

- Cum să-l port? Dacă mă vede tata cu el, mi-l ia. Mi-e și mare, îmi cade din deget.

- Atunci leagă-l de gît. Viața ta depinde de el, să nu uiți niciodată. Și viața celor dragi ție!

- O să-l port! am jurat eu, și de atunci îl port – luă în palmă inelul simplu, din aur, atîrnat de gît cu un fir gros de mătase. Auriul inelului strălucea plăcut între sînii ei frumoși.

- Poate nu-l mai porți mult, zise Zulfina. Soțul se pare că ți l-ai găsit.

- Nu glumi cu asta, zise Domnița, roșindu-se la față.

- Și cui îl dai? Soțului?

- Nu, încă nu știu. Asta a fost lucrul pe care mi l-a proorocit ea. Mi-a luat palma și s-a uitat și mi-a zis: „Soțul tău te va cumpăra cu cel mai de preț lucru de pe pămînt. Așa cum tatăl tău a dat cu bucurie ce i s-a cerut pe mama ta, și el va da cu bucurie ceea ce i se va cere. Vei fi Domnița, dar va trebui să călătorești pentru asta. Cînd va veni prințul tău, îi vei da inelul, dar de nuntă.”

- Prințul tău? căzu Zulfina pe gînduri. Să fie Hitaiori?

- Așa m-am gîndit și eu la început, dar acum nu mai cred asta.

- După ce îl vei cunoaște?

- După două lucruri: „Va aduce Pictorul cu el.” a continuat Jolifana. „Și va renunța la Paradis pentru propria lui țară.”

- „Va aduce pictorul cu el.”... Dar Pictorul este cu noi. Nu te-a părăsit nici o clipă de cînd v-ați întîlnit. Și, dacă mă gîndesc bine, Elina ți-a adus Pictorul.

- Știu, și eu m-am gîndit la astea. Se va întîmpla în viitor.

- Și ce înțeles au celelalte cuvinte? Cine dă de bună voie Paradisul?

- Se pare că și eu... Astea au fost ultimele ei cuvinte pe care mi le-a spus din proorocire: „Nici tu nu vei vedea Raiul. Îl vei da de bunăvoie, pe ceva mai de preț... Nu așa fac toți oamenii?”

- Da, oamenii întotdeauna cred că există ceva mai de preț decît Raiul, zise Hașal. Și renunță la Rai pentru aceste lucruri de preț. Unii îl dau pentru aur, alții pentru case și palate, alții pe veșminte...

- ...și se trezesc că rugina, mucegaiul, focul le distrug și se aleg cu nimic pînă la urmă, completă Piruna.

- Este ceva pentru care tu ai renunța la Paradis? îl întrebă Domnița pe bulibașă.

- Da, cred că da, zise acesta după ce se gîndi cîteva clipe adînc. Viața șatrei... și viața Pirunei.

- Dar tu, Piruna?

- Viața șatrei și fericirea lui Hașal, șopti aceasta prinzîndu-și bărbatul de mînă.

- Dar tu, Zulfina?

- Nu știu, nu m-am gîndit niciodată. Dacă în schimbul Raiului mi-aș putea ajuta prietenii să învingă Dușmanul, aș face-o!

- Vedeți, fiecare găsește un lucru pentru care ar renunța de bună voie la Paradis.

- Nu, nu de bună voie, o contrazise bulibașa. Cu durere în suflet și cu părere de rău, ca pe o jertfă cerută de Marele Zeu.

- Dar dacă e așa, poate că nu renunți de tot la Paradis.

- Renunți la Paradisul terestru. Pentru mine acesta este aici, în mijlocul șatrei mele, alături de Piruna. Aș renunța cu durere în suflet la acesta – dar aș renunța dacă nu-i altă cale să le salvez!

- Vă mulțumesc la toți, șopti Valida. M-ați ajutat să-mi limpezesc gîndurile. M-am tot gîndit în aceste ultime săptămîni. Doresc să ajung în Paradis, doar acolo se va da lupta cu Dușmanul. Va trebui să renunț la ocazia de a-l înfrunta... de a deveni cu adevărat faimoasă. Și pentru aceasta m-am pregătit toată viața! Cum să renunț acuma la luptă?

- A dispărut soarele, zise Piruna, observînd că Domnița începe să facă pielea găinii. Să mergem.

Se îmbrăcară – Valida cu oarece greutate, strîmbîndu-se – și porniră pe cărare spre tabără. Ceilalți plecaseră de mult.

- Deci, cum o să faci? o întrebă Zulfina seara, în timp ce-i ungea pielea cu o alifie răcoroasă și frumos mirositoare. O să renunți la Rai?

- Poate, zise Valida, clănțănind din dinți cuprinsă de frisoane.

- Pentru Ifichim? privi Zulfina spre culcușul în care zăcea Pictorul, în continuare lipsit de cunoștiință.

- N...nu știu. Nu cred. Cît de mult l-aș iubi, prețul care mi se cere este prea mare. Va trebui să am un motiv mult mai puternic decît acesta.

- Dacă Jolifana a zis că nu vei vedea Paradisul, așa va fi.

- Asta mă frămîntă cel mai mult. Dacă vreau să intru totuși în Paradis? Va însemna că vom pierde lupta?

- Pentru ca ceilalți să o cîștige, ai renunța?

Tîrziu, cînd îi acoperi cu un cearșaf pielea roșie și trupul cutremurat de friguri, vrăjitoarea îi auzi șoapta:

- Da...

45

(în care aflăm o femeie frumoasă)

Uriașa armată stătea de aproape trei săptămîni în fața zidurilor cetății. Veniseră fără prea multe mașini de asediu, iar cele pe care le avuseseră – cîteva turnuri, două baliste și un berbec – le pierduseră în primele două atacuri. Jerulabadul nu avea mulți oșteni, dar avea în schimb ziduri înalte și puternice. Iar pruncinii aveau mulți cavaleri – dar foarte puțini pedestrași. Și aproape deloc arcași.

Tocmai datorită acestui fapt, atît cei din cetate, cît și atacatorii, aveau foarte puține pierderi. Săgețile apărătorilor loveau carnea cavalerilor doar întîmplător. Cîțiva pruncini pieriră încercînd să se cațere pe scări improvizate. Acestea se rupseseră sub greutatea propriilor armuri, chiar înainte ca apărătorii să le împingă de la zid, cei căzuți de-a valma zdrobindu-se între ei.

- În ritmul acesta o să stăm aici un an. Ba nu, cinci ani... pînă vom pleca acasă, comentă contele plictisit. Am învățat să joc șah! se strîmbă. Dacă mai stăm mult, încep să compun poeme...

- Cine te ține aici? întrebă Boldur. Cine ne ține aici, de fapt?

- Am venit cu o treabă, trebuie să o ducem la bun sfîrșit. Porunca Popii – se strîmbă iarăși francînul. Ar fi trebuit să fie și el aici, să stropească zidurile cu apă sfințită. Poate cad...

- Dacă ai ajuns să spui blasfemii, e grav...

- Domnule d'Alba, de urît o să-mi mînînc propriile-mi urechi! Mîine propun să pornim turnire, poate așa avem și noi impresia că luptăm.

- Ar fi poate o sfîrîială dacă ar participa și cei din cetate, zise Găvan. Învățase și el jocul cel nou și acum îl bătea de fiecare dată pe conte.

- Poate punem o taxă și-i chemăm să se uite, propuse Cîrnul. Facem și noi un ban cinstit...

- Măi, numai la bani ți-e gîndul! zise Li-Ping. Țe ne tlebuie bani?

- Să cumpărăm mîncare, găsi sergentul imediat un răspuns. Felimon a mîncat toate proviziile conților bironi – acum îl caută prin întreaga tabără...

- Chiar, unde-i Felimon? întrebă Boldur.

- S-a angajat bucătal la Plințul Tlebanis, spuse chitanul fără a-și ascunde uimirea. Cum o fi leusit să-i plostească?

- Cred că l-a ajutat Piticul, zise Găvan.

- Piticul? Dar ce putere are Yusup?

- Nici o putere. Dar l-au prins pe cînd golea butoaiele prinților de Falera. Știind dușmănia acestora împotriva curții de Trebanis, a apucat să spună că dacă e iertat, îl va lăsa pe Prinț fără provizii. Prinții de Falera s-au prăpădit de rîs și l-au iertat. Ba chiar au apelat la relații să-l aibă pe Felimon angajat la Prinț...

- Cred că e timpul să ne vedem de drum, zise Căpitanul încruntat. Noi avem o treabă de făcut...

- Tu chiar ai de gînd să o iei spre Tebinda? se miră Contele, care aflase și el cîte ceva despre intențiile grupului de Călători. Am înțeles că Mamlukul își adună oștile, dacă vă prind vă strivesc ca pe niște gîndaci!

- Suntem niște gîndaci cam greu de strivit, zise Găvan.

- Da, știu, am început să vă cunosc. Cred că ai dreptate, d'Alba, mai bine îi iei pe ăia doi de pe aici – dacă nu vrei să-i vezi într-o dimineață înălțați într-o țeapă.

- Pe cine? întrebă Yusup intrînd. În țeapă? Nu cred. Prinții de Falera sunt atît de bucuroși, că rîd și acum. Au auzit că Prințul va trebui să plece, hahaha.

- Și Felimon?

- Nu-l bănuiesc pe el, hahaha. Prințul crede că a fost atacat de asediații înfometați. Vreo sută, cel puțin!

- Am găsit, se plesni Contele peste frunte. Știu cum să-i facem pe cei din Cetate să se predea!

- Ei? se miră Boldur.

- Îi vîrîm pe ăștia doi în Cetate. Îi lasă în cîteva zile fără provizii...

- Mulțumesc pentru gîndul bun, zise Yusup înțepat. Dar dacă poți deschide porțile pentru noi, de ce n-ar intra întreaga oaste pe acolo?

- La asta nu m-am gîndit, recunoscu francînul.

- Să facem schimb de ostateci, zise deodată Cîrnul. Zicem că facem pace o săptămînă, și schimbăm ostateci să dovedim gîndul nostru bun. Pînă se dezmeticesc, rămîn fără mîncare și băutură...

- Ce-ar fi să faceți planuri pe pielea voastră? întrebă Piticul, dar Contele era deja în picioare.

- Mă duc la prinții de Falera, la ei găsesc ajutor.

- Acum nu cled să te plimească, zise chitanul. Au un musafil... foalte țiudat.

- În ce fel ciudat? întrebă Găvan.

- Nu stiu cum să spun. Îl văd si palcă nu-l văd... E ca o umblă si în spatele ei altă umblă...

- Nu știu, eu mă duc! zise Contele hotărît. Orice e mai bine decît așteptarea asta....

- Ce facem? întrebă Boldur după ce francînul părăsi cortul. V-am spus să vă potoliți, îl acuză pe Yusup. Dacă ajungeți în Cetate, nu mai putem pleca.

- Niți asa nu putem, zise Li-Ping. Patlule călăli bat toate împlezulimile. Zilele tlecute au adus plizoneli alimani...

- Dar noi nu suntem alimani, zise Găvan.

- Nu suntem, îl aprobă sergentul. Dar ce le spunem cînd ne opresc pe drumul spre Miazăzi? Sunt foarte îngrijorați de zvonurile care vin dinspre Tebinda...

- Sunt adevărate?

- As, de unde?! răspunse Ochilă. Mamlukul a fost asasinat., almata e împălțită, sunt mai mulți pletendenți... Nu cled să tlimită azutol plea culînd...

- Deci, cetatea va cădea pînă la urmă...

- Cled că da. Indzinelii au tăiat o pădule, au făcut masini... Au luat si plizoneli, să cale bolovani...

Apăruse și Felimon între timp, suflînd din greu.

- Ce ai pățit?

- Mă caută bucătarii Prinților...

- Te-au prins mîncînd? Ești un nătăfleț! se supără Piticul.

- Nu, nuuu... Am dărîmat cuptorul.

- Aha. Dacă-i numai atît...

- Focul s-a întins la cortul Prințului. A scăpat numai în cămașă...

- Aha.

- A cuprins și corturile cavalerilor... și niște mașini de asediu, tocmai le-aduseseră...

- Mare Zeu! se luă Yusup cu mîinile de cap, izbucnind totuși în rîs. I se alăturară și ceilalți.

- De ce rîdeți? întrebă Contele, intrînd în cort. Ați auzit ce-a pățit Prințul?

- Tocmai ne povestea Felimon...

- Nu știu de ce, dar parcă aș crede că are și el o mînă în întîmplarea asta... Cînd au aflat Prinții, au primit imediat oferta străinului.

- Ce ofertă

- Zicea că va deschide două porți la Cetate – dacă Prinții îi ucid pe prizonieri.

- Care prizonieri?

- Nu știu. Niște alimani, cred. I-au prins oamenii din Falera acum cîteva zile.

- Și de ce îi vrea uciși? se miră Boldur.

- Dar eu știu de ce? Ce importanță are? Niște păgîni mai puțini...

- Sunt si femei cu ei, șopti Li-Ping.

- Da, sunt și femei. Una este o adevărată frumusețe, ar fi păcat să moară. Gruniză după port. Celelalte două sunt leproase.

- Numa una e leploasă, îl contrazise chitanul. Țealaltă e... un fel de animal...

- Troglodit? tresări burtosul.

- Nu stiu țe este tlogodit. Unu nu este aliman, mă si mil cum l-au plins. E gî-pangu.

- Trebuie să-i scăpăm, se bîlbîi Felimon speriat. Ei sunt! Ei sunt!

- Ei? întrebă Contele. Cine ei?

- Hitaiori. Prințul. Și Yulgur. Ceilalți nu știu cine sunt.

- Prinț? Atunci al lui o fi calul acela. Nu am văzut așa ceva încă! zise admirativ francînul.

- E Vifor, atunci. Înseamnă că e și Elina cu ei, ea călărea pe Vifor...

- Calul lui Deliman? se miră Cîrnul, iar Căpitanul întrebă, uimit:

- Fata negustorului a furat calul?

- Nu... Geambașul. Kelemen. Trebuia să-l fure, e nevoie de el în Căutare. E și bardul cu ei? El nu se dezlipea de fecioară...

- Nu, numai Prințul cel străin și un aliman mustăcios.

- E Kelemen. Trebuie să-i scăpăm!

- Hei, or fi iscoade! se împotrivi contele.

- Nu sunt, zise Boldur îngrijorat. Știu de ei din Ceatea Albă. Sunt dintre cei pe care îi căutăm noi. Trebuie să le dăm drumul!

- Dar prinții de Falera au acceptat tîrgul, îi vor ucide. Străinul a plecat deja să deschidă porțile. Într-o oră vom primi poruncă să ne pregătim de atac. De aceea m-am grăbit încoace...

- Cu noi sau fără noi, rezultatul va fi același. Sincer, domnule Conte, eu nu cred că doresc meritul dubios de a ucide niște oameni neînarmați!

- Dar sunt păgîni! Uciderea lor va aduce gloria oricărui cavaler!

- Conte, hai să zicem că noi ne dorim o altfel de glorie. Cred că acum e mult mai important să ne salvăm prietenii. Îți lăsăm ție gloria să tai cîțiva copii heberi.

- Să nu exagerăm, d'Alba, mormăi francînul încurcat. Și apoi, acolo e o grămadă de aur!

- Nu era mai ușor și ieftin să tai niște pungi pe drumurile proprietății tale? Sau aveai nevoie de încuviințarea Popii? Să mergem!

Între timp ceilalți se pregătiseră de plecare. Contele se luă după ei.

- Conte, sper în cinstea dumitale de cavaler, spuse Boldur, întinzîndu-i mîna. Știu că nu ne vei împiedica.

- Mai mult, vă ajut, pe toți diavolii! se hotărî acesta. Știu

unde sunt prizonierii.

- Si eu stiu, zîmbi Li-Ping.

- N-are a face. Urmați-mă.

Cînd ajunseră la tabăra Prinților, găsiră mare forfotă. Cavalerii primiseră ordin să se pregătească de luptă. Apariția grupului condus de Contele de Brione nu păru să mire pe nimeni.

- Cu zarva aceasta avem noroc, comentă francînul. Sunt acolo, indică el spre un cort.

- Știți cine sunt eu? îi întrebă trufaș pe cei doi străjeri.

Cei doi încuviințară tăcuți.

- Știți că prizonierii urmează să fie pedepsiți pentru crimele lor?

- Știm, zise unul dintre ei. Vor veni să-i ia.

- Eu am poruncă să le iau viețile, cu oamenii aceștia. Am venit după ei!

Dacă străjerii avură vreo nelămurire, nu o arătară. Unul din ei intră în cort și ieși în scurt timp trăgînd după el un șir de prizonieri legați la mîini și la picioare cu lanțuri, lanțurile fiind legate între ele.

- Veniți și voi, porunci Contele. Ne veți însoți pînă în locul unde sunt legate leproasele. După aceea vă veți întoarce la locurile voastre. S-a dat poruncă să ne pregătim de luptă.

Străjerii încuviințară, după care prinseră de capătul lanțului care îl lega pe Hitaiori de Geambaș. În urma lor veneau cele două femei. Dacă vreunul îi recunoscuseră pe călători, nu dădură nici un semn – dar poate nu-i zăriră. Ei se țineau mai la urmă, în întunericul nopții.

Drumul dură mai bine de jumătate de oră. Chiar la marginea taberei se ridica un miros pestilențial – aici se aruncau resturile. Tot aici erau haznalele oștii. Și tot aici, într-un țarc, erau legate cele două leproase.

- Puteți pleca, porunci de Brione. După ce oamenii aceștia îi ucid, venim și noi.

- Avem poruncă să nu-i scăpăm din ochi pînă nu sunt morți, îl înfruntă unul dintre străjeri.

- Păcat, zise Contele luîndu-i capul. Pînă cînd cel de-al doilea să se dezmeticească, contele îi împlîntă sabia în piept.

- Păcat, zise francînul din nou. Dar la cîte ucideri vor avea loc în noaptea asta, ce mai contează două vieți? Prietene, se

întoarse el către Boldur, dacă o mai fi fost vreo datorie între noi, mi-am plătit-o acum. Aici drumurile noastre se despart.

- Credeam că vii cu noi.

- Așa credeam și eu, mai ales după ce am văzut frumoasa de colo – arătă el spre Elina. Dar drumul meu duce în altă direcție.

- Spre Cetate? arătă Boldur în direcția Jerulabadului.

- Nu. Spre casă. Ai dreptate, prietene, și-mi pare rău că nu am gîndit eu înainte acest lucru. Niciodată n-am asuprit oameni neînarmați, cu atît mai puțin femei și copii. Dacă mă gîndeam înainte, nu aveam acum de plătit datoria împrumutului...

- Caii și armurile din cortul nostru ia-le cu tine, ți le dăruiesc, zise Boldur. Dar de despărțire.

- Le primesc cu cinste! se bucură francînul. Asta o să-mi plătească drumul spre casă, ba chiar jumătate din datorii. Îți urez noroc în drumul tău.

- Să-mi urezi. Să te rogi pentru izbînda noastră. Și dacă voi avea zile și mă voi întoarce acasă, o să-ți trimit veste. Poți să vii să trăiești în Albia, este o țară frumoasă, în care fata de colo nu este singura fată frumoasă. Am și eu o soră... E demnă de mîna celor mai vestiți regi și prinți – de aceea m-ar bucura dacă v-ați plăcea.

- Să trăim pînă acolo. Drum bun!

- Rămîi cu bine. Să nu mai pierdem vremea!

Cîrnul se apucase deja să umble la cătușele de metal. În curînd, acestea căzură la pămînt. În timp ce-i desfăcea pe cei din țarc, Boldur le zise celor eliberați:

- Aveți aici cai. Din păcate, nu vă puteți spăla pînă mai tîrziu...

- Aș zice că burtosul acela ar fi Felimon, dacă nu cumva Deliman, mormăi Kelemen.

- Tătuca? se sperie Elina. În acea clipă luna ieși din nori și se putură vedea la față.

- Nenea Felimon! se bucură fecioara, încercînd să-l ia de gît. Burta imensă o împiedică, însă.

- Mi-e îmi puteți spune Piticu, nu mă supăr, zise Yusup.

- Cîrn, zise încruntat Hitaiori.

- Stai, nu te încrunta la mine, îi zise Cîrnul. Uite ce am aici pentru tine – scoase de sub caftan katana și hangerul prințului.

- Oh, katana la mine! se bucură acesta. Și harakiri hanger.

Mulsumim!

- De unde le ai? se miră Găvan.

- Din cort, desigur. Dacă nu le-a mai păzit nimeni...

- Ai cumva și hangerul meu? întrebă geambașul. Și harapnicul?

- Am, am, îl asigură sergentul.

- De bani nu te-ntreb. Deocamdată.

- Păi, să nu mă întrebi. Deocamdată. Suntem tovarăși de drum pînă una-alta.

- Necunoscute sunt căile Marelui Zeu, mormăi Geambașul. Măria ta, căpitane, se întoarse el spre Boldur, cum de-ai ajuns aici?

- O să-ți povestim pe drum. Să mergem.

- Eu mai am o treabă înainte să plecăm, zise Kelemen. Trebuie să fur un cal...

- Te azut eu, se oferi Li-Ping. Poți să-mi spui Li, sau Ochilă. Voi puteți pleca, îi zise căpitanului. Vă azundzem din ulmă.

Chitanul și geambașul o luară grăbiți înapoi spre tabără. Ceilalți încălecară și se pierdură în noapte.

*

* *

Se întîlniră, într-adevăr, a treia zi spre seară. La sfatul Cîrnului, schimbaseră hainele cu straie simple, aramane. Zvonuri groaznice începuseră să se împrăștie prin ținut: căzuse Jerulabadul! Oamenii nu știau ce să facă: să stea? Să fugă? În prima zi îi priviseră pe călători bănuitori, nu puțini cu ură – de unde și ideea cîrnului.

- Dacă se întîmplă în Jerulabad ce bănuim că se întîmplă – deși mă rog Marelui Zeu să ne ferească de asemenea nenorocire! – ne vor ucide cu pietre. Eu zic să ne îmbrăcăm cu toți în straie aramane.

- Da, așa trebuie să facem, aprobă și Boldur.

- Grele vremuri trecem, zise Piticul. Cum pot fi oamenii atît de răi unii cu alții? La noi, la pitici, nu s-a pomenit niciodată așa ceva! Chiar fără a fi neamuri, sau măcar triburi înrudite, noi ne respectăm între noi. Nu ne batem. Viața e sfîntă, vine de la Marele Zeu, nu ne ucidem între noi.

- Troglodit ucideam cînd foame mare. Străin, nu familie. Sau cînd diavol pus luptam...

- Poate este o pedeapsă dată oamenilor pentru păcatele lor, zise leproasa, primele ei cuvinte de la eliberare.

- Tu chiar ești leproasă? întrebă Găvan.

- Da, zise ea tristă. Pentru păcatele mele.

- Acum curat eram, zise Yulgur. Mult vorbeam la ea, găseam inim fără păcat.

- Am păcătuit! Am făcut mult rău...

- Plăteam rău, găseam rău, nu purtam vină la ei.

- Dar... soțul meu?

- La el mare păcat aveam, dar pierdeam rău acum. Rugam la el iertam, el iertam.

- Niciodată! șopti leproasa hotărîtă.

- Nu-i bine să fii mîndră, zise Piticul. Poate că Yulgur are dreptate. Cereți iertare, asta te va liniști. Chiar dacă el nu te va ierta...

- Nu mai am de mult mîndrie, zise femeia, și în glasul ei se puteau citi lacrimi. Eu îl pot ruga de iertare – dar el nu mă va putea ierta niciodată. Îi fac numai rău...

- Nu poți ști, nu l-ai mai văzut de mult, o contrazise Elina. Marele Zeu vede ce e în inima lui, o să te ierte. Dar poate o fi murit între timp...

- Trăiește. Poartă pe chip urmele blestemate ale trădării mele. El m-a iubit, iar eu am văzut în el numai o treaptă spre bogăție. Urmele de neșters ale lăcomiei mele, ale nepăsării mele... Cum m-ar putea ierta?

- Nu ai de unde ști, repetă fecioara. Nu l-ai văzut de mult...

- De-aseară.

- Cum? tresăriră toți, mai puțin trogloditul. L-ai văzut aseară? Unde?

- Înainte să plece după cal...

- Geambașul? se miră Găvan.

- Kelemen?! strigară ceilalți.

- Da, Kelemen. Eu sunt Suzana, fosta lui soție...

- Soție la el eram, o contrazise Yulgur. Nu divorțam.

- Yulgur știum, zise Hitaiori.

- Yulgur știam, Suzan spuneam la el. Așteptam moarte. Credeam Yulgur preot eram. Ceream iertam. Yulgur nu găseam

păcat la el, suferеam și pocăiam la păcat.

- De aceea e așa de trist Kelemen, zise Felimon trist și el. El te știe moartă...

- Nu. El știe că eu am murit în sufletul lui.

- Cînd sufletul lui a murit, ai murit și tu. Tu erai sufletul lui, îi zise Boldur cu asprime.

- Știu asta, zise Suzana umilă, cu durere. Și mai știu că am dat o dragoste mare pe nimic. Nu m-a iubit nimeni cum m-a iubit el, și nici nu mă va iubi nimeni, așa desfigurată cum sunt.

- Asta nu știi, o contrazise Elina. Amintește-ți cuvintele Jolifanei!

- Te-ai întîlnit cu Jolifana? întrebă Felimon.

- Să mergem, hotărî Boldur. Avem drum lung și tot timpul să vorbim pe cale.

Așa se face că în acea zi și în ziua următoare își povestiră unii altora peripețiile și întîlnirile cu Jolifana. Ba Felimon le-o povesti și pe cea a citanului. Numai povestea bufonului rămase nespusă. Îi mai rugă Suzana, după ce își povesti viața ei alături de Kelemen, să nu i se dezvăluie acestuia nimic, pînă nu va găsi ea curaj destul să se destăinuie.

- Și tu ne ești dator cu o poveste, îl avertiză Boldur pe Cîrn. Căci ceva mă face să fiu sigur că ai întîlnit-o și tu pe Jolifana.

- Povestea mea e simplă, zise Cîrnul. Atacaseră Cîrnii o casă din tîrg să fure o carte – da, cea ce ne-a povestit Yulgur despre copilul din Trebinda este adevărat. Fuseseră cam mulți morți, eu eram tînăr oștean în gărzi. I-am ajutat să șteargă urmele. Era prima faptă de acest fel făcută pentru Breaslă. M-am dus să mă îmbăt, oricît ar părea de ciudat - mă mustra conștiința. De atunci am uitat că există așa ceva!

- Ai de răspuns pentru multe, îi zise încruntat Boldur.

- Să știi Prințe, dacă vei ajunge vreodată Crai, acesta va fi un război pe care-l vei pierde cu siguranță! Nimic nu e mai mare decît lăcomia oamenilor. Va fi întotdeauna vreun boier corupt, vreun oștean care să se vîndă... Vor fi întotdeauna oameni săraci care să vrea să fie bogați, oameni bogați care să vrea să fie și mai bogați! Își vor vinde familia, prietenii, țara, propriul suflet...

- Așa e, zise înăbușit Suzana.

- Nu e așa, se împotrivi Felimon. Eu nu-mi voi vinde niciodată prietenii, niciodată! Pe oricît!

- Nu știi asta, grăsane. Fiecare om își are prețul lui. Uneori nu și-l știe, dar îl va afla, eventual. Poate că la tine nu sunt banii, ci mîncarea. Ce vei face dacă te vor ține flămînd și îți vor arăta care pline de mîncare – numai să-ți trădezi prietenii?

- Îmi voi mînca picioarele, carnea de pe mine, și la urmă propria inimă, dacă blestemul e mai mare decît mine! – și ceilalți simțiră sinceritate și tărie în vorbele burtosului. Nici Cîrnul nu-l contrazise.

- M-am trezit cu o femeie la masa mea. Frumoasă, mai în vîrstă decît mine. I-am zis, beat fiind:

- Nu vreau femeie în noaptea asta. Vino mîine, ești frumoasă. O să ai zece galbeni!

- Nu au Cîrnii bani să mă cumpere pe mine, rîse femeia fără a se arăta supărată, și mi-am dat seama că nu făcea parte din cinstita tagmă a prostituatelor.

- Ce vrei? Lasă-mă!

- Să-ți dau o cană cu vin, zise ea. Vin bun, de la masa Craiului. Te va face să uiți mai ușor...

- Ce să uit? Nu am ce să uit, am zis eu, golind cu sete stacana cu poșircă.

- Trupul alb al slujnicei, zise ea punînd un ulcior pe masă. Și chipul unui învățat care nu a avut altă vină decît că iubea cărțile. Și un copil căruia niște tîlhari îi schilodesc sufletul pentru a deveni unul de-al lor. Ba chiar și chipul unor rude de-ale tale, zdrobiți în moarte de un rău mai mare decît ei.

- Ce vrei să fac? Și eu am fost schilodit de mic! Cu ei, sau fără... viață. Am de ales? Prefer să rămîn în viață. Nu-mi trebuie vinul tău gratis, am cu ce plăti.

- Atunci, plătește! Dar nu-mi trebuie bani murdari. Bea!

Am băut. Într-adevăr, niciodată nu băusem un vin atît de bun.

- Ce vrei?

- Cîteva minute din viața ta. Și s-o lași pe fiica mea să-ți ghicească.

La un semn al femeii s-a apropiat de masă o fată de vreo zece, doișpe ani. S-a așezat în fața mea, alături de femeie și mi-am dat seama că era frumoasă, semăna mult cu femeia.

- Jolifana, ghicește, zise femeia.

Fata îmi dădu ulciorul la o parte și scoase un pachet de cărți. Le amestecă mult timp, privind la mine peste masă. Îmi spuse, zîmbind:

- Suflă peste cărți, să iasă adevărul. Am suflat. Ea a împărțit cărțile în cinci grămezi, așezate în cruce – exact ca semnul secret al călătorilor.

- Ce semn? se miră Boldur. Care călători?

- Cîrnii au o legendă secretă a lor. Cică, la început, ei erau călători vestiți. Străbătuseră întreaga lume și erau cele mai vestite călăuze. Adoptaseră ca semn al lor această cruce de la niște stele de pe cer – care or fi fost acelea, nu știu, căci noi nu le vedem pe cerul nostru. Cică numai după ce treci de Paradis începi să le vezi! De aceea Paradisul stă sub acest semn. Și se mai zice că un Călător a furat din Paradis o lădiță cu tot felul de lucruri: un inel, niște puteri, o păpușică, două oglinjoare, o carte, o cheie... A fugit cît a putut, dar un înger l-a ajuns din urmă, cu o sabie de foc. I-a zis: „Lădița nu o pot lua înapoi, eu nu am trup aici. Dar îți las semnul rușinii pe chip. De azi, neamul tău nu va mai fi al Călătorilor, stînd sub semnul Pruncului, ci al Cîrnilor, neamul hoților.” Și i-a tăiat nasul chiar acolo. De atunci Cîrnii își urăsc soarta, urăsc lumea și se urăsc pe ei înșiși. Neavînd încotro, profităm de blestem, adunăm bogății.

Dar să revenim la povestea mea. Fetița a început să întoarcă, una după alta, cărțile. Nu înțelegeam nimic din figurile desenate pe ele, dar ea dădea din cap. Înainte să-mi spună ceva, a încuviințat zîmbind spre mama ei. Mi s-a părut că acesteia i-a dispărut pentru o clipă tăria de cremene.

- Vei muri sub semnul crucii, a zis copila către mine, ducînd crucea Cîrnilor. Vei fi cel mai mare Hoț! Îl vei fura chiar și pe Dușman – ceea ce nu-i puțin lucru!

- Nu vreau să fur nici un Dușman, am mîrîit eu. Nu vreau să mor sub nici o cruce, iar dacă cineva are nevoie de ea, nu are decît să și-o ducă singur! Mi-ar fi de-ajuns să fiu un simplu oștean, să mă lase lumea în pace...

- Dacă ceilalți Călători au libertatea de a-și alege destinul, tu vei fi mai mult împins spre soarta ta. Dacă nu vei merge pe calea dată ție, vei muri! Sărac, neștiut, uitat, ca un cîine. Ți-ar plăcea așa ceva, Cîrnule?

Am întrebat-o: Mai e mult pînă cînd mi se va întîmpla moartea?

- Nu știu. Mult, puțin... Cel puțin opt ani, poate zece. Cînd toți Călătorii se vor aduna. Cînd toate obiectele din lădița furată de strămoșul tău vor fi găsite. Cînd îngerul care v-a blestemat te va ierta. Cînd vei putea, pentru prima dată, alege viața și vei alege, bucuros, moartea.

- Și pînă atunci nu mor?

- Nu. Dacă vei alege viața, vei trăi veșnic – ca Dușmanul. Dacă asta vrei.

- Atunci nu voi muri nicodată, am rînjit eu, golind ulciorul cu vin dat de străină. Atunci băutura m-a ajuns, s-au învîrtit toate cu mine și capul mi-a căzut pe masă.

- Asta a fost, încheie Cîrnul. Ani de zile nu am avut impresia că am fost silit să fac ceva. Prima dată am simțit că e ceva rău cînd am fost eliberat, cu Geambașul. Nu o făcuseră Cîrnii, ci niște călători străini.Mi-au cerut să merg cu ei și nu am vrut, dar apoi am fost tras să-l eliberez pe Căpitan și de atunci sunt tras pe acest drum și știu că la capătul lui mă așteaptă moartea. Sau viață veșnică!

- Nu pari prea încrezător, zise Felimon.

- Nu cred că va scăpa cineva cu viață. Ați auzit proorocirea: unul dintre călători va alege să moară de bună voie pentru a-i salva pe ceilalți.

- Asta s-a împlinit, zise tristă Elina. Bardul a făcut-o înaintea ta!

- Da, se bucură Cîrnul. Atunci mai este o speranță...

În seara celei de-a treia zi, cei doi îi ajunseră din urmă. Vifor era legat de șeaua calului pe care călărea Geambașul. Prima care îi văzu fu leproasa, care începuse să privească în urmă din momentul în care Yulgur spuse, trăgînd aer pe nări:

- Geambaș veneam!

- Vă rog să nu-i spuneți nimic, le reaminti Suzana. O să-i spun eu...

Cei doi păreau nu atît obosiți, cît foarte triști – mai ales citanul.

- S-a întîmplat ceva? întrebă Elina.

- Cu noi, nu, răspunse scurt geambașul.

- Jelulabad, spuse Li-Ping. A fost gloaznic! Spre mirarea celorlalți, pe obrajii rotunzi începură să curgă lacrimi pe care el

le ștergea fără a se rușina.

- Ce s-a întîmplat? întrebă Găvan.

- I-au ucis pe toți, spuse încruntat Kelemen, mușcîndu-și buzele pînă la sînge.

- Pe toți? Care toți?

- Pe locuitori, zise Boldur încruntat.

- Nu se poate, se împotrivi Găvan. Doar erau pruncini. În Oaste erau numai copii ai Pruncului!

- Da, și Pruncul a propovăduit pace și dragoste, se strîmbă Cîrnul. Cînd veți înțelege că omul preferă ura, dușmănia, războiul, moartea?! De ce credeți că Dușmanul e atît de puternic?

- Mare zeu! se cutremură leproasa. Nu se poate, în cetate erau femei, copii...

- Și aur, zise Cîrnul cu răutate. Mult aur! urlă el. Aur să sature o lume întreagă – dar nu se vor sătura. Aurul nu satură foamea, ci o stîrnește și mai mult!

Ceilalți îl priviră uimiți pe sergent. Acesta își lăsase capul în piept, rîzînd pe înfundate – sau poate plîngînd. Dar Yulgur îi zise:

- Lăsam, sărman Cîrn. Durere la inimă la tine spălam mult păcate.

- Așa e cum zice acest om, zise Kelemen întunecat. Foamea de aur arde tot: dragoste, prietenie, milă. Lasă în urmă pustiu! Cum vor mai putea vreodată acei oameni să-și spună pruncini? Vor avea inimă de piatră de acum înainte?

- Lăzboiul e lău, zise citanul Eu am mai văzut lăzboi, femei siluite, copii uțisi... Da nu cu zețile de mii. Nu femei siluite și decapitate – siluite decapitate fiind! Nu am văzut femei și bătlîni uțisi pe cînd țeleau milă în dzenunchi... Nu am văzut temple si mînăstili pline cu oameni alse pînă la pămînt... Male Zeu, ai milă! își duse el mîinile la ochi, căutînd parcă să nu mai vadă scenele de groază.

Ceilalți tăceau, șocați. Femeile începuseră să plîngă, chiar și bărbaților le curgeau lacrimi pe obraji. Felimon se lăsase pe pămînt, plîngînd ca un copil. Yulgur se așezase lîngă el, încercînd să-l liniștească. Hitaiori își ștergea nasul, ținînd-o pe Husul de mînă. Aceasta răgea ca un animal rănit – nu se știe dacă imitîndu-i pe ceilalți sau pentru că înțelesese ceva din vorbirea peltică a chitanului.

- Dușman rînjeam bucuros, zise plin de durere troglodítul. El bucuram ucis.

- Nu va mai rînji mult! spuse deodată burtosul cu ură în glas. Atît de mare era schimbarea încît ceilalți îl priviră cu uimire.

- Tăceam! îl opri Yulgur. Nu uram, nici măcar la Dușman. Tu Felimon, eram numai dragoste. Dragoste la tine mare cît pîntec eram, cît foame eram!

- Cum poți vorbi despre dragoste în asemenea moment? se cutremură leproasa.

- Cînd nimic nu eram, rămîneam dragoste. Cînd dragoste nu eram, nimic nu rămîneam. Nu pierdeam niciodat dragoste! Dragoste mai tare decît Dușman eram.

- Da, zise Kelemen. Cînd totul piere, rămîne dragostea. Și, uneori, răzbunarea...

- Nu vorbi așa, nene Kelemen. Răzbunarea nu-i bună, căci vine însoțită de ură. Iartă și uită.

- De uitat nu pot uita...

- Cum ați ajuns să vedeți ororile acestea, întrebă Piticul.

- Nunciul Popii încălecase pe Vifor, era cel mai frumos cal din tabăra pruncină. Intrase în oraș să binecuvînteze pruncinii, făcînd Semnul asupra lor. Așa l-am găsit, în fața Templului zis al Mormîntului Sfînt. Templul era înconjurat de sute de cavaleri. Prințul de Trebanis a întrebat: „Ce facem cu ei?” „Dați foc la Templu!”, a poruncit prelatul. „Dar e Templul Sfînt al Mormîntului, am venit să-l eliberăm, zise Prințul Berant de Falera. „Mormîntul e sfînt”, l-a corectat nunțiul. „Templul e piatră și var. Vom construi altul, mai mîndru. Să cinstească așa cum se cuvine sfințenia Mormîntului.” „Dar în templu sunt pruncini cei mai mulți. Cum îi vom deosebi de păgîni?”, mai încercă odată Prințul să salveze Templul. „Marele Zeu și Sfîntul Lui Prunc vor ști să-și aleagă credincioșii.”, zise prelatul. „Îi va ierta că au trăit în mijlocul spurcaților păgîni. Dați foc Templului!” Așa au murit trei mii de oameni, mai ales femei, copii și bătrîni...

- Cumplit, zise Găvan. Plină de durere, nu observase că lacrimile îi spălaseră din grima de pe față. „Aș zice că-i fată...” își zise Boldur, uimit.

- Cum ați luat calul? întrebă Cîrnul.

- L-am rugat pe prelat să ni-l dea, zise crunt Geambașul, și toți simțiră un fior de gheață trecîndu-le prin inimă.

- L-ai ucis, zise cu certitudine leproasa.

- N-a vrut să mi-l dea, zîmbi strîmb Kelemen. A fost primul din cei trecuți pe răbojul meu. I-am notat pe toți! Aurul adunat din jefuirea Cetății nu le va prii, amenință el înspre orașul rămas în urmă.

- Nu bine eram, Kelemen, lăsam ură la inim. Inimă muream.

- Inima mi-a murit de mult, călugăre.

- Pînă acum ai avut durere în suflet, zise leproasa venindu-i în față. Acum ai ură!

- Și ce-ți pasă ție, femeie? Am văzut copii și femei și bătrîni murind fără vină, fără a fi ridicat o armă, sau măcar mîna. Și nimeni să-i apere. Nu pot face altceva decît să-i răzbun.

- Cum rămîne cu Bătălia?

- Nu e bătălia mea! Bătălia mea a început atunci cînd l-am ucis pe ticălosul de călugăr. Blestemați fie ei în veci pentru răul făcut!

- Știu pe cineva care a ucis un nevinovat, zise leproasa cu vocea ei groasă. Iar cel ucis nu a ridicat mîna să se apere, nici arma. Nu a stat nimeni să-l apere, ci s-a dus la tăiere plîngînd. Își desfăcu masca de pe față, lăsîndu-i pe călători să-i vada chipul groaznic mutilat. Eu am făcut-o, geambașule. Am crezut că mi-am primit pedeapsa pentru crima mea. Dar acum văd că răul făcut de mine este chiar mai mare decît cel făcut de cavalerii ce-au ucis în Jerulabad. Ei au ucis doar trupul. Eu ți-am ucis nu numai inima, ci și sufletul. Trece-mă pe răboj, Kelemen, în fruntea listei. După ce mă tai pe mine, du-te și ucide-i și pe ceilalți!

- Cine ești tu, femeie? întrebă geambașul pierdut.

- Sunt Suzana, nenorocita care a avut fericirea lîngă inimă și a vîndut-o pe un pumn de jucărele.

- Suzana...? își lăsă geambașul privirile cercetătoare pe chipul ei desfigurat.

- Taie-mă, se rugă femeia, căci nu mai pot trăi așa! Te rog...

Kelemen o privi îndelung, după care spuse:

- Nevastă, trebuie să te duc acasă. Înainte de orice bătălie, am această datorie față de tine. Pune-ți masca! porunci, apoi se întoarse spre tovarășii de călătorie.

- Iubiților mei prieteni, vă rog să mă iertați, dar eu nu pot să vin cu voi mai departe. Chiar dacă lumea se va sfîrși în urma hotărîrii mele, eu trebuie să-mi văd nevasta pusă la locul ei, în casa ei, la adăpost de ura și batjocura lumii. Elino, te-am îndrăgit ca pe fiica mea și te voi iubi cît voi mai avea zile. Cu voia Marelui Zeu, soția mi-ar fi dăruit o fată așa ca tine... Cînd vei fi trecut prin încercările acestea, vino în satul de albini și uiguri din lunca Marelui Rîu, la Vadu Uigurilor. Acolo am pregătit o casă pentru mine și nevastă... Este a ta în veci! Ia și Calul, e al tău. Să mergem, nevastă – se întoarse spre Suzana. Nu zice nici o vorbă, ai zis întotdeauna prea multe. Acum e vremea ca eu să vorbesc!

Luînd calul leproasei de dîrlogi, Kelemen își întoarse calul și porni spre nord. Femeia își pusese masca pe față, fără a se împotrivi. Nici unul nu întoarse capul spre Călătorii rămași în mijlocul drumului.

- Cînd nimic rămîneam, rămîneam dragoste! spuse Yulgur în urma lor.

- Ce spui? îl întrebă Cîrnul.

- Kelemen iubeam la Suzan. Aminteam poveste spuneam Boian? Suzan găseam cavaler la ea, Kelemen eram Guvin...

Elina privea printre lacrimi în urma celor doi. Simțea că nu avea să-i mai vadă vreodată.

*
* *

Merseră toată noaptea. În zori se opriră la un han în mijlocul pustietății. Caii aveau nevoie de odihnă.

- Așteaptă aici, îi zise Kelemen Suzanei cu blîndețe în glas. O să aduc ceva de mîncare.

Se întoarse nu după multă vreme cu un platou cu mîncare și o ploscă plină. Îi făcu semn să îl urmeze și se așezară la picioarele zidului care mărginea curtea hanului înspre drum. Femeia își scoase masca și începu să mănînce cu greutate.

- Am vrut să te rog să mă ierți, zise Suzana. Yulgur zicea...

- Taci, îi șopti Kelemen, punîndu-i mîna pe mîna învelită în cîrpe.

- Ți-am făcut mult rău.

- Mi-ai făcut și mult bine. Mi-ai dăruit multă fericire, Suzană. Niciodată nu am fost fericit decît alături de tine. Viața e rea,

fără tine n-aș fi cunoscut fericirea. Îți mulțumesc pentru asta.

- Dar apoi s-a sfîrșit, ți-am ucis speranța!

- Cu atît mai dulce este fericirea acum. Ai fost moartă, Suzana, și ai înviat. Te-am crezut pierdută și tu te-ai întors la mine. Cum să nu-ți mulțumesc? Mai mult, mi-ai scos ura din inimă și mi-ai adus dragostea înapoi... De acum, cît vom trăi, vom fi împreună.

- Unde mergem? întrebă femeia cu încîntare în glas.

- În satul nostru. Am construit acolo o casă, așa cum visam eu că vom avea. Cu cerdac, de pe care să putem vedea toată lunca și Marele Rîu și pîlcurile de salcîmi și sălciile de pe marginea apei... Acolo vom trăi linștiți, departe de oameni, îmbătrînind împreună...

Suzana închise ochii și își imagină acea casă. Așa i-o descrisese Kelemen în tinerețe, cu peste douăzeci de ani în urmă. În ciuda a tot și toate, el nu-și trădase visul!

În tăcerea lăsată, cei doi auziră glasuri venind din spatele zidului.

- Să nu dați greș de data asta! se auzi glas poruncitor, cu accent străin. Kelemen încercă să recunoască glasul, nu era pentru prima dată că-l auzea. Eu nu o să mai iau legătura cu voi, o să trebuiască să îi aștept la Poartă – în caz că ajung pînă acolo.

- Nu dăm greș, stăpîne! se auzi un glas răspunzînd.

- Luați sticluța asta. Cînd ajungeți lîngă Erou, trîntiți-o la picioarele lui. Are puțin Nor al Morții, cît să-i omoare pe toți din preajmă. Nimic nu scapă, hahaha.

- Și noi?

- Vi-e frică de moarte, împielițaților? O să am grijă de voi, nu vă faceți grijă. Încercați să o spargeți cînd sunt cît mai mulți călători în jurul lui. Cu cît mai mulți, cu atît mai bine. Dar mai ales Eroul! M-ați înțeles? Dacă nu, vă sting lumînarea vieții cu mîna mea!

- Am înțeles, stăpîne.

Se făcuse liniște. Kelemen îi făcu semn Suzanei să păstreze liniștea și se ridică tăcut, privind peste coama zidului. Își scoase hangerul lung și cu un salt se aruncă în drum. Femeia auzi zgomot de luptă, pe urmă un glas batjocoritor – glasul celui ce răspundea stăpînului.

- Mare surpriză, hihihi! Dacă știai că suntem diavoli, poate îți vedeai de drum. Tu cine ești? Aha, Geambașul. Nu-i nimic, poți să mori și aici.

- Da, am greșit, zise înăbușit Kelemen. Mi-am zis că trei nu sunt prea mulți pentru mine. Mîndria m-a pierdut...

- Dacă eram oameni, nu eram prea mulți, hihihi. Dar rănile de hanger – uite – se închid. Numai Stăpînul și Marele Zeu ne pot stinge viața, nu-i dat unui muritor s-o facă.

Suzana se ridică și privi în drum. Doi oameni îl țineau între ei pe Kelemen cu mîinile răsucite la spate. Unul avea o rană groaznică la gît, celălalt avea hangerul înfipt în inimă. Kelemen surprinse mișcarea ei, dar nici nu tresări. Chiar în fața zidului, nu departe de ea, era un al treilea om, stînd cu spatele.

- Da, dar Norul Morții vă poate ucide și pe voi, zise Kelemen privind spre pămînt.

- Norul Morții? Cred că da, deși Stăpînul ne-a promis că va avea grijă de noi. Oricum, Norul e la mine, hihihi, rîse drăcește omul, ridicînd un șip de sticlă deasupra capului.

Suzana mișcă fulgerător. Prea departe să ajungă la el, își smulse inelul de nuntă de pe deget și îl aruncă spre sticluță, punîndu-și tot sufletul în rugăciunea ridicată Marelui Zeu. Șipul se sparse și imediat un nor negru începu să se risipească în jur. Primul atins fu diavolul cu mîna ridicată deasupra capului, prea uimit să mai facă vreo mișcare. Urletul de furie i se opri în gîtlejul prefăcut în piatră.

Următoarea cuprinsă de nor fu Suzana. Trupul îi rămase sprijinit de zid, cu fața îndreptată spre Kelemen. Ochii acestuia se aprinseră de dragoste și, din depărtare, ajunse la ea șoapta lui:

- Îți mulțumesc, frumoasa mea Suzana...

Femeia înțepeni. Ochii sticloși vedeau un cerdac pe care Kelemen stătea liniștit, pufăind din pipă, privind cu dragoste o femeie. Cea mai frumoasă femeie din lume – în ciuda chipului desfigurat...

46

(în care întîlnim o fîntînă minunată)

Călătorii se opriră la răscruce. Din informațiile adunate de la han, drumul ce o lua puțin spre dreapta, ținîndu-se aproape de mare, ducea în cîteva zile spre Tebinda, un oraș mare situat în vîrful deltei imense a fluviului Nilotis. Drumul care o lua spre stînga, spre deșert, ducea spre Sinam.

- Suntem deja în Sinam, zise Boldur. Sinamul este o peninsulă de formă triunghiulară – aici este latura cea mare. Spre răsărit se leagă de deșertul aramilor, spre apus de cel al tepanilor. Ești sigur că trebuie să o luăm spre miazăzi?

Întrebarea fusese pusă citanului. De la întîmplarea de acum trei zile cînd, la ridicarea dimineții acesta strigase îngrozit, toți îi credeau darul minunat al vederii.

Ce se întîmplase în acea dimineață? Printre sughițuri de plîns, Li-Ping le povestise despre moartea Geambașului și a soției sale nou găsite. Multe lucruri rămăseseră ascunse. De ce sărise Kelemen pe străini – care se dovediră a fi o ceată de diavoli? De ce spărsese Sultana sticluța cu acel cumplit Nor al Morții? Oare o fi știut că asta va însemna moartea lor? Nu numai a lor, dar și a călătorilor pașnici ce avură nenorocul să poposească la acel han departe de orice localitate. Dacă hanul s-ar fi aflat în vreun sat, efectul ar fi fost cumplit: pe o rază

de o milă, orice urmă de viață fusese stinsă! Și cine o fi fost al patrulea străin? Li-Ping nu-l văzuse, îi văzuse doar umbra... „Palcă am mai văzut asa țeva" mărturisi el mai tîrziu.

Durerea fusese mare pentru toți, mai ales pentru Elina. De cînd Kelemen îi spusese că o iubește ca pe-o fiică, se simțise și mai mult legată de el. Era a doua ființă de care se legase - după Boian – care pierea. Chiar și de leproasă – nu, Suzana! – se simțise legată... Oare toți pe cei care îi îndrăgește acum vor muri?

- Nu plînge, îi spuse blînd Piticul. Nu știu de ce, dar eu cred că au știut foarte bine că vor muri. Și cu toate acestea, i-au înfruntat pe diavoli. Au făcut-o pentru a ne scăpa nouă viața. Au făcut-o din dragoste. Poate chiar pentru tine, Elina...

- Elina vream salvam, zise și Yulgur, cu siguranță în glas.

- De ce eu? Ce pericol mă păștea?

- Dacă acei diavoli ajungeau între noi cu sticluța, ne puteau ucide pe toți, zise deodată Găvan. Își vopsise din nou fața, dar Boldur continua să privească Bufonul cu mare curiozitate. Oare ce se ascundea sub hainele acelea caraghioase? Lumea se uita cu uimire la el – pe aici nu se pomeniseră bufoni. Seara pe la hanuri, Găvan făcea giumbușlucuri și jongla cu bile, mingi, sticle... făcîndu-i să rîdă, dar Prințului i se părea că o face în silă, parcă. Nu mai avea voioșia dinainte, pofta de a rîde și de a-i face pe alții să rîdă. Acum stătea mai mult cu grăsanul și cu Yulgur, ocolindu-l – deși la început nu se dezlipise de el. Era, oare, fată, așa cum i se păruse? Atunci de ce nu căuta compania Elinei?

E drept, în zilele acelea Elina nu era o companie prea plăcută. Călărea tăcută, gînditoare, uneori plîngea. Se maturizase, parcă îi căzuse un puf auriu de pe față. Era mai femeie, fața i se lungise, ochii i se măriseră. Crescuse parcă și în înălțime, pierzindu-și din rotunjimi. Semăna tot mai mult cu Valida – își zise Felimon privind-o. Și era mai frumoasă...

Îl durea inima gîndindu-se la cei pierduți. Boian... Cît o iubise pe Elina! Atît de tînăr, aproape un copil. Trist că nu-și găsea cîntecul – dar imediat vesel, săritor, gata să-i ajute pe ceilalți... Bine cel puțin că-și găsise Cîntecul. Așa spun cei ce l-au auzit, că nu s-a mai cîntat așa ceva pe lume! Chiar și Hitaiori, cînd își amintește de cîntec îi dau lacrimile și spune „Așa iubim la

Iasomie”. Iar Husul nu spune nimic, ca de obicei, dar îl ia de mînă și privește cu dragoste de cîine credincios...

Nu știu dacă e proastă, gîndi Felimon, dar ei doi se potrivesc... Nu e frumoasă. O femeie simplă, ca orice femeie. Nu e ca Elina, nici ca Valida, nici măcar ca Zulfina, vrăjitoarea... Iar Găvan... Nu i-am zărit încă fața, cine știe cum arată. Ce soartă pe ea, să-l îndrăgească pe Căpitan. Nu am văzut niciodată un Prinț ca el – taman ca cei din basme! Un adevărat făt frumos. Doar o zînă l-ar merita. Dacă va apărea Jolifana, vor fi împreună.

Gîndul îl bucură, deși simți cum i se strînge inima. Da, vor arăta bine împreună! Eu?... Voi dispărea din nou în bucătărie, ucenicul buclucaș și neîndemînatic. Dacă voi trăi pînă atunci... Oh, și mi-e foame, mi-e atît de foame! Aș mînca pămînt, dacă nu mi-ar fi rușine de ceilalți. Cu cît mănînc, cu atît mi-e mai foame... Ce blestem este acesta? Numai Yusup mă înțelege. Bietul de el. Și lui îi este așa de sete... La ultimul puț a trebuit să-i luăm ciutura din mînă, nu se mai oprea. Mă așteptam să-i văd pîntecul făcîndu-se cît al meu – dar, nimica! Parcă turna apa înapoi în puț...

Și Cîrnul călărea tăcut. Moartea Geambașului îl impresionase. Îl considerase din aceași tagmă cu el – chiar dacă nu era un cîrn. Doar fura și el! Și cînd colo, toți banii îi băgase într-o casă pustie – un vis de tinerețe, se pare. Și apoi își dăduse viața de bună voie... Era convins că proorocirea se împlinise cu acel cîntăreț, dar iată un alt Călător murind de bună voie. Alți doi, dacă o considera și pe leproasă... Și casa aceea a rămas cu adevărat pustie acum, cu moartea lor. Doar dacă nu cumva fata aceasta, Elina, nu s-o duce acolo. Dar de ce s-ar duce? E fata vestitului Deliman, cel putred de bogat. Ce să caute ea pe-acolo? Ce caută, de fapt, aici, cu noi? Oare vor mai muri și alții? El nu vroia să moară! Ar fi întors de mult coada, dacă nu i-ar fi fost teamă de moarte... Dar unde să plece? Lumea asta e plină de nebunie! Parcă toți vor să intre sub stăpînirea Dușmanului. Dragoste de avuții, lăcomie, minciună, ură, ipocrizie, corupție, și iarăsi ură, multă ură și omor... Nu e de mirare că Dușmanul este la un pas să cîștige bătălia cu zeii, cu forțele binelui, cu Marele Zeu sau cum i s-o fi zicînd! „Mare Zeu, dacă ești acolo într-adevăr, povățuiește-mă ce să fac. Încotro să o iau? Nu vreau să mor!”

- Din poveștile voastle, cled că am lecunoscut două dintle călătoale acolo sple miazăzi, la o mînăstile, răspunse citanul întrebării puse de Boldur. Pal a fi vlăzitoalea și domnița. Cu ele este un om lănit, cled că e pictolul.

- Ești convins de asta? încercă să se asigure căpitanul. Drumul spre mînăstire va fi un ocol de zece zile, dacă nu mai mult. Spui că ceilalți doi sunt în Tebinda...

- Da, sunt sigul. Una din fete plactică sabia ole întledzi pe zi – asa am si descopelit-o, mai mult din întîmplale. Vlăzitoalea înțealcă să-l țină în viață pe bolnav.

- Ce e cu bolnavul?

- Nu stiu, ale o mînă lipsă. Poate ale țeva otlavă în tlup, sau poate un blestem...

- Zici, dar, să facem ocolul...

- Eu asa zic. Ței din Tebinda ne vol astepta, sunt lobi la un hebel. Fetele sunt înglizolate, se pale că lănitul moale...

- Mergeam! zise trogloditul. Muream destul, nu lăsam muream Ifichim.

- Haideți să mergem acolo, se rugă și Elina. Mi-e dor de Valida!

- Mergeam! zise și Hitaiori, cine știe de ce.

- Tu ce zici? se întoarse Boldur spre Bufon.

- Cum vrei tu, murmură acesta ferindu-și ochii. „Ce-o fi cu el? - se miră iarăși căpitanul. Nu mai seamănă deloc... O fi și el bornav?”

- Bine, să mergem. Ne vor lua cam trei zile să ajungem, așa spuneau la han. Sinamul este un deșert în formă de triunghi, vîrful triunghiului intrînd adînc în mare. Acel vîrf este muntos, oprind orice umezeală. Chiar la poalele lor este mînăstirea. Pustia este rea, nu are nici un puț. Sunt multe lacuri uscate, din sare neagră. Și sunt foarte mulți scorpioni. Să luăm cu noi multe burdufuri cu apă...

Drumul fu greu, dar fără peripeții. Arșița îi ținuse tăcuți, călătorind unul în spatele celuilalt. Singurul pericol se dovedi a fi mulțimea de scorpioni, mari cît palma, cu o coadă lungă terminată cu un ac veninos. Erau atît de mulți încît uneori acoperea nisipul roșiatic ca o pată neagră, de suprafața unei case. De cîteva ori fură nevoiți să-i dea la o parte de pe cărare pentru a putea trece. La aceasta se dovedi Prințul de neîntrecut:

cu lovituri fulgerătoare le tăia coada ridicată. Cei ce îl urmau pășeau fără griji – de fapt, scorpionii rămași fără coadă o rupeau la fugă...

În a doua zi pe drumul mînăstirii, Boldur se lăsă întrecut de ceilalți, rămînînd la urmă, acolo unde călărea bufonul de o vreme. Văzîndu-l pe Căpitan alături, acesta încercă să dea pinteni la cal – dar Boldur apucă de frîu, ținîndu-l pe loc.

- Așa nu mai merge! îi spuse cu hotărîre lui Găvan. Trebuie să-mi spui ce s-a întîmplat. Credeam că-mi ești prieten. Nici nu știi ce mult însemna asta pentru mine. Nu am avut decît foarte rar prieteni, credeam că mi-am găsit unul. Chiar dacă nu-i știam adevăratul nume, chiar dacă nu-i știam fața, știam că Bufonul mi-e prieten! Mi-ai stat alături la greu, ai luptat alături de mine, mi-ai dat cîte un sfat, mi-ai descrețit fruntea cu o glumă. Și dintr-o dată mă ocolești! Spune-mi, ți-am pricinuit supărare? Te-am jignit cu ceva? Te-am rănit cu o vorbă?

- Nu, nu. Nu-i nimic. Cred că ți se pare, nu s-a schimbat nimic...

- Nu mă minți, Găvane! La început am văzut că ești tăcut – încă din tabără. Pe urmă ai început să mă ocolești. Poate de cînd mi-am povestit viața... De ce? Ți-am dat prilej să te îndoiești de mine? Crezi că dacă aș fi cu adevărat un prinț, nu putem fi prieteni?

- Ești un prinț adevărat, spuse bufonul încercînd să se strîmbe. Efectul nu fu deloc vesel.

- Deci, asta te doare? Nu crezi în prietenia mea?

- Ba cred. Ai prietenie față de noi, ai arătat-o. Ne vei ajuta, vei veni cu noi – cît? – jumătate de an? Jumătate din timp a și trecut. Celelalte trei luni vor trece repede...

- Nu fi rău, Găvane. În trei luni se pot întîmpla multe. Poate vom trece și prin Bătălie... Crezi că mie nu-mi pasă ce va fi cu lumea?

- Și dacă nu dăm Bătălia în trei luni?

- Mă voi întoarce acasă! Bătălia este importantă, dar importantă este și țara. Tata e bătrîn și neputincios... Niciodată nu a fost altfel... Sora mea e mică încă. Dacă va veni ceva rău, va fi nevoie de mine acolo!

- Crezi că vei ține piept Dușmanului singur, dacă noi vom da greș?

- Nu singur. Țara e mare, neamul e mare și puternic. Suntem mulți. Voi ști să-i ridic pe toți. Uniți vom fi ca un zid, de care se va zdrobi chiar și Dușmanul.

- Te minți singur, Boldure. A trecut vremea de cînd albinii s-au unit ultima dată. Tu ești prea nobil, ție nu-ți trec prin cap gînduri rele. Dar să știi că are dreptate Cîrnul. Fiecare își vede de propriul interes. Foamea de bani, de faimă, îi va ține deoparte. Lenea, indiferența, egoismul, invidia... Uită-te la noi! Suntem albini cu toți – mai puțin Prințul și citanul. Ai întîlnit undeva o ceată de oameni mai nefolositori ca aceasta? Un vraci nepriceput. O fecioară necunoscătoare, plină de visuri. Un bețivan. Un mîncăcios. Un hoț de cai. Un hoț hoț. Un bard fără glas. Unul de care rîde lumea. O leproasă. Doi proști sadea. O iscoadă. O fecioară ce se vrea bărbat. Un pictor fără faimă. O vrăjitoare guralivă... Și tu, un prinț pe care propria-i familie umblă să-l pună în furci. Nici un om cu capul pe umeri, cu planuri simple, omenești. Un om care își trăiește viața de ieri pînă mîine, și cea mai importantă zi din viața lui este astăzi! Să sară în apărarea țării, cu pericolul de a-și pierde liniștea, averea și, poate, chiar viața? Haida-de! Dar țara lui este chiar asta: propria lui avere. Propria lui viață! Ar vinde de zece ori Albia, cu tot cu neamul Albilor pe deasupra, numai să-și păstreze liniștea și, mai ales, averea! Sau chiar pentru a adăuga ceva la acea avere...

- Ești rău, Găvane, și tu nu erai așa. De ce judeci oamenii?

- Nu eu îi judec, Prințe. Îi judecă viața. Îi judecă istoria, dacă nu folosesc vorbe prea mari. A trecut vremea vitejilor, a venit vremea secăturilor. Ce s-a ales din toată floarea vestiților cavaleri? Niște ticăloși care ucid de-a valma oameni nevinovați doar din lăcomie – și pentru că pot! Acum pentru un mormînt pe care toți îl știu în altă parte, mîine pentru vreun pericol închipuit...

Și pruncinii? Cînd Pruncul a adus această nouă învățătură, oamenii au crezut în ea. S-au jertfit pentru apărarea ei. S-au dus la alți oameni pentru a le spune Vestea cea Bună! Au trăit și murit Buni și Bune. Și ce s-a ales din asta? Pe Prunc l-au băgat în mormînt, i-au construit temple – temple! – deși el a spus că sufletul fiecăruia om este un templu în care El și Marele Zeu pot fi găsiți. Au venit preoți, care s-au pus între oameni

și Marele Zeu. Și apoi, ca să-și apere privilegiile, au vîndut credincioșii, sufletele lor, templele, moaștele, Bunii, ba chiar și pe Pruncul! L-ar vinde și pe Marele Zeu, dacă ar avea cineva destui bani să-l cumpere. Ai auzit? Un prelat, mîna dreaptă a Popii, poruncind arderea templului plin cu pruncini! Cînd s-a mai auzit așa ceva? Și de ce? Ca să aibă cavalerii, regii, prelații cu ce-și plăti datoriile făcute cumpărînd plăceri păcătoase. Ptiu!

- Nici eu nu sunt bucuros de aceste lucruri. Dar de ce ești supărat pe mine? Eu chiar vreau să fac ceva pentru țara mea. Dacă fiecare nu ar vrea nimic mai măreț decît atît, ar fi bine. Fiecare țară ar fi liniștită, în pace, fiecare om ar fi fericit. Toată lumea ar fi în pace!

- Tu ești nebun! se supără Găvan. Abia ți-am spus că țara noastră, a celor mici și neînsemnați, e propriul chimir, propriul pîntec. Țara este doar un nume, un cuvînt. Poți folosi orice cuvînt îți trece prin cap, țurlă, sau spaglă... cît timp și ceilalți îl folosesc. Ceva care poate fi sfîrtecat, vîndut, furat, înghițit... Ce ne pasă ce va zice viitorul? Dacă nu luăm noi, acuma, vor lua alții mai tîrziu! Și ne e mai aproape cămașa decît surtucul...

- Ești cinic, Găvane. Nu știu de ce ești așa cu mine. Eu nu cred în cele spuse de tine.

- De aceea ți le spun, să crezi. Că vei ajunge, poate, Crai, și te vor fura toți, vei ajunge de batjocura lumii – mai ceva decît tatăl tău. El cel puțin închide ochii, nu vede nimic, nu face nimic... Dacă tu încerci să îndrepți lucrurile, îi vei avea pe toți împotrivă-ți. Nu vei reuși nimic, vei fi de batjocură. Vei avea Sfatul împotrivă, boierii – mari și mici, negustorii, tîrgoveții, oștenii, oamenii de rînd, prelații... Poate nu pe călugări – asta e bine, acolo te vor băga. Sau la nebuni, Dacă nu îți va lua viața vreun hanger în noapte!

- Hm, s-ar zice că îți pasă, rîse Boldur. Deci, nu ești supărat, ești îngrijorat. Aș zice că mă iubești puțin...

- Puțin...? Lasă-mă în pace, îl alungă bufonul. Toți te iubim. Să vedem ce vor spune ceilalți cînd ne vei lăsa cu fundul în baltă!

- Tu ce vei spune? îl tachină Căpitanul. Vei veni cu mine, sau vei rămîne cu ceilalți?

- Eu? bîigui Găvan. De ce să vin cu tine?

- Păi, n-am plecat împreună? Nu-mi ești prieten?

- Și Cîrnul a plecat cu noi...

- El nu mă iubește, rîse Boldur.

- Nu glumi, astea nu-s vorbe de glumă!

- Dacă nu glumește Bufonul, cineva trebuie să o facă. Știi? Mă gîndeam că dacă te voi întîlni vreodată fără fața vopsită, îmbrăcat în alte haine, voi trece pe lîngă tine fără să te cunosc...

- Da, așa cred că se va întîmpla, zise Bufonul trist. Tu, ditai Prințul, și eu, sărmanul bufon Găvan...

- Găvane, asta-i nu-i glumă pe care vreau să o aud! Tu vei fi întotdeauna Găvan, prietenul meu. Doar din necunoaștere voi trece pe lîngă tine...

- Ești imposibil! se strîmbă bufonul la Căpitan și dădu pinteni calului. Boldur nu apucă să-l opreaască.

- Tu ce zici, Li? îl întrebă pe citan, văzîndu-l în apropiere. Bănuia că acesta auzise discuția.

- Să zic? Țe să zic? că vei tlețe nepăsătol pe lîngă Găvan? Eu nu cled asa țeva, rîse el cu fața deschisă, aplecîndu-se. Găvan este un pelsonaz foalte... lemalcabil. Nimeni nu va tlețe nepăsătol plin fața... lui.

- Tu îi vezi fața, nu-i așa? Cum arată?

- Hehe, asta nu e taina mea. Dacă pleaonolabilul bufon plefelă să îsi ascundă fața, eu nu-i voi nesocoti dolința. Am început să-l îndlădzesc foalte mult, nu vleau să-l supăl.

- Chiar dacă mă superi pe mine? îl întrebă Căpitanul iscoditor.

- Chial dacă, rîse Li-Ping. Da' stiu că nu te vei supăla. Nu-ți plac iscoadele. Si stiu că ții la Găvan, nu vlei să-l vezi supălat sau tlist...

- Dar e trist. Ce pot face să-l înveselesc?

- Hm, nu stiu. Am auzit că sufletul tinelelol fete este de neînțeles. Se pale că sufletul Bufonului este tot asa...

- Nu știu nimic despre suflete tinerelor fete, zise Boldur. Știi? Mi s-a părut că Bufonul ar fi fată. Ce zici de așa prostie?

- Țe zic? Nu pot zițe nimic. Da' pentu că am înțeput să te îndlădzesc și pe tine – se aplecă spre prinț – îți voi da un sfat. Gîndeste la Găvan ca la o fată, poate ai să-i înțeledzi tlistețea... dulelea.

- Găvan mi-e prieten, nu iubit, zise Boldur sec.

- Stiu, stiu. Stiu că unii bălbați iubesc alți bălbați, ial unele femei alte femei... Am si cunoscut mulți. Mai stiu că tu nu te

numeli plinte ei... Tot viața m-a învățat să nu zudec pe nimeni, dacă nu vleau să fiu zudecat. Să îi considel pe toți plieteni. Mai ales iubita, mai ales nevasta! Da, mai ales soția... Iubilea fălă plietenie și lespect e ca focul de paie. Cu vîlvătaie male, cu lumină multă - da' fălă de căldulă. Asa să stii, cinstite Plințe, cînd vei găsi aleasa, ai gliză să îți fie si plieten. Să gîndiți la fel, să aveți ațeleasi vise...

- Ești un înțelept, învățatule Li. Faci cinste neamului tău, se aplecă Boldur curtenitor spre citan. Desigur, nu am mai auzit un asemenea sfat. Îți mulțumesc pentru el.

- Gîndeste-te numai la ței pe cale i-am cunoscut, Plințe. La ței țe au mulit, mai ales. Baldul, pe cale eu nu l-am cunoscut... A avut o plietenie adîncă față de toți, da mai ales față de Elina. A iubit-o! Asa cum acum îl iubeste fețoala pe el. Îl plîndze ca pe un soț molt, si nu îl va uita nițiodată... Cîntecul lui îi va suna pe veți în inimă... Stii că acolo unde a mulit el este o poiană cu floli, ial vîntul îi sopteste cîntul? Da, da... Sau Kelemen si Sultana. El a iubit-o toată viața, iubilea lui aldea ca un lug alimentat din dulelea lui. Cînd s-au legat si cu plietenie, iubilea lol a fost deplină! Au mulit felițiți, împleună. Țe poate țele țineva mai mult de la viață?!

- Poate ai dreptate, înțeleptule Li. Voi încerca să fiu cu ochii deschiși ca tine și mă voi împrieteni cu toate fetele frumoase. Nu se știe pe care o voi iubi...

- Asta asa e, niți eu nu stiu... Țele două fete pe cale le vom întîlni în culînd sunt flumoase – desi ele iubesc alți bălbați. Elina e flumoasă, da' ea iubeste un molt...

- Și dacă Găvan e fată? Asta mă roade de cîteva zile... Cum arată? E frumoasă?

- Da' țe impoltanță ale, Plințe? Cînd iubesti, fata iubită e țea mai flumoasă din lume. Nu ai învățat nimic din iubilea lui Kelemen pentu Suzana? Tu ai putea iubi o lepoasă, sau chial numai o femeie ulîtă?

Boldur nu răspunse. Nu știa ce să răspundă.

- Stiu... stiu... Tu esti bălbat flumos, ai avut întotdeauna de unde aledze...

- Nu am iubit niciodată, mărturisi Căpitanul. Nu am avut timp – nu mi-a stat capul la așa ceva. Eu am avut întotdeauna un plan în viața mea, nu am avut timp să mă gîndesc la fete...

- Stii, Plințe, țe se zițe? Că atunți cînd Malele Zeu vlea să lîdă, se uită la țe planuli îsi fac oamenii.

- Știu, am auzit aceasta. Noi avem voie să ne facem planuri, dar de împlinit se împlinesc doar cele făcute de El. Dar de-ar fi să ajung cu adevărat Crai, eu nu am voie să iubesc femeie. Dragostea de țară și supuși trebuie să ajungă.

- Lău te-a învățat ține te-a învățat – ial de gîndesti din capul tău, lău cap ai! Stiu că voi fațeți căsătolie cu folos si de multe oli nu va iubiți nevestele. Da' asta nu e bine. Fiul Țelului ale mai multe neveste cu folos, da' una cu dlagoste! Voi aveți numai una – tlebuie să o iubiți pe ațeea. Dacă Claiul îsi iubeste Clăiasa, meldze bine țălii! Oamenii sunt felițiți. O Clăiasă flumoasă, înțeleaptă, iubită de supusi, cale să levelse numai bine în zulul ei... Mama ta a fost o asa femeie, desi stlăină, chial dacă Claiul nu a stiut-o iubi...

- Eu nu mi-am știut mama. Pe tata îl știu, îl privesc din umbră și am învățat de la el cum nu trebuie să fie un crai... Are o singura calitate – își iubește țara și supușii.

- Cam asta vlei si tu să fați, rîse citanul.

- Ce pot face altfel? Cînd voi fi crai, dacă voi fi, voi fi pețit de toate curțile Evronei. Va trebui să o iau pe cea ce-mi va aduce cea mai bună alianță...

- Tatăl tău s-a aliat cu ledzii flancîni. La țe i-a folosit ațeastă alianță? Tot oastea țălii a stat împotliva alimanilol si kapcînilol la gleu.

- Așa e cum zici, Li. Obiceiul la voi o fi diferit...

- Ți-am spus, Fiul Țelului ale mai multe neveste. Cîte vlea el, cîte ale nevoie mai bine zis. Țele mai multe pentu alianțe, da una pentu inimă. Ea poate fi olțe, plințesă, țălancă, geisă, fiică de mandalin... Ea este țea alătuli de cale împălatul găseste plățele, buculie. Cînd împălații le iubesc cu adevălat, tot popolul se buculă. Se dau scutili de taxe, plomovează învățați, economia meldze bine... Lal, da s-a întîmplat, Fiul Țelului si-a iubit Plima Soție, cea căpătată plin alianțe politițe. Domnia lol a fost amintită în ledzende de atunți!

- Da, aceasta ar fi cel mai bine, pentru că mie nu-mi sunt permise mai multe neveste. Și odată ajuns în Tron, nu îmi mai aparțin mie, ci Țării.

- Atunți tlebuie să îți găsesti soția pînă să sui în Scaun, rîse

Li Ping.

- Glumești, dar asta ar fi singura cale, rîse și Boldur.

- Atunți să-ți căutăm o soție, zise citanul. Poate nu o să găsim țea mai flumoasă fată de pe lume, da e tînălă, isteață, țitită, stie mai multe limbi, ale si țeva legătuli de familie... Si mai ales te iubeste. Țe ziți de asta?

- Vorbești serios? Cunoști o asemenea fată? Da, mi-ar place.

- Chiar dacă nu-i foarte frumoasă?

- Frumusețea ar ajuta puțin, recunoscu Boldur.

- Atunți să fie si flumoasă. Dacă o vei iubi, o să fie flumoasă.

- Mă voi ruga Marelui Zeu să îmi aducă în cale acea fată.

- Asa să fie, Înălțimea ta, se aplecă citanul ceremonios. Dacă vei întîlni ațea fată si o vei iubi la bine si la lău, si tu vei fi iubit. De soție, de familie, de popol. Să nu uiți!

Ajunseră la mănîstire în a treia zi, pe la prînz. Munții care apăruseră în zare încă din seara precedentă se apropiară pentru ca în acest loc să se unească într-un vîrf înalt și stîncos – probabil un fost vulcan stins, erodat de vreme. La poalele zidului stîncos se zărea un grup de clădiri înconjurate de un zid înalt și gros, lung de cîteva mile. Acest zid înconjura o arie cam cît suprafața unui orășel mai mare – cea mai mare parte o grădină verde, cu adevărat luxuriantă în acest peisaj de pustiu ars de soare.

- Parcă-i grădina Raiului, șopti Elina. Om fi ajuns?

- Nu, e doal vestita mănîstile a Sfintei Catliona, zise Li-Ping.

*
* *

În chilia ocupată de Valida și de însoțitorii ei apăru maica Veronia, ca o umbră fără suflare. Dacă nu ar fi bătut la ușă, fetele nici nu ar fi simțit-o intrînd. Maica Veronia era o femeie în jur de șaizeci de ani – una dintre cele mai bătrîne maici ale mînăstirii. Subțirică, scundă, își păstrase o tinerețe a chipului pe care doar pacea sufletească o poate aduce. Fusese adusă la mînăstire pe cînd avea doar paisprezece ani, a patra fiică a unei familii scăpătate din sudul peninsulei Elonei. Nu regreta deloc această soartă, era fericită în mînăstire, departe de frămîntările lumii. Cinstea de a fi mireasă a Sfîntului Prunc îi lumina zilele vieții. Pe lîngă orele dedicate rugăciunilor, găsise plăcere în a roboti în colțul de grădină alocat ierburilor aromate și vindecătoare.

Așa ajunsese să o cunoască pe Zulfina, care-și băgase nasul ascuțit peste tot încă din primele ore. Și să se împrietenească, spre marea uimire a celorlalte măicuțe, care o știau pe „micuța Veronia” - cum îi ziceau ele, în ciuda vîrstei acesteia și în ciuda faptului că Veronia era deja bătrînă la sosirea altor maici - retrasă și puțin comunicativă. Dar noii lor prietenii ajutaseră mai multe lucruri: cunoștințele cu adevărat profunde ale vrăjitoarei despre plante și rolul lor, vîrsta acesteia – în ciuda înfățișării tinerești, Zulfina se apropia de suta de ani – și deschiderea ei: îi povestise din prima clipă cine sunt, ce probleme au – mai ales despre boala de nevindecat a pictorului.

Maica nu le putuse ajuta prea mult – dar reușise să o convingă pe maica stareță să le permită să-l instaleze pe Ifichim în chilia lor, deși bărbaților le era oprit în mod normal accesul în interiorul mănîstirii. Locul lor era într-o zonă între poarta principală și un al doilea zid interior, acolo unde acum aștepta șatra lui Hașal împlinirea proorocirii. Eghipenii erau cunoscuți la mînăstire, soseau de două ori pe an, rămînînd două săptămîni. În zilele următoare trebuiau să pornească înapoi spre Tebinda.

- Dar proorocirea s-a împlinit! zicea Valida la întîlnirile zilnice pe care le avea cu Hașal și Piruna. Ați adus Călătorii, nu trebuie să mai plecați înapoi!

- Și ce putem face? Schimbarea nu a venit. Deși cuțitul mi-e ascuțit, unde-i noul bulibașa?

- Este nevoie de un nou bulibașă? Tu ești foarte bun, din cîte știu eu, zise Zulfina. Și nici prea bătrîn nu ești, judecînd după numărul de cucuie pe care ți le face Piruna...

- Eu știu un singur lucru, l-am făcut toată viața: să merg de două ori pe an la Tebinda. E nevoie de altcineva care să ne arate un drum nou...

- Bună ziua, măicuță, o salută Zulfina, cu dragoste în glas, pe Veronia. Valida o imită.

- Să vă dea Marele Zeu și Pruncul numai bine, fetițelor. Am venit să vă chem la Mama Stareță.

- S-a întîmplat ceva? se ridică Valida de pe patul pe care

zăcea Pictorul.

- Nu știu, copilelor. Să mergem, veți afla de la ea.

Nu le luă prea mult să ajungă în clădirea stăreției, alături de frumosul templu al mînăstirii.

- V-am chemat să vă anunț că a sosit un grup de călători... foarte ciudați. Au spus că vă caută, au spus și în ce chilie stați. Sunt și bărbați în grup, de aceea m-a mirat această cunoaștere. Puteți explica?

Fetele se uitară uimite una la alta.

- N...nu, Maică Stareță, îndrăzni Valida să răspundă. Nu am spus nimănui că venim încoace – nu am știut nici noi acest lucru cînd am pornit pe drum. Doar cei din șatră știu de existența noastră aici, dar nici ei nu știu unde locuim. Piruna nu a intrat în mînăstire, deși ar fi avut voie... cred...

- Să fie vreo vrăjitorie? o întrebă stareța direct pe Zulfina.

- Nu, zise aceasta hotărîtă. Noi, vrăjitoarele, lăsăm vrăjile pe seama vracilor. Facem, dar puține, folosind magia plantelor și mineralelor. Sau folosind obiecte magice. Eu nu am asemenea obiecte și, mai ales, nu am făcut nici un fel de vrajă. Jur!

- Nu jura, fetițo. Te cred. Așteptați pe cineva?

- Nu, zise Zulfina. Adică...

- Da, zise Valida odată cu ea. Adică...

- Aha. Mergeți la poartă, vedeți cine sunt.

Fetele coborîră spre poartă. Primul pe care-l văzură fu Boldur, călare pe cal.

- Căpitanul... spuse Zulfina.

- ...cel frumos, o completă Valida, trecînd pe sub poartă. În jurul acestuia erau alți călători, unii călare, alții ținînd caii de dîrlogi.

- Felimon! strigă Zulfina, recunoscînd burta imensă. Îi sări de... burtă, încercînd să-l îmbrățișeze. Valida nu apucă să zică nimic, trezindu-se îmbrățișată de o fată îmbrăcată în straie roșii.

- Valida! Valida! strigă aceasta printre lacrimi de bucurie.

- Elina, murmură emoționată Domnița. Cine mai e cu tine?

- Yulgur. Și prințul gipanghez... Și alții, au venit cu Boldur.

Îi cunoscură și pe ceilalți. Pe unii îi știau: Yusup, piticul de la crîșmă. Cîrnul, sergentul din tîrg și Găvan, bufonul – îmbrăcat încă în bufon.

- El este Li-Ping de la Cin, îl prezentă Felimon. Ochilă.

- Cine? se miră Zulfina.

- Are cea mai pătrunzătoare privire. El ne-a spus că sunteți aici.

- Tu de unde ai știut? îl întrebă Valida direct pe iscoadă.

- Umilul selvitol este felițit să întîlnească nobilele doamne, se înclină citanul. Eu v-am văzut locuind cu omul bolnav în a tleia chilie a alipii de apus... încă de la lăscluțe... încă de cînd nobilul Felimon v-a desclis chipulile.

- Astea-s povești! se împotrivi Zulfina.

- Am avut ocazia să mă conving că înțeleptul Li-Ping nu se înșeală niciodată. Faptul că suntem aici este doar o dovadă de care eu nu mai aveam nevoie, îi replică Boldur.

- Iazmin – zise Hitaiori aducînd de mînă o femeie simplă, cu privirea pierdută. Tovarăș la mine. Idiot ca mine, zise el mîndru.

- Aha. Sacul și-a găsit petecul. Mă bucur, zîmbi Zulfina, și chiar simți bucurie pentru gipanghez.

- Unde sunt ceilalți? întrebă Valida.

- Boian a murit, zise tristă Elina. Bardul, completă ea, văzînd în privirile Validei nesiguranță.

- Oh... îmi pare rău, zise Domnița cu sinceritate.

- Și-a găsit cîntecul, zise Elina. Cel mai frumos cîntec cîntat pe pămînt vreodată! Mi-e mi l-a închinat, odată cu dragostea lui! spuse cu mîndrie.

- Îmi pare rău și pentru tine, îi șopti Valida emoționată.

- Să nu îți pară rău! Toți trebuie să jerfim ceva din noi dacă vrem să obținem un lucru de preț. Aceasta a fost jertfa lui – ca să putem merge mai departe. Ca să își cînte Cîntecul. Sper că voi avea tăria să jertfesc și eu ceva cînd îmi va veni rîndul.

- Și Geambașul a murit, zise Felimon. Cu Suzana, soția lui. Ca să mergem mai departe... Și ca să se regăsească... Da, voi nu o știți pe Suzana...

- Și Zildir? întrebă cu inima strînsă vrăjitoarea.

- Este în Tebina, cu Eroul, zise Li-Ping. De aici plecăm imediat încolo.

- Nu putem, zise Valida, schimbînd o privire cu Zulfina. Dacă îl mișcăm pe Ifichim, moare.

- De ce nu îl vindecați? întrebă citanul.

- Am încercat, nu putem.

- Dar de ce nu-l duceți la Fîntîna Tămăduirii? Credeam că de aceea ați venit încoace...

- Unde? tresări Zulfina. Ce Fîntînă?

- În grădină, zise citanul încurcat. Nu ați văzut pictura din templu?

- Nu am fost în templu, spuse Zulfina încurcată la rîndul ei.

- Așteptați aici, porunci Valida.

În cîteva minute erau din nou în fața stareței. După ce îi povestiră cine erau călătorii – și o parte din taina Căutării, stareța le spuse:

- Nu am auzit asemenea poveste – dar demnă de crezare este. Căile pe care planurile Marelui Zeu își găsesc împlinire sunt minunate. Datoria mea este să vă ajut, nu să vă împiedic. Cu ce vă pot ajuta?

- Maică Stareță, luă curaj Valida, a zis călătorul cu privirea pătrunzătoare că în sfînta mînăstire există o minunată fîntînă...

- Fîntîna, se miră stareța? Cu adevărat minunată este vederea acelui om! Nimeni nu mai știe despre acea fîntînă, căci a secat de mult, sunt sute de ani de atunci. A fost ultima dată cînd s-a permis intrarea unui bărbat în mînăstire – și de rea priință a fost aceasta! Era slujitor de-al Dușmanului. Și a călcat rînduiala fîntînii, făcînd-o să-și piardă puterea. A pierdut și apa... Pe urmă a fost uitată. Este o tradiție care trece doar din stareță în stareță... E drept că este pictată pe zidurile templului, în pronaos...

- Stăinul vorbea ca și cînd fîntîna ar avea din nou puteri, zise Zulfina. Putem merge să vedem?

- Proorocirea zice că fîntîna va avea din nou putere cînd un om fără păcat își va dărui viața pentru un cîntec. Cînd acel cîntec va trece peste mînăstire în drumul lui spre Paradis, Fîntîna va începe să tămăduiască din nou.

- Atunci proorocirea s-a împlinit! zise Valida cu hotărîre. Prietenul nostru a cîntat Cîntecul.

- Despre ce era vorba în cîntec, știi cumva? mai întrebă stareța.

- Despre dragoste. Și despre prietenie. Pace...

- Să mergem, se ridică stareța grăbită, în ciuda vîrstei. Mare bucurie ne aduceți! Da, să mergem, să mergem!

- Putem să ne aducem și prietenii? întrebă Zulfina în urma ei.

- Da, aduceți pe cine vreți voi, dispăru stareța spre templu. În curînd, clopotele începură să bată, chemînd maicile la adunare. Dar cele două fete se repeziră spre poartă. Valida se opri în fața celor două maici care păzeau intrarea.

- Fîntîna a început să curgă din nou, le zise ea cu bucurie. De aceea bat clopotele. Maica Stareță a permis acestor călători să vină cu noi în grădină.

- Da? își arătă una din ele îndoiala. Dacă zici tu... Dar dacă minți, al tău să fie păcatul!

- Al meu, acceptă Valida, știindu-se fără vină.

Între timp, călătorii se apropiară, lăsînd caii în grija cîtorva eghipeni. La un semn al Validei, Hașal și Piruna li se alăturară. Împreună, conduși de Li-Ping, străbătură curtea din fața templului, apoi grădina, oprindu-se în fața unei grote săpate în peretele stîncii. Zidurile mănăstirii se terminau în peretele vertical al muntelui, care se înălța spre cerul pur, infinit.

47

(în care ne dăm nume)

Grota nu era adîncă, dar era înaltă. În mijlocul ei era un bazin din piatră, de vreo doisprezece pași în diametru, cu scări coborînd spre mijlocul lui. Apa limpede, lucind straniu în lumina strecurată pe gura largă a grotei, arunca sclipiri argintii pe pereții și tavanul peșterii. Călătorii se opriră în fața Fîntînii.

- Ce facem? întrebă Valida.

- Să nu intrați! strigă de departe stareța, apropiindu-se în grabă. Sunt anumite tipicuri care trebuie împlinite. Cine trebuie tămăduit?

- Aoleo, am uitat să-l aducem pe Ifichim, strigă Valida. Să vină cineva să mă ajute!

Yulgur porni imediat în urma ei, alături de Hitaiori. Se întoarseră în scurt timp, ducînd între ei pe pictor, într-o pătură. Îl puseră jos, lîngă bazin.

- Cel ce intră trebuie să intre cu inima, gîndul și sufletul curat, intonă stareța cu ochi închiși. Dezbrăcat să fie, așa cum a intrat în lumea durerii. Nevoie mare să aibă. Să caute sănătate, sau iluminare pentru binele celorlalți. În numele Marelui Zeu și a Pruncului Său!

- Bine, să-l dezbrăcăm, hotărî Zulfina. Împreună cu Valida, căreia îi tremurau degetele, îl dezbrăcară pe Pictor.

- Ce facem cu el? întrebă Valida pe stareță. Singur nu poate intra.

- Să intre dus de un bărbat, zise aceasta. Cineva care-l iubește dincolo de propria-i ființă, gata de jertfă. Care să accepte să ia asupra lui păcatele, răul și binele celui pe care-l duce pe brațe, așa cum o femeie își duce pruncul.

Bărbații se cercetară din priviri.

- Eu l-aș duce, se oferi Felimon. Dar mi-e să nu-l scap... Dacă se îneacă?

- Eu duceam, zise Yulgur. Aveam voie?

- Ești bărbat? Mascul? Altfel, vă schimbați natura.

- Să nu devină troglodit, Yulgur, îl rugă Valida.

- Dacă ar avea înfățișare de troglodit nu l-ai iubi? o întrebă cu asprime în glas Elina.

Valida privi în gol, apoi îi zise trogloditului:

- Să ai grijă de el, Yulgur.

- Aveam, promise acesta. Își lepădă rasa călugărească, arătîndu-și trupul urît. Săltă trupul lui Ifichim în brațe și începu să coboare treptele în apă. Cînd apa îi ajuse la piept, lăsă trupul pictorului să se scufunde ușor, pînă doar fața îi rămase deasupra.

- Scufundați-vă de trei ori, porunci stareța.

După a treia scufundare, Ifichim deschise încet ochii. Valida izbucni într-un icnet de plîns, dar se stăpîni, mușcîndu-și buzele.

- Mă poți înțelege? îl întrebă stareța pe Ifichim, care încerca să îl facă pe trogodit să-i dea drumul din brațe. Pictorul încuviință din cap.

- Care este cel mai mare dar dat ție de Marele Zeu de la naștere pînă în acest moment?

- Pictura, zise Ifichim după o clipă de gîndire.

- Pentru că acest... om, prieten de-al tău, te-a ajutat scufundîndu-te în apa sfîntă, luîndu-și asupra astfel toate păcatele făcute de tine în viața trăită pînă acum, Marele Zeu își va lua de la tine darul și îl va da prietenului tău, pentru cîtă viață va avea acesta. Iar ție îți va da viață! Păcatele de-acum pînă la moarte vor fi ale tale. Amin!

Yulgur dădu drumul pictorului Acesta stătu nesigur în apă pînă la bărbie, sprijinindu-se de troglodit.

- Mergeam, îl îndemnă trogloditul blînd pe Ifichim. Urcară

împreună treptele. Ifichim începu să tragă grăbit pe el straiele, ajutat de ceilalți, în timp ce troglodítul se îmbrăcă din nou în rasa de șiac.

- Mai vrea cineva să intre? întrebă stareță.

- Eu vreau, măicuță, zise deodată Elina.

- Care este motivul că ai nevoie să intri?

- Să-mi ajut prietenii. Să nu las jertfa iubitului meu să fie pentru nimic.

- Atunci intră, dacă regreți păcatele făcute pînă acum.

- Îmi recunosc păcatele și regret din suflet că le-am făcut.

- Atunci, intră.

Elina își lepădă veșmintele și, goală, coborî în apă. Se scufundă de trei ori și urcă scările. Toți își opriră respirația: niciodată nu văzuseră o femeie atît de frumoasă. Dar în timp ce Elina se îmbrăca, Felimon spuse deodată, uimit:

- Ea este... fetița! Jolifana! – și toți o recunoscură dintr-o dată.

- Nu, eu sunt Furnicuța, zise Elina cu voce tare, mîndră. Prințesa Furnicilor.

- Dar ai chipul Jolifanei, ziseră mai mulți deodată.

- Poate acesta este răspunsul Fîntînii, spuse stareța. Așa îți vei putea ajuta prietenii. Cine mai intră?

- Eu, zise Li-Ping.

- De ce intri? Care este nevoia ta?

- Să o găsesc pe femeie și pe fata ei, să-mi spună despre Carte. Este necesară Căutării noastre.

- Intră.

După a treia scufundare în apă, călătorii observară că citanului îi crescuse un al treilea ochi, în frunte.

- Acesta este răspunsul Fîntînii la cererea ta, iscoado, zise stareța privindu-l cu atenție. Nevoia ta nu a fost mare, ci doar curiozitate. De azi vei avea privirea pătrunzătoare doar cînd vei privi prin acest al treilea ochi.

- Eu sunt Ochilă, zise Li-Ping îmbrăcîndu-se.

- Eu intru acuma, răspunse Felimon la întrebarea stareței.

- De ce vrei să intri? Ce nevoie ai?

- Să aflu cine sunt eu! răspunse grăsanul.

Spre mirarea tuturor, schimbarea asupra lui nu fu vizibilă. Era același burtos cu fața rotundă și blîndă, cu ochii triști.

- Eu sunt Flămînzilă, zise Felimon trist, trăgînd pe el hainele care puteau fi folosite drept cort mai măricel.

Intrară pe rînd Yusup – care crescu puțin în înălțime și își spuse numele: Setilă, apoi Cîrnul – după oarece șovăială – căruia îi crescură brațele nemăsurat, ajungîndu-i pînă la genunchi și își spuse numele furios: Lăți-Lungilă, în sfîrșit Zulfina.

- De ce vrei să intri? Care este nevoia ta?

- Să-mi apăr prietenii, zise ea.

Se dovedi din nou că veșmintele ascundeau adevărata ei înfățișare: înaltă și subțire, dădea numai impresia de slăbiciune. Dar trupul vrăjitoarei era frumos și armonios, suplu. Toți rămaseră uimiți – mai puțin Valida și cei doi eghipeni.

- Mai intră cineva?

- Intrăm, se hotărî Hitaiori. Își lepădă cu grijă armele și veșmintele, apoi o ajută pe Husul să se dezbrace.

- Nu este permis să intrați împreună, se împotrivi stareța.

- Prost estem, îi zise Hitaiori. Una estem, Hitaiori și Jazmin.

- Pierdeți calitățile bune, fără a căpăta altele. Cele rele vă rămîn. Vă puteți pierde – sau schimba – sexul. Nu e bine.

- Destul estem prost, zise hotărît Hitaiori. Dăm tot ce avem Jazmin, ea nu prost!

- Jertfa ta poate îți aduce mila Marelui Zeu, acceptă stareța.

- Păcat de vitejia ta, Prințe, spuse Valida. Nu am cunoscut pe nimeni care să lupte atît de bine ca și tine!

- Nimic nu folosim katana la dragoste, zise Hitaiori.

- Prințe, zise deodată Hașal, dacă vreodată vei avea minte cîtă știință de arme aud că ai, juri să ai grijă de poporul meu?

- Jurăm apărăm Felimon. Jurăm apărăm Yulgur. Nu puteam jurăm iar.

- Eu te dezleg de jurămînt, zise deodată Felimon.

- Deslegam, zise și troglodítul. Hitaiori nu puteam ajutam Yulgur.

- Popor? se întoarse Hitaiori spre Hașal. Apărăm! Hough!

- Apărăm! Hough! spuse deodată și Iasomia cu voce clară.

- Este posibil ca jertfa să fie plătită de altcineva, nu cel ce intră în fîntînă? o întrebă bulibașa pe stareță.

- Dacă este făcută cu toată inima, de bunăvoie, da! răspunse aceasta.

- Bulibașa va hotărî! spuse hotărît Hașal, înfingînd șișul la

picioarele prințului.

- Da, bulibașa va hotărî! zise și Piruna, îngenunchind alături de soțul ei și luîndu-l de mînă. Ai crezut că te las singur în această clipă, dragoste a inimii mele? își întrebă bărbatul.

- Nu. Am știut că-mi vei sta alături, femeie. Te știu de-o viață... De-o clipă. De cînd te iubesc.

Gipanghezul își conduse tovarășa în apă. Se scufundară împreună de trei ori și ieșiră ținîndu-se de mîini Ajuns în fața celor doi eghipeni, Hitaiori se aplecă și smulse șișul din pămînt.

- Bulibașa va hotărî, fratele meu! îi șopti el lui Hașal. Se duse și se îmbrăcă, apoi își puse armele la brîu. Jasmin se îmbrăcă singură.

- După ce îi vom îngropa cu cinste și plînge pe Hașal și înțeleapta lui Piruna, vom pleca spre apus, zise Hitaiori cu glas adînc, bărbătesc, lipsit de accent. Șatra va ști că părinții ei au scăpat-o de la stingere. S-au stins ei – dîndu-i o nouă viață! Niciodată șatra nu a avut un bulibașă ca Hașal, nici femeie înțeleaptă ca Piruna! Vor rămîne în legendele neamului...

Atunci ceilalți văzură că cei doi eghipeni, îngenunchiați în fața fîntînii ținîndu-se de mînă, se priveau cu fețe luminate de fericire – în ciuda ochilor sticloși.

- Adio, prieteni, vărsă o lacrimă Valida, iar Zulfina se puse în genunchi în fața lor și li se închină cu fruntea pînă la pămînt.

- Vor fi înmormîntați cu cinste, zise stareța. S-au jertfit întru Marele Zeu. Cine mai intră?

- Eu nu voi intra, zise Boldur. Eu îmi știu răspunsurile. Nu am motiv pentru care să intru.

- Nici eu, zise Valida. Mă rog Marelui Zeu să mă îndrume să-mi găsesc singură Calea.

- Îți știi acea cale? o întrebă stareța.

- Da. Este alături de omul pe care îl iubesc, zise fecioara privind cu ochi luminoși în ochi pe Ifichim.

- Știi? îi zîmbi acesta puțin ironic, și Domniței i se păru că este cel mai frumos zîmbet care-i luminase vreodată zilele, cînd stareța m-a întrebat care este cel mai frumos dar primit de la Marele Zeu am fost îndemnat să spun „Valida”. Dar n-am fost sigur...

- Mai bine că n-ai spus, rîse ea veselă. Dacă mă dădea lui Yulgur?

Ifichim o îmbrățișă cu singurul lui braț. Valida îl sărută, fără a se feri de ceilalți.

- Am un singur braț, îi spuse el Domniței.

- Cred că am observat, spuse aceasta serios. Știu și de ce. Dar te înșeli: avem trei brațe împreună!

- Mai intră cineva? întrebă ritual stareța.

Mai rămăsese Găvan. Asistase tăcut și emoționat, așezat, la tot ce se întîmplase. Cînd auzi întrebarea, privi în jur, apoi își adună genunchii la gură în brațe.

- Nu pot! gemu cu glas tare, un glas care își pierduse accentele pițigăiate. Vreau... Știu că trebuie să o fac... dar nu pot! Nu pot!

Își acoperi fața cu mîinile, izbucnind în plîns.

- Du-te, prietene, îl îndemnă căpitanul cu blîndețe, punîndu-i mîna pe umeri. Dacă trebuie, du-te! Că va fi rău sau bine, nu te îndoi de prietenia mea. De dragostea mea.

- Să nu uiți ce-ai spus, prințe! auzi glasul lui Ochilă. Du-te, fetițo! o îndemnă pe Găvan. Nu ai de ce te rușina cu ceea ce ești.

Găvan se ridică în picioare și porni spre fîntînă.

- De ce vrei să intri? întrebă stareța. Ce nevoie te îndeamnă?

- Să mă cunoască, se auzi glasul ei limpede.

Lepădă veșmintele caraghioase de bufon. Atunci îi văzură trupul mlădiu, nu prea înalt, alb, cu mușchi flexibili și lungi. Picioarele le avea, din păcate, încovoiate ca niște seceri.

Coborî în apă și se scufundă de trei ori. Apa în jurul ei se coloră cu vopselele spălate de pe față. Cînd se întoarse, călătorii îi văzură chipul: frumos și nobil, cu umerii obrajilor înalți, nasul drept și fin, buze pline și voluptoase, fruntea înaltă pe care sprîncenele se arcuiau deasupra orbitelor adînci în care luceau ochii albaștri. Părul auriu, atîrnînd ud, îi încadra fața ovală, cu bărbia puțin ascuțită. Seriozitatea chipului era îndulcită de cei cîțiva pistrui de pe umerii obrajilor și nas, și de privirile șăgalnice.

- Eu te știu! exclamă Boldur. Mălina... bîigui încurcat. N-am știut... Să știi că mi-a părut rău că am plecat fără să-mi iau rămas bun. Zău, nu am știut...

- Dacă nu știi cum, să nu-ți iei niciodată rămas bun, îi zise fata ieșind din bazin. Prințul se repezi la ea cu hainele ei în mîini

– apucînd să-i vadă sînii frumoși și înalți, cu sfîrcuri pîrguite înțepînd în vînt. Simțind privirea tînărului, o roșeață se întinse pe fața fetei, coborînd apoi pe gît și pe umeri.

- Ești frumoasă, șopti Boldur. Așa de mult mă bucur, nici nu știi...

- Nu mi-ai văzut picioarele...

- Ba le-am văzut, o contrazise tînărul. Sunt frumoase...

- Încovoiate...

- Nu-i nimic. La Curte femeile poartă rochii lungi, pînă în pămînt. Este cea mai frumoasă femeie! se întoarse el spre ceilalți. Nimeni nu-l contrazise. Este mireasa mea, dacă mă vrea.

- Să vă dea Marele Zeu fericire, le ură Ochilă.

- Tu ai știut! îl acuză Boldur.

- Am știut, încuviință acesta, legîndu-și năframa primită de la Zulfina în jurul frunții, peste al treilea ochi. Parcă era mai bine așa...

- Și eu am știut, zise deodată Flămînzilă.

- Ce? De unde?

- De la Pictor, zise Setilă, privind cu jind spre fîntînă.

- Să nu te atingi de apă, că mă supăr, exclamă Zulfina. Da, și eu am știut.

- Toți ați știut? se miră Căpitanul. Nu-mi vine să cred...

- Eu nu am știut, zise Lăți-Lungilă. Deși ar fi trebuit să-mi dau seama... Ce naiba fac cu mîinile astea? se plînse el.

- Ai încercat să le aduni? îl întrebă Ochilă.

- Cum să le adun?

- Așa, simplu. Gîndește-te că-s mai scurte.

Brațele lungi ale lui Lăți-Lungilă se scurtară văzînd cu ochii, rămînînd ca de copil. Bucuros, începu ba să le lungească, ba să le scurteze...

- Hai să mergem, zise Zulfina. Îmi face scîrbă să-l privesc pe ăsta...Și cred că vreți să rămîneți singuri, privi cu înțeles spre Valida. Aceasta se înroși, dar nu o contrazise, cum nu o contrazise nici Mălina, care plecă la braț cu Boldur. Eu sunt Albinuța, mai zise, Regina Albinelor. Să nu mă întrebați de ce...

- Am nevoie de ajutor, zise Hitaiori.

Fără nici o vorbă, Yulgur și ceilalți bărbați îl ajutară să ia trupurile lui Hașal și Piruna, pornind spre șatră.

Rămaseră lîngă Fîntînă doar stareța și vrăjitoarea.

- N-ai spus nimic la ieșirea din Fîntînă, zise stareța.

- Sunt cuvinte care e mai bine să rămînă nespuse, zise Albinuța.

- Așa e. Ai aflat răspuns la întrebările tale?

- Am aflat.

- Să mergem, atunci.

*

* *

În timpul nopții Boldur avu un vis. Dimineața, după ce-i înmormîntară pe cei doi eghipeni, le spuse celorlalți:

- Trebuie să vă părăsesc. Îmi pare rău, dar nu vă pot însoți mai departe.

- Ești sigur? se încruntă Mălina la el. Ai jurat pentru șase luni...

- Da. Am zis: timp de șase luni. Azi vă rog să-mi porunciți să ajung acasă în trei luni. Ca pe frații mei vă rog!

- Yulgur cunoșteam Boldur. El nu plecam nevoie nu mare aveam. Dam porunc plecam!

- Trebuie să ai un motiv mare ca să pleci, zise și Valida.

- L-am visat pe Zildir. Mi-a spus: „Acum că ți-ai găsit mireasa, grăbește-te acasă. Țara are nevoie de tine. Dacă nu ești aici în trei luni, totul va fi pierdut!” Îmi pare foarte rău, aș fi venit cu voi pînă la capăt. Dar îmi iubesc țara mai mult decît îmi iubesc onoarea. Dacă nu-mi dați voie să plec, voi pleca oricum.

- O iubești mai mult decît îți iubești viața? îl întrebă deodată Valida.

- Da, răspunse Boldur fără șovăire.

- Ai da pentru ea totul: viață, sănătate, dreptul la tron, libertate?

- Da!

- Chiar și pe Mălina?

Prințul întoarse ochii spre tînără, privind-o cu intensitate.

- Da! zise pentru a treia oară. De data asta continuă: Dacă altfel nu îmi pot scăpa Țara de la pieire, aș da-o chiar și pe ea. Chiar dacă după aceea mi-aș lua viața cu propria-mi mînă!

- O să încerc să nu fiu geloasă pe țara ta... pe țara noastră,

zise Mălina.

- Atunci ia asta, zise Valida scoțînd inelul de la gît și dîndu-l lui Boldur.

- Inelul! exclamă Lăți-Lungilă. Cum a ajuns la tine?

- A fost în familia mea, spuse Valida. Sunt din neamul Călătorilor. Cînd Călătorul Cîrn s-a întors acasă, a dat inelul fratelui său. Din acesta se trage neamul nostru, al Urșilor – acum ni se mai zice „Postelnicii". A fost întotdeauna inelul de nuntă al moștenitorului.

- De ce mi-l dai mie, atunci? întrebă Boldur.

- Pentru că îți iubești țara mai mult decît mine. Mai mult decît fratele meu. Ție ți se cuvine.

- Deci, pot să plec? întrebă Prințul.

- Bineînțeles, vin cu tine, îi zise Mălina. Nu știi să spui „rămas bun"...

- Drumul e greu...

- Știu. De aceea și vin. Cine știe ce prostii faci fără mine!

- Atunci, vă dau și eu un sfat, zise Albinuța. Cînd ajungeți în Tomina și porniți spre Cetatea Albă, veți găsi o familie de grunizi cu un copil și o pisică, gata să plece în aceeași direcție. Vor să ceară dreptul să-l înfieze pe copil – ei sunt din Trebinda. Rugați-i să vină cu voi, promițîndu-le că-i veți ajuta. În a doua zi de la plecarea din cetate, dați drumul pisicii, după ce îi dați cu batista asta pe la nas. Va porni spre Miazănoapte, urmați-o. Veți ajunge la o fîntînă pustie și năruită. Aruncați în fîntînă dragostea voastră – și țara va fi salvată!

- Cum să ne aruncăm dragostea în fîntînă? se miră Boldur.

- Aveți trei luni să vă gîndiți la aceasta. Nici eu nu știu răspunsul. Nu pierdeți timpul pe drum.

- Nu vom pierde. De fapt, mă gîndeam să merg prin Trebinda, să ocolim Jerulabadul și pe alimani...

- Da? Poate că e mai bine așa...

- Trebam bibliotec, zise Yulgur. Găseam acol copil și pisic și familie...

- Așa să faceți. Era ceva neclar în răspuns și nu știam ce. Voi îl veți porni la drum pe Toman.

- Va veni cu tine un om al șatrei, zise Hitaiori, bulibașa. Îți va arăta cel mai bun drum.

După nu lungă vreme, călătorii noștri se despărțiră. Boldur cu Mălina, însoțiți de o călăuză, porniră spre Răsărit, în timp ce restul porniră spre Miazănoapte, spre intersecție. În urma călătorilor se înșiruiră căruțele șatrei, pornind pe drum nou...

- Am făcut bine că le-am dat inelul? o întrebă Valida pe Albinuță.

- Foarte bine, răspunse vrăjitoarea. Cu voia Marelui Zeu, toate se vor împlini după planul lui.

- Mă întreb... Dintre cei rămași, eu sunt singura care nu am intrat în Fîntînă. Oare am făcut bine?

- Cred că da, fetițo. Tu ți-ai aflat toate răspunsurile.

- Da, mi le-am aflat... șopti Domnița, privind spre capul coloanei, unde călărea Ifichim. Simțindu-i parcă privirile, acesta întoarse capul și îi zîmbi. „A fost oare o vreme cînd acest zîmbet mă enerva?" se întrebă Valida, privindu-l pe fostul Pictor cu ochi luminoși.

*

* *

Drumul celor doi robi spre Tebana fusese lipsit de peripeții. E drept, pe drumul de caravane circulau mai mulți oameni decît de obicei – și nu numai în caravane, ci în pîlcuri și chiar familii. Zvonurile privind debarcarea unei oaste uriașe de pruncini pe malul mării îi porniseră pe mulți pe drum, spre adăpost. Negustorii aveau de multe ori informații pe care nici sultanii sau emirii nu le aveau. Și știau că lumea aramilor nu avea nici o oaste să o pună în calea năvălitorilor. Că sultanul din Sambula și Malukul de la Tebana aveau alte griji decît să apere Jerulabadul.

Deci, pierduți în masa de fugari – mai ales heberi –, cei trei călătoreau repede și fără griji. Adică, griji aveau. Hanurile și crîșmele erau pline, era greu de găsit provizii, cai de schimb... Cel mai adesea dormeau sub cerul liber – iar nopțile în deșert sunt reci! Cel mai bine dormea Zildir. Se pare că frigul îi pria, cumva, în timp ce căldura îl făcea să dîrdîie. Focurile aprinse de călători ca să se încălzească îl alunga în întunericul nopții, spre neliniștea stăpînului.

- Ești sigur că nu fuge, hehe? îl întreba el pe Erou mereu.

- Unde să fugă? întreba de fiecare dată Eroul. Noi vrem să

ajungem la Tebana, ți-am zis.

- Și acolo? Îmi sunteți robi! Am dat bani pe voi...

- Știu. Ce vrei să facem? Nu avem bani să ne răscumpărăm. Dar pot face niște vrăji! De exemplu, te pot trasnforma în broască, m-a învățat Zildir vraja. Sau în iepure, te putem mînca...

Asta îl punea pe gînduri pe librarul fost alchemist.

- Mi-ați promis că mă veți ajuta, hehe, se plîngea el. Oi, bietul de mine, ce pot face singur? Trebuie să pun mîna pe Carte! Voi ajunge cel mai vestit savant din Cetate.

- Care Cetate, jupîne? Am auzit că o va ataca oastea cruciaților.

- Cruciați? Ce-i asta?

- Cavaleri care luptă sub semnul Crucii...

- Ce are crucea cu acești cavaleri? Hehe, despre ce tot vorbești?

- Bine, mi-e greu să-ți explic.... Care este semnul Pruncului?

- De unde să știu eu? Eu sunt mosan, heber dreptcredincios. Nu îl recunosc pe Pruncul drept Mesana. Asta-i blasfemie, hehe!

- Te-am întrebat de semn, nu de Mesia.

- Mesana. Nu știu, întreabă-i pe pruncini. E semnul lor secret.

- Bine, voi întreba. Ce te faci dacă vor arde Cetatea?

- De ce s-o ardă? E mai de folos dacă rămîne întreagă. Hehe, nu trebuie reconstruită.

Eroul nu găsi răspuns la logica stăpînului. „Chiar așa. Sper că și cruciații vor gîndi la fel...”

- Da, dar cărțile nu le pot citi...

- Cum să nu le poată citi? Orice învățat poate citi.

- Or să vină cavaleri, nu învățați. Cei mai mulți nu se știu nici semna, au scribi care le scriu scrisorile...

- Cum, nu-și semnează scrisorile? Pînă și beii alimani o știu face! După ce știți a cui e scrisoarea dacă nu e semnată, he? He?

- După sigiliu.

- Aha... După ce găsesc Cartea, voi călători în Evrona. Foarte curios ce-mi povestești tu. Voi scrie o carte, hehe, despre populațiile acelea sălbatice!

- Așa să faci. Acum lasă-mă să dorm, că te amuțesc pînă mîine.

Asta-l făcu pe vorbărețul Johanam să-și înghită limba. Într-o noapte, Eroul își pusese în aplicare amenințarea.

Ajunseră în Tebana după mai bine de două săptămîni pe drum. Traseră la unul din fiii stăpînului – purtînd un nume glorios, zicea Johanam.

- Zahoni îl cheamă, hehe! Eu i-am dat acest nume, se lăudă savantul. Înseamnă în limba veche „Zeul a dat”. Frumos, nu?

- Zahoni? Parcă-i nume de vraci, îi spuse mai tîrziu Eroul prietenului său.

- Nici un vraci nu și-ar lua un astfel de nume, îl contrazise Zildir. E de rușine...

- Cum așa? se miră Eroul.

- Ai văzut cum s-a strîmbat fiul stăpînului cînd ni l-a prezentat? Cred că el știe... Întreabă-l.

Cum îl zări, a doua zi în zori, Eroul nu pierdu deloc prilejul să-l întrebe:

- Ce înseamnă Zahoni?

Fiul savantului, negustor de felul lui, scrîșni amarnic din dinți.

- Oamenii din cetate mă cunosc sub numele Daud. Voi așa să-mi spuneți. Prostu’ de tată-meu nu are decît să folosească ce nume vrea el...

- Bine, Zahoni, așa o să-ți spunem, zise grăsanul.

- Te tai! răcni negustorul heber.

- Ce-i gălăgia asta, Zahoni? întrebă Johanam intrînd. He, he, se aude din stradă cum urli... Sper că nu te-au supărat cu ceva robii mei. Știi, am dat bani mulți pe ei! Unul e vraci. Să nu-l superi, că te mănîncă...

- Ce spui? se holbă Zildir. Cum o să-l mănînc? Vracii nu mănîncă oameni. Eu nu mănînc, oricum...

- Tu nu ești vraci, îl lămuri bătrînul heber. Dar ăsta, hehe, grasul, a zis că el mănîncă!

- Mănînci oameni? îl întrebă Zildir pe Erou. De cînd?

- Ei, mănînc... Mănînc iepuri. I-am promis că-l voi schimba în iepure...

- Interesant, zise Zildir. Nu m-am gîndit pînă acum... Asta trebuie încercat! Oare un om schimbat în iepure prinde gust de iepure, sau și-l păstrează pe cel de om?

- De unde poți ști asta? Ai mîncat om înainte? întrebă

Johanam.

- Nu, dar am mîncat iepure, știu ce gust are...

- Iepurele trebuie oricum fezandat înainte să-l mănînci, își arătă Eroul cele cîteva cunoștințe în domeniu.

- Îmi faceți scîrbă! scuipă Zahoni, dispărînd în grabă.

- Zahoni, Zahoni, strigă tatăl după el, stîrnind rîsul lui Zildir. Stai, nu pleca, am să-ți spun o vorbă...

- Tu de ce rîzi? întrebă Eroul privind în urma heberului.

- Zahoni înseamnă „Prostul Marelui Zeu”.

- Aha. De unde și-a luat stăpînul traducerea lui?

- Și-o fi bătut cineva joc de el.

Johanam se întoarse după cîteva ore.

- Așa, am vorbit cu Zahoni. Așa că-i nume frumos? Hehe, v-am mai întrebat asta... Bun. Am aflat unde e Cartea.

- Ai aflat? se miră Zildir. Dar ce, toată lumea știe unde e Cartea, ieși pe uliță și întrebi primul trecător și el îți spune?

- De unde știi? se miră librarul. Chiar așa am făcut.

- Aha. Și ce zicea acel prim trecător?

- Ah, nu, n-a fost primul trecător. Vreo doi nu mi-au răspuns, cîțiva m-au înjurat, hehe, alții mi-au spus: „Du-te, tataie, acasă, că te-o prinde noaptea pe aici și te pierzi...” Ce ziceți ce oameni de treabă locuiesc în Cetatea asta? Dar unul tot mi-a zis, hehe!

- Și ce ți-a zis? insistă vraciul.

- „Printre morți, unde ai să ajungi și tu”, hehe.

- Da, o să ajung, mîrîi Zildir, dar mult mai tîrziu decît tine... Unde a zis că este acea Carte?

- Nu ți-am zis? He. He? „Printre morți, unde ai să ajungi și tu.”

- Interesant. Nu am auzit de nimeni să se fi întors de „dincolo” să ne povestească de cărți. Ești sigur că acel trecător era viu?

- Da, da... Era cam furios. Și puțin băut... hehe, dar știa ce vorbește.

- Și ce propui? Cine se duce printre morți să o aducă?

- Voi, desigur.

- Eroule, ce ar fi să-l prefaci în iepure? Gata fezandat, că mi s-a cam făcut foame... Atunci nu are decît să-și caute singur cartea!

- Bine, vin și eu, acceptă grăbit Johanam.

- Aha. Mergem toți trei... Ce-ar fi să mergi singur? Eu îmi aștept iubita, nu știu ce-mi zice că va trece pe aici în curînd...

- V-am spus că singur nu mă descurc. Hehe, am nevoie de lumină. Eroul zicea că știe să facă vrăji, nu-i așa?

- Ce nevoie ai de lumină? nu-l pricepu Zildir. Un mort nu are nevoie de așa ceva...

- Un mort?! Ferească-ne Marele Zeu de piaza rea! Cine vorbește de morți?

- Lasă-l să vorbească, Zildir, sări Eroul în apărarea învățatului.

- Deci, ne ducem mîine în Orașul Morților. Acolo trebuie să fie! Hehe, o găsim noi...

- Hmmm... interesant. Deci morții au un oraș?

- Oh, da, hehe. Cel mai mare din lume!

- Și morții locuiesc acolo?

- Da... de sute de ani, poate mii...

- Și... vă vizitează?

- Să ne viziteze, hehe? Desigur că nu, își făcu el un semn cu degetul pe frunte. De ce vorbiți, hehe, prostii? He? He? Nu știți că nu-i bine? Cu atît mai puțin acum, cînd ne ducem acolo printre ei...

- Deci, sunt morminte pe acolo?

- Desigur, multe morminte.

- Un oraș întreg.

- Da, de aceea îi și zice Orașul Morților, hehe...

- Am lămurit-o, se întoarse Zildir spre Erou. Cam greu... Nu-i plăcut, dar asta e. Să mergem! De ce ai nevoie de noi?

- Aaaa... nu-i chiar așa de ușor, hehe... hm... E nevoie de lumină. Și apoi, sunt pericole pe-acolo...

- Pericole? ciuli Eroul urechea. Ce fel de pericole?

- Păi, tot felul... Cobre, hehe, scorpioni, trape, vrăji... Chiar și tîlhari.

- Oh, chiar și tîlhari, se strîmbă Zildir. De șerpi și trape scăpam eu cumva, dar de tîlhari... De ce nu te duci singur, jupîne, lăsîndu-ne pe noi în pace? se înfurie vraciul deodată. Îți trebuie Cartea, du-te și ia-ți-o. Mie nu-mi trebuie nici o carte. Mă simt bine așa cum sunt. Am scăpat de pacostea cu vrăjile... Dacă nu ar fi atît de frig, aș zice că-s în Rai!

- Nu pot singur, se milogi Johanam. Mi-e frică de întuneric...

- De întuneric! ridică vraciul brațele scheletice spre tavan. De cobre nu?

- Ba da, hehe, și de șerpi. Pe întuneric nu-i poți vedea, poți călca pe ei...

- De trape, nu?

- Oh, da. Mai ales dacă dai peste ele...

- ...pe întuneric, îl completă Zildir. Ăsta e tîmpit, îi spuse Eroului care se hlizea alături, deși se cam îngălbenise la față la aflarea veștii.

- Uite, vă...plătesc! se hotărî heberul cu inima strînsă. Vă dau bani!

- Da? se arătă vraciul interesat. Cîți?

- Păi, știți, hehe, că nu prea sunt bogat... Nu am nici eu prea mulți...

- Cîți? îl privi vraciul crunt.

- Vă dau... vă... zece!

- Zece? se miră Zildir. Ai spus „zece"?

- Ddd...da. Știu că e mult, dar așa sunt eu, cu inima, hehe, largă. Dar să nu spuneți la nimeni, mai ales lui Zahoni...

- Ce zici, Zildir? Zece galbeni nu-i de colo...

- Zece galbeni? se înecă bătrînul. Cine a vorbit, hehe, de galbeni? Taleri! Taleri de argint!

- Păi, un bărbier face zece taleri, zise Zildir încruntînd sprincenele. Pe un ras.

- Da? Dar crezi că e ușor, hehe, să razi pe cineva? Trebuie să știi meseria! Să ai scule, scaun... Frizeria ta. Oho! Și apoi, dacă tai pe cineva? Dacă te dă în judecată? He? He?

- Jupîne, un bărbier face de zece ori zece taleri – PE ORĂ!! Și nu-și pune pielea la saramură. Nu tunde șerpi. Nu bărbierește cobre! Tu-ți bați joc de noi, trase vraciul concluzia.

- Of, fie... Uite, vă dau o sută! Dar mai mult nu pot, hehe, să nu-mi cereți!

- Nu-ți cerem, îl liniști Eroul. Te duci singur, nu te costă nici un ban. Faci gheșeft!...

- Hmm... Heberul căzu pe gînduri. După cîteva minute se lumină la față.

- Bine, vă dau zece galbeni!

- La fiecare? îl încercă Eroul.

- La fiecare, pungașilor. Fie de la mine, hehe, să nu spuneți că-s om rău. Numai să nu spuneți nimic la nimeni, hehe, că rîd de mine...

- Zahoni... ăăă, Daud, îl opri vraciul pe negustorul ce trecea grăbit prin încăpere, am și eu o întrebare.

- Spune, îl privi acesta crunt.

- Să zicem că am – dar nu am! – ziceam, să zicem că am zece galbeni.

- Nu ai.

- Nu am, știu, dar să zicem că am...

- Nu ai! Robul nu are nimic. Banii sunt ai stăpînului. Cînd ai zece galbeni, să-mi spui!

- Cînd o să am, o să-ți spun, strigă vraciul în urma lui. Așa cum mi-am închipuit, se întoarse el spre Johanam, după ce Zahoni închise ușa în urma lui. Ai vrut să ne înșeli! Ție nu-ți este rușine?!

- Rușine? Gheșeft nu-i rușine să faci...

- M-am hotărît, îi zise vraciul Eroului. Dacă tu vrei să mergi, n-ai decît. Eu nu mai fac un pas către Orașul acela al morților nici picat cu ceară!

- Nici eu nu merg! răsuflă Eroul ușurat. Îi fusese teamă ca nu cumva Zildir să vrea să meargă, mînat de curiozitate.

- Mă nenorociți! se luă heberul cu mîinile de cap. Cum găsesc eu, hehe, cartea aceea?

- Stăpîne, zău dacă-mi pasă. Cînd vii cu ea, să mi-o arăți și mie...

Pînă la urmă Johanam nu avu încotro.

- Bine, uite ce facem. Dacă găsesc cartea, vă dau drumul.

- Unde ne dai drumul?

- Vă eliberez! Da! Pierd o groază de bani, ticăloșilor, hehe...

- Ne eliberezi? Dacă te ajutăm, suntem liberi?

- Da.

- Semnezi zapis?

- Nu credeți în cuvîntul meu?

- Nu! răspunseră cei doi robi, rînjind.

- Asta nu-i frumos, hehe. Sunt om serios, respectat în Cetate...

- Nu!

- Oi, oi... bine. Facem zapis.

- La Templu!

- De ce la Templu?... Bine, la Templu.

- În limba albină, să înțelegem și noi ce semnezi. Cu rabanul

martor!

- Bine, bine, hehe! Ucideți-mă, tăiați-mă, schingiuiți-mă!

Făcură zapisul, așa cum doriră robii. Lăsară zapisul la Templu, la arhivă.

- Acum mergem?

- Mergem. Cînd vrei să plecăm?

- Chiar acum! porni învățatul heber spre miazăzi pe o uliță.

- Stai așa, bre, nu e chiar așa de ușor. Poate vom sta pe acolo cîteva zile. Ne trebuie hrană, apă, scule, pături...

Plecară în zori. Încărcați ca niște catîri.

- Poate era bine să închiriem niște asini, spuse Eroul gîfîind sub sarcină.

- Să întrebe toată lumea unde mergem, hehe?

- Unde mergi, Johanam? Îl întrebă un trecător pe heber.

- La Templu...

- Încărcat ca un măgar?

Întrebarea le fu pusă de zeci de ori, poate de sute...

- Ești cunoscut pe aici, jupîne...

- Oameni curioși, hehe, se dezvinovăți învățatul.

- Măcar nu ne speteam cu astea, se plînse Eroul.

- Data viitoare să trimiți un copil înaintea ta, strigînd: „Mergem la Templu! Fără măgari, așa ne place nouă să ne cărăm propriile sarcini, aveți voi ceva împotrivă?” îl sfătui ironic vraciul. Cel puțin nu mai trebuie să te tot oprești, ținîndu-ne pe noi cu astea în spate...

„Dacă va fi data viitoare, își zise Eroul, bîntuit de gînduri negre. Cine știe ce ne așteaptă acolo...”

48

(în care intrăm de vii în mormînt)

Acolo” ajunseră în cîteva ore. Recunoscuse și Johanam pînă la urmă, cu niște asini ar fi ajuns cu mult mai repede.

- Dar am economisit, hehe, aproape un galben! se bucură totuși învățatul.

- Și ne-ai spetit pe noi. Suntem obosiți înainte să începem căutarea... Chiar, unde căutăm?

- N.. nu știu, mărturisi heberul. În Orașul Morților.

- Suntem în Orașul Morților, îl informă Eroul. Unde căutăm?

- Ăăăă... Mormintele alea sunt deschise. Acolo au căutat alții, sunt goale.

- Bună idee! zise vraciul. Să căutăm atunci morminte închise. Unde sunt alea?

- Crezi că eu știu? Căutătorii de morminte le-au găsit mai pe toate. Le-au și jefuit, hehe!

- Cel puțin acolo nu mai sunt capcane, zise Eroul.

Stătură așa o jumătate de oră, în soare, uitîndu-se în jur. Zildir tremura de frig ca un apucat.

- Eu nu mai stau aici, zise el deodată. Pînă vă hotărîți, eu mă vîr într-un mormînt!

Dar pînă să intre, pe lîngă dîrdîială îl apucă și strănutul.

Se învîrtiră cei doi printre morminte o vreme.

- Mai car bagajul ăsta? se supără Eroul. Trebuia să-l lăsăm cu Zildir, umblam mai ușor...

- Cred că ai dreptate, hehe, acceptă imediat heberul. Să-l ducem la Zildir. Dar el unde e? privi nehotărît în jur. Toate mormintele erau la fel...

- Uite acolo, zise deodată Eroul.

- De unde știi?

- La intrarea în mormînt sunt țurțuri de gheață. Țin minte că l-a apucat strănutul...

Intrară. Eroul trebui să facă o vrajă, dînd lumină. Zildir dormea pe un mănunchi de vreascuri – de fapt, toată podeaua era acoperită cu vreascuri.

- Ce-o fi cu astea pe aici? se miră Eroul, împingînd un băț cu piciorul.Cu un urlet de groază, aruncă din spinare sarcina și sări în brațele învățatului.

- Stai așa, dă-te jos! Ce țipi așa, hehe, că mă sperii?...

- Șerpi! Cobre! urlă Eroul.

- Șerpi? clipi speriat Johanam. Unde?

- Pe jos. Vreascurile!

Heberul o zbughi afară din mormînt, aruncînd pe jos și Erou, și traistă... Eroul se cățără rapid pe trupul vraciului.

- Ce, ce este? tresări acesta din somn.

- Șerpi!

- Șerpi! sări vraciul în picioare, aruncîndu-l pe Erou cît colo. Unde?

Eroul nu răspunse, stînd ca paralizat pe grămada de șerpi. „Poate dacă nu mișc, nu-i trezesc...”

- Cred că dorm, șopti totuși.

Zildir privi în jur, apoi pe podea. Pereții mormîntului erau acoperiți de o promoroacă groasă. Vreascurile erau într-adevăr șerpi. Subțiri. Negri. Țepeni.

- Hm. Interesant. Dorm, sau sunt morți?

- Eu știu? se ridică Eroul în picioare. La frig, șerpii intră în hibernare...

- Ia să vedem, zise Zildir, aruncînd un șarpe afară, în arșița soarelui.

- He, he, ce faceți? Aruncați cu șerpi? auziră glasul heberului. Nu v-a mușcat niciunul?

- Șerpii de aici sunt țepeni, nu mușcă pe nimeni...

- Da? se prăvăli bătrînul peste ei. Atunci e mai bine aici. Șarpele pe care l-ați aruncat a început să miște!

- Am aflat răspunsul la întrebare, zise Zildir. Eu zic să ne luăm tălpășița de pe aici. Frigul nu va ține mult în mormînt. Cînd se încălzește, ăștia își vin în fire...

- Interesant, zise Eroul din fundul mormîntului. Frigul a venit pînă aici...

- Da? Și ce te miră?

- Ah, nu. Mă bucur, sunt și aici șerpi înghețați. Dar pe peretele ăsta este o cruce.

- O cruce! zise heberul. Și ce dacă e o cruce? Ce tot ai tu cu crucea aia?

Cei doi se apropiară de Erou. În lumina albăstruie produsă de vîrful toiagului acestuia se vedea desenul de pe perete: cinci puncte așezate în cruce.

- Steaua Cerului, mai degrabă, îl corectă vraciului.

- Semnul Jolifanei, zise Eroul.

- Semnul Raiului, se minună heberul.

- Mai știi ce zicea una din proorociri? îl întrebă Eroul pe Zildir. „***Sub semnul acesta veți găsi intrarea.***”

- Crezi? Să căutăm.

Căutară, dar în van.

- Mi se pare mie, sau ai început să tremuri, întrebă la un moment dat Eroul.

- Mda, cred că se face cald...

- E bine să ne grăbim, în curînd șerpii vor începe să miște. Ia să încerc ceva...

Apăsă pe cele cinci puncte la întîmplare. Nu se întîmplă nimic. Eroul își aminti de semnul făcut de creștini: apăsă sus, jos, la dreapta, la stînga. Nimic...

- Parcă aud foșnet la intrare, hehe, șopti heberul speriat.

Eroul apăsă din nou, de data invers: sus, jos, stînga, dreapta. Nimic!

- Și centrul?

Apăsă și semnul din centru. Cu un huruit, peretele se deplasă, lăsînd să se vadă o deschizătură întunecoasă. Eroul împinse capătul toiagului, iluminînd un coridor care se pierdea în depărtare.

- Sunt șerpi? întrebă învățatul. Că ăștia au început să miște, hehe!

- Nu sunt. Să intrăm. Se strecurară grăbiți prin deschizătură. În urma lor ușa se închise la loc.

- Dacă trebuie să ieșim pe aici, am frînt-o, zise Eroul privind cu atenție la ușă. Aici are un singur buton, se pare că nu-i greu de ieșit. Dar dincolo sunt șerpii...

- Să mergem, atunci, hotărî Zildir.

*

* *

Se învîrteau prin mormînd de ore întregi. Cînd își dădură seama că sunt într-un labirint, era deja prea tîrziu: rătăciseră de mult drumul.

- Ce facem? își frînse heberul mîinile. Aproape că-mi vine să renunț la Carte, hehe, și să mă întorc acasă.

- Așa, așa! îl susținu Zivnir. Să ne iei și pe noi cu tine, că noi am cam pierdut drumul...

- Uite ce zic eu, își aminti Eroul de niște jocuri jucate în tinerețe. Trebuie să ne facem o hartă a coridoarelor. Le marcăm și căutăm să nu mergem de două ori pe același drum.

- Cu ce le marcăm?

- O cretă ar fi fost bună, dar e bun și un tîrnăcop. Facem semn la fiecare capăt de coridor. Și facem o hartă.

- Hehe, pe ce?

- Orice e bun. O hîrtie, un papirus, o pînză...

Cu aceasta ocazie descoperiră că singurul bagaj pe care-l mai aveau cu ei era traista anemică purtată de heber. În graba lor, lăsaseră bagajele în mormîntul plin de șerpi. Mai grijuliu cu propriile-i lucruri, Johanam își pusese traista pe umeri cu prima ocazie.

Nu găsiră nici hîrtie, nici foi de papirus – dar găsiră niște pene de scris și o călimară.

- Ce-s cu astea? se miră Zildir.

- Ah, voiam să scriu cu ele, hehe, o carte, zise heberul.

- Pe ce?

- Am uitat papirusul...

Cămașa lui Zivnir era azuriu deschisă.

- Doar n-oi sta în pielea goală?! se plînse acesta clănțănind din dinți.

- Tot ți-e prea cald. Las' că-ți trece. Și apoi, ai caftanul...

Tîrnăcop nu găsiră, desigur, dar heberul purta la brîu un pumnal pe care-l folosea mai ales la ascuțitul penelor. Era bun să scrijelească semne pe pereți.

Începură chiar în acel loc, marcînd coridorul cu un număr – idea Eroului – și desenînd pe cămașa lui Zildir coridorul, cu numărul corespunzător. După cîteva ore începură să-și cunoască împrejurimile. Între timp obosiseră și îi apucase somnul. Și foamea. Noroc că Zildir nu se mai plîngea de foame chiar atît de des...

- Să dormim, propuse Johanam.

Robii nu-l contraziseră. Eroul făcu lumina mică și încercară să doarmă pe unica pătură pe care o mai aveau. Cel mai rău era pentru Zildir: coridorul era uscat și destul de cald, așa că tremura ca varga.

- Dacă dă cineva peste noi, hehe? întrebă heberul.

- Cine să dea?

- Nu știu. Tîlharii. Hoții de morminte...

- Ne anunță foșgăitul șerpilor. Cum crezi că vor trece de ei?

Bătrînul preferă să nu răspundă. Adormiră. Se treziră la un moment dat – vraciul trăgea de ei.

- Ce-i? S-a întîmplat ceva? întrebă Eroul cu ochii cîrpiți de somn.

- Nu pot să dorm, clănțăni vraciul. Iar voi sforăiți...

- Noi sforăim? se împotriviră jigniți cei doi. Heberul completă:

- Eu nu sforăi niciodată! He! He!

- Da, da, nici eu, îl asigură vraciul ironic.

- Ba tu sforăi!

- Treaba este, ce facem? Nu-i drept: voi dormiți și eu să stau treaz!

- Atunci, ține-ne treji, acceptă Eroul, nu foarte bucuros de invidia prietenului său. Spune-ne o poveste.

- Ce poveste? N-o știu decît pe cea a unchiului meu.

- Pe aceea mi-ai spus-o

- Mie nu, hehe, sări Johanam.

- Pe tine nu te interesează! i-o reteză vraciul.

- Ia spune, cum te-ai întîlnit cu Jolifana?

- Aaa, nu ți-am spus? Păi, am întîlnit-o prin unchiu-meu, Zivnir. Am intrat odată la el. Avea el o cutiuță...

- Alune de gheață.

- Știi? Mda... Și unchiu m-a prins – nu m-am putut stăpîni să ajung la mine în chilie...

- Te-a apucat tusea, spuse cu siguranță în glas Eroul.

- Da. De unde știi?... Adică... Așa. Și pe cînd mă amenința că-mi rupe urechile – auzi, ca la un copil fără minte! – a venit un străjer să anunțe că are două vizitatoare. De obicei străinii nu intră în Palat ca la crîșmă, dar se pare că ele erau deja în Palat. Cred că le băgase Crăiasa... Zivnir a poruncit să le aducă. Erau ele: femeia și fetița.

- Oare cum o cheamă pe femeie? Toți le-ați întîlnit, toți știți cum o cheamă pe fetiță, dar nimeni nu știe cum o cheamă pe mama ei.

- Nici eu nu știu. Sunt mulți ani de atunci – cred că ne-a vizitat cînd l-au întîlnit pe bucătar, sau poate mai tîrziu, cînd l-au cunoscut pe Ifichim... Pentru noi timpul trece altfel.

- Bine faci că-l cerți, a zis femeia intrînd. Alunele de gheață sunt periculoase. După ce te înveți cu ele, nu te mai poți lăsa. Și sunt scumpe...

- Mi-e îmi spui, mormăi Zivnir. Am făcut și eu prostia să mă dedau la ele... acum vreo trei sute de ani. Dacă nu aveam un frate care să-mi mai trimită cîte o cutie, de mult vindeam toate cărțile... cu rafturi și Palat cu tot! Golanul ăsta – vorbea despre mine... – abia le-a prins gustul. **Dar voi ce faceți?**

- Umblăm. Rău ai făcut că m-ai adus aici, se plînse femeia. Trebuia să mă lași în lumea mea.

- Am nevoie de tine. Dacă umblam eu, Dușmanul prindea de veste. Pe tine nu te știe, nici nu te bănuie. Toți cei din lumea asta au cîte ceva din Dușman, cît de puțin, în sufletul lor. Îi știe. Tu vii din altă lume.

- Crezi că eu nu am pete?

- Ai, dar ale altui Dușman. Acela te-a pierdut, nu-i pasă de tine. Ăsta nu te știe...

- Dar bănuie ceva. Are și el puteri de premoniție. A văzut că i s-a întunecat steaua cînd am venit aici. Mai ales, cînd am născut-o pe Jolifana.

- Știu. Și îmi pare rău de acei prunci care au trebuit să moară pentru a ascunde existența ei. Jertfa e întotdeauna mare cînd se are mult de cîștigat. Ce ai mai aflat?

- Am început să bănuiesc cine vor fi călătorii. Proorocirile au început să se lege...

- Da? se bucură Magul. Ai și găsit vreunul?

- Am găsit. Flămîndul. Și un ucenic – fără el nu se va putea intra...

- Aha. Cu ce vă pot ajuta? De ce ați venit la mine? Știți că e periculos...

- Știm. O să plecăm imediat, ne ascundem o vreme. Dar Jolifana a zis că trebuie să venim aici. A găsit unul dintre Călători.

- Zău? În Palat? Cine e?

- Nepotul tău.

- Bicisnicul de nepot?! Sunteți sigure? Cu ce vă poate ajuta el?

Eu am încercat s-o întind atunci. Nu-mi place cînd se vorbește despre mine așa... Dar unchiu-meu a ridicat numai mîna și m-am întors ca un mielușel – știam că nu mă pot împotrivi.

- Ia să vedem ce are Jolifana de spus, zise el atunci. Eu mă îndoiesc - dar am început să cunosc puterile fetei tale. Zii, fetițo!

Fetița s-a apropiat de mine și mi-a întins ambele mînuțe. Nu am avut încotro și am întins o mînă. Ea mi-a întors-o cu fața în sus și s-a uitat, urmărind diferitele linii cu degetul. La urmă și-a ridicat ochii spre mine și mi-a zîmbit. Am simțit cum mă liniștesc.

- Vei călători, îmi spuse. Departe. O singură dată...

- Nu, dacă am ceva de spus, m-am împotrivit eu.

- Ai ceva de spus, dar cred că o să mergi de bună voie. De acolo o să te întorci Vraci.

Cuvîntului „vraci" îi dădu toate tainele și emoțiile care cuprind un mag, un mare mag, stăpîn deplin pe toate puterile lui, cînd reușește o magie de mare efect. Un mag tot atît de mare ca și unchiul meu, poate chiar mai mare! Începusem să mă luminez la față, cînd ea a completat, șovăitor:

- Dacă te întorci...

- Aha, am mormăit eu, atunci.

- O să stai alături de robul alb... Ești unul din cei cinci! Vei scăpa de blestem numai cînd vei fi OM. A accentuat acest cuvînt, „om". Ce o fi vrut să spună? Unchiu' pufni în rîs – după care îl apucă tusea. Cred că băgase o alună în gură...

- Să nu uiți! Ai putere să faci o singură vrajă – dar nu asupra Dușmanului. Asupra lui vrăjile nu au putere. Dacă nu faci vraja care trebuie, cînd trebuie, asupra cui trebuie, veți pieri cu toții! Vom pieri cu toții... Oricum va fi, orice se va întîmpla, nu uita: cei doi neisprăviți duc soarta lumii pe umerii lor!

Aici a părut că-și pierde cunoștința. Mama ei sări și o prinse în brațe, eu eram prea uimit să pot face vreun gest.

- Este încă slabă, îi spuse ea lui Zivnir, strîngînd fata la piept. O să crească – dacă avem noroc. Am încercat să ne adăpostim aici în Cetate, dar brutarul ne-a refuzat. Îmi pare rău că am aruncat blestem asupra lui... Soarta se va răzbuna, vom avea de străbătut tot pămîntul ca să adunăm Călătorii. Iar eu nu voi fi aici cînd va avea loc Întîlnirea. Îmi pare rău, zise ea din nou.

- Poate e mai bine așa, zise Zivnir. Dușmanul va începe să bănuiască ceva. Va încerca să pună piedici... E mai bine să avem Călătorii împrăștiați.

- Poate că ai dreptate. Oricum, cei mai mulți vor fi aici, în Cetate. E bine că ești aici, poți veghea asupra lor.

- Ce o să faceți acum?

- Ne pierdem... Vom apărea numai cînd va fi din nou nevoie de noi.

Cînd fetița s-a simțit mai bine, au plecat. Nu le-am mai văzut niciodată – dar nu am uitat proorocirea. Cu fiecare boroboață am fost tot mai hotărît să plec în Căutare. Așteptam cu nerăbdare aceea clipă. Știam că voi ști de ea de la unchiu-meu. Ți-am spus că nu-și poate ascunde cu totul gîndurile de mine – suntem rude apropiate și am stat prea mult împreună. Pe urmă am cunoscut-o pe Zulfina... O întîlnise și ea pe Jolifana – și a recunoscut în mine unul dintre cei cinci...

- Cine sunt cei cinci?

- Nu știu. Cred că, pe lîngă mine, mai este și Felimon. Cred că noi suntem cei doi „neisprăviți"... Ceilalți pot fi oricare, poate chiar și Zulfina – deși ea pare să nu se includă în acel grup. Cum știi, ea îi cunoaște pe toți Călătorii...

- Și care e rolul meu? întrebă Eroul.

- Nu știu. Cred ce zice unchiul meu - tu ești catalizatorul, un fel de... magnet. Știi cuvîntul ăsta?

- Îl cunosc. Știu și ce efect are un magnet.

- Da. Tu ne vei aduna, tu ne vei marca soarta, destinul. Alături de tine noi ne vom găsi menirea...

- Un fel de Harap Alb, zise gînditor Eroul.

- Harap Alb? Ce-i asta?

- Un erou dintr-un basm... Cum să-ți explic? Pe meleagurile mele, sclavii, robii, erau numai oamenii închiși la piele. Li se zicea „Harapi". „Harapul" era negru și rob. Iar acest personaj de basm, prinț, fiu de Crai, ajunge robul unui dușman... De aceea i se zice „Harapul Alb".

- Robul Alb... Tu ești rob și ești alb...

- Dar eu nu sunt dușman, hehe, se împotrivi Johanam, care asculta și el prins, povestea vraciului.

- Nu, nu ești, îi făcu Zildir semn să tacă. Iar eu îți stau alături, călătorind departe... De fapt, eu sunt singurul care îți sunt alături de la început. Pînă aici proorocirea pare să se împlinească... Doar un lucru nu pricep: de ce mi-e frig?

- În acel basm, Harap Alb avea cinci ajutoare, niște așchimodii. Un fel de ființe fantastice, nici oameni, nici animale, nici spirite... Flămînzilă, Setilă, Gerilă, Ochilă și Păsărilă-Lăți-Lungilă. Lui Gerilă îi era frig cînd era cald și cald cînd era ger...

- Eu sunt, deci, Gerilă... Și totuși, sunt om... adică, vraci. Adică... nici nu știu ce mai sunt. Mi-am pierdut de tot darul magiei.

- Și eu ce rol am în toată povestea asta? întrebă heberul. Pe mine mă interesează un singur lucru: Cartea!

- Atunci să pornim să căutăm Cartea, zise Eroul. Nu are rost să ne pierdem timpul pe aici, dacă tot nu dormim.

Le mai luă cîteva ore să termine de cartografiat întregul labirint. Găsiră între timp și ușa prin care intraseră – o recunoscură după butonul care deschidea, eventual, ieșirea.

Rămăsese o singură zonă întunecată, chiar în centrul necropolei.

- Dacă e să găsim ceva, doar acolo vom găsi.

În final restrînseră aria la o singură cameră – dar nu reușeau să găsească nici o intrare. După ce se învîrtiră de cîteva ori pe coridoarele care o mărgineau, ciocănind în pereți, se opriră obosiți.

- Cum intrăm? întrebă vraciul. Ar trebui să fie undeva o ușă, dar nu o putem găsi. Am căutat cu atenție fiecare perete...

- Dacă nu-i în perete? întrebă deodată Eroul. Poate nu am căutat unde trebuia.

- Pe podea nu e, ne împiedicam de ea, hehe, zise Johanam.

- Hai să mai mergem o dată.

De data asta Eroul privea în jur căutînd orice element care ieșea din context. Zona centrală avea forma unui romb, coridoarele exterioare intrînd pe la capete, astfel că fiecare coridor avea forma unui „Y". Într-un singur loc o intrare joasă, chiar în mijlocul unui coridor, ducea într-o mică încăpere.

- Ce este acolo? întrebă Eropul.

- Nimic, răspunse vraciul. Eu am fost acolo. O scară cu trei trepte și o mică încăpere.

- Să vedem. E singurul lucru asimetric în toată chestia asta.

Într-adevăr, era o încăpere îngustă și înaltă. Chiar în mijloc, scara întrerupea podeaua în două jumătăți. Numai că încăperea nu era goală: pe podea erau împrăștiate trei blocuri de piatră, un fel de cuburi. Mai erau coloane înalte cam pînă la brîu, niște vaze în care or fi fost niște plante, cîndva, ba chiar și un bazin cu apă. Într-un cap al cămăruței era un perete din piatră, la fel de înalt ca și coloanele, cu o singură deschizătură.

- Aici o fi ceva, hehe, zise heberul. Să căutăm.

Căutară. Cu atenție, fiecare bloc de piatră, coloană, perete... dar nu dădură peste nici o pîrghie. Ciocăniră pereți – totul suna a plin. Eroul se așeză obosit pe trepte și privi din nou încăperea. Deodată, o amintire îl făcu să privească, cu alți ochi, încăperea.

- Zildir, ia măsoară, te rog, cele trei blocuri de piatră

- Cu ce?

- Cu o ață, cu degetele, cu ce vrei tu. Numai să fie bine măsurat.

Vraciul își dezlegă cordonul de la caftan și măsură o muchie a unui bloc, apoi al celorlalte blocuri.

- Sunt la fel, anunță el

- Ar încăpea pe aici, între scară și perete?

- Dacă le-am împinge? Da... dar de ce să le împingem?

- Vezi dacă ar intra pe deschizătura aia din zid.

- Da, confirmă vraciul.

- Și dacă, puse alături, ar încăpea în acea despărțitură.

- Da, zise din nou Zivnir. Dar de ce?

- Eu cred că acolo, lîngă perete, dincolo de zid, sunt trei plăci. Apăsate simultan, vor deschide o ușă. Noi suntem prea ușori să o putem face – doar blocurile de piatră vor apăsa trapele.

- Păi, să-i băgăm, se opinti heberul într-un bloc de piatră. Nici nu-l clinti...

- Stai așa, strigă Eroul la el. Asta nu e chiar așa de ușor pe cît pare. Cel ce a făcut trapa asta nu vrea ca cel ce va intra în încăperea secretă să intre din întîmplare. Blocurile se vor mișca numai împinse, și numai într-o anumită ordine, pe un anumit traseu. Altfel, le blochezi, nu ajungi cu toate trei în despărțitură. Trebuie să gîndim mai întîi, să rezolvăm problema pusă. Dacă îi băgăm în pereți, sau unul în altul, nu îi mai putem clinti... iar dacă va cădea vreunul în apă, nu-l mai putem scoate. Să avem grijă!

Heberul veni cu o propunere: să nu miște blocurile ci să folosească alte obiecte. Cum nu aveau nici un obiect, fiecare luă locul unui bloc. După două ore și o mulțime de nădușeală și înjurături, blesteme și păr smuls din cap (mai ales de heber), dădură de cap problemei! Într-un fel. Cele două blocuri din spatele bazinului nu aveau cum să fie scoase. Ideea veni de la observația că în a doua jumătate a încăperii se puteau observa două posibile trasee.

- Deci, primul bloc împins trebuie să fie lăsat pe unul din aceste trasee, poate se întîmplă ceva. Bun. Deci, începem cu bolovanul de colo. Îl împingem acolo printre perete și trepte, apoi acolo, apoi pînă acolo. Să vedem ce se întîmplă...

Împinseră. Cînd blocul ajunse între o coloana și un ghiveci, se auzi un clichet și o parte din vaza care împiedica mișcarea celui de-al treilea bolovan se mișcă în jos, pînă la nivelul podelei. Cei trei strigară bucuroși. În mai puțin de un sfert de oră puseră toți trei bolovanii în spatele peretelui. Plini de transpirație, băgară cel de-al treilea bloc între ceilalți doi care își găsiseră deja locul

acolo – și din adîncuri de auzi un huruit! Cei trei începură să țopăie de bucurie, luîndu-se în brațe.

- Puteai să miști bolovanii prin magie? întrebă Johanam gîfîind.

- Puteam... Cred...

- De ce nu ai încercat?

- Nu m-am gîndit, recunoscu Eroul.

- Aoleo! îl căină vraciul Ce mai Mag ești și tu...

- Tu de ce nu mi-ai spus? se rățoi Eroul. Nu am fi pierdut atîta timp!

- Păi, eu nu am ridicat niciodată nimic prin vrajă... doar din întîmplare.

- Bun, să mergem să vedem ce s-a întîmplat.

Ieșiră în coridor. Nu părea să se fi întîmplat nimic – dar în coridorul următor zăriră imediat o gaură în mijlocul podelei. Era pătrată, de vreo trei pași, și destul de adîncă. Chiar în fața găurii, pe peretele dinspre camera secretă, apăruse masca unei femei.

- E mama Jolifanei, zise Zildir. De ce o fi apărut?

- O fi vreun oracol, îi răspunse Eroul. Dar de ce groapă? Nu pare să ducă niciunde, nu are nici un buton... La ce e bună o groapă?

- Ca să te ascunzi, hehe, găsi imediat un răspuns heberul.

- Să te ascunzi? De ce să te ascunzi?

- Cine știe ce pericol poate veni...

- De unde? Nu-i nimic aici... Priviră totuși în groapă cu toată atenția. Pe fundul ei părea să fie o placă...

- Nu poate intra decît unul dintre noi, zise Zivnir. Cred că tu ar trebui să intri, se adresă el stăpînului. Tu ești mai slăbuț...

- Eu nu mă bag în nici o gaură! De aceea vă plătesc pe voi, să nu intru eu prin găuri.

- Bine, atunci mă bag eu, se hotărî vraciul, gata să sară.

- Stai puțin, îl opri Eroul. Mi-am amintit de una din întîmplările prin care a trecut Harap Alb. Cred că este un mesaj care mi se adresează... Ca și problema cu bolovanii – nu cred că cineva de pe lumea asta are cunoștință de acel joc jucat de mine...

- Ce fel de mesaj?

- Că eu trebuie să intru în gaură. Și că poate fi foarte periculos. A fost singura aventură rezolvată de Harap Alb fără

ajutorul altora. Trebuia să taie capul Cerbului – dar cine cădea sub privirea Cerbului, murea. Așa a scăpat – s-a ascuns într-o groapă.

- Atunci, sari tu în groapă, îl îndemnă Zildir.

- Voi ieșiți din coridorul acesta, să nu vi se întîmple ceva... Să nu vă uitați încoace, orice s-ar întîmpla. Nici chiar dacă vă chem eu. Pînă nu vin după voi, stați acolo!

Cînd îi văzu dispărînd după colț, Eroul sări în groapă. Cum atinse placa de pe fundul ei, auzi un clichet și pe deasupra gropii – mai înaltă decît el cam cu o palmă – trecu ceva, ca o pală de vînt. Și de undeva începu să se audă curgînd apa.

Eroul așteptă răbdător să se întîmple ceva. Acum începea să regrete vitejia de moment, deși era sigur că aceasta era singura cale de a pătrunde spre zona secretă. De deasupra auzi un glas de femeie: îl chema pe nume. Era glasul iubitei...

- Ai rezolvat ghicitoarea, ai rupt blestemul! Poți să intri acum.

Vru să se ridice, să vadă peste buza gropii – dar mîna îi alunecă pe peretele ud. Apa începuse să se scurgă în groapă.

- Hai, te rog, ieși! Nu te-am mai văzut de atîta timp... Să știi, eu te mai iubesc. Și pe mine m-a adus aici, știam că tu ești singura mea scăpare. Vino, mi-e dor de tine... Știu că putem îndrepta lucruri... Zi ceva!

Încercă să zică ceva, dar emoția îl strînse de gîtlej. Încercă să-și dreagă glasul – și își auzi propriul glas strigînd de deasupra gropii:

- Zildir, vino iute! S-a deschis intrarea!

Se așeză și mai jos în groapă, rugîndu-se în gînd ca vraciul să-i asculte povața. În gît i se puse un nod, și lacrimi îi usturară ochii. Nu, ea nu-l mai iubește... Nu-i este dor de el, lucrurile nu se vor îndrepta niciodată! E o minciună – o vrajă menită să-l scoată afară. Cu lacrimile curgîndu-i pe obraji, făcu o vrajă: o perdea de foc închise capătul coridorului. Poata asta îi va ține pe cei doi departe.

- Hai afară, s-a deschis intrarea, auzi glasul lui Zildir de deasupra gropii Hai repede!

- Nu pot singur, zise gîtuit Eroul. Dă-mi mîna. „Cum o fi trecut de foc? se întrebă. Poate a trecut înainte să fac vraja – noroc că nu l-am ars.” Așteptă în tăcere, dar nu se întîmplă

nimic.

- Ieși, auzi o voce străină de femeie. Sunt mama Jolifanei. Trebuie să îți spun neapărat o taină! Veți pieri dacă nu-mi asculți povața!

- Spune, reuși să șoptească de pe fundul gropii. Te aud.

- Nu pot așa. Ieși afară, nu ți se va întîmpla nimic – eu am pus vraja asta. Acum ai rupt-o. Vino.

Glasul căpătase inflexiuni hipnotice. Eroul s-ar fi opintit să iasă – dacă apa nu i-ar fi ajuns între timp la buze. Se trezi înspăimîntat. Apa îl va face să iasă, dacă nu vrea să se înece!

- Nu mă crezi? Ieși, ai să te convingi!

- De ce ai adus-o pe ea? se înfurie deodată. Nu trebuia să o aduci! Nu te cred. Nu te mai cred!

- Nu eu am adus-o. A pus Dușmanul vrăji pe aici. Bine că ai rezistat și nu ai ieșit... dar acum pericolul a trecut, ieși!

- Nu te cred. Dacă ești mama Jolifanei, spune-mi cine este vraciul!

- Vraciul? Zildir, bineînțeles. Ieși!

- Nici vorbă, zise Eroul afundîndu-se în apă. Mai bine mă înec. Nu ești mama Jolifanei!

Apa îi trecuse peste nas. Se ridică puțin... Va fi oare forțat să iasă? O vrajă îi trecu prin cap: nu știa să materializeze nimic, dar putea face găuri prin material. Găuri de-a lungul toiagului care plutea în apă alături de el și îl duse la buze. Putea să respire, fără a se teme. Cînd apa îi trecu peste cap, încetă să mai audă și glasul melodios, hipnotic.

Deodată o explozie puternică zgudui întreaga structură. Din tavan căzură cîțiva bolovani imenși – dar coridorul rezistă. O crăpătură în podea lăsă apa să se scurgă în adîncuri. Ascultă cu grijă. Nu se mai auzea nimic.

- Hei, mai trăiești? auzi de departe glasul lui Zildir. Ce e acolo?

- Tu ești? strigă la rîndul lui.

- Eu, cine vrei să fie?

- Ți-a folosit vocea, zise Eroul. Nu știu dacă ești tu cu adevărat. Vino să mă ajuți să ies.

- Cum naiba să vin? Este o perdea de foc aici... Auzi, lighioana, să ne ardă de vii. Am auzit cînd m-ai strigat, dar n-am putut veni.

- Tu cine ești? încercă Eroul să se convingă.

- Zildir. Ce, ești nebun? Nu-mi recunoști vocea?

- Și eu sunt aici, hehe, auzi și glasul heberului.

- Nu, cine a zis Jolifana că ești.

- Neisprăvitul? Unul dintre ei, oricum...

- Bine, veniți aici. Lăsă vraja să dispară. În curînd auzi niște pași apropiindu-se.

- Pfiu, ce s-a întîmplat aici? auzi glasul lui Zildir de deasupra. Întradevăr, vraciul se aplecase deasupra gropii.

- Nu știu, din groapă nu văd nimic. Dă-mi mîna!

Ieșind afară, putu vedea. Peretele pe care stătuse masca era zdrobit: o gaură mare se deschidea în el. Se pare că masca explodase. Podeaua coridorului avea o crăpătură adîncă dintr-o parte în alta, trecînd prin gaura în care fusese ascuns, iar bolovanii căzuți din tavan zăceau de-a valma. Peretele opus deschizăturii din perete era acoperit cu săgeți. Eroul se cutremură: oricine ar fi stat în coridor ar fi fost străpuns de ele. Mai mult ca sigur vîrful lor era otrăvit...

- Să vedem ce-i acolo, zise heberul curios.

Priviră prin deschizătura din perete. În mijlocul încăperii în formă de romb se înălța un cub de piatră, cu latura de patru pași. Pe ea se afla o cutie din lemn.

- Hm, hai să mergem, zise vraciul pășind cu picioarele lui de cocostîrc peste sfărîmături – dar heberul se repezi înaintea lui. Pînă să ajungă ceilalți doi lîngă el, bătrînul luase cutia în mînă și o deschisese.

- Cartea! strigă el bucuros. Am știut eu, hehe, am știut eu!

Dar Eroul auzise un clichet metalic cînd cutia fusese ridicată. Într-adevăr, în mijlocul cubului se înălța un buton..

- Ai declanșat o trapă, zise el heberului, speriat.

- Unde? Cum?

Eroul îi arătă butonul.

- Se va întîmpla ceva? îl apucă groaza pe Johanam.

- Nu știu. Nu-i bine, mai bine o ștergem de aici.

Fără nici o vorbă, se repeziră afară din încăpere. Ajutîndu-se de hartă, porniră spre ieșire. Străbătură cîteva coridoare și se apropiau deja de ușă, cînd, din fața lor se auzi un zgomot nedeslușit: un fel de fîșîit. Dădură colțul și se opriră îngroziți: coridorul era plin literalmente cu șerpi. Sute, mii poate. Simțind

lumina, începură să sîsîie, să șuiere furioși. Zeci de cobre se ridicară, umflîndu-și gluga, dar restul șerpilor își continuară înaintarea spre cei trei.

- Fă ceva! urlă Zildir, și Eroul încercă să ridice o perdea de foc între ei și șerpi – dar vraja nu avu efect. Mai încercă de cîteva ori. Nimic.

- Este ceva care oprește vraja, strigă, rupînd-o la fugă înapoi. Să fugim!

Dar trebuiră să se oprească în mijlocul coridorului. De după colț, din fața lor, o a doua armată de șerpi le tăia calea. Iar urmăritorii începură să se reverse și ei în coridorul nu mai lung de treizeci de pași.

- Pînă aici ne-a fost, gemu Zildir îngrozit, clănțănind din dinți.

- Doar dacă nu reușești să-i adormi tu, zise Eroul trăznit de o idee.

- Să-i adorm? Cu ce? Te-a prostit teama?

- Cu frig, cum ai mai făcut-o. Strănută!

- Nu-mi vine. Tu crezi că eu strănut la comandă? Numai cînd mi-e cald. Acum nu mi-e. Cred că mi-a înghețat și sufletul!

Se adunară unul într-altul, privind lighioanele care se apropiau. Tot Eroul găsi soluția.

- Stăpîne, tu ai perna cu tine.

- Da... Ți s-a făcut somn?

- Dă-o încoace! porunci Eroul. Cu deznădejdea groazei, o sfîșie între degetele devenite gheare. Un nor de pene îi înconjură.

- Ce ai cu perna mea? M-a costat zece arginți! Un gheșeft...

- Taci! porunci din nou Eroul. Ține-l pe vraci! Așa.

Începu să-l gîdile cu o pană pe sub nas. Acesta încercă să se împotrivească, dar pînă la urmă un strănut răsunător explodă în coridor. Pereții se acoperiră cu promoroacă și țurțuri de gheață. Șuieratul încetă subit.

- Să memeergem, clănțăni Eroul din dinți.

- E friiihg, îl imită heberul.

- Chiar vreți să plecați? Afară e cald, se plînse vraciul. Acum știu cum să țin șerpii adormiți, putem să mai stăm...

- Cine știe ce ni se mai poate întîmpla?! Să ieșim.

Cu grijă, ajunseră la ușa spre ieșire. După grosul de șerpime amorțită, găsiră tot mai puțini, pentru ca la un moment dat

să dispară cu totul. Cînd ajunseră la ușă înțeleseră de unde veniseră lighioanele: ușa de la ieșire era dată la o parte.

- Cine-o intra după noi va da de dracu', zise Eroul. Șerpii aceia or fi furioși: să fi înghețat de două ori și să nu te poți răzbuna...

Ieșiră la lumina și arșița soarelui. După soarele care le cădea drept în cap, era pe la amiază.

- Am reușit! se bucură Eroul.

- Am Cartea, se bucură și Johanam, după care scoase un strigăt de groază. Un șarpe negru tocmai își înfigea pentru a doua oară dinții în piciorul lui pe cînd Zildir îi zdrobea capul cu toiagul.

- E vina mea, recunoscu Zildir sprijinindu-l pe heber. Am uitat de șarpele aruncat afară...

- Ar trebui să vă pedepsesc, zise acesta pierdut. Fruntea i se acoperise cu sudoare. Hehe, așa cred că o să vă las moștenire Cartea...

Cei doi îl puseră pe nisip și-i tăiară șalvarii din mătase, descoperind mușcăturile. Eroul crestă grăbit rana și strînse piciorul în mînă, făcînd să iasă sînge.

- Nu te chinui, șopti Johanam. „Pedeapsa morților” e numit acest soi de șarpe. Nu există leac, moartea vine în scurt timp... Păcat... aveam Cartea... Aș fi fost cel mai vestit librar... din Cetate... hehe...

Capul îi căzu pe umăr. Fața i se înegrise iar ochii i se bulbucară. Părea că se sufocase.

- E mort, zise Zildir trist. Ce facem cu el?

- Îl acoperim cu bolovani, pînă cînd ne întoarcem cu ajutoare.

De data asta Eroul se folosi de vrajă. Toți bolovanii din jur se ridicară în aer și se așezară pe trupul învățatului, acoperindu-l. După care cei doi porniră spre miazănoapte, spre Tebana. Minaretele templelor moslane tremurau imaterial în arșița amiezii.

49

(în care ne spălăm sufletul)

Îl omor! zise Eroul, privind în urma lui Zahoni.

- Hai, liniștește-te, încercă Zildir să-l potolească. Vrei să fie și mai rău?

- Dar trebuia să fim liberi! Johanam ne-a făcut zapis! Eu nu mai suport...

Discuția asta o aveau de-o săptămînă, de cînd se întorseseră din Orașul Morților. Îl anunțaseră pe Zahoni despre moartea tatălui și îi arătaseră locul unde îi îngropaseră trupul sub bolovani. Cînd colo, acesta începuse să urle că cei doi robi sugrumaseră pe bietul lui tată.

Cei doi se apărară arătînd trupul șarpelui – care zăcea în apropiere – și rănile de la picior. Tebanii care-i însoțiră recunoscură „pedeapsa morților", iar Zahoni nu mai avu ce zice. Cînd îi văzu însă pe cei doi că vor să-și facă bagajele, îi anunțase că întrucît el era unicul moștenitor al tatălui său mort – pînă la apariția celorlalți frați –cei doi rămîn robii lui. Cînd auzi însă de zapisul de eliberare întocmit de Johanam și lăsat la Templu, se repezise într-un suflet acolo – și se întoarse liniștit.

- Nu-i nici un zapis! le spuse robilor. Aveți noroc că sunt stăpîn bun și am nevoie de voi, că porunceam să fiți bătuți la tălpi...

Eroul făcuse atunci o gălăgie de adunase toți vecinii. Se duseră cu toții la templu – dar pe preot nu-l putură întîlni. Era în meditație... Trimise totuși vorbă că el nu-și amintește de nici un zapis, nici să fi fost martor la întocmirea vreunuia. El dă atît de puțină atenție lucrurilor lumești... Și cu asta toată zarva se potolise. Eroul ar fi luat totuși niște nuiele la talpă dacă nu ar fi făcut o vrajă care pusese pe foc niște baloți din curtea negustorului – cu amenințarea ca următorul lucru va fi să pună întreaga hardughie de casă în capul mincinosului de stăpîn. Aici se cam lăuda, nu avea destulă putere să o facă, dar cel amenințat nu avea de unde să știe asta, așa că-l lăsase în pace.

De atunci, cei doi îl ajutau pe negustor cărînd baloți, așezînd mărfurile pe rafturi în magazin, ducînd valuri de pînzeturi la clienții mai speciali... Făceau curățenie în magazin, depozit și prin curte și trebuiau să-i spună stăpînului „Daud". Eroul continua să-i zică, spre marea supărare a acestuia, „Zahoni" – mai ales cînd avea clienți sau oaspeți – ceea ce aducea asupra lui tot felul de mici mizerii din partea acestuia, mizerii care nu-i făcea viața mai grea, ci mai amară, destul cît să nu provoace „vraciul", așa cum era numit în casa negustorului. Acum, de exemplu, i se dăduse să curețe grajdul în care erau adăpostite cele trei cămile rău mirositoare.

- Tot nu putem pleca niciunde, încerca să-l potolească vraciul. Trebuie să-i așteptăm pe ceilalți.

- Ești sigur că vor veni?

- Da, și nu peste multă vreme. Poate sunt deja aici, ne caută prin cetate. Nu-i ușor să găsești doi oameni în furnicarul acesta.

Într-adevăr, Tebana, capitala împărăției Malukului – era un oraș vechi și mult populat. Poate chiar cîteva sute de mii de oameni locuiau în casele înghesuite una în alta și una peste alta – pînă la mai multe etaje – printre temple, moskei, mînăstiri și palate. Apele fluviului erau străbătute de mii de ambarcațiuni – viața pe ape era aproape tot atît de activă ca și cea de pe ulițele prăfuite. Doar jos, pe cele două maluri ale fluviului – cel opus abia vizibil – se întîndea cîte un brîu aproape neîntrerupt de grădini. Acolo erau și palatele sultanului, vizirilor și, mai ales, a Malukului, comandantul armatelor și adevaratul stăpîn al țării. După frămîntările care urmaseră urcării în funcție a

actualului Maluk, lucrurile începuseră să se liniștească. Noul Maluk părea a fi mult mai priceput decît predecesorul său – pe care îl înlocuise prin asasinat, cam cum se întîmpla de obicei pe aceste meleaguri – și începuse să pună ordine în oaste. Pruncinii aveau să simtă amenințarea acesteia în scurt timp, gîndea Eroul.

- Chiar așa, cum crezi că ne vor găsi?

- Dacă Zulfina este cu ei, ne vor găsi fără îndoială. Ea mă poate simți cînd sunt pe-aproape... Să mai așteptăm.

Viața celor doi nu era tocmai ușoară – dar nu neaparat din cauza stăpînului fără voie. Zildir tremura toată ziua de cald și cînd strănuta, punînd gheață pe pereți, era rîndul Eroului să clănțăne din dinți. Plantele din grădina lui Zahoni, de care acesta fusese atît de mîndru, începuseră să moară după ce pe vraci îl apucase strănutul de cîteva ori pe acolo.

Se dovedi pînă la urmă că Zildir avuse dreptate. Prima care apăru în magazinul marelui negustor de veșminte Daud bar Johanam fu chiar Zulfina, urmată de un străin cu un turban mare pe cap – turban ce-i venea pînă deasupra sprîncenelor subțiri.

- Ce faci, iubitule? întrebă vrăjitoarea pe Zildir, de parcă se despărțise de el de cîteva ceasuri doar. Nu așa se ține mătura; în loc să aduni gunoiul, mai mult îl împrăștii...

- Ai venit, în sfîrșit, spuse acesta cu grijă, să nu-și muște limba.

- De ce, credeai c-ai scăpat de mine? Ți-am spus că mi-a intrat în cap să te fac fericit...

- Fericit? Fără să mă întrebi?

- De parcă tu ai ști ce vrei... Bună, Eroule. Ce te îngrijorează?

- După cum tremură Zildir, cred că o să strănute...

- Da? Și ce dacă?

Vraciul strănută, într-adevăr. Vrăjitoarea apucă să spună „Sănătate!”, după care se înfășură mai bine în șal, privind uimită la promoroaca așezată pe mărfurile din rafturi.

- Aoleo! E vreo vrajă făcută de tine, iubitule?

- Eu nu mai am puterea magiei, îi spuse acesta mîndru. Poate e mai bine așa, nu-mi mai bat capul.

- Nu mai ești vraci? se sperie Zulfina. Dacă începi să îmbătrînești, ca oamenii? Nu te-ai gîndit că mă lași văduvă înainte de-a-ți fi mireasă? Să-mi spui ce-ai pățit.

Se apucară cei doi să-și povestească întîmplările.

- Așa, deci... zise Zulfina. Trebuie să găsim o soluție...

- Ce-ar fi să-i băgăm în Fîntîna Tîmăduirii, întrebă deodată străinul.

- În Fîntînă? Ar fi o soluție... Ah, acesta este Ochilă.

- Ochilă? se mirară cei doi într-un glas.

- Sunt și ceilalți aici? întrebă Eroul.

- Da, cred că suntem cu toții. Și Flămînzilă, și Setilă, și Lăți-Lungilă... Și Furnicuța, Crăiasa Furnicilor... Și Calul Năzdrăvan. Eu sunt Crăiasa Albinelor, dar vouă vă dau voie să-mi spuneți Albinuța, se sclifosi ea. Iar tu ești...

- Harap Alb, completă Eroul.

- Ai aflat?

- Am început să bănuiesc. Prea se leagă toate...

- Ce fel de Crăiasă? întrebă Zildir nedumerit.

- Las' că-ți povestesc eu, îl liniști Eroul. Și ceilalți?

- Las' că-ți povestesc pe drum. O să vin cu voi la Mînăstire, la Fîntînă. O să avem vreme să tot povestim.

- Vii cu noi? nu păru vraciul foarte bucuros.

- Da, las' că-mi mulțumești mai tîrziu. Nu vă pot lăsa singuri, iar vă rătăciți...

- Noi nu putem pleca, suntem robi, îi comunică vraciul.

- Nu? O să o lămurim și pe asta. Haideți cu mine!

În curtea prăvăliei se adunase o ceată de călători. Cei doi îi recunoscură imediat: Valida, Elina, Felimon, Yusup, Yulgur ascuns sub rasa lui călugărească, Cîrnul... Ifichim le făcu semn cu mîna – și celor doi li se strînse inima văzîndu-i brațul lipsă.

- Unde-s ceilalți? întrebă Harap Alb.

- Bardul și Geambașul au murit... Și Suzana, Sluta, voi n-o știți. Boldur, Căpitanul, s-a întors acasă cu Bufonul – Mălina. Hitaiori este cu șatra, vor ajunge aici abia mîine, noi am luat-o mai repede. Mi-era dor de voi, hi hi hi.

- Ce-i aici? se auzi glasul pițigăiat, atît de asemănător cu cel al tatălui său, al negustorului. Cine v-a dat voie să lăsați magazinul vraiște? se rățoi la robi. Bine ați venit la casa lui Daud, neguțătorul de veșminte alese, se aplecă el spre călători, cercetîndu-i din priviri.

- Zău dacă nu simt cum îmi numără galbenii din chimir, zise

rîzînd Ifichim.

- De punga mea nu știe, rîse și Ochilă.

- Cu ce pot să vă fiu de folos? întrebă Zahoni, nebăgînd în seamă schimbul de replici.

- O să ne cumpărăm veșminte, zise Valida. Astea le purtăm de cîteva luni. Nu-ți face griji, avem cu ce plăti.

- Poftiți, poftiți în magazin, făcu plecăciuni negustorul. Puturoșilor, strigă către robi, fugiți și pregătiți veșmintele, să poată alege cinstiții călători.

- Știi, mai este un lucru, îi zîmbi dulce Albinuța. Avem nevoie de acești oameni.

- Da?... mirosi Zahoni o afacere bună. Pe cît timp?

- De tot. Liberi.

- Oi, nu se poate, se luă negustorul cu mîinile de cap. Ei sunt singura moștenire rămasă de la iubitul meu tată... își șterse el o lacrimă închipuită de la ochi. Odată cu sufletul meu nu-i pot da!

- La cît îți prețuiești sufletul, jupîne? întrebă Ifichim, scoțînd o pungă de la chimir.

- Zece pungi ca aia! zise Zahoni. Pline cu țechini de aur.

- Cam scump suflet ai, negustorule, chiar dacă-i de vînzare, se încruntă la el Valida. Aș putea să-i dau drumul să zboare... liber... gratis – se bătu ea cu palma peste sabie.

- Aici sunteți în cetate mare, civilizată! Să nu mă amenințі, aici tîlharii sunt ridicați în furci! Am cerut un preț pe robii mei, îi vreți – plătiți! Nu – cale bună...

- Jupîne, te grăbești, îi zise Albinuța, mieros. Cînd facem lucrurile în grabă, se întîmplă întotdeauna nenorociri. Să zicem că prietenul meu de aici – arătă ea spre Erou – vrea să încălzească puțin magazia, doar are promoroacă pe pereți, și din prea multă grabă dă foc magazinului – ba chiar întregii case? A cui e vina? Greșeli se pot întîmpla întotdeauna dacă faci lucrurile în grabă, fără a le gîndi temeinic... Chiar și matale, te poți împiedica în jungherul ciungului – a cui ar fi vina? Căci am jura cu toții în fața valiului că numai graba a fost de vină...

Zahoni o privi încruntat. Nu știa ce să zică...

- Uite ce zic eu, continuă Albinuța. Oamenii aceștia doi, robii tăi...

- Nu-i suntem robi, se împotrivi Harap Alb. Tatăl lui ne-a eliberat, a semnat zapis. Dar ticălosul ăsta de Zahoni l-a cumpărat pe preot să aducă mărturie falsă!

- Asta-i acuzație gravă, zise Albinuța, fără a se adresa cuiva anume.

- Nu aveți nici o probă! strigă negustorul. Iar pe mine mă cheamă Daud! Da-ud!

Ochilă își ridică turbanul de pe frunte. Spre mirarea Eroului, avea în frunte un al treilea ochi. Privi spre templu, după care zise:

- Zapisul este încă în arhivă. Dacă mergem acolo, îl pot găsi

- Bine, bine, zise iar Albinuța. Haideți să nu ne grăbim. Uite, negustorule, eu plec cu acești doi, avem noi o treabă. Trei săptămîni. În schimb, prietenii mei rămîn aici în locul lor. Te vor slugări pînă ne întoarcem – pe casă și masă. Cînd ne întoarcem, ne luăm rămas bun și ne vedem fiecare de viața lui. Noi plecăm, tu-ți vezi de negustorie. Ce zici, batem palma?

Zahoni se socoti ce se socoti, apoi zise:

- Bine. Ăștia îmi vor fi robi o lună. Că veniți mai repede, sau de loc, nu are importanță pentru mine, ei vor sta o lună. După aceea, sunt liberi să plece.

Zildir își aminti de un tîrg asemănător.

- Jupîne, mai este ceva: toate lucrurile acestor oameni care vor fi robii tăi doar pentru o vreme sunt și vor rămîne ale lor, nu ale tale! Valida, dacă vă cere să-i dați bani sau alte lucruri pentru că vă este stăpîn, așa cum zice legea acestor locuri, ai voie să-i tai gîtul!

- Nasul mai întîi, zise Lăți-Lungilă. După care chemăm valiul, spunem că Zahoni a furat de la vecini. Uite, de exemplu – și mîna începu să i se lungească, dispărînd peste gard. După cîteva clipe se întoarse cu o pungă în ea. Din spatele gardului se auzi un urlet de furie. Cîrnul arătă punga negustoruilui, apoi o aruncă peste gard. Mîna căpătă aspect normal. Zahoni se șterse, năuc, la ochi.

- Ne-am înțeles? întrebă vraciul, el însuși uimit de fapta Cîrnului.

- Da, da, zise gîtuit negustorul.

- Înainte de a ne apuca de treabă, ar trebui sa mîncăm ceva, zise vesel Flămînzilă.

- Și să bem ceva, îl completă Setilă.

Ceilalți pufniră în rîs, fără ca negustorul să poată pricepe cauza veseliei lor.

În aceeași zi, cei trei plecară spre Răsărit.

*
....

Drumul fu mai ușor decît se așteptaseră. Nețintuți de șatră în loc, ajuseră în zece zile la mînăstire. Maica de la poartă o recunoscu imediat pe Zulfina și o pofti în grădină, trimițînd vorbă totodată Maicii Starețe. În scurt timp, aceasta se ivi, apropiindu-se de călători.

- Bine te-a adus Marele Zeu și Pruncul Sfînt, fetițo. Ce nevoie te-a pornit din nou la drum spre acest loc departe de lume?

- Trebuie să mergem din nou la Fîntînă, mamă stareță.

- Dat îi este omului să intre o singură dată în apa sfîntă, așa cum o singură dată intră în lumea durerii, fata mea. Chiar dacă nu ți se întîmplă pedeapsă, apa nu-ți va face nici un dar.

- Știu, măicuță. I-am adus pe acești doi prieteni ai mei să caute leac și povață în apa sfîntă a fîntînii.

- Veniți drum lung, după cum văd. Să mergem atunci, căci mare nevoie trebuie să aveți.

Ajunși în fața bazinului, stareța dădu poruncă.

- Cel ce intră să lepede veșmintele. Curat și gol ca un prunc să intre în această apă preasfîntă!

Vraciul și Eroul se priviră nehotărîți.

- Cine intră primul? întrebă Eroul. Intră tu.

- Ba nu, intră tu...

- Ce nevoie aveți, de ce cereți ajutor fîntînii? întrebă stareța.

- Eu sunt vraci, zise Zildir, dar nu am putere de magie. Vreau să fiu vindecat, dacă se poate.

- Eu am primit puterea magică a acestui vraci, vreau să i-o dau înapoi. Dar vreau și să aflu care e rolul meu în Întîlnire...

- Atunci, intră tu primul, îi zise bătrîna Eroului.

Eroul se dezbrăcă, încercînd să nu se lase cuprins de rușine. Închise ochii și își aminti vremea tinereții cînd, sub soarele arzător al verii, se dezbrăca lipsit de gînduri și sfieli pentru a se pierde în masa anonimă a nudiștilor. Coborî liniștit în apă.

- Scufundă-te de trei ori, porunci stareța. Gîndește-te la nevoia ta cea mai mare. Roagă-te Marelui Zeu și Pruncului să te ajute!

Eroul își scufundă capul în apă. Se trezi, deodată, pe acea plajă a tinereții. Marea lucea ca argintul topit în soarele dimineții. Plaja era pustie încă. Epava se zărea spre dreapta, ruginind în mare. Soarele se ridicase o palmă deasupra zării, iar aerul era încă rece. Briza dimineții îi înfiora pielea.

- Privind înapoi la viața ta, ești mulțumit de cum ți-ai trăit-o?

Eroul ridică privirile spre cel ce vorbea. Drept în direcția soarelui se zărea o siluetă. Încadrată de razele fierbinți, nu îi permitea să distingă nici un detaliu.

- În ultimul timp m-am gîndit mult la aceasta, mărturisi Eroul. Nu, nu pot spune că sunt întru-totul mulțumit de viața pe care am dus-o.

- Vroiai mai mult?

- Mai mult ce? Bani, avere? Nu, cred că am avut cît mi-a trebuit. Sănătate? Am fost sănătos, slavă Domnului! Fericire? Da, poate mai multă fericire – dar am fost și fericit. Sunt multe lucruri pe care le-aș fi făcut și nu le-am putut face... Dacă aș fi avut mintea de acum, poate aș fi ales alte acțiuni, alt drum...

- Vrei să încerci din nou? Ești tînăr, ai douăzeci de ani. Dacă te ridici și pleci, drumul va fi nou. Și diferit.

Eroul stătu tăcut pe cearșaful rece, gînditor.

- Asta-mi va schimba complet viața?

- Da, probabil.

- Nu voi mai avea clipele de fericire trăite?

- Nu, probabil nu. Vei avea alte fericiri, dar nu cele trăite în viața la care renunți.

- Voi face greșeli în viața nouă?

- Probabil. Dar vei păstra mintea și experiența pe care le ai acum. Vei ști să alegi altfel la răscrucile pe care viața ți le va scoate în cale. Dar nu, asta nu te va feri de greșeli. Alte greșeli...

Eroul lăsă capul în piept. Cu un băț uscat, adunat cine știe de unde, scria semne neștiute în nisipul nezvîntat... Să scape de dureri, de nehotărîri, de eșecuri... Să scape de acei ani de nefericire și singurătate... Și să nu se bucure de toate acele clipe de fericire de care a avut parte...

- Te voi urma? ridică privirea din nou spre lumină. Razele i se înfipseră în ochi.

- Depinde de tine.

- Îi voi cunoaște pe cei din celălalt tărîm? Pe Zildir, pe Zulfina, pe...?

- Nu, probabil nu.

- Cum se va termina Căutarea?

- Nu știu. Va fi destinul altuia... Va fi bătălia altuia... Altora.

- Fără mine? Cel ce voi fi va fi alături de ei?

- Probabil că nu. Vei lua alte decizii, nu vei fi personajul căutat de vraci...

- Va găsi alt Erou?

- Nu știu. Numai Tatăl știe.

- Nu o voi cunoaște pe Ea... Am fost fericit... Pot fi fericit fără Ea?

- La aceasta numai tu poți răspunde.

- Nu plec... Doamne. Renunț la prea multe... Am plecat toată viața, am dus lucrurile pînă la un punct și apoi am plecat... Mi-a fost teamă toate aceste luni că voi pleca din nou... Nu plec!

- Îți dai viața plină de fericire pe care ți-o ofer pe viața plină de durere care ți-a mai rămas?

- O dau, dacă acesta este prețul... Poate nici nu renunț la fericire... Poate ceea ce îmi oferi tu nici nu este adevărata fericire. Nu, nu plec! Dar te rog, te rog! – ajută-ne să izbîndim.

- De voi depinde. Dacă aceasta îți este jertfa, dă ceea ce nu este al tău celui ce i se cuvine. Vino!

Eroul se ridică, pornind spre soare.

Clipi orbit – cu apa curgîndu-i de pe frunte în ochi. Stareța spuse:

- Intră pentru a doua oară, ori ieși!

- Am ceva de dat vraciului, zise Eroul cu glasul gîtuit.

- Poate fi cu urmări grave să intre lîngă tine. Ai făcut jertfă?

- Da, am jertfit...

- Atunci intră, vraciule.

Zildir se codi să-și lepede veșmintele.

- Hai, ce te codești atîta? îl luă Zulfina la rost. Nu te vede nimeni, numai eu sunt aici.

- De asta mi-e și teamă...

- Ți-e că mă îndrăgostesc de tine? Hihihi

În sfîrșit, cu spatele spre ea, Zildir se dezbrăcă și intră în bazin, lîngă Erou.

- Luați-vă de mînă și scufundați-vă împreună!

În fața ochilor zările se deschideau pînă departe, spre nord. Vîntul șuiera neîntrerupt, zburlindu-i părul. Sub picioarele lui, valea glaciară cădea sute de metri, grohotișuri și stînci goale, pînă la un tăpșan în mijlocul căruia lucea un lac. Dincolo de tăpșan, o altă vale glaciară cobora spre liziera pădurii de jnepeni, poate la peste o mie de metri mai jos, înspre valea rîului ce se bănuia în depărtare.

Se afla pe o creastă îngustă ce lega două vîrfuri stîncoase, cu iarbă rară și rododendroni înfloriți. Nori albi de ceață erau mînați grăbit din urmă, acoperind cîteodată un vîrf aflat chiar în spatele lor. Își simțea trupul obosit – acea oboseală plăcută care face farmecul ascensiunilor montane. Lîngă el, Zildir gîfîia încă. Deși mult mai slab, îi lipsea experiență și rezistență.

- Ei, îți place? întrebă Eroul.

- Mda. Acum te înțeleg. Merită tot efortul pentru a te bucura de un asemenea peisaj. Coborîm la lac?

- Nu, lacul acesta îl sărim. Mai avem cîteva ore bune de mers, dacă pierdem trei ore aici, ajungem pe noapte la cabană. Pe munte vremea se schimbă de la minut la minut...

Priviră în tăcere, Zildir stînd lîngă umărul său. Soarele, ieșit dintre nori, arunca pete de lumină pe creste, văi, pînă jos, departe, în valea cu roade...

- Poate e cel mai bun moment să-ți spun, zise Zildir încurcat. Sper să rămînem prieteni...

Eroul întoarse privirea spre figura subțire, ca o lamă, cu bărbia lungă, mustața galbenă ca spicul și părul aproape alb, care îi dădea o figură de nobil englez și îi atrăsese porecla de „Albion”. Simți cum i se strînge inima... Trebuia să fie grav, dacă Zildir ridica problema prieteniei!

- Probabil vom rămîne, încercă să scoată vorbele din gură.

- Știi, Zulfina...

În fața ochilor Eroului apăru chipul unei fetișcane subțirele, pline de soare, cu frunte înaltă și ochi albaștri, cu părul ca mierea...

- Da, ce-i cu ea?

- O iubesc...

- Pe Zulfina? Dar abia de-o cunoști. Ai întîlnit-o o singură dată, la chef...

- De mai multe ori.. A fost la mine. Zildir își feri privirea.

- Unde la tine? Eroul simți o durere strîngîndu-i inima.

- Încă de la chef mi-a dat să înțeleg că mă place. După o săptămînă s-a pus pe tren și a venit. Mi-a dat telefon să ne întîlnim.

Eroul își aminti de acel weekend nu prea îndepărtat. Zulfina îi spusese că nu se pot întîlni, trebuia să meargă cu mama ei în secuime...

- Ne-am întîlnit. Mi-a zis că nu te iubește. A încercat. O vreme chiar a crezut că te iubește, se convinsese că tu ești... Știi că înainte a iubit pe altul...

- Știu, un prieten.

- Da. S-a prefăcut că te iubește pe tine pentru a ajunge din nou în preajma lui – dar el a plecat student și s-a însurat acolo. A rămas cu tine. Nu avea pe altcineva... Pe urmă s-a obișnuit cu tine. N-ar fi vrut să te rănească. Ești băiat bun – cel mai bun pe care l-a întîlnit, așa zicea. Dar nu ești ceea ce vrea ea.

- Tu ești? întrebă Eroul amărît.

- Nu știu. Sincer, nu cred. Dar o iubesc. Nu m-am putut împotrivi cînd a venit la mine. M-am mirat că era încă fecioară...

Eroul simți că respirația i se oprește în gît.

- Zicea că o respecți. Că a apucat să te roage să aștepți noaptea nunții, că ea nu îți poate da altceva în acea noapte decît fecioria ei, și tu o așteptai... I-a fost rușine să tragă de tine – dealtfel, era convinsă că ai fi respectat promisiunea chiar și împotriva dorinței ei. Îi era rușine s-o spună, nu rîdea, plîngea. Să nu gîndești rău despre ea.

- Și ce vrei tu de la mine? întrebă Eroul. Privea departe, departe... Nu vroia ca prietenul lui să-i vadă lacrimile. O iubise – o iubea! – de aproape trei ani. Își făcuse visuri... Dăduse la o facultate tehnică pentru ea, să-și asigure un salariu de inginer, uitînd de intențiile artistice...

- Să nu te superi pe mine. Să rămînem prieteni.

- Vom rămîne, dacă așa va vrea viața. Deja ne întîlnim mai rar. În toamnă, cînd încep cursurile, nu ne vom mai întîlni.

Probabil relațiile dintre noi se vor răci...

- Zulfina se va muta la mine. I-am și găsit un serviciu la noi, la Institut. Îi place în Capitală...

- Deci, lucrurile erau deja hotărîte... Dacă nu veneam pe munte, cînd îmi spuneai?

- Îți spuneam. Aveam nevoie să mi-o dai tu.

- Are mamă, de ce nu o ceri ei?

- O să o cer. E vorba de altceva. Simțim amîndoi că nu vom avea noroc – dacă tu nu ne dai binecuvîntarea.

- Știi ce îmi ceri?

- Știu. Crezi că mie îmi vine ușor? Crezi că eu nu văd cum te luminezi cînd ești în preajma ei? Ești ca luna – fără soare ar fi o bucată de piatră umblînd fără viață prin spațiu. Îmi pare rău...

„Da, gîndi Eroul. Voi fi un bolovan rostogolindu-mă fără rost prin viață... Am și eu dreptul la fericire! se răvrăti el. De ce aș da-o de bună voie?..."

- Bine. Să fiți fericiți!

- Vorbești serios? nu-i veni să creadă lui Zildir. E cel mai frumos lucru care ți s-a întîmplat în viață, și mi-l dai mie?

- Nu-i al meu, prietene, zise Eroul trist. Este al ei, își aparține. Se duce unde crede că îi va fi mai bine. Am crezut că o voi face fericită, să știi că aș fi făcut tot ce mi-ar fi stat în putință.

- Te cred. De aceea îmi este atît de greu...

- Ținînd-o cu mine, am fi fost toți trei nefericiți. Cel puțin așa, voi doi veți fi bine. Ți-o dau cu binecuvîntarea mea, dar jură-mi că vei avea grijă de ea!

- Jur! auzi șoapta prietenului de lîngă el, în timp ce-și ridica ochii spre soarele ieșit din negură. O siluetă în alb era încadrată de razele de lumină, orbitoare.

- Asta ai vrut? întrebă Eroul.

- Ai avut posibilitatea de a alege altceva pe plajă, răspunse silueta. Nu ai fi trecut prin durerea asta.

- Nici prin fericirea din ultimii trei ani... Nu-mi aparține. Am dat-o celui ce are nevoie de ea!

- Îți pare rău?

- Dacă regret? Nu, nu regret. Dar ai promis, Doamne, că vei ajuta în Căutarea noastră.

- Nu am promis nimic, Călătorule. De voi depinde – acesta este darul Meu: puterea de a alege. Ești gata să jertfești din

nou?

- Ce vrei să mai jertfesc? Nu mai am nimic...

- Eu am jertfit tot. Tu poți să mă urmezi?

- Eu nu sunt Mesia. Nu-mi cere mai mult decît pot da.

- Știi cît poți da? Vino!

Eroul se ridică în picioare pe creasta subțire, deasupra hăului de sute de metri. Porni spre soare – spre culmea ce se ridica spre sud. Auzi strigătul speriat al prietenului, dar lumina îl orbi. Se șterse la ochi.

- Mai ai de intrat o dată, auzi glasul stareței. Capul vraciului nu se zărea, probabil era sub apă.

- Ce vă ia atît de mult? se miră Zulfina. Noi am intrat de trei ori fără îndemnuri de la maica stareță.

Eroul aruncă o privire spre vrăjitoare – uimit să găsească alt chip decît cel ce îi apăruse în fața ochilor pe cînd un prieten își mărturisea trădarea. Da, prietenia lor se sfîrșise acolo, pe o creastă de munte... Se plecă, băgînd capul sub apă pentru a nu i se vedea lacrimile...

Aburii care se ridicau din gulerul ridicat deasupra gurii înghețau pe sticla rece a ochelarilor. În gerul cumplit se transformau instantaneu într-o peliculă de gheață. Peisajul alb se întindea pînă departe sub cerul albastru strălucitor, pe care soarele lucea orbitor și rece. Forma caselor de dincolo de valea largă a rîului era distorsionată de această gheață de pe ochelari, dar nu încercă să o șteargă. Ridică în schimb privirile spre soare, convins că va regăsi acolo silueta îmbrăcată în alb.

- De ce m-ai adus aici? întrebă Eroul cu inima strînsă. Recunoscuse orașul fericirii lui, chiar fără a desluși peisajul prin ochelarii aburiți. Pe acest podeț se plimbaseră nu o dată. Pe scările care porneau de sub pavilionul hexagonal făcuseră fotografii...

- De aici a pornit totul, spuse glasul plin de milă al siluetei.

- De aici? Nu, nu se poate. Atunci... Deși... Poate ai dreptate.

- Eu am întotdeauna dreptate. Afirmația nu-l miră. Aici poți, pentru ultima dată, să alegi o altă cale. Depinde numai de tine.

- Să rămîn cu Ea...

- Da. Fericiți. Și Ea va fi fericită, mai fericită decît acum... Va

fi cu adevărat fericită.

- Pînă cînd?

- Atît cît se poate pe această lume. Dar da, veți fi mai fericiți decît în viața asta.

„Oh, da, gîndi Eroul, un zîmbet încrețindu-i obrazul înghețat. Pînă la adînci bătrîneți...”

- Vom apuca bătrînețile?

- Da. Dacă Dușmanul pierde Bătălia, desigur.

- Ești rău, șopti Eroul cu inima strînsă. Nu poți să-mi ceri acest lucru!

- Eu nu pot fi rău, zise vocea și Eroul acceptă din nou afirmația. Decizia va fi a ta.

- Fie voia ta, Doamne, șopti Eroul.

- Voia mea se împlinește prin tine.

- Îmi ceri să jertfesc pe altcineva, nu pe mine.

- De aceea alegerea este mai grea.

Eroul încuviință, și nu știu dacă gheața de pe sticla ochelarilor venea de la aburi, sau de la lacrimi... Ridică din nou privirea.

- Lasă-mă să-mi duc Căutarea pînă la capăt. Nu îi pot lăsa singuri. Au avut încredere în mine. Au încredere în mine, chiar mai multă decît am eu. Nu știu dacă îi voi putea ajuta cu ceva, dar... vreau să fiu alături de ei!

- Așa va fi. Jertfa ți-e mare și poate nu va duce la nimic.

- Nu știi?

- Numai Marele Zeu știe – și Fiul Său.

- Dacă va mai fi ceva după Bătălie, ce va mai fi cu mine?

- Nu știu, eu nu sunt Oracol. Sau știu – toată infinitatea de posibilități pe care deciziile tale le pot aduce.

- Te voi urma?

- Atunci? Nu știu. Acum, vino!

Eroul se scufundă în lumină...

Vraciul sufla lîngă el ca o focă. Porniră împreună spre scară.

- Mulțumesc! șopti Zildir, și Eroul simți toată sinceritatea din vocea gîtuită. Îi mulțumea pentru Zulfina?... Ce întîlniri o fi avut prietenul lui? Îi întinse mîna și în strîngerea mîinii osoase recunoscu mîna unui prieten pierdut în tinerețe...

- S-a făcut? întrebă Zulfina curioasă. Ai Putere? îl întrebă pe Zildir, în timp ce-l ajuta să-și tragă caftanul pe trupul osos.

- Am, încuviință acesta smîrcîit. Într-un fel...

- Cum adică, nu pricepu vrăjitoarea.

- Am dreptul la o singură vrajă. O pot folosi oricînd, dar dacă nu aleg momentul potrivit, nu am o a doua șansă! Și mai știu că nu o pot folosi împotriva Dușmanului, vrăjile nu se prind de el.

- N-aș zice că te ajută prea mult, dar e bine și o vrajă decît nimica. Îi zîmbi încurajator. Nu-ți fie teamă, ne vom descurca noi cumva. Mă ai lîngă tine, ți-oi purta de grijă!

- Da, știu, zise el nu prea bucuros. Mai stăm? Parcă mi-e foame...

- Ia stai așa! porunci vrăjitoarea. Ia uită-te la mine!

Eroul recunoscuse deja schimbarea din chipul vraciului. Cît timp va mai sta alături de el, îl va avea alături pe „Albion", prietenul iertat dar nu uitat... Poate e mai bine așa, uneori viața îndreaptă greșelile de care nu suntem întotdeauna prea mîndri.

- Mda, zise Zulfina. O să mă obișnuiesc și cu asta...

- Păi, nu îți cere nimeni să stai cu mine...

- Te-a lovit și în minte? Cum poți spune așa prostie? Lasă că ne-om lămuri noi cumva. Sau poate gîndești cu stomacul - tot ziceai că ți-e gol? Cine ești, de fapt. Gerilă?

- Gerilă, încuviință Zildir.

- Atunci e grav! zise Albinuța. Au apărut toți – mai lipsește unul.

- Spînul, zise Harap Alb.

- Spînul. Trebuie să ne grăbim! Om mînca pe drum...

- Dar nu am mîncat astăzi...

- Măi, ție ți-e frig, sau foame? Avem deja un Flămînzilă cu noi. Hotărăște-te odată!

- Mi-e frig. Dar asta nu înseamnă că nu am voie să mai mănînc, se răzvrăti vraciul.

- Haideți la masă, se amestecă stareța. O să vă dăm și provizii de drum. Nu o să pierdeți mult timp.

- Să mergem, atunci, acceptă Regina Albinelor.

*

*   *

În ciuda grabei, trecuse o altă lună pînă ajunseră la porțile deșertului. Fusese nevoie să îl scuture zdravăn pe Zahoni să-l facă să-și țină cuvîntul, să le dea drumul. Pînă la urmă îl amenințară că-i lasă pe burtos și pe pitic zălog și ei pleacă mai departe...

Trebuiră să se pregătească apoi – drumul se anunța greu și prin pustietăți. Oamenii locului călătoreau mai ales pe calea apelor. Mii de ambarcațiuni navigau în susul și în josul rîului, scurtînd mult drumurile. Cuprins între dealurile nisipoase ce-l însoțeau de sus, din îndepărtata Miazăzi, fluviul crease o țară ce se întindea pe lunca relativ îngustă – cîteva mile doar de ambele maluri. Dincolo de rîpele roșiatice se întindea pustiul nemărginit și ucigător.

Dar, deoarece încă din a treia zi șatra li se alăturase, nu putură lua ambarcațiuni, ci o apucară pe drumul destul de pustiu ce lega satele și templele de-a lungul rîului. Și abia în această dimineață trecură porțiunea greu de străbătut a defileului – cel mai mare întîlnit pînă în acest loc. Aici se termina țara Nilotis, țara Fluviului.

Drumul era închis de o fortificație înaltă și puternică din piatră. Pe metereze stăteau mulți osteni, înarmați pînă în dinți. Zidurile aveau patru turnuri – unul chiar pe malul apei, altul lipit de peretele stîncos, și alte două egal distanțate. Pe sub unul din ele se strecura drumul, trecînd peste un pod aruncat peste un șanț adînc, cu pari ascuțiți înfipți pe fundul lui. În caz de nevoie, podul se ridica închinzînd ieșirea, în dosul căreia cobora o a doua poartă legată în bronz. Peste rîu, destul de îngust în acest loc, se zărea o fortificație asemănătoare. O insuliță în apele destul de repezi avea și ea un turn - din care un mecanism ridica și cobora un lanț gros din aramă, care închidea fluviul în caz de atac. Cam la cinci sute de pași în aval de fortificație se găsea un mic sat de bordeie, lipite de peretele defileului, în care locuiau probabil oștenii. Tot acolo se găseau și cîteva ateliere de fierărie.

Gărzile care păzeau poarta nu-i opriră - se mărginiră să-i privească cercetător. Știau că întoarcerea va fi mult mai dificilă... Mai ales șatra îi umplură pe aceștia de uimire, se vedea că nu mai întîlniseră niciodată astfel de călători.

- E vreun sat prin apropiere? îi întrebă Ochilă – mai mult să vadă care sunt sentimentele oștenilor.

- La cîteva zile, pe malul acesta. Sat prăpădit, de oameni sălbatici.

Călătorii aflaseră deja că toți cei ce nu aparțineau țării fluviului erau considerați drept sălbatici...

- E război prin zonă?

- Război? Nuuu... dădu ośteanul nepăsător din mînă a lehamite - se vedea că viața i se părea atît de plictisitoare încît chiar și un atac ar fi fost un eveniment așteptat cu nerăbdare... Nomazii mai atacă satul, sau caravanele. Între noi și Anisibia este acest tărîm al nimănui, cuprins în cotul mare al Rîului Sfînt. Cei din sat or să vă spună mai multe, dacă n-or fi pierit cu toții între timp.

- Cîte zile pînă în Anisibia?

- Hm... Pe fluviu, vreo zece zile, poate o zi-două mai mult dacă a plouat tare sus în munți. Prin tărîmul nomazilor, însoțiți de căruțe... nu știu. Dacă ajungeți, poate o lună? Pe aici nici drumul nu-i drum.

- Mulțumim de informații, își luă citanul rămas bun.

- Dar tu de unde ești? întrebă totuși străjerul, privind în urma lui. Se pare că-l luase drept căpetenia caravanei, așa legat cu turban la cap.

- De departe, le zîmbi Ochilă ceremonios. Din țara Cin.

- N-am auzit.

- Nici n-aveați cum, le zise Gerilă ironic, trecînd clănțănind din dinți pe lîngă ei. Pe acolo trăiesc numai sălbatici...

- Desigur. Dar tu de ce dîrdîi așa? Ești bolnav?

- Nu, e cam cald aici...

- Este, recunoscu ośteanul. Noroc că rîul este destul de rece, mai facem baie în el. Cu grijă, că-s crocodili...

- Crocodilii se pot mînca? întrebă Flămînzilă trecînd agale.

- Crocodilii? se mirară străjerii. De obicei ei ne mănîncă pe noi.

Ca pentru a-i confirma spusele, un crocodil uriaș își ridică din apă capul cu botul larg deschis, plin cu o mulțime de dinți fioroși. Apariția lui fu atît de neașteptată încît vraciul dădu drumul unui strănut. În timp ce Flămînzilă începuse să muște din carnea înghețată a animalului, ceilalți săriră să frece trupurile învinețite ale oștenilor, pentru a le repune sîngele în mișcare. După această întîmplare, nu e de mirare că nimănui nu-i păru

rău să-i vadă pe călători pierzîndu-se în depărtare.

- Nu cred că se vor bucura revăzîndu-ne, mai comentă Lăți-Lungilă, privind în urmă la zidul ce închidea valea. Sper că ceea ce ne-au zis se va adeveri...

Într-adevăr, după cinci zile ajunseră la sat.

50

(în care un bulibașă hotărăște)

Acum priveau de pe culmea dealului nordic spre covata în care se adăpostea satul. Dealurile care-l mărgineau de jur-împrejur țineau umezeala în acea depresiune, făcînd ca întreaga oază să fie verde și proaspătă. Valea avea de fapt două zone, rupte de o falie. În partea superioară era un lac mai micuț, din care pornea un pîrîu destul de lat și abundent. Numeroase irigații transformaseră întreaga arie, pînă la baza dealurilor, într-o adevărată grădină.

Zona de jos, mult mai largă și mai bine apărată, avea și ea un lac – ceva mai măricel – în care se vărsa pîrîul, după ce cădea într-o cascadă spectaculoasă. Satul era situat chiar pe malul lacului – de fapt, chiar pe lac. Casele erau construite pe piloni și erau legate între ele și de mal prin podețe de nuiele. O ultimă măsură de protecție, se pare, pentru că satul era înconjurat de o palisadă înaltă din pari ascuțiți. În partea vestică, adăpostită de faleza înaltă și abruptă a dealului, se înălța o pădure deasă – deși nu foarte întinsă. Restul văii era de asemenea cultivată.

- Ce frumos! exclamă Jasmina. Eghipenii opriră căruțele și se adunară în jurul lui Hitaiori și a Jasminei, privind și ei cu gura căscată.

- Acesta este Raiul? întrebă unul din ei.

- După cum se vede, nu, zise Hitaiori arătînd spre vale. Locuitorii satului se refugiaseră în spatele palisadei, încercînd să respingă atacul masiv al unor cete războinice.

Se pare că atacul fusese bine pus la cale și se desfășura în forță. O parte ataca platforma superioară, încercînd să pună mîna pe întăritura de pe malul pîrîului – nu departe de cascadă și falie. Restul, cîteva sute, atacaseră palisada.

- Vor să-i ocupe, zise Valida. Nu distrug irigațiile – vor să ocupe satul.

- Nu putem asista cu mîinile încrucișate, spuse Jasmina către Hitaiori.

- Sunt mulți, spuse acesta încruntat. Noi nu suntem decît doi luptători...

- Mă puteți socoti și pe mine, zise Albinuța. Bîta nu-mi este străină, nu-mi dau cu ea peste genunchi...

- Nici eu nu mi-o dau peste țurloaie, zise și Gerilă.

- Eu nu am arme, dar nici nu-mi trebuie, zise și Ochilă. Ceilalți nu se mirară, asistaseră de mai multe ori la exercițiile pe care acesta le făcuse împreună cu gipanghezul. Se dovedea un luptător tot atît de bun ca și acesta, deși folosea un stil puțin diferit. E drept, el nu folosea armele, ci doar brațele și picioarele.

- Vin și eu, zise și Setilă. Hitaiori încuviință, știa puterea și priceperea acestuia.

- Deși nu sunt de acord cu ideea voastră, dau și eu o mînă de ajutor, zise deodată Lăți-Lungilă. Noi avem altceva de făcut. Mult mai important...

- Vom face ce avem de făcut, totul la timpul lui, zise Furnicuța. Vin și eu, am învățat să folosesc bîta și cuțitul.

- Venim și noi, zise deodată unul dintre eghipeni. Noi suntem oameni pașnici, dar nu-i putem lăsa pe acești oameni să piară!

Se repeziră la căruțe și scoaseră din paie arcuri, tolbe cu săgeți și paloșe. Chiar și femeile se înarmară. Copiii mai mărișori primiră praștii și tolbe cu pietre de rîu, rotunjite. Albinuța se privi uimită cu Valida – călătoriseră trei luni cu ei și nu știuseră de alte arme decît șișurile purtate de bărbați.

- Ai văzut, bărbate? rîse bucuroasă Jasmina. Păcat că nu m-ai învățat și pe mine să mînuiesc o armă!

- Bine, cei ce nu știu a se bate să rămînă aici. Ceilalți, să mă însoțească.

- Stai puțin, zise Valida. Am putea fi luați din spate de cei de sus. Eu cu Li, Cîrnul și...

- ...Noi doi, zise Albinuța arătînd spre ea și Gerilă.

- Da, noi cinci mergem în partea de sus. Cum terminăm cu ei, venim să vă ajutăm.

- Bine, atunci voi porniți imediat, aveți mai mult de mers, zise Hitaiori.

Ifichim se apropie de Valida și o strînse la piept.

- Nu-mi place să te las să pleci fără mine, îi zise el. Aș fi venit, dar cineva trebuie să-i apere și pe ăștia. „Ăștia" erau Harap Alb și Flămînzilă, care se priveau rușinați – dar și copiii mai mărunței, suiți în căruțe.

- Tu rămîi cu ei, îi zise Hitaiori lui Jasmina. Te rog! îi spuse, punîndu-i degetele pe buze pentru a-i opri cuvintele de împotrivire. Ai grijă de copii!

Urmat de ceilalți din șatră, porniră spre sat.

- Folosiți pădurea să vă apropiați de ei, zise Harap Alb descoperindu-și talente de strateg, dar Setilă îi făcu semn liniștitor, luînd în cîrcă un prichindel de vreo zece ani.

Alături de cei doi grăsani, Yulgur și copilașii din căruțe, mai rămăseseră vreo șapte-opt copii de vîrste fragede. Jasmina îi adună în jurul ei pentru a-i liniști. Din locul înalt aveau o bună vedere asupra a ceea ce se întîmpla în vale. În timp ce grupul Domniței nu prea avu mult de furcă pentru a ajunge în vale, celorlalți le luă ceva timp sa coboare peretele falezei la adăpostul pădurii.

- Sper să nu fi fost văzuți, zise Flămînzilă. Yulgur se ruga, ca de obicei, în genunchi.

Atacul furios al Validei sfîrși lupta în scurt timp. Prinși cu propriul atac, nomazii nu băgară de seamă că sunt luați din spate decît prea tîrziu. Sabia Domniței tăiase deja cinci din ei, în timp ce citanul se învîrtea printre ei doborîndu-i cu lovituri fulgerătoare de pumn sau picior. Mîinile ba lungi, ba scurte ale lui Lăți-Lungilă duceau hangerul la locul dorit, tăind gîtlejul atacatorilor, iar cei ce încercaseră să se întoarcă împotriva celor cinci căzură sub toiagul vraciului și cel al vrăjitoarei. Nomazii erau oameni mai închiși la culoare, îmbrăcați în veșminte asemănătoare celor purtate de arami – dar negre la culoare. Fețele le erau acoperite pînă sub ochi de șaluri de mătase neagră. Erau înarmați cu lănci și arcuri, dar unii aveau și paloșe din oțel strălucitor, încovoiate.

Apărătorii din fortificație priveau uimiți spre ajutorul neașteptat, sosit taman la timp. Acoperiți de voleul de săgeți, mai mulți nomazi reușiseră să se salte peste parapeți, ajutîndu-se de cai – dar apărătorii reușiră să-i arunce înapoi cînd nu mai trebuiră să se ascundă de săgeți.

- Cum putem coborî mai repede? întrebă Ochilă în limba aramină, aplecîndu-se ceremonios în fața acestora. Trebuie să ne ajutăm tovarășii. Nomazii atacă satul...

Destul de neîncrezători, apărătorii deschiseră poarta și doi dintre ei se apropiară de străini. Cu un semn, porniră spre marginea rupturii. Aruncară o privire spre vale și făcură semne grabite celor rămași în întăritură. În curînd, majoritatea ieșiră, alăturîndu-se lor. Se dovedi că o scară lungă, din liane, cobora pînă la baza peretelui vertical, nu departe de cascadă. Cu mișcări șerpești, în cîteva secunde localnicii fură la baza peretelui. În urma lor, mult mai neîndemînatici, coborîră și călătorii. Doar Lăți-Lungilă nu avu nici o problemă: se agăță cu mîinile de scară și le lăsă să se lungească pînă cînd picioarele-i atinseră pămîntul, alături de localnicii uimiți.

Se strecurară spre palisadă. Aceasta fusese cucerită deja de atacatori. Cu pierderi mari, cîțiva reușiseră să sară peste ea, să deschidă poarta. Pînă cînd nomazii pătrunseră în îngrăditură, localnicii se refugiaseră în case, ridicînd în urma lor podețele care legau casele de maluri. Ascunși în case, împroșcau atacatorii cu săgeți.

Alături de grupul Validei apăru Hitaiori, urmat de eghipenii lui. Cu un semn tăcut, îi trimise de-a lungul palisadei.

- La semnul meu, începeți să trageți, porunci bulibașa cu un glas scăzut.

Parcă înțelegîndu-i intențiile, localnicii ce o însoțeau pe Valida li se alăturară.

- Noi atacăm la poartă, zise Hitaiori Domniței. Nimeni nu trebuie să scape! Pentru prima data fata văzu strălucirea rece, ca moartea, din ochii prințului.

În ciuda numărului mare de atacatori, bătălia nu dură

mult. Nu scăpă nici unul, într-adevăr. Hitaiori tăiase, folosind fulgerător katana, poate peste treizeci din ei – ultimul chiar în poartă. Localnicii ieșiseră pe podețe, asistînd la luptă. După ce Hitaiori și tovarășii lui se aruncaseră printre atacatori, arcașii încetaseră să mai tragă. Acum, scoaseră cu toții un strigăt puternic, victorios. Se îmbrățișară, fericiți. Doar Ochilă privea încurcat înapoi, spre dealuri.

- Ce ai, Ochilă, de ce nu te bucuri? întrebă Gerilă.

- A fost prea ușor, zise el. Doar dacă nomazii sunt proști dempung, deși nu par. Nu au știut că vom apărea noi – dar știau că nu vor putea cuceri satul.

- Puteau să-i dea foc, trăgînd cu săgeți înmuiate în ulei, îl contrazise Setilă.

- Puteau, e-adevărat, dar eu am o neliniște. Își trase turbanul de pe ochi și privi spre locul unde îi părăsiseră șatra. Repede! strigă el îngrozit. Sunt atacați.

Spre mirarea băștinașilor și eghipenilor, călătorii o rupseră la fugă spre deal. În inima lor știau că e deja prea tîrziu.

Primul care îi văzu pe călăreți fu Flămînzilă. Căutînd în jur, doar-doar o găsi ceva de mîncare, îi văzu apărînd de după dunele de nisip dinspre apus. Erau cinci, înarmați cu lănci și scuturi, cu iatagane la brîu. Îmbrăcați în negru în ciuda căldurii, cu fețele acoperite, se apropiau fără grabă. Cînd ajunseră la douăzeci de pași, se opriră.

- Stăpînul a avut dreptate, zise unul din ei, izbucnind în rîs. Ceilalți i se alăturară.

- Doar nu erau să pună în pericol viața prețiosului lor Erou. Sau a Pictorului, despre care se zice că va deschide Poarta, hohoho!

Jasmina adună în brațe copii speriați. Harap Alb și Flămînzilă se priviră neputincioși – nici unul dintre ei nu era înarmat. Yulgur continua să se roage, de parcă nu-i văzuse – nici auzise – pe dușmani.

- Stăpînul zicea că uciderea unuia dintre ei va fi destul să împiedicăm Căutarea, hohoho. Pe care să-l ucidem?

- Pe toți, hohoho. Cu care începem?

Ifichim se dădu încet înapoi în fața călăreților care începuseră să se apropie, punîndu-se între ei și ceilalți. „Oare cum să le dau de veste celorlalți? se întrebă el. Oh, dacă s-ar uita Ochilă încoace...”

- De ce vreți să ne omorîți? încercă să-i țină de vorbă. Poate ne înțelegem la un preț...

- Hahaha, ciungul se crede isteț. Pînă vin ceilalți avem timp să vă jefuim, ce rost are să ne mai înțelegem?

- Cu ceilalți ce facem? întrebă unul din ei arătînd cu sulița spre copii.

- Hahaha, pui pariu cu mine că pot lua două capete cu o lovitură?

- Mă crezi prost? Și eu pot face așa ceva. Dar cine poate lua pe amîndouă odată cu sulița?

Ifichim nu mai rezistă. Cu o mișcare scurtă, aruncă de la brîu un cuțit. Deși aruncat cu mîna stîngă, luă unul din călăreți în gîtlej. Dar al doilea nu mai apucă să-l arunce – căpetenia dușmanilor îndemnă fulgerător calul și într-o clipă fu alături de Pictor. Cu o lovitură puternică dată cu coada suliței, îl prăvăli în nisip, fără cunoștință.

- De ce nu l-ai ucis? se miră unul din dușmani.

- Ne-a făcut mai bogați, rînji căpetenia. Merită răsplată. Îl ucidem ultimul.

- Aha, pricepu călărețul. Împărțim la patru plata...

- Dacă vă ucideți între voi, rămîne unul singur cu toți banii, zise Harap Alb, tremurînd de frică.

- După ce vă ucidem pe voi, poate o facem și pe asta, rînji din nou căpetenia. Dar pentru că nu știi să-ți ții gura, începem cu tine!

Zicînd asta, scoase iataganul din teacă. Ceilalți priviră cu ochi lucind, lingîndu-și buzele, nerăbdători să vadă ce se va întîmpla. Tensiunea fu ruptă de unul dintre copii. Profitînd de neatenția Jasminei, o fetiță se smulse din brațele ei și o rupse la fugă, țipînd. Dușmanul tresări, după care se repezi în urma ei cu iataganul ridicat.

Jasmina se mișcă fulgerător. De sub broboadă scose un hanger cu care despică burta căpetenie. În clipa următoare se prăbuși la pămînt, străpunsă de sulițele celorlalți trei dușmani.

- M-a tăiat, spuse uimit căpetenia, privindu-și măruntaiele însîngerate revărsîndu-se prin despicătură. Fără altă vorbă, se prăbuși de pe cal.

- Am rămas doar trei, rînji unul dintre dușmani. Să-i terminăm și să ne luăm valea.

- Copiii mai întîi, zise altul, aruncînd hangerul în fetița care privea îngrozită la trupul Jasminei, prăbușit la picioarele ei.

Dușmanii nu apucară să mai facă un gest. Cu un urlet gutural, Yulgur se aruncă asupra lor. Ghearele cumplite le sfîrtecară gâtlejurile, doborîndu-i la pămînt. Gemînd, Yulgur căzu în genunchi și adună la piept trupul plăpînd al fetiței ucise.

Așa îl găsiră ceilalți cînd se apropiară în fugă, nu după mult timp. Hitaiori se opri ca lovit în piept, dar ceilalți se repeziră la tovarășii lor. Cu ochii plini de lacrimi, Harap Alb și Flămînzilă îngrijeau de Ifichim.

- E... e... îngăimă Valida.

- Nu, el nu e mort, o liniști Flămînzilă. A încercat să ne apere, a făcut tot ce a putut...

Ochilă luase capul lui Yulgur în brațe și-l legăna ca pe un copil. Îi șoptea vorbe mîngîietoare care nu păreau să aibă efect asupra trogloditului.

- A ucis, le spuse celorlalți, iar ei simțiră o durere crîncenă în piept, tot atît de crîncenă ca cea privind durerea mută a Prințului.

Hitaiori se apropie de troglodit și îi spuse cîteva cuvinte în gipangheză. Simțind privirile tovarășilor săi, spuse din nou, în albenă:

- Prietene, căutarea asta cere jertfă de la fiecare. Asta să fie jertfa ta.

- Yulgur greșeam, zise deodată trogloditul. Juram Mare Zeu nu ucideam. Dam viaț, dar nu luam viaț, așa cum Prunc făceam...

- Prietene, te va ierta Marele Zeu, zise Setilă.

- Iertam? Viaț la mine eram de dam, dar viaț la cest copil nu eram la Yulgur! Stam lăsam biet copil eram ucis! Cine iertam asta la biet Yulgur? Frumoz Iasmin dam viaț apăram la el, Yulgur păcătos stam rugam! Un urlet de durere dincolo de suportabil îi ieși din botul ridicat spre cer. Gluga îi căzuse de pe cap, lăsînd să i se vadă trăsăturile animalice. Călătorii îl priveau printre lacrimi, impresionați de durerea prietenului lor.

- Frate la mine Hitaiori, rugam umil iertam Yulgur, dacă puteam. Yulgur nu puteam iertam în veci Yulgur! Ziceam acest jerf eram la Yulgur? Nu eram jerf destul. Yulgur deveneam animal cum eram nainte găseam Prunc. Acum, duceam prieteni la Bătălie. Atunci rugam Mare Zeu și Prunc la el iertam biet suflet păcătos la animal Yulgur!

Ceilalți simțiră hotărîrea din vocea trogloditului și știură că în acel moment acesta îmbrăcase cămașa morții. Dacă ei vor trăi, poate, dincolo de Bătălie, Yulgur va muri înainte chiar de începerea ei.

Între timp eghipenii se adunaseră în jurul grupului de călători. Alături de ei sosiseră și băștinașii. Hitaiori se aplecă și ridică trupul neînsuflețit al Jasminei. Un bărbat luă din brațele lui Yulgur trupul fetiței. Lui i se alătură o femeie cu fața scăldată în lacrimi. Unul dintre localnici ieși în fața celorlalți și îi spuse lui Hitaiori:

- Străine, plîngem alături de tine pierderile pe care le-ați avut ca să ne salvați nouă viața. Dă voie ca trupurile celor uciși jos, lîngă sat – și a celor nevinovați de aici – să se odihnească în pămînturile noastre.

- Numele meu este Hitaiori. Eu vin de departe, poate cinci ani de drum din aceste locuri. Nu sunt iubit niciunde, nu am unde mă întoarce. C-am iubit se va odihni în pămîntul acesta. Îmi dați voie să trăiesc alături de mormîntul ei?

- Bucuroși, Hitaiori, și într-adevăr fața localnicului se lumină de bucurie.

- Putem și noi să trăim alături de mormîntul copilei noastre? întrebă eghipeanul.

- Sunteți frații noștri, zise localnicul. Numele meu este Moku, sunt fratele căpeteniei. El a murit în luptă. Avem nevoie de o nouă căpetenie, vitează și pricepută – se uită plin de speranță spre Hitaiori.

- Prințe, cred că ți-ai găsit locul, zise deodată Valida.

- Trebuie să vin cu voi, mai întîi, se împotrivi gipanghezul. Apoi mă voi întoarce.

- Nu, frate la mine, zise Yulgur. Aveam apăram Yulgur, Yulgur deslegam. Aveam apăram Iasmin, ea deslegam acum. Aveam apăram la sat – asta nu deslegam nimeni! Iasmin legam Hitaiori la acest sat, copil acest și alt morț legam Hitaiori la sat.

- Bulibașa hotărăște! zise deodată femeia ce-și plîngea copila.

- Bulibașa hotărăște! ziseră toți eghipenii într-un glas.

- Prințe, tu nu-ți mai aparții, șopti Domnița, și Hitaiori se apropie de marginea falezei și privi satul din vale și cîmpiile din jurul lacurilor. Da, trebuiau apărate ca să rămînă așa, un rai în mijlocul deșertului...

- Cum se numește satul? întrebă, și Moku îi răspunse:

- În trecut străinii îi ziceau Șaba. Noi îi zicem Husul, după florile de iasomie care cresc pe coastele dealurilor...

- Bulibașa hotărăște! zise fostul Prinț ridicînd mîna și arătînd spre vale. Șatra are un nou început! Nu va mai fi șatră, ci sat. Un nou popor se naște aici: poporul lui Jasmin!

- Un nou popor se naște aici, ziseră localnicii privind spre eghipeni.

- Șatra moare pentru a se naște din nou, zise bărbatul cu fetița în brațe.

- Hitaiori, zise Moku, noi am fost puși aici să păzim niște Daruri. Generații după generații le-am păzit cu sîngele nostru. Proorocirea zice că acele daruri vor fi folosite în Ultima Bătălie. A venit vremea să ți le închinăm ție, ca și căpetenie a acestui popor.

- Nu vă pot fi căpetenie, eu sunt străin de sat...

- Cel ce are neam din neamul lui îngropat în pămîntul satului, nu-i străin. Dovedești vitejie și știință de luptă. Aduci cu tine oameni care să întărească poporul nostru. Tu meriți să ne fii căpetenie! Cu tine, vom ști înfrunta ceea ce soarta ne va aduce, bun sau rău.

O femeie se apropie cu o cutie în brațe și o dădu lui Moku. Acesta i-o dete Bulibalșei. Hitaiori stătu o clipă pe gînduri, după care îl întrebă pe Moku:

- Se va supăra fratele meu dacă voi da Darurile tovarășilor mei?

Un murmur se ridică între localnici, dar Moku ridică brațul, făcînd liniște.

- Drept este ca șeful nostru să facă ce vrea el cu darurile. Dacă în înțelepciunea lui dorește să le dea prietenilor lui, așa trebuie să fie. Prietenii lui au ajutat la apărarea satului, chiar dacă erau străini. Dar mai este profeția! Sarcina noastră a luat sfîrșit. Porunca a fost să păzim darurile pînă cînd poporul va muri pentru a se mări. Asta numai căpetenia a știut-o. Și cel ales să-l urmeze. Și ne-a fost blestem această cunoaștere neștiind cum să înțelegem. Acum am înțeles proorocirea. Poporul Șabei și-a împlinit menirea, acum suntem poporul Husul! Darurile trebuie să pornească spre Marea Bătălie.

Hitaiori întinse cutia către Setilă.

- Vei avea grijă de ele, frate al meu?

- Cu viața mea, dacă trebuie. Dar mai întîi cu viața celor care vor vrea să mi le ia fără încuviințarea mea!

- Atunci, plecați cu bine. Dacă drumurile vă vor aduce iar prin aceste locuri, să știți că aici aveți prieteni. Dacă pînă acum poporul a trebuit să păzească Darurile necesare Vieții, de acum va trăi pentru a păzi darurile date nouă de Marele Zeu: viața și dragostea!

Se îmbrățișară cu drag și călătorii porniră mai departe, împuținați. Ifichim se legăna în șea, strîmbîndu-se: lichidul dat de Albinuță fusese cît de poate de amar.

- Totuși, de ce nu facem popas? întrebă Gerilă privind spre vale. Puteam mînca ceva...

- Oamenii de acolo au de îngropat morți – prieteni și dușmani. Nu au timp de ospețe, îl lămuri vrăjitoarea.

- Și apoi, nu vroiam să te apuce strănutul pe-acolo, îi zîmbi Ochilă.

Gerilă nu-i răspunse, privind ultima dată spre coastele acoperite de flori de iasomie. Erau tot mai puțini. Al cui era rîndul să se despartă de ei?

*

* *

Anisibia se întindea dincolo de fluviu. Lățimea acestuia se îngustase pînă la a ajunge puțin mai mare decît Marele Rîu. Culoarea apei căpătase o nuanță puțin lăptoasă. După ce-l părăsiseră la cataracte pentru a pătrunde în regiunea de savane deșertice a Numinei, în mijlocul căreia se afla satul numit acum Husul, fluviul făcuse un ocol uriaș înspre Răsărit pentru a le ieși din nou în cale, aproape perpendicular pe direcția lor de mers.

- După ce face un nou ocol de vreo săptămînă spre Apus, ne iese din nou în cale, le spuse Vikuna, un vînător care li se alăturase de cîteva zile. Îl întîlniseră întîmplător, se întorcea de

la un drum poruncit lui de către Marele Mahund – împăratul Anisibiei. Cînd dăduse de ei, se bucurase cu sinceritate.

- Îmi temeam capul, le mărturisi el. Nu e rău împăratul nostru, dar nu-i place cînd nu i se duc poruncile la împlinire.

- Și ce poruncă ți s-a dat? întrebă Ochilă.

- Să-i aducem luptători adevărați. Să vedeți ce se întîmplă. De o vreme, să tot fie vreo două luni, vin niște spurcate de păsări de fură din mîncarea Mahundului. Ce nu pot mînca sau fura, spurcă. A ajuns Împăratul să mănînce doar pe ascuns, ce apucă...

- Ce fel de păsări? întrebă Albinuța.

- Nu am mai văzut așa păsări. Au trupul acoperit cu pene din bronz, nu le străbate săgețile, nici sulițele. Au ciocul scurt, zici că-i nas – duse el mîna la nasul lui scurt și lătăreț – iar sub cioc o urmă de pene albe, zici că-i gură. Mulți sunt cei ce zic că au cap de femeie pe trup de pasăre, dar eu le-am văzut bine. Au ochi ca de om, într-adevăr, deși puși lateral, ca la păsări, nu înainte ca la om. Și penele de pe cap sunt lungi, juri că-s plete... De la depărtare chiar zici că ar avea cap de femeie...

- Harpii, zise Harap Alb.

- Harpii? Trăiesc și în lumea voastră?

- Nu, le găsim doar în legende...

- Harpii, dacă zici tu, zîmbi vînătorul. Pe fața neagră, tipic africană, dinții îi luceau albi. Și văzînd Mahundul că nu ne dovedim să le omorîm, ne-a poruncit să pornim între cele patru zări să aducem luptători care să le ucidă. Eu am pornit-o încoace, am umblat mai bine de o lună. Mă întorceam cu rușine, fără nici un răspuns...

- Crezi că noi suntem un răspuns? îl întrebă Valida.

- Mai bine cu voi decît cu mîna goală, îi răspunse Vikuna.

Călătorilor nu le părea rău de întîlnire. Vikuna le fusese cu adevărat de ajutor. Cunoștea bine locurile, așa că le fusese și călăuză – deși cu Ochilă nu se puteau pierde. Era și un bun vînător, cunoscător al obiceiurilor animalelor din savană, în fiecare seară avuseseră parte de vînat proaspăt.

Acum îi scoase la o colibă care se dovedi a fi un avanpost al vameșilor. În colibă stăteau doi osteni și un funcționar care, după ce le luă un galben, semnaliză spre malul opus. Nu peste multă vreme, un bac se apropie, mînuit de patru bărbați.

- Nu vă fie teamă, Mahundul vă va întoarce galbenul, rîse voios Vikuna. El era mai tot timpul vesel și nu o dată începea să danseze în ritmuri auzite numai de el.

- Atunci de ce ne ia banii? întrebă Gerilă nemulțumit. Cu cît înaintau spre sud, cu atît suferințele vraciului se măreau. Nu mai era căldura uscată prin care trecuseră mai spre nord, ci aici umezeala începea să se facă simțită tot mai mult. Acum tremura aproape tot timpul, în ciuda păturilor puse pe el. De cîteva ori strănutase, punînd un strat de zăpadă în jurul lor – spre groaza lui Vikuna, care nu mai văzuse așa ceva. Din fericire, de fiecare dată vînătorul cel negru se întîmplă să nu-i fie în preajmă, astfel că acesta se alesese doar cu ușoare degerături. Nu același lucru se poate spune despre călătorii noștri care, din cauza căldurii, umblau cît se poate de dezbrăcați. Bucătarului, care încercase o dată să-i pună mîna la gură într-un astfel de moment, trebuiră să-i frece o jumătate de oră degetele cu zăpadă – înainte ca aceasta să se topească – pentru a-i salva mîna...

- De aici nu mai avem mult, le spuse vînătorul. Vedeți norii aceia din depărtare. Nu sunt nori de ploaie – deși mai spre Miazăzi încep ținuturile unde plouă zilnic – ci munți. Cetatea este chiar la picioarele lor. Încă cinci zile de mers.

- Așa de mult? se miră Ifichim. Înseamnă că munții sunt foarte înalți.

- Oh, da. Nu le vedem niciodată vîrfurile. De fapt, dacă e să credem legendele, nici nu au vîrfuri. Acolo sus e doar un mare platou...

- De ce să nu credem legendele? întrebă Furnicuța.

- Doar copiii cred în legende, rîse vînătorul.

- Dar nu s-a urcat nimeni pe munte, să spună ce se află acolo? întrebă Ochilă.

- Desigur că s-au urcat. Cîțiva... De fapt, cred că numai unul.

- Voi de ce nu puteți urca muntele? întrebă vrăjitoarea.

- Noi nu, noi suntem păcătoși. Doar sfinții pot urca. Acolo sus este Raiul!

Călătorii se priviră în tăcere. Iată că destinația lor se apropia și era prima dovadă că nu se înșelaseră pornind în această direcție.

- Și cine zici că s-a urcat în Rai? întrebă Setilă.

- Un cavaler fără teamă și prihană, zise vînătorul. Un cavaler francîn, unul Palamides...

- Palamides? întrebă Furnicuța. Am auzit de el.

- Da? se miră de data asta Vikuna. Din ce zic legendele pe aici, era un cavaler tăcut și puțin lăudăros. Nici n-a vrut să spună dacă munții au vîrfuri sau e un platou acolo...

- Cum e posibil să nu se poată urca nimeni pe munte? se întrebă Ochilă.

- O să vezi singur, îi răspunse Vikuna. Pereții sunt aproape drepți, din bazalt negru. Mai sus sunt acoperiți cu ghețuri și bat vînturi puternice... Cine a încercat să urce, a fost aruncat de vînt, dacă nu s-a prăbușit singur... Toți știu că este imposibil de urcat!

- Și cavalerul acela cum a urcat?

- Cu un animal minunat, zise tristă Furnicuța. Un cal înaripat, cu dinții roșii din mărgean...

- Un pegas? întrebă Harap Alb.

- Nu, acela are dinții din rubine. Un hipocefal... izbucni fecioara în lacrimi. Amintirea acelei seri în care Boian încercase să le spună povestea îi venise cu putere în minte.

- Da, așa este cum zici, spuse vînătorul negru. Dar de ce plîngi?

- Un prieten mi-a povestit despre Palamides. Un prieten care a murit...

- Mă mir... De unde o fi știut el despre cavaler? Doar dacă însoțitorul cavalerului să fi spus ceva, dar nu cred...

- Dar voi de unde știți că el s-a suit în Rai? întrebă Ifichim.

- Nu știm. Știm doar că a adus-o pe fiica Mahundului.

- Ea era în Rai? se miră Furnicuța, ștergîndu-și nasul cu mîneca. Se prefăcu a nu vedea privirea încruntată a Domniței.

- Așa se zice. Era acel Mahund un om păcătos... adică, un împărat... dar fata lui era o adevărată Bună! Tot timpul era între ei ceartă... Adică, el o certa pe ea... Pînă într-o zi, cînd veniră niște păsări... niște harpii, și o luară cu ele. Atunci împăratului îi păru rău, nu mai putu mînca – nu, nu din cauza harpiilor, ele nu-i spurcau mîncarea – ci de prea multă supărare. Trimise oșteni să urce muntele, dar pieriră cu toții. Asta îl făcu și mai trist pe Mahund. Trimise vînători în toate direcțiile... Și într-o zi apăru cavalerul în zbor călare pe calul înaripat, însoțit de un scutier trubadur.

Mahundul i-a povestit întîmplarea cu fiica lui. Atunci cavalerul a zis: „O aduc înapoi!” V-am zis că era om tăcut. Eu aș fi povestit o zi întreagă ce și cum aș fi făcut. Poate ar fi fost bine să spună mai multe, n-ar fi fost nici o surpriză cînd a suit domnița în fața lui pe hipocefal și s-au îndepărtat în zbor, în strigătele Mahundului. Așa a fost mirarea de mare încît scutierul, lăsat de cavaler în urmă, a avut timp să dispară și el... E drept, Mahundul nu a vrut să se răzbune pe acesta, se vedea că nici el nu știa planul stăpînului său.

Harap Alb pufni în rîs:

- Zi așa, după ce a adus-o înapoi, a răpit-o chiar cavalerul?!

- Nu a furat-o, zise Furnicuța. A mers de bună voie cu el. S-au iubit toată viața. Cînd el a murit, ea a înființat mînăstire pe mormîntul lui. Iar ea s-a retras călugăriță în altă mînăstire...

- Deci, așa s-a terminat povestea lor, zise Vikuna gînditor. Poate e mai bine că a luat-o, se bucură el la sfîrșit.

- Deci, și-a luat nevastă neagră, se miră vraciul.

- Neagră? Cum neagră? Nu știți? Adică... nu știți. Mahunzii noștri sunt întotdeauna albi!

- Atunci de ce li se zice „Negru-împărat”?

- Pentru că noi suntem negri, găsi Vikuna o explicație. Mahundul trebuie să fie alb, din familie de prinți – sau măcar de nobili. Și să fie pruncin.

- Pruncin? se mirară de data asta cu toții.

- De ce asta? continuă Albinuța. Doar voi nu sunteți pruncini...

- Cum să nu fim? o contrazise vînătorul. Doar locuim la poalele Raiului! Se zice că a fost o vreme cînd Pruncul cobora de pe munte printre noi, dar cred că astea-s legende. Noi nu prea suntem sfinți, ne place să ne bucurăm de viață...

- Și de ce credeți că Prințesa era în Rai? își mărturisi Harap Alb gîndul ce-l măcina. Doar o furaseră harpiile. Vrei să spui că ele vin din Rai?

Vînătorul fu așa de uimit, încît se opri în loc.

- La asta nu m-am gîndit. Nimeni nu s-a gîndit pînă acum... Nu, păsările cu fața de femeie nu pot fi bune, din rai. Nu l-ar chinui pe Mahund!

- Și atunci? Unde au dus-o pe Prințesă?

- Păi... pe munte. Acolo s-a dus cavalerul, călare pe calul lui.

- De unde știi?

- Nu știu. Așa se zice. Să ne fi înșelat cu toții sute de ani la rînd?

- De unde o fi apărut calul acela? avea însă Gerilă o altă nedumerire. Nu am auzit de așa ceva...

- Eu am auzit, îl contrazise Albinuța. Au trăit în Broceline, pădurea gelilor. Se zice că pe ultimii hipocefali i-a luat Marele Zeu în Rai. Cine știe de unde îl avea Palamides pe-al lui?...

O priviră pe Furnicuța, dar aceasta călărea căzută pe gînduri.

- Bine, vom vedea cînd vom ajunge acolo, zise Setilă. Dar Ochilă își ridică puțin turbanul de pe frunte și privi pe furiș în depărtare.

- Eh? îl întrebă Harap Alb. Citanul dădu nedumerit din umeri.

- E ceață, explică el vag.

- Unde, pe munte? întrebă Vikuna. Așa este, sunt mereu acoperiți cu nori și cețuri, v-am spus că nimeni nu le-a văzut niciodată vîrfurile...

Ajunseră, într-adevăr, în cinci zile.

51

(în care întîlnim și niște păsări)

Însoțiți de vînător, călătorii noștri se opriră în fața unui palat impunător.

- Haideți, împăratul o să vă primească imediat. Este om... împărat... cu obiceiuri simple, fără etichetă.

În mai puțin de jumătate de oră fură introduși în sala tronului – mult mai mică decît cea a Palatului Craiului din Albia, observă Harap Alb. În schimb, Mahundul era îmbrăcat bogat, într-un caftan împodobit cu broderii din fir de aur și tot felul de pietre prețioase. Pe cap purta o căciulă din postav mărginită de o bandă de oțel cizelat, cu înflorituri de aur, cu o broșă mare cu un smarald cît o nucă deasupra frunții, din care se înălța o pană frumos colorată.

La intrarea în sală, Vikuna se aplecă, atingînd podeaua cu degetele. Călătorii încercară să-l imite. Cînd se îndreptară, văzură că Mahundul era într-adevăr alb – un om destul de tînăr, deloc urît. Bine făcut, poate cîteva ocale prea mult la greutate, adunate mai ales în jurul mijlocului. Ochii lui negri erau ațintiți direct spre Elina cu o privire greu de descifrat: uimire, mai ales, dar și adorație poate, sau teamă.

- Am încercat să-ți îndeplinesc porunca, Mărețe Mahund, zise vînătorul, dar împăratul îi tăie vorba cu un gest pouncitor. Se ridică de pe tronul din fildeș frumos sculptat și se apropie

de Elina.

- Tu ești? o întrebă oferindu-i mîna.

- D...da, zise aceasta, încurcată.

- Văd că Măritul Mahund o cunoaște pe...

- Jolifana, zîmbi împăratul, și Albinuța se întrebă de ce acest zîmbet îi era cunoscut.

- Nu, Mărite... începu să zică Vikuna, dar Elina făcu o plecăciune elegantă, luînd mîna oferită.

- Mă bucur că îmi cunoști numele, Mărite Mahund, îi zîmbi.

Vînătorul roti privirile, uimit. Ceilalți călători își ținură gura – chiar și Zildir. E drept, el încerca să respire normal, după ce ghiontul vrăjitoarei îl lăsase fără aer.

- Mă bucur că ați venit, zise împăratul privindu-i pe străini. În ochii lui nu se zărea pic de bucurie.

- Am auzit că ești la nevoie, Mărite, zise Zulfina.

- Nevoie? A, da, păsările... Neplăcut...

- De aceea i-am adus, sări Vikuna.

- Da? Bine, bine... Mă bucur, zise din nou. Dacă scăpați Palatul și Împărăția de pacostea asta, veți fi răsplătiți cu dărnicie.

Elina se înroși sub privirile lui pătimașe.

- Păi, să nu pierdem timpul, zise deodată Valida. Să mergem.

- Unde mergeți? întrebă Mahundul, încercînd să o oprească pe Elina.

- Să-ți îndeplinim porunca, îi zîmbi aceasta.

- Care?... Ah, da, păsările. Să nu stați mult, te vreau înapoi!

- Parcă te mînca din ochi, spuse Flămînzilă cînd lăsară Palatul în urmă.

- Se zice: „te sorbea din priviri”, îl contrazise Setilă.

- De unde o fi știind de Jolifana? se miră însă Ifichim.

- Cred că e timpul să ne sfătuim puțin, zise Albinuța. Dar nu aici, sunt prea multe urechi... Viteze vînător, se întoarse ea spre Vikuna, care venea într-adevăr în urma lor, pot să te rog ceva? Îți suntem îndatorați, nu se cade să te punem la alte munci, dar...

- Desigur, desigur. Pentru Zulfina fac orice. Și pentru... Jolifana. Pauza lăsată intenționat mai lungă dovedea înțelegerea lui că era ceva neclar la mijloc.

- Uite, știu că tu o cunoști sub alt nume. Acum nu-ți putem spune nimic... „Nici mai tîrziu, gîndi vrăjitoarea. Nici eu nu

știu despre ce este vorba...” dar te asigur că nu este nimic rău. Suntem slujitori credincioși ai Marelui Zeu și a Pruncului Său sfînt. Vom încerca să găsim acele păsări, să îndepărtăm pacostea de ținutul acesta. Ai încredere în noi!

- Am, să știți că am. Am umblat cu voi aproape zece zile și niciodată nu mi-ați dat prilej să vă bănui cu ceva. Ce vrei să mă rogi?

- Să mergi la un han – la un han unde hangiul ți-e bun prieten – să închiriezi cîteva camere. Îi dai pentru asta zece galbeni, cu rugămintea să spună celor ce vor întreba că noi stăm la acel han, numai că plecăm de cu zori în fiecare zi. Iar dacă tu vei sta prin preajmă și vei întări aceste vorbe, vei avea și tu zece galbeni acum – și zece cînd ne vom întoarce.

- De ce vreți să vi se piardă urma? întrebă Vikuna.

- Trebuie să aflăm ce este cu aceste păsări. Vin ele din Rai, sau din Hele? Și dacă vin din Rai, de ce îl pedepsesc pe Mahund?

- Bine, vă ajut. Asta îmi poate aduce capul în țeapă – pentru că mă face să-mi bănuiesc stăpînul. Abia aștept să vă întoarceți!

Astea fiind spuse, întinse palma, luă punga în care Yusup numărase douăzeci de galbeni și dispăru în mulțime. Călătorii ieșiră din Cetate și merseră spre munte pînă ajunseră la poalele peretului de bazalt. Acolo descălecară.

- Despre ce vrei să vorbim? o întrebă Ifichim pe Zulfina.

- De cînd ne-am scufundat în apa sfîntă a fîntînii, ne-am ținut secretele nespuse. Nu vă cer să-mi povestiți ce ați văzut în fîntînă – nici eu nu doresc să vă povestesc! – dar e bine să împărtășim tainele care ne vor ajuta în Căutarea noastră. Vom spune pe rînd, dacă nu vă e cu supărare. Încep eu:

Știu că sunt Albinuța, Crăiasa Albinelor. Știu că va fi nevoie de mine ca să descui Poarta și să vă dezvălui o Taină.

- Eu sunt Gerilă, zise Zildir ce stătea în dreapta vrăjitoarei. Eu trebuie să fac o vrajă – o singură vrajă! Și trebuie să-l găsesc pe Harap Alb. Dar pe el l-am găsit.

- Cine e Harap Alb? întrebă Valida.

- Eroul, zise Gerilă. Numai el ne poate ajuta să devenim umani. Aici un mormăit de aprobare se auzi dinspre ceilalți.

- Umani? Mie mi se pare că sunteți cît se poate de umani, îi contrazise Ifichim.

- Nu, nu suntem, se împotrivi Gerilă. Uită-te la mine. Tremur

tot timpul de frig. Cînd strănut, se pune chiciura. Cînd suflu pe o nară, apa îngheață. Cînd suflu pe cealaltă, ea se transformă în aburi... Mă și mir că Zulfina nu se îndepărtează de mine cu scîrbă.

- Lasă, iubitule, că am trecut și altă dată prin clipe grele, îl bătu aceasta liniștitor pe mînă.

- Yulgur deschideam Poartă, zise troglodul care stătea în dreapta vraciului. Aveam pictam carte... Nu aveam carte.

- Avem o carte, tresări Gerilă. În coburi...

- Ce carte? se miră Ifichim. Cea despre care povestea Copilul? Și Altîm?

- Și eu, i se alătură Ochilă.

- Eu știu? De unde să știu eu ce povesteau ei?

- Dar ți-am povestit eu, se supără Albinuța. Ce tot ți-am bătut capul pînă la mînăstire?

- Eu știu? se apără Gerilă. Tremuram ca varga, nu-mi stătea capul la povești...

- Să știi că mă supăr! se zburli vrăjitoarea. Că ești urît, treacă meargă. Că-ți put picioarele... s-a mai văzut. Că sforăi... da, accept și asta. Dar să nu mă asculți cînd vorbesc?! E ultima dată cînd îți spun!

- Să o asculți, se auzi glasul trist al lui Harap Alb. O poți pierde și îți va părea rău.

Gerilă dădu serios din cap, apoi se ridică și se duse la locul unde legaseră caii. Se întoarse cu o cutie pe care i-o dădu troglodului. Yulgur scoase cu grijă un ceaslov, îl deschise cu evlavie și începu să citească. După primele rînduri se puse în genunchi, ducînd din cînd cartea cu smerenie la frunte.

- Vezi că ți s-a iertat păcatul? se bucură Ifichim văzîndu-l că citește din carte. Cei cu păcate nu o pot înțelege. Pot să mă uit și eu?

Troglodul îi întinse cartea. Ifichim o răsfoi uimit, întorcînd fiecare pagină cu grijă și poposind mult timp asupra ei. La urmă întinse cartea înapoi.

- Nu pot citi. Se pare că sunt mai puțin sfînt, glumi trist. Dar pot să spun că nu am văzut niciodată picturi atît de minunate. Uneori simt că au fost făcute de mine – dar știu că nu am pictat niciodată așa ceva. Poate doar în vis... Nici nu știu dacă aș putea să le pictez, dacă aș avea mînă.

- Yulgur puteam, zise dintr-o dată troglodul, spre mirarea celorlalți. Trebuiam învățam, Ifichim învățam la fîntîn!

- Eu trebuie să ascund ceva, zise Elina care stătea alături de Yulgur la un gest din partea vrăjitoarei. Nu știu ce. Voi plăti pentru asta... mi se vor rupe aripioarele... Ah, eu sunt Furnicuța, Crăiasa Furnicilor. Am fost înălțată de la rangul de Prințesă la cel de Crăiasă, zîmbi ea trist, fără ca zîmbetul să-i mîngîie ochii.

- Eu sunt Setilă, zise Yusup din dreapta Furnicuței, punîndu-i acesteia palma uriașă pe umăr, liniștitor. Fecioara întoarse uimită capul, piticul nu făcuse niciodată vreun gest blînd, cu nimeni. Ca și Gerilă, a trebuit să-l caut pe Harap Alb. Ca și el, trebuie să devin uman - cu ajutorul lui Harap Alb. Dacă vreau ca Bătălia să fie cîștigată.

- Și tu îmi pari cît se poate de uman, zise Ifichim.

- Nu sunt, îl contrazise Setilă. Nici nu sunt om, sunt pitic. Acum setea mă scurmă, îmi pîrjolește mațele. Nici nu vă puteți închipui prin ce trec... Fu rîndul Furnicuței să-i pună mîna pe braț, cu simpatie plină de duioșie. Trebuie să ucid un prieten. Nu știu care dintre voi va fi. Dar trebuie să o fac, dacă vreau ca Dușmanul să fie învins!

- Eu sunt Ochilă, zise Li Ping. O știți, unii mă cheamă deja pe acest nume. Cînd port turban pe cap, par a fi un om normal. Acum, de cînd am al treilea ochi, e mai bine. Privesc prin el numai cînd am de iscodit ceva. Dar vreau să devin om ca toți oamenii! Nu mai vreau să iscodesc – de aceea port acum turbanul tot timpul tras pe ochi. Îmi este rușine să vă iscodesc – da, v-am iscodit și pe voi. Nu am vrut... nu aveam încotro. Privirile mele pătrund prin materiale, prin ziduri, prin veșminte... Fetele din grup se înroșiră la față. Nu, nu vă rușinați, nu v-am privit niciodată ca pe femei, cu dorință trupească... ci ca pe niște surori ale mele. Dar îmi este rușine să-mi iscodesc prietenii, singurii prieteni pe care i-am avut vreodată! Vă spun asta ca să înțelegeți prin ce trec. Vreau să fiu om!

Strigătul citanului umplu de durere pe ceilalți călători.

- Da, în Bătălie trebuie să fiu și eu uman, de aceea a trebuit să-l găsesc pe Harap Alb. A trebuit să găsesc și Cartea – văd că m-a găsit ea pe mine. Trebuie să iscodesc, o ultimă dată. Apoi îmi voi pierde vederea. Nu numai darul meu, ci nu voi mai

vedea! Dar sunt gata să fie nevoie de mine!

- Eu nu știu nimic, zise Ifichim. Eu nu țin minte nimic din cele văzute în apă, eram lipsit de cunoștință. Cînd mi-am revenit, Yulgur mă scotea deja afară... Nu știu nimic, repetă el.

- Nici eu nu știu nimic, zise Valida, care se rezema de umărul lui. Eu nu am intrat în fîntînă – acum îmi pare rău. Poate aș fi aflat și eu de ce am fost adusă în Căutarea asta...

- Eu sunt Lăți-Lungilă, v-am spus. Am fost tîrît în povestea asta împotriva voinței mele. Eu sunt uman – ba nu, mint! Eu sunt cel mai puțin uman dintre voi. Am furat, am ucis, am acoperit crime, am trădat stăpîni, familie și prieteni... Am știut despre uciderea părinților Copilului. Am știut de folosirea Copilului, nu m-am împotrivit... Am știut chiar și despre răpirea lui... Acum, drept pedeapsă, mi-au crescut mîinile. Să fur mai bine! Să-l fur chiar și pe Dușman! Nu am mai furat nimic de cînd am plecat cu voi, v-am mințit zicînd că fur...

- Eu știam, zise Ochilă, rușinat.

- Îți mulțumesc că nu m-ai dat de gol. Voi mai fura o dată, ultima oară, atît! Apoi voi vedea ce este cu proorocirea aia...Voi muri sub semnul Crucii? își încheie Cîrnul povestea.

- Eu sunt Flămînzilă, zise Felimon. Foamea mă scurmă mereu. Sunt momente cînd nu mă pot stăpîni, îmi vine să iau proviziile noastre, să mînănc. Îmi mușc mîinile pînă la sînge – își arătă mîinile pline de răni, pe care le ținea ascunse sub șorț. Nu mai pot răbda mult... Trebuie să devin uman – și pentru ce? Nu am făcut rău nimănui, niciodată. Și în Bătălie trebuie... trebuie să... să... vă trădez! Își puse fața în mîinile însîngerate și izbucni în plîns. Parcă nici strigătul citanului nu fusese atît de încărcat de durere.

- Lasă, lasă, încercă Harap Alb să-l liniștească. Nu știu de ce, dar eu cred că rolul tău va fi cel mai important. Tu meriți tot ce este mai frumos pe lume!

- Nu știu... Și mai este fața Jolifanei... Știu că nu este fetița. Știu că este Elina. Dar nu mă pot opri să o privesc pe ascuns. O iubesc! gemu el. Eu, acesta pe care îl vedeți, îndrăznesc să o iubesc! Și cînd văd chipul Elinei simt că-mi pierd mințile!

- Eu sunt Harap Alb, zise Eroul după cîteva clipe de tăcere. Nu știu ce caut aici. M-am rugat... Pruncului să ne ajute. S-ar putea să ajungem la Bătălia Finală – dacă luăm căile drepte! Nu

știu cartea voastră sfîntă. În a noastră scrie: „Strîmtă e poarta, îngustă cărarea. Numai cei ce îmi vor urma calea vor ajunge în Rai” Dar, intrînd pe poarta cea strîmtă, urcînd acea cărare îngustă și plină de pericole, ducîndu-ne propria cruce în spate, vom putea ajunge în Rai... Ce va fi acolo...

- Mda, concluzionă Albinuța, știm unde stăm. Avem de ajuns pe munte – și nu știu cum. Acolo... Acolo vom întîlni o poartă, și în fața ei un înger cu paloș de foc – dacă sunt adevărate poveștile... Va trebui să trecem cumva de el, eu va trebui să descui poarta – pe care o va deschide, cumva, Yulgur Vom intra, poate, în Paradis – și acolo ne va aștepta Dușmanul!

- Cum e posibil, se împotrivi Harap Alb. Dușmanul nu are cum pătrunde în Paradis!

- Va fi dus de unul dintre noi, zise vrăjitoarea – și călătorii se priviră uimiți. Doar Flămînzilă continuă să plîngă, cu fața în palme.

- Acolo este Paradisul Terestru, zise Ochilă. Aici, pe pămînt, Dușmanul are și el putere – doar e Stăpînul pămîntului. În cel Ceresc nu are putere...

- Da, asta ar fi o explicație. Are putere în Paradis – dar nu poate intra. Are nevoie de noi ca să intre acolo... Dar să revenim la proorocirile noastre. Cum facem să le împlinim?

- Să le luăm pe rînd, zise Ochilă. Să găsim păsările, poate știu ele ceva.

- Să le găsim, acceptă Valida.

Ochilă își ridică turbanul și privi în jur.

- Nu pot vedea pe munte, zise. Dacă ele trăiesc acolo, nu am cum să le văd...

- Nu cred să fie în Paradis, îl contrazise Ifichim. Fac totuși rău, nu pot trăi în Rai.

- Atunci, cum au putut-o duce pe Prințesă pe munte? întrebă Furnicuța.

- Nu știu, vom afla, zise Ochilă. Nu trăiesc pe munte, ci într-o peșteră nu departe de aici. De aceea nu le vedeam, priveam în sus... Lăsați-mă să le iscodesc o vreme obiceiurile...

Stătură toată ziua în acel loc. Yulgur, cu ajutorul lui Ifichim, descifra picturile din carte. Din cînd în cînd citea din ea – dar nu le spunea ce anume.

- Spuneam nu acum. Suflet la voi nu curat eram destul.

Carte perdeam putere... Pictam, poim spuneam...

Ochilă ridica din cînd în cînd turbanul, iscodind. Așa aflară cînd păsările se ridicară în zbor, îndreptîndu-se spre culmile muntelui – doar pentru a dispărea în nori. Mai tîrziu coborîră și se îndreptară direct spre Palatul mahundului, unde se năpustiră peste masa aranjată pentru oaspeții de departe. Mahundul trimisese vînători să-i caute pe Călători, să-i cheme la ospăț. Mai ales pe fecioara Jolifana... Și mai aflară că Vikuna îi păcăliră pe trimiși, dar Mahundul nu se supără prea mult, dat fiind că ospățul rămăsese fără bucate...

Păsările se întoarseră la peștera lor, unde adormiră. A doua zi repetară întru-totul același program – dar de data asta Ochilă le zise:

- Să mergem, cred că știu ce avem de făcut.

Ajunși aproape de deschizătura peșterii, citanul dădu poruncă:

- Avem nevoie de trunchiuri de copac, să închidem intrarea în peșteră. Vedeți că păsările au ghiare ascuțite care taie ca hangerele. Trebuie să adunăm destui bușteni, cînd începem să-i punem se vor trezi. Dacă nu reușim să le prindem, zboară și le pierdem...

- Ar fi fost bun aici Prințul, zise Gerilă.

- Ah, bine că ai vorbit, tresări Harap Alb. Și păsările sunt tot un fel de reptile...

- Reptile? se miră Gerilă. Ca șerpii?

- Într-un fel. Dacă faci frig, le amețești. Pînă să-și revină, închidem intrarea.

- Este o idee, zise Valida. Numai să nu moară...

Pregătiră destui bușteni. Puterea Piticului și a trogloditului se dovedi mare – suficientă pentru a căra trunchiuri de copaci la gura peșterii. Mai pregătiră lemne mai subțiri și bolovani ca să lege buștenii între ei.

-Acum! zise vraciului Valida, pregătindu-se.

- Acum, ce?

- Strănută!

- Nu-mi vine...

- Ce facem? îi întrebă pe ceilalți, dar Lăți-Lungilă întinse mîna și prinse o pasăre frumos colorată, cu pene lungi în coadă. Pînă cînd aceasta să se dezmeticească, o lăsă fără o pană...

-Nu, stați..., încercă Gerilă să se împotrivească, dar, în timp ce ceilalți îl țineau de brațe, Albinuța începu să-l gîdile cu pana pe sub nări. Cînd îl văzură opintindu-se, îl băgară cu capul în peștera din care ieșea un miros straniu. Strănutul zgudui intrarea și reverberă un ecou în adîncuri.

- Dacă nu au murit de inimă, atunci dorm, zise Ochilă. Repede!

Prăvăliră trunchiurile în intrarea, întărindu-le cu bețe și bolovani. Lăsară doar o gaură, cît să încapă o pasăre.

- Ochilă, să-mi spui cînd vin, zise Valida scoțînd sabia din teacă. Cîrnule, ține-te pe-aproape. Cînd Ochilă dă semnal, prinde-o de gît și trîntește-o pe prag. Ceilalți săriți și acoperiți gaura!

După vreo oră, citanul zise:

- Au început să miște. Pregătiți-vă!

Mai trecură vreo zece minute pînă cînd strigă:

- Acum!

Prin gaura lăsată țîșni o pasăre în zbor. Lăți-Lungilă o înșfăcă de gît și o trînti pe piatră. Valida îi puse cizma pe trup, lăsînd vîrful sabiei să atingă gîtul neapărat de penele de aramă – în timp ce ceilalți trîntiră un buștean în gaură. Din peșteră se auziră țipete furioase, în timp ce ghiarele ascuțite începură să rupă din bușteni.

- Spune-le să se liniștească, porunci Domnița păsării. Dacă nu... Vărful ascuțit al sabiei apăsă pe gîtul golaș.

- Cra! țipă pasărea. În peșteră se făcu liniște.

- Ce vrei? întrebă cu glas omenesc.

- Vorbește? se miră bucătarul. Numai în basme se întîmplă ca animalele să vorbească...

- Poate și Vifor vorbește, zise deodată Furnicuța.

- Poate. De unde să știm, dacă nu l-am întrebat niciodată nimic?

- Nu glumi, Ifichim! se împotrivi Furnicuța. Mi se pare că mi s-a spus să vorbesc cu el...

- Hei, mă lăsați să vorbesc cu ostatecul nostru? întrebă Valida. Ceilalți tăcură.

- De ce spurcați mîncarea Craiului? o întrebă pe pasăre.

- Așa este porunca.

- Porunca o primiți în Rai?

- Cra. Nu. Sus pe munte...
- Pe munte nu este Raiul? o întrebă vrăjitoarea.
- Este. Noi nu intrăm. Nimeni nu intră. Arhanghel cu paloș.
- Voi ați adus Prințesa pe munte?
- Care?
- Cea pe care a luat-o Palamides.
- Da.
- Ea a intrat în Rai?
- Nu. Doar în turnul porții.
- Nici Palamides?
- Nici. Doar în turn. Avut cheie.
- Cheia Raiului? se miră Albinuța.
- Nu. Rai nu are cheie. Poartă la turn.
- Cum intrăm în Rai? întrebă Flămînzilă.
- Arhanghel știe.
- Cum ajungem pe munte?
- Cra. Zburați!
- Te tai! se supără Valida.
- Stăteam, nu supăram, se împotrivi Yulgur. Sărman pasăr nu vinovat. Lucram la porunc, nu rău.
- Chiar, de ce spurcați mîncarea? se miră Furnicuța.
- Poruncă.
- Știm, dar de ce?
- Om rău. Suflet negru. Trebuie plecat. Spurcă țara...

Călătorii se priviră uimiți.
- Dacă îl facem să plece, ne ajuți? o întrebă deodată Ochilă.
- Ajutăm. Noi încercam, nu reușim.
- Dați-ne două zile... Trei. Nu mai multe. Nu mai veniți, stați aici, sau pe munte.
- Arhanghel poruncit.
- El va ști, zise Valida. Stați ascunse... trei zile.
- Dăm drumul.

Valida ridică talpa și puse sabia în teacă. La un semn al ei, Setilă și Yulgur începură să dea buștenii la o parte. Deși Lăți-Lungilă aștepta pregătit de orice, pasărea se strecură în peșteră. După o vreme Ochilă spuse:
- Au adormit... Cred că putem merge. Mi-am făcut un plan...
- Ce ai de gînd? îl întrebă Valida.
- Să mă lăsați pe mine să vorbesc. Să mă aprobați în tot ce spun.

Se întoarseră în Cetate. Ochilă îi duse direct la hanul în care Vikuna îi aștepta, stînd ca pe ghimpi.
- Ce bine că ați venit, se bucură el. Mahundul iar a trimis oameni ca să vă cheme la ospăț, se pare că păsările nu au venit azi... Nu știam ce să le mai zic...
- Să mergem la ospăț, zise Ochilă spre bucuria lui Flămînzilă. Să nu ne faceți de rîs pe acolo – le atrase el atenția. Ai auzit, Setilă? Flămînzilă? Avem o treabă de făcut!

Cînd îi văzu intrînd, Mahundul se lumină la față. Imediat o luă pe Elina de mînă, dînd impresia că nu-i va mai da drumul niciodată. Nu părea om rău, totuși...
- Veniți, cinstiți oaspeți, stați la masa mea. Nu știu cînd vor veni spurcatele alea de păsări, dar să ne bucurăm acuma.
- Nu vor mai veni, îi dădu Li-Ping vestea cea bună. Am reușit să le tăiem, nici una nu a scăpat.
- Adevărat? se uită Mahundul cercetător la ei. Dădură cu toții din cap, aprobator. Mare faptă, trebuie să bem pentru ea!
- Nu este terminat de tot, îl opri citanul. Trebuie să speli sîngele vărsat.
- Eu? se miră Mahundul. Ce treabă am eu cu asta?
- Sufletele păsărilor moarte vor prinde iarăși trup dacă nu vor fi împăcate. Ele primiseră poruncă de Sus să te chinuie, nu o făceau din plăcerea lor.
- Știți cumva de ce?
- Nu știm, nu ne-au spus.
- Și ce trebuie să fac? întrebă Craiul cu țîfnă.
- Trebuie să pleci în hagialîc.
- În ce?
- Călătorie la Sfîntul Mormînt al Pruncului, îi explică Eroul.

Mahundul îi privi încruntat.
- Asta dacă vrei să scapi de păsări definitiv, zise Zulfina. E treaba ta...
- Numai așa pot, ziceți voi... Le-ați omorît pe toate? Cine v-a zis toate astea?
- Una, înainte să moară, a apucat să ne vorbească. Dacă faci slujbă de împăcare, își vor găsi și ele pace.
- Așa... păru Mahundul încurcat. Și ce fac cu țara?
- Păi, dă-o cuiva. Pînă te întorci.

Mahundul se uită în jur, la călători.

- Nici nu vă știu bine. Cine sunteți voi?

- Niște bieți călători prin lume, lipsiți de talente... Uite, ăsta-i un vraci care nu a făcut niciodată vreo vrajă, dacă poți crede așa ceva! Eu sunt o iscoadă pentru împăratul Galben, acest burtos nu știe decît să mănînce, în timp ce piticul acesta bea de stinge... Pe ăla de colo îl caută prin vreo trei regate propria breaslă, este un pîrlit de hoț... Iar călugărul... e călugăr... Doar Domnița are mare talent cu sabia, nu sunt mulți care să-i stea în față. Iar omul acesta fără o mînă... El este Pictorul! Cel mai mare pictor al lumii!

- Fără o mînă?

- Ha! Mîna pe care o folosește este cea stîngă. Ia arată-i, îi zise el lui Ifichim. Acesta aruncă fulgerător un cuțit, ce se înfipse cu mare precizie în stema de pe spătarul tronului, după ce tăiase două lumînări de pe masă. Craiul tresări și-l privi cercetător.

- Aha! păru să scrîșnească din dinți. Bine, las tronul pictorului și... și domniței. Dar nu pot pleca așa, la drum, îmi trebuie... soție. Așa e obiceiul.

- Obiceiul? se miră Valida, dar Elina o întrerupse:

- Da, obiceiurile trebuie respectate. Sunt sfinte!

- Da, da... Am hotărît! îi tăie Mahundul vorba. O doresc pe Jolifana de soție! Doar așa voi pleca...

Vraciul vru să se împotrivească, dar brațul vrăjitoarei îl opri. Pe troglodit îl opri Elina.

- Bucură-te, bunul meu prieten, îi zise ea cu fața luminoasă. Fata ta se mărită cu Negru-Împărat. Vom merge la Sfîntul Mormînt...

- Atunci, să petrecem! bătu din palme Mahundul.

Petrecerea s-ar fi întins pînă spre seară – dacă la ea nu ar fi participat Flămînzilă și Setilă. Știind ce urma să se întîmple, Yusup puse o masă într-o margine, o umplu cu bucate și carafe cu băutură. Pînă să apuce ceilalți să se așeze la masă, cei doi zvîntară toată mîncarea și băutura de pe celelalte mese. Mahundul, care tocmai vroia să dea ordine să se deschidă ușile, să fie poftiți curtenii la masa lui de nuntă, fu nevoit să trimită vorbă că ospățul se amînă pentru altădată. Dar că toată Curtea

să vină să se închine locțiitorilor lăsați pînă la întoarcerea lui. Curtenii se închinară în fața Domniței și a Pictorului, urară drum bun și întoarcere grabnică Împăratului, și plecară uimiți că nu fuseseră invitați și ei la ospăț. Mai ales că mesele erau gata întinse...

Cînd cei doi își simțiră tovarășii sătui, lăsară curat și pe masa lor.

- Nu vă invidiez, le rînji Mahundul noilor săi locțiitori. Cu astfel de supuși, țara va face în curînd foamete. Cît timp îi aveți pe ăștia doi la Palat, nu aveți nevoie de păsări...

Dar pentru că nu mai aveau de ce pierde vremea, fostul mahund și noua lui soție porniră spre miazănoapte chiar atunci. Mai erau ore bune pînă la căderea serii. Îi însoțeau doi vînători – apropiați ai Mahundului, după spusele lui Vikuna. Acesta rămăsese să le stea alături noilor crai, să-i învețe obiceiurile locurilor.

Prima poruncă dată de Valida fu să se pregătească din nou mesele.

- Voi, le spuse ea lui Flămînzilă și Setilă, vă rog să ne lăsați. Sper să vă fi săturat...

- Noi? își arătară aceștia indignarea.

- Abia mi-a ajuns pe-o măsea, completă burtosul, în timp ce piticul completa:

- O picătură de apă pe plita încinsă!

- Fie, fie, dar eu trebuie să mă pun bine cu oamenii aceștia. Și am de făcut o nuntă! Nu pot trăi cu bărbatul acesta al meu fără a pune cununiile mai întîi.

Toți săriră să-i felicite, bucuroși. Dragostea celor doi înflorise sub ochii lor, așa că vestea nu-i luă pe nepregătite. Doar Yulgur comentă trist:

- Elina bucuram eram aici...

Așa că petrecerea se întinse pînă tîrziu, spre bucuria curtenilor chemați înapoi. Li se dovedea că noii Mahunzi erau oameni evlavioși, înțelepți, drepți și miloși. Măcar de-ar fi fost jumătate atît de pricepuți pe cît fusese fostul...

Ziua a doua trecu pe neobservate. În timp ce noii Mahunzi ținură Sfatul în Sala Tronului deschisă tuturor, ceilalți căutară locuri unde să fie feriți de ochii lumii. Yulgur citi toată ziua din Carte. Gerilă și Albinuța petrecură ziua în grădină, discutînd –

ceea ce înseamnă că vraciul trebui să suporte stoic vorbăria vrăjitoarei.

- Lasă că o să-i prindă bine, comentă Ochilă care, în lipsă de altceva, vizita Palatul și Cetatea însoțit de Lăți-Lungilă. Iar Flămînzilă și Setilă căutau ceva de-ale gurii...

Setilă părea căzut într-o tristețe adîncă, spre mirarea burtosului.

- Te pot ajuta cu ceva? îl întrebă, săritor ca de obicei.

- Nu ai cu ce. Știi, Elina...

- Da, oftă Flămînzilă. Săraca de ea, să poarte un chip străin... De cîte ori o priveam, mi se părea că o văd pe fetiță... pe Jolifana.

- Da? Eu, dimpotrivă, de cîte ori mă uitam la chipul ei nou mi-o aminteam pe Elina cea dinainte. Ce soartă a avut și ea... Crescută ca o prințesă – pentru a ajunge pe drumuri, săracă și flămîndă... Era să fie măritată cu cineva pe care nici nu-l știa prea bine, pe urmă flăcăul pe care l-a îndrăgit a murit... I-au murit prietenii. Și acum... nici nu știu ce să zic. Sper să fie fericită.

- De ce n-ar fi? se miră Flămînzilă. Mahundul o iubește, se vedea cu ochiul liber. Și ea a părut bucuroasă de însoțire.

- Mie mi s-a părut mai degrabă o jertfă. Ea știe ceva... ceva ce noi nu știm. În ultimele zile a fost tristă, de cîteva ori am auzit-o plîngînd.

- Poate pentru că s-a trezit cu o față străină... De ce s-o fi întîmplat asta?

- Nu știu. Voia Marelui Zeu... Nu cred că asta o supăra. Cred că i se ceruse jertfă... pe cînd era în apă. Flămînzilă nu-l contrazise, și el avea de plătit o jertfă. Nici nu cred că-și plîngea iubitul pierdut. Parcă mai mult soarta. Dar cînd Mahundul a cunoscut-o drept Jolifana, ea a părut să-și fi găsit din nou liniștea... Nu știu cum să spun...

- Că era gata să-l mintă?

- Poate că da. De parcă vroia să-l înșele, să-l liniștească. Ne-a împiedicat să dăm în vileag cine este cu adevărat, a părut chiar doritoare să se mărite cu el, să plece cu el în pelerinaj...

- Dar poate că dorea chiar asta. Ce rău este să fii nevasta unui Crai? Mahundul e tînăr, chipeș...

- Dar rău, zic păsările... și eu le cred. Cei din Rai îl știu rău.

Zîmbetul lui mi s-a părut mereu fals... Elina știe!

- De unde știi tu asta? se miră burtosul. Ți-a spus ea?

- Nu. Nu prin vorbe. Pe cînd așteptam să prindem păsările, a venit la mine. Știi? Noi nu am vorbit prea mult unul cu celălalt. Era atît de frumoasă! Și apoi, eram din altă lume, ea fiica celui mai bogat negustor, eu servitor prin crîșme... O priveam doar de departe, ca pe o zeiță..

- Aceeași diferență era între ea și Boian. Asta nu l-a împiedicat s-o iubească.

- Și eu o iubesc, mărturisi Setilă. Bucătarul îl privi uimit, dar cu înțelegere.

- Se pare că după ce că suntem niște lighioane blestemate, mai ne și îndrăgostim fără speranță, se căină Flămînzilă. Tu de Elina – nevasta altuia acuma, eu de Jolifana, pe care nu am mai văzut-o de mai bine de douăzeci de ani... Și ea e frumoasă, cea mai frumoasă din lume!

- Te pot contrazice. Elina e cea mai frumoasă... Dar nu asta vroiam să spun. A venit la mine și mi-a vorbit – am crezut că se despică pămîntul! Mi s-a părut că-și ia rămas bun de la mine. Și mi-a lăsat mie Calul.

- Care cal? Vifor?

- Da. M-a rugat să am mare grijă de el. Să-l iubesc așa cum o iubesc pe ea însăși! Așa mi-a spus... „Să-l iubești așa cum mă iubești pe mine!” Și m-a sărutat pe obraz...

- De ce ți-ar fi dat calul? Hm.. o fi crezut că-i prea bătrîn pentru acest drum prin deșerturi pînă la Jerulabad...

- Poate. Așa m-am gîndit și eu la început. Dar îl putea lăsa în grajdul Palatului, Valida ar fi avut mare grijă de el. A luat calul meu, eu am ajutat-o să schimbe șeile. Mi-a dat de înțeles că trebuie să duc Calul în Rai, de-om ajunge vreodată acolo. Mi-a zis: „Să nu-l pierzi din ochi, să fii cu el tot timpul. Pînă la capăt!” Apoi mi-am dat seama că ea știa încă de atunci că nu va fi cu noi la ultima Bătălie. Că va pleca. Că acest drum va fi, poate, fără întoarcere. Că a sosit vremea să se jertfească și ea...

Nu cred că o voi mai vedea pe Elina! Dar îl am pe Vifor! Să nu se atingă cineva de el, că-i sorb inima din piept!

Era atîta hotărîre în amenințarea Piticului, încît prietenul lui nu se îndoi nici o clipă.

52

(în care deschidem o poartă)

În a treia zi apăru Altîm. Primul care îl zări fu Ifichim, care stătea în acea dimineață pe tron, acordînd audiență supușilor. Ușile erau larg deschise și pe ea veneau oameni simpli cu tot felul de plîngeri. Certuri între vecini, plîngeri împotriva funcționarilor de stat, cereri de ajutor... Tot ceea ce judecătorii de cartiere, sate, orașe – un fel de cadii – nu puteau sau nu vroiau să îndrepte.

Lui Ifichim începuse să-i placă această ocupație – după experiența primei zile; Validei, nu prea. Pe ea nedreptățile o enervau și avea tendința să ceară pedepse grele asupra celor ce călcau legea. Ifichim avea mai multă răbdare, asculta ambele părți, cerea să-i fie înfățișați martori, cerea părerea celor doi viziri din sfat ce-i stăteau cu rîndul alături. Dar cel mai mult se sfătuia cu vînătorul pe care-l ținea alături de tron.

În prima zi acesta fusese Vikuna, dar în a doua zi acesta își adusese un frate. Cum vînătorii își ziceau între ei frați, era greu de zis dacă cei doi erau cu adevărat frați, sau doar tovarăși. Spre bucuria lui Ifichim, fratele lui Vikuna - un războinic înalt și puternic, cu trăsături negroide mult mai pronunțate, purtînd numele de Sambu - era mult mai priceput în tradițiile și obiceiurile anisibilor. După cum explicase Vikuna, Sambu „vînase” mai mult pe străzile orașului – îndeplinind, deci, un fel

de funcție de polițai – în timp ce Vikuna însuși bătea mai mult savanele.

Așa că în această zi, alături de tron stătea mîndru Sambu, înarmat tradițional cu lancea și scutul oval, înalt, iatagan la brîu, vopsit cu dungi albe pe pielea neagră, descoperită, a feței și brațelor vînjoase. La picioarele tronului stătea o femeie care își învinuia vecinul - frate cu judecătorul de cartier - că mutase gardul, făcînd ca fîntîna pe care familiile lor o împărțiseră în bună pace timp de generații să îi rămînă doar lui în stăpînire. Acum femeia trebuia să care apă tocmai de la fîntîna publică din fața Templului, cale de mai bine de o mie de pași de casă!

- Tu ce zici? îl întrebă Ifichim pe învinuit.

- Am martori care pot să jure că pe vremuri curtea străbunilor mei se întindea cu șase pași mai mult decît am moștenit-o eu. Pe atunci nu era fîntîna.

- Așa... Și tatăl tău de ce nu a cerut mutarea gardului?

- El nu știa de înșelăciune.

- Bun, bun. Dar bunicul tău?

- Nici el nu a știut.

- De cînd e fîntîna acolo?

- De... de... foarte mult timp.

- Să vină martorii!

Cam atunci intră și Altîm – de se și miră noul Mahund. Ce treabă avea Altîm în procesul ăsta? Dar kapcînul se trase într-o latură a Sălii, așteptînd liniștit să-i vină rîndul, în timp ce martorii se apropiară grăbiți de tron.

- Ia spuneți-mi și mie ce ați spus oamenilor acestora! porunci Ifichim.

Oamenii se uitară unul la celălalt, apoi unul păși în față.

- Acum multe generații, gardul era pînă la un pom, un curmal, șase pași mai spre apus.

- Aha. Acum unde e pomul?

- A... a fost tăiat.

- De mult?

- D... da. Acum cîteva generații.

- Cîte generații? vru să știe Mahundul, zîmbind binevoitor. Cinci? Trei? Zece?

- Ăăăă... Nu știm.

- Așa... Și fîntîna? Fîntîna era atunci?

- Da, era. Curmalul a fost tăiat mai tîrziu.

- Cînd mai tîrziu?

- Ăăă... acum cîteva generații...

- După ce s-a făcut fîntîna, nu?

Martorii se uitară din unul la celălalt, apoi ridicară din umeri.

- Cine a construit fîntîna? întrebă din nou Ifichim.

- Strămoșul omului de colo...

- Și strămoșul femeii de aici a mutat gardul să aibă și el acces la fîntînă, nu?

Martorii încuviințară din cap.

- Atunci puteți să-mi spuneți de ce strămoșul acestui om – și al judecătorului – nu s-a plîns de încălcarea făcută? Strămoșul femeii a luat pămîntul, curmalul, și jumătate din fîntînă, iar acel strămoș nu s-a plîns deloc. Ce ziceți de aceasta?

- Nu... nu știm. Poate strămoșul femeii avea prieteni puternici.

- Atunci de ce nu a luat toată fîntîna? De ce a luat numai jumătate? Cine îl putea opri?

Martorii nu mai ziseră nimic.

- Viziri dumneavoastră, ce mă sfătuiți să fac?

- Păi, zise unul din ei, să-l lăsăm pe judecătorul de cartier să judece. Sau pe cel de oraș...

- Pe fratele celui de acolo? Sau pe superiorul lui. Va judeca drept?

Vizirul nu răspunse, dar al doilea vizir dădu negativ din cap.

- Tu ce zici, Sambu, prietene?

- Corb la corb nu-și scoate ochii, Mărite Mahund. Fă tu dreptate!

- Așa... Și tu ce mă sfătuiești că ar fi drept să fac?

- Eu zic că dacă cei din familie nu își păstrează tradițiile, nu se pot aștepta să i le păstreze vecinii. Și cine poate lua o jumătate de fîntînă cu japca, o va lua cu totul...

- Tu, străine, ce zici? ridică Mahundul vocea, uitîndu-se la kapcîn. Acesta se apropie liniștit de tron, îi privi pe martori, apoi zise:

- Eu aș lua fîntîna și aș da-o femeii, că i s-a făcut nedreptate cu de-a sila. Pe omul acesta, pîrîtul, l-aș scurta de cap, să nu-i mai trebuiască apă. Pe fratele lui, care a încălcat dreptatea deși e pus să o apere, l-aș trage în țeapă pentru necinstea adusă

stăpînului săi, Împăratul. Iar acestor martori mincinoși le-aș porunci cincizeci de bice!

- Ați auzit, iubiți supuși, ce vi s-ar cuveni? îi întrebă Ifichim pe martorii albi la față. Și acest străin este om blînd - în alte locuri, martorii mincinoși își pierd și limba! Eu poruncesc așa: veți da fiecare cîte un ban de aur acestei femei, pentru că a fost tîrîtă prin judecăți din cauza mărturiei voastre. Fără voi, și-ar fi văzut de treabă, vecinul nu avea de ce să-i ia fîntîna. Mai dați cîte un galben visteriei, că mi-ați ocupat timpul cu prostii!

Ție, pîrîtule, ar trebui să îți iau capul. Nu pentru răpirea fîntînii, nici pentru încălcarea Legii, ci pentru nemila arătată față de o bună vecină. Și pentru necinstirea adusă generațiilor de prietenie și bună vecinătate dintre familiile voastre! Se va muta gardul cinsprezece pași înspre casa ta, pierzînd astfel cu totul fîntîna, și vei sădi curmali de-a lungul gardului, ca să știți și unii, și ceilalți, de încălcarea prieteniei făcută din lăcomie.

Iar fratele tău, judecătorul, își pierde chiar acum slujba, pentru necinstirea adusă Mahundului. Va lucra pe lîngă un judecător cinstit de oameni, ca să învețe să respecte Legea și dreptatea. Am hotărît!

- Tu, femeie, se întoarse spre pîrîtoare, ești mulțumită?

- Sunt mulțumită, Mărite! Să te păzească Marele Zeu și să îți dea sănătate pentru dreptatea făcută. Dar...

- Mai este ceva? Nu am judecat bine?

- Ba da, bine. Numai că... Am să te rog ceva...

- Spune.

- Lasă să se mute gardul unde a fost de generații. Să aibă și vecinul meu jumătate de fîntînă, că mie îmi ajunge jumătate. Și familia lui să aibă dreptul să culeagă toate curmalele din partea lor de gard... Tatăl lui a fost om, mi-a fost ca un tată...

- Ai auzit, pîrîtule? Pentru femeia aceasta prietenia nu e vorbă goală. Să se facă după rugămintea femeii și să aud vești bune despre voi. Plecați acum.

După ce îi văzu ieșind, Ifichie făcu semn să se închidă ușile.

- Spune oamenilor să vină mîine, îi spuse lui Sambu. Azi îmi întîmpin acest... prieten venit de departe și îmi iau rămas bun de la prietenii care vor pleca. Sunteți și voi liberi astăzi, le spuse vizirilor.

- Văd că-ți place, rînji Altîm cînd rămaseră singuri.

- Este o meserie ca oricare alta, zise Ifichim. Îmi place să îmi fac meseria bine, să duc lucrurile cu bine la bun sfîrșit.

- Ai putea să te bucuri de puterea pe care o ai.

- Mă bucur. O folosesc ca să fac bine.

- Am ascultat la ce vorbesc oamenii. Fostul mahund nu a făcut așa ceva – mulți mahunzi nu au făcut ca tine. Ei și-au trăit viața în liniște și plăcere...

- Despre liniște nu știu, dar știu că nu mi-ar place să zac ca o vegetală. Nici Validei. Știi ce face ea acum?

- Bănuiesc, rînji kapcînul. Probabil face exerciții...

- Cînd ai sosit?

- Aseară. Am dormit, m-am îmbăiat, și iată-mă. M-am mirat să aud că ați ajuns mahunzi. Interesant cum se răsucește Soarta.

- Dar ai știut că suntem aici.... Am auzit că i-ai cunoscut și pe tovarășii noștri... mai puțin pe vraci. Ai dispărut la Jerulabad.

- Da. Am fost aproape sigur că vor scăpa și vor veni încoace. Așa hotărîseră, doar. Nu avea nici o noimă călătoria dacă nu ajungeați aici, nu-i așa? Un fulger negru îi trecu prin ochi.

- Da, cred că n-ar fi avut. Vino, o să ne întîlnim și cu ceilalți.

Coborîră în grădină. Valida își văzu soțul și îi făcu semn cu mîna. Apoi îl văzu și pe Altîm și se apropie, băgînd sabia în teacă. Tunica strînsă pe trup era udă de sudoare.

- Bine ai venit, îi zîmbi ea kapcînului. Cum ai ajuns aici?

- V-am călcat pe urme, îi zîmbi Altîm.

- Ar fi trebuit să ajungi cu mult înaintea noastră, noi am mai pierdut timpul pe drum.

- Și eu l-am pierdut fără folos. O vreme m-am învîrtit pe la Jerulabad. Bine că nu ați fost acolo... Am căutat de colo colo, la un moment dat era să mă întorc acasă, am auzit că tata și-a învins fratele... Gîndeam că poate mă va primi înapoi, să-l ajut... Pînă la urmă am luat-o încoace, tot nu aveam altceva mai bun de făcut. Nu am alți prieteni, zîmbi către cei doi.

- Credeam că vei sta mai mult, dragule, că te voi scoate cu forța din Divan, îi spuse Valida soțului, sărutîndu-l. Așa, să-i adunăm și pe ceilalți, sunt nerăbdători să plece.

În curînd, se adunară cu toții. Se mirară să-l vadă pe kapcîn, dar dădură mîna cu el, prietenește. Numai cînd acesta dădu mîna cu Eroul, se miră.

- Chiar așa ți se zice? Eroul?

- În lumea asta, da. Acasă mi se zicea altfel. Ce rost are să vă spun acel nume?

- Mda. Curios... N-aș fi zis... Da, simt că ești străin, figura ta nu-mi spune nimic. Cu ce ești tu bun la acest grup?

- Cu nimic, te asigur, rîse pițigăiat Zulfina. Ca mulți alții, de altfel – de exemplu, neghiobul ăsta de vraci, sau cum a fost pisica de-o știi...

- Pisica, încercă să-și amintească Altîm. Da, parcă era și o pisică... Pe unde o fi acuma?

- Cine mai știe? Așa a fost de la început, unii au apărut doar pentru a se pierde pe drum. De aceea m-a și mirat apariția ta.

- Chiar vroiam să spun, evită kapcînul un răspuns. Parcă sunteți mai puțini. Unde sunt ceilalți?

- Care au murit, care s-au întors acasă...

- După cum pornirăți, mă așteptam să găsesc o armată întreagă. Ei, bine și așa. Va fi vesel.

Ifichim privi cu inima strînsă spre kapcîn. De ce o fi așa de voios?

- Să mergem, spuse către călători. Luați-vă caii și provizile, nu știți cît de lung și de greu va fi drumul.

- Veniți și voi? se miră Ochilă.

- Numai pînă la harpii. Vikuna va veni cu voi, ca vînător și călăuză.

- Vikuna, se miră Zulfina. Cu noi nu poate veni decît un Călător. El a întîlnit-o pe Jolifana?

- Sigur că da, se vîrî în vorbă Setilă, înainte ca cineva să apuce să zică ceva. Doar era aici cînd Mahundul s-a însurat cu ea!

- Da, întrebam dacă Jolifana i-a ghicit, o drese Zulfina încurcată. Altîm zîmbi:

- Ați avut și nuntă, deci?! Și Elina, pe unde o fi? Începuse să-mi placă fetița aceea...

- A pornit și ea spre casă... răspunse tot Piticul.Cum se zice, s-a pierdut și ea pe drum.

- Da, da... Unul din motivele pentru care v-am urmat pînă aici a fost și Elina, le zise cu sinceritate în glas.

- Vikuna s-a oferit să vă însoțească, schimbă Ifichim vorba. Cică, aici, la Palat, moare de urît. Bine că mi l-a dat pe frate-

său.

Într-adevăr, apăruse și Vikuna.

- Tu nu ai cal? îl întrebă Piticul încălecînd pe Vifor.

- Mie nu-mi trebuie, zîmbi mîndru vînătorul. Mă simt mai bine pe picioarele mele. El cine e? întrebă arătînd spre Altîm.

- El este Altîm, răspunse Eroul. Vine cu noi.

- Bine, îl privi Vikuna cercetător pe acesta. Să vedem ce vor zice păsările...

- De ce? Ce ar avea cu el?

- Nimic... poate. Nu-i cunosc mirosul. Nu mi-l cunosc nici pe-al meu, de altfel, își arătă vînătorul dinții albi.

Ajunși lîngă intrarea în peștera harpiilor, Valida strigă cu glas puternic. După cîteva minute se ivi una dintre ele – probabil cea care vorbise cu Valida ultima dată.

- Ne-am ținut de cuvînt, zise Domnița.

- Ținut. Arhanghel spus.

- Ne ajutați?

- Ajutăm.

- Cum putem ajunge pe munte?

- Zburăm. Noi ducem.

Călătorii se bucurară. Aveau să ajungă în Paradis pînă la urmă!

- Ducem cîte unul, zise pasărea. Tu, prima – arătă spre Valida.

- Eu nu merg, se împotrivi aceasta. Eu rămîn să îngrijesc de această țară. Cu soțul meu – arătă spre Ifichim.

- Nu bine. Trebuie zburăm unsprezece. Așa poruncim Arhanghel.

- Păi, noi trebuie să rîmînem...

- Unsprezece, ori nimeni!

- Stați, stați, se băgă în vorbă Zulfina. Doar vine și Altîm cu noi.

- Nu cunosc, se împotrivi pasărea. Valida cunosc.

- Pun eu cuvînt pentru el, zise Domnița. Ia-l în locul meu.

- Luăm. Ifichim merge.

- O luăm de la capăt? se supără Ifichim. Merge Vikuna în locul meu.

- El numărat. Altul în locul tău!

- Ce facem? se plînse Ochilă. Se pare că păsările sunt cam

căpoase...

- Atunci, vin eu și rămîne Ifichim, se hotărî Valida. El se pricepe mai bine să îngrijească de țară. Taci, taci, îi astupă gura cu palma. Știi că nu se poate altfel.

Între timp apăruseră alte cinci păsări din peșteră.

- Cine primii? întrebă pasărea. Trei.

- Păi, să mergeți voi, dragilor, zise Zulfina. Eroul cu Ochilă și... și... Altîm.

Cei trei nu se împotriviră, deși se vedea de pe fețele lor – mai ales a Eroului și a kîpcanului – că nu se simțeau în largul lor. Fiecare fu luat în ghiare puternice de către două păsări, ce se ridicară cu ușurință în zbor.

- Să-mi trimiteți și calul, strigă Altîm.

- Cra! țipă însă pasărea. Unsprezece mergem!

În curînd, cele șase păsări se pierdură în nori.

- Ce a zis? întrebă Valida.

- Numai unsprezece, zise Zulfina. Caii nu au voie. Sau un singur cal – dacă renunță unul dintre noi.

- De ce un cal? întrebă Ifichim.

- Dar de ce îl cărăm pe bietul Vifor după noi, te-ai întrebat? Rolul lui trebuie să fie important. A trebuit să-l furăm iarăși și iarăși, să-l îngrijim, să-l păzim... Este nevoie de el!

- Într-adevăr, zise Vikuna. Toți întoarseră capul spre el – în locul vocii răgușite, bărbătești, răsunase un glas adînc, melodios. Vînătorul scoase din tolba pe care o avea atîrnată de umăr un șal umed, cu care se șterse bine pe față. Culoarea neagră, ca și cea albă folosită la împodobit, se șterseră descoperind un obraz alb, strălucitor.

- Jolifana, o recunoscu primul Flămînzilă.

- Ești cumva Elina? întrebă totuși Lăți-Lungilă.

- Nu, Jolifana, le zîmbi ea. Sau, dacă ne menținem în lumea basmului, Măiastra. Dar să nu pierdem timpul. Trebuie să luăm Calul!

- Atunci... atunci eu nu merg, zise Valida. Rămîn cu Ifichim. Se pare că noi nu mai avem nici un rol în această Căutare...

- În Căutare, nu. Dar aveți această țară în grija voastră. Tu ai știut, se întoarse spre vrăjitoare.

- Am bănuit... Am știut de Cal. Mai știu că nu-i complet, are nevoie de... Daruri.

- Darurile sunt la mine, zise Setilă. Mi le-a dat Hitaiori. Scoase din sîn o cutie pe care o deschise.

- Spînul nu trebuie să vadă lădița, zise Măiastra. Dacă o vede, se poate pregăti.

Setilă scoase din lădiță o oglinjoară, o scoică și un cuțitaș.

- Să ai grijă de ele, îi zise Măiastra. Cînd vei fi la mare nevoie, să le arunci în urma ta, s-ar putea să îți salvezi viața.

- Hm... unde să le ascund? Poate în urechile tale, prietene, se adresă el calului. Nimeni nu va bănui că sunt acolo, iar eu le voi avea la îndemînă...

- Bun. Mai este ceva ce trebuie să știm? întrebă Albinuța.

- Doar că eu sunt Elina, le zîmbi fata încurajator. Deocamdată.

Între timp apărură din nou păsările, îndreptîndu-se către călători.

- Alți trei, porunci pasărea.

- Călugărul, Cîrnul și... Felimon.

- Grăsan greu. Patru păsări.

- Hm, la asta nu m-am gîndit. Iubitule, te pierzi dacă te las singur pentru o vreme? Nu? Bine, luați-l și pe el.

La următorul drum îi duseră pe Zulfina si pe Felimon, iar ultimul drum îl făcură cu Jolifana, Piticul și Vifor. Înainte să plece, Jolifana se apropie de Felimon și îi puse palma pe obraz, șoptindu-i:

- Ai încredere. O să fie bine, o să vezi!

- Nu... Tu nu știi...

- Ai încredere în tine! repetă ea. O să fie bine.

- Mi-a fost atît de dor...

- Și mi-e mi-a fost. Nu mai e mult!

Cînd ajunseră pe munte, văzură că stăteau pe un platou imens. Jos, sub ei, o mare de nori albi ascundea pămîntul. Parcă erau într-un tărîm cu totul străin. Nu departe se înălțau zidurile înalte și albe, strălucitoare, ale unei cetăți. Semăna cu...

- Jerulabad! zise Flămînzilă

- Jerulabadul ceresc, zise Zulfina. Am auzit de așa ceva, dar nu mi-a venit să cred.

Cetatea avea o singură poartă, drept în fața lor. Pînă la ea se întindea un tăpșan de iarbă verde și proaspătă, fără nici o urmă care să indice trecerea cuiva.

- Tu cine ești? se auzi glasul rău al kapcînului.

- Cine, eu? se miră Jolifana. Întreabă-i pe ceilalți.

- Elina, se bucură Eroul.

- Cînd ai venit? întrebă și Ochilă.

- Elina? se miră, încurcat, Altîm. Parcă arătai altfel...

- De la fîntînă arată așa, îi explică Zulfina.

- Nu se poate! Nu se poate! Trebuia să arate altfel!

- Stai, drăguță, nu te supăra. Și strigă mai încet, poate iese cineva cu paloșul... Am auzit că pe aici umblă Arhangheli, dacă poți crede așa ceva.

Asta păru să-l liniștească pe kapcîn.

- Bine, dacă ziceți voi... zise Altîm, continuînd să privească bănuitor spre fată.

- Eu tot nu înțeleg... începu să spună Eroul.

- Cum se intră? îl întrerupse Ochilă. Probabil pe Poartă. Dacă aveam cheia...

- Avem, zise vrăjitoarea, scoțînd-o triumfătoare o cheie de aur din șorț.

- Nu-mi vine să cred, se minună kapcînul. Chiar și ceilalți priviră uimiți spre cheia strălucind în soarele după-amiezii.

- Amintire de la un prieten drag, zise Zulfina. Hoțul hoților!

- Nu-i aici? întrebă curios Altîm.

- Nuuu. Nu. Cred că-i în Trebinda. Nu s-a văzut așa hoț pe lume, l-a furat chiar și pe diavol!

- Hm... păcat că nu-i aici, zîmbi kapcînul. Mi-ar fi plăcut să fim cu toții.

- Poate o să fim, îi zîmbi vrăjitoarea.

- Păi, eu zic să mergem, propuse Gerilă tremurînd. Mi-e să nu mă apuce strănutul...

- Să nu te prind! Păcat de iarba asta minunată. Ia uite ce frumos paște calul lui Yusup.

- Mie de ce nu mi-ați adus calul? întrebă Altîm. Calul meu era cel mai bun din hoardă, poate din lume!

- Dar ce, a fost după noi? se miră Jolifana. Cînd am apărut, s-au luat la ceartă. Ba că mergi tu, ba că mergi tu... Vikuna a zis clar: „Eu nu mă sui pe munte fără stăpînii mei!” Eu am zis: „mă duc eu, am venit tot drumul ăsta și să nu văd Paradisul?” Pe Valida o apucase grija de Ifichim: dacă se răzvrătesc anisibii? Ce-o să se facă el numai cu o mînă? Atunci pasărea a strigat: „Cra! Unsprezece poruncit, unsprezece zburat!” Și m-a luat în

ghiare, alta l-a luat pe pitic, iar patru au luat un cal și ne-au adus aici. Întîmplarea face că au luat calul de care se ținea Yusup... Dacă ne lăsau să alegem... tot pe ăsta îl luam, că m-a dus luni de zile în spate, e cel mai bun prieten al meu... Zău, îmi pare rău! se rugă ea de kapcîn.

Acesta nu mai zise nimic, așa că porniră cu toții prin iarba înaltă și mătăsoasă. Era așa de frumoasă și proaspătă, că le era milă să o calce în picioare. La poartă, vrăjitoarea potrivi cheia în gaura broaștei și o întoarse. Încet, fără zgomot, cheia se învîrti fără efort, parcă.

- Hm, parcă s-a rotit în gol, zise Zulfina. Încercă să o mai răsucească o dată, dar nu putu, așa că trase ușor de poartă. Fără nici un zgomot, aceasta se deschise.

În fața lor se deschidea o încăpere înaltă, boltită, lungă de vreo treizeci de pași și largă de vreo douăzeci. În capătul opus se ridica o poartă asemănătoare celei prin care intraseră – dar în fața ei stătea un arhanghel. Aceasta avea înfățișarea unui bărbat înalt și puternic, cu pielea albă ca de fildeș, plete blonde lungi pînă pe umeri, față strălucitoare, îmbrăcat într-o tunică azurie ce-i venea pînă deasupra genunchilor, prinsă cu o centură lată bătută în diamante. În picioare purta cizme albe, înalte pînă la genunchi. Aripi înalte, albe, ca de lebădă, a căror capete se ridicau deaupra capului iar ultimele pene se terminau deasupra călcîielor, erau prinse de umerii lui. Era atît de frumos încît li se opri respirația. Era poate de două ori mai înalt decît un om, iar în mînă avea o sabie strălucitoare, de foc.

- Cine cutează să vină la poarta Raiului, viu fiind încă? bubui glasul lui ca un tunet de furtună – deși nu părea să fi deschis gura. Vorbele le sunară în minte însă, nu în urechi.

- Niște Călători, zise Ochilă făcînd un pas în față.

- Ce nevoie vă aduce?

- O căutare... Trebuie să găsim Puterea...

- Putere? Pentru ce?

- Pentru Bătălia ce va să vină. Fără Putere, bătălia este pierdută, și Lumea pierdută și ea.

- Sunteți gata de jertfă?

- Da, răspunseră cu toții, într-un glas.

- Eu nu vă pot deschide poarta asta, după cum nu vă pot ajuta în Bătălie. Numai cine va termina capela de pictat va putea intra.

- Care Capelă?

Arhanghelul arătă cu sabia spre peretele din stînga lui. Pe peretele gol pînă atunci, călătorii văzură o ușiță din lemn, puțin mai înaltă decît Yulgur.

- Intrați, zise gîndul Arhanghelului. De acolo nu există decît o ieșire.

Călătorii intrară pe rînd prin ușița care se dovedea destul de largă să permită intrarea lui Vifor. Noua încăpere semăna cu cea pe care o părăsiseră – numai că nu avea nici o poartă. Bolta era pictată în albastru, părea un cer pe care nori albi se mișcau purtați de vînt. Fresca se termina cam la doi metri de podeaua de marmură roză; sub ea, pereții complet albi coborau pînă la un brîu de piatră înalt de vreo două palme, ce înconjura întreaga capelă.

- Mda, se vede că cineva a uitat să termine de pictat capela, zise Ochilă, privind în jur. După o clipă zise: Arhanghelul s-a înșelat, capela nu are nici o ieșire!

Se uitară cu toții în urma lor: ușa prin care tocmai intraseră dispăruse fără urmă! Ochilă își ridică turbanul de pe ochiul din frunte, dar îl lăsă înapoi.

- Da, cum am zis, capela nu are nici o ieșire. Pereții sunt groși, de jur împrejur...

- Nu se poate, zise încruntat Altîm, smulgîndu-și căciula de pe cap. Venele de pe frunte i se umflară parcă sub un efort imens, apoi părură să se liniștească.

- Se pare că-ți place fără păr, zise deodată Zulfina. Văd că nu ți-a mai crescut părul de cînd te-am ras eu...

- Da, m-am obișnuit așa, îi zise kapcînul privind-o bănuitor.

Eroul care asista la discuție avu deodată o revelație. „Spînul!" Oare el să fie cu adevărat? se retrase el, privindu-l, totuși, cu bănuială pe Altîm. Nu-l prea cunoștea, e drept...

- Cum putem ieși de aici? întrebă Gerilă.

- Pictam, zise Yulgur, dezbrăcîndu-și rasa călugărească. Din tolba pe care o căra pe umăr scoase borcane de culori, o paletă și cîteva pensule. Ceilalți recunoscură sculele lui Ifichim.

- Tu? se miră Altîm, privindu-i trupul. Ceilalți știau adevărata înfățișare a troglodituli, așa că nu se mirară.

- Ifichim nu puteam, explică el.

- Dar tu nu vezi culorile, își aminti Eroul. Parcă așa ziceai, că vezi doar cenușiu...

- Acum vedeam. La fîntîn Ifichim dam dar la Yulgur.

- Și știi ce să pictezi? întrebă Ochilă.

- Știm. Carte arătam – ridică Cartea în mînă. Pictam, voi stam nu încurcam.

„Cît timp o să-i ia? se întrebă Eroul. O încăpere ca aceasta este pictată în luni, poate chiar ani de zile...”

Numai că Yulgur nu picta „a la fresca” – pe tencuiala umedă – ci direct pe peretele alb. Și se dovedea că are și spor – în ceva mai mult de o oră pictă o întreagă scenă: nașterea Pruncului. Cei ce priveau se uitau uimiți la scena care lua naștere sub ochii lor – niciodată nu văzuseră așa ceva. Doar Zulfina zise:

- Așa doar Ifichim – Ucenicul Minunat – mai picta!

Cînd termină, trogloditul se așeză în genunchi, rugîndu-se. Era atîta deosebire între trupul lui urît, animalic, și frumusețea sublimă a picturii, încît călătorii nu ar fi crezut că Yulgur este autorul ei dacă nu ar fi fost pictată chiar sub ochii lor.

După o pauză de o oră, trogloditul se apucă să picteze scena următoare – dar deodată Ochilă zise:

- Se cojește!

- Ce zici? întrebă Jolifana.

- Vopseaua. Se cojește. Uite, acolo. Și acolo...

Yulgur se duse spre locurile arătate de citan. Dădu cu mîna și vopseaua uscată începu să se scurgă, lăsînd în locul ei peretele alb, neîntinat. În altă oră, toată vopseaua căzuse. Yulgur privea neputincios.

- Ce se întîmplă, Yulgur? îl întrebă Jolifana.

- Nu știam, zise acesta trist. Făceam cum ziceam Ifichim, nu știam altfel. Lăsam gîndeam.

Mai trecu o oră pînă cînd începu să picteze din nou. Verificase fiecare material, acum punea mai mult liant – ulei de in, ou și clei de oase, zicea el. Pictă o parte a scenei, figura Maicii Sfinte, și se opri. În altă oră se văzu cum vopseaua începe să crape...

- Ce facem? întrebă Zulfina. Toți călătorii erau îngrijorați. Dacă Yulgur nu găsea o soluție, urmau să moară de foame... Altîm se învîrtea ca un leu în cușcă, uneori încerca să bată în pereți.

- Ți-am zis că nu există ieșire, îi zise Ochilă. Poți să mă crezi.

Pereții sunt peste tot la fel de groși – nici nu știu cît. Cred că este ceva vrajă, parcă timpul, universul sunt sub alte legi aici...

- Crezi că poți face ceva, Yulgur? îl mîngîie pe mînă Jolifana.

- Gîndeam, zise acesta, dar de fapt începu să citească din nou din carte. La un moment se opri și se întoarse la prima pagină, citind cu atenție.

- Ascultam, le zise celorlalți:

„Carte acesta arătam cale spre Paradis. Cine citeam și înțelegeam, aveam Cale deschis. Scriam eu, Fiul Omului, Fiul Domnului, la trezeci an viață la pămînt. Spuneam tot ce trebuiam știm – acum scriam nu uitam la veci – pînă întîlneam iar.

Îngust e cale și numai cei ce jertfeam pătrundeam la ea. Numai jertf arătam ușa îngust duceam la Paradis. Învățam din acest carte și tot ce spuneam la voi cît umblam la voi împreună. Luam cruce și porneam la urmă pași la mine, ajungeam sub tron ceresc, sub semn la Cruce.

La călători spuneam: drum la voi cale eram. Dacă șovăiam sau nu, dar ajungeam aici, poruncă la Tatăl Ceresc eram. Acum terminam ce alt porneam. Cu jertfa de viaț ajungeam aici, jertfa de viaț duceam mai depart. Căci, așa cum om pierdeam Lume, tot om păzeam la ea. Așa eram voie la Domnul!”

- Vorbe goale! scrîșni Altîm.

- Cei ce cred în Marele Zeu și Pruncul Lui le țin de sfinte, zise Jolifana. Sunt cuvintele Pruncului, dacă această carte este adevărată.

- Adevărat eram. Tot ce scriam la ea și pictur vorbeam de viaț la Prunc, cum eram. Cuvinte la El. Citeam la voi acest pagin mesaj aveam. Ce vream spuneam?

- Stați puțin! zise deodată Ochilă. Vorbește despre Călători. Noi suntem Călătorii. Mesajul nouă ni se adresează!

- Ne spune că este o cale – o ușă! O putem găsi, zise Setilă.

- Prin jertfă. Jertfă de viață, zise Gerilă.

- Nu se poate, se împotrivi Flămînzilă. Pruncul nu a cerut niciodată jertfă!

- Poate este nevoie de această jertfă, zise Albinuța.

- Să găsim ușa, zise Lăți-Lungilă.

- Nu, să deschidem ușa, zise Harap Alb.

- Și care e gata de jertfă? rînji Spînul. Tragem la sorți? întrebă apoi, văzînd că toți ridicaseră palma sus.

- Nu, zise Măiastra. Pruncul nu putea cere jertfă, asta o știm. Dar jertfa va arăta – va deschide ușa. Deci, trebuie jertfă cu folos. Nu se poate trăgînd la sorți – ci e nevoie de cineva anume. Cel ce va deschide ușa.

- Eu deschideam ușă, zise hotărît Yulgur. Eu muream la jerfă!

- Ei, cine îl taie pe troglodit? rîse Spînul.

- Nu cred că este așa de simplu, zise Harap Alb. Mai este un amănunt. Arhanghelul a zis că ieșirea se va ivi doar dacă se termină Capela. Chiar și mesajul spune asta. Cum zicea acolo, Yulgur?

- „Terminam ce alt porneam."

- Exact. Deci, trebuie terminată pictura, și numai Yulgur o poate termina. Deci, jertfa lui va fi prin terminarea picturii.

- Nu înțeleg, zise Gerilă.

- La noi este o legendă. Niște meșteri vor să construiască o mînăstire, dar tot ce construiesc în timpul zilei se surpă noaptea. Pînă cînd pun jertfă în zid: soția unuia din ei.

- Frumos, rînji Spînul. Noi nu avem soțiile cu noi. Poate trebuia să o luăm pe Valida...

- Știam, zise deodată trogloditul. Singe!

- Sînge!

- Foloseam singe pictam. Singe troglodit bun lipeam. Singe viață eram. Jertfit la viață.

Se duse în fața zidului alb. Cu gheara își tăie încheietura mîinii stîngi. Lăsă să cadă o picătură de sînge pe paletă și amestecă vopselele cu ea. Cînd vru să ia culoarea în pensulă, Măiastra spuse:

- Mai este ceva. Mesajul spune: „Drumul vostru e calea!" Deci, nu desenele din carte trebuiesc pictate, ci drumul nostru.

Trogloditul dădu din cap. Stătu puțin, apoi începu să picteze cu îndîrjire, folosind tușe mari de pensulă. Privit de aproape, pete de culoare se amestecau cromatic, la întîmplare parcă; dar privită de la distanță, prima scenă începu să prindă viață: Eroul în fața Marii Porți din Sala Tronului din Cetatea Albă. Încet, una după alta, scenă după scenă, drumul lor prinse chip: Eroul și Zildir în Sala Tronului, în lumina tremurătoare a făcliilor. Eroul, vraciul și Hitaiori, dansînd. Cei trei și Felimon cu o cană de apă în mînă. Cei patru și Yulgur, privind îngroziți Fumul Morții apropiindu-se de ei. Cei cinci privind pe Ifichim îngenuncheat în templul Marelui Zeu. Cei șase într-o dugheană de ierburi din Tîrg, bodogăniți de vrăjitoare. Cei șapte plîngînd, în timp ce Bardul le cînta. Cei opt pîndind de după un zid pe Geambaș trăgînd Calul după el. Cei nouă dormind sub lumina lunii, în timp ce Elina strînge o pisică în brațe. Cei zece într-o gradină în care Domnița învîrtea o sabie. Bucătarul lîngă o fîntînă, în umbra căreia doarmea citanul. Cei doi cu Piticul și Bufonul într-o bucătărie. Cei patru împreună cu Chiorul, descuind o ușă de temniță în dosul căreia se zărea chipul lui Boldur. O ceată de kapcîni atacînd un grup din care fac parte Valida, Pictorul, vrăjitoarea, Prințul și Yulgur. Patru dintre ei în podul unei case părăsite, Yulgur ținînd de umăr un copil, în timp ce o pisică îl mușcă de picior. Această scenă, a șaisprezecea, termina peretele din stănga, oprindu-se chiar lîngă peretele din fund.

După ce își trase suflarea, Yulgur începu să picteze peretele din dreapta. Răpirea Elinei de pe plajă. Eroul și Zildir vînduți în tîrg. Geambașul și Boian apărînd-o pe Slută. Elina aruncată pe nisipul plajei, în timp ce o corabie se spărgea de stînci. Copilul, cu o pisică în brațe, strecurînd o cheie în șorțul Zulfinei. Valida tăind mîna Pictorului. Iarina cu o floare din metal în mînă, sub privirile Elinei. Eroul și Zildir într-un laborator, alături de un alambic, în timp ce un heber cîntărește niște prafuri. Yulgur și Hitaiori într-o crîșmă, în care oamenii rîd de o femeie. Boldur luptînd în turnir. Bardul cîntînd, cu o floare în mînă, înconjurat de diavoli. Grupul Geambașului atacat de cavaleri, în fața Jerulabadului. Valida și Zulfina, goale pe o plajă, alături de doi eghipeni. Geambașul și Suzana murind împreună cu diavolii. Vraciul, Eroul și bătrînul heber înconjurați de șerpi. Hitaiori cu trupul Jasminei în brațe, printre husuli și eghipeni. Valida și Ifichim pe tron, în timp ce Mahundul pleacă cu Elina. Cu această scenă, a șaisprezecea, Yulgur ajunsese din nou lîngă peretele din fundul încăperii.

Porni, clătinîndu-se, spre zidul exterior. Ajuns aici, căzu în genunchi, părînd să se roage. Cu un efort, începu din nou să picteze. Era visul lui Albieș. Un grup de oameni, în care se puteau recunoaște Harap Alb, Măiastra, Gerilă, Albinuța, Flămînzilă și

Ochilă, stătea în fața unui copac. Asupra lor se ridica trupul negru al unui balaur, vărsînd flăcări spre ei și spre copac.

Cînd termină, trogloditul se prăbuși la pămînt. Călătorii săriră la el. Sufla greu, culoarea verde devenise cenușie, iar petele galbene păreau niște frunze veștede, căzute din copaci sub sărutul gerului.

- Ajutam, șopti el. Duceam perete alb, terminam.

- Nu poți, Yulgur, îi mîngîie ochii Albinuța. Odihnește-te, stai să te leg. Ai pierdut mult sînge...

- Nu, ajutam. Aveam singe destul terminam. Puteri nu aveam.

- Dar o să mori. Nu poți continua așa!

- Ușă trebuiam deschis. Muream toți aici. Ajutam. Rugam!

Ochilă, ajutat de Lăți-Lungilă săltară trupul trogloditului și-l duseră la peretele alb. Spînul privea scenele pictate pe care personajele păreau să răsufle, în timp ce natura părea să freamăte de viață. Ajuns la peretele exterior, privi mult timp scena. Un zîmbet rece i se întinse pe față.

Cu mîna tot mai tremurîndă, trogloditul picta ultimul perete. Era o scenă simplă – sala în care se aflau, în perspectivă, privită dinspre peretele opus. Pe pereții laterali se vedeau cele treizeci și două de scene. În mijlocul peretelui pictă o ușiță din lemn, simplă, asemănătoare celei prin care intraseră în capelă. De o parte și alta a ușii era înfățișat grupul de călători ce aștepta în spatele trogloditului terminarea picturii. Liniștit, Yulgur se așeză pe podeaua din marmură trandafirie, rezemîndu-se de peretele pictat. Într-o mînă ținea paleta plină de culoare, în cealaltă un mînunchi de pensule. Din rana de la închietură nu mai picura sînge... Sub privirile aburite de lacrimi ale călătorilor, trupul trogloditului intră în pictură.

- Capela este terminată, bubui gîndul Arhanghelului în mintea lor. Jertfa de viață este făcută. Intrați!

Fără să se mire de nimic, călătorii trecură prin ușa deschisă de Măiastră, în urma lui Setilă ce trăgea Calul după el, trecînd pe lîngă trupul lui Yulgur – parte pe vecie din frescă. Fiecare se opri o clipă lîngă el, pentru a-i aduce un ultim omagiu. Harap Alb zise cu voce tare:

- Yulgur, animal cu suflet de sfînt, mai uman decît oricare dintre noi, fie să-ți găsești liniștea și pacea la picioarele tronului,

așa cum ți-ai dorit.

În urma lor, ușa se închise ușor și dispăru.

53

(în care, în sfîrșit, ne batemi)

Grădina din fața lor părea fără sfîrșit. Era noapte, dar o noapte luminoasă, ireală. Soarele nu se vedea, cerul era spuzit de stele - și totuși, îi învăluia o lumină blîndă, ca într-o dimineață senină.

Nu părea ca mîna omenească să fi intervenit cu ceva, dar totul părea plantat cu mare grijă, în armonii de mărime și culoare. Iarba se întrepătrundea cu șiruri de flori mirositoare, mărginite de copaci de diferite mărimi și culori, sub care tufișuri și arbuști formau mase colorate, contrastante. Totul părea perfect – era perfect. Aerul părea încărcat de mirosuri și arome, de zumzăit de gîze și de tril de păsări. Deasupra florilor apăreau, în zborul lor grațios, zeci de fluturi de cele mai diferite culori. Iar pe sub pomi pășeau, din cînd în cînd, umbre de animale...

Călătorii trăgeau încîntați aerul înmiresmat și proaspăt în piept. Niciodată nu se simțiseră într-atît la pace cu ei înșiși și cu lumea.

- Pare pustiu, zise Altîm, privind curios în jur.

- Pustiu? se împotrivi Albinuța. Cum poți spune așa ceva? E plin de viață!

- Nu sunt oameni. Asta am vrut să spun.

- Nu, oamenii au fost alungați de aici, zise Harap Alb trist.

- Poate se vor întoarce, vreodată, zise Măiastra.

- Poate. Sau poate că Raiul va coborî cîndva pe Pămînt, zise Ochilă.

- Poate, îi zîmbi rece Spînul. Ce facem acuma?

- Trebuie să găsim fîntîna. Și copacul, îi răspunse Ochilă.

Acest gînd le aduse un fior rece în inimi. Ajunseseră pînă aici, deci bătălia va avea loc!

- Unde sunt? îl întrebă Setilă. Le poți vedea?

- Nu, privirea mea nu poate străpunge împrejurimile. E ca și cînd mi-am pierdut puterea...

- Eu zic să ne despărțim, zise Măiastra. Avem mai multe șanse să le găsim.

- Dar și să ne rătăcim unul de celălalt, se împotrivi Gerilă.

- Nu cred să ne rătăcim, zise Harap Alb. Cumva, trebuie să ajungem la fîntînă.

- Voi faceți ce vreți, zise kapcînul, eu o iau în partea asta. Ne vom găsi mai tîrziu, le zîmbi celorlalți.

- Noi ce facem? Încotro o luăm? întrebă Flămînzilă.

- Încolo, arătă Măiastra. Împreună, le zîmbi. În orice direcție ne-am duce, vom ajunge tot la fîntînă.

- Și Altîm?

- El este Spînul, zise Harap Alb.

- Așa e, zise și Albinuța. Tu de unde știi?

- Păi, e chel. Fără păr.

- Nu a apărut pe nici o scenă de pe pereții capelei, zise Ochilă. De parcă Yulgur nu l-ar fi văzut niciodată.

- Nici Ifichim nu îl putea vedea bine, își aminti Albinuța.

- S-a întîlnit cu Jolifana, ca și noi, dar Jolifana nu i-a ghicit, zise Setilă.

- Nu puteam să-i ghicesc, răspunse Măiastra. M-ar fi cunoscut.

- Da, a fost Călător – dar nu a fost dintre noi, zise și Flămînzilă.

- A apărut întotdeauna înainte – sau după ce ne-au lovit nenorocirile, zise Gerilă. Numai pe noi ne-a lăsat în pace pînă la urmă.

- Nu-l știa pe Erou, zise Măiastra. Așa cum nu m-a știut nici pe mine, nici pe mama. Noi venim din altă lume, el nu are

putere asupra noastră.

- El a vîndut pruncinilor cetatea Jerulabadului, zise Setilă cu certitudine.

- După ce ne-a vîndut pe noi pruncinilor, îl completă Flămînzilă.

- De mirare că toți cei ce au murit au fost cunoscuți de Spîn, zise Albinuța. Ca și cei ce ne-au părăsit pe drum...

- Asupra lor a avut cea mai mare putere, zise Măiastra. Fiind cu ei, i-a cunoscut mai bine. Acum, voi care ați rămas aici, sunteți cel mai mult sub puterea lui. Spînul este Dușmanul!

- Deci, noi, cei care ne-am născut aici, pe acest tărîm, suntem cei mai slabi, zise Ochilă după o pauză.

- Da, e posibil, spuse Măiastra. Să ne rugăm să nu fiți prea slabi!

Ieșiră într-o poiană largă, înconjurată de pădure deasă. În mijlocul ei era o fîntînă, iar în spatele acesteia un copac uriaș.

- Am ajuns, zise Harap Alb cu glas gîtuit.

- Da, zise Măiastra. Aici va avea loc Bătălia. Pînă atunci mai avem ceva de făcut. Ochilă mai are voie să vadă ceva. Albinuța să dezvăluie o taină. Lăți-Lungilă să fure. Gerilă să facă o vrajă. Iar... iar Setilă să ucidă un prieten.

Călătorii se uitară unul la altul, încercînd să-și dea curaj. Albinuța zise:

- În palatul Mahunului este o cameră. În cameră este o ladă, sub pat. În ladă este o rață. În rață este un ou. În ou sunt doi gîndaci negri. Ei sunt puterile Dușmanului. Dacă strivim gîndacii, Dușmanul moare. Așa mi-a spus Cilipir înainte să moară. Și eu îl cred.

- Le văd, zise Ochilă deodată. Dar ce folos că nu ne-ai spus asta cînd eram în palat.

- Dușmanul va simți imediat cînd le vom fura. Numai Lăți-Lungilă o poate face! Trebuie să îți spun că puterea gîndacilor e mare. Mușcătura lor e veninoasă, iar răutatea iradiată de ei e mortală. Doar ei sunt sufletul Dușmanului! Vei muri dacă îi vei fura, îi zise Măiastra Cîrnului.

Acesta privi tăcut în sus. Deodată se cutremură.

- Crucea, zise, arătînd în sus. Într-adevăr, pe cerul adînc, printre norii de stele, cinci din ele formau o cruce. Sub acest semn voi deveni om... Da... Da... Dar îl voi fura pe Dușman!

Un zîmbet drăcesc îi jucă pe față. Nu am mai vrut să fur, dar azi voi deveni cel mai mare hoț pe care l-a avut lumea! Chiar mai mare decît Copilul. Da, Dușmanul s-a înșelat crezînd că a scăpat de Hoț, hahaha.

Mîinile începură să i se lungească, dispărînd deasupra pădurii.

- Să nu-i ucizi, îi atrase atenția Măiastra. Îl putem distruge pe Dușman numai sub adevărata lui înfățișare. Dacă va purta alt chip, va fi mult slăbit, dar nu va muri.

- Nu-i omor, îi fur doar.

- Mai la dreapta, zise Ochilă. Așa, ai ajuns la fereastra camerei. Lada este sub pat... așa, acolo. Trage-o afară. Vezi să nu îți scape rața, zboară. Bun, strînge-o de gît! Oul este în ea... Oho, a sfîșiat-o cu unghiile! Bun. Acum ai grijă, cînd spargi oul vor vrea să fugă... Oh, se întoarse trist spre ceilalți. L-au mușcat! Îl tot mușcă...

Lăți-Lungilă se făcuse alb la față, dar altfel nu părea să aibă ceva.

- Mușcătura lor e veninoasă doar prima dată, apoi își pierd veninul, zise Măiastra. Trebuie însă să-i punem în ceva, altfel ne vor iradia. Vom muri cu toții. Felimon, mai ai păpușa?

- Cum să nu o am? E aici – își duse el mîna la piept.

- Dă-i-o lui Lăți-Lungilă. Tu pune gîndacii în ea, se întoarse ea spre Cîrn, vezi că are o deschizătură în spate. Am adus-o din lumea mea, Dușmanul nu o poate vedea.

Mîinile lui Lăți-Lungilă căpătară mărime normală. În mîna stîngă ținea păpușica. I-o întinse lui Flămînzilă.

- Să ai mare grijă de ea, frate, îi șopti. Să nu lași ca viața mea să se fi irosit pe nimic.

- Nu s-a irosit, îi zise Măiastra cu lacrimi în ochi. Tu ești cel mai mare Hoț! Nu pentru că ai furat Puterile Dușmanului, ci pentru că i-ai furat puterea de a distruge Lumea. Uită-te în jur, nu e frumos? Nu merită să îți dai viața pentru asta? Poate așa va fi întreg pămîntul, fără puterea Dușmanului...

Cîrnul se clătină și căzu în iarbă.

- Da, da, e frumos, șopti el. Dar ochii lui, din ce în ce mai sticloși, priveau crucea nemuritoare de pe cer...

- Să mergem la fîntînă, zise Măiastra. Dușmanul va veni repede, acum știe că puterile lui nu mai sunt unde le-a pus. Nu

le poate simți în păpușică, e ca și cînd ar fi dispărut. Să ai mare grijă de păpușă, Felimoane, e singura noastră șansă!

Atunci văzură că Ochilă își pierduse vederile. Cu mîinile întinse în gol, încerca să-și găsească drumul. Ochii căpătaseră o culoare albă...

- Cred că Puterile mi-au ars ochii, șopti el răgușit. Să nu mai pot vedea frumusețea lumii... Ceilalți îl luară de brațe și îl traseră după ei. Ajunseră la fîntînă. Apa era precum cleștarul, transparentă și strălucitoare.

- Lasă Calul să se adape, îl sfătui Măiastra pe Setilă. Apoi urcă pe el și îndepărtează-te de noi. Cînd apar dușmanii, dă pinteni la cal. Cînd ești în pericol, aruncă Darurile între tine și ei. Nici prea tîrziu, nici prea devreme – nu vor mai avea putere asupra lor și te vor prinde. Trebuie să îi distrugi, altfel se întorc aici și-l vor ajuta pe Dușman.

- Așa voi face, promise Setilă. Dar ce prieten voi ucide?

- Vei vedea, dacă nu vei muri. Ai grijă de tine! Noi să ne pregătim. Gerilă, e rîndul tău!

- Ce vrajă trebuie să fac? Parcă mi-e capul gol... Nu am făcut niciodată vreo vrajă pînă acum...

- Ai încredere în tine, iubitule, îi șopti cu dragoste Albinuța. Așa cum am eu, cum am avut eu dintotdeauna. Tu o poți face, am știut-o mereu!

Zildir îi privi ochii luminoși. Mai dădu o dată din umeri, apoi se întoarse spre Măiastra.

- Ce vrajă trebuie să fac? Asupra cui?

- Nu asupra Dușmanului, asupra lui vrăjile nu au putere. Va veni însă însoțit de diavoli. Nici pe ei nu-i poți ucide – dar îi poți vrăji. Fă-i să se ia după Setilă.

- Aha... Bun, nu au decît să vină!

- Să fim gata, mai zise Măiastra. Am făcut tot ce era posibil, tot ce ne-a stat în putere. De acum, numai Marele Zeu ne poate ajuta. El nu are voie, în dreptatea lui, să-l ucidă pe Dușman. El l-a adus pe lume și el i-a dat lumea în stăpînire, după planul lui. În dreptatea Lui, nu poate interveni în această Bătălie. Dar ne poate da nouă, oamenilor, putere de a ne hotărî soarta, de a alege gîndul cel bun, și ne poate da noroc după inima noastră. Să stăm, deci, cu inimile în fața Marelui Zeu și să spunem: Doamne, facă-se voia ta!

- Doamne, facă-se voia ta!, șoptiră toți într-un glas, îngenunchind.

Dintre copaci apăru silueta lui Altîm.

- Văd că ați ajuns aici înaintea mea, le zîmbi rău. Parcă sunteți mai puțini... Păcat, noi sutem mai mulți!

La un gest al lui, de sub copaci năvăli o ceată de diavoli conduși de Javila, sora Dușmanului. Cu un răget, se repeziră spre Călători.

- Acum, strigă Jolifana, și Zildir ridică toiagul deasupra capului. O lumină albastră învălui capătul noduros al toiagului, descărcîndu-se apoi deasupra cetei de diavoli. Aceștia se opriră pentru o clipă, orbiți parcă de lumina cea albastră, după care, cu un răget și mai sălbatic, se repeziră spre Yusup. Acesta dădu pinteni lui Vifor. Calul se ridică în două picioare, necheză asurzitor și păru să lepede de pe el toată vîrsta. Cu un salt se aruncă spre pădure. Urmat de diavoli, dispăru într-o clipă.

- Stați, stați! urlă după ei Altîm. Aceștia sunt Călătorii – acela este numai un miraj. Veniți înapoi!

Dar diavolii dispărură și ei, lăsîndu-l pe Spîn singur. Acesta se întoarse spre Călători. În ochi îi lucea moartea.

- M-am jucat. De mii de ani nu mi-a stat nimeni împotrivă. V-am văzut pe voi, oamenii, trăind și murind ca niște furnici. Luptîndu-vă între voi, păcătuind, ucigînd, furîndu-vă... Am crescut și m-am întărit datorită vouă – răutatea voastră m-a hrănit! Nu am distrus viața în Univers pentru că am vrut să mă joc. Fără voi, fără răutatea voastră, aș fi fost slab și singur. Dar acum m-am hotărît. Vă voi distruge! Pe voi mai întîi, Lumea mai apoi, toate lumile la sfîrșit!

M-am jucat și cu voi. Vă puteam strivi de mult, de la început... Dar erați atît de mici și slabi! Și totuși, ați ajuns aici, ca în proorociri. Să vedem cine va învinge! Dumnezeu nu se poate amesteca, el are scrupule, hahaha! Rîsul lui dement umplu Raiul.

Da, ca la începuturi, am ajuns din nou în Rai. E bun și acesta pămîntesc. Aici puterea mea este aproape tot atît de mare ca a Domnului! De aici pot distruge Omenirea. Am avut nevoie de voi ca să ajung aici, dar acum nu mai am nevoie. Voi umple lumea de diavoli, poate și de troglodiți. Voi trăi hrănit de răutatea lor. Voi nu-mi puteți sta împotrivă.

- Sub înfățișarea asta, Spînule, nu putem, zise Jolifana. Dar mai avem o armă – nu ai ținut cont de ea! Să ne rugăm, le zise ea celorlalți.

Călătorii începură să se roage.

*
* *

Yusup abia reușea să se țină în șea. Vifor alerga ca vîntul și ca gîndul. Copacii dispărură de mult în urma lor. Dispărură și grădina Raiului, și munții... Zburau parcă, și totul în jurul lor se topea într-o ceață în care formele se contopeau parcă.

Și totuși, diavolii din urma lui se apropiau. Urletul lor era din ce în ce mai puternic, le auzea tropăitul copitelor pe pămîntul pietros. Întoarse capul și îi zări la cîțiva pași, poate mai puțin de douăzeci. Băgă mîna în urechea Calului și aruncă în urmă cuțitașul.

O pădure crescu dintr-o dată, ca din apă, trunchiurile ridicîndu-se ca niște țepe ascuțite lipsite de crengi și frunze, cuțite uriașe care se înfipseră în trupurile diavolilor ce treceau pe deasupra. Aceștia începură să se zbată – dar din ce în ce mai slab. Undeva, departe, în altă lume, lumînările vieții lor începură să se stingă. Țepele-cuțite se ridicară tot mai sus, pierzîndu-se în tăria cerului.

Yusup vru să oprească armăsarul, răsuflînd ușurat, dar Vifor continuă să alerge cu aceeași viteză. Diavolii rămași în viață se aruncaseră asupra pădurii de țepe și începură să o roadă. Nu după mult timp, în urma piticului începură să se audă din nou urletele lor.

Cînd îi simți aproape, Yusup scoase oglinda și o aruncă peste umăr. Un lac de cleștar se întinse în urma lui – pentru a se întîri într-o clipă. Toți diavolii care călcară în apa lacului – sau o atinseră numai – se treziră prinși într-o piatră de transparența și duritatea diamantului. Încercară să se zbată, să se smulgă din îmbrățișarea mortală – dar mișcările lor deveniră tot mai greoaie, pînă se opriră. Muriră aproape toți – dar cîțiva ajunseră la lac cînd acesta se întărise deja, așa că săriră peste el și își continuară fuga bezmetică. Conduși de Javila care reușise, cumva, să-și rupă coada prinsă în lac înainte ca moartea să o

cuprindă.

Yusup aruncă în urmă scoica. Calul mai făcu cîțiva pași, după care se opri tremurînd. De pe trupul lui cuprins de frisoane curgea o spumă albă, ca neaua. Din gură îi țîșneau aburi însîngerați. Și, în timp ce genunchii se îndoiau sub el, piticul sări din șea și îi cuprinse capul dintr-odată greu, lăsîndu-se în iarbă.

- Oh, prietene, gemu el sărutîndu-i ochii mari și blînzi, împăienjeniți. Te-am ucis, așa cum s-a fost proorocit. Ți-ai dat viața ca să o salvezi pe-a noastră, așa cum au făcut caii dintotdeauna pe acest pămînt. Mă bucur că în frescele din Capelă, alături de Yulgur, de Geambaș, Suzana și de Bard, apari și tu. Meriți să fii amintit în veac!

Printre lacrimi, privi în urmă. Din scoica aruncată ieșea o ceață ca cea care acoperă uneori malurile stîncoase ale mării. Diavolii rămași, cuprinși de ceață, începură să se miște tot mai încet, pînă cînd mișcările le înțepeniră. Împietriseră.

*
* *

Sub soarele arzător, Boldur privea spre fîntîna singuratică și năruită. Mălina îi strîngea mîna, stîndu-i alături. În spatele lor se aflau restul tovarășilor: librarul Toman cu soția lui, Tamar, și Rustam, fiul lor. În brațele copilului stătea pisica, liniștită. Alături de ei, eghipeanul, Todor.

Drumul lor fusese lung, dar nu foarte greu. Urmaseră sfatul Validei și, călăuziți de eghipean, luaseră drumul lung al șatrei, ocolind de departe Jerulabadul. De acolo le veniseră doar vești cumplite, aduse de oamenii fugind îngroziți. Întreaga populație a Cetății sfinte, peste o sută de mii de femei, bărbați și copii, fuseseră uciși de către cavalerii apuseni. Pruncinii nu pierduseră aproape nici un om în atacul lor final, populația nu se împotrivise cu armele văzînd că cineva îi trădase deschinzînd porțile. Doar un mare prelat fusese ucis, în timp ce privea Marele Templu al Sfîntului Mormînt arzînd cu mii de credincioși înăuntru.

Acum lucrurile începuseră să se liniștească. Pruncinii se trăseseră în cetatea ocupată, dar stăteau mai mult închiși în dosul zidurilor. Toată populația din jur fugise, iar mosanii heberi

refuzau să aibă de-a face cu ucigașii. Emirii și sultanii moslani începuseră să-și adune oștile... Da, pedeapsa avea să vină – dar urma să curgă din nou sînge. Vinovat și nevinovat.

În toată această nenorocire, Boldur era fericit. Mălina nu-și pierduse deloc din spiritul avut. Era mereu glumeață, veselă, discuțiile cu ea erau pline de miez și îi umpleu orele zilei de o încîntare nesfîrșită. Iar orele nopții îi aduceau alături o iubită pasională și blîndă, căutînd alături de el să descifreze tainele iubirii. Era fericit de darul făcut lui de Marele Zeu!

Ajunseră cu bine la Trebinda. Opriți în fața bibliotecii, Boldur se întoarse spre eghipean și îi zise:

- Todore, nu știu cum o să te răsplătesc vreodată pentru ajutorul dat. Ne-ai fost alături la bine și la rău. Nu zic că nu am fi ajuns fără tine, dar am ajuns repede și timpul nu ne prisosește. Îți mulțumesc din suflet!

- Căpitane, am ajuns să vă îndrăgesc pe domnia ta și pe Mălina ca pe frații mei. Dacă vreți să mă răsplătiți, luați-mă cu voi.

- Vrei să vii în Albia? se miră Boldur. Dar Mălina se bucură.

- Lasă-l să vină cu noi, te rog! O să avem măcar un prieten alături, căci restul nu știu cum ne vor primi.

- Căpitane, șatra mea a plecat spre schimbare. Bulibașa cel nou așa a hotărît. Eu sunt fiul lui Hașal și al Pirunei, după obicei aveam voie să-l înfrunt pe Hitaiori. Nu l-aș fi dovedit, l-am văzut făcîndu-și exercițiile, dar aveam dreptul să-mi înfing șuriul în pămîntul din fața lui. Nu din teamă nu am făcut-o, ci pentru că am știut că el este cel ce va duce șatra spre noua ei viață. Viața noastră între Sinam și această cetate ajunsese la capătul ei.

Acum pot porni în urma șatrei, poate chiar voi da de ea undeva departe, dincolo de Tebana... dar ce este acea viață pentru mine? Tot o schimbare. Atunci de ce să nu o schimb venind cu voi în Albia? Am auzit că este o șatră care colindă pe lunca Marelui Rîu. Poate îmi voi găsi acolo o nouă viață.

- Dacă vrei, poți veni cu noi în Cetate, îl pofti Boldur. O să am nevoie de prieteni credincioși și de buni prieteni. Tu poți fi unul dintre ei.

- Îți mulțumesc, căpitane. Dar nu cunosc tipicul curții și nu vreau să rîdă lumea de mine. Nici nu vreau să-ți spun pe nume cînd ar trebui să-ți spun „măria ta". Mai ales nu vreau să îngenunchez în fața dumitale. Eghipenii nu îngenunchează în fața nimănui!

- Cum vrei tu, Fodore. Nu vreau să te silesc să faci ceva împotriva dorinței tale. Dar să știi că în fața mea, tu și tot neamul tău nu veți îngenunchea în veci! Și vei avea libertatea să mă chemi pe numele meu, pe care eu însumi nu îl știu acum. Vom merge împreună pînă în Albia, apoi vom vedea.

- Hotărîți-vă și haideți să intrăm, le spuse Mălina, că se uită oamenii la noi ca la urs, țepeni așa în mijlocul uliței!

Îl găsiră pe librar pregătîndu-se de drum. Cînd aflase acesta că cei trei călători sunt prieteni de-ai prietenilor lor Valida, Zulfina, Ifichim, și mai ales, pentru ce îi caută, își strigase bucuros soția și fiul. De undeva, de sub un raft de cărți, se ițise și nasul roz al pisicului.

- Așa... așa... Și ziceți că bunul Yulgur e bine... Chiar și Ifichim, păcat de mîna lui lipsă. Sper că Marele Zeu îi va da fericire alături de frumoasa și viteaza domniță. Și prințul, ziceți că a ajuns căpetenie – bulibașă? – a șatrei de eghipeni... Da, l-am cunoscut și pe înțeleptul Hașal și pe frumoasa lui soție... Să-i țină Pruncul la sînul Lui acolo unde sunt acum... Da, da, fiul meu Rustam a furat cheia! le spuse el mîndru. Și credeți că au ajuns în Anisibia de-acum? Departe, departe... Să-i ajute Marele Zeu în Căutarea lor!

- Văd că vă pregătiți de drum, zise Mălina.

- Da. A venit în vis Magul cel bătrîn din Cetatea Albă, Zimnir, și ne-a spus să mergem în Cetate, să găsim rudele Copilului. Nu, nu mă gîndesc la Cîrni, ci la Postelnici. Am tot stat și m-am gîndit: ce folos avem noi din călătoria asta? Dar pînă la urmă am hotărît să mergem. Bine este ca Rustam să-și cunoască rădăcinile, pentru a avea ce pune în noua lui țară. Are numai amintiri rele și ură față de orașul natal, și nu e bine să-ți pui temelia pe ură. Va cunoaște orașul și oamenii lui așa cum sunt, își va cunoaște și rudele bune acum, că le cunoaște pe cele rele, și va trăi liniștit, amintindu-și cu drag de acele locuri.

- Bine, atunci veniți cu noi, zise Boldur. Voi nu mă știți, numele meu este Boldur. Ceva mă leagă de voi – mi-am petrecut copilăria aici, printre cărțile acestea...

- Tu ești copilul lui Cremene? tresări Toman. Am știut că

mi-e cunoscut numele tău! Îl luă în brațe și-l strînse cu dragoste frățească. Nu te-am uitat niciodată, tu mi-ai fost primul prieten.

- Da, nici eu nu te-am uitat, deși te-ai schimbat mult. Numai că nu sunt copilul lui Cremene, copilul de aici este fiul lui.

- Știu asta. Dar acum e fiul meu, pînă cînd o veni Cremene să-l ceară.

- Cremene nu mai vine. Și-a dat viața apărînd-o pe-a mea. Eu sunt fiul lui Albieș, copil de care nu știe nimeni decît Zimnir.

- Știu și eu, îi zîmbi Mălina.

- Da, știe și soția mea, Mălina. Și prietenii mei - prietenii tăi, Călătorii. Acum merg acasă, m-a chemat și pe mine Zimnir. Să facem drumul împreună.

- Bucuros, zise Toman, și chiar se bucură. ***În vis, Zildir mi-a spus vorbe pe care nu le-am înțeles... Îmi zicea că fiul Craiului trebuie să se logodească în fața morții, și că eu și ai mei trebuie să-i fiu martor. Și că pisica ne va arăta drumul, așa cum mai arătase o dată... Și așa Dușmanul se va arăta și își va pierde puterea.***

- Pentru acest rol pe care încă nu mi-l știu, anunțat de proorociri, m-a căutat Dușmanul toată viața încercînd să mă ucidă. Veniți, prieteni, cu noi, căci mare nevoie au ceilalți prieteni acum, cînd vor sta în fața Dușmanului. Dacă nu-i ajutăm, vor pieri!

- Să mergem, atunci. Grăbește-te, nevastă, plecăm chiar în seara asta!

Avură noroc, găsiră o corabie pregătită să ridice ancora. Și chiar dacă toamna se trecea spre iarnă, Marea nu îi încercă pe drum, ci vînturile îi mînară cu mare spor, ajungînd în portul mic al Tominei în jumătate de timp. De acolo plecară mai departe fără preget, chiar în dimineața următoare, după ce luaseră animale de povară încărcate cu provizii și burdufuri de apă. Și două călăuze care cunoșteau bine deșertul. A doua zi spre amiază, Boldur îi opri.

- Suntem la mijlocul deșertului, stimate călăuze. De aici drumul nostru trebuie să pornească spre fîntînă. Știți drumul spre ea?

- Nu, nu știm, se îngălbeniră la față cele două călăuze. Am auzit și noi povești despre ea, ca și despre o anume oază în acest deșert, dar sunt numai vorbe fără temei. Mai mult, zic cei

ce cred în ele că în acea fîntînă și-ar face veacul un duh rău. Chiar de-aș ști drumul, eu nu m-aș apropia de acea fîntînă!

- Noi trebuie totuși să ne ducem acolo.

- Atunci vă rugăm să ne dați banii, noi ne întoarcem înapoi. Dacă mi-ați asculta sfatul, nu v-ați duce nici voi. Dar dacă scăpați cu bine, luați-o spre cea mai apropiată margine a deșertului, nu e bine să vă prindă furtuna pe aici.

Plecară spre fîntînă, după ce priviră cele două călăuze pierzîndu-se spre răsărit printre dune. Călăuză le fu pisica, așa cum îi sfătuise Zulfina. Mălina scoase baticul din traistă și îl plimbă pe la năsucul animalului, după care o puseră cu lăbuțele în nisip. Pisica mieună și porni spre Miazănoapte, puțin cîș spre Apus. Ceilalți se luară după ea și după cîțiva pași o săltară în brațe, continuînd drumul în direcția arătată. Repetară de mai multe ori aceasta, pînă cînd, în după-amiaza zilei următoare, în arșița pustiei apărură ghizdurile năruite ale fîntînii. Acum priveau fîntîna mai de departe.

- O fi adevărat că e un duh rău în fîntînă? întrebă cu glas scăzut Mălina.

- Probabil, spuse tot șoptit Boldur. Nu atît că fîntîna e seacă – m-aș fi mirat să aibă ceva apă în ea – dar după cît este de speriată pisica, aș zice să umblăm cu grijă...

- Atunci să facem ce avem de făcut și să plecăm.

- Cum să aruncăm dragostea noastră în fîntînă? întrebă Boldur încruntat. Tu ești dragostea mea.

- Iar tu ești dragostea mea. Trebuie să fie alt înțeles la aceste vorbe.

- Toman, întrebă Boldur către librar, spune-mi tu, că ești mai citit, care este înțelesul cuvîntului „dragoste”?

- Păi, iubire. Sau persoana iubită... Sau poate vreun simbol al dragostei, astea sunt multe. O floare, o stea, luna, o bijuterie, inima...

- Inelul? întrebă deodată Mălina.

- Inelul, da. Sunt multe popoare la care soții își schimbă inelele în ziua nunții.

Mălina trase de firul de mătase, pescuind inelul gros încălzit de atingerea cu sînii ei. Ușor, petrecu legătura peste cap și dădu inelul lui Boldur.

- Nu am avut ce dar să-ți fac de nunta noastră, iubite. Acum

îți dau acest inel, primit de la o prietenă de inimă. Ia-l ca semn al dragostei mele.

- Nu am ce să-ți dau ca dar de nuntă, iubito, decît chiar viața mea. Îmi pare rău să arunc acest inel, semn al dragostei tale, dar asta mi s-a cerut să fac. Fie ca această jertfă să fie de folos prietenilor noștri la ceas de mare cumpănă. Fie ca proorocirea făcută mie să se împlinească. Fie ca acest inel să salveze lumea!

Cu aceste cuvinte, aruncă inelul în deschizătura fîntînii. Involuntar, ascultară cu inimile palpitînd, așteptînd zgomotul făcut de inel lovind fundul puțului, dar mult timp nu auziră nimic. Dintr-o dată, în adîncuri se auzi un urlet înfiorător. După cîteva clipe un fum negru, greu, țîșni pe gura fîntînii. Boldur o trase pe Mălina în spatele lui și scoase sabia, gata să o apere. Dar fumul se ridică și se împrăștie în cerul azuriu, dispărînd fără urmă. Soarele străluci din nou, fără nici o amenințare.

În liniștea lăsată, Boldur zise:

- Să mergem, prieteni. Cînd vom ajunge în Cetate, vom întinde mesele și vom nunti. Trei zile și trei nopți, ca în povești. Iar voi îmi veți oaspeți de seamă!

Plecară spre apus. Și pisica mieună, iar copilul îi zise ceva, și în curînd oamenii glumeau între ei, bucuroși și liniștiți, ca între prieteni.

*
* *

Spînul privi cu răutate spre grupul de oameni îngenuncheați. Cu o mișcare scoase iataganul din teacă, dar hîrșîitul metalului nu îi făcu să-și ridice capul. Le ridicară totuși, într-o clipă, în momentul în care Spînul scoase un urlet fără nimic omenesc în el.

Primul lucru pe care îl văzură fu cum chipul scomonosit al lui Altîm își schimbă culoarea, devenind verde coclit. Încet, culoarea se întinse, cuprinzîndu-i întregul trup, închinzîndu-se și mai mult la culoare pînă ajunse aproape negru. Trupul începu să-i crească fulgerător, hainele de pe el zdrențuindu-se și căzînd, carbonizate, la pămînt. Trupul negru, acoperit acum cu solzi strălucitori, se lungi și se îngroșă, atingînd în curînd o mărime colosală. Capul își mai păstră pentru cîteva momente forma omenească, dar pe urmă se alungi, căpătînd o formă șerpească, cu o creastă osoasă prelungindu-se pe gîtul lung și mlădios pînă jos, pe trupul gros terminat cu o coadă lungă, subțire. Din botul deschis, o dată cu limba bifurcată, începură să iasă vîlvătăi de foc.

- Am ajjjunssss șșșși aici, șuieră glasul balaurului. Am văzzzzut șșșși eu fresssca pictată de animal. Voi, între mine șșșșși Pomul Viețțțțțțțțți! Dar povessstea nu era terminată. Nu arăta cum ssssse va termina. Din păcate pentru voi, nu vețțțți vedea acessssst sfîrșșit, hohoho!

Rîsul diabolic cutremură pădurea. Deodată gîtul gros se flexă și o minge de foc zbură direct spre copac. Ca lovit de un zid invizibil, mingea se zdrobi în aer. Flăcări căzură în iarbă, aprinzînd-o – dar Pomul nu avu nimic de suferit.

- Îndrăssssssssssnițți?! șuieră Dușmanul. Credețțți că rugăssssiunile voassssstre vor putea apleca voințțțța mea?

În succesiune rapidă, alte globuri de foc se aruncară spre Pom – toate căzînd fără efect în iarba care acum ardea în mai multe locuri.

- Hahaha! Mă bucur că vă împotrivițțțți! Assssta face victoria mai dulssssssse. Ssssssă vedem la assssta cu ce putețțțțți răsssspunde!

O perdea de foc țîșni din gura și nările balaurului, cuprinzînd văzduhul în jurul Pomului. Dar zidul invizibil rezistă – deși acum mult redus în mărime. Crengile mai îndepărtate ale copacului uriaș începură să fumege.

- Nu vă speriați! strigă Jolifana. Aveți încredere în voi! Dușmanul își trage puterea din teama noastră. Îl putem învinge!

- Da? rîse balaurul, și coada-i lungă și subțire lovi între călători. Mai mulți căzură jos – dar ținta fusese Jolifana. Coada se răsuci rapid în jurul trupului ei și o ridică de la pămînt. Călătorii înțepeniră, privind cu groază la prietena lor.

- Tu! șuieră Dușmanul. Tu șșșși mama ta! Am sssssimțit că ațțți venit aici. An după an am fossssst pe urmele voassstre. De cîteva ori era sssă vă prind, dar ațți scăpat de fiecare dată! O dată EA a venit de bună voie în ghearele mele, dar atunsssi nu am cunossssscut-o. Cînd am văzzzzzzzzut-o pe Elina cu chipul tău am crezzzzzut că am învinsss. Am luat-o din

Căutare, oprindu-i șșși pe Domnițțță șșși pe Pictor. Șșșșștiam proorocirea: Pictorul sssssă desssschidă ușșșșșșșșșșa, hoțțțțțul să mă fure, Jolifana ssssssssăa mă distrugă... Hahaha. Dar Jolifana era departe! Pictorul era fără mînă, iar hoțțțțțul era un copil rămassssssssss într-o cetate....

M-ați mințțțțțit! Marele Zzzzzeu a măsssssslluit cărțțțile! A pusssss nade pessssste nade, crezzzînd că voi pierde bătălia. În fațțțța cui sssssss-o pierd? A voassssstră?! Hai, Jolifana, usssside-mă!

Coada începu să se strîngă în jurul mijlocului ei. Chipul fecioarei începu să capete o culoare vînătă.

- Stai! strigă Felimon. Nu o ucide.

- Nu? De ssse ssssssă nu o ussid?

- O iubesc. Te rog, nu o ucide!

- Așșșșșa, o iubeșșșșșșșști. Crezzzzzi că asssta esste desssssstul? Hahhaha...

- Felimon, șopti Jolifana stins, te rog!

- Te-am așteptat toată viața, așa cum mi-ai zis. Nu-s mare lucru, sunt gras și urît. Fetele nu s-au uitat la mine decît ca să rîdă, la fel femeile mai tîrziu. Dar mie nu-mi păsa, eu te așteptam! Am știut că vei veni la mine odată și-odată. Tu nu puteai minți!

Acum ai venit, și eu sunt încă mai groaznic. Nu sunt om! Sunt o așchimodie care mănîncă. Gîndesc cu stomacul, simt cu stomacul, trăiesc cu stomacul! Dar te iubesc. Nu pot să te văd murind. Ducă-se naibii întreaga lume – pe tine nu te dau!

- Sssse dai în locul ei, grăssssssssssane?

- Îți dau Puterile.

- Nu, strigă Harap Alb repezindu-se spre bucătar. O pală de vînt fierbinte îl aruncă la zece pași.

- Te rog, Felimoane, izbucni în plîns Zulfina. Nu face ca munca noastră să fie degeaba. Nu face ca moartea celorlalți, a bardului, a geambașului, a Suzanei, a lui Yulgur, să fie în van!

- Ajjjjjjjunge, șuieră Dușmanul, și o pală de foc aprinseră frunzele Pomului.

- Fă ceva, strigă Harap Alb către Zildir. Strănută, fă o vrajă, nu lăsa Pomul să ardă!

- Nu pot, gemu vraciul. Mi-e cald, nu mai mi-e frig. Sunt un om ca toți oamenii...

- Nici eu nu mai văd, spuse Ochilă, înțelegînd deodată. Suntem oameni! Suntem OAMENI! strigă el cuprins de bucurie către Dușman.

- Vețțțți muri ca nișșșșșșșște oameni, zise acesta nepăsător.

- Felimoane, ești Om, strigă Zulfina. Nu ești Flămînzilă. Nu mai ești Flămînzilă! Ține-ți firea, zdrobește Puterile!

- Te rog, Felimoane, se auzi glasul gîtuit al Jolifanei.

- Stai, n-o ucide, gemu acesta. Îți dau puterile, îți dau orice, dar dă-i drumul!

- Așșșșșșșa? Bine. Dar dacă faci ceva, vă usssssid pe toțțți. Vino sssssssssspre mine!

Cu o mișcare fulgerătoare din coadă, o aruncă pe fecioară între ceilalți. Felimon porni, pierdut, spre balaur.

- Stai, strigară toți Călătorii după el. Nu-l crede, te minte. Ne va ucide pe toți.

- Nu mă pot împotrivi, izbucni bucătarul în plîns. Mi-e teamă... Îmi pare rău, prieteni.

- Ești OM, Felimoane, se auzi din nou glasul Jolifanei. Oamenilor le este teamă. Fă ce ai de făcut!

Grăsanul ridică poalele șorțului și își șterse ochii. Neatent, se împiedică și căzu ca o plăcintă. Un trosnet înfiorător se auzi și călătorii întoarseră capul spre Pomul Vieții. De undeva se auzi glasul speriat al Zulfinei:

- Oh, nu! Totul s-a

SFÎRȘIT

Epilog

(în care o poveste se termină cum se termină)

Îmi amintesc ca şi cînd s-ar fi întîmplat ieri: cuvîntul SFÎRŞIT era scris în centrul foii de pergament, cam la două rînduri de ultima frază – strigătul Zulfinei – cu litere mari, frumos caligrafiate. Restul foii pînă jos, la urma de arsură, era gol. Pentru prima dată de cînd aveam documentul în mînă, terminînd ultimul cuvînt al celei de-a doua feţe a pergamentului şi întorcînd documentul în mînă, textul de pe prima faţă nu apărea modificat. Ajunsesem, într-adevăr, la capătul documentului şi al poveştii.

Gîndurile nu-mi dădeau pace. Oare cum se terminase Bătălia? Duşmanul reuşise să ardă Copacul Vieţii? Atunci, cum de nu se terminase lumea aşa cum o ştiam? Fusese el învins? Iarăşi, aceeaşi întrebare: totul părea neschimbat. Nu mi se părea ca eu să fi fost mai bun decît înainte de citirea documentului... Da, îmi dădeam seama că citisem doar un scenariu de joc – sau poate un basm, sau... cine mai ştie ce?

Ajunsesem să îndrăgesc acele personaje anti-erou.

Cu neîmplinirile lor, cu neputinţele lor, cu nefericirile lor. Ce se alesese din ele? Fuseseră ele ucise de Balaur? Ce se întîmplase chiar cu Eroul, autorul jocului, dus în lumea propriului său scenariu? Cum de reuşise să scrie acest document, cum făcuse să ajungă documentul în mîinile mele? Şi mai ales: de ce mi-l trimisese mie?

Zeci de întrebări fără răspuns mă frămîntară în zilele următoare. Începusem să-mi fac nişte scenarii proprii – dar, ori de cîte ori luam documentul în mînă, acesta se sfîrşea la mijlocul feţei a doua cu aceleaşi cuvinte:

„Oh, nu! strigă Zulfina speriată. Atunci totul s-a

SFÎRŞIT”

Într-o seară, nu mult înainte de venirea soţiei, am avut o vizită: cei doi colegi de birou însoţiţi de soţiile lor. În timp ce ele se învîrteau prin bucătărie să pregătească o cafea şi nişte sandwich-uri, noi ne aşezasem pe canapea şi începusem să discutăm – aproape inevitabil – despre diverse probleme de serviciu. În efortul lor de a nu atinge subiecte... sensibile, colegii discutau aproape numai despre diferitele aspecte ale activităţii biroului nostru de proiectare. Bătrîna Chris şi eternul tăcut Fred dispăruseră împreună pe undeva, poate chiar pe la căminul de bătrîni unde ea ameninţa că se va muta într-o bună zi...

Eu participam destul de sporadic la discuţie – mintea mi se întorcea iarăşi şi iarăşi la povestea neterminată. Pe acest fond, mă trezi vocea lui Marion, soţia colegului Jeff.

- Cine este Elina? Ea îi pronunţă numele „Ilaina”.
- Elina? Furnicuţa?... Ce-i cu ea?

Şi deodată îmi dădui seama că amica mea nu avea

cum şti de Furnicuță. Am întors repede capul şi o văzui pe Marion lîngă masă, cu documentul în mînă. Probabil eu îl lăsasem acolo şi ea dăduse peste el, încercînd să facă loc pentru mica agapă.

- Ce interesant, comentă ea. Ştiam că era profesoară de filologie la liceul de peste rîu.

Deodată, amintindu-mi conținutul textului de pe document, am zis:

- Dar nu scrie nimic despre Elina!

- Te înşeli. Uite aici... Ea şi Yusup – sper că-i pronunț corect numele. (îi spuse, de fapt, „jiusăp”...)

Am sărit de pe canapea şi m-am apropiat. Fără un cuvînt, mi-a întins documentul. Primul lucru care mi-a sărit în ochi fu, bineînțeles, cuvîntul scris mare, cu înflorituri: SFÎRŞIT. I-am dat documentul înapoi şi am rugat-o:

- Poți să mi-l citeşti? Te rog!

- Da, desigur, răspunse ea, politicoasă, deşi cu uimire în glas. Uite, aici lipsesc cîteva cuvinte, partea de sus a ars, probabil. Şi pe urmă scrie:

„...păcii nesfîrșite lăsate peste natură. Pe coapsa amorțită simțea greutatea capului lui... Vifor (sper că l-am pronunțat corect). Palma, în mîngîierea ei, închise pleoapele peste ochi mari ai calului.

Simți o mișcare departe, sub pădure. Într-adevăr, după o vreme reuși să deslușească o siluetă, un om – ba nu, o femeie – venind spre el. O femeie îmbrăcată în veșminte roșii. Plecă bărbia în piept și așteptă, dintr-o dată obosit de moarte, sosirea ei. Nu se miră cînd îi auzi glasul:

- Mă bucur să te întîlnesc pe tine.

- Și eu mă bucur, Elina. Mai ales mă bucur că trăiești. Unde este soțul tău?

- Nu am soț, zise ea simplu, așezîndu-se lîngă el. Cînd mîna ei atinse botul rece al calului, răsuflarea i se poticni, dar nu spuse nimic.

- L-am ucis, zise Yusup. Eu l-am ucis. Mi l-ai dat în grijă să-l

păzesc și nu ți-am îndeplinit rugămintea...

- A trebuit s-o faci, zise ea liniștită, tristă.

- Da. Dar asta nu mă face mai puțin vinovat. Nu l-am tăiat, ci l-am alergat pînă la moarte. L-aș fi oprit, aș fi sărit jos de pe el, dacă asta l-ar fi salvat. Dar asta ar fi atras, poate, moartea celorlalți...

- A fost jertfa lui. A fost și jertfa ta, văd. Nimic nu se obține fără jertfă.

Yusup ridică privirile. O lacrimă grea aluneca pe obrazul fraged, frumos, obrazul Elinei și nu al Jolifanei.

- Nu plînge, Elina, șopti piticul. Totul s-a terminat. Căutarea noastră a luat sfîrșit. Putem să ne vedem de viața noastră.

- Crezi că o să putem... Yusup? Era pentru prima dată cînd ea îi spunea pe nume, își dădu seama piticul.

- Putem cel puțin spera. Cred că o să fie bine. Trebuie să credem aceasta. Uite, eu sunt om. Da, sunt cu adevărat om. Pitic, dar uman. Mi-am dat seama că toți cei ce trăim pe această lume și avem în inima noastră pe Marele Zeu, suntem născuți după chipul și asemănarea Lui. Oameni și pitici și vraci... chiar și troglodiți ca Yulgur... care îl primesc în inima lor... Știi? întoarse ochii spre ea, nu mai sunt Setilă. Adică, nu mă mai scurmă setea. Nici nu știi prin ce am trecut în ultima lună... Mergeam noaptea la fluviu, sau la izvor, și beam ore întregi, în neștire,... Noaptea, să nu mă vedeți. Să nu mă vezi...

- Ce importanță avea dacă te vedeam?

- Avea, pentru mine avea. Nu vroiam să crezi că mi-am pierdut toată umanitatea.

- Nu. Te întrebam: ce importanță dacă te vedeam bînd sau nu? Eu știam că tu ești prietenul meu Yusup. Mic la stat, dar cu inima cît un munte. Nu am avut ochi pentru tine, dar după ce a murit Boian – nici lui nu-i acordasem atenția ce i se cuvenea – am început să vă privesc pe toți cu alți ochi, cu mai multă înțelegere. Mi-am deschis inima spre voi, v-am îndrăgit... Cînd a murit Suzana, am înțeles de ce a iubit-o Kelemen toată viața. Îi păstrase în inimă chipul dat ei de Marele Zeu. Acela nu putea fi urîțit de faptele ei, de boală, de moarte... Am văzut frumusețea lui Yulgur... am văzut și frumusețea ta. Voi ați fost tot timpul oameni, umani – și tu, și nenea Felimon, și nenea Zildir, ba chiar și Hoțul, Cîrnul.

- Yulgur a murit, spuse trist piticul.

- Am știut că va muri. Am simțit cînd a îmbrăcat cămașa albă a jertfei.

- A murit și Cîrnul. S-a jertfit pentru noi, pentru înfrîngerea Dușmanului. A murit rîzînd...

- Da, șopti Elina. Ți-am spus că a fost uman. Era mai om decît credea el însuși a fi! Îmi pare rău că nu i-am cunoscut niciodată numele...

- Nici al Eroului nu-l știm, zise Yusup. Oare cum l-o fi chemînd?

- Nu știu, probabil un nume străin, greu de pronunțat. Sau poate un nume ca al nostru – spunea că lumea lui seamănă foarte mult cu a noastră. Poate Simon, Petrus, Nicos...

- Ce o să faci acum? întrebă Yusup.

- Nu știu. Acasă nu vreau să mă duc...

- Niciunde nu-i așa de bine ca acasă.

- Eu nu mă pot duce, zise tristă întorcînd capul să privească spre formele împietrite ale diavolilor. Yusup îi privi obrazul ascuns pînă atunci. Păstra forma frumoasă, regulată, a chipului Jolifanei. Urma de foc a cinci degete era imprimată în carne. Dogoarea arsese pielea din jur, înnegrind-o, încrețind-o. Doar fruntea și gîtul, prea departe de arsură, își păstraseră albeața de sidef. Ochiul era însă albastru, ca marea – ochiul Elinei.

- Ghearele Dușmanului... zise piticul.

- Da. Mahunul era Dușmanul. Altîm... Spînul. A doua zi după plecare a vrut să mă ia în patul lui. M-am împotrivit. Știam că trebuie să-l înșel, să-l îndepărtez de Palat, unde își păstra puterile. A rîs batjocoritor, a spus că el e stăpînul lumii, nimeni nu i se poate împotrivi. I-am spus: „Numele acesta este numele Dușmanului.” „Și cine crezi că sunt eu, Jolifana?” Și-a schimbat chiar atunci înfățișarea, a devenit Altîm. M-a cuprins furia, se vede că eram sub puterea lui... I-am strigat: „În ciuda minciunilor tale, Căutarea va ajunge la bun sfîrșit!” „Fără tine?”, a rîs el batjocoritor, dar a tăcut dintr-o dată. Văzuse în ochii mei adevărul. „Tu nu ești Jolifana!” A făcut un gest și chipul meu – obrazul dinspre el - a recăpătat înfățișarea mea. A urlat și m-a lovit cu palma peste obrazul opus. Mi-am pierdut cunoștința... Cînd mi-am revenit, am pornit la întîmplare...

- Cum ai ajuns aici? Unde suntem?

- Nu prea departe de cetatea anisibilor, cred. Cel mult o zi de mers. Mă gîndeam să merg acolo, crai sunt Valida și Ifichim. Ei cel puțin îmi sunt prieteni... Tu ce o să faci?

- Nu știu. „Acasă” la mine înseamnă o peșteră pierdută în Răsărit, pe care nu o mai știu găsi. Aș putea să mă întorc în Cetatea Albă... dar mi s-a urît de viața prin crîșme. Doresc altceva...

- Ce dorești, Yusup?

- Nu pot uita cuvintele lui Kelemen. Pentru el fericirea era un cerdac pe care să stea alături de femeia iubită. Să stea în tăcere, sau să vorbească, sau să o simtă numai alături... Cu ochii pierduți peste locul care este un paradis terestru, în așteptarea raiului veșnic.

- Da, așa zicea și Iarina. Doi oameni atît de diferiți, ajunși la aceeași înțelepciune.

Elina ridică ochii și simți privirea plină de dragoste a tînărului.

- Ce vezi? întrebă ea șoptit.

- O văd pe Elina, zise acesta. Chiar și atunci cînd ceilalți o vedeau pe Jolifana, eu tot pe Elina o vedeam...

- Kelemen mi-a lăsat o casă, zise ea. Ar fi vrut să-și trăiască acolo bătrînețea, alături de Suzana. Ai dreptate, niciunde nu e mai bine ca acasă. Acolo e casa mea. Vrei să vii cu mine?

Tînărul sări în picioare, ascunzîndu-și lacrimile.

- Vin, zise gîtuit. Îi întinse mîna și cînd tînăra se agăță de ea, o trase în sus. Se bucură văzînd că Elina era numai cu cîteva degete mai înaltă decît el. Dar privirile ei îl făcură să uite acest amănunt.

- Să-l îngropăm pe Vifor, pe urmă mergem la Ifichim. Luăm cai și provizii și plecăm spre casă.

- Da, acasă, șopti Elina, și cuvîntul i se păru cel mai dulce fruct.

Începură să adune bolovanii din jur. Deodată ea se opri, uimită, cu capul Javilei în brațe.

- Ce frumoasă este. Și ce rea!

- Da, zise Yusup nepăsător. Și ce...

SFÎRȘIT”

- Aici se termină, zise Marion. Cred că este ultima pagină a unei cărți...

Am privit fără să mă mir documentul pe care mi l-a întins. Cuvintele cunoscute mie se terminau în acelaşi loc, la mijlocul foii. O bănuială mi-a trecut prin minte.

- Cine vrea să-l mai citească? am întrebat cu voce tare.

- Ce folos? se împotrivi Ross, dar Melanie, soția lui, zise:

- OK, dă-mi-l mie.

După ce aruncă ochii asupra documentului, sprîncenele i se ridicară, a uimire.

- Ia ascultați aici! spuse privindu-mă cercetător. Încep:

„...erau jos, în Tîrg. Dacă Deliman slăbise mult, Felimon slăbise chiar mai mult. Nici nu mai spărgea atît de multe lucruri... Eroul trecuse pe la ei chiar în dimineața aceasta. Cu ajutor de la Boldur – dar și de la Zulfina și chiar Deliman – cei doi reconstruiseră moara ce a ars în urmă cu cîțiva ani. O făcuseră mult mai mare – dar asta pentru că în partea opusă roții de moară construiseră o nouă brutărie. Cea din Palat fusese desființată de mult, de cînd vestitul neam de brutari încetase să mai facă cinste Curții, iar cea din tîrg, în care trăise familia lui Felimon, fusese de mult ocupată de familia unui negustor.

Acum, această parte era împărțită în două încăperi. Spre stradă era o prăvălie în care Jolifana vindea, din spatele unei tejghele, produse proaspete, rumene, puternic mirositoare, de brutărie. Toate frămîntate și coapte de Felimon în cele două cuptoare construite de Pitic și Ifichim, după desenul lui Zivnir. Multe din rețete și le amintise noul brutar, dar unele din ele i le amintise – spre uimirea tuturor – Zildir. Acesta petrecuse multe nopți alături de tatăl lui Felimon, mîncînd din produsele acestuia. Brutarul nu se ferise, nu îi fusese teamă că un ucenic de vraci o să-i fure meseria...

Pe lîngă a vinde din produsele coapte de soțul ei, Jolifana cocea în timpul zilei prăjituri, pe care le vindea spre seară. Succesul noii brutării devenise aproape peste noapte tot

atît de mare ca și cel al fostei brutării de la Palat. Și nimeni nu recunoștea sub înfățișarea noului brutar pe fostul ucenic păgubos din bucătăriile Curții.

- Văd că ți-ai găsit locul, îi spuse Eroul Jolifanei, în timp ce aceasta închidea ușa spre piață. Tot ce copsese Felimon peste noapte fusese vîndut în cîteva minute...

- Da, lumea aceasta este casa mea, îi zîmbi tînăra. Și îmi place să fac prăjituri, îmi place meseria asta.

Într-adevăr, toată Cetatea se dădea în vînt după prăjiturile frumoasei brutărițe. Nimeni nu mai gustase așa ceva!

- Eh, dacă aș avea și cacao... Dar e bine și așa, folosesc cafea, fistic și vanilie adusă de negustori din Aramia... Și untul și mierea acestui pămînt au un gust divin. Cred că în lumea mea s-a uitat gustul lor...

- Chiar, n-ai spus niciodată din ce lume vii. Unde te-ai născut?

- De născut m-am născut aici. Mama era însărcinată cînd a sosit. Am avut astfel o soartă privilegiată: nici Dușmanul acestei lumi, nici cel al tărîmului din care am venit nu m-au putut cunoaște!

- Și acum, ce va fi? Nu mi se pare ca lumea să se fi schimbat. Nu mi se pare ca eu să mă fi schimbat...

- Poate ne-am schimbat. Și noi, și lumea asta...

- Chiar crezi că Dușmanul a fost distrus?

- Da. Dușmanul da. Răul, nu. Răul este în inima fiecăruia din noi. În lumea asta Răul a scăzut, a primit o lovitură puternică. Dușmanul nu făcea decît să întrupeze acel Rău... Fără el, binele, frumosul, dragostea sunt mai puternice. Dar depinde de noi să le aducem printre noi.

- Ura, invidia, orgoliul, aroganța există în lume. Pruncinii sunt încă în Jerulabad. Moslanii se adună să facă război împotriva lor. Vor fi ucideri...

- Se pare că nu. Popa a murit, cel nou ales a chemat oștirea pruncină acasă. A făcut pace cu Malukul din Tebana. Ți-am spus, fără Dușman lumea este mai bună. Dar e greu de știut cum va fi în timp. Este posibil ca toată ura din inimile noastre să prindă din nou chip. Prima dată Dușmanul a fost creat de Marele Zeu - în dragoste! - și a devenit rău și ură numai prin răzvrătire. Acum va putea fi creat de om, din prea multă ură și gînduri păcătoase. Și totuși, cred că pe acest tărîm este posibil

să aducem Raiul printre noi. Începutul a fost făcut!

- Datorită lui Felimon. Mă bucur că el a fost adevăratul erou. Tu ai știut...

- Am știu, zîmbi Jolifana. Mama a înțeles, ajutată de Zivnir, că Dușmanul nu va putea fi învins decît atras într-un joc. Mîndria lui era mare, tot ce a trebuit noi să facem a fost să-i dăm senzația că se joacă cu noi ca o pisică cu niște șoricei fără putere. El era atras să distrugă binele. Cu cît mai mare binele, cu atît mai mare ura lui. De aceea Felimon era cel mai vulnerabil. Dar tot din acest motiv el era cel mai potrivit să-l învingă pe Dușman.

- Dar și Yulgur era bun. Acum, privind în urmă, știu că toți călătorii au fost buni.

- Da, dar ei erau din propria lor voință. Sau prin credință, ca Yulgur. Prin onoare, ca Hitaiori și Boldur. Prin înțelepciune, ca Li și Zulfina. Prin experiență de viață, ca Elina și Kelemen. Prin părere de rău, ca Suzana și Cîrnul. Prin tradiție, ca Zildir și Piticul... Doar Felimon era bun pentru că așa era firea lui. El nu a gîndit rău niciodată, pentru că nu a înțeles ce este răul. De aceea a suferit atît de mult la sfîrșit, cînd știa că trebuie să ne trădeze. Știa că e rău să facă așa ceva. Dar el era uman în primul rînd și se supunea poruncilor inimii. Pentru el era mai bine să facă un mare rău decît să vadă făcîndu-se rău cuiva drag lui. Nu neaparat mie – ar fi făcut la fel dacă oricare dintre noi ar fi fost în pericol de moarte. El este convis că a făcut-o din dragoste pentru mine, rîse femeia.

- Dar te iubește, se împotrivi Eroul.

- Și eu îl iubesc. Are cel mai frumos suflet cunoscut de mine. Pentru mine, fiecare clipă trăită alături de el este o binecuvîntare. Lumea asta este mai frumoasă doar pentru că el există în ea!

- Este mai frumoasă că tu trăiești aici, zise Eroul.

- Și pentru că ceilalți călători trăiesc aici. Sau își au mormîntul aici... Lumea asta este mai frumoasă datorită Căutării noastre.

În încăpere apăru chiar cel care făcuse obiectul discuției lor. Primul lucru care sărea în ochi la cei ce-l cunoscuseră pe Felimon era faptul că dimensiunile lui scăzuseră la jumătate. Tot era gras, dar nu cu mult mai gras decît Eroul. Nu mai părea deloc rotund. Fața luminoasă, pe care ochii albaștri, ca de copil, străluceau vioi, nu dădea semne de îmbătrînire – doar capul

era pleșuv deasupra frunții late. Nu părea a avea mai mult de treizeci și cinci de ani. Cămașa albă, strălucitoare, ca și șorțul de la brîu, erau cît se poate de curate.

- Am auzit voci, zise brutarul strîngîndu-l pe Erou în brațe. Am apucat să dorm cîteva ore... Am venit să o ajut pe Jolifana.

- Eu am trecut să-mi iau rămas bun. Azi plec.

Un nor acoperi fața luminoasă a lui Felimon.

- O să mai vii? O să-mi fie dor de tine.

- Poate, nu știu. De fapt, nici nu știu cum să vin. Doar Zivnir mă poate aduce – sau, poate, și Zildir. Chiar, Jolifana, voi cum ați putut să treceți dintr-un univers în altul?

- Dacă vrei să vii, o să vii, zise Jolifana.

- Atunci o să vin, mai mult ca sigur. Și mie o să-mi fie dor de voi.

- Am spart o covată, recunoscu vinovat Felimon privind spre soția lui. Am împins cam tare...

- Este a treia, rîse aceasta fără supărare, vorbind spre Erou. Dar în această lună n-a stricat mai nimic. Cu cît e mai sigur pe el, cu atît strică mai puține lucruri. Lasă, am comandat deja cîteva coveți noi, îi zise ea soțului.

- Chiar, Felimon, zise Eroul, vroiam să te întreb ceva. Atunci, în clipa aceea, ce-ai gîndit?

- Mi-era teamă să gîndesc, recunoscu brutarul. Știam că Dușmanul are putere asupra noastră, că ne simte gîndurile. Nu știam cum să scot păpușica din sîn, să-i zdrobesc puterile. Eram sigur că Dușmanul o va ucide pe Jolifana înainte să fac eu vreun gest... Că ne va ucide pe toți, apoi Pomul și întreaga lume... Să știi că mi-era teamă, chiar plîngeam de frică! Și, ca să-mi ascund gîndurile, mă rugam Pruncului să mă ajute... Știi ce m-am rugat? „Trîntește-mă, Doamne, de pămînt. Praf să mă fac, eu cu tot ce am asupra mea!” Așa speram că vor fi distruse puterile fără ca Dușmanul să știe ce vreau de fapt...

- Și atunci te-ai împiedicat...

- Și atunci s-a prefăcut că se împiedică! rîse Jolifana luîndu-și soțul de gît cu dragoste. Felimon a găsit puterea și înțelepciunea să-l învingă pe Dușman. Pentru că acesta nu se aștepta. Oricare în locul lui ar fi fost ucis... Și bătălia pierdută!

Eroul se duse și îi îmbrățișă pe amîndoi.

- O să-mi amintesc de voi. O să scriu despre voi. Poate,

chiar de aici, ne veți ajuta în confruntarea cu Dușmanul de pe tărîmul meu.

- Nu o să fii singur. Acolo este și mama. Mai sunt și alții... De voi depinde ca și acolo Bătălia să aibă același

SFÎRȘIT"

Colegii săsiră în picioare nedumeriți.

- Să nu-mi spuneți că fiecare citiți altceva pe acest pergament, bolborosi excitat Ross. Dați-mi şi mie să văd. După cîteva secunde începu să citească, uimit:

„...nu-i decît o dovadă că nu m-am înșelat, rîse Zivnir. Nu știu dacă alții ar fi reușit acolo unde voi nu ați dat greș.

Eroul privi spre cei aflați în Sala Tronului. Pe tron stătea Albieș Crai, pentru ultima oară. Anunțase deja că lasă tronul urmașului său, fiul regăsit. Urma să plece a doua zi. Alături stătea Boldur, îmbrăcat într-o tunică din mătase albă – dar foarte simplă. Cineva care nu ar fi aflat marea veste l-ar fi luat același căpitan al gărzilor crăiești. Chiar și numele îi era încă necunoscut – un crai alb nu putea avea decît nume de crai! Așa că prietenii încercau să se obișnuiască să-i zică pe noul nume: Albian.

Lîngă el, cu brațul rezemat leneș pe mîna prințului, stătea noua lui soție. Mălina, îmbrăcată în rochie lungă pînă la podele – care îi ascundea picioarele –, avea o frumusețe proaspătă, neîntîlnită de multă vreme pe coridoarele palatului. Privirea șăgalnică, buzele sugerînd un zîmbet glumeț, puțin ironic, arătau că prințesa nu își dezbrăcase firea odată cu straiele bufonului Găvan.

În fața tronului stăteau Zulfina și Zildir. În hainele lui noi, azurii, acesta arăta aceeași prestanță pe care o avea unchiul său, Zivnir. Își păstrase, straniu, chipul prietenului pierdut în anii tinereții... Albion... Doar privirile pe care le arunca, pe furiș, vrăjitoarei, dovedeau mai puțină siguranță. În ciuda faptului că soțul ei era noul Mare Mag al Curții, Zulfina abia aștepta să se întoarcă în micuțul ei magazin cu ierburi și leacuri din tîrg.

Lîngă perete stătea familia librarului din Trebinda, prieteni ai noilor Crai. În ciuda rugăminților lui Albian Crai și a ofertei de a prelua nou-înființata bibliotecă a Curții, Toman ceruse dezlegare să plece spre casă cît mai curînd. Tamar anunțase că e grea cu copil, se vede că una din primele vrăji ale noului Mag nu rămăsese fără răspuns... Rustam însă promisese că atunci cînd o fi crescut și învățat bine meseria de librar, se va întoarce în Cetate să împlinească porunca Craiului. Acum încerca să țină pisica liniștită – acesta se plictisise să stea în brațele lui și se cerea pusă jos...

Iar în fața lor, la doi pași de Erou, stătea Zivnir, atît de asemănător lui Zildir – dar atît de diferit acum. După ce își trecuse nepotul prin toate încercările – pentru a se convinge că putea să-i lase pe mînă importanta funcție de Mare Mag al Curții, acum era pregătit să plece cu fostul Crai undeva în lume. Ca și Albieș, refuzase să dea detalii asupra destinației...

Da, gîndi Eroul, am fost atît de mulți și am rămas doar cîțiva. Unii au murit, alții s-au împrăștiat în lume... Prințul conduce un sat pierdut în savana din cotul larg al Nilului... nu, Nilotis! Alături de mormîntul în care se odihnește prima femeie care i-a luminat inima, Iasomia... Și alături de Li-Ping, citanul. Acesta ar fi putut rămîne la curtea din Anisibia, alături de Ifichim și Valida, dar a preferat să trăiască alături de gipanghez. Orb, ar fi fost aproape imposibil să ajungă în țara lui îndepărtată. Iar acolo ar fi fost pîndit tot timpul de spectrul foametei, cea care decima populația numeroasă a țării Cin. Cine avea nevoie de o iscoadă oarbă? Așa, în micuțul sat din craterul binecuvîntat de Marele Zeu, era venerat și iubit. Iar de Prinț îl lega moștenirea culturală a Răsăritului... Poate soarta le va da fiecăruia o soție care să le stea alături.

Elina și Yusup dispăruseră de cîteva zile, plecînd tăcuți spre acel sat din lunca Marelui Rîu unde, într-un pîlc de salcîmi și sălcii, se ridică bordeiul lăsat moștenire de către Geambaș. Înainte de plecare au trecut pe la Deliman, negustorul din Tîrg. L-au liniștit – negustorul slăbise cumplit plîngîndu-și fata pe care o credea moartă – dar Elina a fost hotărîtă cînd i-a spus că va pleca din nou, de data aceasta alături de soțul pe care i l-a dat soarta. În ciuda protestelor tatălui ei, a refuzat să ia cu ea chiar și cel mai mic lucru. Deliman a rămas doar cu speranța că

cei doi tineri îl vor vizita din cînd în cînd...

Valida și Ifichim s-au întors acasă chiar ieri, duși de Zildir – acela care adusese Călătorii în cîteva clipe tot drumul din Anisibia. În zilele în care au stat la Curtea Craiului Alb, Ifichim a terminat o pictură în Sala Tronului. După moartea lui Yulgur, darul îi revenise. Se pare că lipsa mîinii drepte nu îl împiedica prea mult...

Iar Jolifana și Felimon erau jos, în Tîrg...

- Vrei să pleci, îi zise Zivnir, trezindu-l din gînduri.

- Acolo e lumea mea.

- Da, ești legat foarte mult de ea, zise vraciul, și Eroul nu înțelese – de lume, sau de EA?

- Foarte mult...

- Sper ca Pruncul... sau Domnul... să te lumineze. Mai ai multe jertfe de făcut pînă să-ți găsești liniștea.

- Am învățat să fiu gata de jertfă, zise Eroul.

- Pe noi ne vei găsi aici. Sau în alt joc... Ficțiuni...

- Nu ai dreptate, îl contrazise Eroul. Cînd o să-mi fie dor de oameni, oameni adevărați, mă voi întoarce!

Promisiunea îl încălzi pe vraci, dar zise:

- Și în lumea ta sunt oameni adevărați. De acolo vii tu. Acolo este mama Jolifanei, nu uita.

- Chiar, cum o cheamă? Mi-ar place să o întîlnesc.

- Nu știu, nu te pot ajuta. Uite, am un dar pentru tine. Știam că trebuie să ți-l dau, că este foarte important, dar tu l-ai uitat în camera Prințului. S-a dovedit că nu ai avut nevoie de el în această lume. I-al cu tine, poate îți va fi de folos în lumea ta. Poate te va ajuta să o găsești pe mama Jolifanei. Sau poate te va căuta ea.

- Cum? Ea nu mă știe.

- Știe că există un Erou. Fă-te cunoscut! Fie Domnul cu tine!

- Fie Domnul cu tine! ziseră și ceilalți prezenți.

Eroul se întoarse și porni spre ușa masivă din bronz, Marea Poartă, frumos sculptată, împodobită cu soarele și luna, bradul și funia viații. Alături de ea era o pictură nouă, minunată. Înfățișa un grup de călători, unii călare, alții pășind. Călătorii. Era acolo Valida de mînă cu Ifichim, Elina călare pe Vifor tras de dîrlogi de Pitic, grășanul de Felimon cu capul tras între umeri, citanul cu un turban uriaș pe cap, copilul cu o pisică în

brațe, prințul gipanghez pășind alături de o aramină, Kelemen sprijinind o femeie cu masca pe față, un bufon zîmbind Prințului Alb, un călugăr cu gluga trasă pe față și o pensulă în mînă, Cîrnul încheind coloana, privind în sus, spre cer, căutînd parcă, și dincolo de moarte, Crucea lui. Iar în fruntea lor, alături de Măiastră, Harap Alb. „Da, am fost și eu aici” își zise zîmbind Eroul, și împinse ușa grea...”

Am clipit din ochi, orbit, privind ecranul strălucitor al monitorului. Lîngă mine, Evelyn zicea ceva într-o limbă pe care nu am înțeles-o, la început. Mi-am scuturat capul, încercînd să mă dezmeticesc „Unde oi fi ajuns?” m-am întrebat privind lumea străină și rece. Un dor imens îmi strînse inima... Oare chiar totul s-a

SFÎRȘIT?”

*

* *

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care mi le-am amintit. Le citisem seara, înainte să merg la culcare. Nu ştiu dacă erau ultimele cuvinte din carte, ajunsesem cu lectura abia pe la jumătatea ei – dar poate că paginele următoare erau cu adevărat goale, că după acel „sfîrşit” nu urma, într-adevăr, nimica.

A doua zi, în timp ce eram la birou, cartea ardea odată cu jumătate din casa gazdelor mele. Ei aveau asigurare, în timp şi-au reconstruit casa. Dar cartea se pierduse!

Să scap de gînduri am rescris-o, aşa cum mi-am amintit, bazat mai mult pe rezumatele salvate în computer. Singura pagină scrisă – probabil de către mustăciosul necunoscut, prietenul prietenului meu – este chiar ultima rămasă în hard-drive-ul salvat. Am încercat să păstrez stilul autorului original, nu ştiu dacă am reuşit. Povestea manuscrisului, ca şi a cărţii, este atît de stranie, încît nu-mi pot opri

gîndurile să zboare.

Mă întreb adesea cine este Eroul. El pare a fi autorul documentului – dar cum e posibil ca un scenarist de jocuri de computer să scrie acel pergament mai mult decît fantastic. Ce s-a întîmplat, de fapt, cu scenariul lui, cu jocul lui? A mai fost produs vreodată? Am căutat prin întreaga bibliotecă de jocuri Fantasy Role Playing, fără a întîlni un joc cît de cît asemănător scenariului descris.

Mă mai întreb cum o fi rămas cu Erou după întoarcerea lui în această lume. O fi căutat-o pe femeie? Cum a reuşit să se facă cunoscut – fără a scoate un joc, fără a publica o carte? Sau, poate, femeia l-a căutat, cumva? Sau poate el nici măcar nu intenţiona să o caute... Poate că s-a întors la cea pe care se pare că o mai iubea din toată inima. O fi găsit curajul să o facă? Ea o fi găsit puterea să îl primească înapoi? Sau viaţa a mers înainte, aşa cum tinde să se întîmple în viaţa adevărată, normală?

Sau, întrebări legate de carte? Cine o fi scris-o? Mustăciosul? Altul înaintea lui? Şi cum o fi rămas cu străinul acela? Cum o fi rămas cu prietenul meu? Unde au dispărut? O fi fost dorul de acel tărîm fără Duşman atît de mare încît, în final, ei să fi ajuns înapoi în lumea jocului? Uneori mă gîndesc că acea carte citită de mine era o carte scrisă de prietenul meu, poate şi cartea primită de la mustăcios arsese în mîinile lui. Uneori găsesc sensuri noi cuvintelor spuse de el în scurta noastră ultimă întîlnire. Cum s-o fi terminat cartea citită de el? Care să fi fost acţiunea cărţii citite de el, dacă ea se pare că se brodează sub ochii citiorului, pornind de la experienţa acestuia de viaţă?... Şi mai ales, manuscrisul scris de mine, ajungînd în mîna altor cititori, îi va face oare să aibă o experienţă similară cu cea trăită de mine?

Şi uneori, privind în jurul meu, simt lumea aceasta tot mai rece şi mai străină. Oameni îmi par tot mai puţin umani şi tot mai mult fiinţe pragmatice, mînate din urmă de gîndurile altora, instinctele altora, dorinţele altora... Opaci la frumuseţe şi gînduri frumoase, străini ideilor nobile.

Mi-e tot mai dor de o lume în care Duşmanul, Răul, să fi fost distrus. Distrus de oameni ca mine şi ca tine, care au ştiut să-şi regăsească umanitatea din ei. Chiar şi în ceasul al doisprezecelea! Mi-e dor de acea lume ca de acasă. Dar uneori mă gîndesc că nu putem fugi întotdeauna. Va veni un ceas în care va trebui să ne înfingem călcîiele în pămînt şi ne vom ridica privirile împotriva Răului.

Îmi spun uneori că printre noi este Eroul acela necunoscut. Este şi femeia care a ştiut să crească o Măiastră ca Jolifana. Mai sunt, poate, şi alţii. Oare tot ce avem nevoie să fie un Programator care să ne încadreze în scenariul unui Joc?

Oare nu suntem personajele unui joc? Poate, fără să ştim, Jocul se desfăşoară în jurul nostru. Un joc total, complex, început cîndva, cînd Creatorul a spus: „Să fie lumină”, şi care se va sfîrşi cîndva, peste o mie de ani, sau poate mîine... Un joc în care acţiunile noastre, a fiecăruia dintre noi, implicarea sau neimplicarea, faptele bune sau rele, gîndurile bune sau rele, nepăsarea şi cinismul, au efect asupra desfăşurării Jocului, precum o piatră aruncată într-un iaz crează riduri pe suprafaţa acestuia...

Uneori, noaptea, privind stelele, mi se pare că o mînă uriaşă se lasă deasupra lumii şi un deget de lumină apasă un buton pe care scrie: **ENTER.**

Mare Norium

Ocean

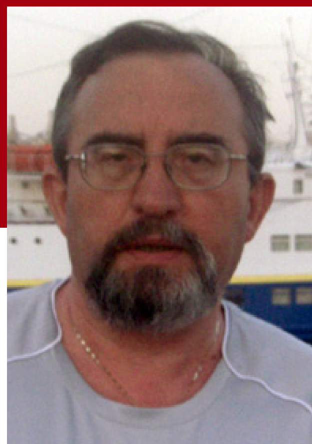
XII
Dalina

XI
Ediborg
Laden

Harumba
Achena
VII
Bona
Prana
Lulenia
Berel
V
Galen
Burdina
Buras
VI
Tolena
Gadia
Masila
Varuna
Romula
IV
Parga
Maraca
XVI
Tunila
Mare Interterum
XVI

X
Moskala
Lowa
VIII
IX
Kivan
XVII
Ia
Corum
Tomila
Mare
Nostra
Trebinda
I
II
Sambula
Aramal
Mare
Casina
II
III
Capadaria
Caracen
Corena
Antonia
Hafa
Jerulabad
XIII
Musola
Bagada
Tebana
Calriona
XIV
XIII
Husul
XV
Anisib
Paradis(?)

I Albena
Ia Kapcani
II Alamania
III Elina
IV Varuna
V Frankuna
VI Hipana
VII Prusina
VIII Lehina
IX Kivana
X Moskala
XI Briutana
XII Irania
XIII Aramania
XIV Tebania
XV Anisibia
XVI Berbania

Faptul că sunt atât de multe titluri în genul de jocuri FRP dovedește că nevoia oamenilor de a trăi „basme” este mai mare decât s-ar crede. Fiecare din noi are nevoie de un Erou față de care să se raporteze, fiecare sperăm să fim un Erou – măcar în ochii celor din jurul nostru. Cine nu își are Eroii lui – sau își alege greșit eroii – își pierde din calitățile morale. O explicație a succesului de casă a filmelor „de acțiune” este și faptul că încercăm să ne recunoaștem în eroii filmului. Nu odată victoria Lui-Lor împotriva Răului atrage aplauzele sălii...

Dar jocurile FRP – cel puţin pentru mine – au, majoritatea, o mare carenţă: îmi încearcă abilităţile mintale, unerori şi cele de coordonare motrică, viteză de reacţie - dar nu îmi crează o stare de împlinire. Prin răbdare, inteligenţă, viteză, pot bate maşina (respectiv, Răul artificial), dar satisfacţia mea morală nu este împlinită. De ce o fac? Ce influenţă are asupra mea acest tip de joc? Mă face mai bun? Nu mai rapid, nu mai inteligent, ci mai bun? Schimbă comportamentul meu faţă de cei din jurul meu? Privesc altfel problemele sociale care au impact asupra mea şi, mai ales, asupra semenilor mei? Devin cu adevărat un Erou?
Aceste întrebări m-au făcut să-mi scriu propriul Joc. Este un joc Fantasy Role Playing pe care îl poate juca oricine citește această carte. Se poate recunoaște în unul sau altul din Eroii cărții. Poate duce Căutarea până la sfârșit – sau renunța la ea. Poate învinge sau poate fi învins. Mai ales, poate fi Uman!

Nick Sava

Editura Atheneum PIM